

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

זהו חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון וז"ל בלשון ערבי מועתק מספרי תומן המדויקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא החזונה מושרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח וז"ל שהיה ראב"ד ור"מ ופ"צ בע"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החזונה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל וז"ל.

חלק שני

ספר שמות

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. ומשנתו הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף הי"ו.

נדפס

תובב"א **ירושלם** פעח"ק

בשנת תרנ"ח לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב :

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אריך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעה. מכל מכשור. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עריך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכך ישרני. קרבני ומעושק (נ"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמוך יי' נשמתו. תמיד יומם ולינה תצרני ותענני. טוב יי' לקונו לנפש תדרשנו. טוב די תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עריון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשרמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועד זאת אשבחך. ואפאריך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבאריך אלה למנוח ננא לתורה עמי' גבל סיני עמי' ידי מוסי' רסודה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' רעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן :

זכרה אלקי' לטובה למעלה אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשהדלים להוציא לאור יקרו'ת הספר היקר הזה אשר מעולם לא שופתו עין רוא'ה. הזלים זהב מכים ויתנו לבסוף מוצא אנב דוחקיהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במטעה חרבה הונת איש איש לבי ערבו בברכה ה' אישר נהן לו העשיר ל' ירבה והדל לא ימעט לבת פירונו לוישר אל הקודש. ואת תורת הקדשים. ואת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על ש"ר האל"ף ספרים האלה :

280	סי' יוסף בן שלום דאר וסי' רוד חי ח' משה הנזך הלוי הי"ו	20	ח"ר יודא אהרן חמר הכהן.
40	סי' שלמה אברהם גיא'ת	20	ח"ר שלום שלמה חמדי הלוי.
40	סי' שלום אברהם עמר.	20	ח"ר יוסף ב"ר סעדיא צפורה ושמואל חיים ד'הבאני.
40	סי' יחיא רוד עראקי הכהן.	20	סי' שלמה משה גמאל.
20	סי' שלמה ב"ר יוסף עראקי הכהן ואחיו חיים.	20	סי' שלום מחכוב ופאיר שלמה מזרחי.
20	סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	20	סי' אהרן שלום מסעוד וחביריו.
50	סי' שלום יחיא כסאר.	20	סי' אברהם שלום לוי וחביריו.
20	יחיא שלום סרי הלוי.	20	סי' משה יחיא קנבור וחביריו.
20	סי' אברהם שלום הכהן הנצב"ה.	20	סי' ישועה משה גמאל וחביריו.
20	סי' שלום דוד גמאל.	20	סי' יחיא ב"ר סעדיא שריאן הנצב"ה ושכר כהן.
20	סי' שלום יוסף טובי וסעיד יחיא משה.	50	סי' יחיא שלמה עראקי הכהן.
20	סי' יוסף דוד גמאל ושלום יוסף הכהן.	20	סי' אהרן יוסף דאר.
20	סי' שלום יחיא נדאף.	20	סי' שלום יחיא כ'ריף הנצב"ה ודוד צארם ויוסף האבד.
20	סי' יעיש יחיא קצ'אעי ושלמה שלום מחפז'ן.	20	סי' שמואל אהרן וחביריו.
20	סי' שלמה יוסף חאוי.	20	סי' משה יחיא קהא וחביריו.
20	סי' מאיר ב"ר חיים נדאף וחביריו.	20	סי' יוסף שלום שרפי וחביריו.

ועל טוב יזכר גבר עמיתנו הנז"מ שלמה ב"ר אברהם גיא'ת הי"ו אשר יצא מאיר לעזור והיה לנו להרעורר בהשלמה הספר הזה ויתן לכסף מוצא וזרח בהקדמה בסך אלף ומאתים גרושים. יה"ר זכות התורה ולומדיה יחולו על ראשו תמיד ויקויים עליו מ"ש לא ימוש מפך ופמי זרעך וכו' :

יה"ר חפז' ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הכל שאין בו חטא. עליהם הנן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הכעה"ח ברוב עוז ושלום. פעה"ק ירושלם ת"ו :

נאם שלום ב"ר יוסף עראקי הכהן הי"ו ס"פ. נאם אברהם ב"ר חיים נדאף ס"פ.

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא המשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועהק מספרי היסן המדוייקים ישנים נושנים סככה כאות שנים כאשר עין דקוא הדוינה מישורים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יהויא בן כה"ר יוסף צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועהק ככהיבת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקירא החוינה בהקדמתו. ועם הדפטרות מקרא. עם תרגום יונהן בן עוזיאל וללה"ה.

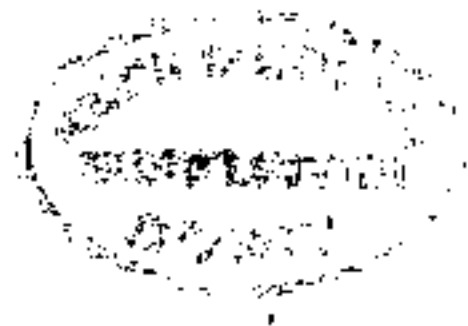
חלק שני

ספר שמות

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות דמגדויכ הר"ר שלום ן' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. וכשנהו הר"ר אברהם ן' כה"ר חיים נדאף הי"ו.

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה סלכרי הטיקת טיפי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב :

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גרל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני
אריך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמת. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני.
ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מכשור. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי
כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכך ישרני. קרבני ומעושיק (ני"א ומעונש) פדני. רועה
ישראל שמרני. שמוי יי' נשמת. תמיד יומם ולידה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו.
טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולומר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה.
וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסנוכה והשלמה. ולכן זכה אני
אבי. לשמוע קולי וניבני. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבהך. ואפארך וארוממך.
ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק ותוראתה חק. לעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך
אלה למנוח לנא לתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסוכה. ברוך השםנותן התורה. ברוך יי'
לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן :

בסימנא שמות א טבא

דג"ה למנחת שבת וכו' וה'

וְתִקְפִין מִנָּנָא : קאל לקומה. הוּדא קום
 בני אַסְרָאֵל. אַכְתֵּר וְאַעְצִים מִנָּא :
 הֵבֵה נְתַחֲפֵמָה לִּזְ פִּין יִרְפָּה וְהִיהִיבִי
 תְּקַרְאָנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם־הוּא עַל־
 שְׁנָאֵינוּ וְנִלְתָם־בְּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ :
 הִבּוּ נְתַחֲכֵם לְהוֹן. דְּלִמָּא יִסְגּוּן. וְהִי.
 אַרְי יַעֲרַעֲנָא קֶרֶב וְיִתְּוֹסְפוּן אִף אֲנִין עַל
 סְנַאֲנָא. וְיִגְחֹן בְּנָא קֶרֶב וְיִסְקֹן מִן
 אַרְעָא : תַּעֲאֵלוּ נְהַתְאֵל לְהֵם. כִּלְא
 יִכְתְּרוּן. וְיִכּוּן אֵדָא וְאַפְאֲנָא חֶרֶב אֲנַצְאֵמוּ
 הֵם עַל־י אַעֲדֵאֲנָא. וְהֵאֲרִבּוּנָא וְהֵרִבּוּנָא
 מִן אֲרַבְלָד : וְיִשִּׁימוּ עַל־יו שְׂרִי מַסִּים
 לְמַעַן עֲנֹתוּ בְּסִבְלָתֵם וְיִבְנֵן עֲרֵי מַסְבְּנוֹת
 לְפִרְעָה אֶת־יַפְתָם וְאֶת־רַעַמְסֵם : וּמִנְיָאוּ
 עַל־יְהוֹן שְׁלִטוֹנִין מִבְּאֲשִׁין. כְּדִיל לְעַנְיָאֵיהוֹן
 בְּפִולְחָנְהוֹן. וּבְנוּ. קֶרְוֵי בֵּית אֲוִצְרֵי
 לְפִרְעָה. יֵת פִּיתוּם וְיֵת רַעַמְסֵם : פְּצִירוּ
 עֲלֵיהֶם וּלְאֵת דְּמָה. לְקַבֵּל אִין יַעֲדוּבֹנְהֶם
 בְּנִקְדָהֶם. פִּבְנו קֶרָא מִכְּאוּזִין לְפִרְעוֹן. פִּי
 אֲרַפּוּם וּפִי עֵין שִׁמְסֵם : וְכַאֲשֶׁר יַעֲנוּ
 אֹתוּ פִין יִרְפָּה וְכֵן יִפְרִץ וְיִקְצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל : וְכַמָּא דְּמַעֲפֵן לְהוֹן. כֵּן סָגֵן וְכֵן
 תְּקַפִּין. וְעַקְתָּ לְמִצְרָאֵי. מִן קֶרֶם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל : וְכַאן כֹּל מָא עֲדוּבוֹתֵם. כְּדֹאךְ
 יִכְתְּרוּן וְיִיסְרוּן. חֵתָא צִנְרוּ. מִן קַבֵּל בְּנֵי
 אַסְרָאֵל : וְיַעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּפִרְדָּה : וְאַפְלְחוּ מִצְרָאֵי. יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּקִשּׁוּי : וְאַסְתַּכְדֵם אֲלִמְצִירוֹן בְּנֵי
 אַסְרָאֵל בְּאַקְמָא : וְיִמְרֹרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קִשְׁיָה בְּחֶמֶר וּבְלִבְנִים וּבְכִלְיֵי
 עַבְדָּה בְּשִׂדָה אֶת פְּלִי־עַבְדָתֵם אֲשֶׁר־
 עֲבָדוּ בְּהֵם בְּפִרְדָּה : וְאַפְרֹו יֵת חַיֵּיהוֹן
 בְּפִולְחָנָא קִשְׁיָא. בְּמִינָא וּבְלִבְנֵי. וּבְכֵל
 פִּילְחָנָא בְּחִקְלָא. יֵת כֹּל פִּולְחָנְהוֹן.

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם
 אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ : וְאֵלֶּיךָ.
 שְׁמֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּעֵאלוּ לְמִצְרַיִם.
 עִם יַעֲקֹב. גִּבְר וְאִנְשׁ בֵּיתוֹהָ עֵאלוּ :
 וְהוּא אַסְמָא בְּנֵי אַסְרָאֵל. אֲדֹאֲכִלִין
 אִי מִצְר. מַעַן יַעֲקֹב. כֹּל רִגְל וְאֵה דְכִלוּ :
 רִגְלֵי בְּנֵי שְׁמַעוֹן לִוִי וְיִהוּדָה : רִאוּבֵן שְׁמַעוֹן.
 לִוִי וְיִהוּדָה : רִאוּבֵן שְׁמַעוֹן. לִוִי וְיִהוּדָה :
 יִשְׁשַׁכַּר זְבוּלֹן וּבְנֵימָן : יִשְׁשַׁכַּר זְבוּלֹן
 וּבְנֵימָן : יִשְׁשַׁכַּר זְבוּלֹן וּבְנֵימָן : דִּין
 וְנַפְתָּלִי גַד וְאֲשֶׁר : דִּין וְנַפְתָּלִי גַד וְאֲשֶׁר :
 דִּין וְנַפְתָּלִי גַד וְאֲשֶׁר : וְהִי כְּדִנְפֵשׁ יַצְאֵי
 יִרְדֵי־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נַפְשׁ וְיוֹסֵף הָיָה
 בְּמִצְרַיִם : וְהוּאֵה. כֹּל נַפְשָׁתָא. נַפְקִי
 יִרְכָא דִיעַקֵב שִׁבְעִין נַפְשֵׁן. וְיוֹסֵף דִּהוּהָ
 בְּמִצְרַיִם : וְכַאן נִמְלָה אֲנַפּוּס. אֲכַאֲרָנָה
 מִן צִלְבֵי יַעֲקֹב שִׁבְעִין נַפְסָא. מַעַן יוֹסֵף
 אֲדִי כַאן בְּמִצְר : וְיִמָּת יוֹסֵף וְכִלְיָאֵהוּ
 וְכִל דְּדוֹר הָהוּא : וְיִמָּת יוֹסֵף וְכִל אַחוּהִי.
 וְכִל דְּרָא הָהוּא : פִּמָּת יוֹסֵף וְנִמְעַ
 אֲכֹותָהּ. וְסֹאֵר אֵהֵל דְּאֵךְ אֵיֵל : וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל פְּרֹו וְיִשְׂרַעֲזוּ וְיִרְבּוּ וְיַעֲצִמוּ בְּמֵאֵד
 מְאֹד וְתַמְלָא הָאָרֶץ אֲתֵם : וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 נִפְיִשׁוּ וְאֶת־לִדּוֹ וְסִיִּיאוּ וְתִקְיִפוּ לְחַדְלָחְדָּה
 וְאֶת־מְלִיֵּאת אַרְעָא מִנְהוֹן : וּבְנֵי אַסְרָאֵל.
 אֲתִמְרוּ וּוּסְעוּ. וְכִתְרוּ וְעַצְמוּ גֵדָא גֵדָא.
 חֵתָא אֲמַתְלַת אֲלֵאֲרִין מִנְהֵם : פ
 וְיָקָם מִלְּדִי־חֶדֶשׁ עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף : וְקָם מִלְּכָא חֵדְתָא
 עַל מִצְרַיִם. דְּלֹא מְקִיִּים גִּזְרַת יוֹסֵף :
 וְקָאם מִלְּךְ גִּרִיד עַל־י מִצְר. מָא לֵם
 יִשְׁאֲהֵד יוֹסֵף : וְיֹאמֵר אֲלֵעֲמוּ הִנֵּה עִם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצּוּם מִפְּנֵי : וְאִמֵר
 לְעַמּוּיָהּ. הֵא. עֲמָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. סָגֵן

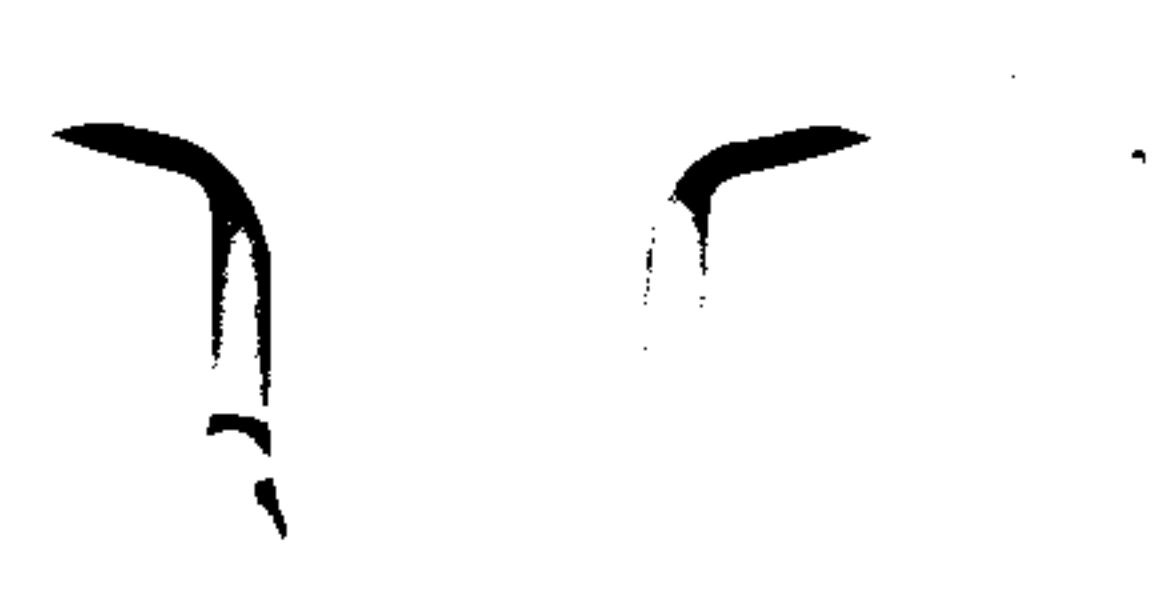
דאפלו
 חלק הדקדוק א) ונוסף גם הוא. ב) פהח וכו' ונלחם בנו. על נחלת המטה. וחר קמץ יש מפור ונוסף עוד (מהר"ב"ש) :
 שמות א (כתר תורה)

וַאֲפֹלְחוּ בְּהוֹן בְּקִשּׁוֹ: פֹּאמְרוּ הוֹתֵהֶם
בְּכַדְמָה צַעֲבָה. בְּאִשּׁוֹן וְזִבְנִי. וּסְאִיר
אֵעֲמֹאֵר אֶצְהַרָּא. גְּמִיעַ כְּדַמְתֵּהֶם. אֲדִי
אֶסְתַּכְדַּמוֹנְהֶם בְּאֶקְמָא: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
מִצְרַיִם לְמִלְדַּת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שֵׁם
הָאִחָת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשְּׁנִית פּוּעָה:
וַאֲמַר מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם. לְהִיתָא יְהוּדִיתָא.
דְּשׁוּם תְּרָא שִׁפְרָה. וְשׁוּם תְּנִייתָא פּוּעָה:
פְּקַאֵל מֶלֶךְ מִצְרַיִם. לְקוֹאֲבֵל אֶעֱבֵרָאֲנִי־אֵת.
אֲדִי אֶסֶם אַחְדֵּהֶמָּא שִׁפְרָה. וְאֶלְאֲכְרִי
פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בִּיִּדְכֶן אֶת־יְהִי־עִבְרִיֹת
וְרֵאֲתֵן עַל־הָאֲבָנִים אֶסְבֵּן הוּא וְהַמֶּתֶן
אֲתוֹ וְאֶסְבֵּת הוּא וְחִיה: וַאֲמַר. כִּד
תְּהוֹיִן מִלְדֵּן יֵת יְהוּדִיתָא. וְתַחֲוִיִן עַל
מִתְבָּרָא. אִם בְּרָא הוּא וְתַקְטֵלֵן יֵתִיה.
וְאִם בְּרָתָא הִיא תְּקִימוֹנָה: קֹאֵר. אֲדִי
קְבַלְתֵּן אֶלְעֵבֵרָאֲנִי־אֵת. פֹּאנְצֵרֵן עַנְד
אֶלְמַתְבֵּר. אִן כֹּאן אֲבַנָּא פֹּאקְתִּלְוֹה. וְאִן
כֹּאנְתָּ אֲבַנָּה פֹּאסְתַּבְּקוּהָא: וְתִירָאֵן
הַמִּלְדַּת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עֲשׂוּ פֹּאֲשֶׁר
דִּבְרַי אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְתַחֲוִיִן אֶת־
הַיְלָדִים: וְדַחֲלָא חִיתָא מִן קֶדָם יי. וְלֹא
עֵבֵרָא. פֹּמָא דְּמִלְדֵּן עֲמַהוֹן מֶלֶכָּא
דְּמִצְרַיִם. וְקִיִּמָּא יֵת בְּנִיָּא: פֹּכֹאֲפָא
אֶלְקוֹאֲבֵל אֵלֵה. וְדֵם יִצְנַעוֹן כִּמָּא כְּדַמְתֵּן
מֶלֶךְ מִצְרַיִם. וְאֶסְתַּבְּקִין אֶלְבְּנִין: וַיִּקְרָא
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְמִלְדַּת וַיֹּאמֶר לְהֵן מִדּוּעַ
עֲשִׂיתֵן הַדְּבַר הַזֶּה וְתַחֲוִיִן אֶת־הַיְלָדִים:
וְקֹרָא מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם לְחִיתָא. וַאֲמַר
לְהוֹן. מָא דִּין עֵבֵרְתֵּן פִּתְגָמָא דְּרִין.
וְקִיִּמְתִּין יֵת בְּנִיָּא: פֹּדַעָא בְּהֵן מֶלֶךְ
מִצְרַיִם. וְקֹאֵל לְהֵן. מָא בֹּאֲלֵכֵן צַנַעְתֵּן
הָדָא אֲאֵמֵר. וְאֶסְתַּבְּקִיתֵן אֲבָנִין: וְתֹאמְרֵן
הַמִּלְדַּת אֶל־יִפְרַעָה כִּי לֹא כְּנָשִׁים
הַמִּצְרַיִת הָעִבְרִית כִּי־חַיֹּת הֵנָּה בְּטֶרַם
תִּבְּוֹא אֱלֹהֵן הַמִּלְדַּת וַיִּלְדוּ: וַאֲמַרָּא
חִיתָא לְפִרְעָה. אֲדִי לֹא כְּנָשִׁיא. מִעֲרִיתָא
יְהוּדִיתָא. אֲדִי חֲבִימֵן אֲנִין. עַד לֹא עֲלַת
לְוַתְּהוֹן. חִיתָא יִלְדֵן: קֹאֲתָא לֵה. אִן לִים

כֹּאנְסָא אֶלְעֵבֵרָאֲנִי־אֵת אֶלְמִצְרַיִתָא. כִּד
הֵן בְּצִירָאֵת. קְבֵל אִן תְּדַכֵּל אֲלֵיהֶן
אֶלְקוֹאֲבֵלָה יִלְדֵן: וַיִּטַּב אֱלֹהִים לְמִלְדַּת
וַיִּרְבַּ הָעַם וַיַּעֲצֵמוּ מְאֹד: וְאֹטִיב יי
לְחִיתָא. וְסִנֵּי עֲמָא. וְתַקִּיפוּ לְחִדָּא:
פֹּאחֶסֶן אֶלְהֵלְאֶלְקוֹאֲבֵל. פֹּכְתֵר אֶקוּם.
וְעַצְמוֹ גֵּרָא: וַיְהִי כִּי־יִרְאֵה הַמִּלְדַּת אֶת־
הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּרִיתִים: וְהוּא. כִּד
דַּחֲלָא חִיתָא מִן קֶדָם יי. וְעֵבֵר לְהוֹן
בְּרִין: פֹּלְמָא כֹּאֲפֵת אֶלְקוֹאֲבֵל אֵלֵה. צַנַע
לְהֵן בִּיִּוְתָא חֲגִבְהֵן: וַיִּצְוּ פִּרְעָה לְכַד־
עַמּוֹ לֵאמֹר כִּד־יִלְדֵן הַיְלָדִים הַיְאֲרָה
תְּשַׁלְּכֵהוֹן וְכַד־יִפְתֵּן תְּחִיִּין: וְפִקִּיד פִּרְעָה.
לְכַל עַמּוּהָ לְמִימֵר. כִּד בְּרָא דִּיתִילִיד
לְיְהוּדָא. בְּנִהְרָא תְּרַמּוֹנָה. וְכִד בְּרָתָא
תְּקִימוֹן: פֹּאמֵר פִּרְעוֹן. גְּמִיעַ קוּמָה
קֹאֲלֵהָ. כִּל אֲבָן יוֹדֵד לָהֶם. אֶמְרַחֲוֵה פִי
אֲנִיל. וְכִל אֲבַנָּה אֶסְתַּבְּקוּהָ: פ
וַיִּלְדֵּךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־יְפֹת־לְוִי:
וְאִלֵּךְ גּוֹבְרָא מִדְּבֵית לֵוִי. וְנִסִּיבֵית בֵּית לֵוִי:
הֵם מִצְרַיִם רִגְלֵ מִן אֲ לֵוִי. וְתוֹוֹנֵן בְּאֲבַנָּה
לֵוִי: וְתַהֲרַר הָאִשָּׁה וְתַלְדֵּן בֵּן וְתִרָא אֲתוֹ
כִּי־טוֹב הוּא וְתַצְפְּנָהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים:
וְעַד־יָצֵאת אֶתְתָּא וַיִּלְדַּת בֵּר. וְחַזֵּת יֵתִיה
אֲרִי טַב הוּא. וְאֶטְמַרְתִּיהָ תְּלַתָּא יָרְחִין:
פֹּחְמַלַּת אֶלְאֶמְרָאָה וּוְלַדָּת אֲבַנָּא. פֹּלְמָא
רֵאתָה אֲנָה הַסִּינָא. אֲכַפְתָּה תְּלַתָּהָ
אֲשֶׁהֶר: וְלֹא־יִכְלָה עוֹד־יִצְפְּנֵנוּ וְתַקְחִיד
לֹו תִּבְתָּ גִּמָּא וְתַחֲמַרְהָ בְּהַמֵּר וּבִזְפֹּת
וְתַשֵּׁם בָּהּ אֶת־הַיְלָד וְתַשֵּׁם בְּסוּף עַל־
שִׁפְתֵי הַיָּאֵר: וְלֹא־יִכִּילַת עוֹד לְאֶטְמַרְוֵתִיהָ.
וְנִסִּיבֵת לִיהָ תִּיבְתָּא דְּגוּמָא. וְתַפְתָּה
בְּחִימְרָא וּבִזְפֹּתָא. וְשׁוּיָאֵת בָּהּ יֵת רַבִּיא.
וְשׁוּיָתָהּ בִּיעֲרָא עַל פִּיָּה נִהְרָא: וְדֵם
תַּטִּיק עָאֵד אִן תְּכַפִּיָּה. פֹּאכְדַּת לֵה
תֹּאבּוֹתָא מִן בְּרִידִי. וְקִפְרַתְהָא בֹּאֲלֶקְפֵר
וְאִזְפֵּת. וְצִיִּירַת פִּיהָ אֶצְבִּי. וְצִיִּירַתְהָא
פִּי אֲדִים עַלִּי שֹׁאֲמִי אֲנִיל: וְתַתְּצַב
אֶחָתוֹ מִרְחֵק לְרַעָה מִהִי־עֲשֵׂה לֹו:

ב

חלק הדקדוק ב) המילדת וילדו. השוא נח כי אין מאריך: ג) הצפינו. הצד"י דגש לתפארת בדגש מקדש ה' [מהריב"ש].
ע"ן א"ת ודוהה דברי ראב"ע ד"ס ל"ה שהצד"י רפה. ובעל לזית חן ב' ל"ה שהדגש מורה על חזק הפעולה שהצפינה אותו במצפוני מסתרי

וְאֶתְעַתִּיזִית אֶחְתִּיזִית מֵרְחִיק . לְמַדְע . מֵא
 יִתְעַבִּיר לִיה : פּוֹקֶפֶת אֶכְתֶּה מִן בְּעִיד .
 לְתַנְצֵר . מֵא יִצְנַע בָּה : וְתִרְדּ בְּתִפְרֵעָה
 לְרַחֵץ עַל־הַיָּאֵר וְנִעְרַתִּיה הַלְכַת עַל־יַד
 הַיָּאֵר וְתִרָא אֶת־הַתְּכָה בְּתוֹךְ הַסּוֹף
 וְתִשְׁלַח אֶת־אֶמְתָּה וְתִקְחָהּ : וְנִחַתְתָּ בַת
 פְּרַעֲהָ לְמַסְחִי עַל נְהָרָא . וְעוֹלִימְתָהּ
 מִהַלְכֵן עַל כִּיף נְהָרָא . וְחֹזֶת יַת תִּיבְתָא
 בְּנֵי יַעֲרָא . וְאוֹשִׁיטָת יַת אֶמְתָּהּ וְנִסִּיבְתָהּ :
 פְּנֹדֶת אֲבִנָּה פְּרַעֲוֹן לְתַגְתַּסֵּל פִּי אֲנִיל .
 וְנֹאֲרָהּ יִמְשִׁין עַל־י שֹׁאמִיָּה . וְרֹאֵת
 אֶת־אֲבוֹת פִּי וְסַט אֲדִים . פְּמֹדֶת יִדְהָא
 וְאֶכְדֶּתְהָ : וְתַפְתַּח וְתִרְאָהּ אֶת־הַיָּלִיד
 וְהִנֵּה־נִעַר בְּכָה וְתַחְמַל עָלָיו וְתֹאמֵר
 מִיִּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה : וּפְתַחְתָּ וְחֹזֶת יַת
 רַבִּיא . וְהָא עוֹלִימָא בְּכִי . וְחִסַּת עֲלוּהִי .
 וְאִמְרַת . מִפְּנֵי יְהוּדָאֵי הוּא דִּין : פְּתַחְתָּ
 וְרֹאֵתָה . פֹּאֲדָא בְּצַבִּי יִבְכִי . פִּשְׁפַּקְתָּ
 עֲדִיה . וְקָלַת . הוּא מִן אוֹרְאָד אֶעְבְּרָאנִין :
 וְתֹאמֵר אַחְתּוֹ אֶל־בְּתִיפְרַעֲהָ הָאֵלֶךְ
 וְקִרְאֵתִי לָךְ אִשָּׁה מִיִּנְקַת מִן הָעִבְרִיָּת
 וְתִינַק לָךְ אֶת־הַיָּלִיד : וְאִמְרַת אַחְתִּיהָ
 לְבַת פְּרַעֲהָ הַאִיזִיל . וְאִקְרִי לִיךְ אֶתְתָא
 מִיִּנְקָתָא . מִן יְהוּדִיתָא . וְתוֹנִיק לִיךְ
 יַת רַבִּיא : קָאֵלֶת לְהָא אֶכְתֶּה אֲאִמְצִי .
 וְאִדְעִי לָךְ בְּאִמְרָאָה מֵרַצְעָה . מִן
 אֶלְעִבְרָאנִיָּאֵת . וְתִרַצְעָה לָךְ : וְתֹאמֵר־
 לָה בְּתִפְרַעֲהָ לְכִי וְתִלְךְ הַעֲלֵמָה וְתִקְרָא
 אֶת־אִם הַיָּלִיד : וְאִמְרַת לָה בַת פְּרַעֲהָ
 אִיזִילִי . וְאִזְלַת עוֹלִימְתָא . וְקִרְתָּ אִמִּיָּה
 דְּרַבִּיא : קָאֵת לְהָא אֲבִנָּה פְּרַעֲוֹן אֲמַצִּי .
 פִּמְצַת אֲדִנְאָרִיָּה . וְדַעַת בְּאִם אֲצַבִּי :
 וְתֹאמֵר לָה בְּתִפְרַעֲהָ הַיָּלִידִי אֶת־הַיָּלִיד
 הַזֶּה וְהִינְקֵהוּ לִי וְאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שִׁכְרָךְ
 וְתִקַּח הָאִשָּׁה הַיָּלִיד וְהִינְקֵהוּ : וְאִמְרַת
 לָה בַת פְּרַעֲהָ . הָא לִיכִי . יַת רַבִּיא הַדִּין
 וְאוֹנִיקָהּ לִי . וְאֲנָא אֶתֵּן יַת אֲגִרְךָ .
 וְנִסִּיבְתָּ אֶתְתָא . רַבִּיא וְאוֹנִיקְתִּיהָ :
 קָאֵת לְהָא אֲבִנָּה פְּרַעֲוֹן . הָא לָךְ הוּא

אֲצַבִּי אֲרַצְעִיהָ לִי . וְאֲנָא אֶעֱטִיךְ אֲנִרְתִּךְ .
 פֹּאֶכְדֶּת אֲלִאֲמִרָאָה . אֲצַבִּי וְאֲרַצְעִתָּה :
 וְיַגִּיד הַיָּלִיד וְתִבְאָהּ לְבַת־פְּרַעֲהָ וְהָיִי
 לָה לְבִנְוִתְקָרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וְתֹאמֵר כִּי מִן
 הַמִּים מְשִׁיתָהוּ : וְרַבִּיא רַבִּיא . וְאִתִּיתִיזִיה
 לְבַת פְּרַעֲהָ . וְהוּא לָה לְבַר . וְקִרְאֵת
 שְׁמִיהָ מֹשֶׁה . וְאִמְרַת אֲרִי מִן מִיָּא
 שְׁחַלְתִּיהָ : וְלִמָּא כְּבֵר אֲצַבִּי . גֵּאֵת בַּת
 אֲרִי בְּנַת פְּרַעֲוֹן . וְצֹאֵר לְהָא כֹּאֲבָן .
 וְאִסְמַתָּה מוֹסִי . קָאֵת . לֹאֲנִי נִשְׁלַחְתָּה מִן
 אֲלִמָּא : וְהָיִי וְפִיטִים הֵהֵם וְיַגִּיד מֹשֶׁה
 וְיִצָּא אֶל־אֲחָיו וְיִרָא בְּסַבְלָתָם וְיִרָא אִישׁ
 מִצְרִי מִכָּה אִישׁ־עֲבָרִי מֵאֲחָיו : וְהוּא
 בְּיֹמֵי אֲהַנּוּן . וְרַבִּיא מֹשֶׁה וְנִפְקַל לֹת
 אֲחָוִי . וְהוּא בְּפִלְחֵהֲנָהוּן . וְהוּא גְבֵר
 מִצְרִי . מַחִי לְגֵבֵר יְהוּדִי מֵאֲחָוִי : וְכֹאֵן
 פִּי תִלְךְ אֲלֵאִיָּאִם . אִן מוֹסִי כְּבֵר וְכֵרֵג
 אֲרִי אֲכוֹתָהּ . וְנִצֵּר בְּנִקְדָּהִם . פֹּאֲדָא
 בְּרַגְלֵי מִצְרִי . יִצְרַב רַגְלֵי עֲבִרָאנִי מִן
 אֲכוֹתָהּ : וְיִפֵּן כַּה וְכַה וְיִרָא כִּי־אִין אִישׁ
 יִיךְ אֶת־הַמִּצְרִי וְיִשְׁמַנְהוּ בְּחֹזֵי : וְאִתְּפִי
 לְכָא וְלְכָא . וְהוּא אֲרִי לִית אֲנָשׁ . וְמִתָּא
 יַת מִצְרָאָה . וְשִׁמְרִיהָ בְּחֵלָא : פִּלְתַּסְתָּ
 יִמְנָה וְיִסְרָה . וְרֹאֲי אִן לִים אֲנִסְאֵן .
 פְּצִרַב אֲלִמְצְרִי . וְדַפְנָה פִּי אֲרַמֵּל : וְיִצָּא
 בְּיֹם הַשְּׁנַיִי וְהִנֵּה שְׁנַיִי־אֲנָשִׁים עֲבָרִים
 נֹצִים וְיֹאמֵר לְרַשָּׁע לָמָּה תִּכָּה רַעְדָּה :
 וְנִפְקַל בְּיֹמֵי תַנְיָא . וְהָא הַדִּין גּוֹבְרִין
 יְהוּדָאִין נִצְוִן . וְאִמֵּר לְהִיבָא . לִמָּא אֵת
 מַחִי לְחַבְרָךְ : תִּם כְּרֵג פִּי־אֲלִיּוֹם אֶת־אֲנִי .
 פֹּאֲדִי בְּרַגְלֵי עֲבִרָאנִיִּין יִתְנַאֲצִיאֵן . קָאֵל
 לְאֲצֵאלִם מִנְהֵמָא . לִם תִּקְתַּל צִאֲחַבְךָ :
 וְיֹאמֵר מִי שְׂמִיךְ לְאִישׁ שֶׁר וְשִׁפְטִי עֲלֵינוּ
 הַלְהִרְגֵנִי אֶתְהָ אִמֵּר כֹּאֲשֶׁר הִרְגַּתְּ אֶת־
 הַמִּצְרִי וְיִרָא מֹשֶׁה וְיֹאמֵר אֲכֵן נִדְעָה
 הַדְּבָר : וְאִמֵּר . מִן שׁוּיָךְ לְגֵבֵר רַב וְדִין
 עֲלֵנָא . הַלְמַקְטֵלִי אֶתְּ אִמֵּר . כִּמָּא
 דְּקַטְלָתָא יַת מִצְרָאָה . וְדַחִיל מֹשֶׁה
 וְאִמֵּר . בְּקוֹשְׁטָא אֶת־יְדַע פְּתַגְמָא : קָאֵל .

חלק הדקדוק ועתה לא יכלה עוד הצפינו כנהחילה, ודגש מקדשה' מורה על הפלות קדושתו (דף י"ז ע"ב) : ד' והחמת
 בה"א הכינוי נחה והיתה ראויה במסיק :

מִן צִיּוֹן. רָגַל רִיִּסָּה וְהֶאֱבִיאוּ עִינָא.
 אֶת־רִיד אֵן תִּקְתְּלֵנִי. כִּמָּא קִתְּלַת
 אֶלְמַצְרֵי. פִּפּוּעַ מוֹסִי וְקֹאֵל. אִיקְיִנָּא
 קִד עֵרֶף אֶלְכֹבֵר: וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲה אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לְהַרְגַּ אֶת־מֹשֶׁה
 וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲה יֵת
 פִּתְגָמֵי הַדִּין. וַיִּבְעַ אֶל־מִקְטָל יֵת מֹשֶׁה.
 וַעֲרַק מֹשֶׁה מִן קֶדֶם פְּרַעֲה. וַיִּתִּיב
 בְּאַרְעֵי מִדְיָן וַיִּתִּיב עַל בִּרְא: וְלִמָּא
 סָמַע פְּרַעֲוֹן בְּהוֹרָא אֶלְכֹבֵר. מַלְבֵּ אֵן יִקְתַּל
 מוֹסִי. פִּהֲרֵב מוֹסִי מִן בֶּן יֵדִיָּה. וְצֹאֵר
 אֵלֵי בֶלַד מִדְיָן וְגַלְסַ עֵלֵי אֶלְבִיר: וַיִּכְתְּבֵן
 מִדְיָן שִׁבְעַ פְּגוֹת וַתִּבְאֵנָה וַתְּדַלְּגֵנָה
 וַתִּמְלֹאנָה אֶת־הַרְהָטִים לְהַשְׁקִית צֹאן
 אֲבִיהֶן: וְלִרְבֵּא מִדְיָן שִׁבְעַ בָּנִין. וְאֶתְאָה
 וְדִלְאָה. וּמִלְאָה יֵת רַמְיָא. לְאַשְׁקֵאָה
 עֲנָא דְאַבוּהוֹן: וְכֹאֵן לֵאמֹר מִדְיָן כִּבְעַ
 בְּנֵאֵת. פְּגֹאֵת וְדִלְאָת. וּמִלְאָת אֶלְחֵיאֵן.
 לְתַסְקֵי גַם אֲבִיהֶן: וַיִּבְאוּ הַרְעִים
 וַיִּגְרָשׁוּם וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיִּשְׁעֵן וַיִּשְׁק אֶת־
 צֹאֲנֵם: וְאֶתוּ רַעִיָּא וּטְרֹדוֹנִין. וְקַם מֹשֶׁה
 וּפְרָקִינִין. וְאַשְׁקֵי יֵת עֲנָהוֹן: פִּלְמָא גֵּאוּ
 אֶרְעָא וּטְרֹדוֹהֶן. וְקֵאֵם מוֹסִי וְאֶנְאֶתְהֶן.
 וּסְקֵא גִנְמָהֶן: וַתִּבְאֵנָה אֶל־רַעֲוֹאֵל אֲבִיהֶן
 וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ מְהֵרַתֶּן בֹּא הַיּוֹם: וְאֶתְאָה
 לְזוֹת רַעֲוֹאֵל אֲבוּהֶן. וְאָמַר. מָא דִּין.
 אֲזַחִיתִּין לְמִיתֵי יוֹמָא דִּין: פְּגֹאֵת אֵלֵי
 רַעֲוֹאֵל אֲבִיהֶן. קֹאֵל מֵאֲבֹאֲלֵבֶן אֶסְרַעְתִּין
 בְּאֶלְמַנֵי אֱלֹהִים: וְתֵאמְרוּן אִישׁ מִצְרַיִם
 הַצִּיִּלְגֵנוּ מִיַּד הַרְעִים וְגַם־דִּלְגָה דִּלְגָה לְנוּ
 וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן: וְאָמַרָּ. גּוֹבְרָא
 מִצְרָאָה. שִׁזְבֵּנָא מִיַּדָּא דְרַעִיָּא. וְאֵף
 מִדְלָא דִּלְגָה לְנָא. וְאַשְׁקֵי יֵת עֲנָא:
 פִּקְאֶתָא לָהּ. רָגַל מִצְרַיִם. כִּלְעֵנָא מִן יַד
 אֶרְעָאָה. וְאַעֲזָא דִּלְגָה לְנָא. וּסְקֵא אֲנַם
 וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵיתֵינוּ וְאֵינוּ לְמַה זֶה עֹבְדִתֶן
 אֶת־הָאִישׁ קְרָאֵן לוֹ וַיֹּאבֵל לָחֵם: וְאָמַר
 לְבִנְתֵיהָ וְאֵן הוּא. לְמָא רְגֵן שְׁבַקְתִּין יֵת

ג

ג

גּוֹבְרָא. קָרָן לִיה וַיִּיכֹל לְחֵמָא: קֹאֵל
 דִּהֶן וְאֵן הוּא. לְסִתְרַכְתֵּן אֶרְגֵּל. אֶרְעוּה
 יֹאבֵל מִעֲאֵמָא: וַיֹּאֵל מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־
 הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפְרָה בְּתוּ לְמֹשֶׁה:
 וַצִּבִי מֹשֶׁה לְמִתֵּב עִם גּוֹבְרָא. וַיְהִי יֵת
 צִפּוֹרָה בְּרַתִּיהָ לְמֹשֶׁה: פִּלְמָא אֲמַעֵן מוֹסִי
 בְּאֶלְמַקְאָם עֵנַד אֶרְגֵּל. זֹוֹגָה בְּצִפּוֹרָה
 אֲבִנְתָּהּ: וַתִּלְדֵּן בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גִּרְשׁוֹם.
 בִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה:
 וַיִּלְדַּת בֶּר. וְקֹרָא יֵת שְׁמִיהָ גִּרְשׁוֹם.
 אֵרִי אָמַר. דִּיִּיד הָיִיתִי. בְּאַרְע נִכְרָאָה:
 פּוֹלַדַת אֲבִנָּא. וְאַסְמָאָה גִּרְשׁוֹם. לֵאנָה
 קָא. צִרַת גִּרִיבָא פִּי בֶלַד גִּרְבָּא: פ
 וַיְהִי בַיּוֹמִים הַרְבִּיבִים הָיִם וַיִּמְתַּמְלֵךְ מִצְרַיִם
 וַיֹּאנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֻקוּ
 וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה:
 וְהוּא בִּזְמַיָּא סְנִיאִיא הָאֲנָוִן. וּמִית מִלְכָּא
 דְּמִצְרַיִם. וְאֶתְאַנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִן
 פּוֹלְחָנָא דְהָתִּי קִשִׁי עֲלֵיהוֹן וַיִּזְעֻקוּ.
 וּסְלִיקַת קְבִילְתְּהוֹן. לְקֶדֶם יי מִן פּוֹלְחָנָא:
 וְלִמָּא כֹּאֵן פִּי תִלְדֵּן אֶלְאִיאָם אֲמִיִּלְדָּה. אֵן
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם מֵאֵת. פִּתְנַהֵד בְּנֵי אֶסְרָאֵל.
 מִן כְּדַמְתָּהֶם אֲצַעֲבָה וְצַרְכּוֹ. וְצַעֲד
 תְּגוֹוֹתְהֶם. אֵלֵי אֵלָה מִן אֶלְכֹדְמָה:
 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקַתְתֶּם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבֹרָהֶם אֶת־יִצְחָק
 וְאֶת־יַעֲקֹב: וַשְׁמִיעַ קֶדֶם יי יֵת קְבִילְתְּהוֹן.
 וְדָכִיר יי יֵת קִוְמִיָּה. דַּעַם אֲבֹרָהֶם דַּעַם
 יִצְחָק וְדַעַם יַעֲקֹב: פִּסְמַע אֵלָה שְׁהִיקָהֶם.
 וְדָכֵר עֲהֹדָה. אֵדֵי מַע אֲבֹרָאָהִים יִצְחָק
 וַיַּעֲקֹב: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּדַּע אֱלֹהִים: וַגִּלֵּי קֶדֶם יי שְׁעִבּוּדָא
 דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר בְּמִסְרִיָּה לְמַפְרָקְהוֹן
 יי: פִּנְעֹר אֵלָה אֵלֵי בְנֵי אֶסְרָאֵל וְרַחֲמָהֶם:
 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת־
 צֹאן יִתְרוֹ חֹתֵנוּ פִּהֶן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹּאן
 אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־יְהוָה הָאֱלֹהִים
 חֹרֵבָה: וּמֹשֶׁה הוֹדִיעַ יֵת עֲנָא. דִּיתְרוֹ
 חֲמוּהֵי רַבֵּא מִדְיָן. וְדִבֵּר יֵת עֲנָא לְאַתֵּר

חלק הדרוק (ה) את אברהם את יצחק ואת יעקב. המפחא מתיבת יצחק. ככל התיאור המוזקקות לחבר יצחק. סוד הפחד אליו 2 שפר

שפר רעיא למדברא . ואתא . לשורא
 דאתגלי עלוהי יקרא די"י לחורב : וכאן
 מוסי' ירעא נגמ יתרו חמוה אמאס מדין .
 וסאקהא אלי' אלבריייה . התא נא אלי
 נבל אלה אלי חריב : וירא מלאך יהוה
 אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה
 הסנה בער באש והסנה איננו אבל :
 ואתגלי . מלאכא די"י ליה . בשלהובת
 אישתא מנו אסנא . וחזא . והא אסנא
 בער באשתא . ואסנא ליתוהי מתאכיל :
 פתגלא לה מלך אלה . בערים נאר מן
 וסט אסנא . מראא . ואדא אסנא משתעל
 בלאאר . והו לים יתתרק : ויאמר משה
 אסרה נא ואראה אתי הפראה הגדל הזה
 מדוע לא יבער הסנה : ואמר משה .
 אתפני כען ואחזי . ית חזונא רבא הדין .
 מא דין לא מתוקד אסנא : פקאל מוסי'
 אמיל אן ואנער . הדא אסנער לעגיב .
 מא באל אסנא לם יתתרק : וירא יהוה
 כי סר קראות ויקרא אליו אלהים מתוך
 הסנה ויאמר משה משה ויאמר הגני :
 וחזא יי' אלי אתפני למחוי . וקרא ליה יי'
 מנו אסנא . ואמר . משה משה ואמר
 האנא : פעלים אלה אנהקד סאל לינער .
 פנאדאה מן אסנא . וקאל . יא מוסי' יא
 מוסי' . קאל לבין : ויאמר אל-התקרב
 הלם של-נעליך מעל-רגליך כי המקום
 אשר אתה עומד עליו אדמת-קדש הוא :
 ואמר לא תקרב הדבא . שרי סינך מעל
 רגלך . ארי אתרא . דאת קאים עלוהי .
 אתר קדיש הוא : קאל לאתקדם אלי'
 ההנא . אנזע נעלך ען רגליך . לאן
 אלמוצע . אדי אנת ואקף עליה מקדם :
 ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם
 אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה
 פניו כי ירא מהביט אל-האלהים : ואמר .
 אנא אלהא דאבוך . אלהיה דאברהם .
 אלהיה דיעחק ואלהיה דיעקב . וכבשנן
 משה לאפוהי . ארי דחיל . מלאסתפלא
 בעית יקרא די"י : קאל . אנא אלה אביך .

אזה אבראהים . אזה יצחאק ואהי יעקוב .
 פסתר מוסי' ונהה . אד כאף . אן ינער
 אלי' נור אלה : ויאמר יהוה ראה ראיתי
 את-שני עמי אשר במצרים ואת-צעקתם
 שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את-
 מכאביו : ואמר יי' . סגלא גלי קדמי .
 שעבוד עמי דבמצרים . וית קבילתהון
 שמיש קדמי מן קדם מפלחיהון . ארי גלי
 קדמי כיביהון : תם קאל אלה . קד נצרת
 לצעף קומי אדין במצר . וסמעת
 צראבתם מן קבר גלאוזהם . ועלמת
 באונאעהם : וארד להצילז ומיד מצרים
 ולהעלותו מן הארץ ההוא אל-ארץ טובה
 ורחבה אל-ארץ זבת חלב ודבש אל-
 מקום הנעני והחתי והאמרי והפרזי
 והחוי והיבוסי : ואתגלית . לשיובותהון
 מידא דמצראי . ולאסקותהון מן ארעא
 ההיא . לארע טבא ופתיא . לארע עברא
 חלב ודבש . לאתר פנענא . וחתא .
 ואמוראי ופרזאי . וחואי ויבוסיא : פתגלית .
 לאנלצהם מן יד אלמצריין . ואצעדהם
 מן דארך אלבלד . אלי' בלד גייר ואסע .
 אי' בלד יפיץ אלבן ואעסר . ארי' מוצע
 אבנעאניין ואחתניין . ואאמוריין ואפרזיין .
 וארחויין ואליבוסיין : ועתה הנה צעקת
 בני-ישראל באה אלי' וגם-ראיתי את-
 הלחץ אשר מצרים לחצים אתם : וכען .
 הא קבילת בני ישראל עלת לקדמי .
 ואף גלי קדמי דוחקא . דמצראי דחקין
 להון : ואלאן . הודא צראך בני אסראיל
 קד ועל אלי' . ואיצא ראית אלנט . אדי
 אמצריין צאגטונתם : ועתה לכה ואשלחה
 אל-פרעה והוצא את-עמי בני ישראל
 ממצרים : וכען איתא ואשלחנך דות פרעה
 ואפיקית עמי בני ישראל ממצרים : ואן
 תעאל . אבעת בך אלי' פרעון . ואברג
 קומי בני אסראיל מן מצר : ויאמר משה
 אל-האלהים מי אנכי כי אקך אל-פרעה
 וכי אוציא את-בני ישראל ממצרים :
 ואמר משה קדם יי' . מן אנא . ארי איזיל

שמות ב (כתר תורה)

קֹזֶה פִּרְעָה. וְאֵלֵי אֲפִיק. יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִמְּצָרִים: פִּקְאֵל מוֹסִי בֵּן יְדֵי אֱלֹהִים. מִן
 אֵנָה. תִּהְיֶה אֲמֵנִי אֵלֵי פִּרְעוֹן. וְאֶבְרָהָם
 בְּנֵי אִסְרָאֵל מִן מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר כִּי־אֵלֹהִים
 עִמָּךְ וְהִדְלִיקָה הָאֵת פִּי אֲנִי שְׁלַחְתִּיךָ
 בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעַם מִמִּצְרָיִם תַּעֲבֹדוּן
 אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה: וַיֹּאמֶר אֵלֵי
 יְהוָה מִי־מִרֵי בְּסַעֲדֶךָ. וְדִין לָךְ אֲתָא.
 אֵלֵי אֵנָה שְׁלַחְתָּךְ. בְּאִפְקוֹתַי יֵת עַמֵּי
 מִמְּצָרִים. תִּפְלְחוּן קִדְם יְיָ. עַל מוֹרָא
 הַדִּין: קֹאֵל אֲנִי אֲבוֹן מֵעַד. וְהוֹדָה לָךְ
 אֱלֹהִים. בְּאֵנִי בַעֲתַת בְּךָ. אֱלֹהִים אֲבִרְנָת
 אֶלְקוֹם מִן מִצְרָיִם. אֲעַבְדוּ אֱלֹהִים. עֲלֵי
 הוֹדָא אֲלֹנְבֵר: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים
 הִנֵּה אֲנִי בֹא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי
 לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם
 וְאָמַרְתִּי לֵי מַה־שֵּׁמוֹ מַה־אָמַר אֱלֹהִים:
 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קִדְם יְיָ. הֵא אֵנָה אֵתִי לֹוֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר לְהוֹן. אֱלֹהִים
 דְּאֲבַהֲתִכּוֹן שְׁלַחְתִּי לְוֹתִכּוֹן. וַיִּמְרֹן לֵי
 מִן שָׁמַיִם. מֵא אֵימֵר לְהוֹן: פִּקְאֵל מוֹסִי
 בֵּן יְדֵי אֱלֹהִים. הֵא אֵנָה צִאֵר אֵלֵי בְנֵי
 אִסְרָאֵל. וְאִקּוֹל לָהֶם. אֵלֹהִים אֲבִרְנָתֵכֶם
 בַּעֲתַנִּי אֵלֵיכֶם. וְאִן קֹאֵלוֹ לֵי מֵא אֲסַמְחָה.
 מֵא אִקּוֹל לָהֶם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה
 אֵלֶיךָ אֲשֶׁר אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֹהֵי שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
 יְיָ לְמֹשֶׁה. אֵלֶיךָ אֲשֶׁר אֵלֶיךָ. וַיֹּאמֶר.
 כִּדְנִן תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. אֵלֶיךָ שְׁלַחְתִּי
 לְוֹתִכּוֹן: קֹאֵל לָהֶם. אֲלֹהֵי אֲדִי לֹא יִזְוֶה.
 קֹאֵל. כִּדְא קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל. אֲלֹהֵי
 בַעֲתַנִּי אֵיכֶם: וַיֹּאמֶר עוֹד אֲדוֹם אֶל־מֹשֶׁה
 כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אֲבִרְהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם זֶה־שֵּׁמוֹ
 לְעַלְמֵי וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דֹּר: וַיֹּאמֶר עוֹד יְיָ
 לְמֹשֶׁה. כִּדְנִן תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ
 אֱלֹהִים דְּאֲבַהֲתִכּוֹן. אֵלֶיךָ דְּאֲבִרְהָם.
 אֵלֶיךָ דְּיִצְחָק. וְאֵלֶיךָ דְּיַעֲקֹב שְׁלַחְתִּי
 לְוֹתִכּוֹן. דִּין שְׁמִי לְעַלְמֵי. וְדִין דְּזְכוֹרִי

ה

לְכַר דֹּר וְדֹר: פִּקְאֵל לָה אֵנָה. כִּדְא
 קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל. אֵלֹהִים אֲבִרְנָתֵכֶם.
 אֵלֹהִים אֲבִרְהָם. אֵלֹהִים יִצְחָק. וְאֵלֹהִים
 יַעֲקֹב בַּעֲתַנִּי אֵלֵיכֶם. הוֹדָא אֲסַמְחָה אֵלֵי
 אֲדִרְהוֹ. וְהוֹדָא דְכִרֵי אֵלֵי נִיל וְאֵינָה:
 לָךְ וְאֲסַפְתָּ אֶת־זְכוֹנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלֵי
 אֱלֹהֵי אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פִּקְדוֹ
 פִּקְדוֹתֵי אֲתִכֶם וְאֵת־הַעֲשׂוֹי לָכֶם בְּמִצְרָיִם:
 אִיזִיל וְתִכְנֹשׁ יֵת סְבִי יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר
 לְהוֹן יְיָ. אֱלֹהִים דְּאֲבַהֲתִכּוֹן אֲתֹנְלִי לֵי.
 אֱלֹהִים דְּאֲבִרְהָם. יִצְחָק וְיַעֲקֹב לְמִימְרֵי.
 מְדַכְרֵי דְכִרְנָא יִתְכוֹן. וְיֵת דְאֲתַעֲבִיד
 לְכוֹן בְּמִצְרָיִם: אִמְץ וְאִנְטַע שִׁיזְךָ בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. וְקוֹל לָהֶם אֱלֹהִים. אֵלֹהִים אֲבִרְנָתֵכֶם
 תִּגְלָא לֵי. אֵלֹהִים אֲבִרְנָתֵכֶם. יִצְחָק
 וְיַעֲקֹב קֹאֵלֵיךָ. קֹד דְּכִרְתִּכֶם. וְמֵא צִנַּע
 בְּנֶם בְּמִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲתִכֶם מִעַנֵי
 מִצְרָיִם אֶל־אֶרֶץ הַנְּבִעַנֵי וְהַחֲתִי וְהָאֲמַרְי
 וְהַפְרִזִי וְהַחֲתִי וְהַיְבוֹסִי אֶל־אֶרֶץ זְבַת חֲלֵב
 וְדִבְשׁ: וְאָמַרְתִּי. אִפְסִיק יִתְכוֹן מִשְׁעַבְדוֹ
 מִצְרָאֵל. לְאֶרֶץ פְּנִיעַנָא וְהַחֲתִי. וְאֲמַרְתִּי
 וְפִרְזִיא. וְהוֹאִי וַיְבוֹסֵא. לְאֶרֶץ. עֲבִרְדָּא
 חֲלֵב וְדִבְשׁ: פִּקְלַת. אֲעַעֲדְכֶם מִן עֲדָא
 אֶל־מִצְרָיִם. אֵלֵי בְרַד אֲדִכְנַעֲאֲנִין
 וְאֶל־חֲתִיִּין. וְאֶל־אֲמֹרִיִּין וְאֶל־פְּרוֹזִיִּין. וְאֶל־חֲתִיִּין
 וְאֶל־יְבוֹסִיִּין. אֵלֵי בְרַד יִפְיִן אֲרִבּוֹן וְאֶל־עַסֵּל:
 וְשִׁמְעוּ לְקִלְקָה וּבֹאֵת אֲתָה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֶל־מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְאָמַרְתֶּם אֵלֵינוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִקְרָה עֲלֵינוּ וְעַתָּה נִקְרָה
 בְּנֵי דְרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּפִדְפֵר וּנְזַפְחָה
 לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְיִקְבְּלוּן מִנֶּךָ. וְתִיתִי.
 אֵת וְסְבִי יִשְׂרָאֵל לֹוֹת מִלְּפָא דְּמִצְרָיִם.
 וְתִימְרוּן לֵיה יְיָ. אֱלֹהִים דִּיהוֹדָא אֲתֹנְלִי
 עֲלֵנָא. וְכַעַן. נִיזִיל פְּעֵן. מִהַקְדָּה תִּלְתָּא
 יוֹמִין בְּמִדְבָרָא. וְנִרְבַּח קִדְם יְיָ אֱלֹהֵנָא:
 פִּאֲדָא קִבְלוּ מִנֶּךָ. אֲדַכְרֵ אֲנִי וְשִׁיזְךָ
 בְּנֵי אִסְרָאֵל אֵלֵי מֶלֶךְ מִצְרָיִם. וְקוֹלוֹ לָהֶם
 אֵלֹהִים אֲבִרְנָתֵכֶם וְאֶל־אֲנָא אֲמַרְתָּ. וְאֵן
 נְסִיר מִסַּפְּהָ תִּלְאֲתָה' אֵינָם פִּי אֲלִבְרֵי

וְנִדְבַח לַיהוָה רֶבֶבָא : וְאֵנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־
 יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהִלָּךְ וְלֹא בִיד
 חֲזָקָה : וּקְדַמְיָ לִי . אֲרִי . לֹא יִשְׁפּוֹק
 יִתְכּוֹן . מִלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמִיּוֹז . וְלֹא מִן
 קִדְם דְחִילִיָּה תִקְוֶה : וְאֵנִי אֵעֵלֶם . אִן
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם לִם יִדְעֶכֶם אִן תִּסְצֹן . וְלֹא בִיד
 עֲדִידָה : וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִפִּיתִי אֶת־
 מִצְרַיִם בְּכָל־נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֲעֲשֶׂה בְּקִרְבּוֹ
 וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם : וְאִשְׁלַח יָת מַתַּת
 גְּבוּרָתִי וְאִמְחִית מִצְרַאִי . בְּכָל־פְּרִישְׁתִּי .
 דְאֵעֲבִיד בְּיַיְחֹזֵן . וּבְתֵר כֵּן יִשְׁלַח יִתְכּוֹן :
 חֲתָא אֲבַעַת בְּאִפְאֵתִי וְאַצְרַב אֶל־מִצְרַיִן .
 בְּנִמְיַע אֵעֲגוּבְאֵתִי . אֲדִי אֵצְנַעְהָא פִי־מָא
 בִּינְהֶם . וּבְעַד דְאֵלֶךְ יִטְלַקְכֶם : וְנִתְתִי
 אֶת־יְהוָה הָעֵם־יְהוָה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי־
 תִלְכּוּן לֹא תִלְכוּ רִיקָם : וְאֵתִיָן יִת עֲמָא
 דְדִין לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרַאִי . וְהָיָה אֲדִי
 תִהְכּוּן . לֹא תִהְכּוּן רִיקָנִין : וְאֵעֲטִי אֶלְקִים
 חֲצָאָא עֲנַד אֶל־מִצְרַיִן . פֹּאדָא מְצִיתֶם .
 לֹא תִסְצֹן פֹּאדָאָא : וְשִׁאֲלָה אֵשָׁה
 מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ פְּלִי־כֶסֶף וְכֶלִי
 זָהָב וְשִׁמְלַת וְשִׁמְתָם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־
 בְּנֵיתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶם אֶת־מִצְרַיִם : וְתִשְׁאַל
 אֶתְתָא מִשִׁיבְכַתְהוֹמְקִרְיַת בֵּיתָהּ . מִנִּין
 דְכֶסֶף . וּמִנִּין דְדָהָב וּדְבוֹשֵׁין . וְתִשְׁוֹזֵן עַל
 בְּנֵיכּוֹן וְעַל בְּנֵיתְכּוֹן . וְתִרוֹקְנוֹן יִת מִצְרַיִם :
 בַּל תִּסְתוּהֵב אֶל־אִמְרָאָה מִן מִסְאֲכַנְתָּהָא
 וְגִאֲרַתְהָא . אֲנִיָּה פִעָה . וְאֲנִיָּה דְהַב
 זְהִי־אֲבָא . וְתִצְיִירוּהָא עַל־בְּנֵיכֶם
 זְבִנְאֵתְכֶם . וְתִנְתְּסִפּוֹן אֶל־מִצְרַיִן : וְיַעַן
 מִשְׁהָ וְיִאֲמַר וְהָן לֹא־יִאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ
 בְּקִלְיָ כִּי יִאֲמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֱלֹהֵי יְהוָה :
 וְאֲתִיב מִשְׁהָ וְיִאֲמַר . וְהָא לֹא יְהִימְנוּן לִי .
 וְלֹא יִקְבְּלוּן מִנִּי . אֲרִי יִמְרוּן . לֹא אֶתְגַּלִּי
 דְּיָי : פֹּאנְאֵב מוֹסִי וְקֹאֵל . לְעֵלְהֶם לִם
 יוֹמְנוּן בִּי . וְלִם יִקְבְּלוּן מִנִּי . אֲדִי יִקְוֹלוּן . לִם
 תְּגַלֵּא דְךָ אֵלֵה : וְיִאֲמַר אֱלֹהֵי יְהוָה מוֹה
 בְּיָדְךָ וְיִאֲמַר מִשְׁהָ : וְיִאֲמַר לִיָּהּ . יִי מָא
 דִּין בְּיָדְךָ . וְיִאֲמַר חוֹטְרָא : וְקֹאֵל לֵה אֵלֵה

מִנְבְּהָא מָא דֹא בִידְךָ . קֹאֵל עֲצָא : וְיִאֲמַר
 הַשְׁלִיכְהוּ אֶרְצָה וְיִשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה וְיְהִי
 לְנַחֵשׁ יוֹנֵם מִשְׁהָ מִפְּנֵיָו : וְיִאֲמַר רְמוּהִי
 לְאֶרְצָא . וְרְמוּהִי לְאֶרְצָא וְהוּהָ לְחוּיָא .
 וְעִרְק מִשְׁהָ מִן קְדַמּוּהִי : קֹאֵל אִמְרַהָא
 עַל־יִ אֶרְצָא . פִּטְרַהָא וְעִאֲרַת תְּעַבְאָנָא .
 פִּהֲרַב מוֹסִי מִן בִּין יָדֵיהּ : וְיִאֲמַר יְהוָה
 אֶל־מִשְׁהָ שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזוּ בְּזַנְבּוֹ וְיִשְׁלַח
 יָדוֹ וְיַחֲזֹק כּוֹ וְיְהִי לְמִשְׁהָ בְּכַפּוֹ : וְיִאֲמַר
 יִי לְמִשְׁהָ . אִוְשִׁיט יָדְךָ . וְאַחֲזִיד בְּרַנְבִּיָּה .
 וְאַוְשִׁיט יָדֵיהּ וְאַתְקִיף בֵּיהּ . וְהוּהָ לְחוֹטְרָא
 בְּיָדֵיהּ : קֹאֵל אֵלֵה לֵה . מַד יָדְךָ . וְאַמְסַךְ
 דְנַבְּהָ . פִּלְמָא מַד יָדֵהּ וּמִסְכַּה . עִאֲרַת
 עֲצָאָא פִי־יָדֵהּ : לְמַעַן יִאֲמִינוּ בִּי־נִרְאָה
 אֱלֹהֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אֲבֹרְהֶם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב : כְּדִיל דְיְהִימְנוּן .
 אֲרִי אֶתְגַּלִּי דְךָ . יִי אֵלֵהָא דְאַבְהַתְהוֹן .
 אֵלֵהָא דְאַבְרָהָם . אֵלֵהָא דְיִצְחָק וְאֵלֵהָא
 דְיַעֲקֹב : לְכִי יוֹמְנוּן . אֲנָה תְּגַלֵּא דְךָ . אֵלֵה
 אֵאָה אֲבֵאֵאָהֶם . אֵלֵהָא אֲבֹרְאָהִים . אֵאָה
 יִצְחָאָק וְאַנְאָה יַעֲקֹב : וְיִאֲמַר יְהוָה לִו
 עוֹד חֲבֵאֵנָא יָדְךָ בְּחִיקָה וְיִבֵּא יָדוֹ בְּחִיקוֹ
 וְיִצְאָה וְהִנֵּה יָדוֹ מְעֲרַעַת בְּשַׁלְגָא : וְיִאֲמַר
 יִי לִיָּהּ עוֹד . אֵעִיל כְּעַן יָדְךָ בְּעַטְפָּךָ .
 וְאֵעִיל יָדֵיהּ בְּעַטְפִּיָּהּ . וְאַפְקֵהָ . וְהָא יָדֵיהּ
 חוֹרָא כְּתִלְגָאָא : פִּקֹּאֵל אֵלֵה לֵה אֵי־צָא .
 אֲדַכְלִי יָדְךָ אֲלֵי כַמֵּךְ . פֹּאדְכִלְהָא . תִּם
 אֲכֹרְגָהָא . פֹּאדָא בְּהָא בִּיעָא כְּאַתְרַג :
 וְיִאֲמַר הֲשִׁב יָדְךָ אֶל־חִיקָה וְיִשְׁבֵּי יָדוֹ
 אֶל־חִיקוֹ וְיִצְאָה מִחִיקוֹ וְהִנֵּה־יִשְׁבָּה
 בְּבִשְׂרוֹ : וְיִאֲמַר . אֲתִיב יָדְךָ לְעַטְפָּךָ .
 וְאֲתִיב יָדֵיהּ לְעַטְפִּיָּהּ . וְאַפְקֵהָ מְעַטְפִּיָּהּ .
 וְהָא תִבַּת הוּת כְּבִשְׂרִיָּה : פִּקֹּאֵל . אֲרַדְד
 יָדְךָ אֲלֵי כַמֵּךְ . פֹּאֲרַדְרָהָא . תִּם אֲכֹרְגָהָא .
 וְקַד עִאֲרַת כְּסֹאִיר בְּרַנְהָ : וְהָיָה אִם־לֹא
 יִאֲמִינוּ לְךָ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ הָאֵת הִרְאִשׁוֹן
 וְהָאֲמִינוּ לְךָ הָאֵת הָאַחֲרוֹן : וְיְהִי אִם לֹא
 יְהִימְנוּן דְךָ . וְלֹא יִקְבְּלוּן . לְךָ אֶתְא
 קְדַמָּאָה . וְיְהִימְנוּן . לְךָ אֶתְא בְּתִרְאָה :

חלק הדקדוק (1) ונתתי את חן העם הזה . כי מחריב"ש כי תיבת העם מלעיל . (* מה זה קרי

פֶּאֶן לֹם יִמְנֹן בְּךָ . וְלֹם יִקְבְּלוּן אֱלֹהִים
אֵלֶיהָ אֲזֹלָה . פִּי־מִנֹּן בְּאֱלֹהִים אֲתֹנִיהָ :
וְהָיָה אִם־לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשֵׁנֵי הָאֱתוֹת
הָאֵלֹהִים וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלְךָ וְלִקְחֹת מִמִּימֵי
הַיָּאֵר וְשִׁפְכֹת הַיִּבְשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר
תִּקַּח מִן־הַיָּאֵר וְהָיוּ לְדָם בַּיּוֹם הַהוּא .
אִם לֹא יִהְיֶמְנוּ . אָף לְתִרְוֹן אֲתִיָּא הָאֲלֹהִים .
וְלֹא יִקְבְּלוּן מִנֶּךָ . וְתִסַּב מִמֵּיָּא הַבְּנֵה־רֵא .
וְתִשְׁפֹּךְ לַיִּבְשָׁתָא . וְיִהְיוּן מֵיָּא דְתִסַּב מִן
בְּהֵרֵא . וְיִהְיוּן לְדַמָּא בַּיִּבְשָׁתָא : פֶּאֶרְסִים יִמְנֹן
בְּהֵאֲתִין אֱלֹהִיתִין . וְלֹם יִקְבְּלוּן מִנֶּךָ . פֶּכֶד
מִן מֵא אֵנִיר . וְאֶצְנַבְּהָ פִי אֲרִיבֵאִים . פֶּאֲנָה
יִנְקִרְבֵּי . וְיִצִיר דַּמָּא פִי אֲרִיבֵאִים : וְיֹאמֵר
מֹשֶׁה אֲל־יְהוָה בְּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים
אֲנִכִּי גַם מִתְּמוֹל גַּם מִשְׁלָשִׁים גַּם מֵאִן
דְּבַרְךָ אֲל־עֲבַדְךָ בְּי כְּבֹר־שָׁה וְכְבֹד לְשׁוֹן
אֲנִכִּי : וְיֹאמֵר מֹשֶׁה קְרָם יי בְּבָעוּ יי .
לֹא גִבֹר דְּמִלּוֹד אֲנִי . אָף מֵאֲתִמְרֵי אָף
מִדְּקִפּוּהֵי . אָף . מַעֲדָן דְּמִלִּידְתָּא עִם
עֲבַדְךָ . אֲרִי יִקִּיר מִסְּלָד . וְעַמִּיק לִישׁוֹן
אֲנִי : פֶּקֶאֶר מוֹסִי לְרַבָּה יֹא רַבִּי . לִים
אֲנִי הוּא נִטְק . מִן אִמְסֻמָּא קִבְּלָה . וְלֹא
מִן חִין כֹּאטְבַת עֲבַדְךָ . בִּל אֲנִי תִקִּיר
אֲלִפְסֻ וְאֲלִסְאֵן גַּמִּיעָא : וְיֹאמֵר יְהוָה אֲלִי
מִי שֵׁם יִפְהָ לְאָדָם אִו מִי־יִשׁוּם אֲלִים אִו
חַיִּישׁ אִו פִּקַּח אִו עִיר הִלֵּא אֲנִכִּי יְהוָה :
וְיֹאמֵר יי לִיהֵ . מִן שֵׁי פוֹמָא לְאִנְשָׁא . אִו
מִן שֵׁי אֲלִמָּא . אִו חַרְשָׁא . אִו פְּתִיחָא
אִו עִירָא . הִלֵּא אֲנִי יי : פֶּקֶאֶר אֱלֹהִים
לֵה . מִן כִּלְקִי נִטְק לְאִנְסָאֵן . אִו מִן יִכְלִק
אֲלִאֲעִים . אִו אֲלִאֲנִרִים . אִו אֲלִבְעִיר אִו
אֲלִאֲעִמָּא . אֲלִים אֲנִי אֱלֹהִים : וְעַתָּה לֵךְ
וְאֲנִכִּי אֲהִיִּח עִם־פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר
תְּדַבֵּר : וְכַעֲשֵׂן אִיזִיל . וּמִימְרֵי יְהִי עִם פּוֹמֶךָ .
וְאֲלִפִּינֶךָ דְּתִמְלִיד : וְאֲלֵאֵן אִמֶּךָ . וְאֲנִי
סֹאכּוֹן מַע קוֹלְךָ . וְאֲדִלְךָ עֲלִי מֵא
תִתְבַלֵּם בֵּה : וְיֹאמֵר בְּי אֲדֹנָי שְׁלַח־
נָא בְיִרְיִת־שְׁלַח : וְיֹאמֵר בְּבָעוּ יי . שְׁלַח
בְּעֵן בְּיָה מִן דְּבִשָׁר לְמִשְׁלַח : קֶאֶל

יֹא רַבִּי . אֲבַעַת בְּמִן אַנְתָּ בֹאעַתָּה
וְיַחַר־אָף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֲהַרְן
אֲחִיךָ הַלְוִי יִלְעָתִי כִּי־דַבַּר יְדַבֵּר הוּא
וְגַם הִנֵּה־הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתְךָ וְרֵאָה וְשָׁמַח
בְּלִבּוֹ : וְתִקַּיִף רוּגְזָא דִּיִּי בְּמֹשֶׁה . וַיֹּאמֵר
הֲלֹא אֲהַרְן אֲחִיךָ לְיוֹאֵה . גְּלִי קְדָמִי .
אֲרִי מִדְּלָא יִמְלִיל הוּא . וְאָף הֵא הוּא
נְפִיק לְקַדְמוֹתְךָ . וְיַחְזִינֶךָ וְיַחְזִי בְּלִפְיָה :
פֶּאֲשַׁתֵּר גַּצְבֵּי אֲרֵה עֲלִי מוֹסִי . וְקֶאֶר
אֲלִים חֲרוֹן אֲבִיךָ אֲלִיוָאֵנִי . אֲנִי אֲעִלֵּם
בְּאֵנָה מִתְכַלֵּם . וְהוֹדָא הוּא אֵיִצָּא יִכְרַג
תִּלְקֶאךָ . פִּינְצֵר אֲלִיךָ וְיִסֵּר פִי קִרְבָּה :
וְדַבַּרְתָּ אֲלֵיו וְשָׁמַת אֲתִי־הַדְּבָרִים בְּפִיו
וְאֲנִכִּי אֲהִיִּח עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי
אֲתִכֶּם אֲתִי אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן : וְתִמְלִיד עֲפִיָּה .
וְתִשׁוּי יִת פְּתִנְמִיָּא בְּפּוֹמִיָּה . וּמִימְרֵי .
יְהִי עִם פּוֹמֶךָ וְעִם פּוֹמִיָּה . וְאֲלִיךָ יִתְבוֹן . יִת
דְּתַעֲבָדוּן : פֶּכֶלְמָה . וְצִירִי אֲכִלְאִם־פִּי פֶּאֲהָ .
וְאֲנִי סֹאכּוֹן מַע קוֹלְךָ וְקוֹלָה . וְאֲדִלְכַמָּא
עֲלִי מֵא תַצְנַעוֹן : וְדַבַּרְתָּ הוּא לֵךְ אֲלִי־
הַעִם וְהִיָּה הוּא יְהוֹדִילְךָ לְפָה וְאֲתָה
תְּהִי־הִלֵּו לְאֲלֹהִים : וְיִמְלִיד הוּא לֵךְ עִם
עִמָּא . וְיְהִי הוּא יְהִי לֵךְ לְמִתּוֹרְגָמָן . וְאֲתִי
תְּהִי לִיָּה לְרַבֵּי : וְיִבְלֵם הוּא לֵךְ אֲלִקּוֹם .
וְיִכּוֹן הוּא לֵךְ תִּרְגַּמָּאֵנָא . וְאַנְתָּ תִכּוֹן לֵה
אֲסַתְאֲרָא : וְאֲתִי־הַפְּטָה הוּא תִקַּח בְּיָדְךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־כֹּן אֲתִי־הָאֲתִת : וְיִת חוֹמְרָא
הַדִּין תִּסַּב בְּיָדְךָ . דְּתַעֲבִיד בִּיהִיִּת אֲתִיָּא :
וְכֹד הוּא אֲלַעְצָא פִי יִדְךָ . אֲדִי תַצְנַע בְּהֵא
אֲלִמְעַנְזֹאֵת : פ

חלק הדקדוק (ז) מי שם פה. צריך חקורא להמעיק השופר בש"ן להרחיב הקמ"ץ שלא להחליפו ב מקף . אכורי

לך. אטלק אנני יעבדני. פאן אבית אן
 תטלקה. האנא קאתל אננד בכרך:
 ויהי בדרך פמרון ויפנשהו יהוה ויבקש
 המיתו: והוה באורחא בבית מכתא.
 וערעיה מלאבא דיי. ובעא למקטליה:
 ולמא כאן פי אטריק פי אלמבית. פאנא
 ודה מלך אלה. וטלב קתלה: ותקח
 צפורה צר ותכרת את ערקת בנה ותנע
 לרגלו ותאמר פי התנדמים אתה לי:
 ונסיבת צפורה טנרא. ונזרת ית ערלת
 ברה. וקריבת לקדמוהי. ואמרת. בדמא
 דמהולתא הדין אתהיב חתנא לנא:
 פאכרת צפורה צואנא. וקטעת קלפה
 אבנהא. וקדמתה בין ידיה. וקאת. כאד
 אלערוס אן יכון מקתולא: וירף ממנו אז
 אמרה חתן דמים למולת: ונה מצויה. פכן
 אמרת. אלולי דמא דמהולתא הדין
 אתחייב חתנא קטול: פכף ענה. חנינד
 קאת. צאר אלערוס אמקתול מכתונא:

פ

ויאמר יהוה אלי אהרן לך לקראת משה
 המדברה וילך ויפנשהו ביה האהים וישק
 לו: ואמר יי לאהרן. איזיל לקדמות משה
 למדברא. ואזל. וערעיה. בטורא דאתגלי
 עלוהי יקרא דיי ונשיק ליה: פקאל אלה
 דהרון. אמין תלקא מוסי אלי אלבר.
 פמצא. וואפאה. פי גבר אלה וקבלה:
 ויגד משה לאהרן את פדי דברי יהוה
 אשר שלחו ואת פדי האתת אשר צוהו:
 וחי משה לאהרן. ית כל פתגמיא דיי
 דשלחה. וית כל אתיא דפקדיה:
 פאכברה מוסי. בגמיע כלאם אלה אדי
 בעת בה. ונמיע אלאיאת אדי אמרה:
 וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני
 בני ישראל: ואזל משה ואהרן. וכנשו.
 ית כל סבי בני ישראל: פמצא מוסי
 וחרון. ונמעא. גמיע שיוך בני אסראיל:
 וידבר אהרן את פדי דברים אשר דבר
 יהוה אלי משה ויעש האתת לעיני העם:

אבותי איין במצר. ואנצר הר הם
 באקיון. קאל לה יתרו אמין בסלאם:
 ויאמר יהוה אל משה במדין קך שב
 מצרים פיימתו פלי האנשים המבקשים
 את נפשך: ואמר יי למשה במדין.
 איזיל תוב למצרים. ארי מיתו כל
 גובריא. דבעו למקטלך: תם קאל אלה
 למוסי במדין. ארגע אמין אלי מצר.
 לאן קד מאת גמיע אלקום. אלמטאלבין
 קתלך: ויקח משה את אשתו ואת בניו
 וירפכם עלי החמר וישב ארצה מצרים
 ויקח משה את מטה האלהים בידו:
 ונסיב משה ית אתתיה וית בנוהי.
 וארפיבנון על חמרא. ותב לארעא
 דמצרים. ונסיב משה. ית חוטרא
 דאתעבדו ביה נסין בין קדם יי בידיה:
 פאכד מוסי זונתה ואולאדה. וארכבהם
 עלי אלהמאר. (ובעת בהם) ורגע אלי
 בדר מצר. ואכד אלעצא אדי אמרה
 אלה בהא פי ידה: ויאמר יהוה אל משה
 ברבך לשוב מצרימה ראה פדי המפתים
 אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה
 ואני אחזק את לבו ולא ישלח אתה עם:
 ואמר יי למשה. במהכך למתב למצרים.
 חזי. כל מופתיא דשויתי בידך. ותעבדנון
 קדם פרעה. ואנא אתקוף ית לביה. ולא
 ישלח ית עמא: תם קאל אלה לה. פי
 מציך לתרגע אלי מצר. אנצר גמיע
 אבראהין אתי ציירתהא פי ירך. אצנעהא
 בין ידי פרעון. ואנא אשרד קלבה. ולא
 יטלק אלקום: ואמרת אל פרעה פה
 אמר יהוה בני בכרי ישראל: ותימר
 דפרעה. פדנן אמר יי. ברי פוכרי ישראל:
 וקול לה. כדא קא אלה. משרפא אנני
 בכרי אסראיל: ואמר אליך שלח את בני
 יעבדני ותמאן לשלחו הנה אנני הרג
 את פנך בכרך: ואמרית לך. שלח ית
 ברי ויפלה קדמי. ומסריב את לשלחותיה.
 הא אנא קטיל. ית בך פוכרך: פקלת

ח לך הדי קדוק (ח) המבקשים את נפשך, השוא שוחח המ"ס נע. (מהר"ב: ב: ט) וישב ארצה. הח"א נוספת כי המלה שלמעלה. (שם):
 שמות ג (כתב תורה)

וּמַלִּיךְ אֶהְרֶן יֵת כֹּל פְּתוּמֵיָא. דְּמַלִּיךְ יֵי
 עִם מֹשֶׁה. וְעַבְדְּ אֶתִּיא לְעֵינֵי עַמָּא :
 פְּכַלְמָהֶם הֶרֶן. בְּנִמְעֵ אַכְלָאִם אֲדִי כֹלֶם
 אֵלֵה מוֹסִי. וְצַנֵּעַ אֲלִמְעַנְזָאֵת בַּחצֵרָה
 אֲלִקוּם: וַיֵּאמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ פִּי־פִקֵּד
 יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עֵינָיִם
 וַיִּקְרוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: וְהַיּוֹמִין עַמָּא. וַיִּשְׁמְעוּ.
 אֲרִי דְכִיר יֵי יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֲרִי גְלוּ
 קְדָמוּהֵי שְׁעִבּוּדֵהוֹן. וְכָרְעוּ וּסְגִידוּ: פִּאמֶן
 אֲלִקוּם. אֲדִי סִמְעוּ. אִן קֵד דְּכֵר אֵלֵה בְנֵי
 אִסְרָאִיל. וְנִצֵּר לְצַעֲפָהֶם. פִּכְרוּ וּסְגִידוּ:
 וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרַעֲהַ
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת־
 עַמִּי וַיְחַנּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: וּבְתֵר פִּן. עֵארוּ
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וַיֹּאמְרוּ לְפְרַעֲהַ. כִּדְנֵן אָמַר
 יֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁלַח יֵת עַמִּי. וַיִּיחַנּוּ
 קְדָמִי בַּמִּדְבָּרָא: וּבַעַד דֹּאֲלֵךְ. דְּכֵל מוֹסִי
 וְהֶרֶן. וּקְאָרוּ לְפְרַעֲהַ. כִּדָּא קֵאל אֵלֵה
 אֲלֵאֵה אִסְרָאִיל: אֲטַלֵּק קוּמִי. יַחַנּוּ לִי פִי
 אֲלֵבֵר: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ מִי יְהוָה אֲשֶׁר
 אֲשַׁמְעַ בְּקִלּוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא
 יִדְעָתִי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא
 אֲשַׁלַּח: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ. שְׂמָא דִּי לֹא
 אֲתַגְּלִי לִי דֹאֲקִבִּיל לְמִימְרֵיהַ. לְשַׁלַּח
 יֵת יִשְׂרָאֵל. לֹא אֲתַגְּלִי לִי שְׂמָא דִּי. וְאַף
 יֵת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח: קֵאל פְּרַעֲוֹן. מִן
 אֵלֵה חֲתָא אַקְבֵּל מִנֵּה. וְאַטַּלֵּק בְּנֵי
 אִסְרָאִיל. לִם אַעֲרַף אֵלֵה. וְלֹא אֲטַלֵּק בְּנֵי
 אִסְרָאִיל אִיצָא: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִם
 נִקְרָא עֲלֵינוּ נִלְכָּה נָא דְרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 בַּמִּדְבָּר וְנִזְבַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פִּן־יִפְגַּעֵנוּ
 בְּדַבֵּר אוּ בְחָרֵב: וַיֹּאמְרוּ. אֱלֹהֵי דִיְהוּדָאִי
 אֲתַקְרִי עֲלֵנָא. נִיזִיל פִּעֵן. מַהֲלַךְ תִּלְתָּא
 יוֹמִין בַּמִּדְבָּרָא. וְנִדְבַח קָדָם יֵי אֱלֹהֵנָא.
 דְּלִמָּא יַעֲרַעֲנָנָא. בְּמוֹת אוּ בְקִטּוֹל: קֵאלוּ.
 אֲלֵאֵה אֲרַעֲבֵרָאֲנִין וְאַפִּאנָא אֲמַרְהַ.
 נִמְצִי אֲלֵאֵן. מִסִּיר תִּלְאֲתָהּ אִיִּיאִם פִּי
 אֲלֵבֵר. וְנִדְבַח לְדֵה־רַבְנָא. כִּלָּא יִפְאֲנִינָא.
 בְּמוֹת אוּ בְסִיף: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֶלֶךְ

מִצֵּרִים לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת־
 הָעָם מִמַּעֲשׂוֹי לְכוּ לְסִבְלַתִּיכֶם: וַיֹּאמֶר
 לְהוֹן מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם. לְמָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.
 תִּבְטְלוּן יֵת עַמָּא מִעֲבִיד־תְּהוֹן. אִיזִילוּ
 לְפוֹלְחַנְכוֹן: קֵאל לְהֵמָּא מֶלֶךְ מִצְרַיִם. לִם
 יֵא מוֹסִי וְהֶרֶן. תִּגְדְּבוּן אִקוּם מִן אַעֲמָאֵהֶם.
 אֲמַצּוּ לְנִקְלָכֶם: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ הֵן רַבִּים.
 עֲתָה עִם הָאָרֶץ וְהַשְּׂבֵתֶם אֶתֶם מִסִּבְלַתֶם:
 וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ. הֵא מִדְּסַגִּיאִין פִּעֵן עַמָּא
 דְּאַרְעָא. וְתִבְטְלוּן יֵתָהוֹן מִפוֹלְחַנְהוֹן: תִּם
 קֵאל פְּרַעֲוֹן. אֲמֵן כְּתֵרָה אֵהֵל אֲלֵבֵלֵד.
 חֲתָא תַעֲטְלוּנְהֶם מִן נִקְלָהֶם: וַיַּעַז פְּרַעֲהַ
 בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַנְּגִשִׁים בְּעַם וְאֶת־שְׂטֵרִין
 לְאָמַר: וּפִקֵּד פְּרַעֲהַ בְּיוֹמָא הַהוּא. יֵת
 שְׁלִטוֹנֵי עַמָּא. וַיֵּת סְרֻכּוּהֵי לְמִימֵר: וַיֹּאמֶר
 פְּרַעֲוֹן פִּי־דֹאֲלֵךְ אֲלִיוּם. גְּלֵאוּזָאֵת אֲלִקוּם.
 וְעֲרַפְאֵהֶם קֵאִילָא: לֹא תֵאֲסִפּוּן לְתֵת
 תְּבִין לְעַם לְלִבְנֵי הַדְּבָנִים פְּתִמּוֹל שְׁלֹשֶׁם הֶם
 יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לְהֶם * תְּבִין: לֹא תִיִסְפּוּן.
 לְמַתָּן תִּבְנָא לְעַמָּא. לְמַרְמֵי לְבָנִין
 כְּמַאתְמֵלֵי וּמִדְּקִמּוּהֵי. אֲנּוּן יִיזְדּוּן. וַיִּנְבְּבוּן
 לְהוֹן תִּבְנָא: לֹא תַעֲאֹדוּ. אִן תַּעֲטוּ אִקוּם
 תִּבְנָא. לְדִבְנוּן אֲלֵבֵן מֵתֵל אֲמַסּוּמָא
 קִבְלָה. בְּלֵהֶם יִמְצוּן. וַיִּקְמְשׁוּן לְהֶם תִּבְנָא:
 וְאֶת־מִתְפַּנֵּת הַדְּבָנִים אֲשֶׁר הֶם עֹשִׂים
 תִּמּוֹל שְׁלֹשֶׁם תְּשִׁימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִנְרַעוּ:
 מִמְּנוּ פִי־נִרְפִים הֶם עֲדִיבֵן הֶם צַעֲקִים
 לְאָמַר נִלְכָּה נִזְבַּחַה לְאֱלֹהֵינוּ: וַיֵּת סִכּוּם
 לְבִנְיָא. דְּאֲנּוּן עֲבָדִין מַאתְמֵלֵי וּמִדְּקִמּוּהֵי
 תִמְצוּן עֲלֵיהוֹן. לֹא תִמְנַעוּן מִנִּיהַ. אֲרִי
 בְּטַלְנִין אֲנּוּן. עַד פִּן. אֲנּוּן מִצּוֹחִין לְמִימֵר.
 נִיזִיל גְּרַבַּח קָדָם אֱלֹהֵנָא: וְצִרְאִיב אֲלֵבֵן.
 אֲרִי כֵאֲנוּ יַצְנַעוּהָ אֲמַסּוּ וּמָא קִבְלָה
 צִיִּירוּהָ עֲלֵיהֶם. לֹא תִנְקֻצוּן מִנְהָא.
 לְאֵנְהֶם מִרְפָּהוֹן. לְדֹאֲלֵךְ הֶם יַעֲרֻכוּן
 וַיִּקּוּלוּן. נִמְצִי נִדְבַח לְרַבְנָא: תִּכְבֵּד
 הָעֲבָדָה עֲלֵי־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ־בֵהוּאֵל־יִשְׁעוּ
 בְּדִבְרֵי־שִׁקֵּר: יִתְקַף פּוֹלְחַנָּא. עַל
 גּוֹבְרֵיָא וַיַּתְעַפְּקוּן בֵּהּ. וְלֹא יִתְעַפְּקוּן

בפתגמין
 חלק הדקדוק (ה) הן רבים עתה עם הארץ. ת"א הא מ"סגיאין בען ועיקר: יא) וקששו להם תבן. השו"א שבש"ן נע [מהריב"ש]:

בפתגמין במדין: יתקד אלעמל. עלי
 אלקום וישתגרון בה. ולא ישתגרון
 באמור באמלה: ויצאו נגשי העם ושטריו
 ויאמרו אל-העם לאמר כה אמר פרעה
 אינני נתן לכם תבן: ונפקו. שלטוני עמא
 וסרכוהי. ואמרו לעמא למימר. בדתן אמר
 פרעה. לית אנא. יהיב לכון תבנא: פכרנו.
 גלאוזה אקום וערפאהם. וקאו להם. כדא
 קא פרעון. לים אנא מעטיכם תבנא: אתם
 לנו קחו לכם תבן מאשר תמצאו פי אין
 נגרע מעברתכם דבר: אתון. איזילו סבו
 לכון תבנא. מאתר דתשפחון. ארי לא
 מתמנע. מפולחנכון מדעם: אנתם אמצו
 כדו לכם תבנא. מן הית תגרון. חתא
 תעדמון. אנה לים ינקין מן עמלכם שיא:
 ויפין העם בכל ארץ מצרים לקשש קש
 לתבן: ואתבדר עמא בכל ארעא דמצרים.
 דגבא גלי דתבנא: פתבדר אלקום פי
 גמיע בלד מצר. ליקמשון קשא לאתבן:
 והנגשים אצים לאמר פלו מעשיכם דברי
 יום ביומו מאשר בהיות התבן: ושלטניא
 דחקין למימר. אשלימו עבדתכון פתגם
 יום ביומיה. פמא דהויתון עבדין פד
 מתייהיב לכון תבנא: ואלגלאוזה מלחין
 קאילין. כמלו עמלכם אמר יום ביומה.
 כמא כאן פי וקת אעמא אתבן: ויפו
 שטריו בני ישראל אשר שמוי עליהם נגשי
 פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם
 דלבן פתמול שלשם גס-תמול גס-היום:
 ולקו. סרכי בני ישראל. דמניאו עליהון.
 שלטוני פרעה למימר. מדין. לא
 אשלימתון נזירתכון למרמי דבנין
 פמאתמלי ומדקמוהי. אף תמלי אף ימא
 דין: פצרנא ערפא בני אסראיל. אדי
 ולאם עליהם. גלאוזה פרעון וקיד להם.
 מא באלכם תכמלו צראיבכם אן תלבנון
 מתל אמם ומא קבלה. אמם ואליום:
 ויבאו שטריו בני ישראל ויצעקו אל-פרעה

לאמר למה תעשה כה לעבדיך: ואתו.
 סרכי בני ישראל. וצוהו קדם פרעה
 למימר. למא מתעבד פדין לעבדיך:
 פנאו ערפא בני אסראיל. ואסתגאתו
 אי פרעון קאילין. לסתצנע כדא בעבדיך:
 תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו
 עשו והנה עבדיך מפים יתטאת עמך:
 תבנא. לא מתייהיב לעבדיך. ולבניא.
 אמרין לנא עבדו. והא עבדיך. לקן ותמן
 עליהון עמך: תבן לם ידפע לעבדיך.
 ויקולון לנא אצרכו לבנא. והודא עבדיך.
 מצרובין ממא יכטי עליהם קומך: ויאמר
 נרפים אתם נרפים עליכן אתם אמרים
 גלכה נזפחה ליהוה: ואמר. בטלנין
 אתון בטלנין. על פן אתון אמרין. ניזיל
 נדפח קדם יי: קאל אנתם מרפהון.
 לדאך אנתם תקולון. נמצאי נדבח
 דרבנא: ועתה לנו עבדו ותבן לא ינתן
 לכם ותבן לבנים תתנו: וכען איזילו
 פלחו. ותבנא לא יתייהב לכון. וסכום
 לבניאתתנון: ואן אמצו אעמלו. ותבן לם
 ידפע לכם. וצראיבכם תופון: ויראו
 שטריו בני ישראל אתם פרע לאמר לא
 תגרעו מלבניכם דברי יום ביומו: ותו.
 סרכי בני ישראל. יתהון בביש למימר.
 לא תמנעון מלבניכון פתגם יום ביומיה:
 פנצרו ערפא בני אסראיל בשר קאילין.
 לא תנקצון מן לבנכם אמר יום ביומה:
 ויפנעו את-משה ואת-אהרן נצבים
 לקראתם בצאתם מאת פרעה: וערעו
 ית משה וית אהרן. קימין לקדמותהון.
 במפקהון מלות פרעה: פפאנו מוסי'
 והרון. ואקפין תלקאהם. ענד כרוגהם
 מן ענד פרעון: ויאמרו אלהם ירא יהוה
 עליכם וישפט אשר הבאשתם את-
 ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת-
 חרב בידם להרגנו: ואמרו להון. יתגלי
 יי. עליכון ויתפרע. דאבאישתון ית

חלק הדקדוק יב) אשר שמו עליהם. הטעם בשי"ן והיא מלעיל: יג) וחטאת עמך נאמר. כי הוא כמו וחטאת בחילוף
 ה"א המקנה בת"ו והרפות האלף, ובא כמשקל ועשת את התבואה והוא בנינו לפרעה דרך מוסר [מהריב"ש]: יד) ירא. ה' מלעיל
 וחד מלרע:

רִיחָנָא בְּעֵינֵי פִרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו .
 לְמַתְּן חֶרֶב אֶת־הַחַוּוֹן לְמִקְטָלָנָא : פִּקְאֵלוּ
 לְהַמָּא . יִנְצֹר אֱלֹהֵי עֲלֵיכֶם וַיְחַכֵּם . כִּמָּא
 אֲפִסְדַּתְמָא הָאֵנָּא . עַנְד פִּרְעוֹן וְעַנְד
 קִוְאֵרָה . חֲתָא לֹו כֹּאן סִיפָא פִי אִידִיָּהֶם
 לְקַתְלוֹנָא : וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר
 אֲדֹנָי לְמָה הִרְעִיתָה לְעַם הַזֶּה לְמָה זֶה
 שְׁלַחְתָּנִי : וְתַב מֹשֶׁה . לְקָדָם יי' וַאֲמַר .
 יי' . לְמָא אֲבֵאִישָׁתָא לְעַמָּא הַדִּין . לְמָא
 דִּנְן שְׁלַחְתָּנִי : פִּרְנַע מוֹסִי' אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
 וְקֹאֵל . יֵא רַב . לִם אֲבִלִית הוֹלָאֵי אֲלִקוּם .
 וְלִמָּא דֹּא בַעֲתַת בִּי : וּמֵאֵז בְּאֵתִי אֶל־
 פִּרְעֹה דְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרְעֵ לְעַם הַזֶּה וְהִצֵּל
 לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמְּךָ : וּמַעֲדִין דְּעֵלִית לֹוֹת
 פִּרְעֹה לְמַלְלָא בְּשִׁמְךָ . אֲבֵאִישׁ לְעַמָּא
 הַדִּין . וְשִׁיזְבָּא לֹא שִׁיזְבַּתָּא יֵת עַמְּךָ :
 וּמִן חִין דְּכִלְתָּ אִי־פִרְעוֹן וְכֹאֲטַבְתָּה בְּאִסְמִךְ
 אִסָּא אִיהֶם . וְלִם תְּכַלְצֵהֶם מִן דֹּאךְ : וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲתָה תֵרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
 לְפִרְעֹה כִּי בִיד הַזֹּקֵה יִשְׁלַחֶם וּבִיד הַזֹּקֵה
 יִגְרַשֵּׁם מֵאֶרֶצוֹ : וַאֲמַר יי' לְמֹשֶׁה . כַּעַן
 תַּחֲזִי . דֹּאֲעֵבִיד לְפִרְעֹה . אֲרִי בִיד תִּקְיָפָא
 יִשְׁלַחֲנֹון . וּבִיד תִּקְיָפָא יִתְרִיכְנֹון מֵאֶרְעֵיהֶּ:
 פִּקְאֵל אֱלֹהֵי לְמוֹסִי' . אֲלֵאן תִּנְצֹר מָא
 אֲצַנַע בְּפִרְעוֹן . אֲנָה סִיטְלִקְהֶם בִּיד
 שְׂדִידָה . וַיִּטְרַדְהֶם מִן בְּלֹדָה בִּיד שְׂדִידָה :

קב"ד פים' סי' מער"י . ומפטרין ביחוקאל פ"ו הודע .

ס דר"ד למנחת שבת וב' וחי' וידבר
 אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲלֵיו אֲנִי יְהוָה :
 וּמַלְּיֵל יי' עִם מֹשֶׁה . וַאֲמַר לִיה אֲנָא יי' :
 תִּם כֹּלִם אֱלֹהֵי מוֹסִי' . וְקֹל לֹה אֲנָא אֱלֹהֵי :
 וְאֲרָא אֶל־אֲבֹרְהֶם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב
 בְּאֵל שַׁדַּי וְשִׁמִּי יְהוָה לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם :
 וְאֶת־תְּגִלַּתִּי . לְאֲבֹרְהֶם . לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב
 בְּאֵל שַׁדַּי . וְשִׁמִּי יי' . לֹא הוֹדַעִית לְחַוּוֹן :
 אֲדִי תְגִלַּת לְאֲבֹרְאֵהִים . וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב
 בְּאִטְאִיק אֲלֵכֹאֲפִי . וְאִסְמִי אֱלֹהֵי פִקְטָא .
 לִם אֶעֱרֹפְהֶם בְּדֹאךְ : וְגַם הִקְמַתִי אֶת־
 בְּרִיתִי אִתְּהֶם לְתַת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן

אֶת אֶרֶץ מִגְרִיהֶם אֲשֶׁר־נָגְרוּ בָּהֶּ: וְאָפֶה
 אֶקְיַמִּית יֵת קִימֵי עַמְּהוֹן . לְמַתְּן לְחַוּוֹן יֵת
 אֶרְעָא דְכְּנָעַן : יֵת . אֶרְעָא תוֹתְבוֹתֶהוֹן
 דֹּאֲתוֹתְבוּ בָּהֶּ: וְאִיצָא תַבְתַּת עַהְדִּי
 מֵעַהֶם . לְאֶעֱמִיָּהֶם בְּלֹד כְּנַעַן . בְּלֹד
 סְכַנְאָהֶם אֲדִי סְכַנּוּהֶּ: וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי
 אֶת־נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם
 מְעַבְדִּים אִתְּהֶם וְאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי : וְאָפֶה
 קְדָמִי שְׁמִיעַ . יֵת קְבִילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל .
 דְּמִצְרַיִם מִפְּלֹחִין בְּהוֹן . וְדְכֹוֹרָנָא יֵת קִימֵי :
 וְאִיצָא קֹד סַמַּעַת שְׁהִיק בְּנֵי אִסְרָאֵל .
 אֲדִי אֲמַצְרִיִין יִסְתַּכְדְּמוּנְהֶם וְדְכֹוֹרַת עַהְדִּי :
 לְכֹן אֲמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהִצַּעְתִּי
 אִתְּכֶם מִתַּחַת סְבִלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי
 אִתְּכֶם מֵעַבְדַּתְּהֶם וּנְאֻלְתִּי אִתְּכֶם בְּזֹרַע
 נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים : כִּכֹּן . אִימַר לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֲנָא יי' . וְאִפִּיק יִתְכוֹן . מִנּוּ דְחוּק
 פּוֹלְחֵן מִצְרַיִם . וְאִשְׁיזִיב יִתְכוֹן מִפּוֹלְחֵנְהוֹן .
 וְאִפְרוּק יִתְכוֹן בְּדֹרַע מִרְמָם . וּבְדִינֵין
 רַבְרַבִּין : לְדֹאךְ קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל אֲנָא
 אֱלֹהֵי אֲקַסְמַת . לְאֲכַרְנַכֶם מִן תַּחַת נִקְל
 אֲמַצְרִיִין . וְאֲכַלְצַכֶם מִן כְּדַמְתַּהֶם . וְאִפְכַכֶם
 בְּדֹרַע מִמְדוּדָה . וְאֲחַכְאִם עֲצִימָה :
 וְלִקְחַתִּי אִתְּכֶם לִי לְעַם וְהִיִּיתִי לְכֶם
 לְאֱלֹהִים וַיִּדְעַתֶם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הַמּוֹצִיא אִתְּכֶם מִתַּחַת סְבִלֹוֹת מִצְרַיִם :
 וְאֶקְרִיב יִתְכוֹן קְדָמִי לְעַם . וְאֲהִי לְכוֹן
 לְאֱלֹהֵי . וְתִדְעוֹן . אֲרִי אֲנָא יי' אֱלֹהֵיכֹן .
 דֹּאִפִּיק יִתְכוֹן . מִנּוּ דְחוּק פּוֹלְחֵן מִצְרַיִם :
 וְאֶתְכַרְכֶם לִי אִמָּה . וְאֲכוֹן לְכֶם אֲלֵאֲהָא .
 וְתַעֲדִמוֹן אֲנִי אֱלֹהֵי רַבְכֶם . אֲלִמְכַרְנַכֶם .
 מִן תַּחַת נִקְל אֲמַצְרִיִין : וְהִבֵּאתִי אִתְּכֶם
 אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יְדֵי לְתַת
 אִתְּהֶם לְאֲבֹרְהֶם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב וְנִתְתִּי
 אִתְּהֶם לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה : וְאֶעֱלֵ
 יִתְכוֹן לְאֶרְעָא . דְּקִימִית בְּמִימְרֵי . לְמַתְּן
 יֵתֶה לְאֲבֹרְהֶם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב . וְאֶתֵן
 יֵתֶה לְכוֹן . יְרוּתָא אֲנָא יי' : וְאֲרַכְלַכֶם
 אֲרִי אֲרַבְלַד . אֲדִי אֲקַסְמַת בְּאִמְרֵי . אִן

הנוך ופלוא הצרון וכרמי. אלן זרעית
 ראובן: הולאי רויסא ביות אבאיאהם.
 בני ראובן בכר אסראיל. הנוך ופלוא
 הצרון וכרמי. הרה עשאר ראובן: ובני
 שמעון ימואל וימין ואהר ויבין וצחר
 ושאר בן־הבנעניית אלה משפחת שמעון:
 ובני שמעון. ימואל וימין ואהר ויבין
 וצחר. ושאר בר פנענייתא. אלן זרעית
 שמעון: ובני שמעון. ימואל וימין ואהר
 ויבין וצחר. ושאר אבן אלבנעאנייה.
 הרה עשאררה: ואלה שמות בני־לוי
 לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי
 לוי שבע ושלושים ומאת שנה: ואלן
 שמחת בני לוי לתולדתהון. גרשון. וקהת
 ומררי. ושני חיי לוי. מאה ותלתין ושבע
 שנין: והולאי אסמא בני לוי עלי
 תיאלידהם. גרשון. וקהת ומררי. וסני
 חיוה לוי. מאיה וסבעה ותלאתין סנה:
 בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם:
 בני גרשון. לבני ושמעי לזרעיתהון: בני
 גרשון. לבני ושמעי לעשארדהם: ובני
 קהת עמרם ויצחר והכרון ועזיאל ושני
 חיי קהת שלש ושלושים ומאת שנה:
 ובני קהת. עמרם ויצחר. והכרון ועזיאל.
 ושני חיי קהת. מאה ותלתין ותלת שנין:
 ובני קהת. עמרם ויצחר. והכרון ועזיאל.
 וסני חיוה קהת. מאיה ותלאתה
 ותלאתין סנה: ובני מררי מחלי ומושי
 אלה משפחת הלוי לתלדתם: ובני מררי
 מחלי ומושי. אדין. זרעית לוי לתולדתהון:
 ובני מררי מחלי ומושי. הולאי עשאר
 אדיואניין עלי תיאלידהם: ויקח עמרם
 את־יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את
 אהרן ואת־משה ושני חיי עמרם שבע
 ושלושים ומאת שנה: ונסיב עמרם. ית
 יוכבד אחת אבנהי ליה לאתו. וילידת
 ליה. ית אהרן וית משה. ושני חיי עמרם.
 מאה ותלתין ושבע שנין: פתוזוג עמרם.
 ביוכבד עמתה קבל אן תחצר עליה.
 פולדת לה הרון ומוסי. וכאן סני חיותה.

מאיה

אעטיה לאברהים יצחאק ויעקוב.
 פאעטיה לכם חווא. אנא אלה אפי
 בדאלך: וידבר משה בן אד־בני ישראל
 ולא שמעו אל־משה מקצר רוח ומעבדה
 קשה: ומליל משה. בן עם בני ישראל.
 ולא קבילו מן משה. מעיק רוח.
 ומפולחנא דהוה קשי עליהון: פכלם
 מוסי בדאלך בני אסראיל. ולם יקבלו
 מנה. מן ציק ארואחהם. ומן כדמתהם
 אצעבה:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: בא דבר אל־פרעה מלך
 מצרים וישלח את־בני־ישראל מארצו:
 עזל מליל. עם פרעה מלכא דמצרים.
 וישלח ית בני ישראל מארעיה: אדכל
 כלם פרעון מלך מצר. אן יטלק בני
 אסראיל מן בלדה: וידבר משה לפני
 יהוה לאמר הן בני־ישראל לא־שמעו אלי
 ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים:
 ומליל משה. קדם יי למימר. הא בני
 ישראל לא קבילו מני. ואיכרין יקביל
 מני פרעה. ואנא יקיר ממלך: קאר יא
 רב. הודא בני אסראיל לם יקבלו מני.
 פכיף יקבל מני פרעון. ואנא אלתג
 אלפם:

פ

וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן ויצוים
 אל־בני ישראל ואל־פרעה מלך מצרים
 להוציא את־בני־ישראל מארץ מצרים:
 ומליל יי עם משה ולאהרן. ופקידנון
 דות בני ישראל. ולות פרעה מלכא
 דמצרים. לאפקא ית בני ישראל מארעא
 דמצרים: תם כלם אלה מוסי והרון.
 ואוצאהמא בסכב בני אסראיל. ונסבב
 פרעון מלך מצר. אן יכונא בני
 אסראיל מן בלד מצר: ס אלה
 ראשי בית־אבתם בני ראובן בכר
 ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה
 משפחת ראובן: אלן רישי בית
 אבהתהון. בני ראובן בוכרא דישראל.

שמות ד (כתר תורה)

מאיה וסבעה ותלאתין סנה: ובני יצחק
 קרח ונפג וזכרי: ובני יצחק קרח ונפג
 וזכרי: ובני יצחק קרח ונפג וזכרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ויקח
 אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות
 נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת
 אביהוא את אלעזר ואת איתמר: ונסיב
 אהרן ית אלישבע בת עמינדב אחתיה
 הנחשון ליה לאתו וילידת ליה ית נדב
 וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר:
 פתזוג הרון אלישבע אבנה עמינדב
 אכת נחשון פולדת לה נדב ואביהוא
 אלעזר ואיתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה
 ואביאסף אלה משפחת הקרחי: ובני
 קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלן
 זרעית קרח: ובני קרח אסיר ואלקנה
 ואביאסף הולאי עשאר אלקרחיין:
 ואלעזר בן אהרן לקחלו מבנות פוטיאל
 לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה
 ראשי אבות הלויים למשפחתם: ואלעזר
 בר אהרן נסיב ליה מבנת פוטיאל ליה
 לאתו וילידת ליה ית פינחס אלן רישו
 אבהת ליואי לזרעית הון: ואלעזר אבן
 הרון תזוג באמראה מן בנאת פוטיאל
 פולדת לה פינחס הולאי רויסא אבא
 אליואניין לעשאר הם: הוא אהרן ומשה
 אשר אמר יהוה להם הוציאו את בני
 ישראל מארץ מצרים על עבאתם:
 הוא אהרן ומשה דאמר יי להון אפיקו
 ית בני ישראל מארעא דמצרים על
 חיליהון: המא הרון ומוסי אדין קאל
 אלה להמא אברגא בני אסראיל מן
 בלד מצר עלי גיושהם: אהם המדברים
 אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני
 ישראל ממצרים הוא משה ואהרן אנון
 הממללין עם פרעה מלכא דמצרים
 לאפקא ית בני ישראל ממצרים: הוא

משה ואהרן: המא ארמכאטבין פרעון
 מלך מצר ליכרנ בני אסראיל מן מצר.
 המא מוסי והרון: ויהי ביום דבר יהוה
 אל משה בארץ מצרים: והוה ביום
 דמליל יי עם משה בארעא דמצרים:
 ולמא כאן פיוס כאטב אלה מוסי פי בלד
 מצר: ס וידבר יהוה אל משה דאמר אני
 יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את
 כל אשר אני דבר אליה: ומליל יי עם
 משה למימר אנא יי מליל עם פרעה
 מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל
 עפך: תם כלם אלה מוסי וקאל לה
 אנא אלה כלם פרעון מלך מצר
 בגמיע מא אנא אמרך בה: ויאמר משה
 לפני יהוה הן אני ערל שפתיים ואיך
 ישמע אלי פרעה: ואמר משה קדם יי
 הא אנא יקר ממלך ואיכרין יקביל
 מני פרעה: פקאל מוסי בין ידי אלה
 הודא אנא אתג אלפם וכיף יסמע מני
 פרעון:

פ

ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אהים
 לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך: ואמר
 יי למשה חזי דמניתך רב לפרעה
 ואהרן אחיך יהי מתורגמנך: פקאל אלה
 לסוסי אנצר קר נעלתך אסתאדא פי
 אמר פרעון והרון אביך יכון תרגמאנך:
 אתה תדבר את כל אשר אצוה ואהרן
 אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני
 מארצו: את המליל ית כל דאפקדנך
 ואהרן אחיך ימליל עם פרעה וישלח
 ית בני ישראל מארעיה: אנת תכלם
 הרון אביך בגמיע מא אמרך בה והרון
 אביך יכלם פרעון אן ימלק בני אסראיל
 מן בלדה: ואני אקשה את לב פרעה
 והרביתי את אלתתי ואת מופתי בארץ
 מצרים: ואנא אקשי ית לב דפרעה
 ואסני ית אתותי וית מופתי בארעא
 דמצרים: ואנא אצעב קרב פרעון חתי
 אכתר איאתי ובראהיני פי בלד מצר:

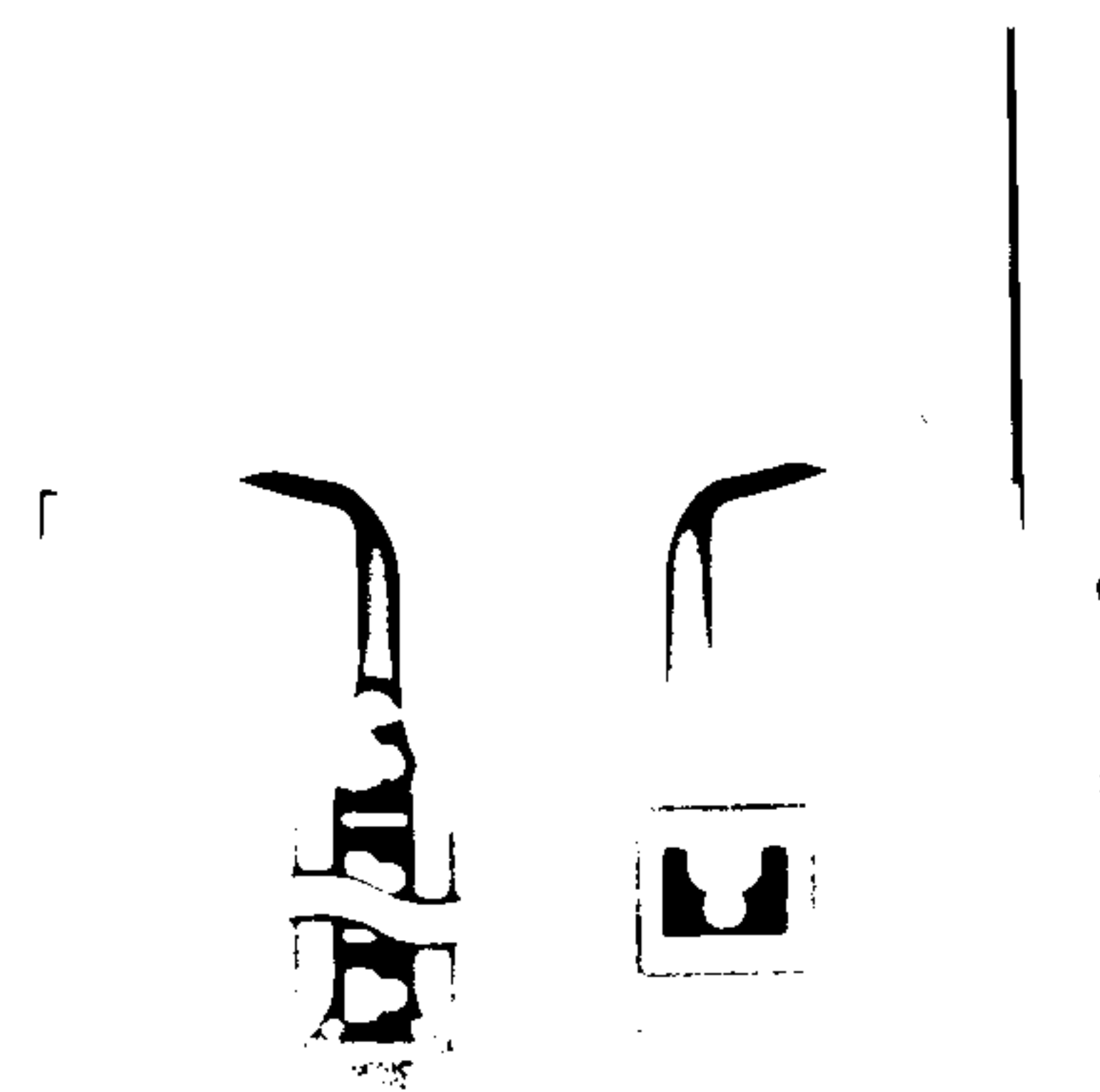
חלק ה' דקדוק (א) הם המדברים במחברת בן אשר ו"ל המדברים שוא שתחת המ"ס נח. ועל דקדוקו אנו סומכים. ובשאר המקרא נד [לשון מהרי"ב] : (ב) הוא משה ואהרן בקצת תינאן תיבת הוא כמפחא:

ולא־ישמע אלכם פרעה ונתתי את־ידי
במצרים והוצאתי את־צבאתי את־עמי
בני־ישראל מארץ מצרים בשפטים
גדלים: ולא יקביל מנכון פרעה. ואתן
ית מחת גבורתי במצרים. ואפיק ית
חילי. ית עמי בני ישראל מארעא
דמצרים. בדינין רברבין: ולא יקבל
מנכמא פרעון. חתא אתג אפאתי
באלמצריון. ואברג גיושי. קומי בני
אסראיל מן בלד מצר. באחכאם עצימה:
וידעו מצרים פי־אני יהוה בנטתי את־
ידי על־מצרים והוצאתי את־בני־ישראל
מתוכם: וידעון מצראי ארי אגא יי. בר
ארים ית מחת גבורתי על מצרים. ואפיק
ית בני ישראל מפיניהון: ויעלמון
אמצריון אני אלה. אדא אמלקת אפאתי
עדיהם. ואברגת בני אסראיל מן בניהם:
ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
בן עשו: ועבר משה ואהרן. כמא דפקיד
יי. יתהון בן עבר: פצנע מוסי והרון. כמא
אמרהמא אלה כדאך צנעו: ומשה בן
שמנים שנה ואהרן בן־שלוש ושמנים
שנה בדרם אל־פרעה: ומשה בר המנן
שנין. ואהרן בר המנן ותלת שנין.
במלכותהון עם פרעה: וכאן מוסי אבן
תמאנין סנה. והרון אבן תלאתה
ותמאנין סנה. חין כלמא פרעון:

ואמרתה בין ידי פרעון יציר תנינא:
וינא משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן
כאשר צוה יהוה וישלך אהרן את־מטהו
לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין:
ועאל משה ואהרן לות פרעה. ועברו בן.
כמא דפקיד יי. ורמא אהרן ית חוטריה.
קדם פרעה. וקדם עבדוהי והוה לתנינא:
פדכל מוסי והרון אל־י פרעון. וצנעא
כדאך כמא קאר אלה. פטרה הרון
עצאה. בין ידי פרעון וקואדה פצאו ת
תנינא: ויקרא גם־פרעה להכמים
ולמכשפים ויעשו גם־הם חרטמי מצרים
בלהטיהם בן: וקרא אף פרעה. לחבימיא
ולחרשיא. ועברו אף אנון. חרשי מצרים.
בלחשיהון בן: תם דעא פרעון. באחכמא
ואסחרה איצא. פצנעו כדאך. עלמא
מצר איצא בכפיהם: וישליכו איש מטהו
ויהיו לתנינם ויבלע מטה־אהרן את־
מטתם: ורמו גבר חוטריה. והוה לתנין.
ויבלע חוטרא דאהרן ית חוטריהון: פטרה
בל רגז עצאה. פצארת תמאנינא.
פאבתלעת עצא הרון עצייהם: ויחוק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה: ואתקף לבא דפרעה. ולא קביל
מנהון. כמא דמקיל יי: פאשתר קלב
פרעון. ולם יקבל מנהמא. כמא קאר
אלה: ויאמר יהוה אל־משה
בבר לב פרעה מאן לשלח העם: ואמר
יי למשה. אתיקר לבא דפרעה. סריב
לשלחא עפא: תם קאר אלה למוסי.
קד תקר קלב פרעון. ואבא אן יטרק
אלקום: קך אל־פרעה בפקר הנה יצא
הפוסה ונצבת לקראתו על־שפת היאר
והפטה אשר־נהפך לנחש תקח בידך:
איזיל לות פרעה בצפרא. הא נפיק
למיא. ותתעתר לקדמותיה על פיה
נהרא. וחוטרא. דאתעבירו ביה נסין מן
קדם יי תסב בידך: אמין איה באגדאה.

ויאמר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר:
ואמר יי. למשה ולא־אהרן למימר: תם
קאל אלה. למוסי והרון קאילא: כי
ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת
ואמרת אל־אהרן קח את־מטהך והשלך
לפני־פרעה יהי לתנין: ארי־מקיל עמכון
פרעה למימר. הבו לבון אתא. ותימר
לאהרן. סב ית חוטרה. ורמי קדם פרעה
יהי לתנינא: אדא כלמכם פרעון וקאר.
אעטוני כרהאן. פקול להרון. כד עצאך.

חלק הדקדוק. נ) ככר לב פרעה. התרגום בנוסחהות ישנות אתיקר. ובדפוסים יש גורסין אתיקר. ויש גורסין יקיר. ובדראי
שהגיהו בן ע"פ רש"י. ובאמת אין כוונת רש"י על תרגום אונקלוס רק ר"ל שפירושו בן. ואה"נ כיוון לחלוק על ח"א ויעוין ברא"ם
דאעפ"י שכבר הוא שם. ס"מ עבדין כניה. פועל עבר כמו וקן שהוא שם ועכ"ז פנייה עבדין פועלה כמו ויהי כי וקן יצחק. ע"ש ג

הודאה כארנ ארי אלמא. וקף תלקאה
 ערי שאמי אניל. וארעצא. אדי אנקרב
 תעבאנא כדהא בידך: ואמרת אליו
 יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר
 שלח את עמי ויעברני כמדבר והנה לא
 שמעת עדיפה: ותימר ליה. יי. אלהא
 דיהודאי שלחני לותך למימר. שלח ית
 עמי. ויפלחון קדמי כמדברא. והא לא
 קפידתא עד פען: וקול לה. אלה אלהא
 ארעבראניין בעתני אריך קאילא. אטלק
 קומי. יעברוני פי אלבר. והודאך דם
 תקבר ארי אראן: כה אמר יהוה בזאת
 תדע כו. אני יהוה הנה אנכי מכה בפמטה
 אשר בידי עליהמים אשר ביאר ונהפכו
 דם: פדנן אמר יי. בדה תדע. ארי
 אנה יי. הא אנה מחי בחוטרא דבידי.
 על מיא. דבנהרא ויתהפכו דמא: כדה
 קאל אלה. בהרה אלכלה תעגם. אני
 אלה ארמעאקב. האנא צארב בארעצא
 אתי בידי. אלמא אדי פי אניל פינקרב
 דמא. והדנה אשר ביאר תמות ובאש
 היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן
 היאר: ונוני דבנהרא. ימותון ויסרי
 נהרא. וילאון מצראי. למשתי מיא מן
 נהרא: ואסמך אדי פי אניל. ימות פינתן
 אניל. ויענו אלמצריון. אן ישרבון מאא
 מן אניל: ם ויאמר יהוה
 אל משה אמר אל אהרן קח מטת
 ונטה ידך על מימי מצרים על נהרותם
 על יאריהם ועל אנמיהם ועל כל מקוה
 מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ
 מצרים ובעצים ובאבנים: ואמר יי
 למשה. אימר לאהרן. סב חוטרך וארים
 ידך על מיא דמצראי. על נהרוהון על
 אריהיון ועל אנמיהון. ועל כל בות
 פנישת מימיהון ויהון דמא. ויהי דמא
 בכל ארעא דמצרים. ובמני אעא ובמני
 אבנא: תם קאל אלה למוסי. קול דהרון.
 כד ועצאך ומד ידך עלי מאיאת
 אלמצריון. ואנהארהם. וכגאנהם

ואנאמהם. וסאר מלאם מיאתם ותציר
 דמא. ויכון דם פי גמיע בלד מצר. ופי
 ארכשב ופי ארחנארה: ויעשו כן משה
 ואהרן כאשר צוה יהוה וירם בפמטה
 ידך אתיהמים אשר ביאר לעיני פרעה
 ולעיני עבריו ויהפכו כליהמים אשר
 ביאר דם: ועברו בן משה ואהרן. כמא
 דפקיד יי. וארים בחוטרא ומתא ית
 מיא דבנהרא. לעיני פרעה. ולעיני
 עברוהו. ואתהפכו כל מיא דבנהרא
 לדמא: וצנע כדאך מוסי והרון. כמא
 קאל אלה. ורפע ארעצא וצרב אלמא
 אדי פי אניל. בחצרה פרעון. ובחצרה
 קוארה. פאנקרב גמיע אלמא אדי פי
 אניל דמא: והדנה אשר ביאר מתה
 ויבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות
 מים מן היאר ויהי דם בכל ארץ
 מצרים: ונוני דבנהרא מותו וסרי נהרא.
 ולא יכלו מצראי. למשתי מיא מן נהרא.
 והוה דמא בכל ארעא דמצרים: ואסמך
 אדי פי אניל מאה ונתן אניל. ולם יטיקו
 אלמצריון. אן ישרבון מאא מן אניל.
 פצאר אדם פי גמיע בלד מצר: ויעשו
 בן חרשמי מצרים בלמיהם ויחוק לב
 פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
 יהוה: ועברו בן. חרשי מצרים בלחשוהון.
 ואתקף לבא דפרעה ולא קפיד מנהון.
 כמא דמליד יי: פצנע כדאך עלמא
 מצר בכפיהם. פאשתד קרב פרעון ולם
 יקבל מנהמא. כמא קאל אלה: ויפן
 פרעה ויבא אל ביתו ולא ישת לבו גם
 לזאת: ואתפני פרעה. ועאל לביתיה.
 ולא שוי לביה אף לדא: פולא פרעון.
 ודכל ארי מנולה. ולא ירד באלה ארי
 הדא איצא: ויחפרו כל מצרים סביבת
 היאר מים לשתות פי לא יכלו לשתות
 ממימי היאר: ויחפרו כל מצראי. סחרנות
 נהרא מיא למשתי. ארי לא יכלו
 למשתי. מן מיא דבנהרא: פאחתפר
 גמיע אלמצריון. חוארי אלניל אבארא

לישרבו

לישרבו מנהא מאא . אד לם יטיקו אן
 ישרבו. מן מא אניל : ויפלא שבעת ימים
 אתרי הכות יהוה את יהואר : ושליומו
 שבועא יומין. פתר דמחא יי ית נהרא :
 ולמא כמלת סבעה איאם . בעד מא
 צרב אנה אניל בדארך : פ
 ויאמר יהוה אל משה בא אל
 פרעה ואמרת אליו פה אמר יהוה
 שלח את עמי ויעברני : ואמר יי
 למשה. עול דות פרעה . ותימר ליה.
 כדנן אמר יי . שלח ית עמי ויפלהון
 קדמי : פקא אלה למוסי . אדכל אי פרעון.
 וקול לה . כדא קאל אלה . אמלק קומי
 יעברוני : ואם מאן אתה לשלח הנה
 אנכי נגף את כל גבורה בצפרדעים :
 ואם מסריב את לשלחא . הא אנא . מחי .
 ית כל תחומך בעורדעניא : פאן אבית
 אן תמלקהם . האנא צאדם תכמך
 באצפארע : ושרץ היאר צפרדעים ועלו
 ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך
 ובבית עבדך ובעמך ובתנוךך
 ובמשארותיך : וירבי נהרא עורדעניא .
 ויסקון וייעלון בביתך . ובאדרון בית
 משכבך ועל ערסתך . ובבית עבדך
 ובעמך . ובתנוךך ובאצותך : פתסעי מן
 אניל אצפארע . ותצעד ותדכל פי ביתך .
 ופי כדר מצנעך ועלי סרירך . ופי ביות
 קוארך וסאיר קומך . ותנאנירך ומעאנגך :
 ובכה ובעמך ובכל עבדך יעלו
 הצפרדעים : ובך ובעמך ובכל עבדך .
 יסקון עורדעניא : ופי גסמך וגסם קומך
 וקוארך . תצעד אצפארע : ויאמר יהוה
 אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך
 במטה על ההררת על יהוארים ועל
 האנמים והעל את הצפרדעים על ארץ
 מצרים : ואמר יי למשה . אימר לאהרן .
 ארים ית ידך בחוטריך . על נהריא . על
 ארתיא ועל אנמיא . ואסיק ית עורדעניא
 על ארעא דמצרים : פקאל אלה למוסי .

קול להרון . מר ירך בעצאך . עלי
 אלאנהאר ואלכלגאן ואלאנאם . ואצעד
 אצפארע עלי בדר מצר : ויט אהרן
 את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
 ותבם את ארץ מצרים : וארים אהרן
 ית ידו . על מיא דמצראי . וסליקו
 עורדעניא . וחפו ית ארעא דמצרים :
 פמד הרון ידה . עלי מיאת אלמצרון .
 פצעד אצפארע . וגמא בדר מצר :
 ויעשו כן החרטמים בלמיהם ויעלו את
 הצפרדעים על ארץ מצרים : ועברו כן
 הרשיא ברחשיהון . ואסיקו ית עורדעניא
 על ארעא דמצרים : וצנעא כדאך
 אלעלמא בכפיהם . ואצעדו אצפארע
 עלי בדר מצר : ויקרא פרעה למשה
 ולאהרן ויאמר העתירו אלי יהוה ויסר
 הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את
 העם ויזבחו ליהוה : וקרא פרעה למשה
 ולאהרן . ואמר צלו קדם יי . ויעדי
 עורדעניא . מני ומעמי . ואשלח ית עמא
 וידבחו קדם יי : פרעא פרעון במוסי
 והרון . וקאל אשפעא אלי אלה . ויז
 אצפארע . מני ומן קומי . התא אמלק
 אלקום . וידבחו לדה : ויאמר משה
 לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך
 ולעבדך ולעמך להברית הצפרדעים
 ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה : ואמר
 משה לפרעה שאל לך גבורא הב לך
 זמן . לאיפתי אצלי עלך . ועל עבדך ועל
 עמך . לשיצאה עורדעניא . מנה ומבתיך .
 לחוד דבנהרא ישתארון : קאל לה מוסי
 אקתרה עלי . מתא תשא אן אשפע לך .
 וקוארך וקומך . פינקטע אצפארע . ענך
 וען מנאורך . בל תבקא פי אניל פקט :
 ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע
 כייאן ביהוה י אלהינו : ואמר למחר .
 ואמר פפתנמך . כדיל דתדע . ארי לית
 כיי אלהנא : קאל גרא . קאל כמא קלת .
 לכי תעלם . אן לים מתל אלה רבנא :

הלק הדקדוק. (ד) כי אין כ"ו אלהינו. בתנאן השפחא בתיבת כ"ו וכ"כ מהריב"ש בתנאן שלו : שמות ה (כתר תורה)

ירו כמטהו ויך את עפר הארץ ותהי
 הנגם באדם ובבהמה כל עפר הארץ
 היה כנים בכל ארץ מצרים: ועברו כן
 וארים אהרן ית ידיו בחומרה ומחא
 ית עפרא דארעא. והות קלמתא
 באנשא ובבעירא. כל עפרא דארעא
 הוה קלמתא בכל ארעא דמצרים:
 פננעו כדאך. ומד הרון ידה בעצאה
 פצרב תראב אלארין. פצאר אלקמל פי
 אנאם ואלבהאים. גמיע תראב אלארין.
 צאר קמלא פי גמיע בלד מצר: ויעשי
 כו החרטמים בלטיהם להוציא את
 הנגים ולא יכלו ותהי הנגם באדם
 ובבהמה: ועברו כן חרשיא בלחשוהון.
 לאפקא ית קלמתא ולא יכילו. והות
 קלמתא. באנשא ובבעירא: פננעו
 אעלמא כדאך בנפיהם. ליכרגו אקמל
 ולם יטיקון. פתבת אלקמל. פי אנאם
 ואלבהאים: ויאמרו החרטמם אל
 פרעה אצבע אלהים הוא ויחוק לב
 פרעה ולא שבע אלהם באשר דבר יהוה:
 ואמרו חרשיא לפרעה. מחא סן קדם
 יי היא. ואתקף לבא דפרעה ולא קביל
 מנהון. כמא דמליל יי: פקאת אעלמא
 לפרעון. הרה גריחה מן ענד אלה.
 פאשתד קלבה ולם יקבל מנהמא. כמא
 קאר אלה: ויאמר יהוה אל
 משה השם בפקר והתיצב לפני פרעה
 הנה יוצא המומה ואמרת אליו כה אמר
 יהוה שלח עמי ועבדני: ואמר יי
 למשה. אקדים בצפרא ואתעהד קדם
 פרעה. הא נפיק למיא. ותימר ליה. כדנן
 אמר יי שלח עמי ויפלחון קדמי: תם
 קאר אלה למוסי. ארלג בארגדאה וקף
 בין ידי פרעון. הודאה כארג אל אלה.
 וקול לה. כדא קאר אלה. אטלק קומי
 יעבדוני: פי אסיאנה משלח את עמי
 הנני משלח בך ובעבדיך ובעמך
 ובבתך את הערב ומלאו בתי מצרים

וסרו הצפרדעים ממה ומבתיה ומעבדיה
 ומעמך רק ביאר השארנה: ויעידון
 עורדעניא. מנד ומבתך. ומעבדיך
 ומעמך. לחוד דבנהרא ישתארון: אן
 תוזר אצפארע. ענד וען מנאזך.
 וקוארך וקומך. בל תבקא פי אניל פקט:
 ויצא משה ואהרן מעם פרעה ויצעק
 משה אל יהוה על דבר הצפרדעים
 אשר ישם לפרעה: ונפק משה. ואהרן
 מקלות פרעה. וצלי משה קדם יי. על
 עיסק עורדעניא דשוי לפרעה: ולמא
 כרג מוסי והרון מן ענד פרעון. צרך
 מוסי ארי אלה. בסבב אצפארע אתי
 אחלהא בפרעון: ויעש יהוה כדבר
 משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן
 החצרות ומן השדות: ועבר יי בפתגמא
 דמשה. ומיתו עורדעניא. מן בתיא מן
 דרתא ומן חקלתא: פננע אלה כמא
 קאר מוסי. פתמאותת אצפארע. מן
 אלמנאזל ואדור ואציאע: ויצברו אתם
 חמרים חמרים ותבאיש הארץ: וכנשו
 יתהון דגורין דגורין. וסריאו על ארעא:
 פנמעוהא אנאבירא אנאבירא. פנתנת
 אלארין מנהא: וירא פרעה כי היתה
 הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אלהם
 כאשר דבר יהוה: וחזא פרעה. ארי
 הות רוחתא. ויקר ית לביה. ולא קביל
 מנהון. כמא דמליל יי: פלמא ראי
 פרעון. אן אלפרגה קד כאנת. תקל
 קלבה. ולם יקבל מנהמא. כמא קא אלה:
 ויאמר יהוה אל משה אמר
 אל אהרן נטה את מטתך והך את עפר
 הארץ והיה לנגם בכל ארץ מצרים:
 ואמר יהוה למשה. אימר לאהרן. ארים
 ית חומרה. ומחי ית עפרא דארעא. ויהי
 לקלמתא בכל ארעא דמצרים: פקאל
 אלה למוסי. קול דהרון. מד עצאך.
 ואצרב תראב אלארין. יציר קמלא פי
 גמיע בלד מצר: ויעשו כן ויש אהרן את

ה

אה

חלק הדקדוק. ה) ומלאו בתי מצרים. תרגום כ"י מצרים (והוא היפך פי' הרס"ג ודוק):

את הערב וגם האדמה אשר יהם עליה :
 ארי אם ליהך משלח ית עמי . האנא
 מגרי בך . ובעבדך ובעמך . ובבתך
 ית ערובא . ויתמלון . פתי מצרים ית
 ערובא . ואף ארעא דאנין עליה : לאנך
 אן אבית אן תטלק קומי . האנא באעת
 בך . ובקוארך וקומך . ומנאולך כלט
 אלוהש . חתא תמתלי מנה ביות
 אלמצריון . ואלארץ אדי הם עליה
 איצא : והפלית ביזם ההוא את ארץ
 גישן אשר עמי עמד עליה לבדתי היותי
 שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב
 הארץ : ואפריש ביזמא ההוא ית ארעא
 דגישן . דעמי קאים עליה . בדיל דלא
 למהוי תמן ערובא . בדיל דתדע . ארי
 אנא יי שליט בגו ארעא : ואביין פי
 דאלך אדיום ברד אסדיר . אדי קומי
 מקים בה . ללא יבון תם וחש . לכי
 תעלם . אני אלה מסלט עלי גמיע
 ארעאלם : ושמתו פדת בין עמי ובין
 עמך לטחור יהיה האלה היתה : ואשני
 פורקן לעמי . ועל עמך איתי מחא .
 למחר יהי אתא הדין : ואציר פדאא
 לקומי ממא יחל בקומך . גרא תבון הרה
 אלאיה : ויעש יהוה פן ויבא ערב בכד
 ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ
 מצרים תשחת הארץ מפני הערב :
 ועבד יי פן . ואתא ערובא תקוף . לבית
 פרעה ולבית עבדוהי . ובכל ארעא
 דמצרים . אתחבלת ארעא מן קדם
 ערובא : פצנע אלה כדאך . פדכל וחש
 כתיר . ארי בית פרעון ובית קואדה .
 וגמיע ברד מצר . אנפסד מן קבל אלוהש :
 ויקרא פרעה אל משה ולאחרן ויאמר
 לכו זבחו לאלהיכם בארץ : וקרא פרעה .
 למשה ולאחרן . ואמר . איזילו . דבחו
 קדם אלהכון בארעא : פדעא פרעון .
 במוסי והרון . וקאל . אמצו אדבחו
 דרבכם פי אלבר : ויאמר משה לא נכין

לעשות פן פי תועבת מצרים נזבח ליהוה
 אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים
 לעיניהם ולא יסקלנו : ואמר משה . לא
 תקין למעבד פן . ארי בעירא דמצראי
 דחלין ליה מניה אנהנא נסבין . לדבחה
 קדם יי אלהנא . הא נדבחה ית בעירא
 דמצראי דחלין ליה . ואנין יהון תון הקא
 יימרון למרגמנא : קאל מוסי . לא נטיק
 אן נצנע דאלך . לאן מא יכרהה אמצרוין .
 נדבחה ללה רבנא . פהל נדבחה מא
 יכרהונה אלמצרוין . בהצרתהם ולם
 ירגמונא : דרך שלשת ימים נדה במדבר
 ונבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו :
 מהלך תלתא יומין . גיזיל במדברא .
 ונדבחה קדם יי אלהנא . כמא דימר לנא :
 לכן מסאפה תלאתה איאם . נסיר פי
 אלבר . ונדבחה ללה רבנא . כמא יאמרנא :
 ויאמר פרעה אנכי אשחא אתכם וזבחתם
 ליהוה אלהיכם במדבר רק תרחק לא
 תרחיקו לדבת העתרה פעדי : ואמר
 פרעה . אנא . אשלח יתבון ותדבחו . קדם
 יי אלהכון במדברא . לחוד . ארחקא לא
 תרחקו למיזל . צלו אף עדי : קא פרעון אנא
 אמלקכם תדבחו . ללה רבנבפי אבר . ערא
 אבאעדא לא תבעדון פי אמסר אשפעא
 עני : ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך
 והעתרתו אלי יהוה וסר הערב מפרעה
 מעבדיו ומעמו מחר רק אל יוסף פרעה
 התל לבדתי שלח את העם לזבח
 ליהוה : ואמר משה . הא אנא . נפיק
 מעמך ואצלי קדם יי . ויעדי ערובא .
 מפרעה . מעבדוהי ומעמיה מחר . לחוד .
 לא יוסף פרעה לישקרא . בדיל דלא
 לשלחא ית עמא . לדבחה קדם יי : קא
 מוסי . האנא כארג מן ענדך ואשפע
 ארי אלה . פיזול אלוהש . ען פרעון
 וקואדה וקומה גרא . ערא אסברייה לא
 יעאודהא פרעון . ללא יטלק ארקום .
 ידבחו ללה : ויצא משה מעם פרעה

ויעהר חלק הדקדוק . (ו) אל יוסף פרעה התל . עיקר התי"ו להדגיש כי הוא מקור מהדגוש ובה הנה תסורתו ענין שער [מהר"ב] :

ויעתר אלהים ונפק משה מלות פרעה.
 וצלי קדם יי: פלמא כרג מן ענדה.
 שפע אלהי אלה: ויעש יהוה כדבר משה
 ויסר הערב מפרעה מעבריו ומעמו לא
 נשאר אחד: ועבר יי פפתגמא דמשה.
 ואעדי ערובא. מפרעה מעבריה
 ומעמיה. לא אשתאר חד: פצנע אלה
 כמה קאל מוסי. וואר אלוחש. מן פרעון
 וקואדה וקומה. לם יבק ואחר: ויכבד
 פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא
 שלח את העם: ויקר פרעה ית לביה.
 אף בזמנא הדא. ולא שלח ית עמא:
 פתקל פרעון קלבה. הדה אלמרה איצא.

ו

ולם יטק אלקום:
 ויאמר יהוה אלהי משה בא אל פרעה
 ודברת אליו כה אמר יהוה אלהי
 העברים שלח את עמי ויעבדני: ואמר
 יי למשה. עוד לות פרעה. ותמליל
 עמיה. כרג אמר יי אלהא דיהודאי.
 שלח ית עמי ויפלחון קרמי: תם קאל
 אלה למוסי. אדכל אלהי פרעון וקוד לה.

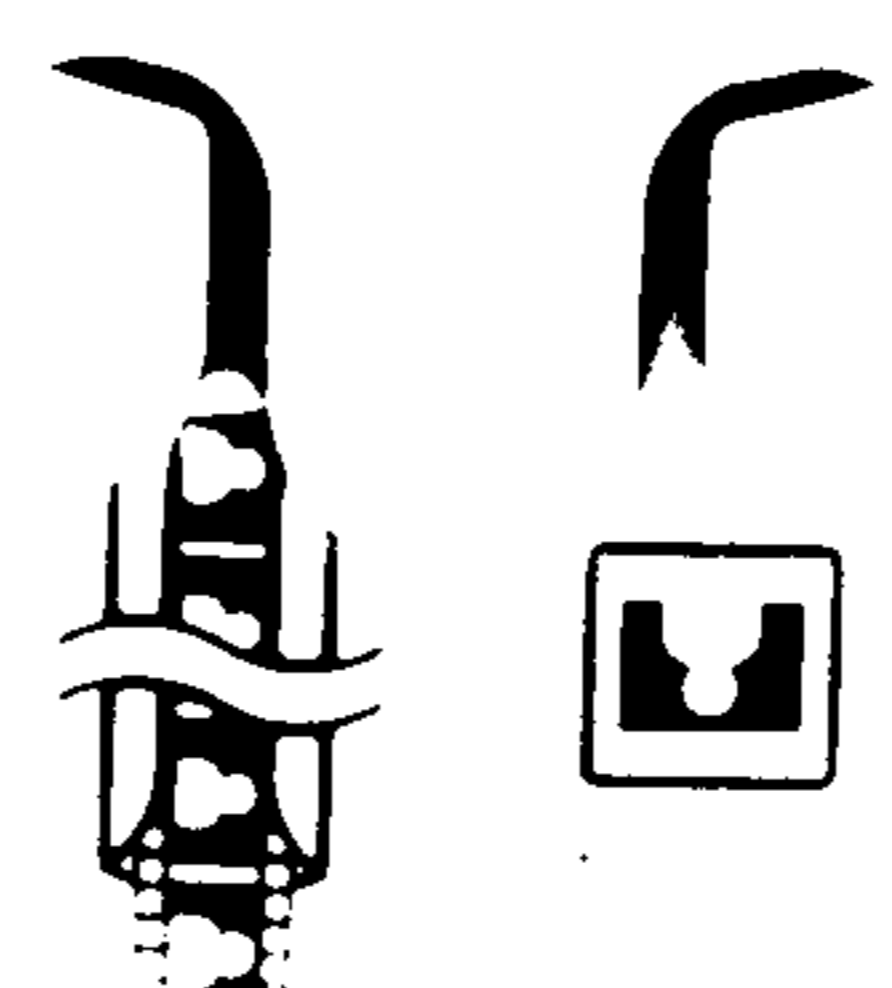
כדא קאל אלה אלהא אלעבראניין.
 אמלק קומי יעברוני: כי אסימאן אלה
 לשלח ועודך מחזיק גם: ארי. אם
 מסריב את לשלחא. ועד בען את מתקופ
 בהון: פאנך אן אבית אן תמלקהם.
 ועאדך מתמסך בהם: הנה ידי יהוה
 הויה במקנה אשר בשדה בפוסים
 בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר
 כבד מאד: הא מהא מן קדם יי הויה.
 בבעיך דבחקלא. בסוסותא בחמרי
 בגמלי. בתורי ובענא. מותא סני לחדא:
 פאן אפה אלה כאינה. פי מואשיך
 אדי פי אצחרא. פי אכיל ואחחמיר
 ואגמאר. ואלבקר ואגנם. ובאא עצים
 גדא: והפלה יהוה בין מקנה ישראל
 ובין מקנה מצרים ולא ימות מבדלכני
 ישראל דבר: ויפריש יי בין בעירא
 דישראל. ובין בעירא דמצראי. ולא

ימות. סבלא לבני ישראל מדעם: ויבין
 אלה. בין מואשי בני אסראיל. ובין מואשי
 אלמצריון. ולא ימות. מן גמיע מא הו
 לבני אסראיל שיא: וישם יהוה מועד
 לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה
 בארץ: ושי יי זמנא למימר. מחר.
 יעבד יי. פתגמא הדין בארעא: וצייר
 אלה וקתא קאילא. גרא יצנע אלה. הדא
 אלאמר פי אלברד: ויעש יהוה את
 הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה
 מצרים וממקנה בני ישראל לא ימת
 אחד: ועבר יי. ית פתגמא הדין ביומא
 דבתרוהי. ומית. כל בעירא דמצראי.
 ומבעירא דבני ישראל לא מית חד:
 פצנע אלה הדא אלאמר מן גר. ומאת
 גמיע מואשי אלמצריון. ומן מואשי בני
 אסראיל לם ימות ואחד: וישלח פרעה
 והנה לא ימת ממקנה ישראל עד אחד
 ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם:
 ושלח פרעה. והא. לא מית. מבעירא
 דישראל עד חד. ואתיקר לבא דפרעה.
 ולא שלח ית עמא: פבעת פרעון.
 פאדא לם ימות. מן מואשי בני אסראיל
 ואחד. פתקל קלבה. ולם יטק אלקום:

פ

ויאמר יהוה אלהי משה ואלהי אהרן קחו
 לכם מלא חפניכם פיה כבשן וזרקו
 משה השמימה לעיני פרעה: ואמר
 יי למשה ולאהרן. סבו לכון מלי חופניכון.
 פיה דאתונא. וזרקניה משה. לצית
 שמיא לעיני פרעה: וקאל אלה למוסי
 והרון. כדו לכם מל חפניכמא. מן פיה
 אלאתון. ויהוי בה מוסי. פי אלהוא
 בחצרה פרעון: והיה לאבק על פלי
 ארץ מצרים והיה על האדם ועל
 בהמה לשחין פרח אבעבעת בכל
 ארץ מצרים: והיו לאבקא. על כל
 ארעא דמצרים. והיו על אנשא ועל
 בעירא. לשחין סני. אבעבעין בכל

חלק הדקדוק. (ו) דבר כבר מאה. כ"ה במקצת היגאן הספחא כתיבת כבר. ובקצתם כמארכה: ח) השמימה לעיני פרעה. התרגים לעיני כלשון המקרא:

אֲרָעָא דְמִצְרַיִם: וַיֵּצֵר זְבֹאֲרָא. פִּי גִמְיַע
 בְּלֵד מִצְרַיִם. וַיְכֹוֹן פִּי אֲנָאם וְאַלְבֵּה־אִים.
 קִרְחָא נֹאבֵת. מִתְנַפֵּט פִּי גִמְיַע בְּלֵד מִצְרַיִם:
 וַיִּקְחֵהוּ אֶת־פִּיחַ הַבְּבִשָּׁן וַיַּעֲמֵדֵהוּ לְפָנַי
 פִּרְעֹה וַיִּזְרַק אֵתֹו מִשֶּׁה הַשְּׂמִימָה וַיְהִי
 שַׁחִין אֲבַעְפֹּעֵת פִּרְחַ בְּאַדָּם וּבִפְתָחָהּ:
 וַנְּסִיבוּ יָת פִּיחַ דְּאַתְוָנָא. וְקָמוּ קָדָם
 פִּרְעֹה. וַיִּזְרַק יְתִיה. מִשֶּׁה לְצִית שְׂמִיָּא.
 וְהָיָה שַׁחִין אֲבַעְפֹּעֵין. סְנִי. בְּאַנְשָׁא
 וּבְבַעֲרֵיא: וְאַבְרָא מִן פִּיחַ אֵלְאַתּוֹן.
 וּזְקַפָּא בִין יְדֵי פִרְעֹון. וְהָוֹא בַּה מוֹסִי'
 פִּי אֵלְהוּא. פִּצְאָר קִרְחַ מִתְנַפֵּט. נֹאבֵת
 פִּי אֲנָאם וְאַלְבֵּה־אִים: וְלֹא־יִכְלוּ
 הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לְפָנַי מִשֶּׁה מִפְּנֵי
 הַשַּׁחִין כִּי־הָיָה הַשַּׁחִין בְּחַרְטֻמִּים וּבְכָל־
 מִצְרַיִם: וְלֹא יִכְלוּ חַרְשֵׁיָא. לְמָקָם קָדָם
 מִשֶּׁה מִן קָדָם שַׁחִיָּא. אֲרִי הָוֹה שַׁחִיָּא.
 בְּחַרְשֵׁיָא וּבְכָל מִצְרַיִם: וְלִם יִשְׁיֻקוּ
 אֲרַעֲלִמָא. אֵן יִקְפוּ בִין יְדֵי מוֹסִי' מִן קִבְל
 אֲלִקְרַח. לֹאנָה כֹּאן פִּיהֶם וּפִי סֹאִיר
 אֲרַמְצֵרִיין: וַיִּזְרַק יְתִיה אֶת־רֵב פִּרְעֹה
 וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
 מֹשֶׁה: וַתִּקְרַף יְיָ יָת לְבָא דְפִרְעֹה. וְלֹא
 קִבִּיל מִנְחֹון. כַּמָּא דְמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה:
 פִּשְׁדָּר אֵלֶה קִלְב פִּרְעֹון. וְלִם יִקְבֵּל
 מִנְחֵמָא. כְּמִי אָמַר אֵלֶה מוֹסִי':
 ׀ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 הַשְּׂפִים בְּבִקְרָ וְהַתִּיצֵב לְפָנַי פִּרְעֹה וְאִמְרַתְּ
 אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִם שְׂלַח
 אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: וְאָמַר יְיָ לְמֹשֶׁה. אֲקִדִּים
 בְּצַפְרָא. וְאַתְעֵתֵד קָדָם פִּרְעֹה. וְתִימַר
 לִיה. בְּדַגְנָא אָמַר יְיָ אֱלֹהֵא דִּיהוּדָא. שְׂלַח
 יָת עַמִּי וַיַּסְלְחוּן קַדְמִי: וְקֹאֵל אֵלֶה לְמוֹסִי'.
 אֲדַגְבֹּאֲלִגְדָּאֵה. וְקֹפּ בִין יְדֵי פִרְעֹון. וְקוּד
 לֵה. כֹּדָא קֹאֵל אֵלֶה אֵלֶה אֲרַעֲבֵרָאֲנִין.
 אֲמִלְק קוּמִי יַעֲבֹדוּנִי: פִּי וּבְפִעִם הָזֹאת
 אֲנִי שְׂלַח אֶת־כָּל־מִנְפְּתֵי אֶל־לְבָבְךָ
 וּבַעֲבֹדֶיךָ וּבַעֲפֹךָ בַעֲבוּר תִּדַע פִּי אֵן
 פִּמְנִי בְּכָל־הָאָרֶץ: אֲרִי בּוֹמְנָא הָדָא.

אֲנָא שְׂלַח. יָת כָּל מַחְתֵי בְּלָבְךָ. וּבַעֲבֹדְךָ
 וּבַעֲפֹךָ. בְּדִיל דְּתִדַע. אֲרִי לִית דְּכּוֹתֵי
 בְּכָל אֲרָעָא: לֹאנִי פִי הָדָה אֲלִמְרָה. אֲנָא
 בֹּאֲעַת. בְּכַתִּיר מִן אִפְּאַתִי פִי קִלְבְךָ.
 וְקוּאֲדָךְ וְקוּמְךָ. לְכִי תַעֲלֵם. אֵן לִים מִתְלִי
 פִּי גִמְיַע אֲלַעֲאֵלִם: פִּי עֵתָה שְׂלַחְתִּי
 אֶת־יְיָ וְאֶךְ אֹתְךָ וְאַתִּי־עִפְךָ בְּדִבְרֵי
 וְתִפְחַד מִן־הָאָרֶץ: אֲרִי כַעֲן קָרִיב קָדְמִי
 דְּשַׁלְחִית פִּון יָת מַחַת גְּבוּרְתִי. וּמַחִית
 יָתְךָ. וַיָּת עִפְךָ בְּמוֹתָא. וְאַשְׁתִּיצִיתָא מִן
 אֲרָעָא: לֹאנִי אֲרֹאן לֹו אֲמִלְקַת אִפְּאַתִי.
 לְקַתְלַתְךָ וְקוּמְךָ בֹּאֲלוּבָא. וְאַנְתְּחַדְתָּ מִן
 אֲלֹאֲרֵץ: וְאוּלָם בַּעֲבוּר זֹאת הַעֲמֹדֶיךָ
 בַּעֲבוּר הָרֹאֲתָךְ אֶת־כְּפֹתִי וְלִמְעַן סִפְרֵי
 שְׂמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: וּבְרָם. בְּדִיל דָּא
 קִיִּמְתְךָ. בְּדִיל לְאַחֲזוּיָתְךָ יָת חִילִי.
 וּבְדִיל. דִּיהוּן מִשְׁתַּעַן גְּבוּרַת שְׂמִי בְּכָל
 אֲרָעָא: וְלִכֵּן בְּסַבֵּב כְּלָה בְּקִיתְךָ. לְכִי
 אֲוִרִיךָ קוּוֹתִי. וְלְכִי יִקְץ אֲסִמִּי פִי גִמְיַע
 אֲלַעֲאֵלִם: עוֹרֵךְ מִסְתוּלֵל. בַּעֲפִי לְבַדְתִּי
 שְׂנַחִים: עַד כַּעֲן אֵת בְּבִישַׁת לִית בַּעֲפִי
 בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁלְחֹתְהוֹן: וּמַהֲמֵאךְ
 מִתְרַבֵּץ בְּקוּמִי. לֹא תִמְלַקְהֶם: הַנְּנִי
 מִמְטִיר בַּעֲת מַחַר בְּרַד כְּבֵד מֵאֵד
 אֲשֶׁר יְיָ לֹא־הָיָה כְּמָהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־
 הַיּוֹם הַיּוֹסֵדָה וְעַד־עַתָּה: הָאֲנָא מַחִית
 בַּעֲדָנָא הַדִּין מַחַר. בְּרַדָּא תִקְוֵה לְחַדָּא.
 דְּלֹא הָוֹה דְּכּוֹתִיָּה בְּמִצְרַיִם. לְמִן יִזְמָא
 דְּאַשְׁתְּכַלְלַת וְעַד כַּעֲן: הָאֲנָא מִמְטִיר פִּי
 הָדָא אֲלוּקַת מִן גֵּד. בְּרַד עֲצִים גֵּדָא.
 מֵא לִם יְכֹוֹן מִתְלָה פִי מִצְרַיִם. מִן יוֹם
 אֲסַסַת אֲרִי אֲרֹאן: וְעֵתָה שְׂלַח הַעֲזוּ
 אֶת־מִקְנֶךָ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְךָ בְּשֹׂדֶה כָּל־
 הָאָדָם וְהִפְתָּחָה אֲשֶׁר־יִמְצָא בְּשֹׂדֶה וְלֹא
 יֵאָסֵף הַבֵּיתָה וַיִּבֶד עֲלֵהֶם הַבְּרַד וּמִתּוֹ:
 וּכְעַן שְׂלַח כְּנוֹש יָת בַּעֲרֵךְ. וַיָּת כָּל
 דְּלָךְ בְּחַקְלָא. כָּל אֲנָשָׁא וּבַעֲרֵיא דִּישְׁתַּכַּח
 בְּחַקְלָא. וְלֹא יִתְבַּנֵּישׁ לְבֵיתָא. וַיִּיחֹות
 עֲלִיהוֹן. בְּרַדָּא וַיְמוֹתוּן: פִּאֲבַעַת אֲרֹאן

חלק הדקדוק. ט) בחרטמים ובכל מצרים. הרגום שלנו מצרים: י) עורך מסתולל בעמי. הרגום שלנו כבישת. ליה בלם"ד:
 יא) אשר לא היה ככהו. תיבת אשר בתלשא יסין בכל ס"תי וכ"ב א"ת:
 שמות ו (כתר תורה)

זֶן מֵאֲשֵׁי־תֶךְ. וְגִמְעַ מֵאֵל כִּי פִי אֶצְהָרִי.
 פֶּאֱנָה אִי אֲנִסְאֵן אוֹ בְהִימָה וְגַד פִּי
 אֶצְהָרִי. וְלִם יִנְצֵם אֱלֹהֵי אֶלְמִנְאוֹל. פִּינּוּל
 עֲלֵיהֶם אֶלְבֶּרֶד וַיִּמּוֹתוּן: הִירָא אֶת־דְּבַר
 יְהוָה מֵעַבְדֵי פִרְעָה הַנִּים אֶת־עַבְדֵּי
 וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבְּתִים: דְּחִל־מִפְתָּנִמָּא
 דִּי. מֵעַבְדֵי פִרְעָה. כְּנִשׁ. יֵת עַבְדוּהוּ וַיִּת
 בְּעִירִיהָ לְבִתְיָא: פִּמֵן כֹּאף כִּלְאִם אֱלֹהֵ.
 מִן קוֹאֵד פִּרְעוֹן. אֶהֱרַב עַבְדוּהָ וּמֵאֲשֵׁיתָהָ
 אֱלֹהֵי אֲרַבּוֹת: וְאֲשֶׁר לֹא־שֵׁם לְבוֹ אֱלֹהֵ
 דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עַבְדֵּי וְאֶת־מִקְנֵהוּ
 בְּשָׂדֵה: וְדָלָא שֵׁי לְבִיָּה לְפִתְנָמָא דִּי.
 שְׂבַק. יֵת עַבְדוּהוּ וַיִּת בְּעִירִיהָ בְּחֻקְלָא:
 וּמִן לִם יֵרֵד בְּאֱלֹהֵי אֱלֹהֵי כִלְאִם אֱלֹהֵ.
 תֵּרַךְ עַבְדוּהָ וּמֵאֲשֵׁיתָהָ פִי אֶצְהָרִי:

פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה נִטָּה אֶת־יָדְךָ עַל־
 הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בְרֶד בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
 הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה. אֲרִים
 יֵת יָדְךָ עַל צִיַּת שָׁמַיָא. וַיְהִי בְרֶדָא בְּכָל
 אֶרֶץ מִצְרַיִם. עַל אֲנָשָׁא וְעַל בְּעִירָא.
 וְעַל כָּל עֶסְפָּא דְּחֻקְלָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 פִּקְאֵר אֱלֹהֵ לְמוֹסִי. מִד יָדְךָ נָהוּ אֶסְמָא.
 וַיְכּוֹן בְּרֶד פִּי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם. עַל־יֵת אֲנָם
 וְאֲבֵהָאִים. וְגִמְעַ עֵשֶׂב אֶצְהָרִי פִי בְּלֶד
 מִצְרַיִם: וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־מִטְּהוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם
 וַיְהִי נִטָּה קִלְתָּ וּבְרֶד וְתִהְלֵךְ־אֵשׁ אֶרֶץ
 וַיִּמְטֵר יְהוָה בְּרֶד עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאֲרִים
 מֹשֶׁה יֵת חוֹטְרִיהָ עַל צִיַּת שָׁמַיָא. וַיִּי.
 יֵהֵב קִלְיָ וּבְרֶד. וּמִהֻלְכָא אִישְׁתָּא עַל
 אֶרֶץ. וַאֲמַר יְיָ. בְּרֶדָא עַל אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: פִּמֵן מוֹסִי עֵצָא נָהוּ אֶסְמָא.
 פִּאֲעֵלֵן אֱלֹהֵ אֲצוֹאָתָא וּבְרֶדָא. וּסְאֵרֵת
 אֲנָר עַל־יֵת אֶלְאֶרֶץ. וַאֲמַר אֱלֹהֵ בְרֶדָא
 עַל־יֵת בְּלֶד מִצְרַיִם: וַיְהִי בְרֶד וְאֵשׁ
 מִתְּלַקְתָּת בְּתוֹךְ הַבְּרֶד כְּבֶד מֵאֵד אִשְׁרָא
 לֹא־יְהִי כְּמִהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֵד
 הִיִּתָּה לְגוֹי: וַיְהוּה בְּרֶדָא. וְאִישְׁתָּא.

מִשְׁתַּלְחָבָא בְּגוֹ בְרֶדָא. תִּקְוָה לְחֻדָּא.
 דְּלֹא הוּהוּ דְּכֹוֹתִיָּה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.
 מֵעַדֵן דְּהוֹת לְעַם: וְכֹאֵן אֶלְבֶּרֶד. וְנָר
 מֵת כְּדָה פִי וּסְטָה. עֵצִים גְּדָא. מֵאֵ לִם
 יְכּוֹן מִתְּלָה פִי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם. מִנְד
 צֵאֵרֵת לֵאמֹה: וַיְהִי הַבְּרֶד בְּכָל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֶת כָּל־אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה מֵאֵדָם וְעַד־
 בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִנְהוּ הַבְּרֶד
 יֵוֹאֵת בְּלֶעֶץ הַשָּׂדֶה שְׂפֵר: וּמֵהָא בְּרֶדָא
 בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. יֵת כָּל דְּבְּחֻקְלָא.
 מֵאֲנָשָׁא וְעַד בְּעִירָא. וַיִּת כָּל עֶסְפָּא
 דְּחֻקְלָא מֵהָא בְּרֶדָא. וַיִּת כָּל אִילְנֵי חֻקְלָא
 תֵּבֵר: פִּצְרַב אֶלְבֶּרֶד פִּי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם.
 גִּמְעַ מֵאֵ פִי אֶצְהָרִי. מִן אֲנִסְאֵן אֱלֹהֵ
 בְהִימָה. וְצִרְב גִּמְעַ עֵשֶׂבָהָ. וְכִסֵּר
 גִּמְעַ שׁוֹרְהָא: רַק בְּאֶרֶץ גִּשֵׁן אֲשֶׁר־שֵׁם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הוּהוּ בְּרֶד: לְחֻד בְּאֶרֶץ
 דְּגִשֵׁן. דְּתַפְּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לֹא הוּהוּ בְּרֶדָא:
 עֲדָא פִי בְּלֶד אֶסְדִּיר. אֱלֹהֵ תֵם בְּנֵי
 אֶסְרָאִיל. לִם יְכּוֹן בְּרֶדָא: וַיִּשְׁלַח פִּרְעָה
 וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 חֲטָאתִי הַפְּעַם יְהוָה הַצִּדִּיק וְאֲנִי וְעַמִּי
 הַרְשָׁעִים: וְשִׁלַּח פִּרְעָה. וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
 וּלְאַהֲרֹן. וַאֲמַר לְהוֹן חֲבִית וּמִנָּא הָדָא.
 יְיָ זָבָהָ. וְאֲנָא וְעַמִּי חֲיִיבִין: פִּבְעֵת
 פִּרְעוֹן. וְדַעָא בְּמוֹסִי וְהָרוֹן. וְקֹאֵל לְהִמָּא
 קֵד אֲכֻמִּית הָדָה אֶלְמֶרֶת. אֱלֹהֵ אֶדְעֵל.
 וְאֲנָא וְקוֹמִי אֲצִאֲמִין: הַעֲתִירוּ אֶל־יְהוָה
 וְרַב מִהִיִּת קִלְתָּ אֱלֹהִים וּבְרֶד וְאִשְׁלַחְתָּה
 אֶתְכֶם וְלֹא תִסְפּוּן לְעַמֵּד: צִלוּ קִדָּם יְיָ.
 וּסְנִי קִדְמוּהִי רוּחַ. דְּלֹא יְהִין עֲלֵנָא. קִלְיָ
 דְּלוֹט פִּאֲלִין מִן קִדָּם יְיָ וּבְרֶד. וְאִשְׁלַח
 יִתְכּוֹן. וְלֹא תִיִסְפּוּן לְאֶתְעַכְבָּא: אֲשַׁפְּעָא
 אֱלֹהֵי אֱלֹהֵ. וְחִסְבְּנָא מִן אֵן תְּכּוֹן אֲצוֹאָת
 אֱלֹהֵ וּבְרֶד עֲלֵנָא. חֵתָא אֲטִלְקְכֶם. וְלֹא
 תַעֲאוּדוּ אֵן תִּקְפוּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי מֹשֶׁה
 כְּפִצְאָתִי אֶת־יְהוָה עֵיִר אֶפְרָשׁ אֶת־כַּפִּי אֱלֹהֵ
 יְהוָה תִּקְלוֹת יִתְדִלוּן וְהַבְּרֶד לֹא יְהִי־עוֹד
 לְמַעַן תִּדַּע פִּי לִיְהוָה הָאֶרֶץ: וַאֲמַר לִיָּה

משה הלך הדקדוק. (ב) ואת כל עץ השדה שבה. תיבת ואת בתביר ובצירי בכל ס' הו'.

ישראל. כמא דמילי יי בידא דמשה:
 פאשתד קלב פרעון. ולם יטלק בני
 אסראיל. כמא קאל אלה למוסי: פ פ פ
 קב"א פסוקים יעיא"ל סימן ומפטרין ביחוקאל סי' כ"ח ולא יהיה
 עוד. גנ"ה למנחת שבת וב' וה'.

ויאמר יהיה אלי משה בא אל פרעה
 כי אני הכפרתי את לבו ואת לב עבדיו
 למען שתי אתתי אלה בקרבן: ואמר יי
 למשה. עוד לות פרעה. ארי אנא.
 יקרית ית לביה וית לבא דעבדוהי.
 בדיל. לשואה. אתי איין ביניהון: תם
 קאל אלה למוסי. אדכל אל' פרעון.
 לאני קד קוית קלבה וקלב קואדה. לבי
 אהל אפאתי הרה בהם: ולמען תספר
 באוני בנד ובן בנד את אשר התעללתי
 במצרים ואתי אתתי אשר שמתי במ
 וירעתם כי אני יהיה: ובדיל. דתשתעי
 קדם ברך ובר ברך. ית נפין דעבדות
 במצרים. וית אתותי דשויתי בהון.
 ותדעון ארי אנא יי: ולבי תקץ עלי
 אבנד ואבן אבנד. מא בטשת
 באמצריון. ואפאתי אתי אהללתהא
 בהם. ותעלמון אני אלה: ויבא משה
 ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר
 יהוה אלהי העברים עד ימתי מאנת
 לענת מפני שלח עמי ויעבדני: ועאל
 משה ואהרן לות פרעה. ויאמרו ליה.
 פדנן אמר יי אלהא דיהודאי. עד איפתי
 מסריב את. לאתבנעא מן קדמי. שלח
 עמי ויפלהון קדמי: פדכל מוסי והרון
 אל' פרעון. וקאלו לה. כדא קאל אלה
 אאה אדעבראנין. אל' כם קד אבית.
 אן תדען מן בין ידיי. אמלק קומי
 יעברוני: כי אסימאן אתה לשלח את
 עמי הנני מביא מחר ארבה בגבקה:
 ארי. אם מסריב את לשלח את עמי.
 האנא מייתי מחר. גובא בתחומך: לאנד
 אן אבית אן תמלק קומי. האנא אתי
 באלגדאה. אנגראד פי תכמך: וכפה
 אתי עין הארץ ולא יוכל לראת אתי

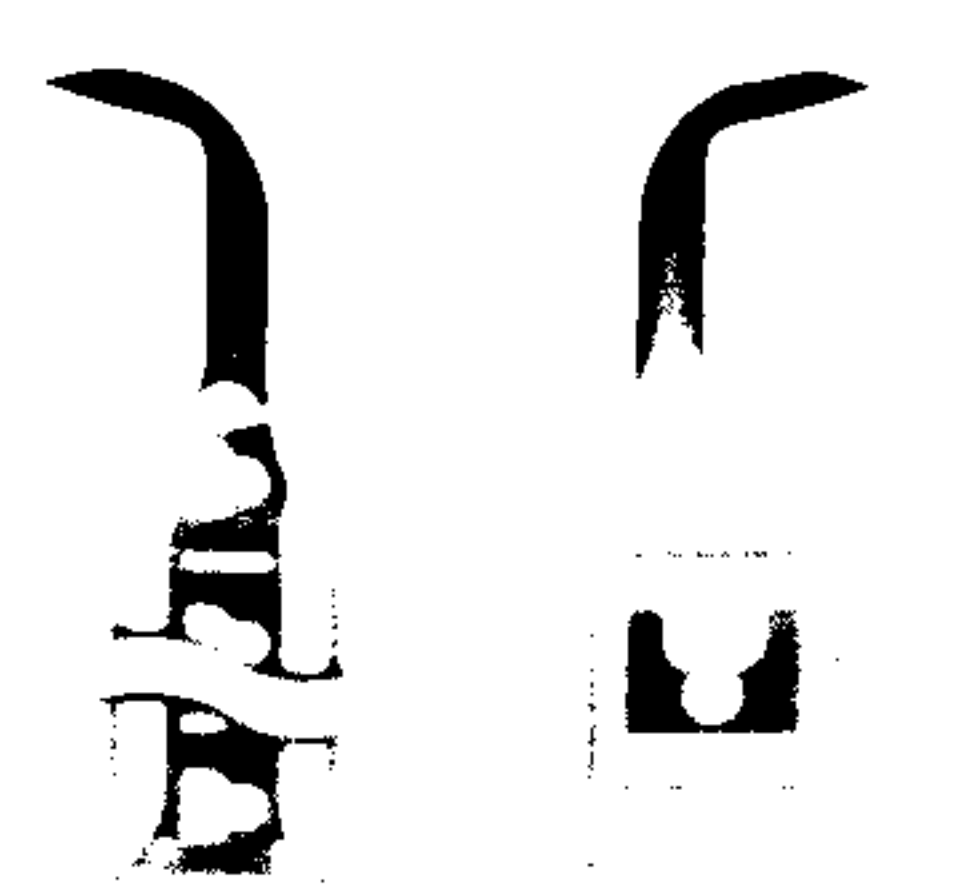
משה. כמפקיית (ס) קרתא. אפרוס ית ידי
 בצלו קדם יי. קליא יתמנעון. וברדא
 לא יהי עוד. בדיל דתדע. ארי יי
 ארעא: תם קאל מוסי. אד כרנת מן
 אלקריה. אבסט ידיי אל' אלה. פתנתהי
 אלאצואת. ואלברד לם יכון איצא. לבי
 תעלם. אן אלארין לדה: ואתה ועבדך
 ידעתי כי טרם תיראין מפני יהוה אלהים:
 ואת ועבדך ידענא. ארי עד כען לא
 אתפנעתון. מן קדם יי אלהים: ואמא
 אנת וקוארך. פאעלם. קבל אן תנאפו
 מן בין ידי אלה: ותפשתה והשערה
 נפתה כי השערה אביב והפשתה גבעל:
 וכהנא ומערי לקו. ארי מעריא אביב.
 וכהנא נבעולין: אן אלכתאן ואשעיר
 קד עטבא. לאן אשעיר כאן פריכא.
 ואלכתאן משלפא: והחטה והגפסת
 לא נבו כי אפילת הנה: וחטיא וכונתיא
 לא לקאה. ארי אפלתא איין: ואלהנטה
 ואלכרסנה לם יעטבא. לאנהמא
 אפידתאן: וישא משה מעם פרעה אתי
 העיר ויפרש בפיו אל יהוה ויחדלו
 הקלות והברד ומטר לא יגבד ארצה:
 ונפק משה. מלות פרעה ית קרתא.
 ופרם ידוהי בצלו קדם יי. ואתמנעו
 קליא וברדא. ומטרא דהוה נחית לא
 מטא (ע) ארעא: ולמא כרג מוסי מן ענד
 פרעון ומן קריתה. כסט ידיה אל' אלה.
 פאנתהת אלאצואת ואלברד. ולם ינול
 מטר עלי אלארין: וידא פרעה כיי
 חדל המטר והברד והקלת. ויסף לחטא
 ויכבד לבו הוא ועבדיו: וחזא פרעה.
 ארי אתמנע מטרא וברדא. וקליא
 ואוסיף למהטי. ויקריה ללביה הוא
 ועבדוהי: פלמא ראא פרעון. אן קד
 אנתהא אלמטר ואלברד. ואלאצואת
 עאוד אלכטא. ותקל קלבה הו וקואדה:
 ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני
 ישראל כאשר דבר יהוה ביד משה:
 ואתקף לבא דפרעה. ולא שלח ית בני

הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֵתֶר הַפְּלִטָּה הַנִּשְׁאֶרֶת
 לָכֶם מִן־הַבֶּרֶד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמַח
 לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה. וַיְהִי־יָת עֵין שִׁמְשֹׁא
 הָאֲרֶעָא. וְלֹא יָכוֹל לְמַחֲוֹי יָת אֲרֶעָא.
 וַיִּיכֹל יָת שְׂאֵר שִׁיזְבָּתָא. דְּאִשְׁתְּאַרְתְּ לְבוֹן
 מִן בְּרֵדָא. וַיִּיכֹל יָת כָּל אֵילָנָא. דְּאִצְמַח
 לְבוֹן מִן חֲקֵלָא: פִּיגְמֵי עֵין אֶל־אֲרֶץ. וְלֹא
 יִטִּיק אַחֵר אֵין יִנְצֵר אִיהָא. וַיֹּאכַל בְּאֶקִי
 אֶפְרִיתָהּ. אֲדִיתְבַּקְתְּ לָכֶם מִן־אֶבְרָד. וַיֹּאכַל
 גַּמִּיעַ אֲשֹׁנֵר. אֲנֹאבַת לָכֶם מִן אֲצַחְרֵי:
 וּמְלֹאוּ בְּתִיקָא וּבְתִי כָל־עֲבָדֵיךָ וּבְתִי כָל־
 פְּצָרִים אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבִיתִיךָ וְאֲבוֹת
 אֲבִיתִיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעַם פְּרַעְיָה:
 וַיִּתְמַלֵּן פְּתֵךְ. וּבְתִי כָל עֲבָדֵךְ וּבְתִי כָל
 מִצְרָאֵי. דְּלֹא חֲזוּ אֲבִהֶתְךָ וְאֲבִהֶת
 אֲבִהֶתְךָ. מִיּוֹם. מַהֲוִיחֲוֹן עַל אֲרֶעָא. עַד
 יוֹמָא הַדִּין. וְאִתְפְּנִי וּנְסַק מִקְּדוֹת פְּרַעְיָה:
 חֲתָא תִּמְתְּלִי מִנְּהָ בִּיּוֹתְךָ. וּבִיּוֹת קוֹאֲרֵךְ
 וּבִיּוֹת סֹאִיר אֶל־מִצְרַיִן. מֵאֵל לִסְרָא מִתְּלֵה
 אֲבֵאִיאֵךְ וְאֲבֵא אֲבֵאִיאֵךְ. מִנְּד כּוֹנְהִים
 עֲרֵי אֶל־אֲרֶץ. אֲרֵי הִדָּא אֲרֵי־יּוֹם. תָּם
 וְלֹא וְכִרְגִי מִן עֵנַד פְּרַעְיִן: וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי
 פְּרַעְיָה אֲרֵי־עַד־מִתִּי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ
 שְׁלַח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם הַטֶּרֶם תְּדַע כִּי אֲכַדָּה מִצְרַיִם:
 וַאֲמָרוּ עֲבָדֵי פְּרַעְיָה לִיהֵ. עַד אִי־מִתִּי יִהְיֶה
 דִּין לָנָא לְתַקְלָא. שְׁלַח יָת גּוֹבְרֵי־אֵי.
 וַיִּפְלְחוּן קָדָם יי אֶל־הַחֹן. הַעַד פְּעֵן לֹא
 יִדְעָתָא. אֲרֵי אֲבָדַת מִצְרַיִם: פִּקְאֵר
 קוֹאֲד פְּרַעְיִן לֵה. אֲרֵי כִּם יִכּוֹן הִדָּא לָנָא
 וְהִקָּא. אֲמַלְק אֲדִקוּם. יַעֲבְדוּ אֱלֹהֵי רַבְּהֵם.
 קִבֵּל אֵין תְּשֹׂאֵהֵר מִצַּד קַד בְּאֲדַת: וַיּוֹשֵׁב
 אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פְּרַעְיָה וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹהִים לָכוּ עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי

וְמִי הַהֲלָכִים: וְאִתְתַּב. יָת מֹשֶׁה וַיִּת
 אַהֲרֹן לֹת פְּרַעְיָה. וַאֲמַר לְחֹן. אִיזִילו
 פְּלַחוּ קָדָם יי אֶל־הַחֹן. מִן וּמִן אֲזִלִּין:
 פִּאֲרַד מוֹסִי וְהָרוֹן אֲרֵי פְּרַעְיִן. וְקֹאֲד
 לְהִמָּא. אֲמַצְו אַעֲבְדוּ אֱלֹהֵי רַבְּכֶם. מִן
 וּמִן אֶל־מֵאֲצִיִּין: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ
 וּבְזִקְנֵינוּ נִלְךְ בְּבִנְיָנוּ וּבְבָנוֹתֵנוּ בְּצִאֲנוּנוּ
 וּבְבִקְרָנוּ נִלְךְ כִּי הִגִּידְיָהוּ לָנוּ: וַאֲמַר
 מֹשֶׁה. בְּעוֹלָמָנָא וּבְסַבְנָא נִיזִיל. בְּבִנְנָא
 וּבְבִנְתָנָא. בְּעִנְנָא וּבְתוֹרָנָא נִיזִיל. אֲרֵי
 חֲנָא דִּיִּי לָנָא: קֹאֲד מוֹסִי. בְּצִבְיָאֲנָא
 וּבְשִׁיזְבָּנָא נִמְצִי. בְּבִנְיָא וּבְבִנְתָנָא.
 בְּנִמְנָא וּבְקִרְנָא נִמְצִי. לֹאֵן חָג אֱלֹהֵי לָנָא:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי כֵן יְהִי עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר
 אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶם: רֹאֵן כִּי רַעְיָה
 נִגְדַּ פְּנִיכֶם: וַאֲמַר לְחֹן. יְהִי כֵן מִיִּמְרָא
 דִּיִּי בְּסַעֲדִכּוֹן. כִּד אֲשַׁלַּח יִתְכוֹן וַיִּת
 טַפְלִכּוֹן. חֲזוּ. אֲרֵי בִישָׂא דֵאֲתוֹן סְבִירִין
 לְמַעֲבַד לִית קָבִיל אֲפִיכּוֹן לֹאֲסַתְחֵרָא:
 קֹאֲד לְהֵם. יִכּוֹן כְּדֹאֵךְ אֱלֹהֵי מַעֲכֶם. כִּמָּא
 אֲמַלְקֶכֶם וְאֲמַסְפֵּאלְכֶם. הוֹדָא אֲרֵא אֲשֶׁר
 חִדָּא וּגְוַהֲכֶם: לֹא כֵן לְכוּנָא הַגְּבֵרִים
 וְעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֲתֵה אֲתֵם מִבְּקָשִׁים
 וַיִּגְרַשׁ אֲתֵם מֵאֶת פְּנֵי פְּרַעְיָה: לֹא כֵן.
 אִיזִילוּ כְּעֵן גּוֹבְרֵי־אֵי וּפְלַחוּ קָדָם יי. אֲרֵי
 יָתֵה אֲתוֹן בְּעֵן. וְתִרְיָךְ יִתְחֹן. מִן קָדָם
 פְּרַעְיָה: לִיִּם כְּדֹאֵךְ. יִמְצֹו אֲרִגְנָאֵל מִנְּכֶם
 יַעֲבְדוּ אֱלֹהֵי. פֹּאנְכֶם אֲנִמָּא תִּמְלִכּוֹנָהּ.
 וּשְׂרַדְהֵם מִן בֵּין יְדֵי פְּרַעְיִן: ס וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נִשְׂמַח יְדֶךָ עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם
 בְּאַרְבֶּה וַיַּעַל עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכַל
 אֶת־כָּל־פְּרִי־עֵשֶׂב הָאֲרֶץ אֶת כָּל־אֲשֶׁר
 הִשְׂאִיר הַבֶּרֶד: וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה. אֲרֵי־יָשָׁב
 יְדֶךָ. עַל אֲרֶעָא דְּמִצְרַיִם וַיִּתִּי גּוֹבָא.
 וַיִּסַּק עַל אֲרֶעָא דְּמִצְרַיִם. וַיִּיכֹל יָת כָּל

עסכא

חלק הדקדוק. א) ראו כי רעה נגד פניכם. בנוסח שלנו בתרגום. ארי בישא דאתון סבירין למעבד לית קביל אפיכון לאסתחרא. הוסף מלה לית משום דק"ל דהול"ל אל פניכם. והשתא דקאמר נגד. שמעין דהרעה לא תקרב אליהם אך תהיה מרוחקת ומסולקת מנגד ולא ינע בהם רעה. וכן היה. שאמר הש"ת היום גלותי את חרפת מצרים וכו' וניבא ולא ירע מה ניבא. כי פשט לשונו מורה דבר אחד ודקדוק לשונו מורה הפכו. א"ג המתרגם לשון נקייה וכבוד נקט כלפי ישראל. ועוד י"ל דתיבת לית קביל וכו' נמשכת למעלה. כלומר אהם סבורים דלית קביל אפיכון פ"י שלא תוסב הרעה אל פניכם. לא כן. אלא תוסב הרעה אל פניכם. ועוד י"ל דהאי לית קביל מפרש לדיבור שקדם לו וכו' ואמר כי הרעה שהם סבורים לעשות הוא שלא יסבו פניהם עוד לחזור למצרים, כי כוונתם לברוח ושלא לשוב עוד. והו' לית קביל אפיכון לאסתחרא. מלשון וסחרו ארץ ל' סיבוב:

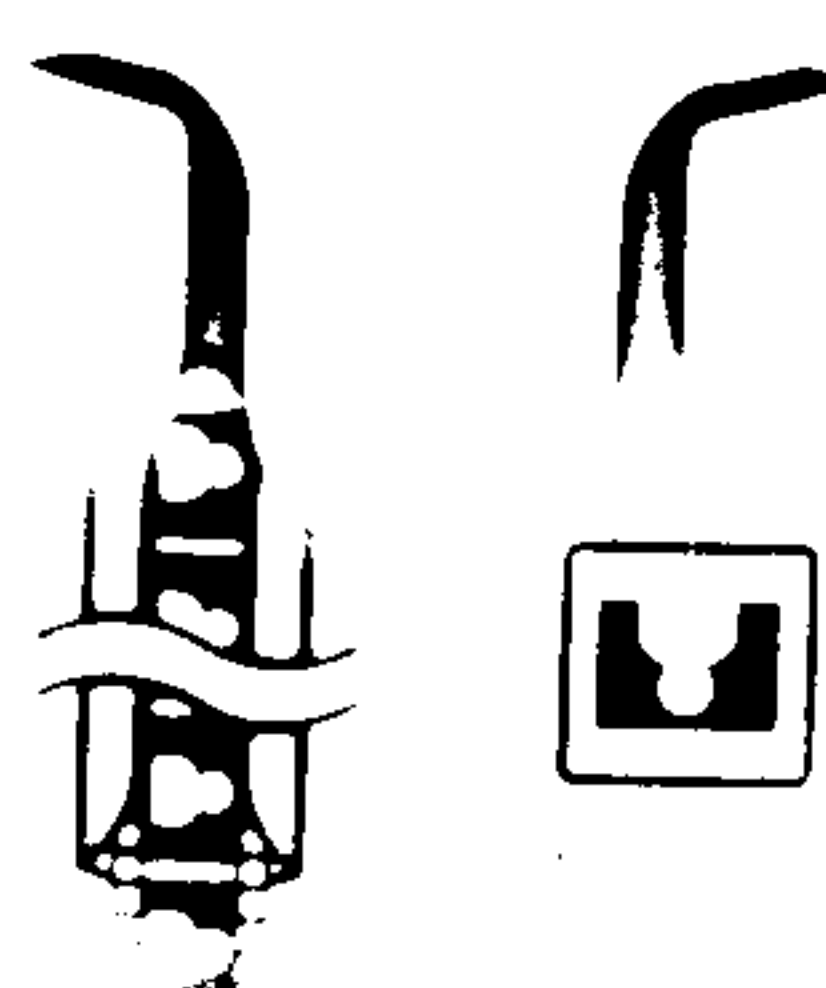
עספא דארעא. ית כל דאשאר ברדא :
 וקאל אלה למוסי. מד ידך. עלי בלד
 מצר בסבב אלגראד. פיצעד עלי בלד
 מצר. ויאכל גמיע עשבהא. גמיע מא
 בקאה אלברד : ויש משה את-מטהו
 על-ארץ מצרים ויהיה נהג רוח-קדים
 בארץ כל-היום ההוא וכל-הלילה הנקר
 היה ורוח הקדים נשא את-הארפה :
 וארים משה ית חוטריה על ארעא
 דמצרים. ויי. דבר רוח קדומא בארעא.
 כל יומא ההוא וכל ליליא. צפרא הוה.
 ורוח קדומא נטל ית גובא : פמד מוסי
 עצאה עלי בלד מצר. וסאק אלה ריח
 אלקבל פי אלברד. טול דאך אנהאר
 ואילי. פלמא באנת אלגראדא. חמר ריח
 אלקבל אלגראד : ויעל הארפה על כרי
 ארץ מצרים וינה בכל גבול מצרים
 ככד מאד לפניו לא-יהיה בן ארפה
 פמהו ואחריו לא יהיה-בן : וסליק גובא.
 על כל ארעא דמצרים. ושרא. בכל
 תחום מצרים תקיף תהדא קדמוהי לא
 הוה בן גובא הכותיה. ובתרוהי לא יהי
 בן : פצעד אלגראד פי גמיע בלד מצר.
 ואסתקר פי גמיע תכמהא. עצים גרא.
 מא לם יבון קבלה גראד סתלה. ובעדה
 לא יבון כראך : וילם את-עין כרי-הארץ
 ותחשף הארץ ויאכל את-כרי-עשב
 הארץ ואת כרי-פרי העץ אשר הותיר
 הפרד ולא-נותר כרי-ירק בעין ובעשב
 השדה בכל-ארץ מצרים : וחפא. ית
 עין שמשא דכל ארעא וחשוכת ארעא.
 ואכל ית כל עספא דארעא. וית כל
 פורי אילנא. דאשאר ברדא. ולא
 אשתאר כל ירוק באילנא. ובעספא
 דחקלא בכל ארעא דמצרים : פנטא עין
 גמיע אלברד התא אצלם. ואכל גמיע
 עשבה. וגמיע תמר אשגר. אדי בקאה
 אלברד. ולם יבק שי מן אלכצרה פי

אשגר. ועשב אצחרי פי גמיע בלד
 מצר : וימהר פרעה לקרא למשה ולאהרן
 ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם :
 ואחי פרעה. למקרי למשה ולאהרן.
 ואמר. חבית. קדם יי אלהכון ולכון :
 ואסרע פרעון. ודעא במוסי והרון. וקאל
 קד אנמית. לדה רבכמא ולכמא :
 ועתה עיא גא חטאתי ב אך הפעם
 והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר מעלי רק
 את-המות הזה : ובען. שבוק בען לחובי
 ברם זמנא הדא. ועלו קדם יי אלהכון.
 ויעדי מני. לחוד ית מותא הדין : ואלא.
 פאחתמלא דנבי הדה אלמרה. ואשפעא
 ארי אלה רבכמא. אן יזיל עני. הדא
 אלמות אמהין : ויצא מעם פרעה ויעתר
 אליהוה : ונפק מדות פרעה. ועלי קדם
 יי. פלמא כרג מן ענדה. שפע ארי אלה :
 ויהפך יהוה רוחים חזק מאד וישא אתי
 הארפה ויתקעהו יפה סוף לא נשאר
 ארפה אחר בכל גבול מצרים : והפך יי
 ריח מערבא תקיף תהדא. ונטל ית גובא.
 ורמהי ליפא דסוף. לא אשתאר גובא
 חד. בכל תחום מצרים : פקרב אלה
 ריחא גרבייא שדירא גרא. וחמר אנראד.
 ועך בה בחר אלקלוס. לם יבק גראדה
 ואחרה. פי גמיע תכם מצר : ויחזק
 יהוה את-לב פרעה ולא שלח את-בני
 ישראל : ותקיף יי ית לבא דפרעה. ולא
 שלח ית בני ישראל : פשרד אלה קלב
 פרעון. ולם יטלק בני אמראיל :

פ

ויאמר יחזה אר-משה נטה ידך עלי
 השמים ויהי חשך על-ארץ מצרים וימש
 חשך : ואמר יי למשה. ארים ידך על
 צית שמיא. ויהי חשוכא על ארעא
 דמצרים. פתר דיעדי קבל ליליא : וקא
 אלה למוסי. מד ידך נהו אסמא. ויבון
 צלאם עלי בלד מצר. בעד זואל צלאב

חלק-חדקרוק ב) שא נא חטאתי. תיבת חטאתי מלרע (מהרי"ב) : ג) ויש משה את ידו על השמים. תיבת משה בתבנית
 לא במארכה בכל ס"תי : (ז) כתר תורה

מנהא. ארי אן נני ארי תם: ויחוק
 יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם:
 ותקוף יי' ית לבא דפרעה. ולא אבא
 לשלחותהון: פשרד אלה קלב פרעון.
 ולם ישא אמלאקהם: ויאמר לו פרעה
 קך מעלי השמר קך אל תספ ראות פני
 פני פנים ראתך פני תמות: ואמר ליה
 פרעה איזיל מעלוי. אסתמר קך. לא
 תוסיף למחוי אפי. ארי. פיומא. דתחוי
 אפי תמות: קאל לה פרעון אמין עני.
 אחר לא תעאוד אן תרא וגהי. סאך
 פי יום תרא וגהי תקתל: ויאמר משה
 פן דפרת לא יאסף עוד ראות פניך:
 ואמר משה יאות מלידתא. לא אוסף
 עוד למחוי אפך: וקאל מוס' נעמא
 קלת. לא אעאוד אן ארא וגהך: פ
 ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחר
 אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן
 ישלח אתכם מזה פשלו בלה גרש
 גרש אתכם מזה: ואמר יי' למשה עוד
 מכתש חד איתי על פרעה ועל מצראי.
 פתר פן. ישלח יתכון מפתא. פשלותיה.
 גמורא. תרבא. יתריך יתכון מפתא: וקא
 אלה למוסי'. קד בקא בלא ואחר אהלה
 בפרעון ואל מצריון. בעד דאלך יסלקכם
 מן ההנא. בעד אמלאקה לכם גמרה.
 ישרדכם מן ההנא: דברנא פאזני העם
 וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת
 רעותה פלי כסף וכלי זהב: מליד פען
 קדם עמא. וישאלון. גבר מן חבריה.
 ואתתא מן חברתה. מנין דכסף ומנין
 דזהב: מר אלקום. באן יסתוהב ארגל
 מן צאחכה. ואלא מראה מן צאחכתהא.
 אניה פצה ואניה דהב: ויתן יהוה את
 חן העם בעיני מצרים גם האיש משה
 גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי
 פרעה ובעיני העם: ויהב יי' ית עמא
 דרחמין בעיני מצראי. אף גוברא משה.
 רב לחדא בארעא דמצרים. בעיני עבדי
 פרעה ובעיני עמא: פאעמא אלה

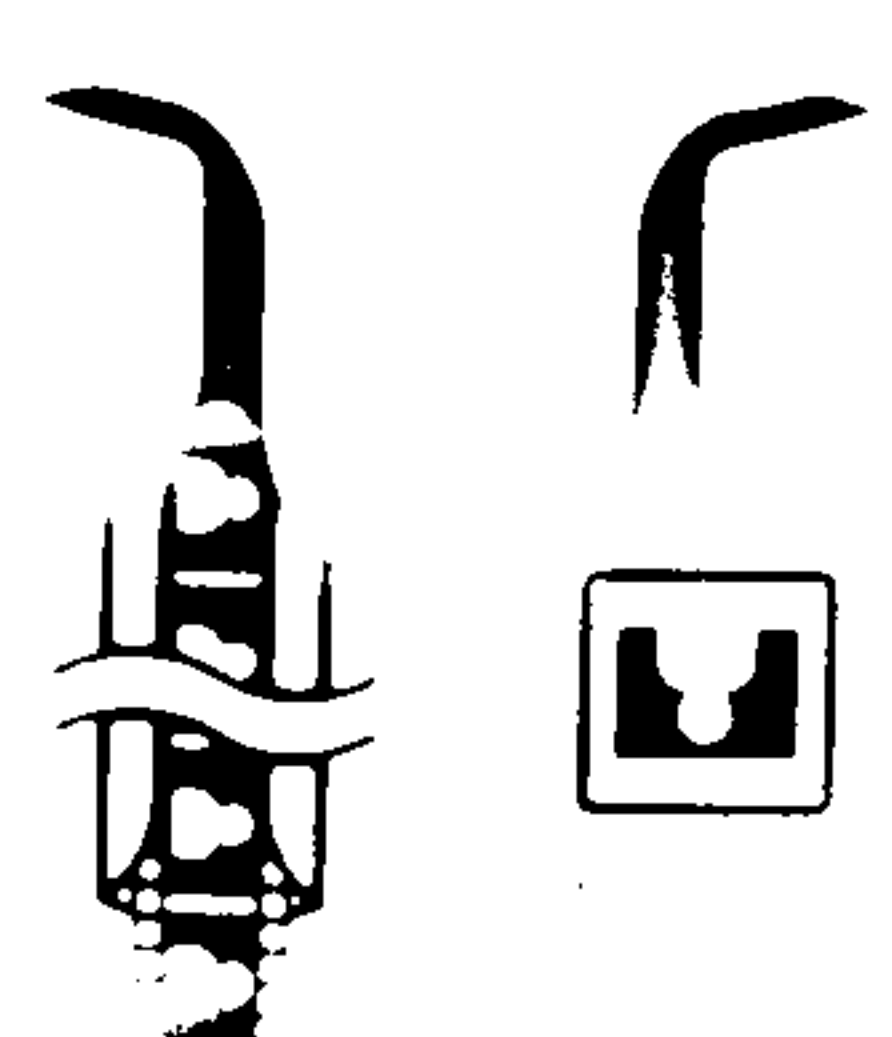
אליד: ויט משה יאתידו על השמים
 ויהי השקף אפלה בכל ארץ מצרים
 שלשת ימים: וארים משה. ית ידיה
 על צית שמיא. ויהוה חשיך קבל. בכל
 ארעא דמצרים תלתא יומין: פמד מוס'
 ידה נחו אסמא. ובאן עלאם אפל. פי
 גמיע בלד מצר תלאתה איאם: לא
 ראו איש את יאחיו ולא יקמו איש
 מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל
 היה אור במושבתם: לא הוון גבר ית
 אחיהו. ולא קמו. אנש מתחותיה תלתא
 יומין. ולכל בני ישראל. הוה נהורא
 במוותבניהון: לם ירא אנסאן צאחכה.
 ולם יקום אנסאן מן מכאנה תלאתה
 איאם. ולגמיע בני אסראיל. באן נור פי
 מסאכנהם: ויקרא פרעה אל משה ויאמר
 לבו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם
 יצג גסי טפכם יקך עפכם: וקרא פרעה
 למשה. ואמר איזילו פרחו קדם יי'.
 לחיד. ענכין ותורכין שבוקין. אף טפלכין
 יזיל עפכין: פרעא פרעון במוס'. ומאל
 אמצו אעבדו אלה. לכן גנמכם ובקרכם
 דעוהא. אמא אמפאלכם תמצי מעכם:
 ויאמר משה גם יאתה תתן בידנו זבחים
 ועלת ועשינו ליהוה אלהינו: ואמר משה
 אף את. תתין בידנא נכסת קידשין
 ועלון. ונעביד קדם יי' אלהנא: פקאל
 מוס'. כל אנת תעטינא דנאיהא
 וצואעדא. נקרבהא ללה רבנא: וגם
 מקננו ילך עפנו לא תשאר פרסה פי
 מפנו נקח לעבד את יהוה אלהינו
 ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עדי
 פאנו שפה: ואף בעירנא יזיל עפנא.
 לא נשאר מניה מדעם. ארי מניה
 אנחנא נסכין. למפלח קדם יי' אלהנא.
 ואנחנא לית אנחנא ידעין. מא נפלח
 קדם יי'. עד מיתנא לתפן: ומואשינא
 אינא תמצי מענא. לם יבק מנהא עלף.
 לאן מנהא נאכד. מא נעבד אלה רבנא.
 ונתן לא נעלם. כם מקראר מא נעבדה

אלקום הצאא ענד אלמצריון . ואמא
מוסי' ארסור . עצים גרא פי בדר
מצר . ענד קואד פרעון וענד אלקום :
ס ויאמר משה פה אמר יהוה
פחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים :
ויאמר משה . פדנן אמר יי . פפלגות
ליליא . אנא מתגלי בגו מצרים : קאל
מוסי' . כדא קאל אלה . שביה כנצף
אלי . אנא מתגלי פי בדר מצר : ומת
פלפבור פארין מצרים מבכור פרעה
הישב על פסאו עד בכור השפחה אשר
אחר הרחיים וכל בכור בהמה : וימת
כל בוכרא פארעא דמצרים . מבוכרא
דפרעה דעתיד למתב על פורסי
מלכותיה . עד בוכרא דאמתא . דבבתר
רהיא . וכל בוכרא דבעירא : וימות כל
בכר פי בדר מצר . מן בכר פרעון
אלגאלם עלי' מרתבתה . אלי' בכר
אלאמה . אדי ורא ארחא . וגמיע בכור
אלבהאים : והיתה צעקה גדלה בכלי
ארין מצרים אשר כמחו לא נהיתה
וכמחו לא תסף : ותהי צוהתא רבתא
בכל ארעא דמצרים . דכותה לא הות .
ודכותה לא תסיף : ויכון צראך עצים
פי גמיע בדר מצר . סא לס יכון מתלה .
ולא יעאוד איצא : ולכל בני ישראל
לא יחרין פלב לשנו למאיש ועד בהמה
למען תדעון אשר יסלה יהוה בין מצרים
ובין ישראל : ולכל בני ישראל . לא
ינזיק בלבא בלישניה למבח . למאנשא
ועד בעירא . בדיד דתדעון . דיפריש
יי . בין מצרא ובין ישראל : ולגמיע
בני אסראיל . לא ינבח כלב בפאה ממא
פוקה מן אלאדא . מן אנסאנהם אלי'
בהאימהם . לכי תעלמון . מא יביין אלה .
בין אלמצריון ובין אלאסראליון : וירדו
כל עבדיך אלה אלי והשתחווי לי לאמר
צא אלה וכל העם אשר ברגליך ואחרי'
כן יצא ויצא מעם פרעה בחריואף :
ויחתון כל עבדיך אליו לותי ויבעון מני

למימר . פוק את וכל עפא דעפך . ובתר
פן אפוק . ונפק מלות פרעה בתקופ רגו :
פיציר אלי' גמיע עבדיך הולאי ויסגרון
די קאילא . אכרג את וגמיע אלקום
אדין מעך . ובעד דאך אכרג . תם כרג
מן ענד פרעון בשדה גצב מנה :
ס ויאמר יהוה אל משה לא יי
ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי
בארץ מצרים : ואמר יי למשה . לא
יקביל מנכון פרעה . בדיד . לאסגאה
מופתי בארעא דמצרים : תם קאל אלה
למוסי' . לא יקבל מנכמא פרעון . לכי
אכתר בראהני פי בדר מצר : ומשה
ואהרן עשו את כל המופתים האלה
לפני פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה
ולא שדח את בני ישראל מארצו :
ומשה ואהרן . עבדו . ית כל מופתיא
האדין קדם פרעה . ותקיף יי ית לבא
דפרעה . ולא שדח ית בני ישראל
מארעיה : ומוסי' והרון . צנעא גמיע
היה אלבראהין בחצרה פרעון . פשוד
אלה קרבה . ולם ימלכ בני אסראיל מן
בלדה : ס ויאמר יהוה אל משה
משה ואהרן בארץ מצרים לאמר :
ויאמר יי למשה ולאהרן . בארעא
דמצרים למימר : וקאל אלה למוסי' והרון .
פי בדר מצר קאילא : החדש הזה לכם
ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי
השנה : ירחא הרין . לבון ריש ירחיא .
קדמא הוא לבון . לירחי שתא : הוא
אשהר לכם אוול אשהור . יכון לכם
אוולא . לשהור אסנה : דברו אל כל
עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה
ויקחו להם איש ששה לבית אבת ששה
לבית : מלילו . עם פל פנשתא דישראל
למימר . בעסרא לירחא הרין . ויסבון
להון . גבר . אמר לבית אבא אמרא
לביתא : כלמא גמאעה בני אסראיל
קאילא . פי אלעאשר מנה . אן יתכדו
להם כל פריק . ראם לביות אבאיהם

ג

ד

ראסא מנהא לכל בית: ואם ימעט
הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו
תקרב אִביתו במכסת נפשת איש לפי
אכלו תכסו על־חשה: ואם זעיר ביתא
מלאתמנאה על אמרא. ויסב הוא.
ושיכבדה. דקריב לביתה במנין נפשתא.
גבר לפום מיכליה. תתמנון על אמרא:
פאן קל אהל אלבית מן אלהאנה אלו
אראם. פריאכד הו וגארה. אלאקרב
אלי מנולה במואסאה מן אנפוס. כל
אמר עלי קדר טעאמה תתואסיה: שה
תמים זכר פני־שנה יהיה לכם מן־
הכבשים ומן־העזים תקחו: אמר שלים.
דבר בר שתיה יהי לבון. מן אמריא
ומן בני עזיא תסבון: וליבון לכם ראסא.
צחיחא דכרא אבן סנתה. מן אלאן
ואמאעזי תאכרונה: והיה לכם למשמרת
עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו
אתו כל קהל עדת־ישראל בין הערבים:
ויהי לבון לסטרא. עד ארבעת עסרא.
ומא ליהא הדין ופסון יהיה כל
קהלא פנשתא דישראל בין שמשיא:
ויבון לכם מחפוצא. אלי יום ארבעה
עשר מן הדא אשהר. וידבחה גוק
גמאעה בני אסראל בין אלגרובין:
ולקחו מן־הדם ונתנו על־שתי המוזות
ועל־משקוף על הפתים אשר־יאכלו
אתו פהם: ויסבון מן דמא. ויתנון. על
תרון ספיא ועל שקפא. על פתיא.
דייכלון יתיה בהון: ויאכרו מן דמה.
ויגעלונה עלי כדי אלבאב ואלמטל.
עלי ארביזח. אדי יאכרונה פיהא:
ואכלו את־הבשר פלידה הזה צלי־אש
ומצות על־מררים יאכלהו: וייכלון ית
בסרא פלייא הדין. מוי נור ופטיר. על
מררין ייכלוניה: ויאכלון לחמה פי תלך
אלידה. שוי נאר ופטיר. מע מראר
יאכרונה: ארי־תאכלו ממנו נא ובשל
מבשל פמים פי אם־צלי־אש ראשו עלי

פרעיו ועל־קרבו: לא תיכלון מניה פד
חי. ואף לא כד בשלא מבושל במיא.
אלהין מוי נור. רישיה על פרעוהו ועל
גיה: לא תאכלו מנה שיא גייא. ולא
טבין מנצג במא. אלא משוי באנאר.
ראסה ואכארה וגופה: ולא־תותרו
ממנו עד־פקר והנתר ממנו עד־פקר
באש תשרפו: ולא תשארון מניה עד
צפרא. ודישתאר מניה. עד צפרא פנורא
תיקרון: ולא תבקו מנה אלי אלגראת.
ומא פצל מנה. אלי אלגראת אחרקה
באנאר: וכבה־התאכלו אתו מתניכם
הגרים נעליכם בהגליכם ומקלכם פי־דכם
ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה:
וכרין תיכלון יתיה. חרציבון יהון אמרין.
מסניבון בהגליבון. וחוטריבון פי־דבון.
ותיכלון יתיה בבהלון. פסחא הוא קדם
יי: וכרא תאכלוה. תבון חקויכם
משדורה. ונעאלכם פי ארגלכם. ועצייכם
פי איריכם. וכלוה בחפז. הו פסח ללה:
ועברתי בארץ־מצרים פלידה הזה
והביתי כד־בכור בארץ מצרים מאדם
ועד־בהמה ובכל־אלהי מצרים אעשה
שפטים אני יהוה: ואתגלי בארעא
דמצרים פלייא הדין. ואקטול כל
בוכרא בארעא דמצרים. מאנשא ועד
בעירא. ובכל טעות מצראי. אעביד
דינין אנא יי: ואתגלא פי בלד מצר פי
תלך אלידה. ואקתל כל בכר פיה. מן
אנסאן אלי בהימה. ובגמיע מעבודאת
אלמצריון. אצנע אחכאמא אנא אלה
אלואחר: והיה הדם לכם לאת על
הפתים אשר אתם שם וראיתי את־הדם
ופסחתי עלכם ולא־יהיה בכם גוף
למשחית בהבתי בארץ מצרים: ויהי
דמא לבון לאת. על פתיא דאתון תמן.
ואחזי ית דמא. ואחזים עליבון. ולא יהי
בבון מותא לחבלא. במקטלי בארעא
דמצרים: פיבון אדם לכם עלאמה.

חלק הדקדוק (ד) ולקח הוא ושכנו. תיבת ולקח מלרע: (ה) וכבה. תרון יהיה נעור וקרמאה מלרע. ותנינא מלעיל [מהרו"ב]:

עלי ארבותי אדי אנתם פיהא. אנצרה
 וארתא לכם. ולא יחל בכס וכו' מהרך.
 אך צרבת אהל בלד מצר: והיה היום
 הזה לכם זכרון וחתם אתו חג ליהוה
 לדורותיכם תקת עולם תחגגו: ויהי
 זמא הדין לזון דדוכרנא. ותיחגגו יתיה
 תנא קדם "דדריכון. קים עלם
 תיחגגויה: ויזון הדא אליום לכם דכרא.
 תחגו פיה חג ללה. לאניאלכם. רסם
 אדהר תחגגוה: שבעת ימים מצות
 תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר
 מבתיתכם פ' וכלי אכל המין ונכרתה
 הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד
 יום השבע: שבעא יומין פטירא תיכרון.
 פרם ביוםא קדמאה. תבטרון המירא
 מבתיתון. ארי כל דיכול חמיע.
 וישתיצי. אנשא ההוא מישראל. מיוםא
 קדמאה עד יומא שביעאה: סבעה
 איאם תאכלו פטירא. אמא פי אליום
 אלאול. פעטרו אלכמיר מן מנאולכם.
 לאן כל מן אבד כמיר. ינקטע דאך
 אלאנסאן מן אר אסראיל. מן אליום
 אלאול ארי אליום אסאבע: וביום
 הראשון מקרא קדש וביום השביעי
 מקרא קדש יהיה לכם פרימלאכה לא
 יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש
 הוא לבדו יעשה לכם: וביומא קדמאה
 מערע קדיש. וביומא שביעאה. מערע
 קדיש יהי לזון. כל עבדא לא יתעביד
 בהון. פרם מא דמתאכיל לכל נפש.
 הוא בלחודוהי יתעביד לזון: ואליום
 אלאול ואיום אסאבע. אסם מקדם יכונא
 לכם. ולא יזנע פיהמא שייא מן
 אצנאיע. אלא מא יזכר לכל נפס. הו
 וחרה יזנע לכם: ושמרתם אתהמצות
 פי בעצם היום הזה הוצאתי אתי
 עבאיתים מארץ מצרים ושמרתם את
 היום הזה לדורותיכם תקת עולם: ותטרון
 ית פטירא. ארי. בברן זמא הדין.
 אפיקית ית חיליכון מארעא דמצרים.

ותטרון. ית זמא הדין. לדריכון קים
 עלם: ואחפצו אלפטיר. לאני פי דאת
 הדא אליום. אברנת גיושכם מן בלד
 מצר. ואחפצו הדא אליום. לאניאלכם
 רסם אדהר: פראשן פארבעה עשר יום
 לחדש בערב תאכלו מצת עד יום
 האחד ועשרים לחדש בערב: בניסן.
 פארבעת עסרא יומא לירחא. תיכרון
 פטירא. עד. יומא חר ועטרין. לירחא
 פרמשא: פי אשר אלאול. פי יום
 ארבעה עשר מנה באלעשי. תאכלו
 פטירא. ארי יום ואחד ועשרין מנה
 באלעשי: שבעת ימים שאר לא ימצא
 בבתיתכם פ' וכלי אכל מהמצת ונכרתה
 הנפש ההוא מעדת ישראל בנר ובאורה
 הארץ: שבעא יומין. המירא. לא
 ישתכח בבתיתון. ארי כל דיכול
 מהמעא. וישתיצי. אנשא ההוא
 מכנשתא דישראל. בנייריא וביציביא
 דארעא: סבעה איאם. לא יוגר כמירא
 פי ביותבם. לאן כל מן אכל מכמר.
 ינקטע דאך אלאנסאן מן נמאעה
 אסראיל. מן אלגריב וצריח ארבלד:
 פרימחמצת לא תאכלו בכל מושבתיתכם
 תאכלו מצות: כל מחמעא לא תיכרון.
 בכל מותבניכון. תיכרון פטירא: ושייא
 מן אלמכמר לא תאכלו. פי גמיע
 מסאבנכם. כלו פטירא: פ

ה ויקרא משה לבני ישראל ויאמר
 אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיתכם
 ושחטו הפסח: וקרא משה. לכל סבי
 ישראל ואמר להון. אתנגידו. וסבו לזון
 מן בני ענא. דזרעיתכון וכוסו פסחא:
 פרעא מוסי. בגמיע שיוך אר אסראיל
 וקאל להם. אמתדו. וזכו לכם ננמא.
 לעשאירכם ואדבחו אלפסח: ולקחתם
 אגדת אוזב וטבלתם פרם אשרי פסח
 והנעתם אליהם שקוף ואלי שתי המזוזות
 מן הדם אשר פסח ואתם לא תצאו איש
 מפתח ביתו עד בקר: ותסבון אסרת

אִיזוּנָא. וְהַטְּבִילִין בְּדַמָּא דְבַמְנָא. וְתַדְוִין
 לְשִׁקְפָא וְלַתְרִין סְפִיָא. מִן דְמָא דְבַמְנָא.
 וְאִתְוִין לֹא תִפְקִין. אִנְשׁ מִתְרַע בּוֹתִיה
 עַד צִפְרָא: וְכִדוּ בִאֲקָה מִן צַעֲתָר.
 וְאִנְמִסוּדָא פִי אָדָם אֲדִי פִי אִמְסַת.
 וְאִדְנִי אֲלִי אֲלִמְטִל וְכִדִי אֲלִבְאֵב. מִן
 דְאֵלֶךְ אָדָם. וְאַנְתֶּם לֹא תִכְרְגוּ. אַחַד
 מִן בְּאֵב מְנוּזָה אֲלִי אֲלִגְרָאָה: וְעֵבֶר
 יְהוּהַ לְנַגְףּ אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־יְהוָה
 עַל־הַמִּשְׁקָף וְעַל שְׁתֵי הַפְּזוּזֹת וּפְסַח
 יְהוּהַ עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יָהֵן הַמִּשְׁחִית לְבֵא
 אֶרֶבְתִּיכֶם לְנַגְףּ: וְיִתְגַּלִּי יְיָ לְמַמְחֵי יֵת
 מִצְרָאִי. וְיִחְזִי יֵת דְמָא עַל שִׁקְפָא. וְעַל
 הַרִין סְפִיָא. וְיִיחֹס יְיָ עַל תְּרַעָא. וְלֹא
 יִשְׁבּוֹק מִחֲבֵלָא. לְמִיעַד לְבִתְיֹכֶן לְמַמְחֵי:
 פִּיהַגְלָא אֵלֶּה לִיצְרֵם אֲלִמְצִרִין. פִּינְצֵר
 אָדָם עַל־י אֲלִמְטִל וְכִדִי אֲלִבְאֵב. וְיִרְתָּא
 לְמִן דְאֵכְלָה. וְלֹא יִדַע אֲלִמְהַלֵּךְ. אִן
 יִדְכַל אֲלִי בִיזְתְּכֶם לִיהַלְכְּכֶם: וְשִׁמְרַתֶּם
 אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה לְחֻקְלֵךְ וּלְבִנְיֵךְ עַד־
 עוֹלָם: וְהַמִּצְוִין יֵת פְּתִיגְמָא דְדִין. דְקִימֵם
 קֵךְ וּלְבִנְיֵךְ עַד עֲלִמָא: וְאַחַפְצוּ הִדְא
 אֲלֵאמֵר. רַסֵּם לֵךְ וּלְבִנְיֵךְ אֲלִי אֲדַהֵר:
 וְהוּהַ פִּי־תְבֵאֵן אֲלִי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָהֵן יְהוּהַ
 לְכֶם בְּאֲשֶׁר דְּבִרְיֹשְׁמֵרְתֶּם אֶת־הָעֵבֶרָה
 הַזֹּאת: וְיִהִי אֲרִי תִיעֲלוֹן לְאַרְעָא. דִּיתִין
 יְיָ. לְכוּן פְּמָא דְמִלִּיד. וְהַטְּרֹן יֵת פּוֹלְחָנָא
 הַדִּין: וְאִדָּא דְכִלְתֶּם אֲלִי אֲלִבְלֵד. אֲדִי
 יַעֲטִיכֶם אֵלֶּה כְּמָא וְעַד. וְאַחַפְצוּ הַדְּהַ
 אֲצַנְעָה: וְהוּהַ פִּי־יֵאמְרוּ אֲלִיכֶם בְּנִיכֶם
 מָה הָעֵבֶרָה הַזֹּאת לְכֶם: וְיִהִי אֲרִי
 יִמְרוּן לְכוּן בְּנִיכֹן. מָה פּוֹלְחָנָא הַדִּין
 לְכוּן: וְיִכּוֹן אֲדָא קֵאֵרו לְכֶם בְּנִיכֶם. מָה
 הַדְּהַ אֲצַנְעָה לְכֶם: וְאַמְרַתֶּם זְכַח־פְּסַח
 הוּא לִיהוּהַ אֲשֶׁר פְּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 בְּמִצְרַיִם בְּנַגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־פְּתִינֵי
 הַצִּיד וְיִקְרַ הָעַם וְיִשְׁתַּחֲוּ: וְתִימְרוּן.
 דִּיבַת־חַיִּים הוּא קָדָם יְיָ. דְחָם. עַל בְּתֵי
 בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. פִּד מָהָא יֵת
 מִצְרָאִי וְיֵת פְּתִנָא שְׂוִיב. וְכִרַע עִמָּא

וּסְגִידוּ: קוֹלוּ הוּ דְבַח אֲרִתָא לְלָה.
 כְּמָא אֲרִתָא לְבִיזַת בְּנֵי אֲסֵרָאִיל בְּמִצְרַיִם.
 אִד צַדִּים אֲלִמְצִרִין וְכִלְךְ בִּיזְתָנָא. וְכִד
 אֲלִקוּם וּסְגִידוּ: וְיִלְכוּ וְיַעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוּהַ אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בֶּן
 עִישׁוּ: וְאִזְלוּ וְעִבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּמָא
 דְפִקִּיד יְיָ. יֵת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בֶּן עִבְדוּ:
 פְּמִצּוּ בְנֵי אֲסֵרָאִיל וְצַנְעוּ. כְּמָא אִמֵּר
 אֵלֶּה מוֹסִי וְהָרוּן כְּדֹאךְ צַנְעוּ:
 ס וְיִהִי | בְּחֻצֵי הַלֵּילָה וְיִהוּהַ הַכֹּהֵן
 כְּלִי־בְכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פְּרַעִי
 הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁנֵי אֲשֶׁר
 בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה: וְהוּהַ
 בְּפִלְגֹת לִילִיא. וְיִי קִטֵּל פִּל בּוֹכְרָא
 בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. מִבּוֹכְרָא דְפְרַעִי
 דְעַתִּיד לְמַתֵּב עַל פּוֹרְסֵי מְלִכּוֹתֵיהַ. עַד
 בּוֹכְרָא דְשִׁבְיָא. דְבְּבֵית אֲסִירִי. וְכֹל
 בּוֹכְרָא דְבַעֲרָא: וְלִמָּא כֹּאן פִּי נַצֵּף
 אֲלִיךְ. קַתֵּל אֵלֶּה כֹּל בְּכֹר פִּי בְלֵד מִצְרַיִם.
 מִן בְּכֹר פְּרַעִין אֲלִגְנָס עַל־י כְּרַסִּיהַ. אֲרִי
 בְּכֹר אֲסִירִי. אֲדִי פִי אֲחַבְסֵם. וְנִמְיַע בְּכוֹר
 אֲלִבְהָאִים: וְיִקָּם פְּרַעִי לִילָה הוּא וְכִד־
 עִבְדִּין וְכִד מִצְרַיִם וְתִהִי צַעֲקָה גְדֻלָּה
 בְּמִצְרַיִם פִּי־אֵין בֵּית אֲשֶׁר אֵין־שֵׁם מֵת:
 וְקָם פְּרַעִי בְּלִילִיא. הוּא וְכִד עִבְדֵיהוּ
 וְכִד מִצְרָאִי. וְהוּת. צוֹחֲתָא רְבָתָא
 בְּמִצְרַיִם. אֲרִי לִית בֵּיתָא תְּמִן. דְקָא
 הוּהַ בֵּית מִיתָא: פְּקָאם פְּרַעִין לִילָא.
 הוּ וְנִמְיַע קוֹאֲדָה וּסְאִיר אֲלִמְצִרִין. וְכֹאן
 צִדָאךְ עֲצִים בְּמִצְרַיִם. אִד לִים בֵּית. אֲדִי
 לִם יִכּוֹן פִּיהַ מִיִּית: וְיִקְרָא לְמֹשֶׁה
 וְלְאַהֲרֹן לִילָה וְיֵאמֵר קוֹמוּ צִאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי
 גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־
 יְהוּהַ פְּדִבְרַכְכֶם: וְקִרָא לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן
 בְּלִילִיא. וְיֵאמֵר קוֹמוּ פּוֹקוּ מִגּוֹ עַמִּי. אֲפִי
 אִתְוִין אֲפִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאִזְוִילוּ. פְּלַחוּ
 קָדָם יְיָ כְּמָא דְהִיוֹתוֹן אֲמִרוּן: וְדַעָא
 בְּמוֹסִי וְהָרוּן לִילָא. וְקֵאֵר קוֹמוּ אֲכִרְגוּ
 מִן בֵּין קוֹמוּ. אַנְתֶּם וּבְנֵי אֲסֵרָאִיל אִיצָא.
 וְאַמְצוּ אֲעִבְדוּ אֵלֶּה כְּמָא קִלְתֶּם: גַּם־

חלק הדקדוק. ה) ושקפתם את העבודה הזאת. המפחא כתיבת העבודה בכל סת"י: צאנכס

צאנכם גם בקרבכם קחו פאשר דפירתם
 וקחו וברכתם גם אתי : אף ענבון אף
 הודיבון דבורו . כמא דמלידתון ואיזלו .
 וצלו אף עלי : ואיצא גנמכם ובקרבכם
 כדוהא . כמא קלתם ואמצו . ואגעלוני
 פי הל : ותחזק מצרים עלי העם למחר
 לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים :
 ותקיפו מצראי על עמא . לאתהא
 לשלחותהון מן ארעא . ארי אמרו בולגנא
 מיתין : פאשתד אלמצריון עלי אלקום .
 ליסרעו ליטלקונהם מן אכרד . לאנהם
 קארו כלנא מאיתין : וישא העם אתי
 בצקו טרם יתמין משאתם צרות
 בשמלתם עלי שבמם : ונטל עמא . ית
 לשיהון עד לא חמע . מותר אצותהון .
 צדיר בלבושיהון על בתפיהון : פחמל
 אלקום עגינהם קבר אן יכמר . וכאנת
 מעאגנהם . מצרורה פי תיאבהם עלי
 אענאקהם : ובני ישראל עשו פדבר משה
 וישאלו סמצרים בלייכסף וכלי זהב
 ושמרת : ובני ישראל עבדו כפתחמא
 דמשה . ושאילו סמצרים . מאנין הכסף .
 ומאנין דדהב ולבושין : ובני אסראיל
 צנעו כמא קאל מוסי . ואסתוהבו מן
 אלמצריון . אניה פעה . ואניה דהב
 ותיאבא : ויהוה נתן אתהון העם בעיני
 מצרים וישאלום וינצלו את מצרים : ויי .
 יהב ית עמא דרחמין . בעיני מצראי
 ואשאילונונין . ורוקיניו ית מצרים : ואלה
 אעטא אלקום חצאא . ענד אלמצריון
 וזהבוהא להם . ואנתספו אלמצריון : פ
 ויסעו בני ישראל מרעמסס סבתה בשש
 מאות ארף רגלי הנברים לבד משה :
 ונטלו בני ישראל . מרעמסס לסבות .
 פשית מאה אלפין גוברא . רגלאה בר
 מטפלא : ורחלו בני אסראיל . מן עין

שמם אלי סבות . שניה כסת מאיה
 ארף רגל . מא כלא אלאטפאל : וגם
 ערב רב עליה אתם וצאן ובקר מקנה
 פבר מאד : ואף גובראין סניאין סליקו
 עמהון . וענא ותורי . בעירא סני להא :
 ואיצא כלט כתר צעד מעהם . וגנם
 ובקר . מואשי עזימה גלא : ויאפו את
 הפצק אשר הוציאו ממצרים ענת
 מצות פי לא תמץ פי גרשו ממצרים
 ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו
 להם : ואפו ית לישא . דאפיקו ממצרים .
 גריצן פטירן ארי לא חמע . ארי אתרכו
 סמצרים . ולא יכילו לאתעכבא . ואף
 וודין לא עברו להון : פאכתבוו ארעגין .
 אדי אכרונה מן מצר . מלילא פטירא
 אד רם אכתמר . למא טרדו מן מצר .
 ולם יטיקו אן יתלבתו . חתא זואדא רם
 צנעו להם : ומושב בני ישראל אשר
 ישבו במצרים שלשים שנה וארבע
 מאות שנה : ומותבני ישראל . דיתיבו
 במצרים . ארבע מאה ותרתין שנין :
 ומקאם בני אסראיל . אדי אקאמו פי
 אעמאל מצר . ארבע מאה ותלאתין
 סנה : ויהי מקץ שלשים שנה וארבע
 מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו
 בלציבאות יהוה מארץ מצרים : והוה .
 מסוף ארבע מאה ותרתין שנין . והוה .
 בכרן יומא הרין . נפקו . פל חיליא דיי
 מארעא דמצרים : ולמא כאן בעד ארבע
 מאה ותלאתין סנה . וכאן פי דאת דאך
 אדיום . כרגו גמיע גיוש אלה מן ברד
 מצר : וליד שמרים הוא ליהוה להוציאם
 מארץ מצרים הוא הגידה הוה ליהוה
 שמרים לבני ישראל דדרתם : קלי
 נטיר הוא קדם יי . לאפקותהון מארעא
 דמצרים . הוא גיליא הרין קדם יי .

חלק הדקדוק (ו) ליל שמורים הוא לה . התרגום לילי לפי פשוטן נקט לשון חו"ל במשנה לילי שבת לילי פסחים עין ה"ט .
 ואפשר דרמו לנו בזה לילי יום טוב שני של גלויות כי זה הוא התחלת המועדים . וא"נ רמו כי לילה זו לא לבד נעשה בו נס מצרים
 כי מעוהד הוא לנסים כדדרו"ל ליל שמורים וכו' זה היה בימי אברהם דכתיב ויחלק עליהם לילה . שניה לה יציאת מצרים והו להוציאם
 מארץ מצרים . שלישיה בימי חזקיה ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך יי' והו הוא חלילה הוה לה' . רביעית לעה"ל ג"כ זהו שמורים לכל
 בני ישראל לתוהם לסוף דורותם :

נמיר. לכל בני ישראל לדריהון: וכמא
כאן ליל חפץ ללה. ליכרנתם מן בלד
מצר. כדאך הוא אריל ללה.
מחפוצא. לגמיע בני אסראיל לאניאיהם:

פ

ויאמר יהוה אל־משה ואהרן זאת חקת
הפסח כד־בן־נבר לא־יאכל בו: ואמר
יִי למשה ואהרן. דא גזירת פסחא. כל
בן ישראל דישתמד לא ייכול פיה:
תם קאל אלה למיס' והרון. הוא רסם
אלפסח. כל אנבי לא יאכל מנה: וכל־
עבד איש מקנת־כסף ומלתה אתו אז
יאכל בו: וכל עבד גבר זבין כספא.
ותגור יתיה. בבין ייכול פיה: וכל עבד
לאנסאן משתרא בתמן. פאלתנה.
חיניד יאכל מנה: תושב ושכיר לא־
יאכל בו: תותבא ואגירא לא ייכול פיה:
ואציה ואראגיר לא יאכלאן מנה: בבית
אחר יאכל לא־תוציא מן־הבית מן־
הבשר הוצה ועצם לא תשפרו־בו:
בתכורא חדא יתאכיל. לא תפקון מן
פיתא. מן בשרא לברא. ונרמא לא
תתפרון פיה: פי בית ואחר וכל. לא
תכרגו מן ארבות. מן ארסם כארגא.
ועצם לאתכסרו מנה: כל־עדת ישראל
יעשו אתו: כל בנשהא דישראיל יעברון
יתיה: כדאך גמיע גמאעה בני אסראיל
יצנעוה: וכי־יגור אהך גר ועשה פסח
ליהוה הפול לו כל־זכר ואז יקרב לעשתו
והיה באזרח הארץ וכל־ערל לא־יאכל
בו: וארי יתניד עמכון גירא. ויעביד
פסחא קדם יִי. מגור ליה כל דכורא.
זבין יקרב למעבדיה. ויהי פיצוי ארעא.
וכל ערלא לא ייכול פיה: ואדא דכל
מעכם גריב. ואראד אן יצנע פסחא
ללה. פליכתתן כל רגל פי נאחיתה.
וחניד יתקדם ליצנעה. אד יציר בצריח
ארבד. וכל אקף לא יאכל מנה:
תורה אחת יהיה לאזרח זכר הגר
בתוככם: אורייתא חדא. תהי ליציביא.

ולגיריא דיתנירון ביניכון: שריעה
ואהדה. תכון לצריח. וארגריב אדכיל
פי מא בניכם: ויעשו כד־בני ישראל
כאשר צוה יהוה את־משה ואת־אהרן
בן עשו: ועברו כל בני ישראל. כמא
דפקיד יִי. ית משה וית אהרן בן עברו:
וצנעו גמיע בני אסראיל. כמא אמר
אלה מוס' והרון כדאך צנעו: ס ויהי
בעצם היום הזה הוציא יהוה את־בני
ישראל מארץ מצרים על־צבאתם:
והוה. בבין יומא הדין. אפיק יִי. ית בני
ישראל. מארעא דמצרים על חיליהון:
ולמא כאן פי דאת דאלך אליום. אכרג
אלה בני אסראיל. מן בלד מצר עלי
גיושהם:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליד יִי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוס'
תבלימא: קדש־לי כל־זכור פטר כד־
רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי
הוא: אקדיש קדמי כל פוקרא. פתח
כל ולדא בבני ישראל באנשא ובבעורא.
דילי הוא: אקדם לי כל בנר. פאתה
כל בטן מן בני אסראיל. מן אנאם
ואלבהאים. לי הם: ויאמר משה אל־
העם זכור את־היום הזה אשר יצאתם
ממצרים מבית עבדים פי בחוק יד הוציא
יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ: ואמר
משה לעמא. הוה דכירין. ית יומא הדין
דנפקתון ממצרים מבית עבדותא. ארי
בתקופ יד. אפיק יִי. יתכון מפא. ולא
יתאכיל חמיע: קאל מוס' לאלקום.
אדברו הוא אליום אדי כרגתם פיה מן
מצר מן בית אלעבודייה. לאן בשדה
יד אכרגכם אלה מן ההנא. ולא יוכל
כמירא: היום אתם יצאים כהרש האניב:
יומא דין אתון נפקין. בידתא דאניבא:
אליום אתם כארגין. פי שהר אלפרוך:
והיה כייביאך יהוה אל־ארץ הפנעני
והחלי והאמרי והחוי והיבוס אשר
נשבע לאבתך לתת לך ארץ זבת חלב

ודבש ועבדת את העברה הזאת בחדש
 הזה: ויהי ארי יעלנך יי. לארע פנענאי.
 וחתאי ואמוראי וחואי ויבוסאי. דקיים
 לאבהתך למתן קך. ארע. עבדא חלב
 ודבש. ותפלת. ית פולחנא הדא בירחא
 הרין: וכמי' אדכרך אלה. ארי' ברד
 אלכנעאניין. ואלחתיין ואלאמוריין ואחויין
 ואיבוסין. אדי קסם לאבאיאך אנ יעטיך.
 ברד יפיץ ארבן ואלעסר. פאצנע הרה
 אצנעה פי הדא אשר: שבעת ימים
 תאכל מצת וביזם השביעי חג ליהוה:
 שבעא יומין תיכול פטירא. וביזמא
 שביעאה. חנא קדם יי: סבעה איאם
 תאכל פטירא. ופי אליום אסאבע חג
 לדה: מצות יאכל את שבעת הימים ולא
 יראה קך חמץ ולא יראה קך שאר בכרי
 גבקה: פטירא יתאכיל. ית שבעא יומין.
 ולא יתחוי קך חמיע. ולא יתחוי קך.
 חמיר בכל תחומך: פטירא יוכל פי הרה
 אסבעה אלאיאם. ולא ירא קך כמיר. ולא
 מנמר פי גטיע הנכך: והגדת לבנך
 ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה
 לי בצאתי ממצרים: ותחוי לך. ביזמא
 ההוא לטימר. בריל דא. עבד יי. לי.
 במפקי ממצרים: פאכבר אבנך. פי
 דאך אליום קאילא. הדא בסבב מא
 צנע אלה לי. פי כרוגי מן מצר: והיה
 קך לאית על ידך ולזכרון בין עיניך למען
 תהיה תורת יהוה בפיה פי ביד חזקה
 הוציאך יהוה ממצרים: ויהי קך לאת על
 ידך. ולזכרון בין עיניך. בריל. דתהי.
 אוריתא דיי' בפומך. ארי ביד תקיפא.
 אפקך יי ממצרים: ויכון קך איה עלי
 ידך. וזכרא בין עיניך. לבי תכון שריעה
 אלה פי פאך. לאן ביד שרידה. אכרנך
 אלה מן מצר: ושמרת את החקה הזאת
 למערה מימים ימימה: ותפר. ית קימא
 הרין בזמניה. מזמן לזמן: ואחפיך הדא

ארסם פי וקתה. מן חול אלי חול: פ
 והיה בייבאך יהוה אל ארץ הפנעני
 באשר נשבע קך ולאבתך ונתנה קך:
 ויהי. ארי יעלנך יי. לארע פנענאי. כמא
 דקיים קך ולאבהתך. ונתנה קך: וכדאך
 אדא אדכרך אלה ארי' ברד אלכנעאניין.
 כמי' קסם קך ולאבאיאך. ואעטאה קך:
 והעברת כל פטירי רחם ליהוה וכל
 פטירי שגר בהמה אשר יהיה קך הזכרים
 ליהוה: ותעבר כל פתח ודא קדם יי.
 וכל פתח ודד בעירא. דיהון קך. דכרין
 תקדיש קדם יי: פאעזל כל פאתח בטן
 לדה. וכל אוזל נתאג ארבהאים. אדי
 יבון קך אדכור לדה: וכל פטיר חמיר
 תפדה בששה ואם לא תפדה וערפתו
 וכל בכור אדם ובבניה תפדה: וכל בוכרא
 דחמרא תפרוק באמרא. ואם לא תפרוק
 ותקפיה. וכל בוכרא דאנשא. בבנך
 תפרוק: ונכר אלחמיר אפדה בשאה.
 ואן לס תפדה פאקפה. וכל בכר דכר.
 מן בנך באמרה: והיה ביי שארך בנך
 מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק
 יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים:
 ויהי. ארי יעלנך ברך. מחר למימר
 מא דא. ותימר ליה. בתקופ יד. אפקנא
 יי. ממצרים מבית עבדותא: פאדא
 סאך אבנך. גרא קאילא מא דא. פקור
 לה. בשדה יד. אכרנא אלה. מן מצר
 מן בית אלעבודייה: ויהי ביי הקשה
 פרעה לשדחננו ויחרג יהוה כל בכור
 בארץ מצרים מפכר אדם ועד בכור
 בהמה על יבן אני זבח ליהוה כל פטיר
 רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה: והוה.
 כד אקשי פרעה לשלחותנא. וקמל יי
 כל בוכרא בארעא דמצרים. מפוכרא
 דאנשא ועד בוכרא דבעירא. על בן
 אנא דבח קדם יי. כל פתח ודד דכריא.
 וכל בוכרא דבני אפרוק: פלמא תצעב

פרען
 חלק הדקדוק (ו) והעברת כל פטיר רחם לה. היבט והעברת בטארכה לא בהביר בכל סת"ו וכפ' דכל רפויה וכ"ב א"ת ז"ל:
 (ח) בבניך תפדה. התרגום תפרוק. וכן כולו פשוט. והעד ברניאל וחמאך בצרקה פרוק: ט) ויהרג ה' כל בכור. אין באן פסיק בין
 תיבת השם ותיבת כל בכל סת"י כי אם במהופך. ומה שנדגש הכ"ף הוא ספני היו"ד שהוא מפיק שקרמה לה:
 שמות ט (כתר תורה)

לאנה באן קד אחרף בני אסראיל קאירא.
 אדא דברכם אלה. פאצעדו בעצאמי
 מן ההנא מעכם : ויסעו מספת ויחננו
 באתם בקצה המדבר : ונטלו מסופות.
 ושרו באתם. בסטר מדברא : פלמא
 רחלו מן סבות. גזרו פי איתם. פי טרף
 אלבריייה : ויהיה הלך לפניהם יומם
 בעמוד ענן לנחתם הדרך ולידה בעמוד
 אש להאיר להם ללכת יומם ולידה : ויין.
 מדבר קדמיהון ביממא. בעמודא דעננא
 דדברותהון באירחא. ובלידיא. בעמודא
 דאישתא לאנתרא לחון. למיזר ביממא
 ובלידיא : ואלה סאיר בין ידיהם נהארא.
 בעמוד מן גמאם לידלהם. עדי אטריק.
 ופי אליל בעמוד מן נאר ליצי להם.
 פיסירו נהארא ולילא : לאימיש עמוד
 הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם :
 לא עדי. עמודא דעננא ביממא. ואף לא
 עמודא דאישתא בלידיא. מן קדם עמא :
 לא יוזר עמוד אלגמאם נהארא. ועמוד
 אנאר יידא. מן בין ידי ארקום : פ
 וידבר יהוה אלימשה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי'
 תכרימא : דבר ארביני ישראל וישבו
 ויחננו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים
 לפני בעל צפן נכחו תחננו ערדיהם :
 מליל עם בני ישראל. ויתובון. וישרון
 קדם פום חירתא. בין מגדול ובין ימא.
 קדם בעיל צפון. לקבליה תשרון על
 ימא : מר בני אסראיל. אן ירגעון וינזלון
 בין ידי פם אלחורות. בין מגדול ובין
 אלבחר. בין ידי בעל צפון. חיאלה
 תנולון עלי אלבחר : ואמר פרעה לבני
 ישראל נכבים הם בארץ סגר עליהם
 המדבר : וימר פרעה על בני ישראל.
 מעורבדין אנון בארעא. אחד עליהון
 מדברא : חתא יקוד פרעון ען בני
 אסראיל : אנהם מתחירין פי אלבדד.
 לאן אלבר קד אנגלק עליהם : וחוקתי

פרעון אן ישקנא. קתל אלה כל בכר פי
 בלד מצר. מן בכור אנאם ארי בכור
 אלבהאים. לדאלך אנא דאבה לדה.
 כל פאתח בטן מן בכור אבהאים. וגמיע
 בכור בניי אפדיהם : והיה לאות ערדיכה
 וקטוטפת בין עיניך בי בחוק יד הוציאנו
 יהוה מצרים : ויהי זאת על ירך.
 ודתפלין בין עיניך. ארי בתקוף יד. אפקנא
 יי מצרים : פתכון איה עלי ירך.
 ומנשורא בין עיניך. לאן בשדה יד.
 אברגנא אלה מן מצר : ק"ו פיסוקים סי' יהללא"ל.

ומפטרין בישיעה סימן י"ט משא מצרים.

ס
 נג"ד למנחת שבת וב' וה' ויהי
 בשלה פרעה את העם ולא ינתחם
 אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא
 פי ו אמר אלהים פני ינתחם העם בראתם
 מלחמה וישבו מצרימה : ויהוה. כל שלח
 פרעה ית עמא. ולא דברגון יי. אורח
 ארע פלשתא. ארי קריבא היא. ארי
 אמר יי. דלמא יזועון עמא. פמחזיהון
 קרביא ויתובון המצרים : וכאן למא אטריק
 פרעון אלקום. אן אלה רם יסירהם טריק
 בלד פלסטין. לאנה קריב. לאן אלה
 קאל. כלא ינדם ארקום. אדאראו אהרב
 פירגעו ארי מצר : ויסב אלהים את
 העם דרך המדברים סוף וחמשים עלו בני
 ישראל מארץ מצרים : ואסתר יי ית
 עמא. אורה מדברא לימא דסוף. ומזרזין.
 סדיקו בני ישראל מארעא דמצרים :
 פאדארהם אלה. טריק אלבר ארי בחר
 אלקוזם. ומתעביין. צעדו בני אסראיל
 מן בלד מצר : ויקח משה את עצמות
 יוסף עמו כי השבע השביע את בני
 ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
 והעליתם את עצמתי מזה אתכם : ואסיק
 משה. ית גרמי יוסף עמיה. ארי אומאה
 אומי. ית בני ישראל למימר. מדבר
 דכיר יי יתבון. ותפקון ית גרמי. מפא
 עמבון : פאכר מוסי' עצאם יוסף מעה.

ב

חלק הדקדוק א) לנחתם. נקוד פת"ח שהוא כמו להנחתם. (ר"ב :

הירתא. דקדם פעיל צפון: וכלבוהם
 אלמצריון. ודחקהם נאולין עלי אלבחר.
 גמיע כיל מראבב פרעון. ופרסאנה
 ונדה. עלי פם אלהרות. בין ידי בעל
 צפון: ופרעה הקריב וישאו בני ישראל
 את עיניהם והנה מצרים | נסע אחריהם
 ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אליהו:
 ופרעה קריב. וקפו בני ישראל ית
 עניהון. והא מצראי נמדין בתריהון.
 ודחלו לחדא. וזעקו בני ישראל קדם
 יי: פלמא קרב פרעון. שלו בני אסראיל
 עיניהם. פאדא באלמצריון. ראחלין
 וראהם. פכאפו גרא. וערכו ארי אלה:
 ויאמרו אלי משה המפלי אין יקברים
 במצרים לקחננו למות במדבר מה
 זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים:
 ויאמרו למשה המדלית קברין במצרים.
 דברתנא לממת במדברא. מא דא
 עבדת לנו. לאפקותנא ממצרים:
 קאלו למוסי. אמן עדם אלקבור במצר.
 אנדתנא לנמות פי אלבר. מא דא
 צנעת לנו. אד אכרתנא מן מצר:
 הלא זה הדבר אשר דברנו איך במצרים
 לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים
 פי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו
 במדבר: הלא דין פתגמא. דמלינא
 עפך במצרים למימר. שבוק ממנא ונפלה
 ית מצראי. ארי טוב לנו דנפלה ית
 מצראי. מדנמות במדברא: אלוס הדא
 אלקור. אדי קלנאה לך במצר קאילין.
 דענא נכדם אלמצריון. לאן כדמתנא
 להם אצרה לנו. מן מותנא פי אבר:
 ויאמר משה אלהים אריתורא התיצבו
 וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם
 היום כי אשר ראיתם את מצרים היום
 לא תספו לראתם עוד עד עולם: ואמר
 משה לעמא לא תדחלון. אתעתדו.
 והוון ית פורקנא דיי. די עביד לבון יומא
 דין. ארי. דחזיתון ית מצראי יומא דין.
 לא תיספון. למחזיתון עוד עד עלמא:

אתלב פרעה ורחף אחריהם ואפברה
 בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני
 יהוה ויעשו כן: ואתקוף ית לבא דפרעה
 וירחוף בתריהון. ואתיקר בפרעה ובכל
 משריתיה. וידעון מצראי ארי אנא יי.
 ועברו כן: ואשרד קרב פרעון וכלבחהם.
 ואתעצם בפרעון וגמיע נדה. ויעלם
 אלמצריון אני אלה. פצנעו כדאך: ויגד
 למלך מצרים כי ברה העם ויהפך לבב
 פרעה ועבריו אליהם ויאמרו מה זאת
 עשינו פיי שלחנו את ישראל מעברנו:
 ואתחיא למלכא דמצרים. ארי אזל עמא.
 ואתהפיק. לבא דפרעה ועבדהו בעמא.
 ויאמרו מא דא עבדתנא. ארי שלחנא ית
 ישראל מפולחנא: פאכבר מלך מצר.
 אן אלקום קד הרבו. אנקרב קרבה
 וקואדה אליהם. וקאלו מא דא צנענא.
 אד אמלקנא בני אסראיל מן כדמתנא:
 ויאסר את דכבו ואת עמו לקח עמו:
 ומקים ית רתפיה. וית עמיה דבר עמיה:
 פאסרג מרכבת. ואכר קומה מעה:
 ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב
 מצרים ושלשם עלי כלו: ודבר. שית
 מאה רתבין בחירן. וכל רתפי מצראי.
 וגברין ממנן על פולחון: ואכר סת מאיה
 מרכבא מכתארא. וסאר מראבב
 אלמצריון אדין כדאך. וקואד עלי גמיעהם:
 ויחוק יהוה את לב פרעה מלך מצרים
 וירחף אחרי בני ישראל ובני ישראל
 יצאים ביד רמה: ותקוף יי. ית לבא
 דפרעה מלכא דמצרים. וירחף. בתר
 בני ישראל. ובני ישראל. נפקין בריש
 גלי: פשרד אלה קרב פרעון מלך מצר.
 וכלב בני אסראיל. והם כארגין ביד
 רפיעה: וירדפו מצרים אחריהם וישגו
 אותם חנים עליהם פלסום רכב פרעה
 ופרשיו וחילו עלי פי החירת לפני בעל
 צפון: וירדפו מצראי בתריהון. ואדביקו
 יתהון כד שרן על ימא. כל סוסות רתפי
 פרעה. ופרשוהי ומשריתיה. על פום

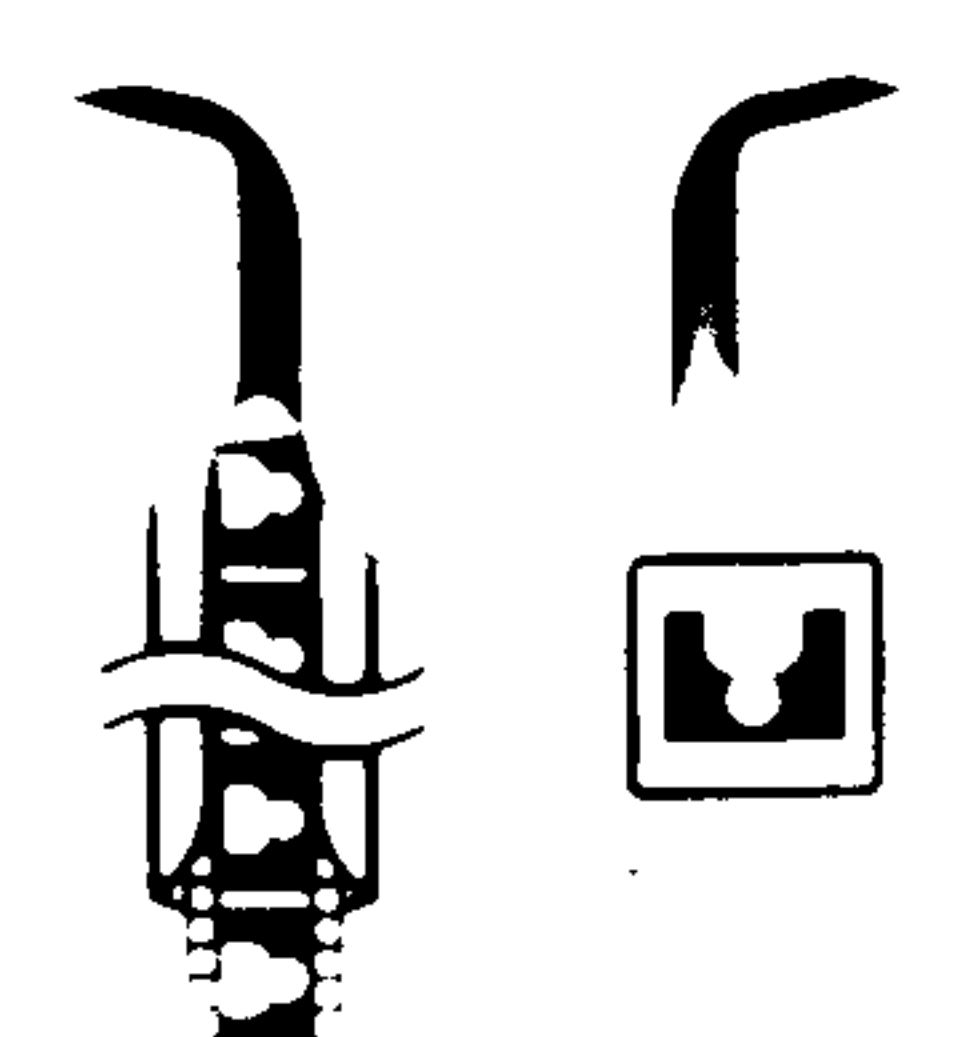
קאר מוסי' לאלקום לא תכאפו . קפו
 ואנצרו מנותה' אלה . אדי יצנעהא לכם
 אליום . פאנכם כמא ראיתם אלמצריון
 איום . לא תעאורו אין תרוהם אכרא א'
 ארהר : יהוה ירחם לכם ואתם תחרשוון :
 " יגיה לבון קרב . ואתון תשתקון :
 אלה יהארב ענכם . ואתם פאמסכו : פ
 ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי
 דבר אל בני ישראל ויפעו : ואמר " י'
 למשה . קבדית צלותך . מדיל עם בני
 ישראל ויטלון : פקאר אלה למוסי' מא
 תצרך אליי' . מרובני אסראי אן ירחלון :
 ואתה הרם את מטף ונמה את ידך עלי
 הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך
 הים ביבשה : ואת טול ית חוטרך . וארים
 ית ידך . על ימא ובועהי . וייעלון בני
 ישראל . בגו ימא ביבשתא : ואנת ארפע
 עצאך . ומד ידך . עלי אבחר ושקה .
 וידכלון בני אסראי . פיוסטה פי אליבאם :
 ואני הנני מחוק את לב מצרים ויבאו
 אחריהם ואכבה בפרעה ובכל ילדיו
 ברכבו ובפרשו : ואנא . האנא מתקוף
 ית לבא דמצראי . וייעלון בתריהון .
 ואתיקר בפרעה ובכל משרתיה .
 בתבוהי ובפרשוהי : והאנא משרד
 קרב אלמצריון . וידכלון וראהם . ואתעצם
 בפרעון ובגמיע גנדה . ומראכבה
 ופרסאנה : וידעו מצרים פייאני יהוה
 בהבדדי בפרעה ברכבו ובפרשו : וידעון
 מצראי ארי אנא " . באתוקרותי בפרעה .
 בתבוהי ובפרשוהי : ויעלם אלמצריון
 אני אלה . אדא תעצמת בפרעון .
 ומראכבה ופרסאנה : ויפע מלאך
 האלהים ההלך לפני מתנה ישראל ויקך
 מאחריהם ויפע עמוד הענן מפניהם
 ויעמד מאחריהם : ונטל מלאכא דיי' .
 דמדבר קדם משריתא דישראל . ואתא
 מבתריהון . ונטל . עמודא דעננא מן
 קדמיהון . ושרא מבתריהון : פרחל מלך
 אלה . אסאיר בין ידי עסכר בני אסראי .

וצאר איהם . ורחל עמוד אנמאם מן בין
 ידיהם . ווקף וראהם : ויבא בין מתנה
 מצרים ובין מתנה ישראל ויהי הענן
 והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה
 אל זה פל הלילה : ועאר . בין משריתא
 דמצראי . ובין משריתא דישראל . והוה
 עננא וקבדא דמצראי . ולישראל נהר
 פל ליליא . ודא אתקרבו דין . לות דין
 פל ליליא : פדכל בין עסכר אלמצריון .
 ובין עסכר אראסראיון . פכאן אנמאם
 ואצלואם . וגשיא אריל . ורם יתקדם
 אחרמא ארי' אלאכר טול אריל : ויט
 משה את ידו עליהם ויזקף יהוה את
 הים ברוח קדים עזה פל הלילה וישם
 את הים לחרבה ויבקעו המים : וארים
 משה ית ידו על ימא . ודבר " ית
 ימא . ברוח קדומא תקיף פל ליליא .
 ושוו ית ימא ליבשתא . ואתבועו מיא :
 פמר מוסי' ידה עלי אבחר . וסיר אלה
 אלבחר . בריח קבל צעבה טול אליל .
 חתא ציירה גפאפא . בעד מא אנשק
 אלמא : ויבאו בני ישראל בתוך הים
 ביבשה והמים להם חומה מימנם
 ומשמאלם : ועאלו בני ישראל . בגו ימא
 ביבשתא . וימא להון שורין . מימינהון
 ומשמאלהון : ודכלו בני אסראי . פי
 וסט אלבחר פי אליבאם . ואלמא להם
 אסוארא . ען ימינהם וען יסארהם :
 וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס
 פרעה רכבו ופרשו אל תוך הים : וירדפו
 מצראי ועאלו בתריהון . כל סוסות פרעה .
 רתבוהי ופרשוהי . לגו ימא : וכלבוהם
 אלמצריון ודכלו וראהם . גמיע כיל
 פרעון . ומראכבה ופרסאנה . אלי וסט
 אלבחר : ויהי פאשמרת הפקר וישקף
 יהוה אל מתנה מצרים בעמוד אש וענן
 ויהם את מתנה מצרים : והוה במספרת
 צפרא . ואסתכי " למשריתא דמצראי .
 בעמודא דאישתא ועננא . ושגיש . ית
 משריתא דמצראי : פלמא כאן פי נובה

אלגראה . אמלע אלה עלי עסכר
 אלמצריון . בעמוד מן נאר וגמאם .
 פאהאמה : ויסר את אפן מרפבתיו
 וינהגהו בכבודת ויאמר מצרים אנוסה
 מפני ישראל כי יהיה גלתם להם במצרים :
 ואעדי ית גלגלי רתפיהו . ומדברין להו
 בתקף . ואמרו מצראי . אערזק מן קדם
 ישראל . ארי דא היא גבורתא דיי . דעבר
 להו קרבין במצרים : ואזא לואלב
 מראבבהם . וסאקהם בענף . חין קאל
 אלמצריון . נהרב מן בין ידי אלאסראליון .
 לאן אלה . יחארב ענהם אלמצריון : פ
 ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך עלי
 הים וישבו המים על מצרים על ירכבו
 ועל פרשיו : ואמר יי למשה . ארים ית
 ידך על ימא . ויתבון מיא על מצראי .
 על רתפיהו ועל פרשיהו : פקאל אלה
 למוסי . מד ידך עלי אלבחר . וירגע
 אדמא עלי אלמצריון . ומראבבהם
 ופרסאנהם : ויט משה את ידו עלי הים
 וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים
 נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים
 בתוף הים : וארים משה ית ידו על
 ימא . ותב ימא . לעדן צפרא לתוקפיה .
 ומצראי ערקין לקדמותיה . ושניק יי .
 ית מצראי פנו ימא : פמד מוסי ידה
 עלי אלבחר . ורגע אלבחר . ענד אתגאה
 אנדאה לצעובתה . והם הארבין תלקאה .
 פנרקהם אלה פי וסטה : וישבו המים
 ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל
 פרעה הפאים את ריהם בים לאינשאר
 בהם עד אחד : ותבו מיא . וחפו ית
 רתפיה וית פרשיא . לכל משרית פרעה .
 העלא בתריהו ביימא . לא אשתאר בהו
 עד חד : באן רגע אלמא . וגטא אמראבב
 ואלפרסאן . וסאיר גיזש פרעון . אדאכלין
 וראהם פי אלבחר . לם יבק מנהם ולא
 ואחד : ובני ישראל הלכו ביבשה בתוף
 הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם :
 ובני ישראל הליכו ביבשתא פנו ימא .

ומיא להו שורין . מימינהו ומשמאלהו :
 ובני אסראל . סארו פי אליבאם פי וסט
 אלבחר . ואלמא להם אסוארא . ען
 ימאנהם וען יסארהם : וישע יהוה ביום
 ההוא את ישראל מיד מצרים וירא
 ישראל את מצרים מת על שפת הים :
 ופרק יי . ביימא ההוא . ית ישראל מידא
 דמצראי . וחזא ישראל ית מצראי . מיתין
 על פוף ימא : פאגאת אלה . פי דאלך
 אליום . בני אסראל מן יד אלמצריון .
 וראו בני אסראל אלמצריון . מאיתין
 עלי שאטי אלבחר : וירא ישראל אתי
 היר הגדלה אשר עשה יהוה במצרים
 וירא העם את יהוה ויאמינו ביהוה
 ובמשה עבדו : וחזא ישראל ית גבורת
 ידא רפתא . דעבר יי במצראי . ודחילו
 עמא מן קדם יי . והימינו במימרא דיי .
 ובנביאות משה עבדיה : וראו בני אסראל
 אלאפה אלעצימה . אדי אחלהא אלה
 באלמצריון . פכאפו אלקום אלה . ואמנו
 באלה . ובמוסי רסורה : פ
 אז ישיר משה ובני ישראל את השירה
 הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשרה ליהוה
 פינגאה גאה סוס ורכבו רמה בים : בכן
 שפח משה ובני ישראל . ית הושפחתא
 דדא קדם יי . ואמרו למימר . נשפח
 ונדי קדם יי . ארי אתגאי על גיזותניא
 וניאותא דיליה היא . סוסיא ורכביה רמא
 ביימא : חנינד סבח מוסי ובני אסראל .
 בהרה אתסבחה ללה . וקאלו אנמעין .
 נסבח ללה אד אקתדארה אקתדארא .
 אלכיל ורכאבהא רמא בהם פי אלבחר :
 עז וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי
 ואנוהו אלהי אבי וארמננהו : תוקפי
 ותושפחתי דחילא יי . אמר במימריה
 ויהוה לי לפריק . דין אלהי ואבני ליה
 מקדש . אלהא דאבחתתי ואפלה קדמותי :
 עז ומגדי אלאולי . אדי כאן לי גותא .
 הדא טאיקי אוי אליה . אלאה אבי
 ארפעיה : יהוה איש מלחמה יהוה שמו :

שמה י (בחד תורה)

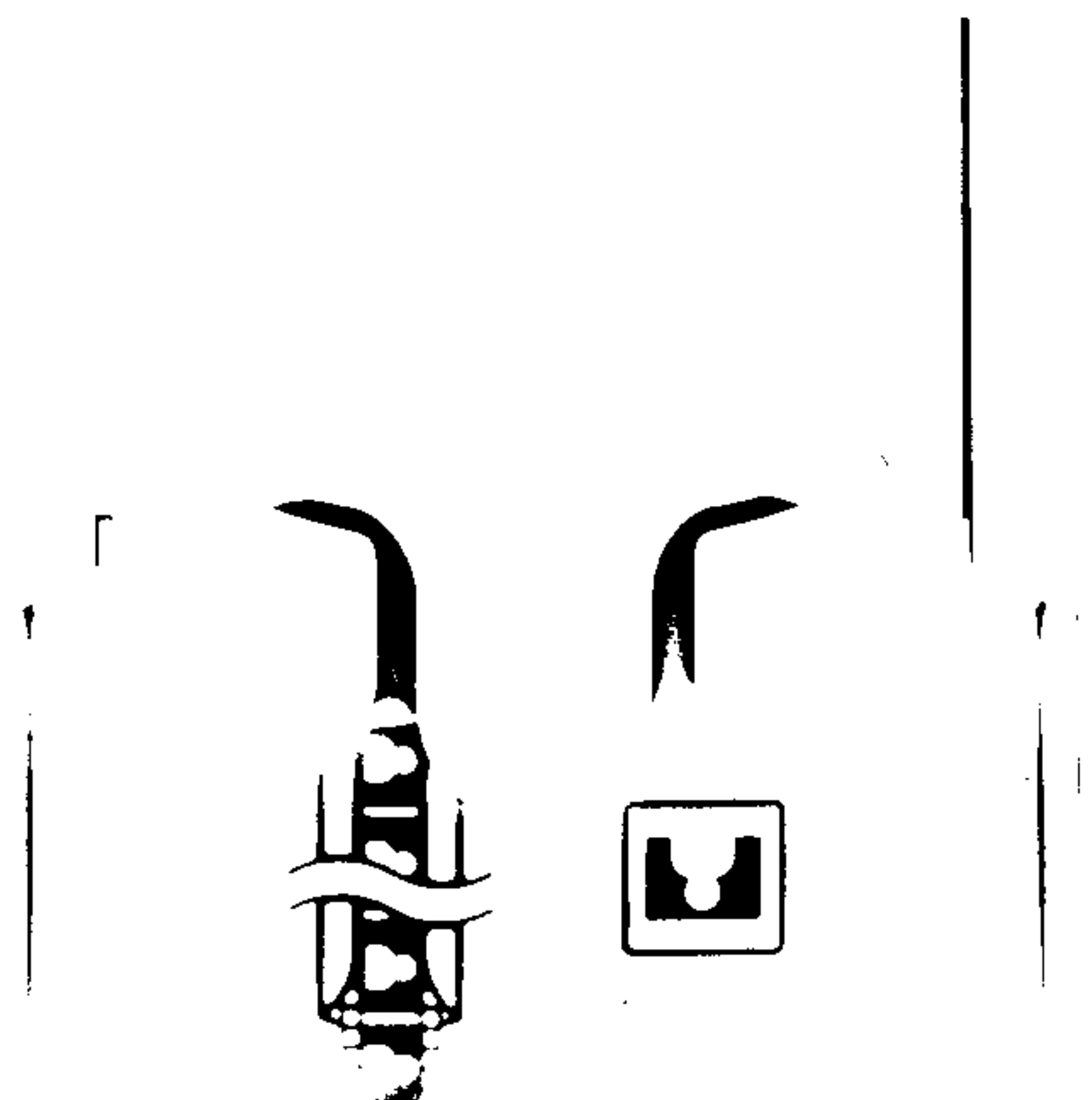

י' מארי נצחון קרביא. י' שמויה : אלה
 דו אלמלאחם . אלה אסמה : מרכבת
 פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשו
 טבעו בים-סוף : רתפי פרעה ומשריתיה
 שדי בימא . ומבחר גברוהי אטבעו
 בימא דסוף : מראכב פרעון . וגנדה זדא
 בהם פי אלבחר . וכיאר קואדה גרבו
 פי בחר אלקזום : תהמת יבסימו ירדו
 במצולת פמו-אבן : תהומיא חפו עליהון .
 נחתו לעומקיא פאבנא : אלגמר גטאהם .
 ונולו פי אלקער באדחגארה : ימינה
 יהיה נאדרי בפח ימינה יהיה תרעין
 אויב : ימינה י' . אדירא בחילא . ימינה
 י' תברת סנאה : ימינה יא רב גזילה
 אלקווה . ימינה יא רב תרהב אאעדא :
 וברב גאונה תהרם קמיה תשלח חרנה
 יאכלמו פקש : ובסני תיקפה תפרתנון
 לדקמו על עפה . שלחת רוגנה . שיצינון
 פנורא לקשא : ובכתרה אקתדארך
 תהרם מקאומיך . תבעת בסכטך .
 יאכלהם באלקש : וברות אפיה נערמו
 מים נצבו כמו-נדר נזלים קפאו תהמת
 בלב-ים : ובמימר פומך חכימו מיא . קמו
 כשור אזליא . קפו תהומי בלבא דימא :
 ובריה גצבך תערם אלמא . ווקפת
 באלאטואר אלהואטר . וגמדת אלגמר
 פי קרב אלבחר : אמר אויב ארדה אשיג
 אחלק שלג המלאמו נפשי אריק חרפי
 תורישמו ידי : דהוה אמר סנאה . ארדוף
 אדביק אפליג בותא . תסבע מנהון נפשי .
 אשלוף חרפי . השיצינון ידי : אד קאל
 אלעדו . אכלבהם פאדחקהם . ואקסם
 סלבהם . תשתפי מנהם נפסי . אנרד
 סיפי . פתקרצהם ידי : נשפת ברוחה
 פסמו ים צללו פעופרת במים אדירים :
 אמרת במימרך חפא עליהון ימא .

אשתקעו פאברא . במיין תקיפין : אהבת
 בריחך גטאהם אלבחר . ורסכו כארצאין .
 פי אלמא ארגזיר : מי-כמכה באלם
 יהיה מי פמכה נאדר בקדשנורא תהלת
 עשה-פלא : לית בר מנה את הוא אלהא
 י' . לית אלה אלא את אדיר בקודשא .
 דחיל תושבחן עביד פרישין : מן מתלך פי
 אלמעבודא יא רב . מן מתלך ארגזיר
 אלמקדם . מכוונה אלמראיה צאנע
 אדעגובאת : נטית ימינה תבלעמו ארין :
 ארימת ימינה . בלעתנון ארעא : מדרת
 ימינה . פאבתלעתהם אלארין : נחית
 בחסדה עסיו גאלת תהלת בענה ארי
 נוה קדשה : דברהי פטבותך לעפא דנן
 דפרקתא . דברהי בתוקפה לדירא
 דקודשך : וסירת בפצרך אשעב אדי
 פככתהם . וסקתהם בעוך ארי מאא
 קרסך : שמעו עפים ירגזון חיל אחו
 ישבי פלשת : שמעו עממיא וזעו . דחלא
 אחרתנון . לדהו יתבין פפלשת : סמעת
 אדאמם ורגזות . ואכר אטרק סכאן
 פלסטין : אז נבהלו אלופי אדום אילי
 מואב יאחזמו רעד נמנו כל ישבי כנען :
 בכן אתבהילור ברבי אדום . תקיפי מואב .
 אחרנון רתיאתא . אתברו . כל דהו יתבין
 בכנען : חניד דהשו צנאריד אדום .
 ואגלא מואב . מסכתהם ארעדה . ומאנ .
 גמיע סכאן כנעאן : תפל עליהם אימתה
 ופחד בגדל זרועה ידמו פאבן עדיעבר
 עפה יהוה עדיעבר עסיו קנית : תפול
 עליהון אימתא ודחלתא . בסני תוקפה
 ישתקון פאבנא . עד דיעבר עפה י' ית
 ארגזנא . עד דיעבר . עפא דנן דפרקתא
 ית ירדנא : תקע עליהם אהיבה ואלפוע .
 בעצם קדרתך יסכתון באדחגארה . ארי
 אן יגוז שעבך יא רב . ארי אן יגוז

אלשעב

חלק הדקדוק (ג) מרכבת פרעה . המ"ם בפתח ופתח סרככה ד' סוסים [רי"ב] : (ד) וברוב גאונך . השוא שתחת הנון
 נע [שם] : (ה) נחית בחסדך וכו' נאלת בעוך וכו' נחית ונהלת מתרגמין דברהי בשתייהן . כי פירוש אחר לשתייהן : (ו) תפל עליהם
 אימחה . תרגמו הפול כלשון חמקרא כי הפחד מעצמו נפל עליהם סכח האותות שראו ואינו דרך בקשה . והרע שאפילו בתיבת יאחזמו
 הער הדגם אחריון וזה לך האות דלאו לשון בקשה הוא : (ז) ידמו כאבן . שרשו רמס סן הכפולים והיה ראוי ידמו כקמץ והקלו המלה כי
 הרגש שהוא בפא הפעל להכרו כי הוא לשון ופעל ולכן סמכו על הסכין והקלו המלה כמנהג [רי"ב] :

אשעב ארין מלכתהם: תבאמו ותשעמו
 בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה
 מקדש ארני בונני ירך: תעלנון.
 ותשרינון בטורא דאחסנתך. אתר לבית
 שכינתך. אתקינתא יי. מקדשא יי.
 אתקנהו ירך: גואז תאתי בהם.
 ותגרסהם פי גבל נחלתך. מהיאי
 לסבינתך. צנעתהא יארב. מקדסא. יא
 רב אצלחתה ירך: יהוה ימלך לעלם
 ועד: יי מלכותיה לעלמא ולעלמי
 עלמיא: אלה מלך אדהר ואלאבר: פי
 בא סוס פרעה ברבנו ובפרשו פים וישב
 יהוה עליהם אתמי הים ובני ישראל
 הלכו ביפשה בתוך הים: ארי עאלו
 סוסות פרעה. ברתפוהו ובפרשוהו בימא.
 ואתיב יי. עליהון ית מי ימא. ובני
 ישראל. הליכו ביפשתא פנו ימא: אד
 דכל כיל פרעון. ומראכבה ופרסאנה פי
 אלבחר. פאררד אלה עליהם מא אלבחר.
 ובני אסראיל. סארו פי אריבאס פי וסט
 אלבחר:

פ

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן
 אתייהתף בידה ותצאן כל יי הנשים
 אחריה בתפים ובמחלת: ונסיבת מרים
 נביאתא. אחתיה דאהרן. יתתופא בידה.
 ונפקא בל נשיא בתרהא. בתופין ובתננין:
 הם אכדת מרים אנבייה. אכת הרון.
 דפא פי ידהא. פכרג נמיע אנסאוראהא.
 בדפוף וטבול: ותען להם מרים שירו
 ליהוה פירגאה גאה סוס ורכבו רמה בים:
 ומעניא להון מרים. שפחו ואודו קדם יי
 ארי אתגאי על גיותגיא וגיאותא דיקיה
 היא. סוסיא ורכביה רמא בימא: וגאובתהון
 מרים. סבחוללה אד אקתדר אקתדארא.
 אכיל ורכאבהא רמא בהם פי אלבחר:
 ויסע משה אתי ישראל מיס
 סוף ויצאו ארי מדבר שור וילכו שלשת
 ימים במדבר ולא מצאו מים: ואפיל
 משה ית ישראל מימא דסוף. ונפקו
 למדברא דהגרא. ואזלו תלתא יומין.

במדברא ודא אשפחו מיא: ורחל מוסי
 בני אסראיל מן בחר אלקוזם. וכרגו
 ארי ברייה שור. וסארו תלאתה איאם.
 פי אלבר ודם יגרו מאא: ויבאו מרתה
 ודא יכלו לשותת מים ממרה פי מרים
 הם על פן קרא שמה מרה: ואתו למרה.
 ודא יכילו. למשתי מיא ממרה. ארי
 מרירין אנון. על פן קרא שמה מרה:
 וגאו ארי אלמרירה. ודם יטיקו אן ישרבו
 מנהא מאא. לאנה מר. לראך סמית
 אלמרירה: וילנו העם ערמשה לאמר
 מהנשתה: ואתרעמו עמא. על משה
 למימר מא נשתי: פתדמר אלקום. עלי
 מוסי קאילין מא נשרב: ויצעק אל
 יהוה ויורהו יהוה עין וישך אל הפים
 וימתקו הפים שם שם לו הק ומשפט
 ושם נסחו: וצלי קדם יי. ואדפיה יי
 אעא. ורמא למיא. ובסימו מיא. הפן
 גזר ליה. קים ודין ותמן נפיה: פרעא
 ארי אלה. ודלה עלי שגרה. מרח מנהא
 פי ארמא פחרא הם צייר לה. רסומא
 ואחכאמא ותם אמתחנה: ויאמר אם
 שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר
 בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת
 כל חקיו כל המחלה אשר שמתו
 במצרים לא אשים עליך פי אני יהוה
 רפאך: ואמר אם קבלא תקפיל.
 למימרא דיי אלהך. ודכשר קדמוהי
 תעביד. ותצית לפקודוהי. ותטר בל
 קימוהי. בל מרעין. דשויתי במצרים לא
 אשונין עךך. ארי אנא יי אסך: וקאל
 אן קבלת אמר אלה רבך. וצנעת
 אמסתקים ענדה. ואנצתת ארי וצאיאה.
 וחפצת גמיע רסומה. פנמיע אמראין.
 אתי אחללתהא בארמצרון לא אחל
 פיך שייא מנהא. לאני אלה מעאפיך:
 ויבאו אילמה ושם שתים ה
 עשרה עינת מים ושבעים המרים ויחננו
 שם על הפים: ואתו לאילם. ותמן תרי
 עסר. מבויעין דמיין ושבעין דקלין. ושרו

ה

על מִיָּא: תם גאואלי אילים ותם אתני
 עשר עין מא וסבעין נבלה. פנולו תם
 עלי אלמא: וסעו מאילם ונבאו כלי
 עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין
 אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש
 השני לצאתם מארץ מצרים: ונטלו
 מאילם. ואתו כל פנשתא דבני ישראל
 למדברא דסין. דבין אילם ובין סיני.
 בחמישת עשר יומא לירחא הננינא.
 למפקרון מארעא דמצרים: ורחלו מן
 אילים. וגאת גמאעה בני אסראל אלי
 ברייה סין. אדי בין אילים ובין סיני. פי
 יום כאמם עשר מן אשר אתאני.
 לכוונתם מן בלד מצר: וילינו כלי
 עדת בני ישראל על משה ועל אהרן
 במדבר: ואתרעמו. כל פנשתא דבני
 ישראל. על משה ועל אהרן במדברא:
 שתדמר גמאעה בני אסראל. עלי
 מוסי והרון פי תלך אלבריה: ויאמרו
 אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד
 יהוה בארץ מצרים בשבתנו על יסוד
 הפשר באכלנו לחם לשבע בירחוצאתם
 אתנו אל המדבר הזה להמית את כל
 הקהל הזה ברעב: ואמרו להן בני
 ישראל. לוי דמותנא קדם יי בארעא
 דמצרים. כל הוינא יתבין על דודי
 בשרא. כל הוינא אכלין לחמא וסבעין.
 ארי אפיקתון יתנא למדברא הרין.
 לקטלא ית כל קהלא דרין בכפנא:
 וקאלו להם בני אסראל. יא ליתנא מתנא
 באמר אלה פי בלד מצר. פי גרוסנא
 עלי קדור אלתם. ואכלנא מן אטעאם
 שבענא. אד אכרנתמונא אלי הדה
 אלבריה. לתקתגו גמיע הדא אננוק
 באדנוע: ויאמר יהוה אלי
 משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים
 ויצא העם וקטנו דבר יום ביומו למען
 אנפנו היקך בתורת אסילא: ואמר יי
 למשה. האנא מחית לכון. לחמא מן

(* וילינו קרי

שמיא. ויפקון עפא וילקטון פתגם יום
 ביומיה. כדיל דאנפנון. הידכון באורתי
 אם לא: פקאל אלה למוסי. האנא
 מנול לכם טעאמא מן אסמא. יכרג אקום
 וילקטונה אמר יום ביום. לכי אמתתנהם.
 אסירון פי שראעי אם לא: והיה ביום
 הששי והכינו את אשר יביאו והיה
 משנה על אשר ילקטו יום יום: והיו
 ביומא שתיתאה. ויתקנון ית דיתון.
 והיו על חד הרין. על דילקטון יום יום:
 סאדא כאן פי אליום אסאדס. יצלהון מא
 יאתו בה. ויכון מצעפא. עלי מא ילקטון
 פי כל יום: ויאמר משה ואהרן אל כל
 בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא
 אתכם מארץ מצרים: ואמר משה ואהרן.
 לכל בני ישראל. ברמשא. ותדעון. ארי
 יי. אפיק יתבין מארעא דמצרים: פקאל
 מוסי והרון. לגמיע בני אסראל. באעשא
 תעדמון. אן אלה אכרנתם מן בלד מצר:
 ובקר וראיתם את כבוד יהוה בשמעו
 את דלנתיכם עלי יהוה ונחנו מה פי
 תלנונו עלינו: ובצפרא. ותחזון ית יקרא
 דיי. בדשמיען קדמוהי תורעמתכון על
 יי. ונחנא מא. ארי מתרעמתון עלנא:
 ובאלגדאה תנצרו כרם אלה. אד סמע
 תדמרכם עליה. ונחן מן. אד תתדמרון
 עלינא: ויאמר משה פתת יהוה לכם
 בערב בשר לאכל ולחם בפקר לשבע
 בשמע יהוה את דלנתיכם אשר אתם
 מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם
 פי עלי יהוה: ואמר משה. כדיתן יי לבין
 ברמשא בסרא למיכל. ולחמא בצפרא
 למסבע. בדשמיען קדם יי תורעמתכון.
 דאתון מתרעמין עלוהי. ונחנא מא. לא
 עלנא תורעמתכון אלהין על מימרא דיי:
 קאל מוסי דאך. באן יעטיכם אלה
 בארעשא לחמא תאכלונה. וטעאמא
 באלגדאה תשבעונה. אד סמע תדמרכם
 אדי תתדמרו עליה. ונחן מן. לים עלינא

(* תלנו קרי

תדמרכם וגל עלי אלה: ויאמר משה אר-
 אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו
 לפני יהוה כי שמע את תלונתיכם:
 ואמר משה לאהרן אימר לכל פנישתא
 דבני ישראל קרובי קדם יי ארי שמיען
 קדמוהי תורעמתכון: פקאל מוסי להרון.
 קול וגמאעה בני אסראיל. תקדמו בין
 ידי אלה. לאנה קד סמע תדמרכם:
 ויהי פדבר אהרן אל כל עדת בני
 ישראל ויפנו אליהם ויהנה פבור
 יהוה נראה בעיני: והוה פר מליל אהרן
 עם כל פנישתא דבני ישראל. ואתפניאו
 דמדברא. והא יקרא דיי. אתגלי בעננא:
 פלמא כלם הרון בדאך גמאעה בני
 אסראיל. אתפתו ארי אבר. פארא בנור
 אלה. קד צהר פי אדגמאם: פ
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה דמימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: ש מעתי את תלונתי בני
 ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים
 האכלו בשר ובפקר תשבעו לחם
 וידעתם פי אני יהוה אלהיכם: שמיע
 קדמי ית תורעמת בני ישראל. מליל
 עמהון דמימר. בין שמיא תיכרון בסרא.
 ובצפרא תספעין לחמא. ותדעין. ארי
 אנא יי אלהכון: קד סמעת תדמר בני
 אסראיל. קול דהם. בין אדגרו בין תאכרון
 לחמא. ובאלגרא תשבעון טעאמא.
 ותעדמון אני אלה רבכם: ויהי בערב
 ותעד השלו ותבם את המחנה ובפקר
 היתה שכבת הפל סביב למחנה: והוה
 ברמשא. וסדיקת שליו. וחפת ית
 משריתא. ובצפרא. הות נחתת טרא.
 סחור סחור למשריתא: פלמא כאן
 באדעשא. צעד אסדוא. פנטא אדעסבר.
 ובאלגרא כאן סכב אטל. חואלי
 אדעסבר: ותעד שכבת הפל והנה עדי
 פני המדבר דק מחספס דק בפפר עדי

הארץ: וסדיקת נחתת טרא. והא. על אפי
 מדברא דעדק מקדק. דעדק דגיר בגלדיא
 על ארעא: ולמא צעד סכב אטל. פארא
 עלי וגה אדבריה בשי דקי מדחרג.
 דקי בארמק עלי אלארץ: וירא
 בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא
 פי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם
 הוא הלהם אשר נתן יהוה לכם לאכלה:
 וחזו בני ישראל. ויאמרו. גבר לאחיה
 מנא הוא. ארי לא ידעין מא הוא. ואמר
 משה להון. הוא לחמא. דיהב יי. לכון
 למיכד: פנצרוה בני אסראיל. וקאל
 בעצהם דבעין הו מן. לאן לס יעדמו מא
 הו. פקאל מוסי דהם. הו אטעאם. אדי
 אעטאכם אלה מאכלא: זה הדבר אשר
 ציה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו
 עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש
 לאשר באהלו תקחו: דין פתגמא דפקיד
 יי. לקטו מניה. גבר לפום מיכדיה.
 עומרא לגולגולתא. מנין נפשתיכון. גבר
 לדבמשפניה תסבון: הדא אלאמר אדי
 אמר אלה בה. ילקט מנה כל אמר עלי
 קדר עיאלה. מרובאן לכל גמגמה. עלי
 אחנא אנפסכם. כל רגל יאכד למן פי
 ביתה: ויעשו כן בני ישראל וילקטו
 המרבה והממעט: ועברו בן בני ישראל.
 וילקטו. דאסני ודאזער: פצנעו כדאך בני
 אסראיל. וילקטו. מן כתר ומן קלד: וימדו
 בעמר ולא העדיף המרבה והממעט
 לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: וכלו
 בעומרא. ולא אותר דאסני. ודאזער לא
 חסר. גבר לפום מיכדיה לקטו: ובארוה
 באדמרובאן. ולא יפצל מן כתר. ומן
 קלד לס ינקצה. כל רגל עלי קדר
 עיאלה לקטו: ויאמר משה אלהם איש
 אדיותר ממנו עד בקר: ואמר משה
 להון. אנש. לא ישאר מניה עד צפרא:
 קאל מוסי דהם. לא יבקי אנסאן

חלק הדקדוק. (ה) כי תלעו עלינו. הלכ"ר בדגש תמורת הנח להפריש בני ובין ענין לינה [הרי"ב]: (ט) שמעתי את תלונות. הדגש תמורת הנח כי היה ראוי תלונות על משקל תכונות תשובות: שמות יא (כתר תורה) * השליו קדי

מנה שיא אר"י אנגראה: ולא שמעו
 אל משה ויזתרו אנשים ממנו עד בקר
 וירם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה:
 ולא קבלו מן משה. ואשארנו גוברין מניה
 עד צפרא. ורחש רחשא וסרי. ורגו עליהן
 משה: פלם יקבלו מן מוסי. פבקא
 אנאם מנה אר"י אנגראה. פנתן ונגר
 דודא. פסכט עליהם מוסי: וילקטו אתו
 בפקר בפקר איש כפי אכלו וחס השמש
 ונקם: ולקטו יתיה בצפר בצפר. גבר
 בפום מיכליה. ומא דמשתאר מניה על
 אפי חקלא פד חמא עלוהי שמשא
 פשר: וכאנו ילקטונה פי כל גראה. כל
 רגל עדי קדר עיאלה. וכמא חמיית
 אשמם תמאסא: ויהי ביום הששי
 לקטו לחם משנה שני העמר לאחד
 ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה:
 והוה ביומא שתיתאה. לקטו חמא על
 תד תרין. תרין עומרין לחד. ואתו פד
 רברבי פנשתא. וחויאו למשה: ולמא
 כאן פי אליוס אסאדם. לקטו מן אטעאם
 צעפא. מרובאנין לכל ואחד. פגאו גמיע
 אשראף אלגמאעה. ואכברו מוסי:
 ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה שפתון
 שפת קדש ליהוה מחר את אשר
 תאפו אפו ואת אשר תבשרו בשרו
 ואת פרהעדרף הנחתו לכם למשמרת
 עד הבקר: ואמר להון. הוא דמליד יי.
 שבא שבתא קודשא. קדם יי מחר. ית
 דאתון עתידין למיפא אפו. וית דאתון
 עתידין לבשלא בשירו. וית פל מותרא.
 אצנעו לכון. למפרא עד צפרא: פקאל
 להם. הו מא קאל אדה. עטלה הי סבת
 מקרסה ללה גרא. מא תרידו אן תכבוז
 אכבוז. ומא תרידו אן תמבכו אטבכו.
 ומא פצל מנה. דעוה לכם מחפוצא אר"י
 אנגראה: ויניחו אתו עד הבקר פאשר

צוה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה
 בו: ואצנעו יתיה עד צפרא. כמא דפקוד
 משה. ולא סרי. ורחשא לא הות ביה:
 פודעוה אר"י אנגראה. כמא אמר מוסי.
 ולם ינתן. ורמה לם תכון פיה: ויאמר
 משה אכלהו היום כיי שבת היום ליהוה
 היום לא תמצאהו בשדה: ואמר משה
 אכלוהי יומא דין. אר"י שבתא יומא דין
 קדם יי. יומא דין. לאת שפחוניה בחקלא:
 פקאל מוסי כלוה אליוס. לאן אליוס
 סבת לדה. ואליוס לא תגדוה פי אצתרי:
 ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי
 שבת לא יהיה בו: שתא יומין תלקטוניה.
 וביומא שביעאה. שבתא לא יהי ביה:
 סתה אלאם תלקטונה. ופי אליוס אסאבע.
 סבת לא יכון פיה: ויהי ביום השביעי
 יצאו מן העם לקטו ולא מצאו: והוה
 ביומא שביעאה. נפקו מן עפא למלקט.
 ולא אשבחו: פלמא כאן פי אליוס
 אסאבע. כרגו אנאם מן אקום לילתקטונה
 ורא יגדו שיא: ם ויאמר יהוה
 אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי
 ותורתתי: ואמר יי למשה. עד אימתי
 אתון מסרבין. למפרא פקודי ואוריתי:
 קאל אדה למוסי. אר"י כם קד אביתם.
 אן תחפצו וצאיאי ושראיעי: ראו כיי
 יהוה נתן לכם השבת עד כן הוא נתן
 לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש
 תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי:
 חזו. אר"י יי יהב לכון שבתא. על כן הוא
 יהיב לכון. ביומא שביעאה לחים תרין
 יומין. תיבו אנש תחותיה. לא יפוק אנש.
 מאתריה ביומא שביעאה: אנצרו אן
 אדה קד אעטאכם שריעה אסבת.
 לדאך הו מעטיכם. פי אליוס אסאבע
 טעאם יומין. פדיגלם כל אמר מבאנה.
 ורא יכרג אחד מן מוצעה פי אליוס

אלסאבע
 חלק הדקדוק. (דק ככפר. התרגום דערק דגיר בדל"ת לא בכ"ף: יא) אשר האפו אפו. לשון צווי והאל"ף בציר"י:
 (ב) וישבתו העם ביום השביעי. הגרסא בתרגום בכ"י ושבתו עמא ביומא וכו'. תרגם כן ולא תרגם ונחו להיות ידוע כי כל העם
 שבטקרא אינו אלא ערב רב כאו"ל. ובערב רב לא יצדק לשון מנוחה רק לשון בטלה מסלאכה וכענין שנת שבתון יהיה לארץ כי לא
 הנחילו ית' למנוחה נפשית רק לעבו ישראל. ומצאתי לראשונים קרמונינו ע"ה כפי' פרקי רבינו פרק השלשה וז"ל בלשון ערבי: ואעלם
 אן

אסאבע: וישבתו העם ביום השבעי: וישבתו עמא ביזמא שביעאה: פאסבת אלקום פ' אליום אסאבע: ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא פורע ג' לכן ומעמו בצפיתת בדבש: וקרו בית ישראל ית שמוה מנא: והוא פבר זרע גדיא חור: ומעמיה פאסקריטון בדבש: וסמוה בני אסראיל אסמה אמן: והו כבור אלכבורה אביץ: ושעמה בקטאיה בעסר: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדתיתכם למען ויראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציא אתכם מארץ מצרים: ואמר משה: הין פתגמא דפקיד יי: מלי עומרא מניה: למטרא דדריכון: בדיל דיהזון ית דחמא: דאזכילית יתכון במדברא: באפקיית יתכון מארעא דמצרים: פקא מוסי: הדא אלאמר אלדי אמר אלה בה: מל אלמרזבאן מנה: יכון מחפוצא לאניאלכם: לכו יצרון אטעאם: אלי אטעמתכם פי אלבר: חין אכרנתכם מן בלד מצר: ויאמר משה אל אהרן קה צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת לדתיתכם: ויאמר משה לאהרן: סב צלוחית הדא: והב תפן מלי עומרא מנא: ואצנע יתיה קדם יי: למטרא דדריכון: פקא מוסי דהרון: כד ברנייה ואחרה: ואנעל פיהא מל אלמרזבאן מן: וצעה בין ידי אלה: מחפוצא לאניאלכם: פאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת: פמא דפקיד יי למשה: ואצנעיה אהרן: קדם סהרותא למטרא: כמא אמר אלה מוסי: פוצעה הרון: בין ידי אשהארה מחפוצא: ובני ישראל

אכלו את המן ארבעים שנה עד פאם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד פאם אל קצה ארץ כנען: ובני ישראל אכלו ית מנא ארבעין שנין: עד דעאלו לארע יתיבתא: ית מנא אכלו עד דאתו: לספי ארעא דכנען: ובני אסראיל אכלו אלמן ארבעין סנה: אלי דכולהם אלי בלד עאמר: אכלוה אלי מנייהם: אלי טרף בלד כנעאן: והעמר עשרית האיפה הוא: ועומרא: הר מן עשרא בתלת סאן הוא: וכאן אלמרזבאן עשר אלויבה: פ ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סיני למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם: ונמרו: כל פנשתא דבני ישראל ממדברא דסיני: למטלניהון עד מימרא דיי: ושרו ברפידים: ולית מיא למשתי עמא: תם רחל: נמיע גמאעה בני אסראיל מן ברנייה סין: פי מראחלהם עלי קול אלה: ונזרו פי רפידים: ולים מאא לישרבונה אלקום: ודרב העם עם משה ויאמרו: הנני לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה דרביבון עמדי מה תנסון את יהוה: ונצא עמא עם משה: ואמרו: הבו לנו מיא ונשתי: ואמר קהן משה: מא נצן אתון עמי: מא מנסן אתון קדם יי: פכאצם אלקום מוסי: וקאלו אעמונא מאא ונשרב: קאל להם מוסי: מא תכאצמוני: ומא תתגרבוני אלה: ויצמא שם העם לפנים ויקן העם על משה ויאמר לפה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא: וצחא תפן עמא למיא: ואתרעם עמא על משה: ואמרו: למא דנן אסיקתנא ממצרים: לקמלא יתי: וית בני וית בעירי בצעהותא: ולמא עמש תם אלקום לאמא: תדמר אלקום עלי מוסי: וקאלו להם

אצורהנא

אן מנוחת שבת מבאינה למנוחת חול אר פיה קדושה וברכה ולא יצור עצם חלך אללדה אלא ענד אלמררכין לקולהם וינוחו בם כל ישראל אוהבי שמך: עכ"ל מכון למה שכתבנו ודו"ק: ואם יחלוק החולק דלא מיירי על הערב רב: נשיבנו דכל המקראות סהרנס שבת כלשון הטקרא: ואפי' הכי שם אין להקפיד כי סמוך לו שם השם: שבת לה' אלהיך: שבת לה': ובפסוק שבת וינפש תרנס שבת ונת, הנה: מכואר כי אין תרנס ונח כי אם על תיבת וינפש שבמקרא: אך שיהיה תיבת שבת שוה כלשון הקדש ובהתרגום: ועיין בס' העקידה בפרש' בראשית ודבריו יספיק לכל מ"ש ודו"ק:

אנצעהתנא מן מצר . לתקתלנא ובנינא
 ומואשנא באעמש : ויצעק משה אר
 יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד
 מעט וסקלני : וצוח משה קדם יי למימר .
 מא אעביד לעמא הרין . עיד זעיר פון
 ורגמוני : פצרך מוסי ארי אלה קאירא .
 מא אננע להודאי אלקום . ען קליד
 ורגמוני : ויאמר יהוה ארמשה עבר
 לפני העם וקח אתה מזקני ישראל ומטה
 אשר הפית בו את היארקה בידך והלכת :
 ואמר יי למשה . עבר קדם עמא . וסב
 עפך מסבי ישראל . וחטרך . דמחיתא
 ביה ית נהרא . סב בידך ותיזיד : פקאר
 אלה למוסי . מר בין ידי אקום . וכד
 מעך מן שיוך בני אסראיל . ועצאך אדי
 צרבת בהא אניל . כדהא בידך ואמין :
 הנני עמד לפניך שם | עלהצור פחרב
 והפית בצור ויצא ממוני מים ושיתה
 העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל :
 האנא קאים קרמך תמן על מנרא בחורב .
 ותמחי במנרא . ויפקון בנזיה . מוא וישתי
 עמא . ועבר כן משה . לעיני סבי ישראל :
 האנא מוקף דלירא בין ידיך תם עלי
 אצואן פי חריב . ואצרב אצואן . יכרג
 מנה מאא ישרבונה אלקום . פצנע כדאך
 מוסי . בחצרה שיוך בני אסראיל : ויקרא
 שם המקום מסה ומריבה ערריב | בני
 ישראל ועל נפתם אתיהוה לאמר היש
 יהוה בקרבנו אסיין : וקרא שמא
 דאתרא . נפיתא ומצותא . על דנצו בני
 ישראל . ועל דנפייא קדם יי למימר .
 האית שכינתא דיי . ביננא אם לא :
 פסמא דאלך אלמוצע . דו אלמחנה
 ואלכצומה . עלי מא כאצם בני אסראיל .
 ואמתחנו אלה קאירין . הל מוגוד נור אלה .
 מא ביננא אם לא : פ
 ויבא עמלק ויקחם עם ישראל ברפידים :
 ואתא עמלק . ואגית קרבא עם ישראל
 ברפידים : תם גא עמלק . וחארב בני

אסראיל פי רפידים : ויאמר משה אר
 יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
 בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה
 ומטה האלהים בידי : ואמר משה ליהושע
 בחר לנו גוברין . ופוק אגית קרבא
 בעמלק . מחר . אנא קאים על ריש רמתא .
 וחוטרא דאתעבידו ביה נסין מן קדם
 יי בידי : פקאל מוסי ליהושע אכתאר
 לנו רגאלא . ואכרג חארב עמלק . גרא .
 אנא ואקף עלי ראם אליפאע . וארעצא
 אדי אמר אלה בהא פי ידי : ויעש יהושע
 כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק
 ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה :
 ועבר יהושע . פמא דאמר ליה משה .
 דאנתא קרבא בעמלק . ומשה אהרן וחור .
 סליקו ריש רמתא : פצנע יהושע . כמא קא
 לה מוסי ליהארב עמלק ומוסי והרון וחור .
 צעדו ראם אליפאע : והיה באשרירים משה
 ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר
 עמלק : וחוי . פד מרים משה . ידוהי
 מתגברין דבית ישראל . וכד מנת . ידוהי
 מתגברין דבית עמלק : וכמא מוסי ירפע
 ידה יגלב אר אסראיל . וכמא יחטהא
 יגלב אר עמלק : וידי משה פבדים
 ויקח יאבן וישמו תחתיו וישב עליה
 ואהרן וחור המכו בידי מזה אחד ומזה
 אחד ויהי ידיו אמונה עד פא השמש :
 וידי משה יקרא . וגסיכו אכנא . ושוואו
 תחותיה ויטיב עליה . ואהרן וחור סעידין
 (בני סעדן) בידוהי . מכא חר ומכא חר .
 והואה ידוהי . פריסן פצלו עד דעא שמשא :
 ולמא תקלתא ידי מוסי . אכרו חגרה .
 וציירוהא תחתה וגלם עליה . והרון וחור
 אסנדא ידיה . אהדהמא ימנה ואלאכר
 יסרה . וכאנתא ידיה מחצונתאן ארי
 מגיב אישמם : ויחלש יהושע את עמלק
 ואת עמו לפי חרב : ותבר יהושע . ית
 עמלק וית עפיה לפתגם דחרב : פכרד
 יהושע . עמלק וקומה בחד אסיף : פ

ויאמר חלק הדקדוק . יג ויאמר משה אל יהושע . תיבת יהושע בפשטא אחת והיא מלרע בכל התינאן והירושלמים והיא שיפת רמ"ל ז"ל :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכְרוֹן
בְּסֵפֶר וְשִׁים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחָה אֶמְחָה
אֶת־זִכְרוֹ עַמְלֹק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם׃ וַאֲמַר
יְיָ לְמֹשֶׁה כְּתֹב דָּא דּוֹכְרָנָא בְּסֵפֶרָא׃
וְשׁוֹ קְדָם יְהוֹשֻׁעַ אֲרִי מְמָהּ אֶמְחִי יֵת
דּוֹכְרָנָא דְעַמְלֹק מִתַּחַת שָׁמַיָא׃ פִּקְאֵל
אֵלֵה לְמוֹסִי׃ אֶכְתֹּב הוּא דְכֹרָא פִי
כְּתָאב׃ וְאַתְלָה עֲדִי יְהוֹשֻׁעַ לֵאנִי
סַאמְחוֹ דְכֹר עַמְלֹק׃ מִן תַּחַת אֶסְמָא׃
וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה וְנָסִי׃
וּבָנָא מֹשֶׁה מִדְּבַחָא וּפְלַח עֲלוּהִי קְדָם
יְיָ דְעֵבֵד לִיה נָסִין׃ פִּבְנָא מוֹסִי מִדְּבַחָא׃
וּסְמָאָה אֵלֵה עֲלֵמִי׃ וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עֲלֵי
כִּס יְהִי מִדְּחַמָּה לִיהוָה בְּעַמְלֹק מִדֶּרֶךְ דֶּרֶ׃
וַאֲמַר בְּשִׁבּוּעָה אֶמִירָא דָּא מִן קְדָם
דְּחִיקָא דְשִׁכְיִנְתִּיהָ עַל כּוֹרְסֵי יִקְרָא׃
דְּעֵתִיד דִּיתְנַח קְרָבָא קְדָם יְיָ בְּדִבּוּת
עַמְלֹק לְשִׁיִּצְיוֹתָהוֹן מִדְּרֵי עֲלֵמָא׃ וְקֹאֵל
אַן אֶלְאֻזִי אַקְסֵם בְּאֶלְכֹרְסֵי׃ אֵן יִכּוֹן
לְדָה חֹרֵב פִי אֵל עַמְלֹק גִּיל בְּעַד גִּיל׃
ק"ו פסוקים סנא"ה סימן ומפמירין ויכנע אלקים ביום ההוא
בשופמים סי' ד' : דר"ד למנחת שבת וב' וה' : פ פ פ

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדִּין חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם׃
וַשְּׁמַע יִתְרוֹ רֹבָא דְמִדִּין חֹמוּהִי דְמֹשֶׁה׃
יֵת כָּל דְּעֵבֵד יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עֲמִיה׃
אֲרִי אֶפִּיק יְיָ׃ יֵת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם׃
תָּם סַמַּע יִתְרוֹ אַמָּאם מִדִּין חֹמוֹ מוֹסִי׃
גַּמִּיעַ מָא צַנַּע אֵלֵה לְמוֹסִי׃ וּלְאַסְרָאֵל
קוּמָה אֵל אַכְרַג אֵלֵה בְנֵי אַסְרָאֵל מִן
מִצְרַיִם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפּוֹרָה
אִשְׁתֵּי מֹשֶׁה אַחֵר שְׁלוּחִיהָ׃ וְדָבַר יִתְרוֹ
חֹמוּהִי דְמֹשֶׁה׃ יֵת צִפּוֹרָה אֶתְתֵּי מֹשֶׁה׃
בְּתֵר דְּשִׁלְחָה׃ פִּאכֵר יִתְרוֹ חֹמוֹ מוֹסִי׃
צִפּוֹרָה זִוּגְתָהּ בְּעַד מָא כֹּאן קִד
אַרְסֵדְהָא לָהּ׃ וְאַתְּ שִׁנֵּי בְנִיה אֲשֶׁר שָׁם
הָאֵחָד גְּרָשָׁם פִּי אֲמַר גֵּר הוּיֵתִי בְּאַרְצֵךְ
נְכַרְיָה׃ וַיֵּת תִּרְיִן בְּנֵהָא דְשׁוּם חֵד
גְּרָשׁוּם אֲרִי אֲמַר דְּיִיד הוּיֵתִי בְּאַרְעֵךְ

נִכְרָאָה׃ וְאַבְנִיהָא אֲדִי אַסֵּם אֶהְדַּמָּא
גְּרָשׁוּם לֵאנָה קֹאֵל צִרְת גְּרִיבָא פִי
כֹּלֵד גְּרַבָּה׃ וְשָׁם הָאֵחָד אֲדִיעֹזֵר כִּי־
אֵלֵהִי אָבִי בְּעֹזְרִי וַיִּצְלַנִּי מִחֹרֵב פְּרַעֲיָה׃
וְשׁוּם חֵד אֲדִיעֹזֵר אֲרִי אֵלֵהָא דְאַבָּא
הוּא בְּסַעֲדִי וַיִּשׁוּבְנִי מִחֹרֵבָא דְפְרַעֲיָה׃
וְאַסֵּם אֶלְאֵכֵר אֲדִיעֹזֵר לֵאנָה קֹאֵל אֵן
אֵלֵהָא אָבִי כֹאן פִי עוֹנִי וְכִלְצַנִּי מִן סִיף
פְּרַעֲיוֹן׃ וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבְנָיו
וְאִשְׁתּוֹ אֱלֹהֵי מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא
חֹנֵה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים׃ וְאַתָּה יִתְרוֹ
חֹמוּהִי דְמֹשֶׁה וּבְנָוְהִי וְאַתְתִּיהָ לְוֵת
מֹשֶׁה לְמִדְּבַרָּא דְהוּא שְׂרִי תִפְּן
לְטוֹרָא דְאַתְגְּלִי עֲלוּהִי יִקְרָא דִי׃ פִּנָּא
יִתְרוֹ חֹמוֹ מוֹסִי וּבְנִיה זִוּגְתָהּ אֵלֵיה׃ אִי
אַדְבַר אֲדִי הוּוֹ נְאוּל תָּם אֲדִי גְבַל אֵלֵה׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתֵנְךָ יִתְרוֹ בָּא
אֵלֶיךָ וְאַשְׁתֶּךָ וְשִׁנֵּי בְנֵיהָ עִמָּה׃ וַאֲמַר
לְמֹשֶׁה אֲנָא חֹמוֹךְ יִתְרוֹ אֶתִּי לְוֵתְךָ׃
וְאַתְתֶּךָ וְתִרְיִן בְּנֵהָא עִמָּה׃ פִּבְעֵת בְּמִן
הָאֵל לְמוֹסִי עִנְיָ אֲנָא חֹמוֹךְ יִתְרוֹ גִּיל
אֲדִיךָ וּזִוּגְתֶךָ וְאַבְנִיהָא מַעְהָא׃ וַיִּצְאֵי מֹשֶׁה
לְקִבְרָת חֹתְנֵו וַיִּשְׁתַּחֲוֶי וַיִּשְׁקָדּוּ וַיִּשְׁאַלּוּ
אִישׁ־לְרַעְיוֹ לְשָׁלוֹם וַיָּבֵאוּ הָאֱלֹהִים׃
וַנִּפְקֵי מֹשֶׁה לְקַדְמוֹת חֹמוּהִי וּסְגִיד וַנִּשְׁיֵק
לִיה וּשְׁאִילוּ גְבַר לְחִבְרִיָּה לְשָׁלוֹם וְעֹאֲלוּ
לְמִשְׁכַּנָּא׃ פִּכְרַג מוֹסִי יֵתְלַקֵּא חֹמוֹה׃
וּסְגִיד תָּם קְבֵלָה וּסֹאֵל כֹּל אֲמַר עֵן
סְלֵאמָה צִאחֻבָּה וּדְכֵלָא אֲרִי אֶלְכֵבָא׃
וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחֹתְנֵו אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה לְפְרַעֲיָה וּלְמִצְרַיִם עַל אֹדֶת יִשְׂרָאֵל
אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצְּאֵתֵם בְּדֶרֶךְ
וַיִּצְלַם יְהוָה׃ וְאַשְׁתַּעִי מֹשֶׁה לְחֹמוּהִי׃
יֵת כָּל דְּעֵבֵד יְיָ לְפְרַעֲיָה וּלְמִצְרַאִי עַל
עֵיסַק יִשְׂרָאֵל יֵת כָּל עֻקְתָּא דְאַשְׁבַּחְתְּנוּן
בְּאַוּרְחָא וַיִּשׁוּבְנוּן יְיָ׃ פִּקְץ מוֹסִי עֲלִי
חֹמוֹה גַּמִּיעַ מָא צַנַּע אֵלֵה בְּפְרַעֲיוֹן
וְאַלְמִצְרַיִוִן בְּסַבֵּב בְּנֵי אַסְרָאֵל וּגַמִּיעַ
אַלְמִצִּיבָה אֶתִּי נִצַּתְהֵם פִּי אֶמְרִיק׃
וְכִלְצַהֵם אֵלֵה׃ א) וַיַּחַד יִתְרוֹ עַל כָּל־

המורה

יב שמות (כתר תורה)

הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הֲצִילוּ מִיַּד מִצְרַיִם: וְחָדִי יִתְרוֹ. עַל כֵּן
מִנְתָּנָא. דַּעֲבַד יי' לְיִשְׂרָאֵל. דְּשִׁיזִיבִינֵן
מִיַּד מִצְרַיִם: פֶּסֶר יִתְרוֹ. בְּגִמְעָה
אֶלְכִיר. אֲדִי צִנְעָה אֵלֶּה לְבִנֵי
אִסְרָאֵל. וְכִלְצַחֵם מִן יַד אֶלְמִצְרַיִם:
וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם
מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרָעֹה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת־
הָעָם מִפֶּתַח יַד־מִצְרַיִם: וַאֲמַר יִתְרוֹ.
בְּרוּךְ יי'. דְּשִׁיזִיב יִתְכֹּן. מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד פְּרָעֹה. דְּשִׁיזִיב יִתְעַמָּא. מִתְחַת
מִרְוֹת מִצְרַיִם: וְקֹאֵל יִתְרוֹ. תְּבֹאֲרֵךְ
אֵלֶּה. אֲדִי כִלְצַחֵם. מִן יַד אֶלְמִצְרַיִם וּמִן
יַד פְּרָעֹן. אֲדִי כִלְצַחֵם. מִן תְּחַת
נֶקֶד אֶלְמִצְרַיִם: עֵתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יִגְדֹּל
יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבַר אֲשֶׁר זָדוּ
עֲלֵיהֶם: כַּעַן יִדְעָנָא. אֲרִי רַב יי' וְלִית
אֱלֹהֵי בְרַ מְנִיָּה. אֲרִי בְּפִתְגָמָא. דְּחִשְׁבֵנו
מִצְרַיִם לְמִדָּן יִתְיִשְׂרָאֵל בֵּיה דְּנִינֵן:
אֵלָּאן עֲלֵמַת. אֵן אֵלֶּה אֲכַבֵּר מִן גִּמְעָה
אֶלְמִעֲבֹדָתָא. אֲדִי עֲאֲבָהֶם בִּלְאִמֵּר.
אֲדִי אֶתְקַחוּ בַּה עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ
חֵתָן מֹשֶׁה עִלָּה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֵא
אֲהֲרֹן וְכָל זִמְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל־לֶחֶם עִם־
חֵתָן מֹשֶׁה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים: וְקָרִיב. יִתְרוֹ
חֲמוּהֵי דְמֹשֶׁה. עֲלוֹן וְנִכְסַת קוֹדֶשִׁין קָדָם
יי'. וְאַתָּא אֲהֲרֹן. וְכָל סְבִי יִשְׂרָאֵל. לְמִיכַל
לְחֵמָא. עִם חֲמוּהֵי דְמֹשֶׁה קָדָם יי':
וְקָדָם יִתְרוֹ חֲמוּמוֹסִי. צוֹאֲעֵדָא וְדִבְאִיתָא
לְלָה. פְּנֵא הֲרוֹן. וְגִמְעָה שִׁיזֵךְ בְּנֵי
אִסְרָאֵל. לִיאֲכִלוּ מֵעַה טַעַמָּא בֵּין יַדֵי
אֵלֶּה: וַיְהִי מִמְּחֻרְתָּא וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשֹׁפֵט
אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עֲלֵי־מֹשֶׁה מִן־
הַבֶּקֶר עַד־הָעֶרֶב: וְהוּא בִּיזְמָא דְּבִתְרוּהֵי.
וַיְתִיב מֹשֶׁה לְמִדָּן יִתְעַמָּא. וְקָם עַמָּא
עֲזוּוּהֵי דְמֹשֶׁה. מִן צִפְרָא עַד רְמָשָׂא:
פִּלְמָא כֹּאן מִן גַּד. וְקָם מוֹסִי לִיחְכֵם
לְאֶלְקוֹם. וְזִקְף אֶלְקוֹם אֲמַמָּה. מִן
אֶלְגָּדָא אֲרִי אֶרְעֵשָׂא: וַיֵּרָא חֵתָן מֹשֶׁה

ב

את כִּלְאֲשֶׁר־הוּא עָשָׂה לְעָם וַיֹּאמֶר
מִה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָתָּה עָשָׂה לְעָם
מִדּוּעַ אָתָּה יוֹשֵׁב לְבִדָּךְ וְכָל־הָעָם נֹצֵב
עֲלֶיךָ מִן־בֶּקֶר עַד־עֶרֶב: וְחֹזָא חֲמוּהֵי
דְּמֹשֶׁה. יִתְ כֵּן דְּהוּא עֲבִיד לְעַמָּא. וַאֲמַר.
מָא פִּתְגָמָא הֲדִין דְּאַתְּ עֲבִיד לְעַמָּא.
מִדָּן. אֵת יְתִיב בְּלַחֲדָךְ. וְכָל עַמָּא.
קָמִין עֲלוֹךְ מִן צִפְרָא עַד רְמָשָׂא: פִּרְאָא
חֲמוּה. גִּמְעָה מָא הוּ צִאנְעָה בִּלְקוֹם.
פִּקָּאֵל. מָא הוּא אֲמַר אֲדִי אַנְתְּ צִאנְעָה
בִּלְקוֹם. מָא בִּלְאֵךְ אַנְתְּ גַּאֵם וְחֲדָךְ.
וְגִמְעָה אֶלְקוֹם. וְאֶקְפִּין אֲמַמָּךְ מִן אֶלְגָּדָא
אֲרִי אֶרְעֵשָׂא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֵתָנוּ כִּי
יָבֵא אֲלֵי הָעָם לְדַרְשׁ אֱלֹהִים: וַאֲמַר
מֹשֶׁה לְחֲמוּהֵי. אֲרִי אֶתְּן לְוֹתִי. עַמָּא
לְמִתְבַּע אֲוִלְפֵן מִן קָדָם יי': קֹאֵל לָה.
אֲדִי גַאֵם אֲרִי. אֶלְקוֹם יִטְלֹבֵן אֲמַר אֵלֶּה:
כִּי־יְהִי לְהֵם דְּבַר בָּא אֲלֵי וְשִׁפְטֵתִי בֵּין
אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֲקֵי הָאֱלֹהִים
וְאֶת־תּוֹרֹתֵינוּ: כִּי הָיָה לְהוֹן דִּינָא אֶתְּן
לְוֹתִי. וְדִאֲנֵנָא. בֵּין גּוֹבְרָא וּבֵין חֲבֵרֵיה.
וּמִהוֹדַעְנָא לְהוֹן. יִתְ קִימָא דִּיִּי וַיִּת
אֲוִרִיתִיה: אֵן כֹּאנְת לְהֵם כְּצוּמָה גַּאֵם
אִי. חֲכַמְתָּ בֵּין אֶרְגֵל וְצִאֲחֵבָה. וְעִרְפִּיתְהֶם
רְסוּם אֵלֶּה וּשְׂרָאִיעָה: וַיֹּאמֶר חֵתָן מֹשֶׁה
אֲלֵינוּ לֹא־טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אָתָּה עָשָׂה:
וַאֲמַר. חֲמוּהֵי דְמֹשֶׁה לִּיה. לֹא תִקֵּן
פִּתְגָמָא. דְּאַתְּ עֲבִיד: קֹאֵל לָה חֲמוּה.
לִים אֶלְאֲעֵלָה הוּא אֲלֵאֲמַר. אֲדִי אַנְתְּ
צִאנְעָה: נְכֵל תִּבְל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם
הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כִבֵּד מִפְּנֵי הַדְּבָר לֹא־
תוֹכֵל עֲשֹׂהוּ לְבִדָּךְ: מִלְּאָה תִלְאָא. אֶף
אַתְּ. אֶף עַמָּא הֲדִין דְּעַמָּךְ. אֲרִי יִקִּיר
מִנְךָ פִּתְגָמָא. לֹא תִפּוֹל לְמַעַבְדֵיה
בְּלַחֲדָךְ: כִּלְאָא תִכְל. אַנְתְּ וְאֶלְקוֹם אֲדִי
מַעַךְ. לֹאֵן אֲלֵאֲמַר תִּקִּיר עֲלֶיךָ.
וְלֹא תִשִּׁיק אֵן תִּצְנַעָה וְחֲדָךְ:
עֵתָּה שְׁמַע בְּקִלִי אִיעֲצָךְ וַיְהִי אֱלֹהִים
עִמָּךְ הִיָּה אֶתָּה לְעָם מוֹל הָאֱלֹהִים

חלק הדקדוק. א) ויחד יתרו. כתב ר"י כי הוא משקל וישב ישמעאל. ומפני שהח"ת גרונית נפתחה. והראיה כי הדלת
דגישה ושוואית. עיין בחלק הדקדוק [ר"ב: ב] ויהי ממחרת. בא בקמץ ובח"ו שלא בסמיכות [ר"ב: ב]:
והבאת

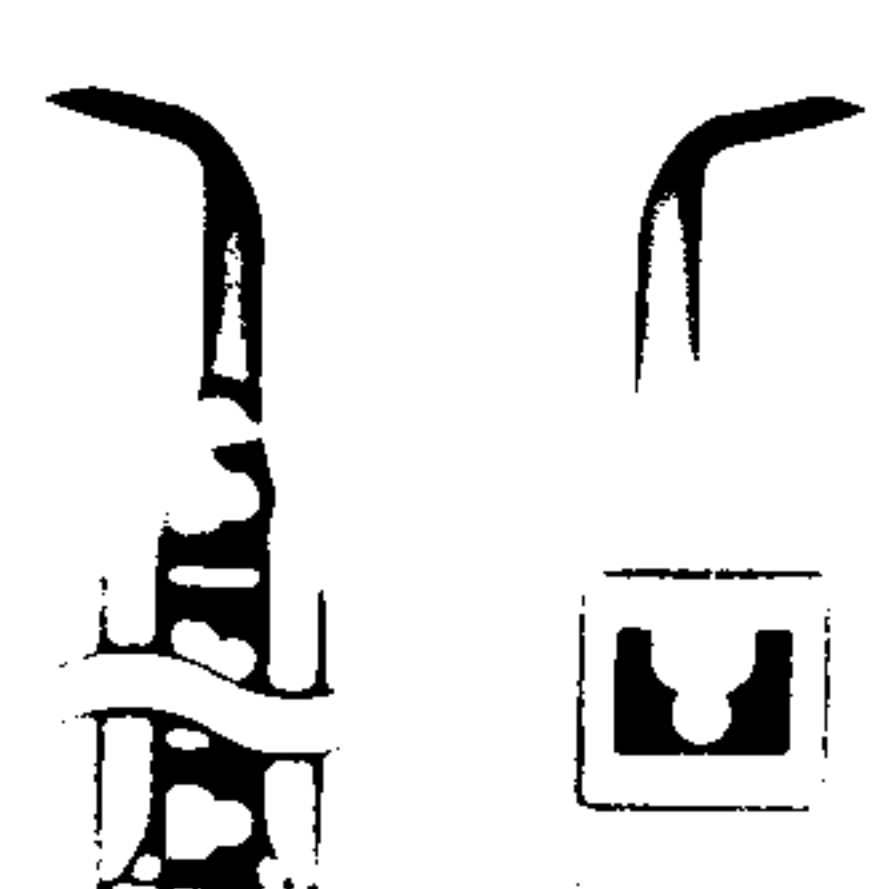
והבאת אתה את הדיברים אליהם :
 בען. קביל מני אמלכנך. ויהי מימרא דיי
 בסעךך. הוי את לעמא. תבע אולפן מן
 קדם יי. ותהי מיתי את. ית פתגמא
 לקדם יי: אלאן. אקבל מני מא אשר
 בה עדיך. ויכון אלה מעך. כון את
 לאלקום מן גהה' אלה. תרפע אמורהם
 אליה: והזהרתה אתהם אתי החקים
 ואת התורת והודעת להם את הדרך
 ילכו בה ואת המעשה אשר ישון:
 ותזהר יתהון. ית קימא וית אורייתא.
 ותהודע להון. ית אורחא דיתכון בה.
 וית עוברא דיעבדון: ותנדרהם עלי
 ארסום ואשראיע. ותערפהם אמריק
 אדי יסלכון פיה. וארעמל אדי יעמלונה:
 ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי
 אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת
 עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי
 חמשים ושרי עשרת: ואת תחזי מכל
 עמא. גוברין דחילא דחילא דיי. גוברין
 דקשטוהסנן לקבלא ממון. ותמני עדיהון.
 רבני אלפי רבני מאותא. רבני חמשין
 ורבני עשוריייתא: ואת פאנצ'ר מן
 גמיע אלקום. אנאם דוי חיל אתקיא
 אלה. דוי חק שאניי אטמע. וזלי עליהם.
 רויסא ארוף ומיין. וכמסין ועשאראת:
 ושפטו אתי העם בכל עת והיה פל'
 הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר
 הקטן ישפטוהם והקל מעליך ונשאו
 אתך: ודיננו ית עמא בכל עדין. ויהי פל'
 פתגם רב ייתון לותך. וכל פתגם זעיר
 ידיננו אנון. וייקרון מנה. ויסוברון עמך:
 פיהכמון פי מא בין אלקום פי כל וקת.
 ויכון כל אמר עצים ידפעונה אליך. וכל
 אמר צגיר יחכמון פיה הם. וכפף ען
 נפסך. ויחתמלון מעך: אם אתי הדבר
 הזה תעשה וצוה אלהים ויכלת עמד וגם
 פלי העם הזה עלי מקמו יבא בשלום:
 אם ית פתגמא הדין תעביר. ויפקרנה

יי. ותפול למקם. ואף פל עמא הדין.
 על אתריה יהי בשלום: או את צנעת
 הדא אלאמר. ואמרך אלה בה.
 אטקת אלאקאם. ואיצא נמיע הדא
 אלקום. אדי מוצעה יציר בסלאם:
 וישמע משה לקול חתנו ויעש פל אשר
 אמר: וקביל משה למימר חמוהי. ועבד.
 פל דאמר: פקבל מוסי' מן חמוה. וצנע
 גמיע מא אמרה: ויבחר משה אנשי חיל
 מכל ישראל ויתן אתם ראשים עליהם
 שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים
 ושרי עשרת: ובחר משה גוברין דחילא
 מכל ישראל. ומני יתהון. רישין על עמא.
 רבני אלפי רבני מאותא. רבני חמשין
 ורבני עשוריייתא: פאכתאר מוסי' אנאם
 דוי חיל מן גמיע אל אסראיל. וולאהם
 רויסא עליהם. רויסא ארוף ומיין. וכמסין
 ועשאראת: ושפטו אתי העם בכל עת
 אתי הדבר הקשה יביאו אלי משה וכל'
 הדבר הקטן ישפטוהם: ודיננו ית
 עמא בכל עדין ית פתגם קשי מיתן קות
 משה. וכל פתגם זעיר דיננו אנון: וצארו
 יחכמו פי מא בין אלקום פי כל וקת.
 כל אמר צעב ידפעונה אדי מוסי'. וכל
 אמר צגיר יחכמון פיה הם: וישלח משה
 אתי חתנו ויקך לו אל ארצו: ושלח
 משה ית חמוהי. ואזל ליה לארעיה:
 פאטק מוסי' חמוה. ומצא לה אדי
 בדרה:

פ

בחדש השלישי לצאת בני ישראל
 מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני:
 בירחא תליתאה. למפק בני ישראל
 מארעא דמצרים. ביוםא הדין. אתו
 למדברא דסיני: פי אשר אתאת.
 לברוג בני אסראיל מן בלד מצר. פי
 דאך אליום. גאו אדי ברייה סיני:
 ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו
 במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר:
 ונטלו מרפידים. ואתו למדברא דסיני.

חלק הדרוק. ג) וכל הדבר הקטן ישפטוהם. תיבת ישפטו מלרע וכ"ה בכל התיגאן וכ"כ הר"מ לונאנו ז"ל וכ"כ מהרי"ב
 שהטרחא בטי"ת וכמוה לא תעבורי מזה וכן עוצו עצה ותופר. עוצו ודברו. עיין בחלק הדרוק עכ"ל:

וישרו במדברא. וישרא תפון ישראל לקביל
 טורא: אך רחלו מן רפידים. וגאו אל'י
 ברייה סיני. ונזלו פי אלבר. ונזל תם
 אסראיל. חרא אנבל: ומשה עלה אל'
 האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר
 פה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:
 ומשה סליק לקדם יי. וקרא ליה יי מן
 טורא למימר. בדרנן (בני בדין) תימר לבית
 יעקב. ותחוי לבני ישראל: ומוסי' צעד
 אל'י אלה. ונאדאה אלה מן אנבל
 קאילא. כרא קוד לאי יעקוב. ואנבר
 בני אסראיל: אתם ראיתם אשר עשיתי
 למצרים ואשא אתכם על פני נשרים
 ואבא אתכם אל'י: אתון חותון. העבדית
 למצראי. ונטיולית יתכון פד על גרפי
 נשרין. וקריבית יתכון לפולחני: אנתם
 שאהרתם. מא צנעת באמצרון.
 וחמרתכם שביה עלי אנחה' אנסור.
 ואתית בכם אל'י גבלי הרה: ועתה אם'
 שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את'
 בדיתי ודויתם לי סגרה מבריהעמים כי
 ה' קי פל'הארץ: וכען. אם קבלא תקבלון
 למימרי. ותטרון ית קמי. ותהון קדמי
 חביבין מכל עממיא. ארי די לי כל ארעא:
 ואראן אן קבלתם אמרי. וחפצתם
 עהדי. בנתם לי כאצה מן גמיע
 אשעוב. עלי אן לי גמיע אלעאדם:
 ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
 אלה הדברים אשר תדבר אל' בני
 ישראל: ואתון תהון קדמי. מלכין כהנין
 ועם קדיש. אל'ין פתגמיא. התמליל עם
 בני ישראל: ואנתם תכוני לי. מדוך
 איימה ושעבא מקדסא. הרה אכלראם.
 אדי תקולה לבני אסראיל: ויבא משה
 ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את
 פל'הדברים האלה אשר צוהו יהוה:
 ואתא משה. וקרא לסבי עמא. וסדר
 קדמיהון. ית כל פתגמיא האל'ין. דפקדיה

ה

ד

יי: פגא מוסי'. ודעא בשיוך אלקום.
 ותלא עליהם גמיע הרה אכלראם. אדי
 אמרה אלה בה: ויעניו כל'העם יחדו
 ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה וישב
 משה את דברי העם אל' יהוה: ואתיבו
 כל עמא פחדא ואמרו. כל דמליל יי
 נעביד. ואתיב משה. ית פתגמי עמא
 לקדם יי: פאנאבוה גמיעו אלקום אנמעין
 וקאלו. גמיע מא קאר אלה נצנעה. פרד
 מוסי' כלאמהם אל'י אלה: ויאמר יהוה
 אל' משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן
 בעבור ישמע העם בדברי עפך וגם'
 בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי
 העם אל' יהוה: ואמר יי למשה. הא
 אנא. מתגלי קך בעיבא דעננא. בדי.
 דישמע עמא במלכותי עפך. ואף בך
 יאמינו לעדם. וחוי משה. ית פתגמי
 עמא לקדם יי: חין קאר אלה לה. האנא
 מתגלי קך בגמאם מן סחאבי. לכי יסמע
 אלקום מכאטבתי קך. וליומנו בך אבדא
 אל'י אדהר. פאנבר מוסי' בכראם אלקום
 אלה: ויאמר יהוה אל' משה קך אל' העם
 וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם:
 ואמר יי למשה אייזל לות עמא. ותזמיננון
 יומא דין ומחר. ויתורון לבושיהון: פקאל
 אלה לה אמין אל'י אלקום. וטהרהם
 אדיום ואלגדאה. ויגסלו תיאבהם: והיו
 נכנים ליום השלישי ב'ו' ביום השלישי
 ירד יהוה לעיני כל'העם על'הר סיני:
 ויהון זמינין ליומא תליתאה. ארי ביומא
 תליתאה. מתגלי יי. לעיני כל עמא על
 טורא דסיני: ויכונו מסתעדין לאריום
 אתאת. לאן פיה יתגלא אלה. בהצרתהם
 עלי גבל סיני: והגבלת את'העם סביב
 לאמר השמרו לכם עצות בהר ונגע
 בקצתו פל'הנגע בהר מות יומת:
 ותתחיים ית עמא סחור סחור למימר.
 אסתמרו לכוני. מלמסק במורא ולמקרב

חלק הדקדוק (ד) ותגיד לבני ישראל. בצירי וביו"ד [מהר"ב]: (ה) ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בקידושין
 פ"ק דף ל' כי אתא רב אחא בר אדא אמר במערבא פסקי ליה להאי קרא לתלתא פסוקי [מהר"ב]: (ו) וקדשתם היום ומחר. בקצת תיגאן
 הטפחא בתיבת היום. ובקצת תיגאן מודוקקים הטפחא בתיבת וקדשתם. ותיבת היום בשופר:

בסופיה. כל דיקרב בטורא אתקמלא
 יתקמיל: ותכם אלקום הואליה וקול
 להם. אהדרו לכם. מן אצעוד ארי אנבל
 ואדנו מן טרפה. כל מן דנא בה
 פליקתל קתלא: לא יתנע בו יד פי
 סקול יפקל או ירה ירה אסיפהמה אסי
 איש לא יהיה במשך היבל המה יערו
 בהר: לא תקרב פיה יד. ארי אתרנמא
 יתרגים או אשתדאה ישתדי. אם בעירא
 אם אנשא לא יתקיים. במיגד שופרא.
 אנון מירשן למסק בטורא: מן חית לא
 תמסה יד. אלא ירגם פיה רגמא או
 ינשב פיה נשאבא. בהימה כאן או
 אנסאנא לא יחיא. פאלא צרב באלבוק.
 גאיו להם אן יצעדו ארי אנבל: וירד
 משה מן ההר אליהם ויקדש את העם
 ויכבסו שמלתם: ונתת משה. מן טורא
 דות עמא. וזמין ית עמא. והורו לבושיהון:
 פנול מוסי. מן אנבל ארי אלקום.
 וטהרהם. וגסלו תיאבהם: ויאמר ארי
 העם היו נכונים לשלשת ימים אריתנשו
 א-אשה: ואמר לעמא. הו זמנין דתלתא
 יזמין. לא תקרבון לצד (כ"ג לציד) אתתא:
 וקאל להם. כונו מסתעדין דתלאתה
 איאם. לא תקארבו אמראה: ויהי ביום
 השלישי בהית הבקר ויהי קלת וברקים
 וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד
 ויחרד פד העם אשר בפחנה: והנה
 ביזמא תליתאה במהוי צפרא. והו
 קליו וברקין. ועננא תקיף על טורא.
 וקל שופרא תקיף לחדא. וזע כל עמא
 דבמשריתא: ולמא כאן פי אליום
 אתאת באנדאה. באנת אצואת וברוק.
 וגמאם עצים עלי אנבל. וצות בוק
 שדיד גדא. פפוע (כ"ג פועג) גמיע אקום
 אדי פי אלעסבר: ויצא משה את העם
 דקראת האלהים מן הפחנה ויתיצבו
 בתחתית ההר: ואפיק משה ית עמא.
 דקדמות מימרא די מן משריתא.

ואתעתהו בשפולי טורא: פאכרג מוסי
 אלקום. ליתלקו אמר אלה מן אלעסבר.
 פוקפו אספר אנבל: והר סיני (עשן
 פלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש
 ויעל עשנו בעשן הכבשן ויחרד כל
 ההר מאד: וטורא דיסיני תנן פוליה.
 מן קדם. דאתגלי ערוהי. יי באישתא.
 וסליק תנניה פתננא דאתונא. וזע כל
 טורא לחדא: וגבל סיני מתדכן כלה. מן
 קבל מא תגלא עליה אלה באנאר. וצעד
 דכאנה כדכאן אלאתון. ותזעזע אנבל
 גדא: ויהי קול השפר הולך וחזק מאד
 משה ידבר והאלהים יעננו בקול: והוה
 קל שופרא. אויל ותקיף לחדא. משה
 ממליד. ומן קדם יי מתעני ליה בקר:
 וכאן צות אבוק. כל מאמר אשתד גדא.
 מוסי יתכלם. ואלה יגיבה בצות: וירד
 יהוה על ההר סיני ארי ראש ההר ויקרא
 יהוה למשה ארי ראש ההר ויעל משה:
 ואתגלי יי. על טורא דיסיני לריש טורא.
 יקרא יי למשה. לריש טורא וסליק
 משה: אד תגלא אלה. עלי גבל סיני
 ארי ראסה. פנאדא כמוסי מן ראסה
 וצעד: ויאמר יהוה ארי משה רד הער
 בעם פד יתרוסו אלי יהוה דראות וגפל
 מפני רב: ואמר יי למשה. חות אסהיד
 בעמא. דלמא יפנרון קדם יי למחוי.
 ויפול מנהון סיני: וקאל לה אלה. אנול
 נאשר אלקום. כלא יהגמו ארי נור אלה
 פינצרו. ויקע מנהם כתירין: וגם
 הפהנים הנגשים ארי יהוה יתקדשו פד
 יפרץ בהם יהוה: ואף פהניא. דקריבין
 לשמשא קדם יי יתקדשון. דלמא
 יקטול פהון יי: ואיצא אלאימה.
 אלמקרבין ארי נור אלה יתקדסו. ללא
 יתלם מנהם אלה: ויאמר משה ארי יהוה
 לא ייובל העם לעלת אלי ההר סיני פי
 אתה העדתה בנו לאמר הנבל את ההר
 וקדשתו: ואמר משה קדם יי. לא יפול

חלק הדקדוק: ז) עשן כולו. כולו פועל עבר כי חציו קמץ וחציו פתח. מהר"ב: יג שמה (כתר תורה)

עמא

עפא. למסק לטורא דסיני. ארי את.
 אסהידת בנא למימר. תחום ית טורא
 וקדישהו: פקאל מוס' ללה. לא יטיק
 אלקום. אצעוד ארי גבר סיני. לאנד
 נאשרתנא וקלת. תכם אנבל וקדסה:
 ויאמר אליו יהוה קדיירד ועלית אלה
 ואחרן עמך והבהנים והעם אל-יהוסו
 לעלת אליהוה פניפרץ-בם: ואמר ליה
 "אינד חות. ותסק את ואחרן עמך.
 וכהניא ועפא. לא יפגרו. למסק קדם
 "דלמא יקטיל בהון: קאל לה אמין
 אנול. ואצעד אנת והרון מעך. ואלאימה
 וסאיר אלקום. לא יהגמו. לאצעוד ארי
 נור אלה ללא יתלם מנהם: וירד משה
 אלהים ויאמר אלהם: ונחת משה לות
 עפא. ואמר קהון: פנול מוס' ארי
 אלקום. וקאל להם דאך: ס וידבר
 אלהים את פליהדברים האלה לאמר:
 ומליד יי. ית בל פתגמיא האלין למימר:
 הם כלם אלה. בגמיע הדא אלכלאם
 קאילא: ס אנכי יהוה אלהיך
 אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית
 עבדים: אנא יי אלהיך. דאפיקתך.
 מארעא דמצרים מבית עבדותא: אנא
 אלה רבך. אדי אכרנתך. מן בלד מצר
 מן בית אעבודייה: לא יהיה לך אלהים
 אחרים עד-פני לא תעשה לך פסלו וכלי-
 תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ
 מתחת ואשר בפנים מתחת לארץ לא
 תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי
 יהוה אלהיך אלקנא פקד עון אבת עד-
 בנים על-שדשים ועל-רבעים לשנאי
 ועשה חמר לאלפים לאהבי ולשמרי
 מצותי: לא יהוי לך אלה אחרן בר מני.
 לא תעביד לך צילם וכד דמו. דבשמיא
 מדעילא ודבארעא מדרע. ודבמיא
 מדרע לארעא. לא תסגוד להון ולא
 תפלחנין. ארי אנא. יי אלהיך אל קנא.
 מסער. חובי אבהן על בנין מרדין. עד

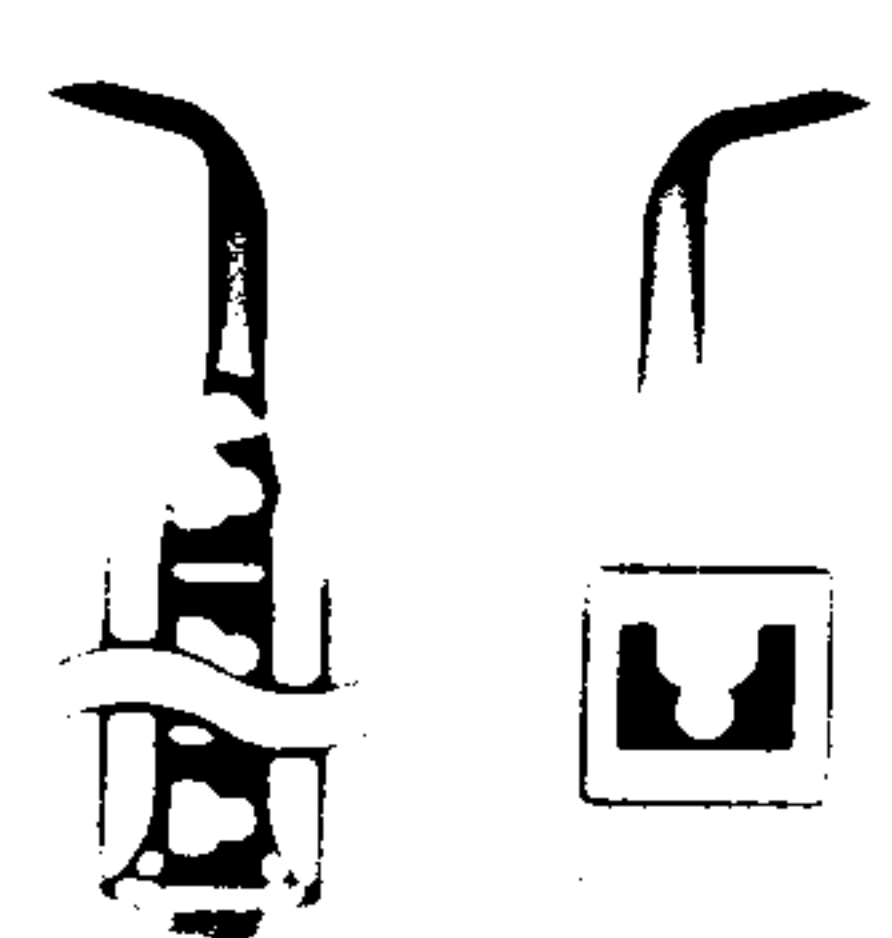
דר תליתאי ועל דר רביעאי לסנאי. בר
 משלמין בנאי למחטי בתר אבהתהון.
 ועביד טיבו לאלפי דרין. דרחמי ולנטרי
 פקידי: לא יבון לך מעבוד אכר מן דוני.
 לא תצנע לך פסלא וקא שבהא. ממא
 פי אסמא פי ארעלו. וממא פי ארארץ
 פי אספל. וממא פי אלמא תחת ארארע.
 לא תסגוד להא ולא תעבדהא. לאני
 אלה רבך אמאיק אלמעאקב. מטאלב
 בדנוב אלאבא מע אלבנין. ואחואת
 וארואבע לשאניי. וצאנע אאחסאן לאוף.
 מן מחביי וחאפצי וצאיאי: ס לא
 תשא את-שם-יהוה אלהיך (ח) לשוא פי
 לא ינקח יהוה את אשר-ישא את-שמו
 לשוא: לא תימי. בשמא דיי אלהיך
 למנא. ארי לא יזבי יי. ית. דיימי
 בשמיה לשקרא: לא תחלף באסם אלה
 רבך באטלא. לאן אלה לא יברי. מן
 יחלף באסמה באטלא: פ
 זכור את-יום השבת לקדשו ששת ימים
 תעבד ועשית כלי-מלאכתך ויום
 השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה
 כלי-מלאכה אתה ובנך ויובתך עבדך
 ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך פי
 ששת-ימים עשה יהוה את-השמים ואת-
 הארץ את-הים ואת-כל-אשר-בם וינח
 ביום השביעי על-פני ברוך יהוה את-יום
 השבת ויקדשהו: הוי דכיר ית יומא
 דשבתא לקדשותיה. שתא יומין הפלח
 ותעביד כל עבדתך. ויומא שביעאה.
 שבתא קדם יי אלהיך. לא תעביד כל
 עבדא. את וברך וברתך. עבדך ואמתך
 ובעירך. וגירך דבקררך. ארי שתא יומין
 עבד יי ית שמיא וית ארעא. ית ימא
 וית פל דבהון. ונח ביומא שביעאה. על
 כן. בריך יי. ית יומא דשבתא וקדשיה:
 אדכר יום אסבת וקדסה. סתה' איאם
 תעמל ותצנע גמיע צנאיך. ואדיום
 אסאבע. סבת ללה רבך. לא תצנע שייא

חלק הדקדוק (ח) לשוא האלף תמורת ה"א למוד הפועל והונחה באלף חמא :

מִן אֲצִנְאִיעַ. אַנְתּוּ וְאֲבִנְךָ וְאֲבִנְתְּךָ. עֲבֹדְךָ
 וְאֲמַתְךָ וּבְהֵאִמְךָ. וְצִיִּפְךָ אֲדִי פִי מֵחֶלֶךְ.
 לֹאן אֱלֹהִים כִּלְקֵפִי סִתְהוּ אִיֹּאם אֲסִמְאֹוֹת
 וְאֲלֹאֲרִיץ. וְאֲלִבְחָאֵר וְגִמִיעַ מֵאֵ פִיהָ.
 וְאֲרֹאֲהֵהָא פִי אֲלִיֹּזִים אֲסִאֲבֵעַ. לְדֹאֲךָ
 בְּאֲרֶךְ אֱלֹהִים. פִּי יוֹם אֲסִבֵּת וְקֹדֶסֶה :
 ס בְּפִד אֲתִי־אֲבִיךָ וְאֲתִי־אֲמִיךָ
 לְמַעַן יֵאֲרֹכְבִין יְמֵיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 יְהוּה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ : יִקְרַךְ יֵת אֲבִיךָ וְיֵת
 אֲמִיךָ. בְּדִיל דִּי־רֹכְבִין יוֹמְךָ. עַל אֲרֵעָא.
 דִּי־אֱלֹהֶיךָ יִהְיֵב לְךָ : אֲכֹרִם אֲבִיךָ וְאֲמִיךָ.
 לְכִי יִטוּל עֲמֹרְךָ. פִּי אֲלִבְרֵד. אֲדִי אֱלֹהִים
 רֵבֶךְ מַעֲטִיךָ : ס לֹא תִרְצֶה : לֹא
 תִקְטוּל נֶפֶשׁ : לֹא תִקְתֵּל אֲנַפִּים : ס לֹא
 תִנְאַף : לֹא תִגְנוֹף : לֹא תִזְוֶן : ס לֹא
 תִגְנוֹב : לֹא תִגְנוֹב : לֹא תִסְרֹק : ס לֹא
 תִעֲנֶה בְרַעְדָּךָ עַד שֶׁקֶר : לֹא תִסְהִיד
 בְּחֵבְרֶךְ סִהְדוֹתָא דִּשְׁקָרָא : לֹא תִשְׁהִיד
 עֲלִי צִאֲחֶבְךָ שֶׁהֵאֲרֵה בִּאֲטִלָּה : ס לֹא
 תִחַמֵּד בֵּית רַעְדָּךָ ס לֹא תִחַמֵּד אִשְׁתִּי
 רַעְדָּךָ וְעֵבְדוֹ וְאֲמִתּוֹ וְיִשׁוּרֵי וְחִמְרֵי וְכֹל
 אֲשֶׁר לְרַעְדָּךָ : לֹא תִחַמֵּד בֵּית חֵבְרֶךָ. לֹא
 תִחַמֵּד אֶתֶּת חֵבְרֶךָ. וְעֵבְדִיָּה וְאֲמִתִּיָּה
 וְתוֹרִיָּה וְחִמְרִיָּה. וְכֹל דִּלְחֵבְרֶךָ : לֹא תִתְמֵן
 מִנְזֵל צִאֲחֶבְךָ. לֹא תִתְמֵן זֹנְתָהּ. וְעֵבְדָּהּ
 וְאֲמַתָּהּ וְתוֹרָהּ וְחִמְאָרָהּ. וְגִמִיעַ מֵאֵהָ : פ
 וּבְדִי־הָעַם רֹאִים אֲתִי־הַקִּילֵת וְאֲתִי־
 הַלְפִידִם וְאֵת קוֹל הַשִּׁפְרָ וְאֲתִי־הַהֲרֵ עֵשֶׂן
 וְיִרְאֵ הָעַם וְיִנְעוּ וְיַעֲמֵדוּ מִרְחֹק : וְכֹל עֲפִיָּה
 חֲזוֹן יֵת קְלִי־אֹזִיֹּת בְּעוֹרִיא. וְיֵת קֵל שׁוֹפְרָא.
 וְיֵת טוֹרָא דִּתְנֵן. וְחֹזָא עֲפִיָּה וְזַעוּ. וְקִמּוּ
 מִרְחֹק : וְגִמִיעַ אֲלִקוּם יִנְצֹרוּן אֲלֹאֲצוֹאֵת
 וְאֲלִפְרֹאִיר. וְצוֹת אֲרִבּוּק. וְאֲלִגְבֵּל
 מִתְדַכֵּן. פִּלְמָא רֹאוּ דֹאֲךָ זַעגוּ. וְזַקְפוּ
 מִן בַּעֲיֵד : וְיֹאמְרוּ אֲלִי־מִשֶׁה דִּבְרִי־אֲתָהּ
 עֲפִנּוּ וְנִשְׁמַעְהָ וְאֲלִי־דִבֵּר עֲפִנּוּ אֲלֹהִים
 פְּדִי־נַפְשׁוֹת : וְיֹאמְרוּ לְמִשֶׁה. מִלִּיד אֶתֶּת
 עֲפִנָּא וְנִקְבִיר. וְדֹא יִתְמַלֵּל עֲפִנָּא. מִן
 קִדְם יִי דִלְמָא נְמוֹת : וְקִאֲלוּ לְמוֹסִי.

כִּלְמִנָּא אַנְתּוּ נִסְמַע מִנְךָ. וְלֹא יִכְלִמִּנָּא
 אֱלֹהִים כִּלְא נִהְלֵךְ : וְיֹאמֵר מִשֶׁה אֲלִי־הָעַם
 אֲלִי־תִירָאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר (ט) נִסּוֹת אֲתִכֶּם בְּאֵ
 הָאֲלֹהִים וּבְעֵבוֹר תִּהְיִה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם
 לְבִלְתִּי תִחַמְּאוּ : וְיֹאמֵר מִשֶׁה לְעַפְיָא לֹא
 תִדְחִלוּן. אֲרִי. בְּדִיל לְנִסְפָּה יִתְכוּן.
 אֲתִגְלִי לְכוּן יִקְרָא דִּי. וּבְדִיל דִּתְהִי
 דִּחְלִתִּיָּה. עַל אֲפִיכוּן בְּדִיל דִּלְא תִחֻבוּן :
 פִּקְאֵר מוֹסִי לְאֲלִקוּם לֹא תִכְאֲפוּ. פִּאן
 לְכִי יִמְתַּהֲנֶכֶם אֱלֹהִים. תִּגְלֹא לְכֶם נוֹר
 אֱלֹהִים. וְלְכִי תִכוּן תִּקוּתָהּ. פִּי קְלוּבְכֶם
 לֹא תִכְטוּן : וְיַעֲמֵד הָעַם מִרְחֹק וּמִשֶׁה
 נִגְשִׁי אֲלִי־הָעֵרְפֵּל אֲשֶׁר־שֵׁם הָאֲלֹהִים :
 וְקִם עֲפִיָּה מִרְחֹק. וּמִשֶׁה קְרִיב לְצִיד
 אֲמִשְׁתָּא. דִּתְמֵן יִקְרָא דִּי : וְזַקְפֵּי אֲלִקוּם
 מִן בַּעֲיֵד. וּמוֹסִי תִקְדֵם אֲרִי אֲצִנְאֵב.
 אֲלִדִּי תֵם נוֹר אֱלֹהִים : ס וְיֹאמֵר
 יְהוּה אֲלִי־מִשֶׁה כֹּה תֹאמֵר אֲלִי־בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אַתֶּם רֹאִיתֶם בִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבְרֵיתִי
 עִפְכֶם : וְיֹאמֵר יִי לְמִשֶׁה. פְּדִי־נִי מִיַּד
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲהִיוּן חֲזִיתוּן. אֲרִי־מִן שְׁמַיָּא.
 מִלִּידֵת עֲפִכּוּן : פִּקְאֵר אֱלֹהִים לְמוֹסִי.
 כֹּה קוֹל לְבְנֵי אֲסִרָאִיר. אַנְתֶּם
 שִׁאֲהַדְתֶּם. אֲנִי מִן אֲסִמְאֵ כִּאֲטִבְתֶּכֶם :
 לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֲלֹהִים כֶּסֶף וְאֲלֹהִים זָהָב
 לֹא תַעֲשׂוּן לְכֶם : לֹא תַעֲבֹדוּן קִדְמִי.
 דִּחְלוּן דְכֶסֶף וְדִחְלוּן דְדָהָב. לֹא תַעֲבֹדוּן
 לְכוּן : לֹא תַצְנַעוּ מַעִי. מַעֲבוֹדָאֵת מִן
 פְּצָה וּמַעֲבוֹדָאֵת מִן דִּהָב. לֹא תַצְנַעוּהָא
 לְכֶם : מִזְבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־לִּי וְזִבְחֵת
 עֲלִיו אֲתִי־עֲלִיתִיךָ וְאֲתִי־שְׁלֹמִיךָ אֲתִי־
 צִאֲנִיךָ וְאֲתִי־בְקִרְךָ בְּכִל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אֲזַכִּיר אֶת־שְׁמִי אֲבִיא אֵלֶיךָ וּבְרַכְתִּיךָ :
 מִדְּבַח אֲדָמָתָא תַעֲבִיד קִדְמִי. וְתִהִי דְבַח
 עֲלוֹהִי. יֵת עֲלוֹתְךָ וְיֵת נִכְסֵת קוֹדֶשְׁךָ.
 מִן עֲנָךְ וּמִן הַיֹּרֶךְ. בְּכֹל אֶתֶר דִּאֲשֶׁרִי
 שְׂכִינְתִּי. לְתִמְנֵן אֲשֶׁלְּה בְּרַכְתִּי לְךָ
 וְאֲבִרְכְּנֶךָ : מִדְּבַח עֲלִי אֲלֹאֲרִי תַצְנַעְהָ
 לִי. וְאֲדַבַּח עֲלֶיהָ צוֹאֲעֹדְךָ וְדִבְאִיָּה

סלאמתך
 חלק הדקדוק ט) נסות אהכם מקור מבנין פעל הדגוש ושרשו נסה. י) אל הערפל. כסגול והוא החשך העכה ובקבוץ ובכני
 הדגש הלמד. (שס) :

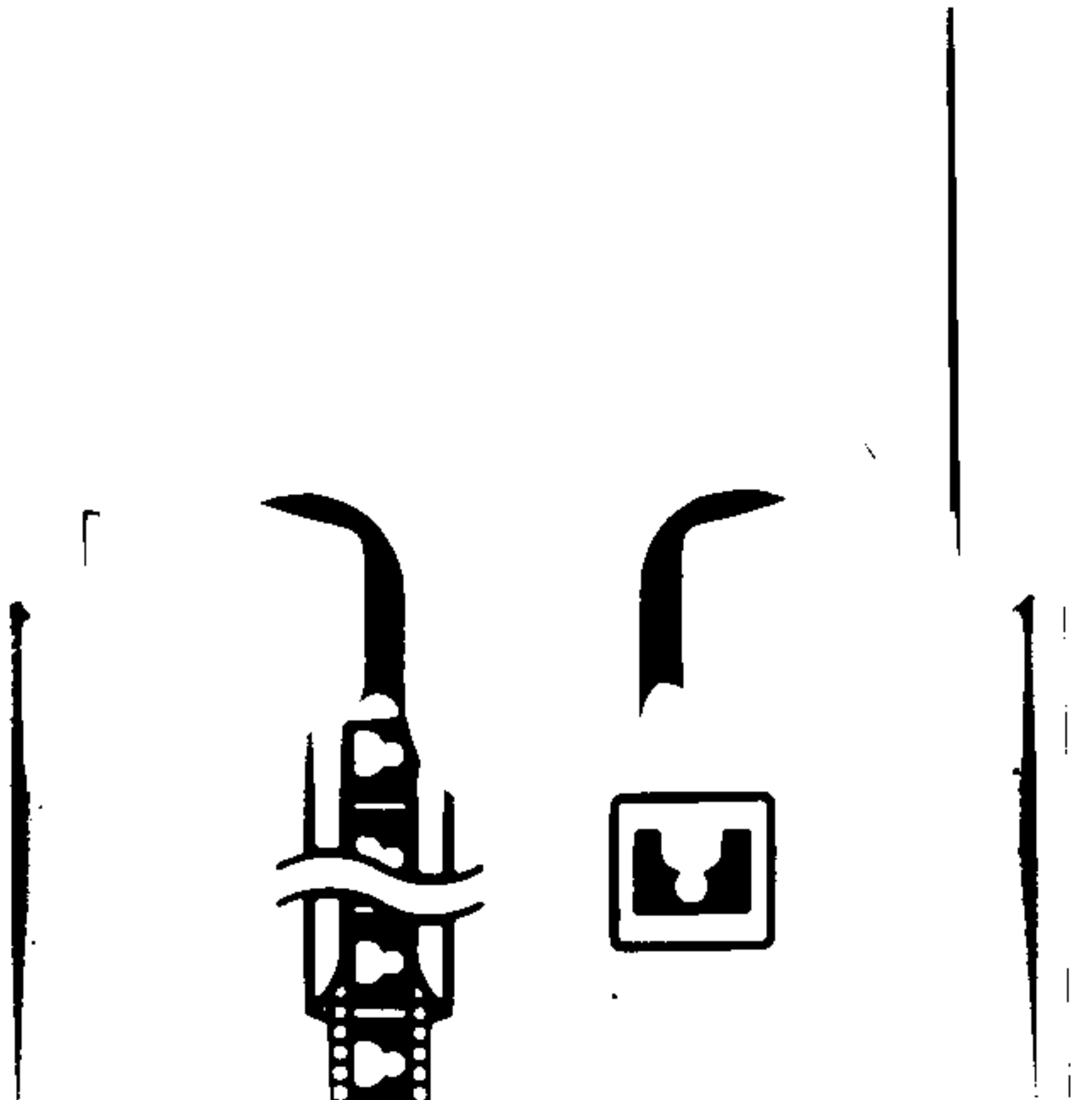
או בנאת . פאלאמראה ואולארהא .
 יכוננו למולאהא . והו יכרג עזבא :
 ואם אמר יאמר העבר אהבתי את אדני
 את אשתי ואת בני לא יצא חפשי :
 ואם מימר ימר עבדא . רחמינא ית
 רבונני . ית אתתי וית בני . לא אפוק פד
 חורין : ואן קאל אלעבר . קד אתכבת
 מולא . וזוגתי ובני . לא אכרג חרא :
 והנישו אדניו אלהא להים והנישו אר-
 הדלת או אלהמוזזה ורצע אדניו אתי
 אזנו פמרצע ועבדו לעולם : ויקרבניה
 רבניה לקדם דיניא . ויקרבניה לות
 דשא . או דלות מוזזתא . ורצע רבניה
 ית אודניה פמרצעא . ויהי ליה עבד פלח
 לעלם : פליקדמה מולאה אלי אחכאם .
 ויקדמה אלי אלמצראע . או אלי כדי
 אלכאב . ויסם אדנה במיסאם . ויכדמה
 אלי אדהר : ס וכיימכר איש
 את ביתו לאמה לא תצא פצאת
 העבדים : וארי זבין גבר . ית פרתייה
 לאמהו . לא תפוק במפקנות עבדיא :
 ואן באע רגל אבנתה לאמה . פלא
 תכרג ככרוג אלעביד : אם רעה בעיני
 אדניה אשר לא יעדה והפדה ילעם נכרי
 לא ימשל למכרה פבגדויבה : אם פישת .
 בעיני רבונה . דיקיימה ליה ויפרקנה .
 לגבר אחרן . לית ליה רשו לזבונה
 במשקטיה פה : אן קבחת ענד
 מולאהא . אן יתזווג בהא פליפדהא .
 ורבעין אלקום גריב . לא יתסלט
 עליה אן יביעהא אד גדר בהא :
 ואם לבנו ייעדנה פמשפט הפנות יעשה
 לה : ואם לבריה יקיימנה . פהלכת פנת
 ישראל יעביד לה : ואן זוגהא לאבנה .
 פכסירה אלכנאת יצנע בהא : אם
 אחרת יקחילו שארה פסיתה וענתה
 לא יגרע : אם אוחרנתא יפכ ליה זיונה .

סלאמתך . מן גנמך ומן בקרך . פי כל
 מוצע אדכר אסמי . אתגלא לך ואבארך
 פיך : ואם מופח אבנים תעשה לי לא
 תבנה אתהן נזית כי חרפק הנפת עליה
 ותחללה : ואם מדבחה אבנין תעביד קדמי .
 לא תבני יתהון פסיקן . דלמא (בני לא)
 תרים חרפק . עליה ותחלינה : ואן צנעת
 לי מדבחה מן הגארה . לא תבניהא
 מנהרמא . לאנך אן חרכת חרדיך עליהא
 בדלתהא : ולא יתעלה במעלת עדי
 מופחי אשר לא תגלה ערותך עליו : ולא
 תסק פדרגין על מדבחי . דלא תתגלי
 ערותך עלוהי : ולא תצעד במראקי עלי
 מדבחי . ללא תנכשה סואתך עליהא :

פ"ב פסוקים יונדב סימן וכפמירין בשנת מות המלך עוהו בישעי

פי' ו' : נג'ה למנהת שבת וב' וה' פ פ פ
 ואלה המשפטים אשר תשים לפנייהם :
 ואלין דיניא . דתסדר קדמיהון : והרה
 אלאחכאם . אדי תתלוהא עליהם : פי
 תקנה עבד עברי ישש שנים יעבד
 ובשבעת יצא לחפשי הנם : ארי הזמן
 עבדא בר ישראל . שית שנין יפלח .
 ובשביעיתא . יפוק לגבר חורין מנן : (קול
 להם) אלא אבתעת עבדא עבראניא .
 פליכדמך סת סנין . ופי אסאבעה . יכרג
 חרא מגאנא : אם פגפו יבא פגפו יצא
 אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו :
 אם פלחודוהי ייעזר פלחודוהי יפוק . אם
 בעיל אתתא הוא . ותפוק אתתיה עמיה :
 אן דכל עזבא כרג עזבא . אן כאן דו
 זוגה . כרגת זוגתה מעה : אם אדניו יתך
 לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה
 וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו :
 אם רבניה יתין ליה אתתא . ותליד ליה
 פנין או כנן . אתתא ובגדא . תהי לרבונה .
 והוא יפוק פלחודוהי : ואן זוגה
 מולאה . באמראה . וולדת לה בנין

חלק הדקדוק . א) לחפשי פי' רש"י לחירות . וא"ת לבר חורין . ויש נפקותא בין שני הפירושים דלרעת רש"י אינו נמכר פעם שנית על גניבה אחרת . ולת"א נמכר פעם שנית וזהו לבר חורין לומר יוצא פעם שנית לימכר . לבר חורין עיין עין החיים : ב) חנם . שרשו חנן והמ"ם נוספת כתיבת ריקס . (רד"ק) : ג) אם בגפו . נבלע הנת שהניף כדגש וכנהו בלשון זכר כמו בגופו . [מהרי"ב] : ד) לעם נכרי . פתח שהוא בסמוך . [שם] : (* לו קרי

לְבוֹטְלֵן : וְאֵלָּא תִכְאַעַם אַנְאָם. וְצָרַב
 אַחְדָּהּמָא צִאחֻבָּה. בַּחֲנֹר אֹו בְשֶׁאֲדֹךְ .
 וְלֹא יָמוּת בַּל וְקַע עֲלֵי אֲדִפְרָאשׁ : אִם־
 יָקוּם וְהִתְהַקֵּד בְּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקְהָ
 הַמִּכָּה (ה) רַק שְׁבִתּוֹ יִתֵּן (ו) וְרִפְאָ יִרְפֵּא :
 אִם יָקוּם . וְיִחַלֵּד בְּבָרָא . עַל בְּרִייה וְיִהְיֶה
 זָכָא מְחִיא . לְחֹד בּוֹטְלֵנִיה . יִתֵּן וְאִנְר
 אִסְרָא יִשְׁלִים : פֶּאן הוּ קֵאָם. וּמִשָּׂא פִי אִסּוּק.
 עַל־זָכָאִיה לְנַפְסָהּ. פֶּקֶד בְּרָא אֲצֵאֲרַב. עֲרָא
 עֲמִלְתָּהּ. יַעֲטִיה וְעֲלֵאנָא יַעֲאָנָה : ס וְכִי־
 יָבֵה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אֹו אֶת־אִמְתּוֹ בְּשֶׁבֶט
 וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נְקָם יִקָּם : וְאִרִי יִמְחֵי גִבֹר
 יֵת עַבְדִּיהָ . אֹו יֵת אִמְתִּיהָ בְּשׁוֹלְטֵן .
 וְיָמוּת תַּחַת יָדֶיהָ . אֲתֵדְנָא יִתְרֵן : וְאִן
 צָרַב אַנְסָאן עַבְדָּהּ . אֹו אִמְתָּהּ בְּקִצְיָב .
 וּמֵאֵת תַּחַת יָדָהּ . פְּלִיקָאֵד בַּה : אִךְ אִם־
 יוֹם אֹו יוֹמִים יַעֲמֵד לֹא יָקָם כִּי כִסְפוֹ
 הוּא : בְּרָם אִם יוֹמָא . אֹו הִרְוִן יוֹמִין
 יִתְקִים . לֹא יִתְרֵן . אִרִי כִסְפִיהָ הוּא :
 וְאִן אִקָּאָם יוֹם אֹו יוֹמִין . פֶּלֵא יִקָּאֵד בַּה .
 לֵאמֹה מֵאֵלָּה : ס וְכִי־נָעֲוֹ אֲנָשִׁים
 וְנָגְפוּ אִשָּׁה הִרָה וַיֵּצֵא יֶלְדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה
 אִסּוּן עַנּוּשׁ יַעֲנֹשׁ יַעֲנֹשׁ כַּאֲשֶׁר יִשִּׁית עָלָיו בְּעַד
 הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפִלְלִים : וְאִרִי יִנְצוּן גּוֹבְרִין .
 וְיִמְחוּן . אֲתֵתָא מְעַדִּיא וְיִפְקוּן וְלֵדָהּ .
 וְלֹא יִהְיֶה מוֹתָא . אֲתֵנְבָאָה יִתְנַבִּי . כְּמָא
 דִּישְׁנֵי עֲלוּהִי בְּעֵלְהָ דֵאֲתֵתָא . וְיִתֵּן
 מְפִימֵר דִּיִּנְיָא : וְאִן תִּנְאַצָּא אַנְאָם .
 וְצִדְמוֹ אִמְרָאָה חֵאמֵל וְכִרְגוֹ אֹולֵאֲרָהּ .
 וְלָם תִּכּוֹן מְנִייה . פְּרִיגְרָם אֲצֵאֲדָם
 כְּמָא יִלְזָמָה בַּעֲרָהּ . וְיַעֲטִיהָ בְּאֲנַעְיָה :
 וְאִם־אִסּוּן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ :
 וְאִם מוֹתָא יִהְיֶה . וְתִתֵּן נֶפֶשׁ חֲלָף נֶפֶשׁ :
 וְאִן תִּכּוֹן מְנִייה . וְאִנְעֵד נֶפֶסָא בְּדֵל נֶפֶסָא :
 עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד
 רֵגֵל תַּחַת רֵגֵל : עֵינָא חֲלָף עֵינָא . שְׁנָא
 חֲלָף שְׁנָא . יָדָא חֲלָף יָדָא . רֵגֵלָא חֲלָף
 רֵגֵלָא : וְדִיהָ עֵין בְּדֵל עֵין . וְסֵן בְּדֵל סֵן .

כְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ לֹא יִמְנַע : וְאִן זֹוֹנָה
 בִּאֲכָרָא . פִּטְעֵאמָהּ . וְכִסּוּתָהּ
 וְאֹוקֵאתָהּ לֹא יִנְקֻצָּהָ : וְאִם־שֶׁלֶשׁ־
 אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיֵּצֵאָה תָּנָם אֵין כְּסָף :
 וְאִם תִּלְתֵּת אֵלֵין . לֹא יַעֲבִיד לָּהּ . וְתִפּוּק
 מִן דְּלֹא כְסָף : וְאִן לֹא יַצְנַע בַּהּ וְאִחְדָּה
 מִן הִרָה אֶת־לֵאת . פֶּלֵתִכְרַג מִנְאַנָא בְּלֹא
 תִמֵן : ס מִכָּה אִישׁ וּמֵת מוֹת יוֹמֵת :
 דִּימְחֵי לְאַנְשֵׁי . וְיִקְטִלְנִיה אֶת־קִטְלָא
 יִתְקַטִּיל : וּמִן צָרַב אַנְסָאנָא וּמֵאֵת
 פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : וְאִשׁוּר לֹא צָדָה וְהֵאֲלֵדִים
 אֵנָה לִידּוֹ וְשִׁמְתֵי לָךְ מְקוּם אִשְׁרֵי יָנוּם
 שְׁמָה : וְדָלָא כְּמִן לִיהָ . וּמִן קָדָם יִי
 אֲתִמְסֵר לִידִיהָ . וְאִשְׁוִי לָךְ אֲתֵר . דִּיעֲרוּק
 לְתִמֵן : וְאִן לָם יַעֲתֵמֵד . אִן אֵלֶּה אֹוצֵל פִּי
 אִמְרָה . אֲנִי אֲצִייר לָךְ מוֹצֵעָא . יִהֲרַב
 אֵלֶיהָ : ס וְכִי־יִזְוֵד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ
 לְהַרְגוֹ בְּעֵרְמָה מֵעַם מוֹזְבְּחֵי תִקְחֵנוּ
 לְמוֹת : וְאִרִי יִרְשַׁע (יִזְוֵד) גִּבֹר . עַל חֲבֵרִיהָ
 לְמִקְטִלֶיהָ בְּנִכְלֵוֹ . מִן מוֹדְבְּחֵי . תִדְפְּרִנִּיהָ
 לְמִקְטִילָא : פֶּאן אֲתִקַּח אַנְסָאן . עֲלֵי
 צִאחֻבָּה פִּקְתִּלָּה בְּכַבֵּת . חֵתָא מִן עַנְד
 מוֹדְבְּחֵי כֹדָה וְאִקְתִּלָּה : ס וּמִכָּה
 אֲבִיו וְאִפּוֹ מוֹת יוֹמֵת : וְדִימְחֵי לְאֲבוּהִי .
 וְלֵאמֹייה אֶת־קִטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן צָרַב
 אֲבִיהָ וְאִמָּה פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וְגִנְב
 אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְּיָדוֹ מוֹת יוֹמֵת :
 וְדִיגְנוּב נֶפֶשׁא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִזְבְּנִייה .
 וְיִשְׁתַּכַּח בִּידֵיהָ אֶת־קִטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן
 סֵרֵק נֶפֶסָא מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל וְכֵאֲעִיה . אֹו
 וְגַד פִּי יָדָהּ פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וּמִקְלָד
 אֲבִיו וְאִפּוֹ מוֹת יוֹמֵת : וְדִילוּט אֲבוּהִי .
 וְאִמֹייה אֶת־קִטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן שְׁתָּם
 אֲבִיהָ וְאִמָּה פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וְכִי־
 יִרִיבֵן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֵבִן
 אֹו בְּאֲגָרְף וְלֹא יָמוּת וְנִפְלַל לְמִשְׁכָּב : וְאִרִי
 יִנְצוּן גּוֹבְרִין . וְיִמְחֵי חֹד יֵת חֲבֵרִיהָ .
 כַּאֲבָנָא אֹו כְּבוֹרִמוּזָא . וְלֹא יָמוּת וְיִפְלַל

ויד

חֲלָף הַדְּקִדּוּק (ה) רַק שְׁבִתּוֹ יִתֵּן וְרִפְאָ יִרְפֵּא . כ"ה בְּקִצְתֵּי הַיּוֹנָאן בְּחִבּוּר בְּתִיבַת רַק וּבְקִצְתָן בְּמֵאֲרָכָה וּכ"ה בְּדַפּוּסִים
 (ו) וְרִפְאָ יִרְפֵּא . יוֹצֵא לְשִׁלּוּשֵׁי . וּמוֹזָה לְמִדּוֹ רו"ל שֶׁאִם רֵעֵה לְרַפְאֵת עֲצֻמוֹ אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ וְכו' :
 שְׁמוֹת יָד (כְּתֵר תּוֹרָה)

ויד ברד יד. ורגל ברד רגל: כִּוְיָה תַחַת
כִּוְיָה פָּצַע תַּחַת פָּצַע חֲבוּרָה תַּחַת
חֲבוּרָה: כִּוְיָה חֲקַף כִּוְיָה פִּדְעָא חֲקַף
פִּדְעָא מִשְׁקִיפִי. חֲקַף מִשְׁקִיפִי: וְכִי בַרְד
כִּי. וְשָׁנָה כַּדְל שָׁנָה. וְנִרְאָתָה כַּדְל גִּרְאָתָה:
ס
וְכִי יִפֶּה אִישׁ אֶת עֵין עַבְדּוֹ
אוֹתָת עֵין אִמְתּוֹ וְשַׁחַתָּה לְחַפְשֵׁי יִשְׁלַחְנוּ
תַּחַת עֵינוּ: וְאִרִי יִמְחִי גִבְר. יֵת עֵינָא
דְּעַבְדִּיה. אוֹ יֵת עֵינָא דְאִמְתִּיה וְיַחְבְּרָנָה.
לְבַר חוּרִין יִפְטַרְנִיה חֲקַף עֵינִיה: וְאֵן צַרְב
אֲנִסְאֵן עֵין עַבְדָּה. אוֹ עֵין אִמְתָּה
פִּאֲרַהֲבָה. פִּדְיִטְלָקָה חֲרָא בַרְד עֵינָה:
וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אִמְתּוֹ יִפִּיד לְחַפְשֵׁי
יִשְׁלַחְנוּ תַּחַת שָׁנּוּ: וְאִם שָׁנָא דְּעַבְדִּיה:
אוֹ שָׁנָא דְאִמְתִּיה יִפִּיד. לְבַר חוּרִין
יִפְטַרְנִיה חֲקַף שָׁנִיה: וְאֵן מִרְח סֵן עַבְדָּה
אוֹ סֵן אִמְתָּה. פִּדְיִטְלָקָה חֲרָא בַרְד סֵנָה:

פ

וְכִי יִנְגַח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וְמֵת
סָקֵל יִסָּקֵל הַשׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ
וְבַעַד הַשׁוֹר נָקָן: וְאִרִי יִנְגַח תּוֹר יֵת
גּוֹבְרָא. אוֹ יֵת אֶתְתָּא וְיָמוּת. אֶתְרַגְמָא
יִתְרַגְמִים תּוֹרָא. וְלֹא יִתְאָכִיל יֵת בְּסָרִיה.
וּמְרִיה דְּתּוֹרָא יֵהִי זָבָא: וְאֵן נִטַח תּוֹר
רַגְל אוֹ אִמְרָאָה וּמֵאֵת. פִּלְרִגְמִים אֶתְוֹר.
וְלֹא יוֹכַד לְחִמָּה. וְרַב אֶתְוֹר בְּרִי: וְאִם
שׁוֹר נִגַּח הוּא מִתְמַל שְׁלִשִׁים וְהוּעַד
בְּבַעַדוֹ וְלֹא יִשְׁמַרְנוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ
אִשָּׁה הַשׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּבַעַדוֹ יוֹמֵת: וְאִם.
תּוֹר נִגַּח הוּא מֵאֶתְמַלִּי וּמִדְּקַמּוּהִי.
וְאִתְסַהַד בְּמְרִיה וְלֹא נִטְרִיה. וְיִקְטוּד
גִּבְר אוֹ אֶתָּא. תּוֹרָא יִתְרַגְמִים. וְאֵף מְרִיה
יִתְקַטִּיד: וְאֵן כֵּאֵן תּוֹר נִטַּח מִן אִמִּם
וּמֵא קַבְלָה. וְנוֹשַׁד בְּצִאחְבָּה וְלִם יַחְפְּצָה.
וְקַתֵּל רַגְל אוֹ אִמְרָאָה. פִּלְרִגְמִים אֶתְוֹר.
וְיִקְתֵּל צִאחְבָּה אִיצָא: אִם־כִּפְר יוֹשֵׁת
עַלּוֹ וְנָתַן פְּדִין נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוֹשֵׁת

ג

עַלּוֹ: אִם מִמּוֹן יִשׁוּן עֲלוּהִי. וְיֵתִין פּוֹדֵק
נַפְשִׁיה. כְּכֹל דִּישׁוּן עֲלוּהִי: וְאֵן אֲלוֹם
רִיה. פִּלְיַעַט פִּדְא נַפְסָה. גַּמִּיעַ מֵא
יִזְמָה: אוֹ־בֵן יִנְח אוֹ־בַת יִנְח כְּמִשְׁפַּט
הַזֶּה יַעֲשֶׂה לּוֹ: אוֹ לְבַר יִשְׂרָאֵל יִנְח
תּוֹרָא אוֹ לְבַת יִשְׂרָאֵל יִנְח. פְּדִינָא הַדִּין
יִתְעַבִּיד לִיה: וְאֵן נִטַח אֲבָן אוֹ אֲבָנָה.
פִּלְיַעַנַע לָה מֵתֵל הוּא אֲלֵאמֵר: אִם־
עַבְד יִנְח הַשׁוֹר אוֹ אִמָּה פִּסְקָא שְׁלִשִׁים
שְׁקָלִים יֵתֵן לְאֲדָנּוֹ וְהַשׁוֹר יִסָּקֵל: אִם
לְעַבְדָּא. יִנְח תּוֹרָא אוֹ לְאִמְתָּא. פִּסְקָא
תְּלַתִּין סָלְעִין. יֵתֵן לְרַבּוּנִיה. וְתּוֹרָא
יִתְרַגְמִים: וְאֵן נִטַח עַבְד אוֹ אִמָּה. פִּלְיַעַט
לְמוֹלָאָה תְּלַאֲתִין מִתְקַאֵל פְּצָה. וְיִרְגַם
אֶתְוֹר: ס וְכִי־יִפֶּה אִישׁ פּוֹר אוֹ כִּי־
יִכְרֶה אִישׁ בֶּר וְלֹא יִכְסְנוּ וְנִפְלִי־שָׁמָּה
שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר: וְאִרִי יִפֶּתַח גִּבְר גּוֹב.
אוֹ אִרִי יִכְרִי גִבְר. גּוֹב וְלֹא יִכְסִינִיה.
וְיִפּוֹל תִּפְסֵן תּוֹרָא אוֹ חֲמָרָא: וְאֵן כִּשְׁף
אֲנִסְאֵן בִּירָא. אוֹ כִרָא בִירָא וְלִם יִגְטִיָּהָ.
פּוֹקַע פִּיה תּוֹר אוֹ חֲמָרָא: בַּעַד תְּפִיז
יִשְׁלַם פִּסְקָא יִשִּׁיב לְבַעַדוֹ וְהֵמֵת יִהִי־לּוֹ:
מְרִיה דְּנוֹפָא יִשְׁדִּים. פִּסְקָא יִתִּיב לְמַרוּזָה.
וּמִיתָא יֵהִי דִיִּקְיָה: פִּלְרִגְמִים צִאחְבֵּי אֲבִיר
תִּמְנָה. וְיִרְדָּה אֲרִי רַבָּה. וְאִלְמִיִּית יִכּוֹן
לָה: ס וְכִי־יִנְגַח שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר
רַעְהוּ וְמֵת וּמְכַרּוֹ אֶת־הַשׁוֹר הַחַי וְחִצּוּ
אֶת־כִּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יַחְצִינוּ: וְאִרִי יִנְגַח
תּוֹר דְּגִבְר. יֵת תּוֹרָא דְּחֲבֵרִיה וְיָמוּת.
וְיִזְבְּנוּ. יֵת תּוֹרָא תִיָּא וְיִפְלְגוּן יֵת כִּסְפִּיה.
וְאֵף יֵת דְּמִי מִיתָא יִפְלְגוּן: וְאֵן צַרְם
תּוֹר אֲנִסְאֵן. תּוֹר צִאחְבָּה וּמֵאֵת. פִּלְיַבִּיעוּ
אֶלְתּוֹר אֲרֵחִי וְיִקְסְמוּ תִמְנָה. וְאִיצָא
אֲלֵמִיִּית יִקְסְמוּנָה: אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַּח
הוּא מִתְמַלֵּד שְׁלִשִׁים וְלֹא יִשְׁמַרְנוּ בְּבַעַדוֹ
שְׁלִים יִשְׁלַם שׁוֹר תַּחַת הַשׁוֹר וְהֵמֵת יִהִי־
לּוֹ: אוֹ אֶתִּידַע. אֲרִי. תּוֹר נִגַּח הוּא

מֵאֶתְמַלִּי
חֶלֶק הַדְּקֻדּוֹק. (ז) וּנְפֵל שְׂמָה שׁוֹר. הֵיבַת וּנְפֵל מִלְעִיל: (ח) וְחִצּוּ אֶת כִּסְפּוֹ. בְּתַרְגּוּם הַרְפוּס וְיִפְלְגוּן יֵת כִּסְפִּיה הַיּוֹד
בְּחֻזְק הַכוּוּנָה עַל הַחֲלוּקָה לְחִצְאִין. וּבְסִפְרִים קְדֻמוֹנִים שֶׁלֵּנוּ הַפ"א בְּפִתַח וְיִפְלְגוּן בְּכוּלוֹהוּ הַכוּוּנָה לֹא לְבַר שְׁנֵי חִצְאִין אֲלֵא חֲלֻקִים רַבִּים
וְרַמְזוּ לָנוּ הַדִּין שֶׁאִם נִתְיַקְרָה אַח"כ דְּמִי הַנְּבִלָּה הֵם חֲלוּקִים מֵה שְׁעֵלָה בְּשׁוּה ג"כ. וְלֹא לְבַר שְׁחֻלְקִים דְּמִי הַנְּבִלָּה לְבַר אֲלֵא גַם מֵה
שְׁנִיתְיַקְרָה חֲלוּקִים. וְעֵינִין לִקַּח טוֹב:

מאתמלי ומדקמותי . ולא נטריה מריה .
 שלמא ישלים תורא חקף תורא . ומיתא
 יהי דיליה : פאן ערף . אנה תור נטאח
 מן אמם ומא קבלה . וגם יחפצה צאחבה .
 פליסלם תורא ברך אתור . ואלמית
 יכון לה : ם פיי יגנב איש שור או
 שיה וטבחו או מברו חמשה בקר ישלם
 תחת השור וארבע צאן תחת השנה :
 ארי יגנב גבר תור או אמר . ויפסניה או
 יזנניה . חמשא תורין . ישלים חקף
 תורא . וארבע ענא חקף אמרא : ואן סרק
 אנסאן תור או שאה . ודבחה או באעה .
 פליסלם ברך אתור כמסה . וברך אשאה
 ארבעה : אם פמחתרת ימצא הגנב
 והכה ומת אין לו דמים : אם פמחתרתא .
 ישתכח גנבא ויתמחי וימות . לית ליה
 דם : ואן וגר אסארק פי אנקב וערב
 ומאת . פלא תכל לה : אם יזרחה השמש
 עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו
 ונמפר בגנבתו : אם עינא דסהדיא .
 גפלת ערוהי דמא ליה . שלמא ישלים .
 אם לית ליה . ויזבן בגנובתיה : ואן
 אשרקת עליה אשמס פתכל לה . פליסלם
 מא סרק . ואן לם יכון לה . פליבאע
 בסריקתה : אם ימצא תמצא בידו
 הגנבה משור עד חמור עד ששה חיים
 שנים ישלם : אם אשתכחא תשתכח
 בידיה גנובתא . מתור עד חמר . עד אמר
 אגון חיין . על חד תרין ישלים : ואן וגדת
 אסריקה פי ידה . מן תור ארי חמאר .
 ארי שאה זהם אחיא . פליסלם ברך
 אדואחד אתנין : ם פיי יבער איש
 שדה או כרם ושלה אתי בעירה ובער
 בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב פרמו
 ישלם : ארי ייכול גבר חקל או כרם .
 וישלח ית בעיריה . וייכול בחקל אחרן .
 שפר תקליה . ושפר פרמיה ישלים :
 ואדא ארעא אנמאן ציעה או כרם . ואמלק
 בהימתה . ורעת פי ציעה אמרא .

פליסלם מן אגוד ציעתה או כרמה :
 ם פיי תצא איש ומצאה קצים
 ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם
 ישלם המבער אתי הבערה : ארי יתפק
 נור . וישפח פובין וייכול גדישין . או קמא
 או חקל . שלמא ישלים . דאדליק ית
 דליקתא : ואן כרגת נאר . ווגדת שוכא
 ואחרקת בדיסא . או סנבלא קאימא או
 סאיר מא פי אציאע . פליסלם מא יגב
 פיה . ארמשעד אלאשעאר : ם פיי יתן
 איש ארי רעהו פספ או יכלים לשמר
 ונגב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם
 שנים : ארי יתן גבר לחבריה . פספ או מנין
 למטר . ויתגנבון מבית גוברא . אם
 ישתכח גנבא ישלים על חד תרין : ואן
 דפע אנסאן לצאחבה . ורק או אנה
 ליחפצה לה . וסרק דאך מן ענדה . אן
 וגר אסארק סלם אתנין : אם לא ימצא
 הגנב ונקרב בערה בית אלהים אם
 לא שלח ידו במלאכת רעהו : אם לא
 ישתכח גנבא . ויתקרב מריה דביתא
 לקדם דיניא . אם לא אושיט . ידה פמא
 דמסר ליה חבריה : ואן לם יוגר אסארק .
 תקדם מולא אלבית ארי אלהבם .
 וחקף אנה לם ימר ידה ארי מלך
 צאחבה : על גבר דבר פשע על שור
 על חמור על שנה על שלמה על גבר
 אבדה אשר יאמר פיי היא זה עד
 האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיען
 אלהים ישלם שנים לרעהו : על כל
 פתגם דחוב . על תור . על חמר . על אמר
 על פסו על כל אבדתא . דימר ארי
 הוא דין . לקדם דיניא . ייעזר דין
 תרויהון . דיתייבון דיניא . ישלים על חד
 תרין לחבריה : עלי כל אמר יגודה .
 מן תור ארי חמאר . ארי שאה ארי תוב
 וארי כל צאלה . אן יקול הנא הדא . וארי
 אהאבם ידפע אמרהמא . פמן צלמה
 אהאבם . סלם אתנין לצאחבה : ם פיי

תק חלק הדקדוק . ט) כי יגנב איש . נשאר החולם עם המקף מפני המאריך שנשתתף עמו . [הר"ב] : * בעירו קרי

יתן איש אל רעהו חמור או שור או־שה
 וכל־בהמה לשמר ומת או־נשבר או־
 נשבה אין ראה: ארי יתן גבר לחבריה.
 חמר או תור או אמר. וכל בעירא למטר.
 ומית. או אתבר או אשתבי לית דהוי:
 ואן דפע אנסאן לעאתבה. חמאר או
 תור או שאה. או שיי מן סאר אבהאים
 דיהפצה. ומאת. או אנכסר או סבי בגיר
 בינה: שבעת יהוה תהיה בין שניהם
 אם־לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח
 בעדיו ולא ישלם: מומתא די. תהי בין
 תרויהון. אם לא אושיט. ידו במא
 דמסר ליה חבריה. ויקפיד מריה מניה
 מומתא וְלא ישלים: פימן אלה תפצל
 פי מא בינהמא. אנה דם ימד ידה ארי
 מאל צאתבה. ויקבלהא אצאתב ודם
 יסלם שייא: ואס־נגב יגנב מעמו ישלם
 לבעדיו: ואם אתגנבא יתגניב מעמיה.
 ישלים למרוהי: ואן סרק מן ענדה סלם
 לה: אס־טרף יטרף יבאהו עד הפרפה
 לא ישלם: אם אתברא יתבר יתי סהדין.
 דתביר לא ישלים: ואן אפתרס פליאת
 בשאהר. וְלא יסלם אלפריסה: פ
 וכי־ישאל איש מעם רעהו ונשבר או־מת
 בעדיו אין־עמו שלם ישלם: וארי ישאל
 גבר. מן חבריה ויתבר או ימות. מריה
 לית עמיה שלמא ישלים: ואן אסתעאר
 אנסאן שיי מן צאתבה פאנכסר או מאת.
 ולים רבה מעה פליגרמה: אס־בעדיו
 עמו לא ישלם אס־שכיר הוא בא בשכרו:
 אם מריה עמיה לא ישלים. אם אנרא
 הוא. עאל פאגריה: ואן כאן רבה מעה
 פלא יגרמה. אן כאן אנרא. פקד מר
 באגרתה: ס וכי־יפתה איש בתולה
 אשר לא־ארשהו שכב עמה מהר ימהרנה
 לו לאשה: וארי ישדיל גבר. בתולתא.
 דלא מארסא וישבוב עמה. קימא.
 יקיימנה ליה לאתו: ואן כדע רגל גאריה
 בכר. מא דם תמלך ועאגעהא.
 פלימהרהא ותכון לה זונה: אס־מאן

ד

ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל פמהר
 הבתולת: אם מצפא לא יצבי. אבוהא
 למתנה ליה. כספא יתקול. פמוהרי
 בתולתא: ואן אבא אביהא אן יזונהא
 לה. פליזן לה מן אדורק. כמהר אבבאר:
 ס מבשפה לא תהיה: חרשא לא
 תחי: ואסאתר פלא תסתבקה: פל־
 שכב עם־בהמה מות יומת: פל דישוב
 עם בעירא אתקטלא יתקטיד: ומן צאנע
 שייא מן אלהאים פליקתל קתלא:
 ס זבח לאלהים יחרם פלתי ליהוה
 לבדו: דידפח לטעות עממיא יתקטיד.
 אדהין לשמא די פרחודהי: ומן דבח
 לאלמעבוראת פליתרף. אלא לדה
 וחרה: וגר לא־תונה ולא תלחצנו פי־
 גרים הייתם בארץ מצרים: ולגזורא לא
 תונן וְלא תעיקון. ארי דיירין היותון
 בארעא דמצרים: ואלגריב פלא תגננה
 וְלא תצנטה. ומאל מא כנתם גרבא פי
 בדר מצר: פל־אלמנה ויתום לא תענון:
 פל ארמלא וייתם לא תענון: וכל ארמלה
 ויתים לא תצלמו: אם־ענה תענה אתו
 פי אס־צעק יצעק אלי שמע אשמע
 צעקתו: אם ענאה תעני יתיה. ארי אם
 מקבל יקבל קדמי. קבלא אקפיד
 קבילתיה: פאנך אן צלמתה. וערך איי.
 אנבתה ען צראכה: וחרה אפי וחרגתי
 אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם
 יתמים: ויתקף רוגזי. ואקטול יתכון
 בחרבא. ויהוין נשיכון ארמלן. ובניכון
 יתמין: באן ישתר גצבי. ואקתלכם
 באסיף. פתציר נסאכם אראמלא. ובניכם
 יתאמא: פ
 אס־כסף | תלוה את־עמי את־העני עמך
 לא־תהיה לו פנשה לא־תשימון עליו
 נשך: אם כספא תזויף בעמי. לעניא
 דעמך. לא תהי ליה פרשיא. לא תשוון
 עלוהי חיבוליא: ואן אקרצת בעץ קומי
 זרקא. לצעוף מעך. פלא תציר לה
 באגרים. וְלא תגעל עדיה עיינה:

אם יחבל בהכל שלמת רעה עדיין בא
השמש השיבנו לו: אם משפונא תפס
בסותא יחברך. עד מיעל שמשא
תתיבניה ליה: ואן אסתרהנת תוב
צאחבך. פענר מניב אשמס רדה אליה:
פי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לערו
במה ישלב והיה בייצעק אלי ושמעתי
פיתחון אני: ארי הוא כסותיה בלחודה.
היא הותבניה למשפיה. במא ישבוב.
ויהי ארי יקבל קדמי. ואקביל קבילתיה
ארי חננא אנא: אן כאנת הי כסותה
וחדהא. או הי תוב ברנה. פבמא דא
ינצנע. וכאן אן צרך ארי. סמעת לה
לאני ראוף: ס אלהים לא תקלל
ונשיא בעמך לא תאר: דינא לא תקיל.
ודבא בעמך לא תלוט: לא תשתמן
חאכמא. ושרוף פי קומך לא תלענה:
מלאתך ודמעך לא תאחר בכור בניה
תתקלי: בפורך ודמעך לא תאחר.
בוכרא הבנה תפריש קדמי: וסלאפתך
ורשאך לא תוכרהמא. ובכור בניה
תעטיניהם: פני תעשה לשרך לצאנה
שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני
תתנולי: בן תעביר לתורך לענה.
שבא יזמן יהי עם אמה. ביומא
תמינאה תפרשניה קדמי: כדאך תצנע
בבקרך וגנמך. יקים סבעה איאם מע
אמה. ואדיום אתאמן תעטיניה: ואנשי
קדש תהיון לי ובשר בשדה מרפה לא
תאכלו לכלב תשדכון אתו: ואנשין
קדישין תהון קדמי. ובשר תדיש מן
חיוא חיא לא תיכלון. לכלבא תרמון יתיה:
ואנאם מקדסין תכונלי. וחיואן מפתרם פי
אצחרי לא תאכלו. בר לאכלב אטרחה:
ס לא תשא שמע שוא אלתשת
ידך עם רשע להיות עד חמס: לא
תקביל שימע דשקר. לא תשו ירך עם
חיבא. למהוי ליה סהיד שקר: ולא

תקבל כברא זורא. ולא תכאטן צאלמא.
פתכון לה שאחר צלם: לא תהיה
אחרי רבים לרעת ולא תענה על רב
לנשת אחרי רבים להטת: לא תהי
בתר סניאי לאבאשא. ולא תתמנע
מלאפא מא דבעינך על דינא. בתר
סניאי שלים דינא: לא תכון פי תבע
בתיר לאשר. ולא תגיב פי כצומה
לתמילדהא. בר ורא אלאכתר פמר:
ודל לא תהדר בריבו: ועל מסכינא.
לא תרחם פדיניה: ולא תחאבי אלפקור
פי כצומתה: ס בן תפנע שור
איבך או חמרז תעה השב השיבנו לו:
ארי תערע (בני תפנע). תורא דשנאך.
או חמריה דמעני. אתבא תתיבניה ליה:
ואדא פאנית תור עדווך. או חמארה
צלא. פרדה עליה רדא: ס פי
תראה חמור שנאך רבן תחת משא
וחדלת מעוב לו עוב תעוב עמו: ארי
תחוי חמרא דסנאך. רביע תחות טועניה.
ותתמנע מלמשקל ליה. משבק תשבוק
מא דבלבך עלוהי ותפריק עמיה: ואדא
ראית חמאר שאניך. ראבצא תחת
חמלה. פאנתהי ען תרכה כדאך. בר חמא
תהט מעה: ס לא תטה משפט
אבינך בריבו: לא תצלי. דין מסכינך
פדיניה: לא תמיל חכם מסכינך פי
כצומתה: מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק
אל תתורג פי לא אצדיק רשע: מפתגמא
דשקרא הוי רחיק. ודזפי ודנפק דכי מן
דינא לא תקטול. ארי לא אזכי חיבא:
מן כלאם אבאטר פאבעד. ואלברי ואזכי
לא תקתדהמא. פאני לא אזכי צאמא:
ושחד לא תקח פי השחד יעור פקחים
ויסלק דברי צדיקים: ושוחדא לא תקביל.
ארי שוחדא מעור עיני חבימין. ומקלקיל
פתגמין תריצין: ולא תאכר ארשא.
לאן ארשא יעמי עיון אלבצרא ען ארחק.

חלק הדקדוק. י לא תהיה אחרי רבים לרעות. כ"ה בקצת תיגאן תיבת תהיה בתכור. ובקצת במארכה. ותיבת אחרי בטקף:
(א) יעור פקחים. בקלות הקוף [מהרי"ב]:
(ב) כסותו קרי
פז שמות (בתר תורה)

ויזיף אלאקואל אלעאדלה : וגר לא
 תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי
 גרים הייתם בארץ מצרים : וגניזרא לא
 תעיקון. ואתון ידעתון את נפשא הגיזרא.
 ארי דיירון הויתון בארעא דמצרים : ולא
 תצנט גריבא. ואנתם תערפון נפס
 אדגריב. פטאל מא כנתם גרבא פי
 בדר מצר : ושש שנים תזרע את ארצך
 ואספת את תבואתה : ושית שנין תזרע
 ית ארעך. ותכנוש ית עדלתה : וסת
 סנין תזרע ארצך. ותגמע גלתהא :
 והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו
 אביני עמך ויתרם האכל חית השדה
 כן תעשה לברמך לזיתך : ושביעיתא
 תשמטנה ותרטשנה. וייכלון מסביני
 עמך. ושאררון. תיכול חית ברא. פן
 תעביד לברמך לזיתך : ואסאבעה
 תסייבהא ואדרהא. ויאכל מנהא מסאבין
 קומך. ואלבאקי יאכלה חיואן אצחרי.
 כדא תצנע בכרמך וזיתך : ששת ימים
 תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת
 למען ינוח שורך וחמך וינפש בך
 אמתך והגר : שתא זמין תעביד עובדך.
 ובזמא שביעאה תנוח. בדי דינוח.
 תורך וחמך. וישקוט בר אמתך וגניזרא :
 סתה איאם תצנע צנאיעך. ופי אדיום
 אסאבע תסבת. לבי יסתריח תורך
 וחמאך. ויקר אבן אמתך ואלגריב :
 ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם
 אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע
 ערפיך : ובכל האמרות לבון הסתמרון.
 ושום טעות עממיא לא תדכרון. לא
 ישתמע על פומבון : וגמיע מא קלת לכם
 אחפצו. ואסם מעבודאת אכר לא
 תזכרו. לא יסמע עלי פאך : שלש
 רגלים תחג לי בשנה : תלת זמנין תיחגון
 קדמי בשתא : תלאת מראר. תחג לי
 פי אסנה : את חג המצות תשמר שבעת
 ימים האכל מצות פאשר צויתך למועד

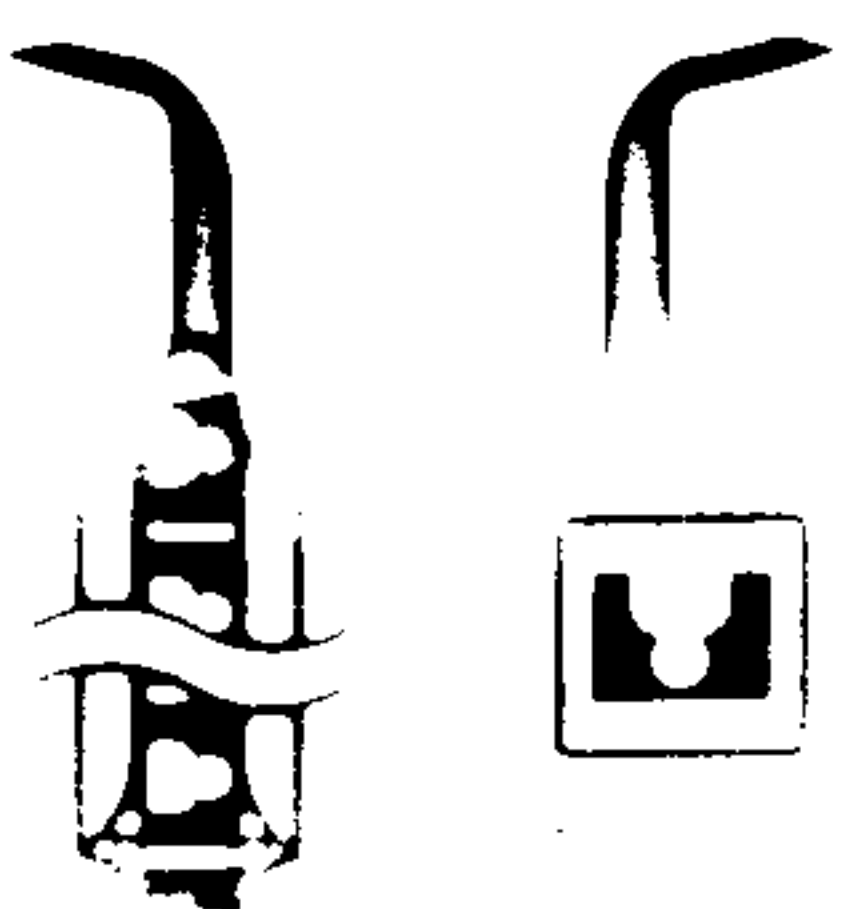
חדש האביב כי כן יצאת מצרים ולא
 יראו פני ריקם : ית חגא דפטוריא תטר.
 שבועא זמין תיכול פטורא כמא
 דפקודתך. לזמן ירחא דאביבא. ארי
 ביה נפקתא מצרים. ולא יתחזון קדמי
 ריקנין : וחג אלפטור אחפצה. סבעה
 איאם תאכל פטורא כמא אמרתך. פי
 וקת שהר אלפרוך. לאן כרגת פיה מן
 מצר. ולא תחצרו בין ידי פארגא :
 וחג הקציר בפורי מעשיך אשר תזרע
 בשדה וחג האסף בציאת השנה באסף
 את מעשיך מן השדה : וחגא דחצרא
 בפורי עובדך. דתזרע בחקלא. וחגא
 דכנשא כמפקה דשתא. כמכנשך ית
 עובדך מן חקלא : וחג אלחצאד בכור
 עמך. ארי תזרעה פי אצחרא. וחג
 אדגמע ענד כרוג אסנה. וגמעך אעמאך
 מן אצחרי : שלש פעמים בשנה יראה
 כל זכורך ארי פני האדן יהוה : תלת
 זמנין בשתא. יתחזון כל דכורך. קדם
 רבון עלמא יי : תלאת מראר פי אסנה.
 יחצר גמיע רגאך. בין ידי אסייר אלה :
 לא תזבח עלי חמץ הסזבתי ולא יזון
 חלב חגי עד בקר : לא תבוס על חמיע
 דם פסחי. ולא יביתון בר ממדבחא.
 תרבי נכסת חגא עד צפרא : ולא תדבח
 פסחי עלי כמיר. ולא תביית שחום
 חגי ארי אלגראה : ראשית בפורי
 אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא
 תבשל גדי בחלב אמו : ריש. בפורי
 ארעך. תיתי. לבית מקדשא דיי אלהיך.
 לא תיכלון בשר בחלב : ואואיל בכור
 ארצך. תאתי בהא ארי בית אלה רבך.
 ולא תטבך לחמא בלבן : פ
 הנה אנכי שלח מלאך לפניך יגלשמך
 בדרך ודחביאך אריתמקום אשר הכנת :
 הא אנא. שלח מלאכא קדמך. למטרך
 באורחא. ולא על דותך. לאתרא
 דאתקניית : האנא באעת במלך בין

חלק הרקדוק. (ב) לשמך כדרך. בכל התיגאן אין במ"ם מאריך והקמץ חטף והשו"א שבריש נח :

מספר ימיה אמלא: לא תהי. תכלא
ועקרא בארעה. ית מנן יומך אשלים:
לא תכון מתכל ועאקר פי בלדך.
ואחצא איאמך אבמלהא: אתאימתי
אשליח לפניך והפתי אתיכליהעם אשר
תבא בהם ונתתי אתיכליאיביך אליך
ערף: ית אימתי אשליח קדמך. ואשגיש
ית כל עמא. דאת אתי לאנחא בהון
קרוב. ואמסר ית כל בעלי דבבך. קדמך
מחורי קדך: ואבעת בהיבתי בין ידיך.
ואהים גמיע אלקום. אדי תציר אליהם.
ואנעל אעדאיך. בין ידיך מדברין:
ושלחתי אתי הצרעה לפניך וגרשה אתי
החוי אתי הכנעני ואתי החתי מלפניך:
ואשליח ית ערעיתא קדמך. ותתריך.
ית חואי ית כנענאי. וית חתאי מן קדמך:
ואבעת באלעאהה בין ידיך. פתטרד
אלחויין ואלכנעאניין. ואלחתיין מן בין
ידיך: לא אנרשנו מפניך בשנה אחת
פן תהיה הארץ שממה ורבה עליה תית
השדה: לא אתריכנון מן קדמך בשתא
חדא. דלמא תהי ארעא צדיא. ותסני
עקך חית ברא: לא אטרדהם מן בין
ידיך פי סנה ואחרה. כלא יציר אלבלד
וחשא. ותכתר עדיך חיואן אצחרא:
מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר
תפרה ונחלת אתי הארץ: זעיר זעיר.
אתריכנון מן קדמך. עד דתסני. ותחסין
ית ארעא: לא כן קדמך קדמך.
אטרדהם מן בין ידיך. ארי אן תנמו.
ותחוזו אלבלד: ושתי אתיגבלך מיס
סוף ועדיים פלשתים וממדבר עדינהר
פי איתן בידכם את ישובי הארץ
וגרשתמו מפניך: ואשוי ית תחומך.
מימא דסוף ועד ימא דפלשתאי.
וממדברא עד פרת. ארי אמסר בידכון.
ית יתבי ארעא. ותתריכנון מן קדמך:
ואנעל תכמך. מן בחר אלקוזם ארי
בחר פלסטין. ומן אלבר ארי אלפראת.
באן אסלם פי אידיכם סכאן אלבלד.

ידיך. יחפצך פי אטריק. ויאתי בך.
ארי אלמוצע אדי אצלחתה לך: השמר
מפניו ושמע בקלו אריתמר בו פי לא
ישא לפשעכם כי שמי בקרבנו: אסתמר
מן קדמוהי. וקביל למימריה לא תסריב
לקבליה. ארי לא ישבוק להוביכון. ארי
בשמי מימריה: פאחדרה. ואקבל
אמרה לא תבאלפה. פאנה לא יצפה
לגרומכם. עדי אן אסמי מעה: פי אם
שמוע השמע בקלו ועשית כל אשר
אדבר ואיבתי אתי איביך וצרת אתי
צדריך: ארי אם קבלא תקביל למימריה.
ותעביד. כל דאמליל. ואסני ית סנאך.
ואעיק לדמעיקון קך: לאנך אן קבלת
אמרה. וצנעת גמיעמא אקולה. עאדית
מעאדיך. וצאררת מצארריך: פי ילך
מלאכי לפניך והביאך אליהאמרי והחתי
והפרזי והכנעני החוי והיבוסים והכחרתיו:
ארי יהך מלאכי קדמך. ויעלךך. לות
אמוראי וחתיאי. ופרואי וכנענאי. חואי
ויבוסאי ואשוינין: ואדא מאר מלכי
בין ידיך. ואדכךך. ארי אלמוריין
ואלחתיין. ואלפרזיין ואלכנעאניין.
אלחויין ואליבוסין. ואנחדתהם:
לא יתשתחוה לאלהיהם ולא יתעבדם
ולא תעשה כמעשיהם פי הרם הדרסם
ושבר השבר מצבתייהם: לא תסגוד
למעוטהון ולא תפלחון. ולא תעביד
פעובדיהון. ארי פגרא תפגרונון. ותפרא
תתפר קמתהון: לא תסגוד למעבודאתהם
ולא תעבדהא. ולא תעמל כאעמאדהם.
בל הדמהא הדמא. ודכאכהם כסרהא
תכסירא: ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך אתי לחמך ואתי מימך והסרת
מחלה מקרבך: ותפלחון. קדם יי
אלהכון. ויברך ית מיכךך וית משתיך
(בני משתך). ואעדי מרעין בישין מפניך:
ואעבדו אלה רבכם. ויבארך פי טעאמך
ושראבך. ויזיל אלמראין ענך: ס לא
תהיה משגלה ועקרה בארעה אתי

ותטרדהם

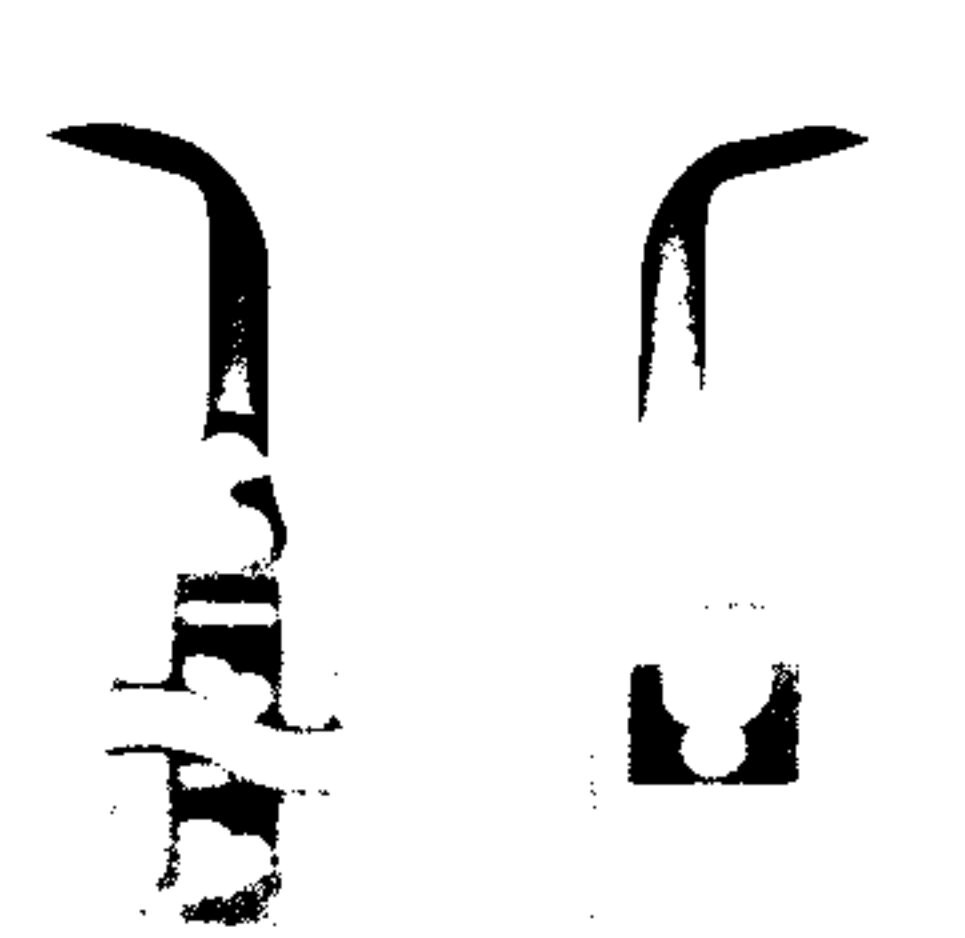

ותטורדוהם מן בני יידיך: לא תכרת
 להם ולא להיהם ברית: לא תגור להון.
 ולטעותהון קים: לא תעהר מעהם.
 ומע מעבודאתהם עהרא: לא ישבו
 בארצה פריהטיאו אהך לי פי תעבד
 אתי אלהיהם פרייהיה לך למוקט: לא
 יתבון בארעה. דלמא יתיבון יתך קדמי.
 ארי תפלה ית טעותהון. ארי יהון לך
 לתקלא: לא יקמו פי בלדך. ללא
 יכטונך לי. באן תעבד מעבודאתהם.
 פכוננו לך והקא:

פ
 ואל משה אמר עליה אלהיה י אלה
 ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
 ישראל והשתחויתם מרחק: ולמשה
 אמר סק לקדם יי. את ואהרן נדב
 ואביהוא. ושבעין מסבי ישראל. ותסגדון
 מרחיק: וקאד למוסי אצער אלי אלה.
 אנת והרון נדב ואביהוא. וסבעין מן
 שיוך בני אסראיל. ואסגדו מן בעיד:
 ונגש משה לבדו אליהוזה והם לא יגשו
 והעם לא יעלו עמו: ויתקרב משה
 בלחודוהי לקדם יי. ואנן לא יתקרבו.
 ועמא. לא יסקון עמיה: ויתקדם מוסי
 וחדה אלי אלה. והם לא יתקדמו.
 וארקום. לא יצעדו מעה: ויבא משה
 ויספר לעם את פלדברי יהוה ואת פלד
 המשפטים ויען פלדהעם קול אחד
 ויאמרו פלדהדברים אשר דבר יהוה
 נעשה: ואתא משה. והוי לעמא ית כל
 פתגמיא דיי. וית כל דיניא. ואתוב כל
 עמא. קלא חד ואמרו. כל פתגמיא.
 דמליל יי נעביד: פנא מוסי. וקן עלי
 אלקום גמיע כלאם אלה. וגמיע
 אלאחכאם. פאנאבה גמיע אלקום. בצות
 ואחד וקארו. גמיע אלכלאם. אדי אמר
 אלה נצנעה: ויכתב משה את פלד
 דברי יהוה וישפם בפקר ויבן מזבח תחת
 ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר
 שבטי ישראל: וכתב משה. ית כל

פתגמיא דיי. ואקדים בצפרא. ובנא
 מדבחה בשפולי טורא. ותרתא עשרי
 קמא. לתרי עשר שבטיא דישראל:
 פכתב מוסי גמיע כלאם אלה. ואדנ
 באלגדאה. ובנא מדבחה פי אספל
 אלגבל. ונצב אתני עשר דכה. באיזא
 אתני עשר אסנאט בני אסראיל: וישלח
 אתנערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו
 זבחים שלמים ליהוה פרים: ושלח.
 ית בכורי בני ישראל. ואסיקו עלון.
 ונכיסו. נכסת קודשין. קדם יי תורין:
 ובעת בכור בני אסראיל. וקרבו
 צואעדא. ודבחו דבאוח סלאמה. ללה מן
 אלבקר: ויקח משה חצי הדם וישם
 באגנת וחצי הדם זרק על המזבח:
 ונסב משה פלגות דמא. ושוי פמזרקיא.
 ופלגות דמא. זרק על מדבחה: פאכד
 מוסי בעץ אדם. ונעלה פי אנאני.
 ובאקיה רשה עלי אלמדבחה: ויקח
 ספר הברית ויקרא באוני העם ויאמרו
 כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע:
 ונסיב ספרא דקומא. וקרא קדם עמא.
 ויאמרו. כל דמליל יי נעביד ונקביל:
 ואכד כתאב אלעהד. וקראה עלי אקום.
 וקא. גמיע מא אמר אלה נצנעה ונקבלה:
 ויקח משה את הדם ויזרק עליהעם
 ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה
 עמכם על פלדהדברים האלה: ונסיב
 משה ית דמא. וזרק על מדבחה לכפרא
 על עמא. ואמר. הא דם קומא דגור יי
 עמכון. על כל פתגמיא האלין: ואכד
 מוסי מן אדם. ורשה עלי אלקום. וקאל.
 הלא דם אלעהד אדי עהדה אלה מעכם.
 עלי גמיע הדה אלאחכאם: ויעל משה
 ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
 ישראל: וסליק משה ואהרן. נדב
 ואביהוא. ושבעין מסבי ישראל: תם
 צעד מוסי והרון. נדב ואביהוא. וסבעין
 מן שיוך בני אסראיל: ויראו את אלהי

חלק הדקדוק. יד) אתה ואהרן. היכה אתה בפשטא בכל התינאן לא כמהופך: טו) וישם באגנת. הבי"ת כמארין: ישראל

ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת
 הספיר וכעצם השמים לטהר: וחזו.
 ית יקר אלהי ישראל. ותחת פורסי
 יקריה. בעזבד אבן טבא. וכמחזי שמיא
 לברירו: פנצרו נור אה אסראיל. ומן
 דונה. כצנעה ביאץ אלמהא. וכדאת
 אסמא פי אנקא: ואל-אצילי בני ישראל
 לא שקח ירו וחזו את-האלהים ויאכרו
 וישתו: ולרברבי בני ישראל. לא הוה
 נקא. וחזו ית יקרא דיי. והוה חרן
 בקורפניהון דאתקבלו (ברעוא) פאלו
 אכלין ושתין: ועלי נקבא בני אסראיל.
 לס יבעת אפתה. פנצרו נור אדה.
 ועאשו ואכרו ושרבו: ם ויאמר
 יהוה אל-משה עדה אלי הרה והיה
 שם ואתנה קך את-לחת האבן והתורה
 והמצוה אשר כתבתי להורתם: ואמר
 יי למשה. סק לקדמי. לטורא והוי תמן.
 ואמין קך ית לוחי אבנא. ואוריתא
 ותפקידתא. דכתבית לאופיהון: פקאל
 אדה רמוסי. אעעד יי א' אגבר וקסתם.
 אעטיך לוחי אגוהר. ואשראיע ואוצאיא.
 אלדי כתבתהא לאדלהם בהא: ויקם
 משה ויהושע משרתו ויעל משה אל-
 הר האלהים: וקם משה. ויהושע
 משומשניה. וסליק משה לטורא דאתגרי
 עלוהי יקרא דיי: פקאם מוסי. ויהושע
 כאדמה. וצעד מוסי ארי גבר אדה:
 ואלי-הוקנים אמר שבו-לנו בזה עד
 אשר-נשוב אליכם והנה אהרן וחור
 עמכם מי-בעל דברים יגש אלהם:
 ולסביא אמר אוריכו לנא הכא. עד
 דנתוב דותכון. והא אהרן וחור עמכון.
 מן דאית ליה דינא יתקרב לקדמיהון:
 וקאל לאשיוך אנגסו לנא ההנא. ארי אן
 נרגע אליכם. והודא הרון וחור מעכם.
 מן כאן לה אמר יתקדם אליהם: ויעל
 משה אל-ההר ויבס הענן את-ההר:
 וסליק משה לטורא. והפא עננא ית

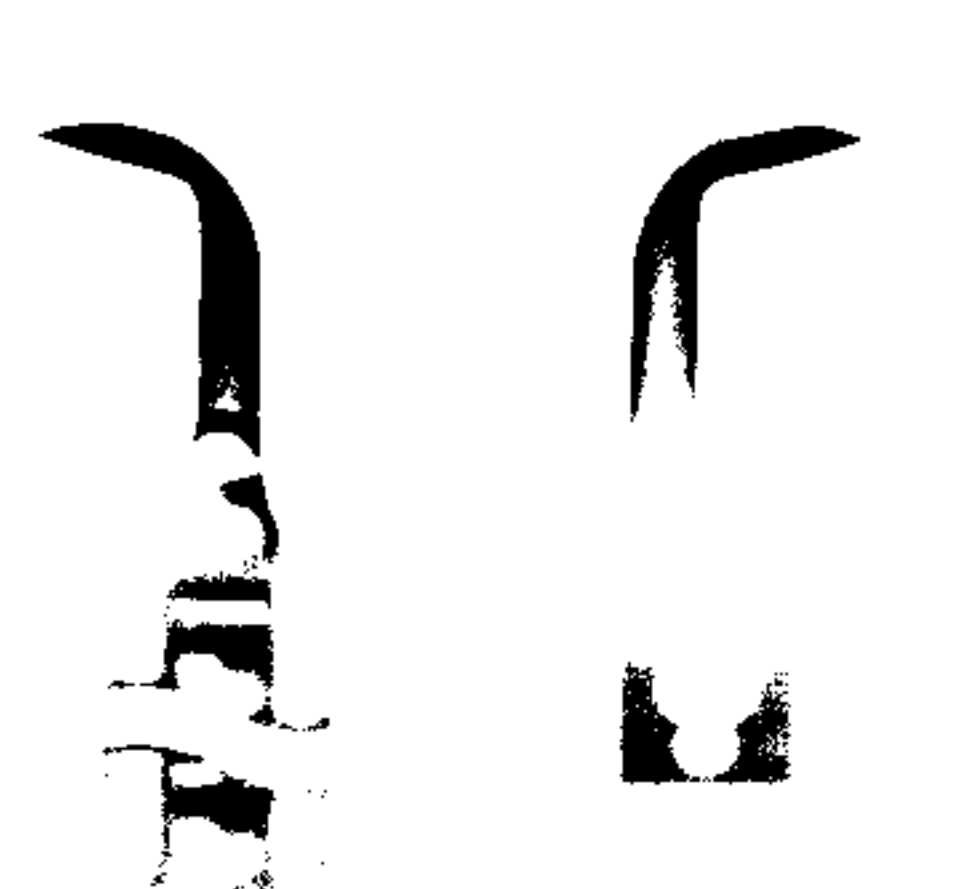
טורא: פצעד מוסי ארי אלגבל. וגמא
 אלגמאם אלגבל: וישפן כבוד-יהוה
 על-ההר סיני ויכסהו הענן ששת ימים
 ויקרא אל-משה ביום השביעי מתוך
 הענן: ושרא יקרא דיי על טורא
 דסיני. וחפתי עננא שתא ימין. וקרא
 למשה. ביומא שביעאה מנו עננא: וסכן
 נור אדה עלי גבל סיני. וגמאה אלגמאם
 סתה איאם. ודעא במוסי. פי אריום
 אסאבע מן וסט אלגמאם: ומראה כבוד
 יהוה פאש אכלת פראש ההר לעיני בני
 ישראל: וחזו יקרא דיי. פאישא אכלא
 בריש טורא. לעיני בני ישראל: וכאן
 רויא נור אדה. כנאר אכאלה פי ראם
 אלגבל. בחצרה בני אסראיל: ויבא
 משה פתוך הענן ויעל אל-ההר והיה
 משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה:
 ועאל משה. בנו עננא וסליק לטורא.
 והוה משה בטורא. ארבעין ימין.
 וארבעין לילין: אד דכל מוסי פי וסט
 אלגמאם. רמא נעד ארי אלגבל. אקאם
 פיה ארבעין יומא. וארבעין לילה:

ק"ח פסוקים עו"א ל"ט ומפטרין הרבר אשר היה אל ירמיהו
 בירמיה ס' ל"ד: פ הר"ו למנחת שבת וב' וה'

וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומקיל יי
 עם משה למימר: תם כלם אדה מוסי
 תבלימא: דבר אל-בני ישראל ויקחו-
 לי תרומה מאת כלי-איש אשר ידבנו
 לבו תקחו את-תרומתי: מקיל עם בני
 ישראל. ויפרשון קדמי אפרשותא. מן
 כל גבר דיתרעי לביה. תסכון ית
 אפרשותי: מד בני אסראיל. באן יאכרו
 לי רפיעה. מן כל רגל תסכו נפסה.
 תאכרו רפיעתי: וזאת התרומה אשר
 תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ודא
 אפרשותא. דתסכון מנהון. דהבא וכסף
 ונחשא: והדה ארפיעה. אדי תאכרוהא
 מנהם. דהב וורק ונחאם: ותכלת וארנמן
 ותלעת שני ושש ועזים: ותכלא

וארננא

חלק הדקדוק. (טו) והיה שם. להרד"ק ה"א בשוא וסגול. עין בחלק הדקדוק. [מהר"ב]:
 טז שמות (כתר תורה)

וארנונא. וצבע. זהירי וכוון ומעוי:
 ואסמאנגון וארנואן. וצבג קרמו ועשר
 ומרעזא: וערת אילם מאדמים וערת
 תחשים ועצי שטים: ומשפי דדכרי
 מסמקי (מסומקי). ומשפי ססגונא ואעי
 שפין: וגלוד כבאש אדים. וגלוד דארש
 וכשב אסנט: שמן דפאר בשמים לשמן
 המשחה ולקטרת הפמים: משחא
 לאנהרותא. בוסמיא למשה רבותא.
 ולקטרת בוסמיא: ודהן לאלאצאה.
 ואטיאב לדהן אלמסה. ולבכור אצמוג:
 אכניי שהם ואבני מלאים לאפר ולחשן:
 אבני בורלא. ואבני אשלמותא. לשקעא
 באיפודא ובחושנא: הגארה בלור.
 וחגארה נצאם. לאצורה ולאברנה:
 ועשודי מקדש ושכנתי בתוכם: ויעבדון
 קדמי מקדש. ואשרי שכנתי ביניהון:
 ויצנעו די מן גמיע דאלך מקדסא. אסכן
 נורי פי מא בינהם: ככל אשר אני
 מראה אותך את תבנית המשכן ואת
 תבנית כדבדני וכן תעשו: ככל דאנא
 מחוי יתך. ית דמות משפנא. וית דמות
 כל מנוחי. וכן תעבדון: כגמיע מא אנא
 מוריך. מן שכל אלמסכן. ושכל גמיע
 אניתה. כדאך תצנעו: ם ועשו
 ארון עצי שטים אמתים וחצי ארפו ואמה
 וחצי רחפו ואמה וחצי קמתו: ויעבדון
 ארונא דאעי שפין. תרתין אפין ופלגא
 אורפיה. ואמתא ופלגא פותייה. ואמתא
 ופלגא רומיה: ויצנעו צנרוקא מן כשב
 אסנט. דראעין ונצף טולה. ודראע ונצף
 ערצה. ודראע ונצף סמכה: וצפית
 אתו זהב טהור מבית ומחוץ הצפנו
 ועשית עליו זר זהב סביב: ותחפי יתיה
 זהב דכי. מגיו ומפרא תחפיניה.
 ותעביד עלוהי זר דדהב סחור סחור:
 וגשה בדהב כאץ. מן דאכל ומן כארג.
 ואצנע עליה זיגא מן דהב מסתדירא:
 ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על
 ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו

האחת ושתי טבעת על צלעו השנית:
 ותהיך ליה. ארבע עוקן דדהב. ותתין.
 על ארבע זויתיה. ותרתין עוקן. על
 סטריה חד. ותרתין עוקן. על סטריה
 תנינא: וצג לה ארבע חלק מן דהב.
 ואנעדהא פי ארבע גהאתה. חלקתין מן
 גאנבה ארואחד. וחלקתין מן גאנבה
 אתאני: ועשית בדי עצי שטים וצפית
 אתם זהב: ותעביד אריחי דאעי שפין.
 ותחפי יתהון דהבא: ואצנע דהוקא מן
 כשב אסנט. וגשהא דהב: והבאת את
 הפדים בטבעת על צלעת הארן לשאת
 את הארן בהם: ותעיד ית אריחיא
 בעזוקתא. על סטרי ארונא. למפל ית
 ארונא בהון: ואדכל אדהוק פי אלחלק.
 עדי גאנבי אצנרוק. ליחמל בהא:
 בטבעת הארן יהיו הפדים לא יסרו מפני:
 בעזוקת ארונא. יהון אריחיא. לא יעדון
 מניה: ותקים אדהוק פי חלק אצנרוק.
 לא תזול מנה: ונתת אל הארן את
 העדת אשר אתן אליה: ותתין בארונא.
 ית סהרותא. דאתין קד: ואנעל פי
 אצנרוק. אשהאדה אדי אעטיכהא:
 ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי
 ארפה ואמה וחצי רחפה: ותעביד
 כפורתא דדהב דכי. תרתין אפין ופלגא
 אורפה. ואמתא ופלגא פותייה: ואצנע
 גשא מן דהב כאץ. דראעין ונצף טולה.
 ודראע ונצף ערצה: ועשית שנים
 פרבים זהב מקשה תעשה אתם משני
 קצות הכפרת: ותעביד. תרין פרובין
 דדהב. נגיד תעביד יתהון. מתרין סטרי
 כפורתא: ואצנע כרובין מן דהב.
 מצמתין תצנעהמא. מן טרפי אלגשא:
 ועשה פרוב אחד מקצה מזה וכרובי
 אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו אתי
 הפרבים על שני קצותיו: ועביד. פרובא
 חד מסטרא (כ"י מסטרה) מפא. וכרובא
 חד מסטרא (כ"י מסטרה) מפא. מן
 כפורתא. תעבדון ית פרוביא על תרין

סטרוה

סמכהא: וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב: ותחפי יתיה דהב דכי ותעביד ליה. זר דדהב סחור סחור: וגשהא בדהב כאץ. ואצנע להא. זיגא מן דהב מסתדירא: ועשית לו מסגרת טפה סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב: ותעביד ליה גדנפא. רומיה פושבא סחור סחור. ותעביד זר דדהב. גדנפיה סחור סחור: ואצנע להא האפה. מקראר קבצה מסתדירא. ואצנע זיגא מן דהב. לחאפתהא מסתדירא: ועשית לו ארבע טפעת זהב ונתת אתה טפעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: ותעביד ליה. ארבע עוקן דדהב. ותתין ית עוקתא. על ארבע זיגתא. דלארבע רגלוהי: ועג להא. ארבע חלק מן דהב. ואנער ארחק. פי אלארבע אזויא. אדי באיזא ארבע ארגהא: לעפת המסגרת תהיין הטפעת לבתים לבדים לשאת את השלחן: לקביד גדנפא. יהוין עוקתא. לאתרא (כ"י אתרא) לאריהיא. למטל ית פתורא: אמאם אלהאפהתכון ארחק. מכאנא לאדהוק. לתחמל בהא: ועשית את ההבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשאתם את השלחן: ותעביד ית אריהיא דאעי שטין. ותחפי יתהון דהבא. ויהוין נטלין פהון ית פתורא: ואצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשהא בדהב. לתחמל בהא אלמאידה: ועשית * קשרתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו אשר יסך פהון זהב טהור תעשה אתם: ותעביד מגסוהי ובפוחי. וקסותיה ומכילתיה. דיתנפס (י"ג דיתפס) פהון. דדהב דכי תעביד יתהון: ואצנע קצאעהא ודר וגהא. ומדאהנהא ומלאעקהא. אדי תגטא בהא. מן דהב כאץ תצנעהא: ונתת עליה שלחן לחם פנים לפני המיד: ותתין על פתורא.

סטרדהי: ואצנע כרובא מן הדא אטרף. וכרובא מן הדא אטרף. מן נפס ארגשא. תצנע אלכרובין מן טרפיה: והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סבכים בכנפיהם על הפרת ופניהם איש אל אחיו אל הפרת יהיו פני הכרבים: ויהוין כרוביא פרוסין (פרוסין) גדפיהון לעיא. מטלין בגדפיהון על פפורתא. ואפיהון חר לקביד חר. לקביד פפורתא. יהון אפי כרוביא: ויכונא לכרובין באסטין אנחתהמא אדי פוק. ומצלדין בהא עדי ארגשא. ווגוהמא אדואחד אדי אלאכר. ואדי אגשא תכון וגוההם: ונתת את הפרת על הארץ למעלה ואל הארץ תתן את העדת אשר אתן אלקי: ותתין ית פפורתא. על ארונא מלעיא. ובארונא תתין ית סהדותא. דאתין קך: ואנער ארגשא. עדי אצנרוק מן פוק. בעד מא תנער פי אצנרוק. אשהאדה אדי אעטיכהא: ונועדתי קך שם ודברתי אתך מעד הפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את פדאשד אצוה אותך אל בני ישראל: ואומין מימרי קך תפון. ואמליל עמך מעדני פפורתא. מבין תרין כרוביא. דער ארונא דסהדותא. ית כל דאפקיד. יתך לנת בני ישראל: פאחאצרך הנאך. ואכאטבך מן פוק ארגשא. מן בין לכרובין. אדי עדי צנרוק אשהאדה. בגמיע מא אמרך בה אדי בני אסראיל:

פ

ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארבו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו: ותעביד פתורא דאעי שטין. תרתין אפין אורכיה ואמתא פותיה. ואמתא ופלגא רומיה: ואצנע מאידה מן כשב אסנט. דראעין טולהא ודראע ערצהא. ודראע ונצף

לחם חלק הרקדוק. א) ועשית קצרותיו בשו"א הקוף שלא כמשפט כי דינה בפתח כמו קצרת כסף והעין בנעיא והיא פלעיל כמו סירתיו: (מהריב ב' רד"ק):

לחם אפיא קרמי תדירא : ואנעל עלי
אמארת. כבזא מונהא בין ידי דאימא :

פ

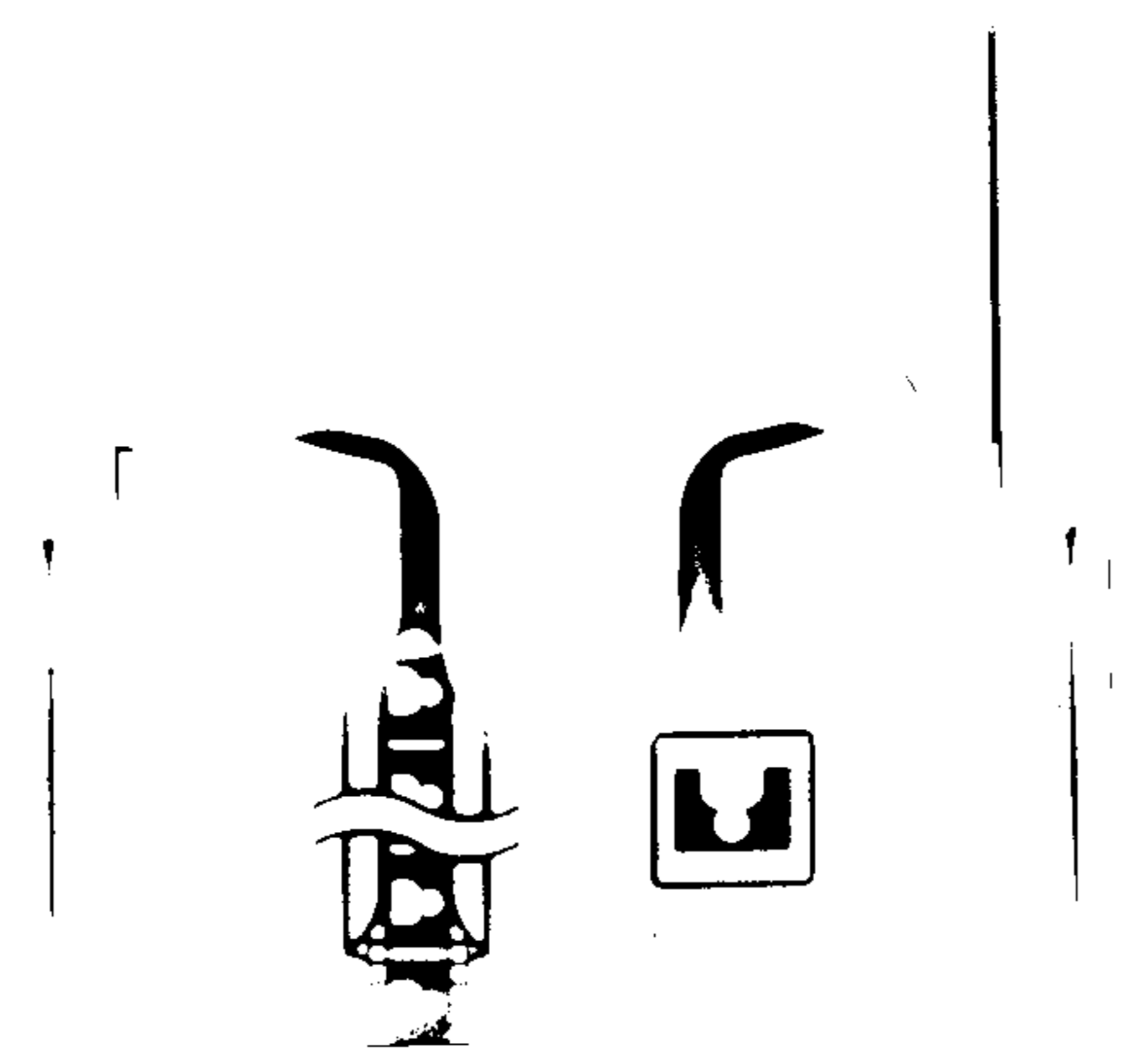
ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה
המנורה ירכה וקנה גביעיה פפתריה
ופרחיה ממנה יהיו : ותעביד מנרתא
דהב דכי נגיד . תתעביד מנרתא
שדה וקנה. פלירחא. חזורהא ושושנהא
מנה יהון : ואצנע מנארה מן דהב כאץ.
מצמתה תצנעהא ארגלהא וקצבהא.
וגאמאתהא. ותפאפיתהא וסואסנהא
מנהא יכונו : וששה קנים יצאים מצדיה
שלשה וקני מנרה מצדה האחר ושלשה
קני מנרה מצדה השני : ושתי קני.
נפקין מסטרהא. תלתא קני מנרתא.
מסטרה חד. ותלתא קני מנרתא.
מסטרה תנינא : סת קצבאת. כארגאת
מן גאנביהא . תלאת קצבאת מן גאנב
אלואחד . ותלאת קצבאת. מן גאנבהא
אתאני : שלשה גבעים משקדים פקנה
האחד פפתר ופרח ושלשה גבעים
משקדים פקנה האחד פפתר ופרח פן
לששת הקנים היצאים מן המנרה :
תלתא כלידין . מצירין . פקניא חד חזור
ושושן . ותלתא כלידין . מצירין . פקניא
חד חזור ושושן . פו לשתי קני . דנפקין
מן מנרתא : תלאת גאמאת. מלוזאת .
פי כל קצבה תפאחה וסוסנה . כדאך
לסת אקצבאת . אכארגאת מנהא :
ובמנרה ארבעה גבעים ומשקדים
פפתריה ופרחיה : ובמנרתא ארבעה
כלידין . מצירין . חזורהא ושושנהא :
ופי אלמנארה ארבע גאמאת. מלוזאת.
ותפאפיתהא וסואסנהא : וכפתר תחת
שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני
הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה לששת הקנים היצאים מן המנרת :
וחזור . תחות תרין קנין דמנה . וחזור

ג

ד

תחות תרין קנין דמנה . וחזור . תחות
תרין קנין דמנה . לשתי קנין . דנפקין
מן מנרתא : ותפאחה תחת כל קצבתין
מנהא . כדאך לסת אקצבאת .
אכארגאת מנהא : פפתריהם וקנתם
ממנה יהיו פקנה מקשה אחת זהב טהור :
חזורהא וקניהון מנה יהון . פולה . נגידא
חדא דדהב דכי : ותפאפיתהא וקצבהא
מנהא יכונו . כלהא מצמתה ואחדה מן
דהב כאץ : ועשית את מנרתיה שבעה
והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה :
ותעביד ית פוצינהא שבעא . ותדליק
ית פוצינהא . ויהון מנרתין לקביד אפהא :
ואצנע להא סבעה סרג . פאדי תסרג
סרגהא . תצי אי גהה ונההא : ומלקחיה
ומחתתיה זהב טהור : ועיבתהא
ומחתיתיהא דדהב דכי : וכלבאתהא
ומנאמרהא מן דהב כאץ : פפר זהב טהור
יעשה אתה את פלדיה פלדיה האלה :
פברא . דדהבא דכי יעביד יתה . ית
פל מניא האלין : מן בדרה דהב כאץ
יצנעהא . וגמיע חדה אלאניה : וראה
ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בחר :
וחזי ועביד . פדמותהון . דאת מתחזי
פטורא : ואנצר דאך ואצנע . כשכלה .
אדי את מורא פי ארגב : ס ואת
המשכן תעשה עשר יריעת שש משור
ותכלת וארגמן ותלעת שני פרבים
מעשה חשב תעשה אתם : וית משכנא
תעביד עשר יריעו . דבוץ שזיר . ותכלא
וארגנא וצבע זהורי . צורת פרובין .
עובד אופן תעביד יתהון : ואצנע דאת
אלמסכן עשר שקאק . מן עשר משזור .
ואסמאנגון וארגואן וצבג קרמו . צורא .
צנעה האדק תצנעהא : ארך היריעה
האחת שמנה ועשרים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת
לכל היריעת : אורפא דיריעתא חדא .

עשרין חלק הדקדוק . ב) מקשה תעשה . בס' הרמזים וז"ל תעשה חסר יו"ד . תיעשה מתקרי מלא יו"ד ע"כ . נראה מדבריו שהיא מלא בקריאה לא בכתיבה : (פירו"ב)

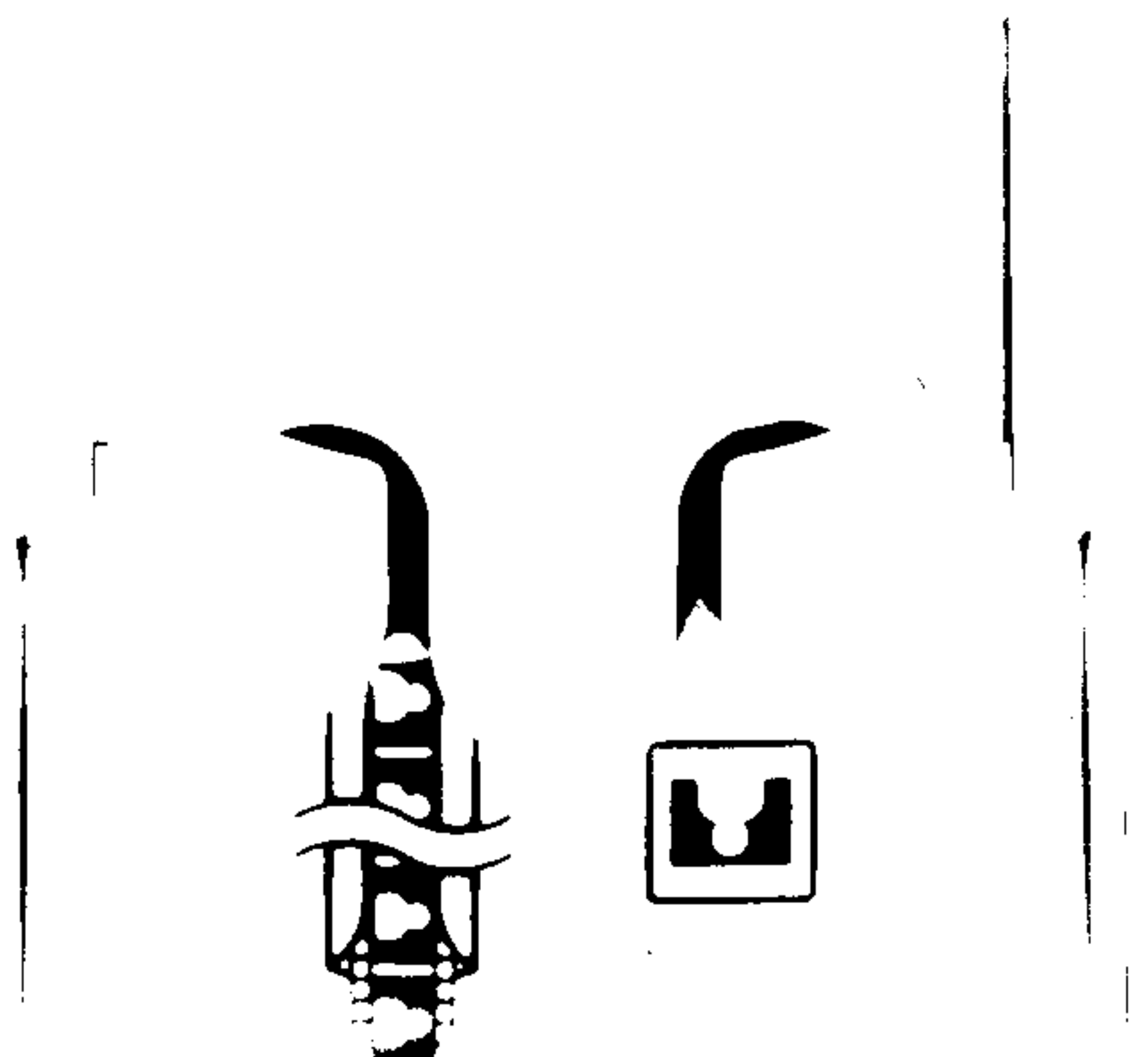
עשדין ותמני אפין. ופתיא ארבע אפין.
 דיריעתא חדא. משחתא חדא לכל
 יריעתא: פול כל שקה. תמאניה ועשדין
 דראע. וערצהא ארבעה אדרע. מסאהה
 ואחדה לגמיע אשקאק: חמיש היריעת
 תהיין חברת אשה אל-אחתה וחמיש
 יריעת חברת אשה אל-אחתה: חמיש
 יריעין. יהיין מלפפין. חדא עם חדא.
 וחמיש יריעין מלפפין. חדא עם חדא:
 כמס שקאק תכון מכיטה. ואחדה מע
 אלאכרי. וכמס שקאק תכון מכיטה.
 ואחדה מע אלאכרי: ועשית ללאת
 תכלת על שפת היריעה האחת מקצה
 בחברת וכן תעשה בשפת היריעה
 הקיצונה במחברת השנית: ותעביד
 ענובין דתכלא. על ספתא דיריעתא
 חדא. מסטרא בית לופי. וכן תעביד
 בספתא דיריעתא. בסטרא. בית לופי
 תנינא: ואצנע ערא מן אסמאנגון. פי
 האשיה' אשקה אלוואחדה. אטרפא
 אלמתאלפה. וכדאך אצנע פי האשיה'
 אשקה. אלמתאלפה אתאנייה: חמישים
 ללאת תעשה ביריעה האחת וחמישים
 ללאת תעשה בקצה היריעה אשר
 במחברת השנית מקבילת הללאת אשה
 אל-אחתה: חמישין ענובין. תעביד
 ביריעתא חדא. וחמישין ענובין. תעביד
 בסטרא דיריעתא. דבית לופי תנינא.
 מכוון ענופיא. חדא לקביל חדא: כמסין
 ערוה. תצנע פי אשקה אלוואחדה.
 וכמסין ערוה. תצנע פי טרף אשקה.
 אלמתאלפה אתאנייה. ותכון אלערא
 מתקאבלה. ואחדה מע אלאכרי: ועשית
 חמישים קרסי זהב וחברת את-היריעת
 אשה אל-אחתה בקרסים והיה המשפן
 אחד: ותעביד. חמישין פורפין דדהב.
 ותלפיף ית יריעתא. חדא עם חדא
 בפורפיא. ויהי משבנא חד: ואצנע

כמסין שצץ מן דהב. וולף אשקאק.
 אלוואחדה מע אלאכרי באשצץ. ויציר
 אלמסכן ואחד: ועשית יריעת עזים
 לאהל על-המשפן עשתי-עשרה יריעת
 תעשה אתם: ותעביד יריעין דמעזי.
 לפרסא (כ"י לפרסא) על משבנא. חדא
 עשרי יריעין תעביד יתהון: ואצנע שקאק
 מן מרעזא. כבאא עלי אלמסכן. אחרי
 עשר שקה תצנעהא: ארדו היריעה
 האחת שלשים באמה ורחב ארבע
 באמה היריעה האחת מדה אחת
 לעשתי עשרה יריעת: אורפא דיריעתא
 חדא. תלתין אפין. ופתיא ארבע אפין.
 דיריעתא חדא. משחתא חדא. חדא
 עשרי יריעין: טול כל שקה תלאתין
 דראע. וערצהא ארבעה אדרע. מסאהה
 ואחדה. לאחרי עשר שקה: וחברת
 את-חמיש היריעת לבר ואת-ששה היריעת
 לבר וכפלת את-היריעה הששית אל-
 מול פני האהל: ותלפיף. ית חמיש יריעין
 לחוד. וית שית יריעין לחוד. ותעיף (כ"י
 ותיעוף) ית יריעתא שתיתיתא. לקביל
 אפי משבנא: וולף אלכמס אשקאק.
 ואחדה מע אלאכרי עלי חדה. ואסת
 אשקאק עלי חדה. ואתן אשקה
 אסאדסה. ארי מא ירי ונה אלכבא:
 ועשית חמישים ללאת על שפת היריעה
 האחת הקיצונה בחברת וחמישים ללאת
 על שפת היריעה החברת השנית:
 ותעביד חמישין ענובין. על ספתא
 דיריעתא חדא. בסטרא בית לופי.
 וחמישין ענובין. על ספתא דיריעתא.
 דבית לופי תנינא: ואצנע כמסין ערוה.
 פי האשיה' אשקה. אטרפא אלמתאלפה.
 וכמסין ערוה פי האשיה' אשקה.
 אלמתאלפה אתאנייה: ועשית קרסי
 נחשת חמישים והבאת את-הקרסים
 בקלאת וחברת את-האהל והיה אחד:

ותעביד

חלק הרקדוק. ג) ועשית ללאת הכלה. השוא שבלמד נע מפני הנעיא שקדם לו. וכ"ה בכל התנאן וברוב הדפוסים ושרשו לול והאלף נוספת:

יו שמות (בתר תורה)

וּתְעַבִּיד פּוֹרֵפִין הַנְּחָשׁ תַּמְשִׁין וְתַעֲיִד
 יֵת פּוֹרֵפִיא בְּעֵנוּבִיא וְתַלְפִּיק יֵת מִשְׁבְּנָא
 וְיֵהוּ חַד : וְאַצְנַע כְּמִסִּין שְׁצִין מִן נַחֲאָם.
 וְאַדְכֵּל אֶשְׁצִין פִּי אֲרַעְרָא וּוּלְף אֲלִמְסִין
 וְיִצִיר וְאַחֲרָא : וְסִרְחָה הַעֲדָף בִּירִיעֵת
 הָאֵהֵל הַצִּי הִירִיעָה הַעֲדָפֵת תְּסִרְחָה עַל
 אַחֲרֵי הַמִּשְׁבָּן : וְסִרְחָה (כ"ו) וְסִרְחָה
 הִיתִיר בִּירִיעֵת מִשְׁבְּנָא פִּלְגוּת יִרִיעֵתָא
 הִיתִירָא תְּסִרְחָה עַל אַחֲרֵי מִשְׁבְּנָא :
 וְאַסְבֵּר אֲרַפְּאֲצֵל מִן שְׁקָאק אֲלִמְסִין
 וְהוּ נִצַּף אֶשְׁקָה אֲרַפְּאֲצֵלָה תְּסִבְרָהָא
 עַדִּי מוֹכֵר אֲלִמְסִין : וְהָאֵמָה מוֹזָה וְהָאֵמָה
 מוֹזָה בְּעֲדָף פְּאֲרָךְ יִרִיעֵת הָאֵהֵל יֵהוּ
 סְרוּחַ עַד־צִירֵי הַמִּשְׁבָּן מוֹזָה וְמוֹזָה לְכַפְתּוֹ :
 וְאַמְתָּא מְבָא וְאַמְתָּא מְבָא בְּדִיתִיר
 בְּאֲוִרָךְ יִרִיעֵת מִשְׁבְּנָא יֵהוּ סְרוּחַ עַל
 סְטִירֵי מִשְׁבְּנָא מְבָא וְמְבָא לְכַסְוִיתִיהּ :
 וְדִרְאֵע מִן הֵנָּה וְדִרְאֵע מִן הֵנָּה מִן
 אֲרַפְּאֲצֵל מִן טוֹל אֶשְׁקָאק יִכּוֹן מִסְבְּרָא
 עַדִּי גִאנְבִי אֲלִמְסִין מִן יִמְנָה וְיִסְרָה
 לִיגְמִיָּה : וְעִשִׂית מְכַסָּה לֵאחֵל עֵרֵת
 אִידָם מְאֲדָמִים וְמְכַסָּה עֵרֵת תְּחֻשִׁים
 מְלִמְעֵלָה : וְתַעֲבִיד חוּפְּאָה לְמִשְׁבְּנָא
 דְּמִשְׁבֵּי דְכָרִי מְסוּמְקִי (מְסִמְקִי) וְחוּפְּאָה
 דְּמִשְׁבֵּי סְסוּגוּנָא מְלַעֲלָא : וְאַצְנַע גִּמְאָא
 לִאֲלִמְסִין מִן גְּרוּד כְּבֹאשׁ אֲדִים וְגִמְאָא
 מִן גְּרוּד דֹּאֲרֵשׁ מִן פּוֹק : פ
 וְעִשִׂית אֶת־הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁבָּן עֲצֵי שְׁטִים
 עֲמָדִים : וְתַעֲבִיד יֵת דְּפִיא לְמִשְׁבְּנָא
 דְּאֵעִי שְׁטִין קִימִין : וְאַצְנַע אֶת־כַּתְּנֹתָא
 לִאֲלִמְסִין מִן כֶּשֶׁב אֶסְנַט קְאִימָא :
 עֵשֶׂר אֲמֹת אַרְבַּע הַקְּרָשׁ וְאַמָּה וְחֲצִי
 הָאֵמָה רַחֵב הַקְּרָשׁ הָאֶחָד : עֵשֶׂר אַמִּין
 אֲוִרְכָא דְדָפָא וְאַמְתָּא וּפְלִגְוֵת אֲמְתָּא
 פּוֹתִיא דְדָפָא חַד : טוֹל כֹּל תְּכַתְּנָה
 עֵשֶׂר אֲוִרְכָא וְדִרְאֵע וְנִצַּף עֲרֻזָּהָא :
 שְׁתֵּי יָדוֹת לְקִרְשׁ הָאֶחָד מְשַׁלְכַת אִשָּׁה
 אֶל־אֶחָתָּהּ פֶּן תַּעֲשֶׂה לְבַל קִרְשֵׁי
 הַמִּשְׁבָּן תִּרְוִין צִירִין דְּדָפָא חַד מִשְׁוֹבְבִין
 חַד לְקַבִּיל חַד פֶּן תַּעֲבִיד לְכֹל דְּפִי

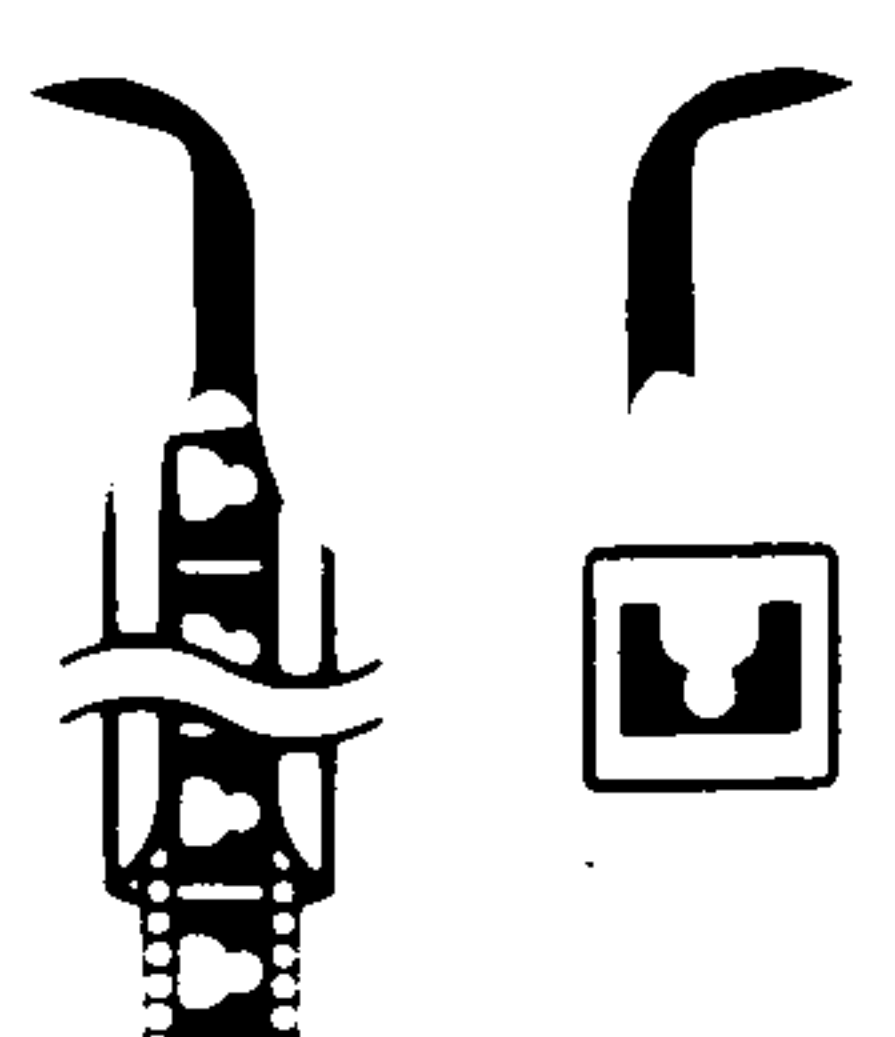
מִשְׁבְּנָא : וְהָא צִירָאן מְלִסְנָאן
 אֶתְרַמָּא בְּאִיזָא אֲכָרִי כְּדֹאךְ תַּצְנַע
 בְּגִמְיַע תְּכַתְּנָה אֲלִמְסִין : וְעִשִׂית אֶת־
 הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁבָּן עֵשֶׂר קִרְשֵׁי לְפָאֵת
 נְגִבָה תִימְנָה : וְתַעֲבִיד יֵת דְּפִיא
 לְמִשְׁבְּנָא עֵשֶׂר דְּפִין לְרוּחַ עֵיבֵר
 דְּרוּמָא : וְאַצְנַע אֶת־כַּתְּנֹתָא לִאֲלִמְסִין
 עֵשֶׂר תְּכַתְּנָה מִן גְּהָה מְהַב אֲגִנוּב :
 וְאַרְבְּעִים אֲדָנִי כְּסָף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֵשֶׂר
 הַקְּרָשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקְּרָשׁ הָאֶחָד
 לְשְׁתֵּי יָדָיו וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקְּרָשׁ
 הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו : וְאַרְבְּעִין סְמְכִין
 דְּכֶסֶף תַּעֲבִיד תַּחַת עֵשֶׂר דְּפִין
 תִּרְוִין סְמְכִין תַּחַת דְּפָא חַד לְתִרְוִין
 צִירוּהִי וְתִרְוִין סְמְכִין תַּחַת דְּפָא חַד לְתִרְוִין
 צִירוּהִי : וְאַרְבְּעִין קְאֵעְדָה מִן פְּצָה
 תַּצְנַעֲהָמָא תַּחַת אֶעֱשִׂין אֶת־כַּתְּנָה
 קְאֵעְדָתִין תַּחַת כֹּל תְּכַתְּנָה לְצִירָאָהָא :
 וְלִצְלַע הַמִּשְׁבָּן הַשְּׁנִית לְפָאֵת צִפּוֹן
 עֵשֶׂר קִרְשֵׁי : וְלְסִטֵּר מִשְׁבְּנָא תִּנְיָנָא
 לְרוּחַ צְפוּנָא עֵשֶׂר דְּפִין : וְלְגִאנְב
 אֲלִמְסִין אֶתָּאנִי מִן גְּהָה מְהַב
 אֶשְׁמַאֲר עֵשֶׂר תְּכַתְּנָה : וְאַרְבְּעִים
 אֲדָנִים כְּסָף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקְּרָשׁ
 הָאֶחָד וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקְּרָשׁ הָאֶחָד :
 וְאַרְבְּעִין סְמְכִיחוּן דְּכֶסֶף תִּרְוִין סְמְכִין
 תַּחַת דְּפָא חַד וְתִרְוִין סְמְכִין תַּחַת
 דְּפָא חַד : וְהָא אֲרַבְּעִין קְאֵעְדָה מִן
 פְּצָה קְאֵעְדָתִין תַּחַת כֹּל תְּכַתְּנָה :
 וְלִירְבֵּתִי הַמִּשְׁבָּן יִפְּהָ תַּעֲשֶׂה שְׁשָׁה
 קְרָשִׁים : וְלְסִיפֵי מִשְׁבְּנָא מְעֻרְבָא
 תַּעֲבִיד שְׁתָּא דְּפִין : וְפִי מוֹכֵר אֲלִמְסִין
 גְּרִבָּא תַּצְנַע סַת תְּכַתְּנָה : וְשְׁנֵי קְרָשִׁים
 תַּעֲשֶׂה לְמַקְצַעַת הַמִּשְׁבָּן בִּירְכַתִּים :
 וְתִרְוִין דְּפִין תַּעֲבִיד לְזוּיַת מִשְׁבְּנָא
 בְּסוּפְהוֹן : וְתַכְתְּנָתִין תַּצְנַע פִּי רַכְנֵי
 אֲלִמְסִין פִּי אֲזֹאיוּיַתִּין : וְיֵהוּ תִּצְמָם
 מְלִמְטָה וְיַחְדוּ יֵהוּ תְּמִים עַל־רֵאשׁוֹ אֶל־
 הַמְּקַצַּעַת הָאֶחָת פֶּן יֵהוּ לְשְׁנֵיהֶם לְשְׁנֵי
 הַמְּקַצַּעַת יֵהוּ : וְיֵהוּ מְבִינִין מְלַרְע

וּכְחַדָּא . יְהוֹן מְכֻנֵּן עַל רִישֵׁיהוֹן .
 בְּעֻזְקַתָּא חֲדָא . כִּן יְהִי לְתַרְוִיהוֹן . לְתַרְפִּין
 זְוִין יְהוֹן : וְתַכּוֹן מֵעַתְדֵיהּ מִן אִסְפֵּל .
 וְגַמְיַעַא תַּכּוֹן מֵעַתְדֵיהּ מִן פּוֹק . בְּחֻלְקָה
 וְאַחַדְהָ . כְּדַאךְ יַכּוֹן לְאַרְכְּנִין כְּלִיהֲמָא :
 וְהִי שְׂמִנְהָ קַרְשִׁים וְאַרְנִיָּהִם פְּסָף שֵׁשֶׁה
 עֶשֶׂר אַרְנִים שְׁנֵי אַרְנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ
 הָאֶחָד וְשְׁנֵי אַרְנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד :
 וְיְהוֹן תְּמַנִּיא דְפִין . וְסַמְכִיהוֹן דְכֶסֶף . שְׁתַּת
 עֶשֶׂר סַמְכִין . תְּרִין סַמְכִין . תַּחַת דְפָא חַד .
 וְתְרִין סַמְכִין תַּחַת דְפָא אַחַד : פְּתַצִּיר תַּמָּאן
 תַּכְּאֲתַג . וְקוֹאֲעֵדְהָא מִן פְּצָה . סַתְהָ עֶשֶׂר
 קוֹאֲעֵדְהָ . קוֹאֲעֵדְתִין תַּחַת כָּל תַּכְּתַנְהָ :
 וְעִשִׂיתָ בְּרִיחִים עֲצֵי שִׁטִּים הַמְשֵׁה לְקַרְשֵׁי
 צִלְעֵי־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד : וְתַעֲבִיד עֲבָרֵי
 דְדָפִי שִׁטִּין . הַמְשֵׁה . לְדָפִי סַטֵר מִשְׁכְּנָא
 חַד : וְאַצְנַע אִמְהָאן מִן כֶּשֶׁב אִסְנַט .
 כַּמְסָה . לְתַכְּאֲתַג גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן אִוְאַחַד :
 וְחַמְשָׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צִלְעֵי־הַמִּשְׁכָּן
 הַשְּׁנִי וְחַמְשָׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צִלְעֵי
 הַמִּשְׁכָּן בְּיַרְכְּתֵיהֶם יָמָה : וְחַמְשָׁה עֲבָרִין
 לְדָפִי סַטֵר מִשְׁכְּנָא הַנִּינְא . וְחַמְשָׁה
 עֲבָרִין . לְדָפִי סַטֵר מִשְׁכְּנָא . לְסוּפְהוֹן
 מְעַרְבָא : וְכַמְסָה אִמְהָאן . לְתַכְּאֲתַג
 גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן אִתְאַנִי . וְכַמְסָה אִמְהָאן
 לְתַכְּאֲתַג גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן . לְאַזְאוּתִין
 פִּי אַגְרַב : וְהַפְרִיחַ הַתִּיכֵן בְּתוֹךְ הַקַּרְשִׁים
 מִבְּרַח מִן־הַקְּצָה אֶל־הַקְּצָה : וְעִבְרָא
 מְצִיעָאָה בְּגוֹ דְפִיא . מְעַבֵּר . מִן סִיפֵי
 לְסִיפֵי : וְאַלְמַהֲג אִלְאוּסַט פִּי גוֹף
 אִתְכְּאֲתַג . נֶאֱפֵד . מִן אַטְרַף אֶל־אֶטְרַף :
 וְאֵת הַקַּרְשִׁים תַּצְפֶּה זֶהָב וְאֵת־טַבַּעְתֵיהֶם
 תַּעֲשֶׂה זֶהָב פְּתִים לְבְרִיחִים וְצִפִּיתָ אֵת
 הַבְּרִיחִים זֶהָב : וְיֵת דְפִיא תַּחֲפֵי דְהָבָא .
 וְיֵת עֻזְקַתְהוֹן תַּעֲבִיד דְהָבָא . אִתְרָא
 לְעִבְרִיא . וְתַחֲפֵי יֵת עִבְרִיא דְהָבָא :
 וְגַשׁ אִתְכְּאֲתַג בְּרַחֵב . וְאַצְנַע חֻלְקָה
 מִן דְהַב . מִכְּאֵנָא לְאַלְאִמְהָאן . וְגַשׁ
 אִלְאִמְהָאן אִיצָא בְּרַחֵב : וְהַקְּמַת

תורא

אֶת־הַמִּשְׁכָּן כַּמְשַׁמֵּן אֲשֶׁר הָרִאתָ
 בְּהַר : וְתִקַּם יֵת מִשְׁכְּנָא . פְּהַלְפְתִיָּה .
 דְאַתְחַזִּיתָא בְּמִזְרָא : וְאַנְצַב אִלְמַסְכַּן .
 כְּהִיאֲתַה . אֲדִי אִוְרִיתָהָא פִּי אִלְגַּבֵּל :
 ׀ וְעִשִׂיתָ פְּרֻכַת תַּכְּלַת וְאַרְנְכִין
 וְתוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר מַעֲשֶׂה חֶשֶׁב
 יַעֲשֶׂה אֶתְהָ בְּרִכִּים : וְתַעֲבִיד פְּרוּכְתָא .
 דְתַכְלָא וְאַרְנְוִנָא . וְצַבַּע זְהָרִי וְבוּיָן
 שְׁזִיר . עוֹבֵד אוֹמֵן . יַעֲבִיד יֵתָה צוֹרַת
 פְּרוּכִין : וְאַצְנַע סַנְפָא . מִן אִסְמַאֲנִין
 וְאַרְגוֹאן . וְצַבַּג קַרְמוֹ וְעֶשֶׂר מִשְׁזוֹר .
 צַנְעָה הָאֲדָק . יַצְנַעְהָ צוֹרָא : וְנִתְתָּה
 אֶתְהָ עַל־אַרְבַּעַה עֲמוּדֵי שִׁטִּים מְצִפִּים
 זֶהָב וְוִיָּהִם זֶהָב עַל־אַרְבַּעַה אַרְנֵי־כֶסֶף :
 וְתִתִּין יֵתָה . עַל אַרְבַּעַה עֲמוּדֵי שִׁטִּין .
 מְחוּפִין דְהָבָא . וְוִיָּהוֹן דְהָבָא . עַל אַרְבַּעַה
 סַמְכִין כֶּסֶף : וְעֻלְקָה . עַל־אַרְבַּעַה
 עַמֵּד מִן סַנְטָא . מִנְשֵׂאָה בְּרַחֵב . וְזִרְאִפִּינְהָ
 דְהַב . עַל־אַרְבַּעַה קוֹאֲעֵד מִן פְּצָה :
 וְנִתְתָּה אֶת־הַפְּרֻכַת תַּחַת הַקַּרְסִים
 וְהִבְאֵת שְׂמֵה מִבֵּית הַפְּרֻכַת אֵת אֲרוֹן
 הָעֵדוּת - וְהַבְדִּילָהּ הַפְּרֻכַת לְכֶסֶם בֵּין
 הַקֶּדֶשׁ וּבֵין קֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים : וְתִתִּין יֵת
 פְּרוּכְתָא תַּחַת פּוֹרְפִיא . וְתַעֲבִיד לְתַמָּן
 מְנִין לְפְרוּכְתָא . יֵת אֲרוֹנָא דְסִהְרוּתָא .
 וְתַפְרִישׁ פְּרוּכְתָא לְכוּן . בֵּין קוֹדֶשֶׁה .
 וּבֵין קֶדֶשׁ קוֹדֶשֶׁה : וְעֻלְקָ אִסְנַף תַּחַת
 אִשְׁצִין . וְאַדְכַּל הַנֶּאֱךְ מִן דְאַכַּל
 אִסְנַף . צַנְרוֹק אִשְׁהָאֲדָה . וְיַפְצַל אִסְנַף
 לְכֶסֶם בֵּין אֲרַקְדָּם . וּבֵין כּוֹאֵץ אֲלֵאֲקֵדָאִם :
 וְנִתְתָּה אֶת־הַכְּפֹרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת
 בְּקֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים : וְתִתִּין יֵת כְּפֹרֶתָא .
 עַל אֲרוֹנָא דְסִהְרוּתָא . בְּקֶדֶשׁ קוֹדֶשֶׁה :
 וְאַנְעַד אִלְגַּשָׁה . עַל־צַנְרוֹק אִשְׁהָאֲדָה .
 פִּי כּוֹאֵץ אֲלֵאֲקֵדָאִם : וְשִׁמַּת אֶת־
 הַשְּׁלֶחַן מְחוּץ לְפְרֻכַת וְאֶת־הַמִּנְרָה נֹכַח
 הַשְּׁלֶחַן עַל צִלְעֵי הַמִּשְׁכָּן תִּימְנָה וְהַשְּׁלֶחַן
 תִּתִּין עַל־צִלְעֵי צְפוֹן : וְתִשׁוּי יֵת פְּתוּרָא
 מִבְּרָא לְפְרוּכְתָא . וְיֵת מְנִרְתָּא לְקַבִּיל

ת. ל. ק. ה. ד. ק. ד. ו. ק. (ד) והבדילה הפרוכת. תיבת והבדילה מלרע שלא כמשפט. [מהר"ב:]

פְּתוּרָא. עַל סֵמֶר מִשְׁבֵּנָא דְרוּמָא.
 וּפְתוּרָא. תְּתִין עַל סֵמֶר צְפוּנָא: וְאֵנַעַל
 אֶלְמֵאִידָה כְּאֵרְג אֶסְנַף. וְאֶלְמֵנֵאִרָה
 בְּחֵיֵאֶלְהָא. אֵלִי גֵאֵנְב אֶלְמֵסְכֵן אֶלְגֵּנוּבִי.
 וְאֶלְמֵאִידָה. אֵנַעֲלָהָ אֵלִי גֵאֵנְב
 אִשְׁמַאד: וְעֵשִׂית מִסְךְ לְפִתַח הָאֵהֶל
 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשׁוֹר
 מַעֲשֵׂה רֶקֶם: וְתַעֲבִיד פְּרָסָא לְתַרְע
 מִשְׁבֵּנָא. תְּכֵלֵא וְאַרְגָּמָא. וְצִבְע זְהוּרִי
 וּבּוּץ שׁוּזִיר. עוּבַד צִיִּיר: וְאֵצְנַע סְתֵרָא
 לְבֵאֵב אֶלְכְּבֵא. מִן אֶסְמֵאֲנָנוּן וְאַרְגָּוָאן.
 וְצִבְנֵי קֶרְמוֹז וְעֵשֶׂר מְשׁוֹר. צִנְעָה רֶאֶקֶם:
 וְעֵשִׂית לְמִסְךְ חֲמִשָּׁה עֶמּוּדֵי שְׁטִיִם
 וְצִפִּית אֹתָם זָהָב וְוִיהֵם זָהָב וְיִצְקֶת לָהֶם
 חֲמִשָּׁה אֲרָנֵי נְחֹשֶׁת: וְתַעֲבִיד לְפְרָסָא.
 חֲמִשָּׁה עֶמּוּדֵי שְׁטִיִן. וְתַחְפִּי יִתְהוֹן דְּהָבָא.
 וְוִיהוֹן דְּהָבָא. וְתַתִּין לְהוֹן. חֲמִשָּׁה סְמִכִין
 דְּנְחֹשֶׁת: וְאֵצְנַע לְאַסְתֵּר. כְּמִסָּה עֶמֶד
 מִן סִנְט. וְגִשְׁהָא בְּדָהָב. וְזֵרָאֲפִינְהָא
 דְּהָב. וְצִנְג דְּהָא. כְּמִסָּה קוֹאֲעֵד מִן
 נְחֹשֶׁת: וְעֵשִׂית אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
 עֲצֵי שְׁטִיִם חֲמִשָּׁה אַמּוֹת אֶרֶץ וְחֲמִשָּׁה
 אַמּוֹת רֹחַב רְבּוּע יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשֹׁלֶשׁ
 אַמּוֹת קָמְתוֹ: וְתַעֲבִיד יֵת מִדְּבַחָא דְּאֵעִי
 שְׁטִיִן. חֲמִישׁ אַמּוֹן אֶרְבָּא וְחֲמִישׁ אַמּוֹן
 פּוֹתִיא. מְרוּבַע (מְרַבַּע) יִהְיֶה מִדְּבַחָא.
 וְתִלְתַּת אַמּוֹן רוּמֵיה: וְאֵצְנַע מִדְּבַח
 אֶלְקֵרָאֲבִין מִן כֶּשֶׁב אֶסְנַט. כְּמִסָּה אֶדְרַע
 מוֹלָה וְכְמִסָּה אֶדְרַע עֶרְצָה. וְלִיכּוֹן
 מְרַבְּעָא. וְתִלְתַּתְהָ אֶדְרַע סְמִכָה: וְעֵשִׂית
 קֶרְנֵתוֹ עַל אַרְבַּע פְּנֵיתוֹ מִמְּנוֹ תְּהִיִן
 קֶרְנֵתוֹ וְצִפִּית אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וְתַעֲבִיד
 קֶרְנוֹהִי. עַל אַרְבַּע זְוִיֵּיתֵיה. מִנִּיה יִהְוִן
 קֶרְנוֹהִי. וְתַחְפִּי יִתִּיה נְחֹשֶׁת: וְאֵצְנַע
 אֶרְכָּאֵנָה. עַלִי אֶרְבַּע גֵּהָאֲתָה. מִנְּה תְּכּוֹן
 אֶרְכָּאֵנָה. וְגִשְׁהָ בְּנֵחָאֶם: וְעֵשִׂית סִירְתוֹ
 דְּדִשְׁנוֹ וְיַעֲוִי וּמְזַרְקֵתוֹ וּמְזַלְגֵתוֹ וּמְחַתֵּתוֹ
 דְּבִלְדִּיִּפְדּוֹ תַעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת: וְתַעֲבִיד

פְּסַכְתִּירוֹתֵיה לְמִסְפִּיקֵמִיהוּמִרוּפִיתֵיה
 וּמְזַרְקֵיה. וְצִנְוִרֵיתֵיה וּמְחַתֵּיתֵיה. לְכֹל
 מְנוּהֵי תַעֲבִיד נְחֹשֶׁת: וְאֵצְנַע צְנֵאֵנָה
 לְרִמְאֵרָה. וּמְנֵאֶרְפָה וּכְרֵאֲנָבָה.
 וּמְנֵאֶשְׁלָה וּמְנֵאֶמְרָה. וְגִמִּיע אֵנִיתָה
 אֵצְנַעְהָ מִן נְחֹשֶׁת: וְעֵשִׂית לּוֹ מִכְּבָר
 מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעֵשִׂית עַל־הָרֶשֶׁת
 אַרְבַּע טַבַּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו:
 וְתַעֲבִיד לִיה סְרָדָא. עוּבַד מְצַדְתָּא
 דְּנְחֹשֶׁת. וְתַעֲבִיד עַל מְצַדְתָּא. אַרְבַּע
 עֶזְקוֹן דְּנְחֹשֶׁת. עַל אַרְבַּעָא סְטֵרוֹהִי:
 וְאֵצְנַע לָהּ סְרָדָא. עַלִי צִנְעָה אִשְׁבַּכְהָ מִן
 נְחֹשֶׁת. וְאֵצְנַע עַלִי אִשְׁבַּכְהָ. אַרְבַּע חֲלָק
 מִן נְחֹשֶׁת. פִּי אַרְבַּעָה אִמְרָאֲפָהָ:
 וְנִתְתָה אֹתָהּ תַּחַת בְּרַכְבַּי הַמְּזוּבָּח מִדְּמִטָּה
 וְהִיתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצֵי הַמְּזוּבָּח: וְתַתִּין
 יִתָּה. תַּחְזוֹת. סוּבִיבָא דְּמִדְּבַחָא מְלַרְע.
 וְתִהִי מְצַדְתָּא. עַד פְּלִגְנוֹת מִדְּבַחָא:
 וְאֵנַעֲלָהָ. תַּחַת שְׁרֹגֵב אֶלְמִדְּבַח מִן
 אֶסְפֵּר. וְתַבְלַג אֵלִי נְצִפָה: וְעֵשִׂית
 בְּדִים לְמִזְבֵּחַ בְּדֵי עֲצֵי שְׁטִיִם וְצִפִּית
 אֹתָם נְחֹשֶׁת: וְתַעֲבִיד אֶרֶץ־לְמִדְּבַחָא.
 אֶרֶץ־יֵת דְּאֵעִי שְׁטִיִן. וְתַחְפִּי יִתְהוֹן נְחֹשֶׁת:
 וְאֵצְנַע דְּהוֹקָא לְאֶלְמִדְּבַח מִן כֶּשֶׁב אֶסְנַט.
 וְגִשְׁהָא בְּנֵחָאֶם: וְהוּבָא אֶת־בְּדִין
 בְּטַבַּעֹת וְהִיוּ הַבְּדִים עַל־שְׁתֵּי צַלְעוֹת
 הַמִּזְבֵּחַ. בְּשֵׂאת אֹתוֹ: וְיַעֲוִיל (כ"ה וְתַעֲוִיל)
 יֵת אֶרֶץ־חֹהִי בְּעֶזְקָתָא. וְיִהְוִן אֶרֶץ־יֵתָא.
 עַל תְּרִין. סְטֵרֵי מִדְּבַחָא בְּמִטְל יִתִּיה:
 וְאֶדְבַל אֶדְהוֹק פִּי אֶלְחֻלֵק. וְתִכּוֹן עַלִי
 גֵאֵנְבִי אֶלְמִדְּבַח אֶדָּא חֲמַד: גֵּבּוּב
 דְּחַת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הִרְאָה אֹתְךָ
 בְּהַר פֶּן יַעֲשׂוּ: חֲלִיל לּוֹחֵן תַּעֲבִיד
 יִתִּיה. כְּמָא דְּאֶחְזִי יִתְךָ. בְּטוּרָא פֶן
 יַעֲבִדוּן: וְאֵצְנַעְהָ אֶלְוֵאֲחָא מְגוּזָפָא.
 כְּמָא אֹרִית פִּי אֲגַבֵּל כְּדֹאךְ יַצְנַעוּ:
 וְעֵשִׂית אֶת הַצֵּר הַמְּשֻׁבֵּן לְפִאת
 גֵּבִיתִימְנָה קִרְעִים לְחֹצֵר שֵׁשׁ מְשׁוֹר

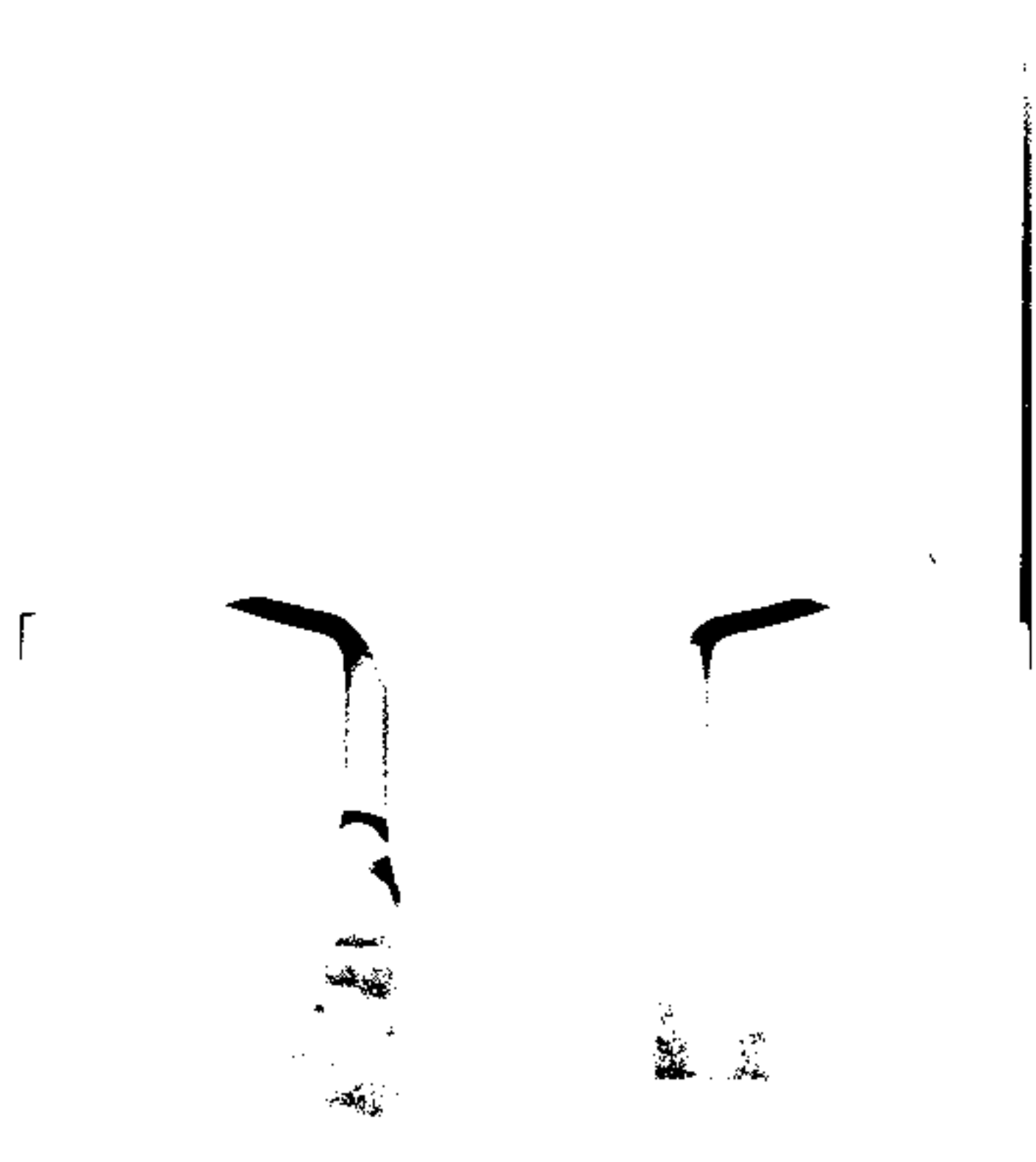
חֲלָק הַדְּקֵדוּקָה. (ה) בְּשֵׂאת אֹתוֹ. כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַר עַל קְרִיאַת הָאֵלִיף כִּי מְשֻׁבֵּן עַל מִשְׁקַל הָאֲחֵרִים חֲסֵר הַפִּי'א שֵׂאת ע"מ
 נִשְׁתָּ: (מְהֵרָב)

ולפתח השנית חמש עשרה קלעים
 עמודיהם שלשה וארניהם שלשה :
 ולעברא תנינא. חמיש עשרי סרדין.
 עמודיהון תלתא. וסמכיהון תלתא :
 ואלכס אתאני. קלוע כמסה עשר
 דראע. ועמדהא תלאתה. וקואעדהא
 תלאתה : ולשער החצר מסך ועשרים
 אמה תכלת וארנמן ותולעת שני ושש
 משור מעשה רקם עמודיהם ארבעה
 וארניהם ארבעה : ולתרע דרתא. פרסא
 עשרין אמין. דתכלא וארננא. וצבע
 זהורי. ובויז שזיר עובד צייר. עמודיהון
 ארבעא. וסמכיהון ארבעא : ולבאב
 אצראדק. סתר מולה עשרין דראע.
 מן אסמאנגון וארננא. וצבג קרמו. ועשר
 משזור צנעה ראקס. ולה עמר ארבעה.
 וקואעדה ארבעה : פל עמודי החצר
 סביב מחשקים פספ וויהם פספ וארניהם
 נחשת : פל עמודי דרתא סחור סחור
 מכובשין פספ. וויהון פספ. וסמכיהון
 דנחשא : גמיע עמד אצראדק
 מסתדירא מטרייה פצה. וזראפינהא
 פצה. וקואעדהא מן נחאם :
 ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים
 בחמשים וקמה חמש אמות שש משור
 וארניהם נחשת : אורכא דרתא מאה
 אמין. ופותיא חמשין בחמשין. ורומא.
 חמיש אמין דבויז שזיר. וסמכיהון
 דנחשא : טול אצראדק מאיה דראע.
 וערצה כמסין באלכמסין. וסמכה כמסה
 אדרע מן עשר משזור. וקואעדהא מן
 נחאם : לכל פלי המשפן בכל עבודתו
 וכל יתרתיו וכל יתרת החצר נחשת :
 לכל מני משפנא. בכל פולחניה. וכל
 סבוהי. וכל ספי דרתא דנחשא : וסאיר
 אניה אלמסכן. אתי פי גמיע כדמתה.
 וגמיע אותאדה. ואותאד אצראדק מן
 נחאם : צ"ו פ"י סל"ו סימן ומפטירין וה' נתן חכמה לשלמה
 במלכים א' ס"ה ה" : ם ז"ג למנחת שבת וב' וה' ואתה

הציה

מאה באמה ארך לפאה האחת : ותעביר.
 ית דרת משפנא. לרוח עיבר דרומא.
 סרדי דרתא דבויז שזיר. מאה אמין
 אורכא. לרוחא חדא : ואצנע צראדק
 אלמסכן. מן גהה מהב אלגנוב. קלוע
 לאצראדק מן עשר משזור. מאיה דראע
 מולהא. לאלגהה אלוהדה : ועמודי
 עשרים וארניהם עשרים נחשת ווי
 העמודים וחשקיהם פספ : ועמודיהי
 עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי
 עמודיא. ובבושיהון פספ : ועמדהא
 עשרין. וקואעדהא עשרין מן נחאם.
 וזראפין אלעמד. וטלאהא פצה : וכן
 לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך
 ועמודי עשרים וארניהם עשרים נחשת
 ווי העמודים וחשקיהם פספ : וכן לרוח
 צפונא באורכא. סרדי מאה אורכא.
 ועמודיהי עשרין. וסמכיהון עשרין
 דנחשא. ווי עמודיא. ובבושיהון פספ :
 וכדאך פי גהה אשמאל פי אמול. קלוע
 מולהא מאיה דראע. ועמדהא עשרין.
 וקואעדהא עשרין מן נחאם. וזראפין
 אלעמד. וטלאהא פצה : ורחב החצר
 לפאתים קלעים חמשים אמה עמודיהם
 עשרה וארניהם עשרה : ופותיא דרתא
 לרוח מערבא. סרדי חמשין אמין.
 עמודיהון עשרא. וסמכיהון עשרא :
 וערץ אצראדק מן גהה אלגרב. קלוע
 כמסין דראע. עמדהא עשרה. וקואעדהא
 עשרה : ורחב החצר לפאת קדמה
 מזרחה חמשים אמה : ופותיא דרתא.
 לרוח. קדומא מדנחא חמשין אמין :
 וערץ אצראדק. מן גהה אשרק כמסין
 דראע : וחמש עשרה אמה קלעים
 לפתח עמודיהם שלשה וארניהם שלשה :
 וחמיש עשרי אמין. סרדין לעברא.
 עמודיהון תלתא. וסמכיהון תלתא :
 מנהא כמסה עשר דראע לאלכס.
 ועמדהא תלאתה. וקואעדהא תלאתה :

שמע יח (בתר תורה)

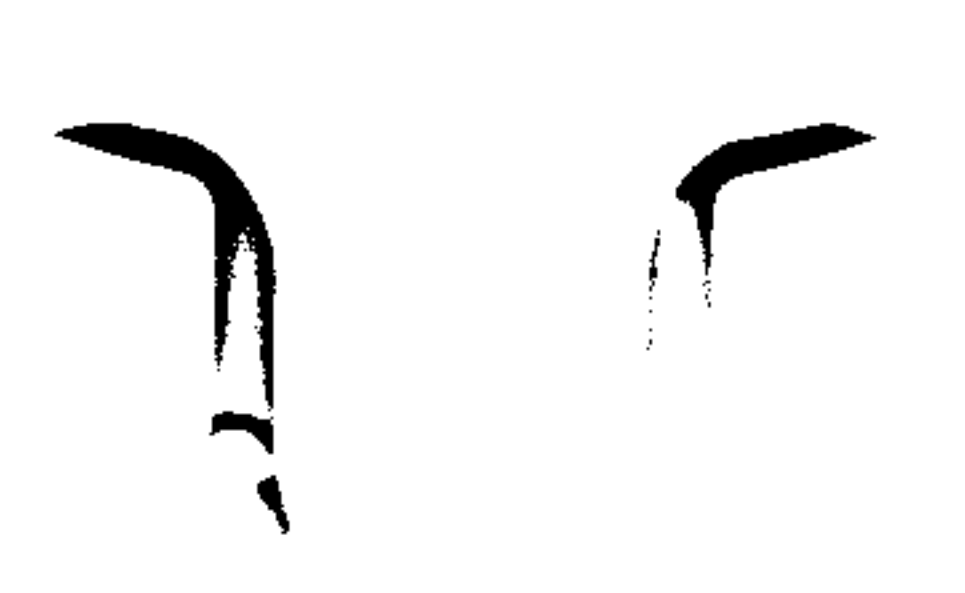
תצווה ואת בני ישראל ויקחו אליה שמן
 ויתן לה פתית למאור להעלות נר תמיד :
 ואת תפקוד ית בני ישראל . וסבון לה .
 משה ויתא דבוא . פתישא לאנהרא .
 לאדלקא בוציניא תדירא : ואנת פמר
 בני אסראיל . באן יאתוך ברהן וית צאת .
 מדקוק לאלאצאה . לתסרג כה אסרג
 דאימא : באהל מועד מהיין לפרכת אשר
 עליהעות יערך אתו אהרן ובניו מערב
 עדיבקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם
 מאת בני ישראל : במשבן זמנא מברא
 לפרוכתא דעל סהרותא . יסדר יתיה
 אהרן ובנוהי . מרמשא עד צפרא קדם
 יי . קים עלם לדריהון . מן בני ישראל :
 פי כבא אדמהצר פי כארג אסנף אדי
 עדי' אשהארה . ינצרה הרון ובניה . מן
 אדעשי ארי אצבת בין ידי אלה .
 רסם אדהר לאניאלהם . מן בני אסראיל :
 ואתה הקרב אליך את אהרן
 אחיה ואת בניו אתו מתוך בני ישראל
 לבניו ית אהרן נדב ואביהוא אלעזר
 ואיתמר בני אהרן : ואת . קרוב דותך
 ית אהרן אחיה וית בנוהי עמיה . מנו
 בני ישראל לשמשא קדמי . אהרן . נדב
 ואביהוא . אלעזר ואיתמר בני אהרן :
 ואנת איצא קדם אליך הרון אביך ובניה
 מעה . מן בין בני אסראיל ליאמו לי .
 הרון . נדב ואביהוא . אלעזר ואיתמר
 בניה : ועשית בגדי קדש לאהרן אחיה
 לכבוד ולתפארת : ותעביד לבושי
 קודשא לאהרן אחיה . ליקר ולתישבחא :
 ואצנע תיאב קדם להרון אביך . לכראמה
 ופכר : ואתה תדבר אל כל בני ישראל
 אשר מדאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי
 אהרן לקדשו לבנהו לי : ואת . תמליד
 עם כל חבימי לבא . דאשלימית עמהון
 רוח חכמא . ויעבדון . ית לבושי אהרן .
 לקדשותיה לשמשא קדמי : ואנת כלם
 כל חכים אלקלב . אדי אכמלת פיה עלם

רוח אלהכמה . אן יצנעו תיאב הרון .
 לתקדסה ויאם לי : ואלה הבגדים אשר
 יעשו השן ואפור ומעיל וכתנת תשבץ
 מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן
 אחיה ולבניו לבנהו לי : ואלין לבושיא
 דיעבדון . חישנא ואיפדא ומעילא .
 וכתונין מרמזן מצנפן והמינין . ויעבדון
 לבושי קודשא . לאהרן אחיה . ולבנוהי
 לשמשא קדמי : והרה אתיאב אדי
 יצנעוהא . בדנה וצדרה וממטר . ותונה
 מושאה ועמאמה וזנאר . ויצנעו תיאב
 קדם . להרון אביך . ולבניה ליאמו לי :
 והם יקחו את זהב ואת תכלת ואת
 הארגמן ואת תולעת השני ואת השש :
 ואנין יסבון ית דהפא . וית תכלא וית
 ארגונא . וית צבע זהורי וית בוצא : והם
 יאכרו אדהב . ואלאסמאנגון ואלארגונא .
 ואלצבג אלקרמו ואלעשר : פ
 ועשו את האפר זהב תכלת וארגמן
 תולעת שני ושש משור מעשה השב :
 ויעבדון ית איפדא . דהפא . תכלא
 וארגונא . צבע זהורי . וביון שזר עובד
 אומן : ויצנעו אצדרה . מן דהב ואסמאנגון
 וארגונא . וצבג קרמו . ועשר משזור
 צנעה האדק : שתי כתפת חבלת יהיה
 לו ארשני קצותיו ותפר : תרין בתפין
 מדפפן . יהון ליה . על תרין סטרוהי
 ויתלפף : ודהא גיבאן מכיטאן . תכון
 עדי מרפיהא : והשב אפדתו אשר עליו
 כמעשהו מפנו יהיה זהב תכלת וארגמן
 ותולעת שני ושש משור : והמין תקיניה
 דעלוהי . כעובדוהי מניה יהי . דהפא .
 תכלא וארגונא . וצבע זהורי וביון שזר :
 ושפשג אצדרה אדי עליהא . כצנעתהא
 יבון מתלהא . מן דהב ואסמאנגון
 וארגונא . וצבג קרמו ועשר משזור :
 ולקחת את שתי אבני ששהם ופתחת
 עליהם שמות בני ישראל : ותסב . ית
 תרתין אבני בורלא . ותגדוף עליהון .

שְׁמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וְכֹד הַגְּרִי אֲבִלּוֹר .
 וְאִנְקֵשׁ עֲלֵיהֶמָּא . אִסְמָא בְּנֵי אִסְרָאִיל :
 שְׁשָׁה מְשַׁמְתֵּם עַל הָאֲבָן הָאֶחָת וְאֶת־
 שְׁמוֹת הַשְּׁשָׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֲבָן הַשְּׁנִית
 כְּתוּלְדָתֵם : שְׁתָּא מְשַׁמְתְּהוֹן . עַל
 אֲבָנָא חֲדָא . וְיֵת שְׁמַת . שְׁתָּא
 דְאִשְׁתְּאֲרוּ . עַל אֲבָנָא תְּנִייתָא כְּתוּלְדָתֵהוֹן :
 סְתָה מְנַהָא . עֲלֵי אַחַר אַחַדְהָ . וְאִסְתָּה
 אִלְאִסְמָא אִלְבְּאָקִיָּה . עֲלֵי אַחַר אִתְּאֲנִיָּה
 כְּתוּלְדָתֵהֶם : מְעַשָּׂה חֲרֵשׁ אֲבָן פְּתוּחִי
 הֵתֵם תְּפַתְּחֵה אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִסִּבַּת מְשַׁבְּצוֹת זֶהָב תְּעַשָּׂה
 אֲתֵם : עֹבֵד אוֹמֵן אֲבָן טָבָא . פְּתָב
 מִפְּרֵשׁ פְּנִיָּה דְעֹזְקָא . הַגְּלוּף יֵת תְּרִתִּין
 אֲבָנִיא . עַל שְׁמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל . מְשַׁקְעֵן .
 מְרַמְצֵן בְּדָהָב תְּעַבִּיד יִתְהוֹן : צִנְעָה
 כְּרִט אֲלוֹגוּהָר . כְּנִקֵּשׁ אִלְכַּאתֵם . תִּנְקֵשׁ
 עֲלֵי אֲלֹחֵנָאֲרָה . אִסְמָא בְּנֵי אִסְרָאִיל .
 וְאִצְנַעְהָא . תַּחֲטִיט בְּהָא עֵיוֹן מִן דְּהָב :
 וְשַׁמְתֵּת אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל פְּתַת
 דְאִפְּרָא אֲבָנֵי זִכְרֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂא
 אֲהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתֵם לְפָנָי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי
 כְּתָפָיו לְזִכְרֵן : וְתִשְׁנוּ יֵת תְּרִתִּין אֲבָנִיא .
 עַל כְּתָפֵי אִיפּוּדָא . אֲבָנֵי דוּכְרָנָא לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל . וְיִפְּאֵל אֲהֲרֹן יֵת שְׁמַתֵּהוֹן . קְדָם
 יי . עַל תְּרִין פְּתוּחֵי דְדוּכְרָנָא : וְצִיר
 אֲלֹחֵרִין פִּי גִיבֵי אֲצֻדָּהָ . הַגְּאֲרָה דְכִרָא
 לְבְנֵי אִסְרָאִיל . וְיַחֲמַל הָרוֹן אִסְמָאֵיהֶם .
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי . עֲלֵי כְּתָפֵיהָ דְכִרָא : ס
 וְעַשִּׂית מְשַׁבְּצַת זֶהָב : וְתְעַבִּיד מְרַמְצֵן
 דְּדָהָב : וְאִצְנַע עֵיוֹן מִן דְּהָב : וְשְׁתֵּי
 שְׂרָשְׁרַת זֶהָב מְהוֹר מְגַבְּלַת תְּעַשָּׂה אֲתֵם
 מְעַשָּׂה עֵבֶת וְנִתְתָּה אֶת־שְׂרָשְׁרַת
 הָעֵבֶת עַל־הַמְּשַׁבְּצַת : וְתְרִתִּין הַבִּין
 דְּדָהָב דְּכִי . מִתְחַמֵּן . תְּעַבִּיד יִתְהוֹן עֹבֵד
 גְּדִילוֹ . וְתִתִּין . יֵת תְּפִיא גְּדִילְתָּא עַל

מְרַמְצָתָא : וְסַלְסִלְתִּין מִן דְּהָב כְּאֵץ .
 מְעַתְדִלְתִּין תְּצַנְעָהמָּא צִנְעָה צִפּוּר . וְעִלְק
 אִסְלְסִלְתִּין אִמְצַפּוּרְתִּין עֲלֵי אֲרַעְיוֹן :
 ם וְעַשִּׂית חֲשֵׁן מְשַׁפֵּט מְעַשָּׂה
 חֲשֵׁב כְּמְעַשָּׂה אִפְרָא תְּעַשְׂנוּ זֶהָב תְּכַלְת
 וְאֲרַגְמֵן וְתוּלְעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מְשׁוֹר תְּעַשָּׂה
 אֲתוּ : וְתְעַבִּיד . חֲשֵׁן דִּינָא עֹבֵד אוֹמֵן .
 כְּעֹבֵד אִיפּוּדָא תְּעַבְדִּנְהָ . דְּהָבָא . תְּכַלְא
 וְאֲרַגְמָא . וְצִבְעֵי זְהָרִי . וּבִין שׁוֹר תְּעַבִּיד
 יִתִּיהָ : וְאִצְנַע בְּדָנָה מְהִיאָה צִנְעָה
 הַאֲדָק . כְּצִנְעָה אֲצֻדָּהָ . מִן דְּהָב
 וְאִסְמָאֲנָגוֹן וְאֲרַגְמָאֵן . וְצִבְגֵי קְרָמוֹ . וְעִשְׂר
 מְשׁוֹר תְּצַנְעָהָא : רְבִיעֵי יְהוָה כְּפִיל זֶרֶת
 אֲרַפּוֹ וּזְרֵת רְחִבּוֹ : מְרַבְּעֵי (מְרַבְּעֵי) יְהוּ
 עִיף . זֶרֶתָא אֲרַבְּעִיהָ וּזְרֵתָא פּוֹתִיָּה :
 וְלִבּוֹן מְרַבְּעָא מְצַאֲעִפָּא . טוּלָה שְׁבַר
 וְעֲרִצָּה שְׁבַר : וּמְלֵאֲתָ בּוֹ מְלֵאֲתָ אֲבָן
 אֲרַבְּעָה טוּרִים אֲבָן טוּר אֲדָם פְּטֻדָּה
 וּבְרִקַּת הַטּוּר הָאֶחָד : וְתִשְׁלִים בֵּיהּ
 אִשְׁלָמוֹת אֲבָנָא . אֲרַבְּעָא סְרִין דְאֲבָן
 טָבָא סְרִיא קְדָמָתָהּ . סְמָקוֹן יִרְקוֹן וּבְרִקוֹן .
 סְרִיא חֲדָא : וְאִנְצֵם פִּיהָ . אֲרַבְּעָה סְטוּר
 מִן נְצֵם אֲנוּהָר . אִסְטֵר אֲלֹאוּר
 יִאֲקוּת אַחַמֵר . וּזְמֵרָד וְאִצְפֵר :
 וְהַטּוּר הַשְּׁנִי נִפְךָ סְפִיר יְוִוְלָם : וְסְרִיא
 תְּנִינָא . אֲזִמְרָגְדִין (אֲזִמְרָגְדִין) . שְׁבוּז
 וְסַבְּהָלוֹם : וְאִסְטֵר אֲתָאֲנִי . כְּהִלִי וְמָהָא
 וּבְהֵרְמָאֵן : וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לְשֵׁם שְׁבוּ
 וְאֲהַקְמָה : וְסְרִיא תְּלִיתָאָה . קְנַבִּירִי
 מְרַקִיא וְעֵין עֲגֵלָא : וְאִסְטֵר אֲתָאֲתָ . גֹּזַע
 וְסַבְּגֵי וּפִירוּזִיג : וְהַטּוּר הָרְבִיעִי הַתְּרִישִׁישׁ
 וְשֵׁם וְיִשְׁפָּה מְשַׁבְּצִים זֶהָב יְהוּ
 כְּמִדּוּאֲתֵם : וְסְרִיא רְבִיעָאָה . כְּרוּם יִמָּא
 וּבּוּרְלָא וּפְנִתִירִי . מְרַמְצֵן בְּדָהָב . יְהוֹן
 בְּאִשְׁלָמוֹתֵהוֹן : וְאִסְטֵר אֲרַאבְעֵי . אֲזִרְק
 וְכִלּוֹר וְיִסְפָּה . וְתִכּוֹן מְעִינָה בְּדָהָב פִּי

חלק הדקדוק. (ב) מעשה חרש. תיבת חרש הוא ובסמוך הריש פתוחה מן הרגושים [מהר"ב]. ולולי הריש היה רגוש לכן לא תשתנה חנועוהו בסמיכות כמשפט כל הרגושים: (ג) על כתפת האפר. הפ"א רפה בכל התיגאן וכן כולוהו דלקמן: (ד) ויגלם. ה"א בקמ"ץ חטף בכל התיגאן: (ה) תרשיש ושחם וישפה. הפ"א רפה בכל התיגאן וכולוהו שארא. וכתב רד"ק כי הקמ"ץ רחב והשו"א נע ושכך קבלו קריאתה. ע"ש בס' חלק הרקדוק וכ"כ הר"ן ו' מלך והיה לך לאות תיבת ישפה שביחוקאל כ"ח שבא שופר ביוה כי הוא בשעם זקף ולא כן כאן שבאה באתנח ולעולם כי קריאתן שוה:

נצאמהא: והאבנים תהיון עדי-שמת
 בני-ישראל שתים עשרה עדי-שמתם
 פתוחי חותם איש על-שמו תהיון לשני
 עשר שבט: ואבניא יהוין. עד שמהת
 בני ישראל. תרתא עשרי עד שמהתהון.
 כתב מפרש בגלף דעזקאגבר על שמה.
 יהוין. לתרי עשר שבטין: ולתכון
 אלחגארה עלי אסמא בני אסראיל. אד
 הי אתני עשר נציר אסמאיהם. כנקש
 אלכאתם אסם כל ואחר עלי חגרה.
 תכון לאתני עשר שבט: ועשית עדי-
 החשן: שרשת גבלת מעשה עבת זהב
 טהור: ותעביד על חושנא. תבין מתחמן
 עזבד גדילן. דדהב דבי: ואצנע לאבדנה.
 סלפתין מעתדדה צנעה צפר. מן דהב
 כאץ: ועשית עדי-החשן שתי טבעות
 זהב ונתת את-שתי הטבעות על-שני
 קצות החשן: ותעביד על חושנא. תרתין
 עזקן דדהב. ותתין. ית תרתין עזקתא.
 על תרין סטרי חושנא: ואצנע להא
 חלקתין מן דהב. ואנעלהמא פי מרפיהא:
 ונתתה את-שתי עבתת הזהב עדי-שתי
 הטבעת אדי-קצות החשן: ותתין. ית
 תרתין גדילן דדהב. על תרתין עזקתא.
 בסטרי חושנא: ועלק צפירתי אדהב.
 עלי אלהלקתין. אתי פי טרפי אלברנה:
 ואת שתי קצות שתי העבתת תתן עלי
 שתי המשבצות ונתתה על-פתפות
 האפר אד-מול פניו: וית תרתין גדילן
 דעל תרין סטרוהי. תתין על תרתין
 מרפצתא. ותתין. על כתפי איפודא
 דקביל אפוחי: וטרפי אצפירתין ואברתין.
 תעלקהמא עלי אדעיון. פתציר עלי
 גיבי אצדרה מן מקדמהא: ועשית שתי
 טבעות זהב ושמת אתם על-שני קצות
 החשן עדי-שפתו אשר אדי-עבר האפר
 ביתה: ותעביד. תרתין עזקן דדהב.
 ותשוי ותהון. על תרין סטרי חושנא.
 על ספתיה. דלעברא דאיפודא לגיו:

ואצנע איצא חלקתין מן דהב.
 ואנעלהמא פי טרפי אלברנה. פי
 האשיתהא. אתי אלי גאנב אצדרה מן
 דאבר: ועשית שתי טבעות זהב ונתתה
 אתם על-שתי כתפות האפר מלמטה
 ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב
 האפר: ותעביד תרתין עזקן דדהב.
 ותתין ותהון. על תרין כתפי איפודא
 מדרע מלקביל אפוחי. דקביל בית לופי.
 מעדיו. דהמן איפודא: ואצנע איצא
 חלקתין מן דהב. ואנעלהמא באיזא גיבי
 אצדרה מן אספר ממא ילי ונההא.
 אמאם תאיפהא. פוק שפשגהא: וירכסו
 את-החשן מטבעתו אדי-טבעת האפר
 בפתיל תכלת להיות עדי-חשב האפר
 ולא יזח החשן מעל האפר: ויחדון ית
 חושנא. מעזקתיה. לעזקת איפודא
 בחוטא דתכילתא. למחוי על המין
 איפודא. ולא יתפרק חושנא. מעדיו
 איפודא: ויחבכו אלברנה. מן חלקהא
 אלי חק אצדרה בסך מן אסמאגנון.
 התא תציר פוק שפשגהא. ולא תזול
 מנהא: ונשא אהרן את-שמות בני-
 ישראל בחשן המשפט עדי-לבו בבא
 אדי-הקדש דזכרון לפני-יהוה תמיד:
 ויטול אהרן. ית שמהת בני ישראל.
 בחשן דינא. על לביה במיעליה דקודשא.
 דדוכרנא קדם יי תדירא: ויחמל הרון
 אסמא בני אסראיל. פי אלברנה
 אלמהיאה. עלי צדרה פי דכולה אקדם.
 דכרא בין ידי אלה דאימא: ונתת אדי
 חשן המשפט את-האורים ואת-התמים
 והיו על-לב אהרן בבא לפני יהוה ונשא
 אהרן את-משפט בני-ישראל עדי-לבו
 לפני יהוה תמיד: ותתין בחשן דינא.
 ית אוריא וית תופיא. ויהוין על לבא
 דאהרן. במיעליה דקדם יי. ויטול אהרן.
 ית דין בני ישראל על לביה. קדם יי
 תדירא: ואנעל פי אלברנה אלמהיאה.

אלאנאר

דהב כֶּאֱזַן. וְאִנְקֹשׁ עֲרִיבָא כְּנִקְשׁ
 אֲלֵכֶם. קֹדֶשׁ לִי: וְשָׁמַתְּ אֹתוֹ עַל־
 פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמְּצַנֶּפֶת אֶל־מוֹד
 פְּנֵי־הַמְּצַנֶּפֶת יִהְיֶה: וְתִשׁוּי יִתִּיב עַל
 הַוֵּטָא וְתִכְבֵּלְתָּא. וְיִהְיֶה עַל מְצַנֶּפֶתָא. לְקַבֵּיד
 אִפִּי מְצַנֶּפֶתָא יְהִי: וְשֹׁדָהּ בַסֶּדֶךְ מִן
 אֲסַמְאֲנֹנִין. וְתִכּוֹן דוֹן אֲרַעְמָמָה מִן
 מְקַדְמָהּ: וְהָיָה עַל־מִצַּח אֲהֶרֶן וְנִשְׂא
 אֲהֶרֶן אֶת־עֵינָיו הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִישׁוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַל־מִתְנַת קֹדְשֵׁיהֶם וְהָיָה
 עַל־מִצַּחוֹ תָמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה:
 וְיִהְיֶה עַל בֵּית עֵינֹוהִי דֵאֲהֶרֶן. וְיִשְׁוֹל אֲהֶרֶן
 יָת עֹנֵית קוֹדֶשִׁיא. דִּיקְדִּישׁוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 לְכַל מִתְנַת קוֹדְשֵׁיהוֹן. וְיִהְיֶה עַל בֵּית
 עֵינֹוהִי תְדִירָא. לְרַעֲוֹא לְהוֹן קָדְשׁ יי:
 וְתִכּוֹן עַל־י גְבַהֵי הַרוֹן. אֲדִי יִפְתַּגְפֵּר עֵן
 דְּנוֹב אֲלֵאקְדָּאִים. אֲדִי יִקְדָּסָהּ בְּנֵי
 אֲסַרְאִיל. לְגַמִּיעַ עֲטָאִיאָהֶם וְאִקְדָּסָהֶם.
 פִּתְכוֹן עַל־י גְבַהֵתָה דֵאִימָא. לִירְתִּיצָא
 עֲנָהֶם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים: וְשִׁבְצַתְּ הַבְּתַנַּת
 שִׁשׁ וְעֵשֶׂר מְצַנֶּפֶת שִׁשׁ וְאַבְנֵי תַעֲשֶׂה
 מַעֲשֶׂה רִקְם: וְתִרְמִיץ כְּתוּנָא דְבוּצָא.
 וְתַעֲבִיד מְצַנֶּפֶתָא דְבוּצָא. וְהִמֵּן תַעֲבִיד
 עוֹבֵד צִיִּיר: וּוֹשׁ אֲתוּנִיָּה מִן עֶשֶׂר. וְאֲצַנַע
 אֲרַעְמָמָה מִן עֶשֶׂר. וְאֲזַנָּר תַצַּנַעָה
 צַנַעָה רֵאקְם: וְלִבְנֵי אֲהֶרֶן תַעֲשֶׂה כְתַנַּת
 וְעֵשֶׂר לָהֶם אֲבִנִּים וּמִגְבְּעוֹת תַעֲשֶׂה
 לָהֶם לְכְבוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת: וְלִבְנֵי אֲהֶרֶן
 תַעֲבִיד כְּתוּנִין. וְתַעֲבִיד לְהוֹן הַמִּנִּין.
 וְקוֹבְעֵין תַעֲבִיד לְהוֹן. לִיקֵר וְלִתּוֹשְׁבָתָא:
 וְלִבְנֵי הַרוֹן תַצַּנַע תּוּאִנִּיא. וְאֲצַנַע לָהֶם
 זַנְאִירָא. וְקֵלָאֲנִסָּא תַצַּנַע לָהֶם. לְכַרְאֲמָה
 וּפְכֵר: וְהַלְבִּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אֲהֶרֶן אֲחִיךָ
 וְאֶת־בְּנָיו אִתּוֹ וּמִשַּׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֹתָם
 יָדָם וְקִדְשְׁתָּ אֹתָם וְכִהְנִי־לִי: וְתִלְבִּישׁ
 יְתָהוֹן יָת אֲהֶרֶן אֲחִיךָ. וְיָת בְּנֹוהִי עֲמִיָּה.
 וְתִרְבִּי יְתָהוֹן. וְתִקְרִיב יָת קוֹרְבָנֵהוֹן. ד
 וְתִקְדִּישׁ יְתָהוֹן וְיִשְׁמֹשׁוּן קִדְמִי: וְאֲבַסְחָמָא
 הַרוֹן אֲכִיךָ. וּבְנִיָּה מַעָה. וְאֲמַסְחָהֶם.
 וְאֲכַמֵּל וְאֲגַבְהֵם. וְקִדְסָהֶם וְיֵאֱמָו לִי:

אֲלֵאֲנֹאֵר וְאֲצַחֲאִיח. וְתִכּוֹן עַל־י צִדֵּר
 הַרוֹן. פִּי דְכוּלָּהּ בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וְיַחַמֵּל הַרוֹן
 הַיָּאָה בְּנֵי אֲסַרְאִיל עַל־י צִדְרָה. בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים דֵאִימָא: ׀ וְעֵשֶׂר אֹת־
 מַעֲיֵד הַאֲפֹד כְּלִיד תְּכֵלֶת: וְתַעֲבִיד.
 יָת מַעֲיֵד אִיפֹדָא גְמִיר תְּכֵלֶת: וְאֲצַנַע
 מִמַּטֵּר אֲלֵצִדְרָה. גְּמִלְתָּה מִן
 אֲסַמְאֲנֹנִין: וְהָיָה פִּירְרָאִישׁוֹ בְּתוֹכּוֹ שִׁפְהָ
 יִהְיֶה לְפָיו סָבִיב מַעֲשֶׂה אֲרָג כְּפִי תַחְרָא
 יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקְרַע: וְיִהְיֶה פּוֹמִיָּה כְּפִיד
 לְגִוּיָּה. תּוֹרָא. יְהִי מִקַּף לְפּוֹמִיָּה סְחוֹר
 סְחוֹר עוֹבֵד מִחִי. כְּפּוֹם שְׂרִין. יְהִי לִיָּה
 דְּלֵא יִתְבּוֹע: וְיִכּוֹן פֵּאָה אֲדִי הוּא רֵאסָה
 פִּי וְסַטָּה. וְחֵאשִׁיָּה תַחִיט בַּה מְסַתְדִירָא
 צַנַעָה חֵאִיךָ. כְּפֵם אֲרַע. יִצִּיר לָהּ לֵא
 יִכְתַּרְק: וְעֵשֶׂר עַל־שׁוֹלֵיו רְמִנֵי תְכֵלֶת
 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוֹלֵיו סָבִיב
 וּפְעַמֵּי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב: וְתַעֲבִיד עַל
 שְׁפּוֹלוֹתָי. רְמוֹנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְצַבַע
 זְהוּרִי. עַל שְׁפּוֹלוֹתָי סְחוֹר סְחוֹר. וְזַנִּין
 (וְזַנִּין) דְּדָהָב. בְּנִיָּהוֹן סְחוֹר סְחוֹר: וְאֲצַנַע
 פִּי דִילָהּ. רְמֵאֲמִין מִן אֲסַמְאֲנֹנִין וְאַרְגָּמָן
 וְצַבַּג קְרִמּוֹ. פִּי דִילָהּ מְסַתְדִירָא. וְגִלְאֲגֵל
 מִן דָּהָב. פִּי מֵא בִינָהֶם מְסַתְדִירָא: פְּעַמֵּן
 זָהָב וְרְמֵן פְּעַמֵּן זָהָב וְרְמֵן עַל־שׁוֹלֵי
 הַמַּעֲיֵד סָבִיב: זָגָא (זָגָא) דְּדָהָב וְרְמוֹנָא.
 זָגָא (זָגָא) דְּדָהָב וְרְמוֹנָא. וְעַל שְׁפּוֹלֵי מַעֲיֵלָא
 סְחוֹר סְחוֹר: גִּלְגֵּל מִן דָּהָב וְרְמֵאֲנָה גִלְגֵּל מִן
 דָּהָב וְרְמֵאֲנָה. פִּי דִיל אֲמַמַּטֵּר מְסַתְדִירָא:
 וְהָיָה עַל־אֲהֶרֶן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֵאוֹ
 אֶל־יִקְדֹּשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבִצְאָתוֹ וְלֹא יָמוּת:
 וְיִהְיֶה עַל אֲהֶרֶן לְשִׁמְשָׁא. וְיִשְׁתַּמַּע קְרִיָּה.
 בְּמִיעֲלֵיָּה לְקוֹדֶשִׁיא. לְקָדְשׁ יי. וּבְמִפְקִיָּה
 וְלֹא יָמוּת: וְיִכּוֹן עַל־י הַרוֹן אֲדִי יִכְדָּם.
 וְיִסְמַע צוֹתָהּ. פִּי דְכוּלָּהּ אֲלֵי אֲלֵקָדְם.
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וּפִי כְרוּנָה וְלֹא יִהְדָּךְ:
 ׀ וְעֵשֶׂר צִיץ זָהָב מְהוֹר וּפְתַחַת
 עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לִיהוָה: וְתַעֲבִיד
 צִיצָא דְּדָהָב דְּבִי. וְתִגְלוֹף עֲלוּהִי כְּתַב
 מְפָרֶשׁ. קֹדֶשׁ לִי: וְאֲצַנַע עֲצָבָה מִן

ועשה להם מננסין בד לבנות פשר
 ערוה ממנתים ועדיירים יהיו: ועביר
 להן מננסין דבין. לבסאה פשר עריא.
 מחרצין ועד ירכן יהון: ואננע להם
 סראויל מן עשר. לתנשי מן אנדאנהם
 אסיה. מן אלקוין אלי ארכבתין תכון:
 והיו עדי אהרן ועדי בניו בבאם | אלי אהל
 מועד | או בגשתם אל המזבח לשרת
 בקדש ולא ישאו עין ומתו חקת עולם
 לו ולזרעו אחריו: ויהון על אהרן ועל
 בנוהי. במיעלהון למשכן זמנא. או
 במקרבהון למדבחה לשמשא בקודשא.
 ולא יקדו חובא וקא ימותון. קים עלם.
 ליה ולבנוהי בתרוהי: פתכון עלי הרון
 ובניה. פי דכולהם אלי כבא אלמחצר.
 ופי תקדמהם אלי אלמדבח ליכדמו פי
 אלקדם. ולא יחמרו ענה וזרא פיהכון.
 רסם אדהר. לה ולנסלה מן בעדה:
 ס וזה הדבר אשר תעשה להם
 לקדש אתם לבתן לי לקח פר אחד בן
 בקר ואילים שנים תמימים: ודון בתנמא.
 דתעביר להון. לקדשא יתהון לשמשא
 קדמי. סב. תור חד בר תורי. ודכרין
 תרין שלמין: והוא אלמחצר. אדי תצנעה
 להם. לתקדסהם ליאמו לי. כד רתא מן
 אלבקר. וכבשין צחיחין: ודחם מצות
 וחלת מצות גדולת בשמן ודקיקי מצות
 משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם:
 ולהים פטיר. וגריצן פטירן דפילן במשח.
 ואספוגין פטירין דמשיחין במשח. סלת
 דחטין תעביר יתהון: וכבז פטיר. וגראדק
 פטיר מלתות בדהן. ורקאק פטיר
 ממסוח בדהן. מן סמר אחנשה תצנעהא:
 ונתת אותם עליסל אחד והקרבת אתם
 בפל ואתי הפר ואת שני האילים: ותתין
 יתהון על סלא חד. ותקריב יתהון בסלא.
 וית תורא. וית תרין דכרין: ואנעדהמא
 פי סלה ואחרה. וקדמהמא פיהא. מע

ה

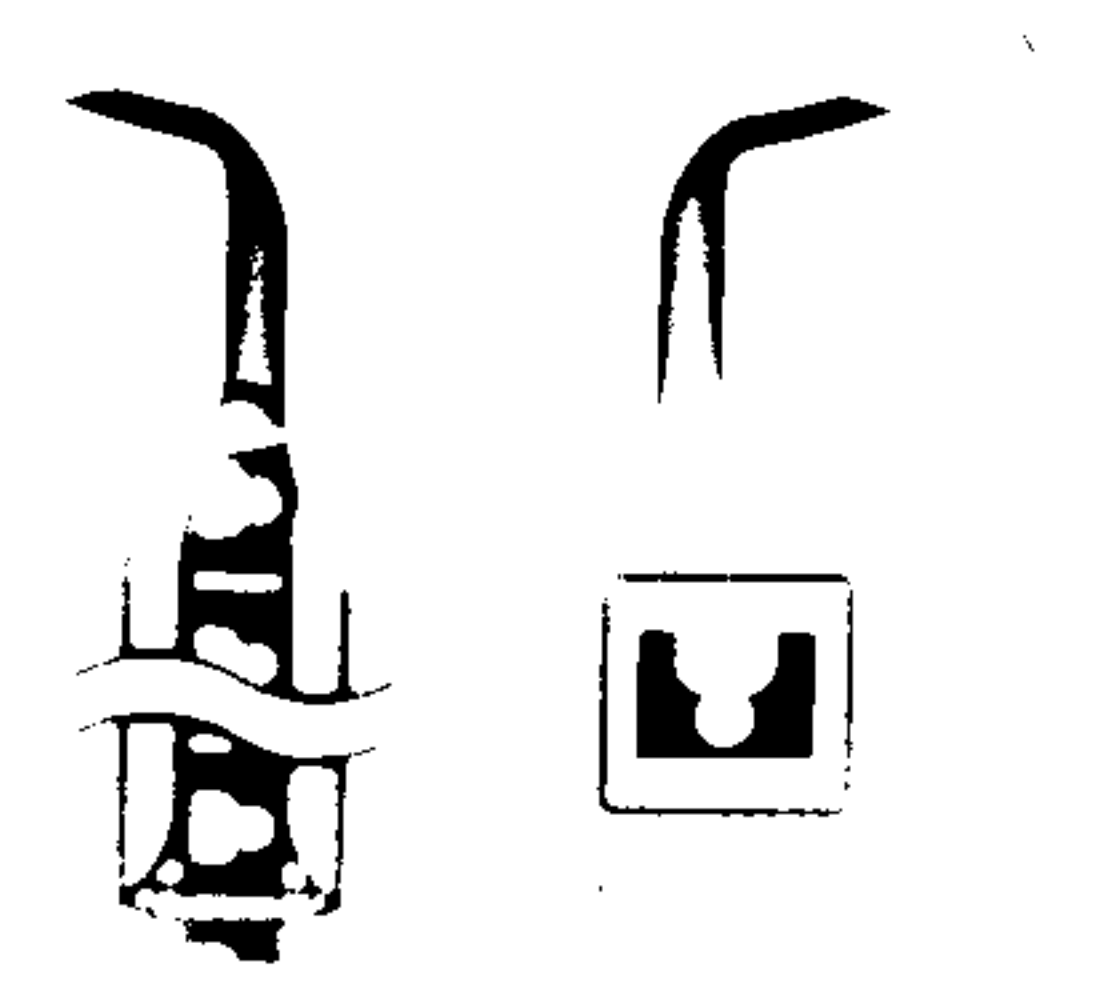
ארת ואלכבשין: ואת אהרן ואת בניו
 תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת אתם
 במים: וית אהרן וית בנוהי תקריב.
 לתרע משכן זמנא. ותסחי יתהון יפמיא:
 וקדם הרון ובניה. אלי באב כבא
 אלמחצר. ואנסלהם בארמא: ולקחת
 אתי הבגדים והלבשת את אהרן את
 הכהנת ואת מעיל האפר ואתי האפר
 ואתי החשן ואפרת לו פחשב האפר:
 ותסב ית לבושיא. ותלביש ית אהרן ית
 בתנמא. וית מעיל איפודא. וית איפודא
 וית חושנא. ותתקין ליה. בהמין איפודא:
 וכד אתיאב. ואלבם הרון אתוניה.
 ואממטר ואצדרה ואלבדנה. ואשרדה
 בשפשגהא: ושמת המצנפת עדי ראשו
 ונתת אתי נזר הקדש עדי המצנפת:
 ותשוי מצנפתא על רישיה. ותתין ית
 פליקא דקודשא על מצנפתא: ועייר
 אלעמאמה עלי ראסה. ואנעל תאג
 אלקדם דון אלעמאמה: ולקחת אתי
 שמן המשחה ויצקת עדי ראשו ומשחת
 אתו: ותסב ית משחא דרבותא. ותריק
 על רישיה. ותרפי יתיה: וכד מן דהן
 אלמסח. וצב עלי ראסה. ואמסחה:
 ואת בניו תקריב והלבשתם כהנת: וית
 בנוהי תקריב. ותלבישונן כהנת: תם
 קדם בניה. ואלבסיהם תואניא: וחגרת
 אתם אבנט אהרן ובניו ותבשת להם
 מנבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם
 ומלאת יד אהרן ויד בניו: ותזרין יתהון
 המינין אהרן ובנוהי. ותתקין להון קובעין.
 ותהי להון. כהונתא לקים עלם. ותקריב
 קורבנא דאהרן וקורבנא דבנוהי:
 ואשרדהם בונאניר הרון ובניה. וקלדהם
 קלאנסא. פתציר להם אמאמה רסם
 אדהר. ואכמל ואגב הרון וואגב בניה:
 והקרבת אתי הפר לפני אהל מועד וסמך
 אהרן ובניו את ידיהם עדי ראש הפר:

ותקריב חלק הדקדוק. (א) או בגשתם אל המזבח. תיבת המזבח בפשטא אחת בחית והיא מלרע. וכ"כ א"ת שכ"ה בספרי ספרד ע"ש במ' לך לך

וּתְקַרְבֵי יְת הַזֶּרָא. לְקֹדֶם מִשְׁפַּן זְמַנָּא.
 וְיִסְמְךָ אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי. יְת יִדְיָהוֹן עַל רִישׁ
 הַזֶּרָא: וְקֹדֶם אֶרֶת. בֵּין יְדֵי כַבֵּא אֶלְמַחְצֵר.
 וְיִסְנַד הָרוֹן וּבְנִיה. אִידִיהֶם עַלִי רֵאסָה:
 וְשַׁחֲטָה אֶת־הַפֶּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
 מוֹעֵד: וְתַבּוֹס יְת הַזֶּרָא קֹדֶם יי. בְּתַרְע
 מִשְׁפַּן זְמַנָּא: וְאֹרְבַחַה בֵּין יְדֵי אֱלֹהִ. עֵנַד
 בֵּאֵב כַּבֵּא אֶלְמַחְצֵר: וְלִקְחַת מִדָּם הַפֶּר
 וְנִתְתָה עַל־קִרְנֵת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבְּעָהּ וְאֶת־
 כַּל־הַדָּם תִּשְׁפֹךְ אֶל־יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ: וְתַסֵּב
 מִדָּמָא דְהַזֶּרָא. וְתִתִּין. עַל קִרְנֵת מִדְּבַחָא
 בְּאֶצְבְּעָהּ. וְיֵת כַּל דָּמָא תִּשְׁפּוֹךְ. לִיִּסְדָּא
 דְּמִדְּבַחָא: וְכַד מִן דָּמָה. וְאִנְעֵלָה עַלִי
 אֹרְכָאן אֶלְמִדְּבַחַה בְּאֶצְבְּעָךְ. וְצַב בְּאִקְיָה
 עֵנַד אִסְאָסָה: וְלִקְחַת אֶת־כַּל־הַחֶלֶב
 הַמִּכֶּסֶה אֶת־הַקֶּרֶב יי וְאֶת־הִיתָרֵת עַל־
 הַבֶּבֶר וְאֶת שְׁתֵּי הַבְּלִיֹּת וְאֶת־הַחֶלֶב אֲשֶׁר
 עֲלִיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ: וְתַסֵּב. יְת כַּל
 תְּרַבָּא דְחַפִּי יְת גֵּזָא. וְיֵת חֲצָרָא דְעַל
 כַּבְדָּא. וְיֵת תְּרַתִּין פּוֹלֵדִין. וְיֵת תְּרַבָּא
 דְעַל־יְהוֹן. וְתַסִּיק דְּמִדְּבַחָא: וְכַד מִנָּה
 גַּמִּיעַ אֶתְרַב אֶלְמַגְטִי אֶלְגּוֹף. וְזֵאִידָהּ
 אֶלְכַבֵּר וְאֶלְכְּלוֹתִין. וְאִשְׁחַם אֶדִי
 עַל־הַמָּא. וְקִתֵּר דֹּאךְ עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה:
 וְאֶת־בֶּשֶׂר הַפֶּר וְאֶת־עֵרוֹ וְאֶת־פֶּרְשׁוֹ
 תִּשְׂרֹף בְּאֵשׁ מַחוּץ לַמִּחָנֶה חֲטָאת הוּא:
 וְיֵת בֶּשֶׂר הַזֶּרָא וְיֵת מִשְׁכִּיָּה וְיֵת אוֹכְלֵיהּ.
 תּוֹקִיד בְּנוֹרָא. מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא. חֲטָאתָא
 הוּא: וְלַחֵם אֶרֶת וּגְדֵדָה וּפְרִתָהּ. אַחֲרֵקָה
 בְּאֵנָר כְּאֶרֶג אֶלְעֶסְכֵר. לֵאנָה דְכוּה:
 וְאֶת־הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח וּסְמְכוּ אֱהָרֹן
 וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ הָאֵיל: וְיֵת
 דְּכָרָא חַד תַּסֵּב. וְיִסְמְכוּ. אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי.
 יְת יִדְיָהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא: תֵּם קֹדֶם
 אֶחָד אֶלְכַבְּשִׁין. וְיִסְנַד הָרוֹן וּבְנִיה.
 אִידִיהֶם עַלִי רֵאסָה: וְשַׁחֲטָה אֶת־הָאֵיל
 וְלִקְחַת אֶת־דָּמוֹ וְזָרְקָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

וְתַבּוֹס יְת הַזֶּרָא. וְתַסֵּב יְת דָּמָה. וְתַזְרוּק
 עַל מִדְּבַחָא סַחֲזֵר סַחֲזֵר: וְאֹרְבַחַה. וְכַד
 מִן דָּמָה. וְרִישָׁה עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה מִסְתְּרִירָא:
 וְאֶת־הָאֵיל תִּנְתָּה לְנִתְחֵיו וְרַחֲצֵת קִרְבּוֹ
 וְכַרְעִיו וְנִתְתָּה עַל־נִתְחֵיו וְעַל־רֵאשׁוֹ: וְיֵת
 דְּכָרָא. תִּפְלִיג לְאֶבְרוּהֵי. וְתַחֲלִיל גִּיזָה
 וְכַרְעוּהֵי. וְתִתִּין עַל אֶבְרוּהֵי וְעַל רִישָׁה:
 וְעֵצָה אֶעֱצָאָא. וְאִנְסַל גּוֹפָה וְאֶכְאֶרְעָה.
 וְאֶצְפָּהָא עַלִי אֶעֱצָאָה וְרֵאסָה: וְהִקְטַרְתָּ
 אֶת־כַּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עֲלֶיהָ הוּא לִיהוּה
 רִיחַ נִיחֻיחַ אִשָּׁה לִיהוּה הוּא: וְתַסִּיק יְת
 כַּל דְּכָרָא לְמִדְּבַחָא. עַל־תָּא הוּא קֹדֶם יי.
 לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעוּא. קוֹרְבָנָא קֹדֶם יי הוּא:
 וְקִתְרָה עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה. לֵאנָה צַעֲדָה
 לָדָה. מִקְבוּל מִרְצֵי. קֹרְבָאן הוּא לָדָה:
 וְלִקְחַת אֶת הָאֵיל הַשֵּׁנִי וּסְמְךָ אֱהָרֹן וּבְנָיו
 אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ הָאֵיל: וְתַסֵּב. יְת
 דְּכָרָא תִנְיָנָא. וְיִסְמְךָ אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי. יְת
 יִדְיָהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא: תֵּם קֹדֶם אֶכְבֵּשׁ
 אֶתְאֲנִי. וְיִסְנַד הָרוֹן וּבְנִיה. אִידִיהֶם עַלִי
 רֵאסָה: וְשַׁחֲטָה אֶת־הָאֵיל וְלִקְחַת מִדָּמוֹ
 וְנִתְתָה עַל־תִּנּוּךְ אֹזֶן אֱהָרֹן וְעַל־תִּנּוּךְ
 אֹזֶן בְּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
 וְעַל־בֶּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרְקָה אֶת־הַדָּם
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְתַבּוֹס יְת דְּכָרָא.
 וְתַסֵּב מִדָּמָה וְתִתִּין. עַל רוּם אוֹדְנָא
 דְּאֱהָרֹן. וְעַל רוּם אוֹדְנָא דְּבְנוֹהֵי דִיִּפְיָנָא.
 וְעַל אֲרִיזֵן יְדֵיהֶן דִּיִּפְיָנָא. וְעַל אֲרִיזֵן
 רַגְלֵיהֶן דִּיִּפְיָנָא. וְתַזְרוּק יְת דָּמָא. עַל
 מִדְּבַחָא סַחֲזֵר סַחֲזֵר: וְאֹרְבַחַה. וְכַד מִן
 דָּמָה וְאִנְעֵלָה. עַלִי גְצֻרָף אֹזֶן הָרוֹן.
 וְעַלִי גְצֻרָף אֹדָאן בְּנִיה אִיאֲמִין. וְעַלִי
 אֶבְהָאִם אִידִיהֶם אִיאֲמִין. וְעַלִי אֶבְהָאִם
 אֶרְגָלָהֶם אִיאֲמִין. וְרִישׁ בְּאִקְיָ אֶדָם.
 עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה מִסְתְּרִירָא: וְלִקְחַת מִן
 הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה
 וְהִזִּית עַל־אֱהָרֹן וְעַל־בְּנָדָיו וְעַל־בְּנָיו וְעַל־

חלק הדקדוק. ח) ואת היותר על הכבד. היבט ואת בסגול ומקף בכל התינאן: ט) ואת האיל וכו' וסמכו אהרן וכו'. היבט
 אהרן שבפסוק זה בספרים שלנו חסר. אבל במסורת הדפוס מלא. ומעם זה לא ראיתיו למה מלא. אבל לפי הספרים שלנו מצאתי טעם
 בחסרון שם אהרן כל אהרן חסר וי"ו למה אינו דין שיהא של משה חסר ושל אהרן מלא. ע"כ. ופליאה נשגבה בעיני היא זו. ולפ"ז אין
 לכתבם בספרי התורות כי אם חסר עד שיערה עלינו רוח. [מהרי"ב]:

בְּנֵי בְנֵי אֶתְוּ וְקָדֵשׁ הוּא וּבְנֵי וּבְנֵי
 וּבְנֵי בְנֵי אֶתְוּ וְתִסֵּב. מִן דְּמֵא דְעַל
 מִדְּבַחַת וּמִמְשַׁחַת דְּרַבּוּתָא. וְתֵי עַל
 אַהֲרֹן וְעַל לְבוּשׁוֹהִי. וְעַל בְּנוֹהִי. וְעַל לְבוּשׁוֹהִי
 בְּנוֹהִי עֲמִיָּה. וְיִתְקַדֵּשׁ הוּא וּלְבוּשׁוֹהִי.
 וּבְנוֹהִי. וּלְבוּשׁוֹהִי בְּנוֹהִי עֲמִיָּה: תָּם כֹּד מִן
 אָדָם אֲדִי עַלִי אֶלְמִרְבַּח וּמִן דְּהֵן
 אִמְסוּחִיָּה. וְאַנְצַח עַלִי הַרְוֹן וְעַלִי תִיאָבָה.
 וְעַלִי בְנִיָּה. וְתִיאָב בְּנִיָּה מַעֵה. וְיִתְקַדֵּם
 הוּ וְתִיאָבָה. וּבְנִיָּה וְתִיאָב בְּנִיָּה מַעֵה:
 וְלִקְחַת מִן הָאֵיל הַחֵלֶב וְהָאֵלִיָּה וְאֶת־
 הַחֵלֶב וְהַמִּכְסָּה אֶת־יִקְרָב וְאֶת יִתְרַת
 הַכֹּהֵן וְאֶת שְׁתֵי הַבָּלִית וְאֶת־הַחֵלֶב
 אֲשֶׁר עֲלִיהֶן וְאֶת שׁוֹק הַיְמִיָּן כִּי אֵיל
 מִלְּאִים הוּא: וְתִסֵּב מִן דְּכָרָא. תִּרְבָּא
 וְאֵלִיָּתָא. וְיִת תִּרְבָּא דְחַפִּי יִת גִּזָּא. וְיִת
 חֶצֶר כְּבִדָּא וְיִת תִּרְתִּין כּוֹזִין. וְיִת תִּרְבָּא
 דְעַלִיָּהוֹן. וְיִת שְׁקָא דִימִיָּנָא. אֲדִי דְכָר
 קוֹרְבָנִיָּא הוּא: וְכֹד מִן אֶלְכֵבֶשׁ. אֶתְרַב
 וְאֵלִיָּה. וְאֶתְרַב אֶלְמִנְטִי אַנְוָא. וְזֹאֲדָה
 אֶלְכֵבֶד וְאֶלְכֵלוּתִין. וְאֶשְׁהֵם אֲדִי עֲדִיָּהֵמָא.
 וְאַסְאֵק אֶלְאִיָּמִן. לֹאֲנָה כֵבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר:
 וְכִכֵּר לֶחֶם אֶחָת וְחֵלֶת לֶחֶם שְׁמֵן אֶחָת
 וְרִקִּיק אֶחָד מִסַּל הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:
 וּפְתָא דְלֶחֶם חֲדָא. וְגִרִיצָתָא דְלֶחֶם
 מִשְׁחָה. חֲדָא וְאַסְפּוֹג חֲדָא. מִסְלָא דְפִשְׁטִירָא.
 דְקָדֵם יי: וְרִגִיף וְאַחֵר מִן כֹּל גִּזָּע מִן
 אֶלְכֵבֶד. וְגִרְדָּקָה וְאַחֵרָה מִמְסוּחָה בְּדֵהן.
 וְרִקְאָקָה וְאַחֵרָה. מִן סַל אֶלְפִשְׁטִיר. אֲדִי
 בֵּין יְדֵי אֵלֵה: וְשִׁמְתָה הַכֹּל עַל פְּפִי אַהֲרֹן
 וְעַל פְּפִי בְנָיו וְהִנֵּפֶת אֶתְם הַנּוֹפֵחַ לִפְנֵי
 יְהוָה: וְתִשׁוּי כּוֹזָא. עַל יְדָא דְאַהֲרֹן. וְעַל
 יְדָא דְבְנוֹהִי. וְתִרִים יִתְהוֹן. אֶרְמָא קָדֵם
 יי: וְאַנְעַל אֶלְכֵל. עַלִי הַרְוֹן וּבְנִיָּה.
 וְחֲרֵךְ דְאֶלְך. תַּחֲרִיכָא בֵּין יְדֵי אֵלֵה:
 וְלִקְחַת אֶתְם מִיָּדֵם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ
 עַל־הַעֲלֵה־יֵד לְרִיחַ נִיחּוּחַ לִפְנֵי יְהוָה אֵשֶׁה
 הוּא לִיְהוָה: וְתִסֵּב יִתְהוֹן מִיְדֵהוֹן. וְתִסִּיק

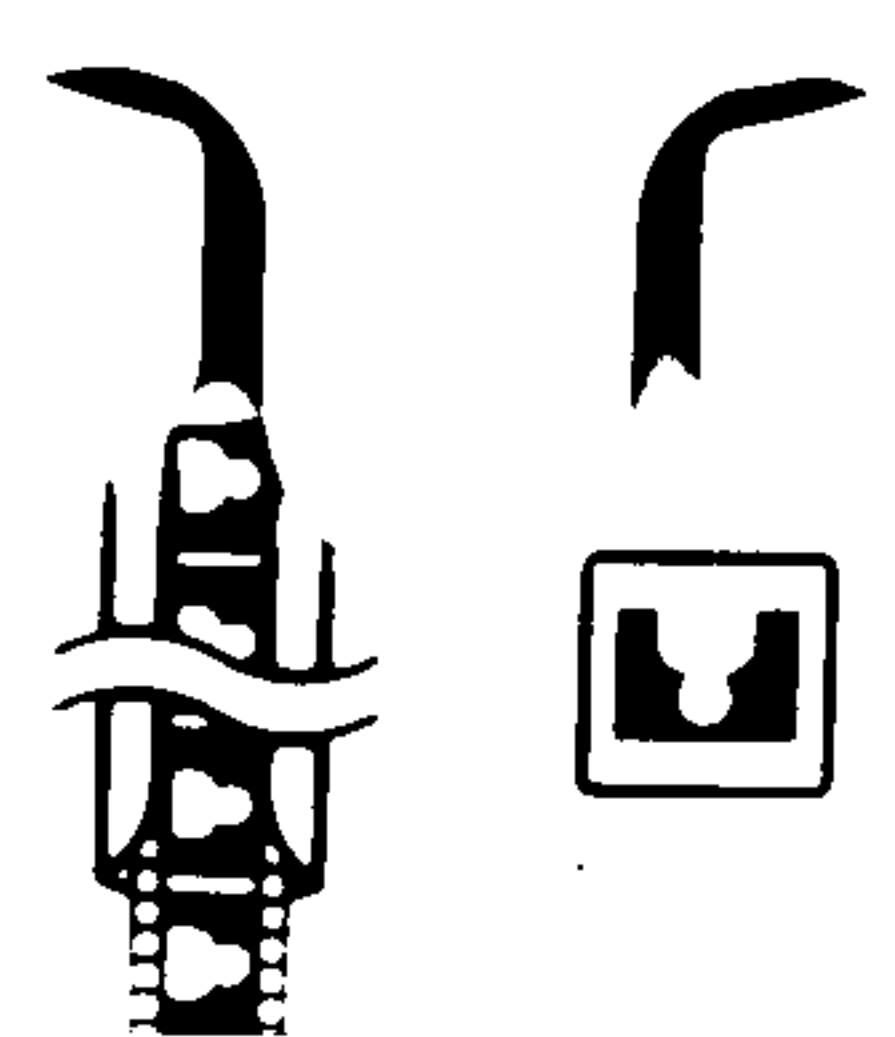
לְמִדְּבַחַת עַל עֲרֵתָא. לְאֶתְקַבְלָא בְּרַעוּא
 קָדֵם יי. קוֹרְבָנָא הוּא קָדֵם יי: וְכֹדָה
 מִן אִידִיָּהִם. וְקִתְרָה עַלִי אֶלְמִרְבַּח מַע
 אֲצַעִידָה. מִקְבּוֹל מִרְצֵי בֵּין יְדֵי אֵלֵה.
 קִרְבָּאן הוּ לֵדָה: וְלִקְחַת אֶת־יְהוָה
 מֵאֵיל הַמִּלְּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהִנֵּפֶת אֶתְוּ
 הַנּוֹפֵחַ לִפְנֵי יְהוָה וְהִיָּה לְךָ לְמִנָּה: וְתִסֵּב
 יִת חֲדָיָא. מִדְּכָר קוֹרְבָנִיָּא דְאַהֲרֹן.
 וְתִרִים יִתְהוֹ. אֶרְמָא קָדֵם יי. וְהִי לְךָ
 לְחֵלֶק: וְכֹד אֶלְקִין. מִן כֵּבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר
 אֲדִי לְהַרְוֹן. וְהַרְכָּה תַּחֲרִיכָא בֵּין יְדֵי אֵלֵה.
 וְיִכּוֹן לְךָ נְצִיבָא: וְקִדְשִׁתָּ אֶת־יְהוָה
 הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוֹנֵף
 וְאֲשֶׁר הוֹרֵם מֵאֵיל הַמִּלְּאִים מֵאֲשֶׁר
 לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבְנָיו: וְתִקְדִּישׁ יִת חֲדָיָא
 דְאַרְמוּתָא. וְיִת שְׁקָא דְאַפְרָשׁוּתָא.
 דְאַתְרָם וְדְאַתְפָּרֶשׁ. מִדְּכָר קוֹרְבָנִיָּא.
 מִדְּלְאַהֲרֹן וּמִדְּבְנוֹהִי: וְקָדֵם קִין אֶתְחַרִּיךְ.
 וְסִאֵק אֶרְפִיעָה. אֲדִי חֲרֵךְ וְאֲדִי רַפְעָה. מִן
 כֵּבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר. אֲדִי לְהַרְוֹן וּבְנִיָּה: וְהִיָּה
 לְאַהֲרֹן וּלְבְנָיו לְחֵקִי עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל כִּי תִרְוּמָה הוּא וְתִרְוּמָה יְהוָה
 מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזְבְּחֵי שְׁלֹמִיָּהִם
 הַתְּרוּמָתָם לִיְהוָה: וְהִי לְאַהֲרֹן וּלְבְנוֹהִי
 לְקִים עֲלֵם. מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲדִי אֶפְרָשׁוּתָא
 הוּא: וְאַפְרָשׁוּתָא. יְהוּ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִנְכֵסֶת קוֹדְשִׁיָּהוֹן. אֶפְרָשׁוּתָהוֹן קָדֵם יי:
 פִּיצִיר לְהַרְוֹן וּבְנִיָּה רִסֵּם אֲדָהֵר. מִן בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. כֵּמָא אֲנָהֵם רַפִיעָה. כְּדֹאֲךָ
 יִכּוֹנָא רַפִיעָה מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן דְּבִאִיָּה
 סְלֵאמֵתָהִם. הֵמָּא רַפִיעָתָהִם לֵדָה:
 וּבְנֵי הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יְהוּ לְבְנָיו
 אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָּהֶם וּלְמִלְּאֵיָּבֶם אֶת־יָדֵם:
 וּלְבוּשֵׁי מוֹדֵשׁא דְאַהֲרֹן. יְהוֹן לְבְנוֹהִי
 בְּתִרְוּהִי. לְרַבָּאָה בְּהוֹן. וְלְקִרְבָּא בְּהוֹן יִת
 קוֹרְבָנָהוֹן: וְתִיאָב אֶלְקָדֵם אֲדִי לְהַרְוֹן.
 תִּכּוֹן לְבְנִיָּה מִן בְּעֵדָה. יִמְסוּחֹן בְּהָא.
 וְיִכְמַל בְּהָא וְאַנְבָּהִם: שְׁבַעַת יָמִים

חלק הדקדוק. (י) וקדש הוא ובגדיו. היבט וקדש לרע: (יא) וחלת לחם שמן. היוו בנעוץ בכל ס"ת והירושלמים: (יב) לריח
 ניתוח. תיבת ניחוח בפשטא אחת והיא מלרע וזו היא שיטת ספרי ספרד והירושלמים והרב א"ת ו"ל. ובקצת היגאן בהרי פשטי וליתא:

י ילכשם הבהן תהתיו מבניו אשר יבא
 אליהם מועד לשרת בקדש: שבעא
 יומין ילכשון כהנא תחותיה מבנוהי.
 הייעוד למשכן זמנא לשמשא בקודשא:
 סבעה איאם ילכסהם אלמאם בעדה
 מן בניה פיצלה. אן ידכל ארי כבא
 אלמחצר יכדם פי אלקדם: זאת איך
 המלאים תקח ובשרת אתי בעירו במקם
 קדש: וית. דכר קורבניא הסב.
 ותבשיל ית בשריה פאתר קדיש: וכד
 כבש אלכמאר. ואנצג לחמה פי מוצע
 מקדם: ואכל אהרן ובניו אתי בשר
 האיל ואת העתם אשר בפל פתח אהל
 מועד: ויכול אהרן ובנוהי ית בשר
 הכרא. וית לחמא דבסלא בתרע משכן
 זמנא: ויאכל הרון ובניה להם אלכבש. מע
 אלכבו אדי פי אסל. ענד באב כבא
 אלמחצר: ואכלו אתם אשר פפר בהם
 למלא את ידיהם לקדש אתם וזר לא
 יאכל פיי קדש הם: ויכלון יתהון
 האתפרי בהון. לקרבא ית קורבניהון
 לקדשא יתהון. וחילוני לא ייכול ארי
 קודשא אנון: ויאכלהם אדי אסתגפר
 בהם. ליכמל ואנבהם ליקדסהם. ואנני
 לא יאכל אד הם קדסא: ואם יותר
 מבשר המלאים ומן העתם עד הפקר
 ושרפת את הנותר פאש לא יאכל פי
 קדש הוא: ואם ישתאר מבשר
 קורבניא. ומן לחמא עד צפרא. ותוקיד
 ית דאשתאר בנורא. לא יתאכיל ארי
 קודשא הוא: ואן תבקא מן לחם
 אלכמאר. ומן אלכבו ארי אצבאה.
 פאחרק ארבאקי באנאר. ולא יוכל אד
 הו קדסא: ועשית לאהרן ולבניו פכה
 פכל אשר צויתי אתכה שבעת ימים
 תמלא ידם: ותעביד. לאהרן ולבנוהי
 פדין. פכל דפקידית יתך. שבעא יומין
 תקריב קורבניהון: ואצנע להרון ובניה

כדאך. כגמיע מא אמרתך. סבעה
 איאם תכמל ואנבהם: ופר חטאת
 תעשה ליום עליהם פרים וחטאת עלי
 המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו
 לקדשו: ותורא דחטאתא. העביד
 ליומא עד פפוריא. ותדפי ית (עד)
 מדבחה. בכפרותך עלוהי. ותדפי יתיה
 לקדשותיה: ורת אדכוה. תצנעה כל
 יום לאלגפראן. פתדכי אלמדבה.
 ותסתגפר ענה. ותמסחה לתקדסה:
 שבעת ימים תכפר עליהם המזבח וקדשת
 אתו והיה המזבח קדש קדשים פלי
 הנגע במזבח יקדש: שבעא יומין. תכפר
 על מדבחה. ותקדיש יתיה. ויהי מדבחה
 קדש קודשין. פל דיקרב במדבחה
 יתקדש: סבעה איאם. תסתגפר ענה
 ותקדסה. ויציר אלמדבח מן כואן
 אלאקראם. כל מן דנא בה תקדם:
 וזה אשר תעשה עליהם המזבח
 פבשים פני שנה שנים ליום המיד:
 ודין. דתעביד על מדבחה. אמרין פני
 שנא. תרין ליומא תדירא: והוא מא
 תקרבה עלי אלמדבה. המדין אנני
 סנה. פי כל יום דאימא: אתי הפבש
 האחד תעשה בפקר ואת הפבש השני
 תעשה בין הערבים: ית אמרא חד
 תעביד בצפרא. וית אמרא תנינא.
 תעביד בין שמשא: אהדהמא
 באלגראה. ואלאכר בין אלגרובין:
 ועשרון סלת פלוג בשמן פתית רבע
 ההין ונסך רביעת ההין יין לפבש האחד:
 ועשרונא סולתא. דפיל במשח פתישא
 רבעות הינא. ונסכא. רבעות הינא
 חמרא. לאמרא חד: ועשר ארוביה
 סמר. מרתות ברבע קסט מן דהן אזית
 אמדקוק. ומזאג רבע קסט כמר. מע
 כל חמל: ואת הפבש השני תעשה בין
 הערבים פמנחת הפקר וכנסכה תעשה

חלק הדקדוק. (נ) ילכשם הבהן. בא מחובר ע"ד כנוי העבר והראוי לכתשם. ובא קמץ גדול תחת קמץ קמץ
 [הר"ב]:
 כ שמות (כתר תורה)

ליה לרית ניהת אשה ליהוה : וית אמרא
 תנינא תעביד בין שמישיא . פמנחת
 זכרא וכנסתה תעביד לה . לאתקבלא
 ברעוא . קורבנא קדם יי : וארא קרבת
 אתאני בין אנרוכין . פכהדייה אנראה
 ומזאגתא תצנע להא . פיציז מקבולא
 מרציא . קרבאנא ללה : עלת תמוד
 לדתיתכם פתחיהלמועד לפני יהוה
 אשר אועד לכם שמה לדבר אליה שם :
 עלת תדירא לדריכון . פתרע משפן
 זמנא קדם יי . דאזמין מימרי לבון תפון
 למקלא עפק תפון : צעידה דאימא
 לאניאלכם . ענד באב כבא אלמחצר
 בין ידי אלה . אדי אחאצרכם הנאך .
 ואכאטכך תם : ונערתו שמה לבני
 ישראל ונקדש בכברי : ואזמין מימרי
 תפון לבני ישראל . ואתקדש ביקרי :
 וארא האצרת תם לבני אסראיל . תקדם
 אלבית בנורי : וקדשתי אתיהל מועד
 ואתיהמוזבח ואתיהארן ואתבניו אקדש
 לבחן לי : ואקדיש ית משפן זמנא וית
 מדבחא . וית אהרן וית בנוהי . אקדיש
 לשמישא קדמי : וקדסת בה כבא
 אלמחצר ואלמדבת . וקדסת הרון ובניה
 דיאמו לי : ושכנתי בתוך בני ישראל
 והייתי להם לאלהים : ואשרי שכנתי .
 פגו בני ישראל . ואהוי להון לאלה :
 ואסכן נורי פי מא בין בני אסראיל . ואכון
 להם אלאהא : וידעו כי אני יהוה
 אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ
 מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם :
 וידעון . ארי אנא יי אלההון . דאפיקית
 יתהון . מארעא דמצרים לאשראה
 שכנתי ביניהון . אנא יי אלההון :
 ויעלמון אני אלה רבהם . אלדי אכרנתהם
 מן בלד מצר לאסכן נורי פי מא בינהם .
 אנא אלה רבהם אפי בדארך : פ

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים
 תעשה אתו : ותעביד מדבחא לאקטרא

עלוהי קטרת בוסמין . דאעי שטין תעביד
 יתיה : ואצנע מדבת לתבכור אלכבור .
 מן כשב אסנט תצנעה : אמא ארפו
 ואמא רחבו רבוע יהיה ואמתים קמתו
 מפנו קרנתו : אמתא אורכיה . ואמתא
 פותיה מרבע (מרובע) יהי . ותרתין
 אמין רומיה . מניה קרנוהי : מולה דראע .
 וערצה דראע יכון מרבעא . וסמכה
 דראעין . מנה ארכאנה : וצפית אתו
 זהב סהור אתינגו ואתיקורתו סביב
 ואתיקרנתו ועשית לו זר זהב סביב :
 ותחפי יתיה דהב דכי . ית אנריה וית
 פותלוהי . סהור סהור וית קרנוהי .
 ותעביד ליה . זר דדהב סהור סהור :
 וגשה בדהב כאץ . סמחה וחטאנה .
 מסתדירא וארכאנה . ואצנע לה . ויגא
 מן דהב מסתדירא : ושתי טבעת זהב
 תעשה לזו מתחת לזו על שתי צלעותיו
 תעשה על שני צדיו והיה לבתים לבדים
 לשאת אתו בהמה : ותרתין עזקו
 דדהב . תעביד ליה מקרע לזיריה . על
 תרתין זויתיה . תעביד על תרין סמרוהי .
 ויהי לאתרא לאריחא . למפל יתיה
 בהון : וחלקתין מן דהב . תצנעהמא להמן
 דון זיגה . פיגהאתיה . כדאך עלי גאנביה :
 תכון מכאנא לארהוק . ליהמל בהא :
 ועשית אתיהבדים עצי שטים וצפית
 אתם זהב : ותעביד ית אריחא דאעי
 שטין . ותחפי יתהון דהבא : ואצנע
 ארהוק מן כשב אסנט . וגשהא בדהב :
 ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארון
 העדת לפני הפרכת אשר עליהעדת
 אשר אועד לך שמה : ותתין יתיה קדם
 פרוכתא . דעל ארונא דסהרותא . קדם
 כפורתא . דעל סהרותא . דאזמין מימרי
 לך תפון : ואגעלה בין ידי אסנף . אדי עלי
 צנרוק אשהארה . בין ידי אלגשא . אדי
 עלי אשהארה . אדי אחאצרך הנאך :
 והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בפקר

חלק הדקרוק . יד) לשכני בתוכם . מקור בקמץ חפץ [מהרו"ב] .

בַּפֶּקֶד ^{טו} בְּהִיטְבוּ אֶת־הַנֶּזֶר וּקְטִירָנָה:
 וַיִּקְטֹר עֲלוֹהֵי אֹהֶל קִטְרֵת בּוֹסְמִין. בְּצִפֹּר
 בְּצִפֹּר. בְּאֵת־קִנְיֹתֶיהָ יֵת בּוֹצִינֵי־אֵי־קִטְרָנָה:
 וַיִּזְכֹּר עֲלֶיהָ הַרוּחַ בְּכוֹר אֲצִמוֹג. פִּי כָל
 גִּדְאָה. אֲדָא אֲצִלָּה בְּהָ אֲסַרְגַּ בְּכַר בְּהָ:
 וּבַה־עֵלֶת אֹהֶל אֶת־הַנֶּזֶר בֵּין הָעַרְפִּים
 וּקְטִירָנָה קִטְרֵת הַמִּיד לִפְנֵי יְהוָה
 לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְאֲדֻלְקוֹת אֹהֶל־יֵת בּוֹצִינֵי־אֵי.
 בֵּין שְׁמֵשֵׁי־אֵי וּקְטִירָנָה. קִטְרֵת בּוֹסְמִין
 תִּדְרֹא. קֹדֶם יי' לְדֹרֵיכֹן: וּכְדֹאֲךָ אֲדָא
 אֲסַרְגַּ אֲסַרְגַּ. בֵּין אֲלִגְרוּבִין בְּכַר בְּהָ.
 בְּכוֹרָא דְאִימָא. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי לֹאֲגִיאֲלֹכֶם:
 לֹא־תַעֲדוּ עֲלֵיו קִטְרֵת זֶרֶה וְעֵלָה וּמִנְחָה
 וְנִסְךְ לֹא תִסְבּוּ עֲלָיו: לֹא תִסְקֹן עֲלוֹהֵי.
 קִטְרֵת בּוֹסְמִין נוֹכְרֵי־אֵין וְעֵלְתָא וּמִנְחָתָא.
 וְנִסְכָּא. לֹא תִנְסַבּוּן עֲלוֹהֵי: לֹא תִבְכְּרוּ
 עֲלֶיהָ. בְּכוֹרָא גְרִיבָא וְלֹא צַעֲדָה וְלֹא
 הִדְיָה. וּמִזֹּאגָא. לֹא תִרְשׁוּ עֲלֶיהָ: וּבִפֶּר
 אֹהֶל עַל־קִרְנֹתָיו אַחַת בְּשָׁנָה מִדָּם
 חֲטָאת הַכֹּפְרִים אַחַת בְּשָׁנָה יִכְפֹּר עֲלָיו
 לְדֹרֹתֵיכֶם קִדְשֵׁי־קִדְשִׁים הוּא לִיהוָה:
 וַיִּכְפֹּר אֹהֶל עַל קִרְנֹתָיו. חֲדָא בְּשֵׁתָא.
 מִדָּם חֲטָאת פְּפוּרִיא. חֲדָא בְּשֵׁתָא יִכְפֹּר
 עֲלוֹהֵי לְדֹרֵיכֹן. קִדְשׁ קִדְשֵׁין הוּא קֹדֶם
 יי': וַיִּסְתַּגֵּף הַרוּחַ עֲנַר אֲרַכָּאנָה. מֵרָה
 פִּי אֲסַנָּה. מִן דָּם דְּכוּהֵי יוֹם אֲלִגְפֹרָאן.
 מֵרָה פִּי אֲסַנָּה יִסְתַּגֵּף עֲנַרָה לֹאֲגִיאֲלֹכֶם.
 מִן כּוּאֵץ אֲלֹאֲקֹדָאם הוּ לְדָה:
 קי"א פיסוקים סימן מיכאל ומפטרין אתה בן אדם הנד
 ביחוקאל סימן מ"ג פ גנ"ח למנחת שבת וב' וה'
 וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיד יי'
 עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי: תֵם כֹּלֶם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תִּבְלִימָא: פִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל לְפַקְדֵיהֶם וְנִתְּנָו אִישׁ בְּפֶר נַפְשׁוֹ
 לִיהוָה בְּפֶקֶד אֲתֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף
 בְּפֶקֶד אֲתֶם: אֲרִי תִקְבִּיר. יֵת חוֹשֶׁבֶן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיַת־הוֹן. וַיִּתְּנוּן. גְּבַר פּוֹרְקָן
 נַפְשִׁיהָ: קֹדֶם יי' כֹּד תִּמְנֵי תִהוֹן. וְלֹא

חלק הדקדוק. טו) בהיטבו את-הנזרות וקטירנה.
 א"ה ו"ל:

יְהִי בְהוֹן. מוֹתָא כֹּד תִּמְנֵי יִתְהוֹן: אֲדָא
 חֲצִלַת גַּמְרָה בְּנֵי אֲסַרְאִיל עֲלֵי עֲדֻדָהִם.
 פִּרְיַעַט כָּל רַגְל פִּרְא נַפְסָה לְדָה אֲדָא
 אַחֲצִיתָהֶם. וְלֹא יִתֵּל בָּהֶם וּבֹא עֲנַר דְּאֲךָ:
 זֶה וַיִּתְּנוּ בְּרִי־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקָדִים מִחֲצִית
 הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֲשָׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל
 מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל הַרְּוּמָה לִיהוָה: דִּין וַיִּתְּנוּן.
 כָּל הָעֵבֶר עַל מִנְיַיָּא. פִּלְגוֹת סִלְעָא
 בְּסִלְעֵי קִדְשָׁא. עֲשָׂרִין מַעֲיִן סִלְעָא.
 פִּלְגוֹת סִלְעָא. אֲפִרְשׁוּתָא קֹדֶם יי': הֲדָא
 מֵא יַעֲטִי כָל מִן גֹּאז עֲלֶיהָ אֲלַעֲדָד. נִצַּף
 מִתְקָאָר בְּמִתְקָאָר אֲלִקְדָם. עֲשָׂרִין
 דֹּאֲנִק אֲלִמִּתְקָאָר. נִצַּפָּה רְפִיעָה לְדָה:
 בְּרִי־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקָדִים מִפְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
 וּמַעֲלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה: כָּל הָעֵבֶר
 עַל מִנְיַיָּא. מִפֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלָא.
 יִתֵּן אֲפִרְשׁוּתָא קֹדֶם יי': כָּל מִן
 גֹּאז עֲלֶיהָ אֲלַעֲדָד. מִן אֲבָן עֲשָׂרִין
 סִנָּה וְצֹאֲעֵדָא. פִּהוּ יַעֲטִי רְפִיעָה לְדָה:
 הָעֲשִׂיר לֹא־יִרְבֶּה וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט
 מִמִּחֲצִית הַשֶּׁקֶל דָּתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה
 לְכַפֵּר עַל־נַפְשֵׁיכֶם: דַּעֲתִיר לֹא יִסְנֵי.
 וְדִמְסָבִין לֹא יִזְעַר. מִפִּלְגוֹת סִלְעָא.
 לְמִתֵּן יֵת אֲפִרְשׁוּתָא קֹדֶם יי'. לְכַפֵּרָא
 עַל נַפְשֵׁיכֹן: אֲלִמְיֹסֵר לֹא יִכְתֹּר.
 וְאֲלִפְקִיר לֹא יִקְלֵר. מִן נִצַּף אֲלִמִּתְקָאָר.
 פִּאֲעֵטוּ רְפִיעָה לְדָה. וּבִפְרוּ עֵן אֲנַפְסָכֶם:
 וְלִקְחֹת אֶת־בֶּכֶף הַכֹּפְרִים מֵאֵת פְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְנִתְּתָ אֵתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֱלֹהִי מוֹעֵד
 וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר
 עַל־נַפְשֵׁיכֶם: וְתִסַּב יֵת בֶּסֶף פְּפוּרִיא.
 מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִתֵּן יִתִּיהָ. עַל פּוֹלְחֵן
 מִשְׁכַּן זְמָנָא. וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹנָא
 קֹדֶם יי'. לְכַפֵּרָא עַל נַפְשֵׁיכֹן: וְכֹד
 פִּצְחָ אֲלִגְפֹרָאן. מִן בְּנֵי אֲסַרְאִיל. וְאֲצִרְפָּה
 לְכַרְמָה' כְּבֹא אֲלִמְחֶצֶר. וַיִּכּוֹן לְבְנֵי
 אֲסַרְאִיל דְּכֹרָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי. וּכְפֹאֲרָה
 עֵן אֲנַפְסָכֶם: פ

ובין
 תיבת בהיטבו בהביר לא במארכה בכל ס"ה והירושלמים וכו"ב

וידבר יהוה אל־משה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
 תבלימא : ועשית פיור נחשת ובנו
 נחשת לרהצה ונתת אתו בין־אהל־מועד
 ובין המזבח ונתת שפה מים : ותעבד
 פיורא דנחשא . ובסיסיה דנחשא לקדוש
 ותתין יתיה . בין משכן ומנא ובין מדבחה
 ותתין תמן מיא : ואצנע חוץ מן נחאם .
 ומקעדה מן נחאם לאגסל . ואגעלה בין
 כבא אלמחצר ואלמדבח . ואגעל פיה
 מאא : ורחצו אהרן ובניו ממנו את־
 ידיהם ואת־רגליהם : ויקדשו . אהרן
 ובנוהי מניה . ית ידיו וית רגליהו :
 ויגסל הרון ובניה מנה . אידיהם וארגלהם :
 בבאם אל־אהל מועד ורחצו־מים ולא
 ימתו * או בגשתם אל־המזבח לשרת
 דהקטיר אשה ליהוה : במיעדהו . למשכן
 ומנא . יקדשו מיא ולא ימותו . או
 במקרב־הון למדבחה לשמשא . לאפקא
 קורבנא קדם יי : פי דכולהם אלי כבא
 אלמחצר ינסרון בארמא ולא יהרכון .
 ופי תקדמהם אלי אלמדבח ליכדמו .
 ויקתרו קרבאן ללה : ורחצו ידיהם
 ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק־
 עולם לו ולורעו דרתם : ויקדשו . ידיהו
 ורגליהו ולא ימותו . ותהי דהון קים
 עצם . ליה ולבנוהי דרריהו : ויגסלון
 אידיהם וארגלהם ולא יהרכון . ויכון להם
 רסם אדהר . לה ולבניה לאגיאלהם : פ
 וידבר יהוה אל־משה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
 תבלימא : ואתה קה־דך בשמים ראש
 מר־דרור חמש מאות וקנמן־בשם
 מחציתו חמשים ומאתים וקנה־בשם
 חמשים ומאתים : ואת סב דך בוסמן
 רישא . מירא דכיא מתקל חמש מאה .
 וקנמן בשם פלגותיה מתקל מאתן
 וחמשין . וקני בוסמא מתקל מאתן
 וחמשין : ואנת פכך דך מן רוס אלמיאב .

מן אלמסך אלכאיז כמס מאיה מתקאר .
 ומן ארעוד אלטייב מתל נצפה מאיתין
 וכמסין . ומן סצב אדרורה מאיתין
 וכמסין איצא : וקדה חמש מאות בשקל
 הקדש ושמן זית הין : וקציעתא . מתקל
 חמש מאה (סלעין) בסלעי קודשא . ומשח
 זיתא מלי הינא : ומן אלקסט . כמס
 מאיה מתקאר במתקאר אלקדם . ומן
 דהן אזיתון מל אלקסט : ועשית אתו
 שמן משחת קדש רקח מרקחת מעשה
 רקח שמן משחת־קדש יהיה : ותעבד
 יתיה . משח רבות קודשא . בוסם מבוסם
 עובר בוסמנו . משח רבות קודשא יהי :
 ואצנע דארך . דהן מסח אלקדם . עטרא
 מעטרא צנעה עטאר . כדאך יכון דהן
 מסח אלקדם : ומשחת בו את־אהל
 מועד ואת ארון העדת : ותרפי ביה ית
 משכן ומנא . וית ארונא דסהדותא :
 ואמסה בה כבא אלמחצר . וצנדוק
 אשהאדה : ואת־השלקן ואת־פלגיו
 ואת־המנרה ואת־כליה ואת מזבח
 הקטרת : וית פתורא וית פל מנוהי . וית
 מנרתא וית מנהא . וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא : ואלמאידה וגמיע אניתהא .
 ואלמנארה ואניתהא . ומדבח אלכבור :
 ואת־מזבח העלה ואת־פלגיו ואת־
 הפיר ואת־כפו : וית מדבחה העלתא וית
 פל מנוהי . וית פיורא וית בסיסיה :
 ומדבח אצעידה וגמיע אניתה . ואלחויץ
 ומקעדה : וקדשת אתם והיו קדש
 קדשים פליהננע בהם יקדש : ותקדיש
 יתהו . ויהו קדש קודשין . פל דיקרב
 בהו יתקדש : וקדסהם . ויכוננו מן כואץ
 אלאקדאם . כל מן דנא בהם תקדם :
 ואת־אהרן ואת־בניו תמשח וקדשת
 אתם לבתן לי : וית אהרן וית בנוהי
 תרפי . ותקדיש יתהו לשמשא קדמי :
 ואמסס הרון ובניה . וקדסהם ליאמו לי :
 ואל־בני ישראל תדבר לאמר שמן

משחת חלק הדקדוק . או אי בגשתם אל המזבח בפשטא אחת והוא לרע בכל ס"ת והירושלמיים והוא שיפת ר"ם לונאנו ז"ל .

לך ליהוה: וקטורת בוסמן דתעביר.
 בדרמותה. לא תעבדון לכון. קודשא
 יהי קד קדם יי: ואלבכור אדי תצנעה.
 בהיאתה לא תצנעו לכם. קדסא יכון
 לכם. כמא הו לדה: איש אשר יעשה
 כמזה דהריח פה ונכרת מעמיו: גבר.
 דיעביר דכותה לארהא בה. וישתיצי
 מעמיה: איי אנסאן צנע מתלה ליתכבר
 בה. ינקטע מן קומה: ס וידבר
 יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: הם כלם אלה מוסי
 תכלימא: ראה קראתי בשם בצלאל
 בן אורי בן חור למטה יהודה: חור
 דרביתי בשום. בצלאל בר אורי בר חור
 לשבט יהודה: אנצר קד שרפת אסם
 בצלאל. אבן אורי אבן חור מן סבט
 יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים בהכמה
 ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה:
 ואשלימית עמיה רוח מן קדם יי.
 בהכמה. ובסודלתנו ובמדע ובכל עבדא:
 ואכמת פיה עלמא מן ענד אלה בתכמה.
 ופהם ומערפה בגמיע אצנאיע: לחשב
 מהשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת:
 לאדפא אופנון (כל"ו אופנון). למעבד.
 בדהבא ובכסף ובנחשא: והאדק
 באלמהן. בצנעה אדהב ואפצה ואנהאם:
 ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ
 לעשות בכל מלאכה: ובאופנות אבן
 טבא. לאשלמא ובנרות אעא. למעבד
 בכל עבדא: ובכרט אלגוהר. לאצנאם
 ונגר אלכשב. ועמל סאור אצנאיע:
 ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן
 אחיסמך למטה דן. ובלב כל חכמי לב
 נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך:
 ואנא הא יהבית עמיה. ית אהליאב. בר
 אחיסמך לשבטא דדן. ובלב כל חכמי
 לבא יהבית חכמתא. ויעבדון. ית כל
 דפקודתך: ואנא פקר צממת אליה.
 אהליאב אבן אחיסמך מן סבט דן. ופי
 קרב כל חבים קד געלת חכמה. פיצנעו.

משחת קדש יהיה זה לי דרתיכם:
 ועם בני ישראל המליד למימר. משה.
 רבות קודשא יהי דין. לי (כל"ו קדמי)
 לדריכון: ומר בני אסראיל קאילא. יכון
 הדא לכם. דהן מסח אלקדס לאניאלכם:
 ערבישר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא
 תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם:
 על בשרא דאנשא לא יתסך. ובדרמותיה.
 לא תעבדון פותיה. קודשא הוא. קודשא
 יהי לכון: עלי ברן איי אנסאן לא ידהן
 מנה. ובהיאתה. לא תצנעו מתלה. וכמא
 הו קדס. כוואך קדסא יכון לכם: איש
 אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו ער
 זר ונכרת מעמיו: גבר דיבסם דכותיה.
 ודיתין מניה על חילוני. וישתיצי מעמיה:
 איי אנסאן תעטר כמתלה. או געל מנה
 עלי אננבי. ינקטע מן קומה: ס ויאמר
 יהוה אל משה קח דך סמים נטף ושהלת
 וחלבנה סמים ולבנה זכה פד פבר יהיה:
 ואמר יי למשה סב לך בוסמן. נטופא
 וטופרא והלבנותא. בוסמן ירבנותא
 דכיתא. מתקד במתקד יהי: וקאל אלה
 למוסי כד לך צמוגא. מנהא מסתכא
 ואצפאר טיב ומאיעה. צמוג מע לבאן
 דכי. אנזא מתסאוייה: ועשית אתה
 קטרת רקח מעשה רקח ממדה טחור
 קדש: ותעביר יתה קטרת בוסמן.
 בוסם עובר בוסמנו. מערב דכי לקודשא:
 ואצנעה בכורא. עטרא צנעה עטאר.
 מטרא מטהרא מקדסא: ושחקת ממנה
 הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל
 מועד אשר איער לך שמה קדש קדשים
 תהיה לכם: ותשחוק מנה ותדיק. ותתין
 מנה. קדם סהדותא במשכן ומנא.
 דאזמין מימרי לך תמן. קדש קודשין
 יהי לכון: ותסחק מנהא דקיקא. ואגעל
 מנהא. חדא אשהאדה פיכבא אלמהצר.
 חית אהאצרך הנאך. ויכון לכם מן כוואן
 אלאקדאם: והקטרת אשר תעשה
 במתכנתה לא תעשו לכם קדש תהיה

שמות כא (כתר תורה)

גמיע מא אמרתך בה: את ואהל מועד
 ואת הארץ קעדת ואת הפרת אשר
 עליו ואת כל כלי האהל: ית משכן
 זמנא. וית ארונא לטהרותא. וית פפורתא
 דעזרה. וית כל מיני משפנא: כבא
 אלמחצר. ואצנרוק לשהאדה. ואלגשא
 אדי עדיה. וסאר אניה אלכבא: ואת
 השלחן ואת כליו ואת המנרה השהרה
 ואת כל צליה ואת מזבח הקטרת: וית
 פתורא וית מנוחי. וית מנרתא דכיתא
 וית כל מנהא. וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא: ואלמאידה ואניתהא. ואמנארה
 אטאהרה וגמיע אניתהא. ומדבח אבכור:
 ואת מזבח העלה ואת כל צליה ואת
 הכיור ואת בניו: וית מדבחה דעלתא
 וית כל מנוחי. וית פיורא וית בסיסיה:
 ומדבח אצעידה וגמיע אניתהא. ואלחויק
 ומקעדה: ואת בגדי השרד ואת בגדי
 הקדש לאהרן הבתן ואת בגדי בניו
 דכהן: וית לבושי שמושא. וית לבושי
 קודשא לאהרן כהנא. וית לבושי בנותי
 דשמשא: ותיאב ארושי. ותיאב אלקדם
 דהרון אלאמאם. ותיאב בניה לאמאמה:
 ואת שמן המשחה ואת קטרת הפמים
 דקדש ככל אשר צויתך יעשו: וית
 משחא דרבותא. וית קטרת בוסמיא
 דקודשא. ככל דפקודתך יעבדון: ודהן
 אלמסח. ובכור אצמוג לאלקדם. כגמיע
 מא אמרתך יצנעון: פ

ויאמר יהוה אל משה לאמר: ואמר יי
 למשה למימר: וקאל אלה למוסי קאילא:
 ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך
 את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני
 וביניכם לדורותיכם דרעת פי אני יהוה
 מקדשכם: ואת מליל עם בני ישראל
 למימר. ברם ית יומי שפניא דידי תטרון.
 ארי את היא. בין מימרי וביניכון דדריכון.
 למדע. ארי אנא יי מקדשכון: ואנת
 פמר בני אסראיל קאילא. אמא סבותי
 פאחפוצהא לאנהא עלאמה. ביני

ג
 ג
 ג

ובינכם לאניאלכם. לתעלמו. אני אלה
 מקדסכם: ושמרתם את השבת כי קדש
 הוא לכם מחלליה מות יומת פי כלי
 העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא
 מקרב עמיה: ותטרון ית שבתא. ארי
 קודשא היא לכון. דיחלנה אתקטלא
 יתקטיל. ארי כל די עביד בה עבדתא.
 וישתיצי. אנשא ההוא מגו עמיה: ואחפצו
 אסבת. לאנהא מקדסה לכם. ובאדלהא
 פליקתל קתלא. וכל מן יעמל פיהא
 עמלא. פרינקטע דארך אלאנסאן מן בין
 קומה: ששת ימים יעשה מלאכה וביום
 השביעי שבת שבתון קדש ליהוה כלי
 העשה מלאכה ביום השבת מות יומת:
 שתא יומין ית עביד עבדתא. וביומא
 שביעאה. שפא שבתא. קודשא קדם יי.
 כל די עביד עבדתא. ביומא דשבתא
 אתקטלא יתקטיל: סתה איום תצנע
 אצנאיע. ופי אריום אסאבע. עמלה הי
 סבת מקדסה לדה. כל מן עמד עמלא.
 פי הם אסבת יקתל קתלא: ושמרו
 בני ישראל את השבת לעשות את
 השבת לדורתם פרית עולם: ויטרון בני
 ישראל ית שבתא. למעבד ית שבתא.
 לדריהון קים עלם: ויחפצו בני אסראיל
 אסבת. ויקימו בהא. לאניאלהם עהד
 אדהר: ביני ובין בני ישראל אות הוא
 לעלם פי ששת ימים עשה יהוה את
 השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת
 ונפש: בין מימרי. ובין בני ישראל. את
 היא לעלם. ארי שתא יומין. עבד יי ית
 שמיא וית ארעא. וביומא שביעאה.
 שבת ונח: פי מא ביני ובין בני אסראיל.
 הי עלאמה לאדהר. לאן פי סתה איום.
 צנע אדה אסמאואת ואלארץ. ופי אריום
 אסאבע. עטלדהא ואראחהא: ס ויתן
 אל משה כבלתו לדבר אתו בחר סיני
 שני לחת העדת לחת אבן פתבים
 באצבע אלהים: ויהב למשה. בר שיצי
 למדלא עמיה בטורא דסיני. תרין לותי

סְהוּתָא. לוחי אבנא. פתיבין באצפּעא
 דיי: תם דפע אלי מוסי. חין פרג מן
 מכאמבתה ערין גבל סיני. לוחי אשהאדה.
 לוחי גוהר. מכתובין בקדרה אלה:
 וירא העם פייביש משה לרדת מן
 ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו
 קום ועשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כִּי
 זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים
 לא ידענו מה היה לו: וחזא עמא. ארי
 אוחר משה למיחת מן טורא. ואתבניש
 עמא על אהרן. ואמרו ליה קום עביד
 לנו דחזן. דיהבין (כ"י דיהבין) קדמנא.
 ארי דין משה גוברא. דאסקנא מארעא
 דמצרים. לא ידענא מא הוה ליה: ולמא
 ראה אלקום. אן מוסי קד אבטא אן ינז
 מן אנבל. תנווק אלקום עלי הרון. וקאלו
 לה קום אצנע לנו מעבורא. יסיר בין
 אידינא. לאנדאך אנגל מוסי. אדי אצעדנא
 מן בלד מצר. לם נעלם מא כאמן אמרה:
 ויאמר אלהם אהרן פרקו נומי הזהב אשר
 באזני נשיכם בניכם ובנותיכם והביאו
 אלי: ואמר להון אהרן. פריקו קדשי
 דדהבא. דבאודניו נשיכון. בניכון ובנתכון.
 ואיתו לותי: פקאל להם הרון. פכו
 אשנאף אדהב. אדי פי אדאן נסאכם.
 בניכם ובנאתכם. ואיתוני בהא:
 ויתפרקו פרהעם אתינומי הזהב אשר
 באזניהם ויביאו אל אהרן: ופריקו כל
 עמא. ית קדשי דדהבא דבאודניהון.
 ואיתיאו לות אהרן: פפך גמיע אקום.
 אשנאף אדהב אדי פי אדאנהם. ואתו
 בהא אלי הרון: ויקח מידם ויצר אתו
 בחרט ויעשהו עגל מסכה ויאמרו אלה
 אלהינו ישראל אשר העלוך מארץ
 מצרים: ונסיב מידהון. וצר יתיה בזיפא.
 ועבדיה עיגל מתכא. ואמרו. אלן
 דחלתך ישראל. דאסקוך מארעא
 דמצרים: פאכל דאך מנהם. ואמר

מן צוורה בקאלב. וצנעה עגלא מסבוכא.
 וקאלו. הלא רבך יא אל אסראיל. אדי
 אצעדך מן בלד מצר: וירא אהרן ויבן
 מזבח לפניו ויקרא אהרן ואמר חג ליהוה
 מחר: וחזא אהרן. ובנא מדבתא
 קדמוהי. וקרא אהרן ואמר. חגא קדם
 יי מחר: פלמא ראה הרון דאך. בנא
 מדבתא בין ידיה. ונאדא וקאל.
 חג לדה גרא: וישפיו ממהרת ויעלו
 עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכל
 ושתו ויקמו לצחק: ואקדמו בזימא
 דבתרוהי. ואפיקו עלון. וקרבו נכסן.
 ואסחר עמא למיכל ולמשתי. וקמו
 לחייבא: פארלנו באדגראה. וקרבו
 צואעדא. וקדמו דבה סלאמה. וגלם אקום
 ליאכלו וישרבו. וקאמו לילעבו: פ
 וידבר יהוה אל משה לדודר פי שחת
 עמך אשר העלית מארץ מצרים:
 ומליל יי עם משה. איזיל חות. ארי חפיל
 עמך. דאסיקתא מארעא דמצרים: פקאל
 אלה למוסי. אמץ אנז. פאן קד אפסד
 קומך. אדי אצעדתהם מן בלד מצר:
 סרו מהר מן ההרך אשר צויתם עשו
 להם עגל מסכה וישתחוו לזו ויזבחו לזו
 ויאמרו אלה אלהינו ישראל אשר העלוך
 מארץ מצרים: סמו בפריע. מן אורחא
 דפקידתנון. עברו להון. עיגל מתכא.
 וסגירו ליה ודבחו ליה. ואמרו. אלן
 דחלתך ישראל. דאסקוך מארעא
 דמצרים: זאלו סריעא. ען אמריק אדי
 אמרתהם בה. וצנעו להם עגלא מסבוכא.
 וסגרו ליה ודבחו לה. וקאלו. הלא רבך
 יא אל אסראיל. אדי אצעדך מן בלד
 מצר: ויאמר יהוה אל משה ראי את
 העם הזה והנה עסקשה ערף הוא:
 ואמר יי למשה. גלי קדמי עמא הרין.
 והא עם קשי קדל הוא: פקאל אלה
 למוסי. קד עלמת אן הולאי אלקום

חלק הדקדוק. (ב) פרקו נומי הזהב. הפ"א בקמץ רחב והשו"א שבריש נע מפני המאריך שבפ"א והוא עמ"ש והנה חרבו פני האדמה. ועיין רד"ק שרש חרב. וכ"ד רש"י שכתב שהוא על משקל ברכו לרבים ברכו ליחיד. דו"ק. ואכן מלך בירמיה ס"ו ב הביא משם המסורה והמדקדקים כמ"ש רד"ק ג"כ ע"ש: ג) אשר העלית. קדמא צירי. הניינא חורק. וס"י אחי:

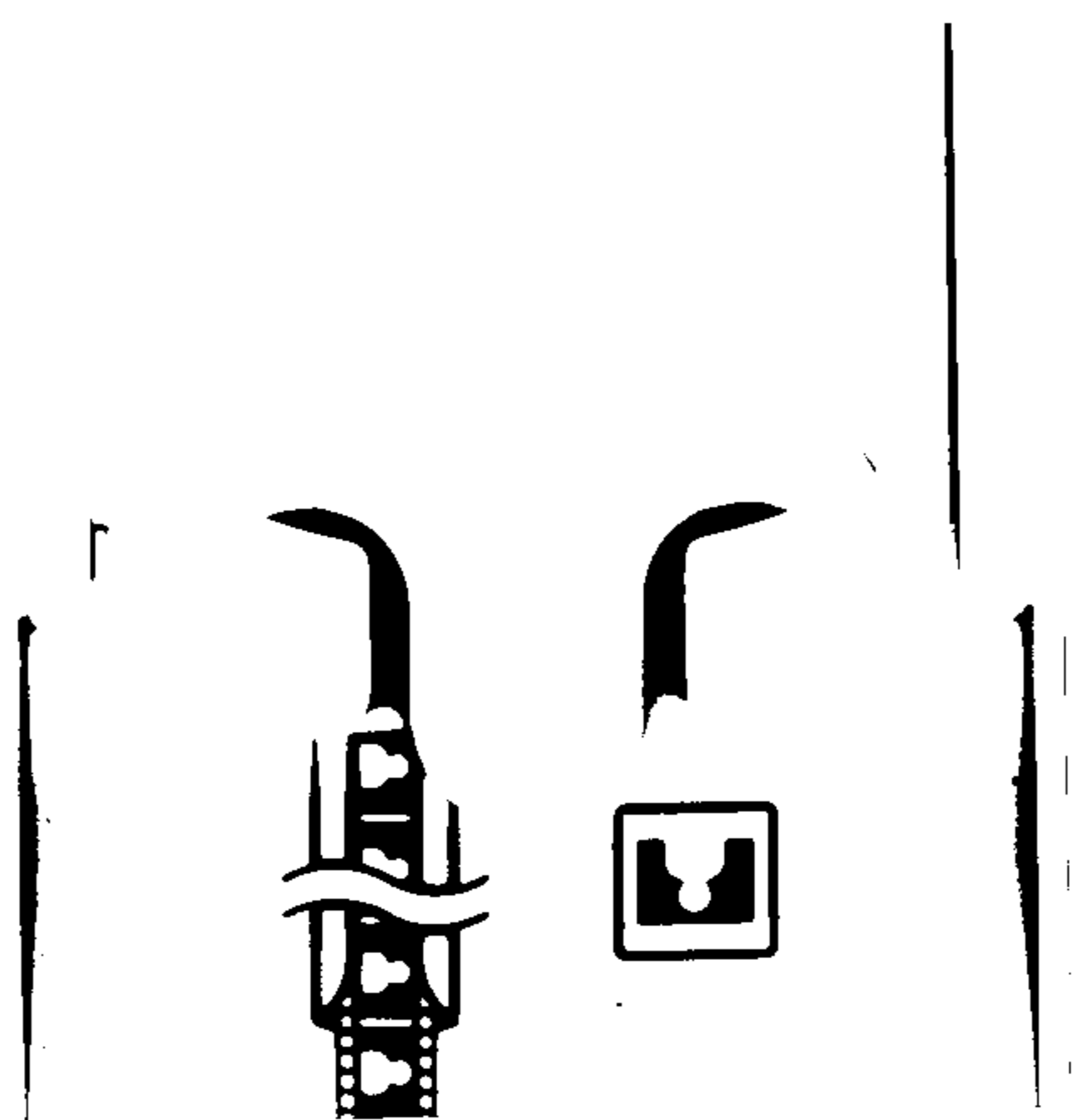
צעאב ארקאב: ועתה הניחה לי ויחר-
אפי בהם ואכדם ואעשה אותך לגוי
גדול: וכען אנה בעיתך מן קדמי.
ויתקף רוגזי בהון ואשיציגון. ואעביר
יתך לעם סג: ואלאן אין כפאת אתשפע
ענהם. אשתר נצבי עליהם ואפניתהם.
ואצנע מנך אמה עצימה: ויחל משה
אתיפני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה
יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ
מצרים בכח גדול וביר חזקה: וצלי
משה. קדם יי אלהיה. ואמר. למא יי
יתקף רוגזך בעמך. האפיקתא מארעא
דמצרים. פחיל רב וביר תקיפא:
פאתהל מוסי אלה רבה. וקאר
יא רב לא ישתד נצבך עלי קומך. אדי
אברגתהם מן בלד מצר. בקווה עצימה
וד שרידה: למה יאמרו מצרים לאמר
ברעה הוציאם להרג אתם פהרים
ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון
אפך והנחם עליהרעה לעמך: למא
יימרון מצראי למימר. פבישא אפיקנן
לקטלא יתהון ביני מוריא. ולשיציותהון.
מעל אפי ארעא. תוב מתקף רוגזך.
ואתיב מן בשתא דמלידתא למעבד
לעמך: ולא יקול אלמצריון. אנה
אברגהם בשר ליקתלהם פי מא בין
ארגבאל. ויפניהם ען ונה אלארץ. ארגע
מן שרה נצבך. ואצפה ען אלברייא
קומך: זכר לאברהם ליצחק ולישראעל
עבדך אשר נשבעת להם בך ויתדבר
אלהם ארבה אתיזרעכם בכוכבי השמים
וכלהארץ הזאת אשר אמרתי אתן
לזרעכם ונחלו לעלם: אדכר. לאברהם
ליצחק ולישראעל עבדך. דקנימתא להון
במימרך. ומלידתא עמהון. אסגי ית
בניכון. בכוכבי שמיא. וכל ארעא דרא

ד

ואמרתי. אתין לבניכון. ויחסנין לעלם:
ואדכר לאברהמים ליצחק ואשראעל
עבדך. אדי אקסמת להם באסמך.
וקלת להם. אבתר נסלכם. בכואבב
אסמא. וגמיע אלברד אדי אקסמת.
אעטי נסלכם. ויהוונה אלי אדהר:
וינחם יהוה עליהרעה אשר דבר לעשות
לעמו: ותב יי. מן בשתא. דמליד
למעבד לעמויה: פצפת אלה. ען סרעה'
אלברייא. אתי קאל אן יחלהא בקומה:
פ

ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת
בירו לחת פתבים משני עבריהם מזה
ומזה הם פתבים: ואתפני. ונחת משה
מן מורא. ותריין לוחי סהדותא ביריה.
לוחי פתיבין מתריין עבריהון. מכא ומכא
אנן פתיבין: תם ולא מוסי ונזל מן
ארגבל. ולוחי אשאהדה בידה. לוחין
מכתובין מן גאנביהמא. מן דאכל ומן
כארג: והלחת מעשה אלהים המה
והמכתב מכתב אלהים הוא חרות עלי
הלחת: ולוחיא. עובדא דיי אנן. וכתבא.
כתבא דיי הוא. מפרש על לוחיא:
ואלוחין המא צנעה' אלה. ואלכתאב הו
כתאב אלה. מחפור עליהמא: וישמע
יהושע אתיקול העם ברעה ויאמר אל
משה קול מלחמה בפחנה: ושמע
יהושע. ית קד עמא פד מיבבין. ואמר
למשה. קד קרבא במשריותא: פסמע
יהושע. צות אלקים פי תגליבהם. פקאר
למוסי. צות חרב פי ארעסבר: ויאמר
אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע: ואמר.
לא קד גברין דנצחין בקרבא. ואף לא
קד חלשין דמתברין. קד דמחיבין. אנא
שמע: קאר. לים הו צות ידל עלי צפר.

ולא
חלק הדקדוק. ד) והנחם על הרעה. גריסת הקדמונים וכל הרפוסים ואחוב כי הוא פועל יוצא לאחר. ולזה חיקן הלשון
כי פועל אדם ישלם לו. הכוונה הפועל עצמו משלם לו. כי במעשה הרע נברא משתית והוא המוסרו. וכן אמר הנביא תיסרך רעתך
וכן אמרו בזהר גם ה' העביר חטאתך אעבר ליה מקפיה כי מפי עליון לא תצא הרעות. ואל יקשה לך אמרו דמלילתא. כי הכוונה כי
גזירת חטור ב"ה שגור שגולל אבן אליו השוב וכענין המותה רשע רעה. והמתרגם הוב. מהפך הכוונה ומגדף. ועד נאמן לזה מה שח"י
בונה ומתיב מיטריה מלאהתאה בישא.
(*) ברעו קרי

ולא צות ידל עלי הוימה. בל צות צוצא.
 אנה סאמע: ויהי כאשר קרב אר-
 המתנה וירא את־העגל ומחלת ויחר-
 אף משה וישלך מידו את־הקלחת וישבר
 אתם תחת החר: והנה. כד קריב
 למשריתא. וחוא ית עגלא ותנגין. ותקיף
 רוגזא דמשה. ורמא מידוהי ית לוחיא.
 ותבר יתהון בשפולי מורא: פלמא קרב
 מן אלעסבר. וראא אלעגל ומבור.
 פאשתד גצב מוסי. וטרח מן ידה
 אלוחין. וכסרהמא אספל אלגבל: ויקח
 את־העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן
 עד אשר־דק ניור על־פני המים וישק
 את־בני ישראל: ונסיב. ית עגלא
 דעברו ואקיד פנורא. וישף עד דהיה
 דקיק. ודרא על אפי מוא. ואשקו ית
 בני ישראל: פאבר אלעגל אדי צנעו
 ואחרקה באנאר. וברדה ארי אן דק.
 ודראה עלי גגה אלמא. וסקא בני
 אסראיל אבאחה: ויאמר משה ארי
 אהון מהיעשה קה העם הזה כיהבאת
 עליו חטאה גדלה: ואמר משה לאהרן.
 מא עבר קה עמא דהון. ארי איתותא
 עלוהי הובא דבא: וקאל מוסי לחרון.
 מא צנע בך הולא אלקום. אד גלבת
 עלוה כמיה עצימה: ויאמר אהרן ארי
 יחר אף אדני אתה ידעת את־העם כי
 ברע הוא: ואמר אהרן. לא יתקף רוגזא
 דרבנני. את ידעת ית עמא. ארי כביש
 הוא: פקאל. לא ישתד גצב סידרי.
 אנת עאלם בארקום. אנהם שרירון:
 ויאמרו לי עשה־לנו אלהים אשר ילכו
 לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו
 מארץ מצרים לא ידענו מה־יתה לו:
 ואמרו לי. עביד לנא דחקן. דיהבין
 (בני דיהבין) קדמנא. ארי דין משה
 גוברא. דאסקנא מארעא דמצרים. לא
 ידענא מא הנה ליה: פקאלו לי. אצנע
 לנא מעבודא. יסיר בין אודנא. פאן דאך
 אדגל מוסי. אדי אצעדנא מן ברד מצר.

(* מידוי קרי

שמות בב (כתר תורה)

לם נעלם מא כאן מן אמרה:
 ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו־לי
 ואשלכהו באש ויצא העגל הזה: ואמרית
 להון למן דהבא. פריקו ויהבו לי. ורמיתיה
 פנורא. ונפק עגלא דהון: פקלת להם
 למן דהב. פכבוה ואתוני בה. פטרחתה
 פי אנאר. וכרג הדא אלעגל: וירא משה
 את־העם פי פרע הוא פירפרעה אהרן
 לשמעה בקמיהם: וחוא משה ית עמא.
 ארי במיל הוא. ארי בפילגוין אהרן.
 לאסבותהון שום פיש לדרהון: פלמא
 רוא מוסי ארקום. אנהם מכשופין. אד
 כשף הרון. דוי אשאן מן מקאומיהם:
 ויעמד משה בשער המתנה ויאמר מי
 ליהוה ארי ויאספו אליו כל־בני לוי: וקם
 משה בתרע משריתא. ואמר. מן דחליא
 דוי ייתון לותי. ואתבנישו לותיה כל בני
 לוי: פוקף מוסי בבאב אלעסבר. וקאל.
 מן לדה יקבל ארי. פאנתמע ארוה גמיע
 בני לוי: ויאמר להם פהיאמר יהוה
 ארוה ישראל שימו איש־חרבו על־ירכו
 עברו ושנובו משער לשער במתנה וחרגו
 איש־אית־אחיו ואיש את־ירעהו ואיש
 את־יקרבו: ואמר להון. פדהן אמר יי
 אלהא דישראל. שונו גבר הרביה ער
 דרביה. עיברו ותובו. מתרע לתרע
 במשריתא. וקטולו גבר ית אחוהי. וגבר
 ית חבריה ואניש ית קרוביה: פקאל
 להם. כדא קאל אלה אלהא אסראיל.
 יתקלד כל רגל מנכס סיפה. ואמצו וארנעו.
 מן באב אי באב פי אלעסבר. ויקתל
 כל רגל. חתא אכיה וצאהבה וקריבה:
 ויעשו בני־לוי כדבר משה ויפל מן־העם
 פיום ההוא פשלשת אלפי איש: ועברו
 בני לוי פפתגמא דמשה. ונפל מן עמא
 ביומא ההוא. פתלתא אלפיין גוברא:
 פצנע בני לוי כמא אמרתם מוסי. פוקע
 מן ארקום פי דאך אריום. שבוה
 כתלאתה ארף רגל: ויאמר משה מלא:
 ידכם היום ליהוה כי איש פבנו ובאחו

(* המשה פסוקים אלו אין מתרגמן בעבור. (* ע"כ יתת

וְאָמַר עֲלֵיהֶן חוֹבֵיהֶן: וְאֵלֶּן אִמֶּן סִיר
אֲלִקוּם. אֱלֹהֵי אֲרָמוֹצֵי אֲדֵי קֵלֶת לָךְ.
הוּדָא מִלְכֵי יִסִּיר בֵּין יָדֶיךָ. וְפִי יוֹם
מִמֵּאֲרֹבֶתִי. אֲמֵאֲרֹבֶתִים בְּכַטְאֵיהֶם:
וַיִּנָּף יְהוָה אֶת־הָעַם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־
הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱהֲרֹן: וּמָחָא יִי יֵת
עִמָּא. עַל דְּאֶשְׁתַּעֲבִדוּ לְעִגְלָא. דְּעֵבֵד
אֱהֲרֹן: פְּצִדִּים אֵלֶּה מִן אֲלִקוּם. עֲלֵי מָא
אֲצַטְנַעוּ אֲרַעְגֵּר. אֲדֵי צַנַע הָרוּן:
ס וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה
מִזֶּה אֶתָּה וְהָעַם אֲשֶׁר הֵעֵלִית מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֶךָ
אֶתְּנֶנָּה: וּמִלֵּד יִי עִם מֹשֶׁה אִיזִיל סָק
מִכָּא. אֵת וְעִמָּא. דְּאֶסִּיקְתָּא מֵאֲרַעָא
דְּמִצְרַיִם. לְאֲרַעָא. דְּקִיּוּמִית. לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לְמִימֵר. לְבִנְךָ אֶתְּנֶנָּה:
פְּקֵאֵר אֵלֶּה לְמוֹסִי אִמֶּן אֲצַעֵד מִן הַהִנָּא.
אַנְתָּ וְאֲלִקוּם. אֲדֵי אֲצַעֵדִית מִן בְּלַד מִצְרַיִם.
אֲדֵי אֲלִבְרַד. אֲדֵי אֲקַסְמֵת. לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב קֵאִירָא. לְנַמְלַכְכֶם
אֲעִטִּיהָא: וְשַׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מִלְּאִי וְגֵרִישִׁתִּי
אֶת־הַבְּנֵינִי הָאֵמֹרִי וְהַחֲתִי וְהַפְּרִזִי הַחַוִּי
וְהַיְבוּסִי: וְאֶשְׁלַחְכֶם מִלְּאִבָּא. וְאֶתְרִיךְ.
יֵת בְּנֵעֲנָאֵי אִמֹרָא. וְחַתָּאֵי וּפְרִזָּאֵי. הָאֵי
וְיְבוּסָאֵי: וְאֲבַעֵת בֵּין יָדֶיךָ מִלְּכָא. אֲמִרְד
בְּהָ אֲלִכְנַעֲאִיִּין וְאֲלִאֲמֹרִיִּין. וְאֲלִחַתִּיִּין
וְאֲלִפְרִזִּיִּין. וְאֲלִחַתִּיִּין וְאֲלִיבֹסִיִּין: אֲלִי־אֲרַךְ
זִבְתָּ חֶלֶב וּדְבַשׁ פִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבֶּךָ
פִּי עִם־קִשְׁיֵי עֵרְף־אֵתָּה פִּן־אֲבָלְךָ בְּדַרְךָ:
לְאֲרַע. עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבַשׁ. אֲרִי לֹא אֶסְלִיק
שְׂבִינְתִי מִפִּינֶךָ. אֲרִי עִם קִשִּׁי קִדְדִי אֵתָּ.
דְּלִמָּא אֲשִׁיצִינֶךָ בְּאֲרַחָא: אֲרִי בְלַד
יְפִיץ אֲרָבִן וְאֲלַעֲסֵל. לֹאֲנִי לֹא אֲצַעֵד נֹרִי
פִּי־מָא בִּינְכֶם. לֹאֲנֶכֶם קוּם צַעֲאֲבֵי אֲרַקָּאֵב.
כִּדָּא אֲפִנִיכֶם פִּי אֲטִרִיק: וַיִּשְׁמַע הָעַם
אֶת־הַדְּבַר הַרַע הַזֶּה וַיִּתְאַבְּלוּ יוֹלָא־שְׂתוֹ:
אִישׁ עֲדִיו עֲדִיו: וְשָׁמַע עִמָּא. יֵת פְּהִגְמָא

וְלִתְתָּ עֲלֵיכֶם הַיּוֹם פְּרֻכָּה: וְאָמַר מֹשֶׁה.
קְרִיבוּ יָרְכוּן (כ"ו יְדִיכוּן) יוֹמָא דִּין קוֹרְבָנָא
קָדָם יִי. אֲרִי. גְּבַר פְּבַרִיָּה וּבְאַהֲוֵהִי.
וְלֵאֲתָאָה עֲלֵיכוֹן. יוֹמָא דִּין פְּרֻכָּן: פְּקֵאֵר
לְהֵם מוֹסִי. אֲכַמְלוּ וְאֲנַבְכֶם אֲלִיוֹם לְלֵה.
חַתָּא רַגְלֵי בְּאַבְנֵה וְאַבִּיָּה. וְתַחֲלֵ עֲלֵיכֶם
אֲלִיוֹם אֲלִבְרֻכָּה: וַיְהִי מִמְּחִלָּת וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעַם אֵתֶם חַטְּאתֶם חַטְּאָה
גְּדֹלָה וְעַתָּה אֵעֲלֶה אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
בְּעַד חַטְּאתְכֶם: וְהוּהוּ פִּי־מָא דְּבַתְרוּהִי.
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְעִמָּא. אֵתוֹן חַבְתוֹן חוֹבָא
רְבָא. וּכְעֵן אֲפִק לְקָדָם יִי. מָאִים אֲכַפֵּר
עַד חוֹבֵיכוֹן: פִּלְמָא כֹּאן מִן גֵּר. קֵאֵל
מוֹסִי לְאֲלִקוּם. אֲנַתֶם אֲכַטִּיתֶם
כְּטִיָּה עֲצִימָה. וְאֵלֶּן אֲצַעֵד אֲרִי
אֵלֶּה. לְעַד אֲסַתְנַפֵּר עֵן כְּטִיָּתְכֶם:
וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי חַטְּאָה
הָעַם הַזֶּה חַטְּאָה גְּדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לְהֵם אֱלֹהֵי
זָהָב: וְתַב מֹשֶׁה. לְקָדָם יִי וַיֹּאמֶר. בְּבָעוּ.
חָב. עִמָּא הָרִין חוֹבָא רְבָא. וְעֵבֵדוּ לְהוֹן
דְּחִקוּ דְּדָהָב: פְּרוּעַ מוֹסִי. אֲרִי אֵלֶּה
וְקֵאֵר. קֵד אֲכַטָּא הוֹלָאֵי אֲלִקוּם כְּטִיָּה
עֲצִימָה. וְצַנַעוּ לְהֵם מְעַבֹּדָא מִן דְּהָב:
וְעַתָּה אֲסִיתְשָׂא חַטְּאתֶם וְאֲסִי־אִין מְחַנִּי
נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ: וּכְעֵן אִם
שְׂבַקְתָּ לְחוֹבֵיהֶן. וְאִם לֹא. מְחַנִּי כְעֵן.
מִסְפָּרְךָ דְּכְתַבְתָּא: וְאֵלֶּן אִן גִּפְרִית
כְּטִיָּתְהֶם. וְאֵלֶּא פֵּאֲמַחְנִי. מִן דִּי־וֹאנֵךְ
אֲדִי כְתַבְתָּה פֵּאֲסַתְרִיחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חַטְּאֵי־לִי אֲמַחְנֵנּוּ
מִסְפָּרֵי: וַיֹּאמֶר יִי לְמֹשֶׁה. מִן דְּחָב קָדָמִי.
אֲמַחְנִיָּה מִסְפָּרֵי: פְּקֵאֵר אֵלֶּה לְהֵ. אֲדֵי
אֲכַטָּא לִי. אֲמַחֹה מִן דִּי־וֹאנִי: וְעַתָּה
לָךְ נְחָה אֶת־הָעַם אֵל אֲשֶׁר־דְּבַרְתִּי לָךְ
הִנֵּה מִלְּאִבֵי יָלְךְ לְפָנֶיךָ וּבָיוֹם פְּקִדֵי
וּפְקִדְתִּי עֲלֵהֶם חַטְּאתֶם: וּכְעֵן. אִיזִיל
דְּבַר יֵת עִמָּא. לְאַתֵּר דְּמִלִּילִית לָךְ. הָא
מִלְּאִבֵי יְהֵךְ קָדָמְךָ. וּבָיוֹם אֲסַעֲרוּתִי.

חלק הרקדוק. (ה) פן אכלך בדרך. נח בפתח קמן תחת פתח גדול ומשפטו אכלך בפזח הב"ף ודנש הלמ"ד והוקל כמו
אחך שמע לי. [מהר"ב]: (ו) ולא שהו. ד' בטעם מלעיל. [רי"ב]:
(*) פסוק זה אין מהרמז בעבור.

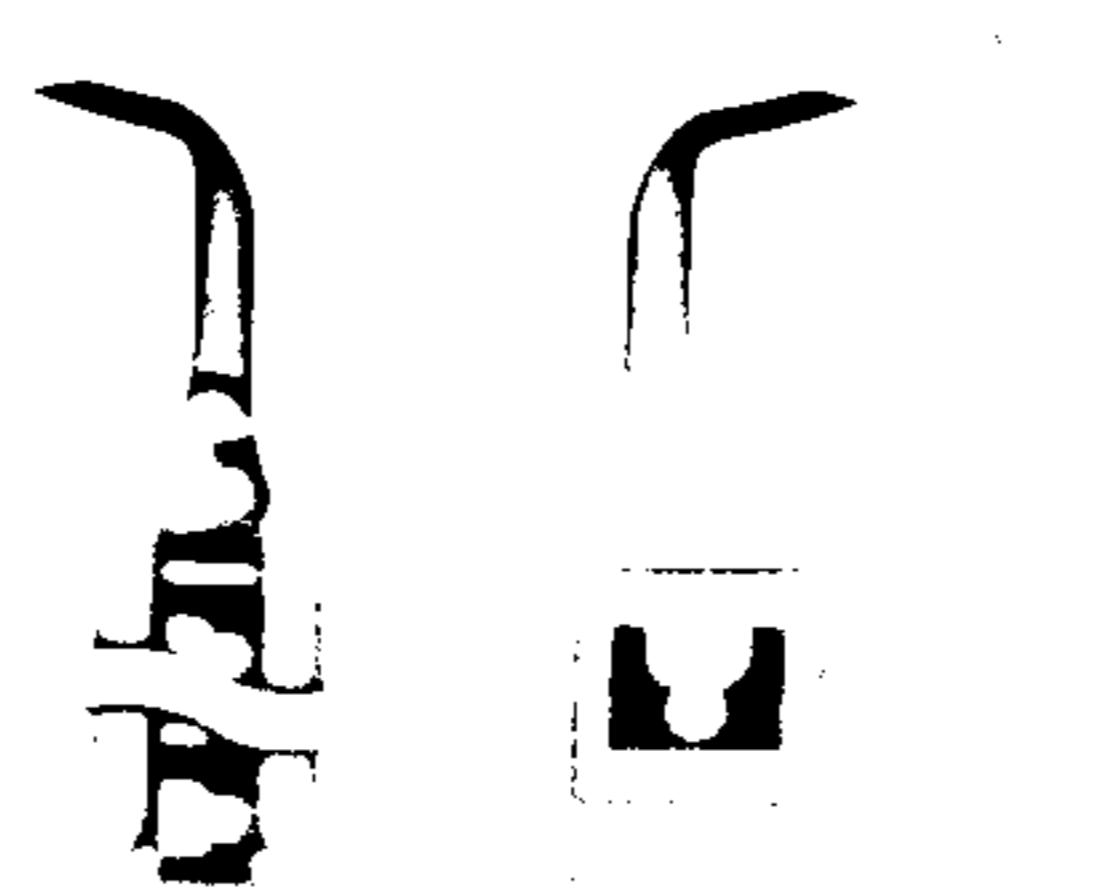
בישא

בישא הרין ואתאפרו. ולא שוו. גבר תקון זיניה עלוהי: פלמא סמע אלקום. הדא אלכבר אסו חוננו. ולם יגעל כל אמר זייה עליה: ויאמר יהוה ארמשה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחר אעלה בקרבך ובקיתך ועתה הורד ערך מעליך ואדעה מה אעשהיך: ואמר יי למשה. אימר לבני ישראל אתון עם קשי קדל. שעה הדא. אסליק שכינתי מבינך ואשיצינך. וכען. אעד תקון זינך מנך. גלי קדמי מא אעביד קך: פקאל אלה למוסי. קוד לבני אסראיל אתם קום צעאב ארקאב. פרו אני אצערות נורי פי מא בינכם טרפה ואחרה אפניתכם. ואלאן. אדימו עלי נוע זיכם ענכם. חתא אערפכם מא אצנע בכם: ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב: ואעדו בני ישראל. ית תקון זינהון משרא דחורב: פאדאם בני אסראיל. עלי נוע זייהם מן גבר חריב: ומשה יקח את האהל ונטהו לזו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה: ומשה נסיב ית משבנא. ופרסיה ליה מברא למשריתא. ארחיק מן משריתא. וקרי ליה משפן בית אולפנא. והוי כל דתבע אולפן מן קדם יי. גפיק למשפן בית אולפנא. דמברא למשריתא: וכאן מוסי יאכד אלכבא. ויצרבה כארג אעסכר בעיד מנה. ויסמיה מצרב ארועד. וכאן כל מן טרב עלמא מן ענד אדה. יכרג אי מצרב אועד. אדי כארג אעסכר: והיה פצאת משה אלהא אהל יקומו פרי העם ונצבו איש פתח אהליו והביטו אחרי משה עד באו האהלה: והוי. פד גפיק משה למשבנא. קימין פל עמא. ומתעטרין. גבר בתרע משבניה.

ומסתבלין אחורי משה. עד דעליד למשבנא: וכאן מוסי אדא כרג אלי אלכבא. יקום גמיע אלקום. וינתצבון. כל אמר ענד באב כבאיה. וילתפתון ורא מוסי. אלי דכולה אלי אלכבא: והיה פבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: והוי. פד עליד משה למשבנא. נחית עמודא דעננא. וקאים בתרע משבנא. ומתמלל עם משה: וכאן מוסי אדא דכל אלי אלכבא. ינוג עמוד אלגמאם. ויקף עלי באב אלכבא. ויכלם אדה מוסי: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם בל העם והשתחו: איש פתח אהליו: וחון כל עמא ית עמודא דעננא. קאים בתרע משבנא. וקימין פל עמא וסגדון. גבר בתרע משבניה: פאדא ראו גמיע אלקום עמוד אלגמאם. ואקף עלי באב אלכבא. קאמו אנמעין וסגדו. כל אמר עלי באב כבאיה: ודבר יהוה ארמשה פנים אלי פנים כאשר ידבר איש אל דעהו וישב אלה המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל: וממילד יי עם משה ממלד עם ממלד. פמא דימלד גוברא עם חכריה. ותאיב למשריתא. ומשומשניה. יהושע פד נון עולומא. לא עדי מנו משבנא: ויכלם אדה מוסי שפאא. כמא יכלם אלאמר צאחבה. וירגע אלי אלעסכר. וכאן כאדמה. יהושע אבן נון שבא. לא יוזר מן אלכבא:

ויאמר משה אלהיה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיה בשם וגם מצאת חן בעיני: ואמר משה קדם יי. חזי דאת. אמר לי אפיק ית עמא הרין. ואת לא

חלק הדקדוק. (ז) ושב אל המתנה. הרנוס והאיב ולא ותב כי הוא דבר הזה המיד. וכל הוה משמיש עבר ועתיד וכמל שפירש"י ככה יעשה איוב. יאל תקשה מלשון המקרא דנקט ושב כי הו"ו שבראש מהפכו לעתיד. ולא כן אתה אומר בתרגום כי דרכו לפרש:

אודעתיני. ית דתשלח עמי. זאת אמרת
 רפיתך בשום. ואף אשבתא רחמין
 קדמי: פקאל מוסי לדה. אנת עאלם
 באנך קלת לי אצער הולאי אלקום.
 ואנת פלם תערפני. במן תבעת מעי.
 ואנת פקר קלת לי קד שרפת אסמך.
 ווגדת הצאא ענדי: ועתה אסינא מצאתי
 חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך
 למען אמצא חן בעיניך וראה פי עמך
 הגוי הזה: וכען. אם בען אשבת
 רחמין קדמך. אודעני בען ית אורח
 טובך. ואדע רחמך. בדיד דאשבת
 רחמין קדמך. וגלי קדמך. ארי עמך
 עמא הרין: ואלאן. אן וגדת הצאא
 ענדך. ערפני מירך. חתא אערף בכ.
 לקבל אן אנד הצאא ענדך. ואנצד
 לשעבך הדה אלאמה: ויאמר פני ילכו
 והנחתי קך: ואמר. שכינתי תהך ואניח
 קך: קאל לה. נורי יסיר מעך ארי אן
 אקרך: ויאמר ארי אסינא פניך הלכום
 אריתעלנו מזה: ואמר קדמוהי. אם לית
 שכינתך מהלכא פיננא. לא תפקננא
 מפא: קאל. אן לם יסיר נורך מענא
 מן אלאן. פלא תצעדנא מן ההנא:
 ובמה ידע אפוא פיימצאתי חן בעיניך
 אני ועמך הלא בלכתך עמנו ונפלינו
 אני ועמך מבלי העם אשר עלי פני
 האדמה: ובמא יתידע הכא. ארי
 אשבתות רחמין קדמך אנה ועמך. הלא
 במהך שכינתך עמנא. ויתעברן לנא
 פרישן לי ולעמך. משיני מבד עמא.
 דעל אפי ארעא: ובמא דא יערף אן.
 אן קד וגדת הצאא ענדך אנה וקומך.
 אלא במסיר נורך מענא. פנבין אנה
 וקומך. מן גמיע אלקום. אדי עלי ונה
 אדאריך:

פ
 ויאמר יהוה אלי משה גם אתה דבר הזה
 אשר דברת אעשה פיימצאת חן בעיני
 ואדעך בשם: ואמר יי למשה. אף ית
 פתגמא הרין. דמלידתא אעביד. ארי

ז
 ז

אשבתהא רחמין קדמי. ורפיתך בשום:
 פקאל אלה למוסי. הלא אלאמר אדי
 סאלתה איצא אצנעה. לאנך קד וגדת
 הצאא ענדי. ושרפת אסמך: ויאמר
 הראני נא את כבודך: ואמר. אחויני
 (כג"ל אחויני) בען ית יקרך: קאל. אוריני
 נורך איצא: ויאמר אני אעביד פד טובי
 עלי פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
 וחנתי את אשר אהן ורחמתי את אשר
 ארחם: ואמר. אנה אעבר פל טובי על
 אפך. ואקרי בשמא דיי קדמך. ואחון
 למן דאחון. וארחים על מן דארחים:
 קאל. אנה אמר גמיע נורי בחצרתך.
 ואנארי באסם אלה בין יריך. וארוף מן
 ארוף. וארחם מן ארחם: ויאמר לא
 תוכל לראת את פני פי לא יראני האדם
 וחי: ואמר. לא תכול למחוי ית אפי
 שכינתי. ארי. לא יחויני אנשא ויתקיים:
 קאל. לא תטיק אן תרא נורי. לאנה
 לא יראה אלאנסאן ויחיא: ויאמר יהוה
 הנה מקום אתי ונצבת עלי הצור: ואמר
 יי. הא אתר מתוקן קדמי. ותתעתד על
 טרא: קאל אלה. הודא ענדי מוצע.
 אנהצב עלי אצואן: והיה בעבר פברי
 ושמתיה בנקרת הצור ושכתי כפי עליך
 עד עברי: ויהי במעבר יקרי. ואשוניך
 במערת טרא. ואנין במימרי. ערך עד
 דאעבר: פאדא מר בכ נורי. ציירתך
 פי נקיר אצואן. וצללת בסחאבי. עליך
 חתא ינוז אולא: והסרתי את פפי
 וראית את אחרי ופני לא יראו: ואעדי
 ית דברת יקרי. ותחוי ית דבתרי.
 ודקדמי לא יתחזון: תם אויל סחאבי.
 חתא תנצד אואכר נורי. ואואילה לם
 תרא:

פ
 ויאמר יהוה אלי משה פסל דך שני
 לחת אבנים פראשנים וכתבתי עלי
 הלחת את הדברים אשר היו עלי הלחת
 הראשנים אשר שפרת: ואמר יי למשה.
 פסל דך. תרין לוחי אבניא פקדמאי.

וּכְשׁוֹט : פִּלְמָא מִן נֹר אֱלֹהִים בֵּין יָדָיו .
 נֹרָא אֱלֹהִים אֱלֹהִים אֱמַיִק אֲרַחֹם אֲרַחֹם .
 טוֹיִר אֲרַמְהֵל כְּתוֹר אֲרַפְצֵל וְאֲרַחֲסֵאן :
 נִצֵּר חֶסֶד לְאֲלֹפִים נִשְׂא עֵינֵי וּפְשַׁע
 וְחַטָּאָה וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה פִּקְדֵי עֵינֵי אֲבוֹת
 עַל־בָּנִים וְעַל־בָּנִים בָּנִים עַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־
 רִבְעִים : נְטוֹר טַיְבוֹ לְאֲפִי דְרִין . שְׂבִיק
 לְעוֹיִן . וְלְמַרְוֹד וְלְחַוְבִּין . סִלַּח לְדַתְיָבִין
 לְאֲוִרְתֵיהֶּ וְלְדִלָּא תִיבִין לֹא מוֹזִבִּי . מִסְעֵר
 חוֹבֵי אֲבָהֶן . עַל בָּנִין וְעַל בָּנִין בְּנִין מְרַדִּין .
 עַל דֵּר תְּלוּתָא וְעַל דֵּר רַב־עֵא : חֲאֲפִין
 אֲרַפְצֵל לְאֲרוּף . גִּאֲפֵר אֲדִנְבִי וְאֲנֵרִם
 וְאֲלֻכְטִיָּה . וְיִבְרִי וְלֹא יִבְרִי .
 מִטְאֲרַב בְּדִנּוּב אֲלֵאבָּא . מַע אֲרַבְנִין
 וּבְנֵי אֲרַבְנִין . וְאֲתוּאֵת וְאֲרוּאֲבַע :
 וְיִמְהַר מִשָּׁה וְיִקְדֵּי אֲרַצָּה וְיִשְׁתַּחֲוֶי : וְאוּחִי
 מִשָּׁה . וְכִרַע עַל אֲרַעָא וְסַגִּיד : פִּאֲסַרַע
 מוֹסִי . וְכֹר עַל־י אֲלֵאֲרִין וְסַגִּיד : וְיֵאמֵר
 אֲסִנָּא מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדִנִּי יִלְךְ־נָא
 אֲדִנִּי בְּקִרְבְּנֵךְ פִּי עִם־הַשֵּׁה־עוֹרָךְ הוּא
 וְסִלַּחֲתָ לְעוֹנֵנוּ וְלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ :
 וְיֵאמֵר . אִם בְּעֵינֵי אֲשַׁבְּחִית רַחֲמִין קְדָמְךָ
 יי' . תִּתְּךָ בְּעֵינֵי שְׂכִינְתָא דִּי־יִבְנָא . אֲרִי
 עִם קָשִׁי קָדֵל הוּא . וְתִשְׁבּוּק . לְחַוְבֵּי
 וְלְחַטָּאָנָא וְתַחֲסַנְנָא : קֹאֵל . אֵן וְגַדַת
 חֲצֵאָא עֲנַדְךָ יֵא רַב . יִסִּיר נֹרְךָ פִּי מֵא
 בִּינָא . אֵד הֵם קוּם צַעֲב אֲרַקֵּאב .
 פִּאֲנֵר דְּנוּבָא וְכִטְאִיאָנָא וְאֲצַטְפֵּאָנָא :
 וְיֵאמֵר הִנֵּה אֲנִי אֲנִי כִּרְתֵי בְרִית נְגִיד בְּלִי
 עִמְךָ אַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרָאוּ
 בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָּל־הָעַם
 אֲשֶׁר־אֵתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה בִּי
 נִרְאָה הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמְךָ : וְיֵאמֵר .
 הֵא אֲנָא גִּזְרִי קִיָּם . קָדָם כָּל עַמְךָ אַעֲבִיד
 פְּרִישָׁן . דִּלָּא אֲתַבְּרִיאֵן בְּכָל אֲרַעָא וּבְכָל
 עַמְמֵיא . וְיַחֲזִי כָּל עַמָּא . דָּאֵת פִּינִיחֹן .
 יֵת עוֹבְדָא דִּי־י אֲרִי דְהוּל הוּא . דֵּאָנָא

וְאֲכַתּוּב עַל לֹחֲוֵי . יֵת פְּתִגְמֵיא . דְהוּו .
 עַל לֹחֲוֵי קְדָמָי דְתַבְּרָתָא : תָּם קֹאֵל
 אֱלֹהִים לְמוֹסִי . אֲנַחַת לֵךְ לֹחֲוֵי גוּהַר
 כֵּאלֵאֲוֹלִין . חֲתָא אֲכַתּוּב עֲלֵיהֶמָּא .
 אֲלֻכְטָאִם . אֲדִי כֵּאֵן . עַל־י אֲלֹחִין אֲלֵאֲוֹלִין
 אֲדִי כִסְרַתְהֶמָּא : וְהִיָּה נְכוּן לְבַקֵּר וְעַלִּית
 בְּבַקֵּר אֲרִי־הַר סִינִי וְנִצְבַת לִי שֵׁם עַל־
 רֹאשׁ הָהָר : וְהוּו זְמִין לְצַפְרָא . וְתַסְק
 בְּצַפְרָא לְטוֹרָא דְסִינִי . וְתַתְּעַתְדֵי קְדָמִי .
 תַּמָּן עַל רִישׁ טוֹרָא : וְכוּן מִסְתַּעֲדָא
 לְאֲלֵגְרָאָה . וְאֲצַעֲד בְּאֲלֵגְרָאָה אֲלִי גַבֵּל
 סִינִי . וְקַף לִי תָם עַל־י רֹאִם אֲלֻגְבֵּל :
 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמְךָ וְגַם־אִישׁ אֲרִי־רָא
 בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֵּאֵן וְהַבְּקֵר אֲלֵי־רַעֲוֵי אֲלִי
 מוֹל הָהָר הַהוּא : וְאִנְשׁ לֹא יִסְק עִמְךָ .
 וְאִף אִנְשׁ לֹא יִתְחַזֵּי בְּכָל טוֹרָא . אִף עֵנָא
 וְתוֹרִי לֹא יִרְעוּן . לְקַבֵּיל טוֹרָא הַהוּא :
 וְאֲנִסְאֵן לֹא יִצַּעֲד מַעַךְ . וְלֹא יֵרָא פִי שִׁי
 מִן אֲלֻגְבֵּל . חֲתָא אֲלֻגְבֵּל וְאֲלֻבְקֵר לֹא
 יִרְעוּן . מִמָּא יֵדִיה : וְיִפְסֵל שְׁנֵי־לְחַת
 אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים וְיִשְׁכֹּם מִשָּׁה בְּבַקֵּר
 וְיַעֲלֵי אֲרִי־הַר סִינִי פִּאֲשֶׁר צוּהַ יְהוָה אֲתוּ
 וְיִקַּח בִּידוֹ שְׁנֵי לְחַת אֲבָנִים : וְפִסֵּל .
 תְּרִין לֹחֲוֵי אֲבָנֵיא פְּקִדְמֵיא . וְאֲקִדִּים
 מִשָּׁה בְּצַפְרָא וְסִלִּיק לְטוֹרָא דְסִינִי . כְּמָא
 דְּפִקִּיד יי' יִתִּיה . וְנִסִּיב בִּידֵיהֶּ . תְּרִין לֹחֲוֵי
 אֲבָנֵיא : פִּנַּחַת לֹחֲוֵי גוּהַר כֵּאלֵאֲוֹלִין .
 וְאֲדֻלְגֵי מוֹסִי בְּאֲלֵגְרָאָה וְצַעֲד אֲלִי גַבֵּל
 סִינִי . כְּמָא אֲמַרְהָ אֱלֹהִים . וְאֲכֹר מַעַה לֹחֲוֵי
 אֲלֻגְוַהַר : וְיִרְדֵּי יְהוָה בְּעֵינֵי וְיִתְיַצֵּב עִמּוֹ
 שֵׁם וְיִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה : וְאֲתַגִּיד יי'
 בְּעֵנָא . וְאֲתַעֲתֵד עִמִּיהַ תַּמָּן . וְקִרָא
 בְּשֵׁמָא דִּי־י : פְּתַגְלָא אֱלֹהִים בְּאֲלֻגְמָאִם .
 וְאֲוִקַף נוֹרָה מַעַה הַנֶּאֱכָר . וְדַעָא בְּאִסְם
 אֱלֹהִים : וְיַעֲבֵר יְהוָה עַל־פְּנֵי וְיִקְרָא יְהוָה
 יְהוָה אֵל רַחֹם וְחַנּוּן אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב־
 חֶסֶד וְאֵמֶת : וְאֲעַבֵּר יי' שְׂכִינְתֵיהֶּ עַל
 אֲפוּהֵי וְקִרָא . יי' . יי' . אֲלֵהָא רַחֲמֵנָא

תֵּלַק הַדְּקִדּוּק . (ח) נִצֵּר חֶסֶד לְאֲלֹפִים ל' הַשְּׁמוּשׁ בְּקִמְצָן וְכֹל שׁוֹ לְאֲלֹפִים בְּפִתְחָה (יִהְיִו"ב) : (ט) וְיֵאמֵר הִנֵּה אֲנִי הַנְּעִימָה
 בְּנִין כְּמִסּוֹרֵת הַתִּיגָאן פ' בְּרֵאשִׁית פְּסוּק כִּי עִירוֹם אֲנִי וְגַם בְּפִסּוּק וַיְהִי פְּסוּק זֶה אֲנִי מֵת :
 שְׁמוֹת כַּג (כְּתֵר תּוֹרָה)

עבד עמך: קאל. האנא עאהד עהרא.
 חדא גמיע קומך אצנע אעגובאת. מא
 דם יכלק מתדהא. פיגמיע אלעאם ופי
 מא בין אאמם. וינצר גמיע אלקום. אדי
 אנת פי מא בינהם. צנע איה אנה
 מכיף. אדי אנא צאנעה מעך: שמר לך
 את אשר אנכי מצוה היום הנני גרש
 מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי
 והחוי והיבוס: מר לך. ית דאנא מפקיד
 לך יוסא דין. האנא מתריך מן קדמך.
 ית אמוראי וכנענאי. וחתאי ופרזאי.
 והואי ויבוסאי: פאהפין מא אנא אמרך בה
 אליום. האנא טארד מן בין ידיך.
 אלאמוריין ואלכנעאניין. ואלחתיין
 ואלפרזיין. ואלחויין ואליבוסיין: השמר
 לך פני הברת ברית ליושב הארץ אשר
 אתה בא עליה פנייהיה למוקש בקרבך:
 אסתמר לך. דלמא תגור קום ליתוב
 ארעא. דאת עליל ערה. דלמא יהי
 לתקלא פינך: אחרד אן תעהד עהרא
 מע אהל אלבלד. אדי אנת צאיר עליה.
 כלא יכוננו והקא פי מא בינך: פי אתר
 מוזבתתם תתצון ואת מצבתם תשברון
 ואת אשריו תברתון: ארי ית איגוריהון
 תתרעון. וית קמתהון תתברון. וית
 אשריהון תקצצון: בל מדאבחהם
 פאנקצו. ודכאכהם פכסרו. וסואריהם
 תגדעון: פי לא תשתחוה לאל אהך
 פי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: ארי.
 לא תסגוד לטעות עממיא. ארי יי קנא
 שמה. אל קנא הוא: ולא תסגד
 למעבוד אבר. לאן איה אסמה
 אלמעאקב. והו יקדר עלי אן יעאקב:
 פני הברת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי
 אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך
 ואכלת מזבחן: דלמא תגור קום ליתוב
 ארעא. ויטעון פתר טעותהון. וידבחון
 לטעותהון. ויקרון לך. ותיכול מדבחייהון:
 כלא תעהד עהרא מע אהל אלבלד.
 פיטגון פי תבע מעבודאתהם. וידבחון

(“ ר' רבתי

להא. וירעוו בך. ותאכל מן דבחה:
 ורקחת מבנתיו לבנה וזנו בנתיו אחרי
 אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן:
 ותסב מבנתהון לבנה. ויטעון פנתהון.
 פתר טעותהון. ויטעון ית פנה. פתר
 טעותהון: ותזווג בניך מן בנאתהם.
 פתטגא בנאתה פי תבע מעבודאתהם.
 ותטגי בניך איצא: אדחי מסכה לא
 תעשה לך: דתגן דמתכא לא תעבד
 לך: ומעבודא מסבוכא לא תצנע לך:
 אתיחג הפצות תשמר שבעת ימים
 תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש
 האביב פי פחדש האביב יצאת ממצרים:
 ית חגא דפטיריא תטר. שבעא יומין.
 תיכול פטירא דפקידתך. לזמן ירחא
 דאביבא. ארי בירחא דאביבא. נפקתא
 ממצרים: והג אלפטיר אחפצה. סבעה
 איאם תאכל פטירא כמא אמרתך. פי
 וקת שהר אלפריך. לאנך פיה כרגת מן
 מצר: פלפטיר רחם לך וכל מקנה הזכר
 פטר שור ושה: כל פתח ולדא דידי
 הוא. וכל בעירך דכרון תקדיש.
 (כל"י תקדיש דכרון) בכור תור ואמר:
 וכל אוול בטן פחו לי. ומא דכרתה
 מאשיתך. מן אוויל אלבקר ואדגנם:
 ופטר חמור תפדה בשנה ואסלא תפדה
 וערפתו כל בכור בנה תפדה ולא יראו
 פני ריקם: ובוכרא דחמרא תפרוק
 באמרא. ואם לא תפרוק ותמפיה. כל
 בוכרא דבנה תפרוק. ולא יתחזון קדמי
 ריקנין: ובכר אלחמיר אפרה בשאה.
 ואן דם תפדה פאקפה. וגמיע בכור
 בניך תפדיהם. ולא תחצרו בין ידיי
 פארנא: ששת ימים תעבד וביום
 השביעי תשבת פחריש ובקציר תשבת:
 שתא יומין תפלה. וביומא שביעאה
 תנוח. פזרועא ובחצדא תנוח: סתה
 איאם תכרם. ופי אליום אסאבע תסבת.
 חתא וקת אלחרת ואלחצאר אסבת:
 וחג שבעת תעשה לך בפורי קציר חטים

וְחַג הָאֵסִיף תְּקַוְּפַת הַשָּׁנָה: וְחַג
 דְּשִׁבוּעֵי הַעֲבִיד לָךְ. בְּפִנְיֵי הַצֹּר הַטֶּהוֹן.
 וְחַג דְּכַנְשָׂא. בְּמִפְקַה דְּשִׁתָּא: וְחַג
 אֲלֵאסֵאבִיעַ תְּצַנְעָה לָךְ. וְקַת בְּכוֹר הַצֹּר
 אֲלֵחֲנִטָּה. וְחַג אֲנִמְעַ. פִּי נִהְיִיה אֲסֵנָה:
 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה פְּלִיזְכוּרְךָ
 אֶת־פְּנֵי הָאֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 תִּלְתָּ זְמַנִּין בְּשִׁתָּא. יִתְחַזֵּן כָּל דְּכוּרְךָ.
 קָדָם רַבּוֹן עֲדָמָא יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 תִּלְתָּ מֵרָאר פִּי אֲסֵנָה. יִחְצֹר גַּמְיַע
 רַגְלֵךְ. בֵּין יְרֵי אֱלֹהֵי אֲסֵרָאֵל:
 פִּי־אֲרִישׁ גַּיִם מִפְּנֵיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־
 גְּבֻרְךָ וְלֹא־יִחַמְדוּ אִישׁ אֶת־אַרְצְךָ בְּעִלְתֶּךָ
 לְרֹאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: אֲרִי אֶתְרִיךְ עֲמִמִּין מִן
 קְדָמְךָ. וְאִפְתִּי יֵת תְּחֻמְךָ. וְלֹא יִחַסְדוּ
 אֲנָשׁ יֵת אֲרֵעָךְ. בְּמִסְקָךָ. לְאִתְחַזְּאָה
 קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ. תִּלְתָּ זְמַנִּין בְּשִׁתָּא:
 פִּאֲנִי אֲקִרְן אֲמִמָּא מִן בֵּין יְרִיךָ.
 וְאוֹסַע תְּכַמְךָ. וְלֹא יִנְצַב אֶחָד שִׁיֵּא
 מִן אֲרֵעָךְ. אֲדָא צַעֲדַת לְתַחְצֹר בֵּין יְרֵי
 אֱלֹהֵי רַבְךָ. תִּלְתָּ מֵרָאר פִּי אֲסֵנָה:
 לֹא־תִשְׁחַט עַל־חַמֵּץ דְּמִזְבְּחִי וְלֹא־יִלְקִין
 לְפָנֶיךָ זֶבַח חֵג הַפֶּסַח: לֹא תִבּוֹס עַל
 חַמֵּיעַ דְּמִ פֶּסַחִי. וְלֹא יִבִּיתוּן לְצַפְרָא (כָּר
 מִפְּדֻפְחָא). תְּרַבִּי נִבְסַת חַגְגָּא דְּפֶסַחֵא:
 לֹא תִרְבַּח פֶּסַחִי עֲלֵי כְמוֹד. וְלֹא יִבִּית
 שְׁחֹם חֵג אֲפֶסַח אֱלֹהֵי אֲלִגְדָּאֵה: רֵאשִׁית
 בְּפִנְיֵי אֲדָמְתֶךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לֹא־תִבְשֵׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ: רֵישׁ בְּפִנְיֵי
 אֲרֵעָךְ. תִּיתִי. קְבִית מִקְדָּשָׁא דִּי־
 אֱלֹהֶיךָ. לֹא תִיכְלֹן בֶּשֶׂר בַּחֲלֵב: וְאוֹאֵל
 בְּכוֹר אֲרֵעָךְ. תֵּאתִי בְּהֵא אֱלֹהֵי בֵּית
 אֱלֹהֵי רַבְךָ. וְלֹא־תֹאכַל לְחֵמָא בְּלִבְךָ: פ
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה כְּתַב־לָךְ אֶת־
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה פִּי עַל־פִּי הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה פָּרַתִּי אֶתְךָ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל:
 וַיֹּאמֶר יי לְמֹשֶׁה. כְּתֹוב לָךְ יֵת פְּתֻגְמֵי
 הָאֵלִין. אֲרִי. עַל מִימַר פְּתֻגְמֵי הָאֵלִין.

גְּזֵרִית עֲפָךְ. קִים וְעַם יִשְׂרָאֵל: פְּקַאֵל
 אֱלֹהֵי מוֹסִי. אֲכַתֵּב לָךְ הִדָּא אֲלֵכְלָאִם.
 לֹאן בְּסַבְבָּה. עֵהֲדַת מַעַךְ הִדָּא אַעְהַד וּמַעַ
 אֵל אֲסֵרָאֵל: וַיְהִי־שֵׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים
 יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וַיִּמָּס
 לֹא שִׁתָּה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלְחָת אֶת דְּבָרֵי
 הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: וְהוּא תִפְּוֹן קָדָם
 יי. אַרְבָּעִין יַמִּין וְאַרְבָּעִין לְיָמִין. לְחֵמָא
 לֹא אָכַל. וּמֵיֵא לֹא שִׁתָּה. וְכַתֵּב עַל
 לְוַחֵיֵא. יֵת פְּתֻגְמֵי קִימָא. עֲשֶׂרָא
 פְּתֻגְמִין: פִּאֲקֵאִם תִּם עֲנַד אֵלֵה. אַרְבָּעִין
 יוֹמָא וְאַרְבָּעִין לַיְלָה. לִם יֹאכַל טַעֲמָא
 וְלִם יִשְׂרַב מָאָא. וְכַתֵּב עַל־יֵאֲדוּחִין.
 כְּלָאִם אַרְעָהֲד. אַרְעֵשׁ אֲלֵכְלָמָאֵת:
 וַיְהִי בְּרִדַת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וַשִּׁנִּי לְחַת
 הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה בְּרִדְתוֹ מִן־הַהַר וּמֹשֶׁה
 לֹא־יָדַע כִּי קָהֵן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ:
 וְהוּא. כָּר נָתַת מֹשֶׁה מִפְּזֹרָא דְּסִינַי. וְתִרִין
 לְוַחֵי סְהַדוּתָא בִּידָא דְּמֹשֶׁה. בְּמִיחַתִּיה
 מִן מוֹרָא. וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע. אֲרִי סִנַי. זִין
 יִקְרָא דְּאַפּוּהֵי בְּמַלְלוּתִיה עֲפִיָה: פְּלִמָּא
 נֹזֵל מוֹסִי מִן גְּבֻל סִינַי. וְלְוַחֵי אֲשֵׁהֲאֵדָה
 פִּי יָדָה. פִּי נֹזֵלָה מִן אֲלֵגְבֵל. וּמוֹסִי לִם
 יַעֲרֵם. אֲנֵה קָד בֵּין נוֹר וְגַהֲה חֵין כְּלִמָּה
 אֱלֹהֵי: וַיִּרְא אֶתְרֵן וְכַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
 מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָהֵן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָא מִגִּישַׁת
 אֱלֹהֵי: וְחַגְגָּא אֶתְרֵן. וְכַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת
 מֹשֶׁה. וְהָא סִנַי זִין יִקְרָא דְּאַפּוּהֵי. וְדַחִילוֹ
 מִקְּדָאֲתִקְרָבָא לְוַחֵיָה: פִּרְאֵא הַרוֹן. וּסְאִיר
 בְּנֵי אֲסֵרָאֵל מוֹסִי. פִּאֲדָא קָד בֵּין
 נוֹר וְגַהֲה. פִּכְאִפּוֹ אֵן יִתְקַדְמוּ אֱלֹהֵי:
 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיִּשְׁבּוּ אֲלֵיו אֶתְרֵן
 וְכַל־הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם:
 וַקְרָא לְהוֹן מֹשֶׁה. וְתַבּוֹ לְוַחֵיָה. אֶתְרֵן וְכַל
 רַבְרָבֵיָא בְּכַנְשָׂתָא. וּמְלִיד מֹשֶׁה עֲפִחוֹן:
 תִּם דַּעֵא בְּהֵם מוֹסִי. פִּרְגַעוּ אֱלֹהֵי. הַרוֹן
 וּגַמְיַע אֲשֵׁרָאֵף אֲלֵגְמָאֵעָה. פְּכַלְמָהֶם
 מוֹסִי: וְאַחֲרֵיכֵן נִגְשׁוּ כְּלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּצְוּם אֶת כְּלִי־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר

חלק-הדרקוק. (י) ושני לוח העדת ביד משה. חיבת ושני באולא וכ"ה בדפוסים:

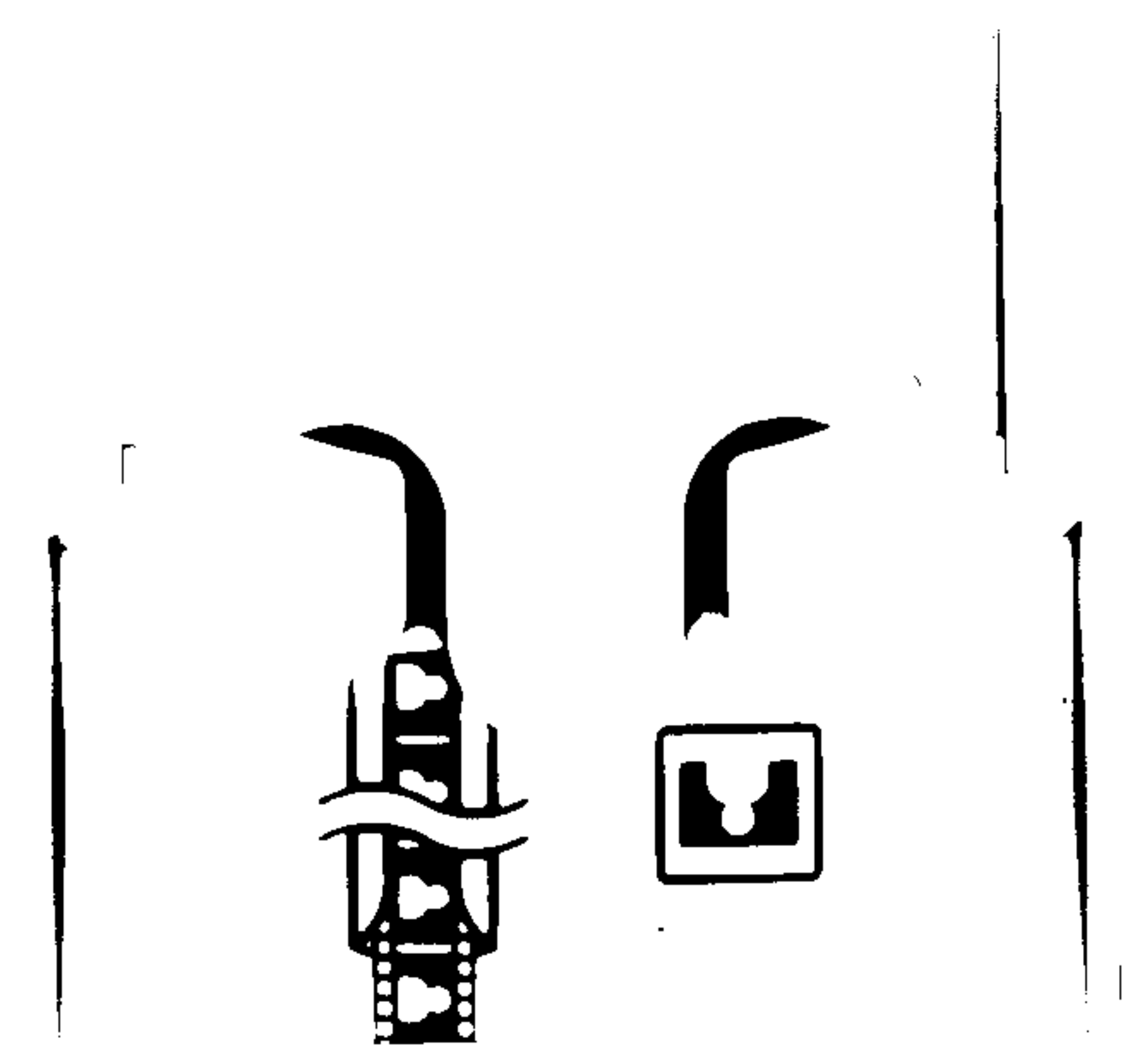
סיני: ובתר בן אתקרבנו כל בני ישראל. ופקידונן. ית כל המליל יי. עמיה במודא דסיני: ובעד דאלך תקדם סאיר בני אסראיל. פאמרהם. בגמיע מא כלמה אדה פי גבל סיני: יי ויכל משה מדבר אתם ויתן ערפניו מסוה: ושיצי משה. מלמלא עמהון. ויהב על אפיה בית אפי: פלמא פרג מוסי' מן מכאטבתהם. גער עלי' ונהה ברקעא: ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר אתהמסוה ערצאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה: וכד עליל משה. לקדם יי למלא עמיה. מעדי ית בית אפי עד מפקיה. ונפיק. וממילד עם בני ישראל. ית דמתפקד: ובאן מוסי'. אדא דכל בין ידי אדה ליכאטבה. ינוע אלברקע אלי' כרוגה. תם יכרג ויכלם בני אסראיל. בגמיע מא יומר בה: וראו בני ישראל את פני משה פי קרן עור פני משה והשיב משה אתהמסוה ערפניו ערצאתו לדבר אתו: ותון בני ישראל ית אפי משה. ארי סני. זיו יקרא דאפי משה. ומתיב משה ית בית אפי עד אפיה. עד דעליל למלא עמיה: חתא ינצרון בני אסראיל ונה מוסי'. אן קד בען נור ונהה. תם ירד אלברקע עלי' ונהה. אלי וקת דכולה ליכאטבה:

קל"ט פיוסוקים חננאל סימן. ומתמירין ויהו ימים רבים במלכים א' ס' י"ח: ס' גר"ד למנחת שבת וב' וה' ויקהל

יומת: שתא יומין תתעביר עבדתא. וביומא שביעאה. יהי לבון קודשא. שבא שבתא קדם יי. כל דיעביר פיה. עבדתא יתקטיל: סתה' איהם תצנע אצנאיע. ופי אריוס אסאבע. יכון לכם קדסא. עטרה הי סבת ללה. כל מן עמד פיהא עמלא יקתד: לא יתבערו: אש בכל משבתיכם ביום השבת: לא תבערון אשתא. בכל מותבניכון. ביומא דשבתא: לא תשערו אנאר. פי גמיע מסאכנבם. פי יום אסבת: פ

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: ואמר משה לכל פנשתא דבני ישראל למימר. דין פתגמא. דפקיד יי למימר: פקאל מוסי'. לגמאעה בני אסראיל קאילא. הדא אלאמר. אדי אמר אלה בה: קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את התרומה יהיה זהב וכסף ונהשת: סבו מנכון אפרשותא קדם יי. כל דיתרעי דפיה. ייתי. ית אפרשותא קדם יי. דהבא וכספא ונהשא: איתו מן ענדכם ברפיעה ללה. כל מן סכת נפסה. יאתי ברפיעה ללה. דהב וורק ונהאם: ותבדת וארנמן ותולעת שני ושש ועזים: ותכלא וארגנא. ועבע זחורי ובוץ ומעזי: ואסמאנגון וארגנאן. ועבג קרמו ועשר ומרעזא: וערת אידם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ומשגי דדכרי מסמקי (מסומקי). ומשגי ססגנא ואעי שטין: וגלוד כבאש אדים. וגלוד דארש וכשב אסנט: ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הפמים: ומשחא לאנהרותא. ובוסמיא למשח רבותא. ולקטרת בוסמיא: ודהן לאלאצאה. ואטיאב דדהן אלמסת. ולבכור אצמוג: ואבני שהם ואבני מלאים לאפור ולחשן: ואבני בורלא. ואבני אשלמותא. לשקעא

כאפורא חלק הדקדוק. יא) ויכל משה בוקף וכ"ב א"ת ז"ל:

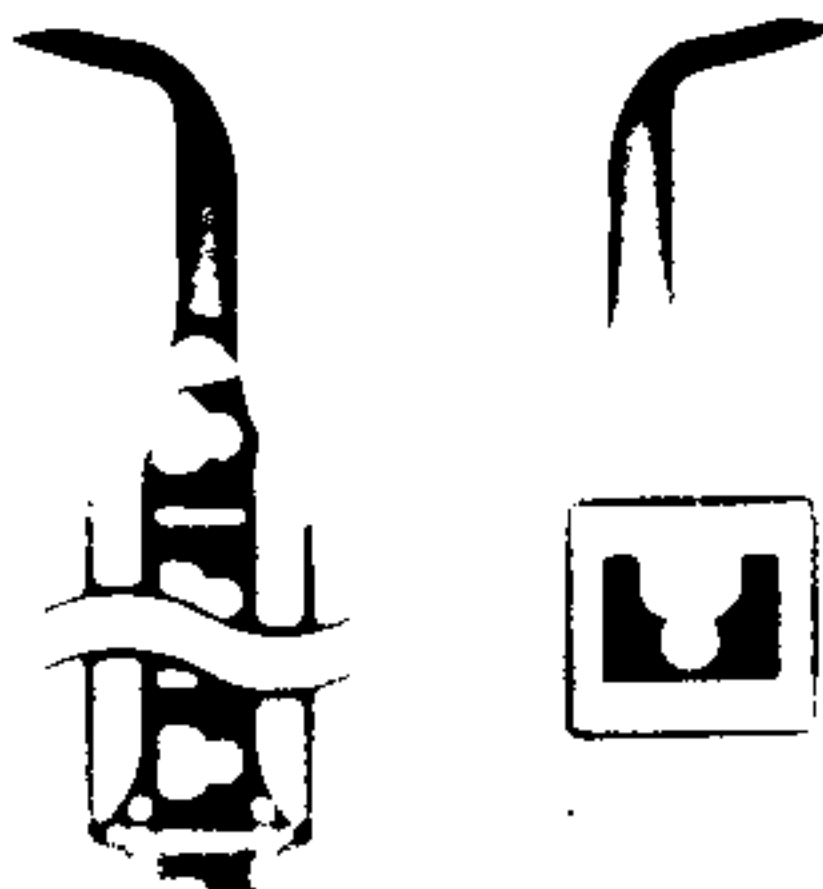

באיפודא ובהושנא: ותגארה בלור.
 ותגארה נצאם. לאצרה ולאברנה:
 וכליחבם לב בכם יבאו ויעשו את כלי
 אשר צוה יהוה: וכל חבימג לבא דבבון.
 ייתון ויעבדון. ית כל דפקיד יי: וכל
 חבים (אלקרב) פיכם. יגו ויצנעו. גמיע
 מא אמר אלה בה: את המשפן את
 אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו
 את פריחו את עמדיו ואת אדניו:
 ית משבנא. ית פרסיה וית חופאיה.
 פורפוהי דפוהי. עברוהי. עמודוהי
 וסמכוהי: אלמסכן וכבאיה ונטאה.
 ושצצה ותכאתנה. ואמהאנה. ועמדה
 וקואעדה: אתי הארן ואתי בדיו את
 הפפרת ואת פרבת הפסך: ית ארנא
 וית אריחוהי ית פפורתא. וית פרוכתא
 דפרסא: ואצנרוק ודהוקה ואלגשא.
 ואסנה אלמסתור: את השלחן ואת בדיו
 ואתי כלי כלי ואת לחם הפנים: ית
 פתורא וית אריחוהי וית כל מנוהי.
 וית לחים אפיא: ואלמאידה ודהוקהא
 וגמיע אניתהא. ואבזו אלמוגה: ואת
 מנרת המאור ואתי כליה ואתי נרתיה
 ואת שמן המאור: וית מנרתא דאנהורי.
 וית מנהא וית בוצינהא. וית משחא
 דאנהרותא: ומנארה אצאה. ואניתהא
 וסרנהא. ודהן אלאצאה: ואתי מזבח
 הקטרת ואתי בדיו ואת שמן המשחה
 ואת קטרת הסמים ואתי מסך הפתח
 לפתח המשפן: וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא וית אריחוהי. וית משחא
 דרבותא. וית קטרת בוסמיא. וית
 פרסא דתרעא לתרע משבנא: ומדבחה
 אלכבור ודהוקה. ודהן אמסה. וככור
 אצמוג. וסתר באב כבא אלמחצר:
 את מזבח העלה ואתי מכבד הנחשת
 אשר ליו את בדיו ואתי כלי כלי אתי הכיור
 ואתי בנז: ית מדבחה דעלתא. וית
 סרדא דנחשא דיליה. ית אריחוהי וית
 כל מנוהי. ית פיורא וית בסיסיה: ומדבחה

שמות כד (כתר תורה)

אלקראבין. ואסרד אנהאם אדי לה.
 ודהוקה וגמיע אניתה. ואלחוין ומקערה:
 את קלעי החצר את עמדיו ואת אדניה
 ואת מסך שער החצר: ית סרדי דרתא.
 ית עמודוהי וית סמכהא. וית. פרסא
 דתרע דרתא: וקלוע אצראדק. ועמדה
 וקואעדה. וסתר באבה: אתי יתרת
 המשפן ואתי יתרת החצר ואתי מיתריהם:
 ית ספי משבנא. וית ספי דרתא וית
 אמוניהון: ואתאד אלמסכן. ואתאד
 אצראדק ואמנאבהא: אתי בגדי השרד
 לשרת בקדש אתי בגדי הקדש לאהרן
 הכהן ואתי בגדי בניו לכהן: ית לבושי
 שמושא לשמשא בקודשא. ית לבושי
 קודשא לאהרן כהנא. וית לבושי
 בנוהי לשמשא: ותיאב אושי לאכדמה
 פי אלקדם. ותיאב אלקדם דהרון
 אלאמאם. ותיאב בניה לאלאמאמה:
 ויצאו כל עדת בני ישראל מקפני משה:
 ונפקו. כל פנשתא דבני ישראל מן קדם
 משה: פכרג גמאעה בני אסראיל מן
 בין ידי מוסי: ויבאו כל איש אשר נשאו
 לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו
 את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד
 ולכלי עבדתו ולבגדי הקדש: ואתו. כל
 גבר דאתרעי לביה. וכל. דאשלימת
 רוחיה עמיה. איתיא. ית אפרשותא
 קדם יי. לעבדת משפן זמנא ולכל
 פולחניה. ולבושי קודשא: ואתו כל
 אמר ראא ראיה. וכל מן סכת נפסה.
 אתא ברפיעה לדה. לצנעה כבא
 אלמחצר וגמיע עמלה. ותיאב אלקדם:
 ויבאו האנשים עלי הנשים כל נדיב לב
 הביאו חח וגזם ומטעת וכומז כלי כלי
 זהב וכל איש אשר הניף הנופת זהב
 ליהוה: ומיתן גובריא על נשיא. כל
 דאתרעי לביה. איתיא. שירין ושפין.
 ועזקן ומחוק כל מן דדהב. וכל גבר.
 דארים. ארמות דהפא קדם יי: ואתא
 בדאדך ארגאל מע אנסא. ומן כאן סבייא
 מנהם. אתא התא בשסתניק ושנף

וכאח

ובאתם וחקאב וסאיר אניה אדהב. וכל
 מן עזר עזרא מן אדהב לדה: וכל איש
 אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת
 שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים
 וערת תחשים הביאו: וכל גבר דאשתבח
 עמיה. תכלא וארגנא. וצבע זהורי ובוץ
 ומעזי. ומשני דדברי מסמקי (מסומקי).
 ומשפי ססגנא איתיו: וכל מן וגר
 ענדה. אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו
 ועשר ומרעזא. וגרוד כבאש אדים. וגרוד
 דארש אתו בה: בל-מרים תרומת לסף
 ונחשת הביאו את תרומת יהודה וכל אשר
 נמצא אתו עצי שטים לכל-מלאכת
 העבודה הביאו: כל דארים. ארמות
 פסף ונחש. איתיו. ית אפרשותא קדם
 יי. וכל דאשתבח עמיה. אעי שפין.
 לכל עבדת פולחנא איתיו: וכל מן
 רפע רפיעה לדה מן אלפצה ואנחאם.
 אתא בה לדה. וכל מן וגר ענדה. כשב
 סנט. לגמיע צנעה ארעמל אתא בה:
 וכל-אשה חכמת-לב בידיה טוו ויביאו
 מטוה את-התכלת ואת-הארגמן את-
 תולעת השני ואת-השש: וכל אתתא
 חכימת לבא בידהא עזרא. ומיתן פד
 עזר. ית תכלא וית ארגנא. ית צבע
 זהורי וית פוצא: וכל אמראה בצירה
 אן תגול בידהא. אתין סגזולא.
 באראסמאנגון ואלארגואן. ואצבג
 אלקרמו ואלעשר: וכל-הנשים אשר
 נשא לבן אתנה בחכמה טוו את-העזים:
 וכל נשיא. דאתרעי לפהון. עפהון
 בחכמא. עזון ית מעזיא: וכל אמראה
 בלג מן בצרהא. גזלין אלמרעזא: והנשאים
 הביאו את אבני הששה ואת אבני המלאים
 לאפוד ולחשן: ורב-ביא איתיו. ית
 אבני בורלא. וית אבני אשקמותא.
 לשקעא באיפודא ובחושנא: ואלאשראף
 אתו. בחנארה אלבלור. וחנארה אנצאם.
 לאצורה ולארברנה: ואת-הבשם ואת-
 השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת

ט

הסמים: וית פוסמא וית משחא.
 לאנהרותא. ולמשח רבותא. ולקטרת
 פוסמיא: ואטיב ואדהן. לאצאה. ודהן
 אלמסת. ובכור אצמוג: פד-איש ואשה
 אשר נרב לבם אתם להביא לכל-
 המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד-
 משה הביאו בני-ישראל נדבה ליהוה:
 כל גבר ואתא. דאתרעי לפהון עפהון.
 לאיתאה לכל עבדתא. דפקיד יי.
 למעבד בידא דמשה. איתיו בני ישראל.
 נדבתא קדם יי: כדאך כל רגל ואמראה.
 סנת אנפסהם. אן יאתו בשי לגמיע
 אצנעה. אתי אמר אדה בהא. אן תצנע
 ביד מוסי. אתו בהא בני אסראל.

פ

תברעא לדה:
 ויאמר משה אל-בני ישראל ראו קרא
 יהוה בשם בצלאל בן-אורי בן-חור
 למטה יהודה: ואמר משה לבני ישראל.
 חזו. דרבי יי בשום. בצלאל. בר אורי
 בר חור לשבטא דיהודה: פקאל מוסי
 לבני אסראל. אנצרו אן אדה קד שרף
 אסם בצלאל. אבן אורי אבן חור מן
 סבט יהודה: וימלא אתו רוח אלהים
 בחכמה פתבונה וברעת ובכל-מלאכה:
 ואשלים עמיה רוח (נבואה) מן קדם יי.
 בחכמא. בסוכלתנו ובמדע ובכל עבדא:
 ואבמל פיה עלמא מן ענד אלה. בחכמה.
 ופהם ומערפה בגמיע אצנאיע: ולחשב
 מחשבת לעשת פזהב ובכסף ובנחשת:
 ולאלפא אופנון (אופנון). למעבד. פדהבא
 ובכסףא ובנחשא: וחאדק באלמהן.
 בצנעה אדהב ואלפצה ואנחאם:
 ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ
 לעשות בכל-מלאכת מחשבת: ובאופנות
 אבן טבא. לאשלמא ובנגרות אעא.
 למעבד בכל עבדת אופנון: ובכרט
 אלגוהר. לאנצאם ונגר אלכשב. ועמל
 סאיר צנאיע אלמהן: ולחורת נתן לבבו
 הוא ואהליאב בן-אחיסמך למטה-דן:
 ולאלפא יהב בלביה. הוא. ואהליאב בר

אֲחִיסָמֶךְ יִשְׁבֹּטָא דְדָן: וְלֹאֲתַעְרִים גַּעַל
 פִּי קִלְבָּהּ. הוּא וְאַהֲלֵיָאב אֲבֵן אֲחִיסָמֶךְ מִן
 סַבֵּט דָּן: מִלֵּא אֲתֵם חֲכַמְתֵּי לֵב לַעֲשׂוֹת
 כָּל־מִלְּאכֶת חֲרָשׁ וְחֹשֶׁב וְרָקַם פְּתִילֹת
 וּבִאֲרָגָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבִשְׁשׁ וְאַרְגָּ
 עֵשִׂי כָּל־מִלְּאכָה וְחֹשֶׁבִי מִחֹשֶׁבֶת:
 אֲשֵׁלִים עֲמַהוֹן חֲכִימוֹת לְבָא. לְמַעַבְד
 כָּל עֲבִידַת גִּבְרָ וְאוֹמֵן. וְצִיִּיר בְּתַכְלָא
 וּבִאֲרָגוֹנָא. בְּצַבֵּעַ וְהוֹרִי. וּבְבוֹצָא וּמְחִי.
 עֲבָדִי כָּל עֲבִידָא. וּמִלְּפִי אוֹמְנָן (אוֹמְנָן):
 אֲכַמֵּל פִּיהֶמָּא עֲלֵם אֲלֻחַנְמָה. אֵן יִצְנַעוּ
 כֹּל צִנְעָה אֲסַתְאֵד וְחֹאדְקָ. וְרֹאקַם
 בִּאֲרֵאסְמֵאנְגוֹן וּבִאֲרָגוֹאן. וְצַבֵּנְג אֲקֵרְמוּ.
 וְאַלְעֵשֶׁר וְחֹאדְקָ. פִּהֶמָּא צִאנְעוֹן כֹּל
 צִנְעָה. וְחֹאדְקוֹן בִּאֲלֻמְהוֹן: וְעֵשֶׂה
 בְּצִלְאֵל וְאַהֲלֵיָאב וְכָל אִישׁ חֲכַמְלֵב
 אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה וְתִבְוִנָה בְּהִמָּה
 לַדָּעַת לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִלְּאכֶת עֲבִידַת
 הַקֹּדֶשׁ לְכָל אִשְׁרֵי־צִוָּה יְהוָה: וְיַעֲבִיד
 בְּצִלְאֵל וְאַהֲלֵיָאב. וְכָל גִּבְרַת חַיִּים לְבָא.
 דִּיהֵב יִי. חֲכַמְתָּא וְסוּבְלַתְגוֹתָא בְּהוֹן.
 לְמַדַּע לְמַעַבְד. יֵת כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחָן
 קוֹדֶשׁ־שָׂא. לְכָל דְּפִקִּיד יִי: פְּרִיצִנְעוּ הֵם
 וּסְאִיר אֲלֻחַנְמָא. מִן גַּעַל אֵלֵה פִיהֶם
 חֲכַמָּה וּפְהֵם. אֵן יַעֲרְפוּ וְיַעֲמְלוּ גַמִּיעַ
 צִנְעָה עַמֵּל אֲרֻקְדָם. לְגַמִּיעַ מָא אֲמַר
 אֵלֵה בַּה: וְיִקְרָא מִשָּׁה אֲרֵי־בְצִלְאֵל וְאַר־
 אֲהֲלֵיָאב וְאַל כָּל־אִישׁ חֲכַמְלֵב אֲשֶׁר
 נָתַן יְהוָה חֲכָמָה בְּלִבּוֹ כָּל אֲשֶׁר נִשְׂאֵן
 לְבֹו לְקִרְבָּה אֲרֵי־הַמִּלְּאכָה לַעֲשׂוֹת אֶתֵּה:
 וְקִרָא מִשָּׁה. לְבְּצִלְאֵל וְלְאַהֲלֵיָאב. וְלְכָל
 גִּבְרַת חַיִּים לְבָא. דִּיהֵב יִי. חֲכַמְתָּא
 בְּלִבִּיה. כָּל דְּאֲתֵרְעִי לְבִיה. לְמִקְרַב
 לַעֲבִידַתָּא לְמַעַבְד יֵתֵה: פִּנְאֵדָא בַּהֵם
 מוֹסִי וּבְסֹאִיר אֲלֻחַנְמָא. מִן גַּעַל אֵלֵה
 פִּיהֶם חֲכַמָּה. כֹּל מִן רֹאֵא רֹאִיה.
 אֵן יִתְקֻדָם אֲרִי צִנְעָה לִיצְנַעְהָא:
 וְיִקְחוּ מִלְּפָנֵי־מִשָּׁה אֶת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר

הביאו בני ישראל למלאכת עבודת
 הקדש לעשת אתה והם הביאו אליו
 עוד נדבה בפקר בפקר: וגסינו מן
 קדם משה. ית כל אפרשותא דאיתיא:
 בני ישראל. לעבדת. פולחן קודשא
 למעבד יתה. ואנון. מיתן ליה עוד. נדבהא
 בצפר בצפר: פקבצו מן בין ידי מוסי.
 גמיע ארפיעה אתי גאו בהא בני
 אסראיל. לצנעה עמל אלקדם לתעמל
 בהא. ועאר אלקום יאתונה. בבראעה
 פי כל נדאה: ויבאו כל החכמים העשים
 את כל מלאכת הקדש איש איש
 ממלאכתו אשר המה עשים: ואתו כל
 חכימא. דעבדו. ית כל עבדת קודשא.
 גבר גבר מעבדתיה דאנון עבדו: פנאו
 גמיע אלקמא. אצאנעין גמיע צנעה
 אלקדם. כל אמר מן פן צנעתה אדי הם
 יצנעו: ויאמרו אל משה לאמר מרבים
 העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר
 צוה יהוה לעשת אתה: ואמרו למשה
 למימר. מסנן עמא לאיתא. מסת
 פולחנא לעבדתא. דפקיד יי למעבד
 יתה: פקאלו למוסי. הודא אלקום
 מכתרון אן יאתו. באפצל מן כפאיה
 עמל אצנעה. אדי אמר אלה אן תעמד:
 ויצו משה ויעבירו קול בפחנה לאמר
 איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה
 לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא:
 ופקיד משה. ואעברו פרוז במשריתא
 למימר. גבר ואתא. לא יעבדו עוד.
 עבדא לאפרשות קודשא. ופסק עמא
 מלאיתא: פאמר מוסי. ונודא בצות
 פי אלעסבר קאידא. כל רגל ואמראה.
 לא יאת בשי בעד הדא מן רפיעה
 אלקדם. פאנקטע אלקום מן ארמני
 בשי: והמלאכה היתה דים לקדי
 המלאכה לעשות אתה והותר: ועבדתא.
 הות מסת. לך עבדתא למעבד יתה.

חלק הדקדוק. א) ויאמרו אל משה לאמר מרבים וכו'. אמרו לו להכריז כן וכן עשה. [ג'ל]: ב) ויעבירו קול בפחנה לאמר כן היה נוסח הכרוז:

ויתרת: פכאן מא אתו בה כפאיה.
 לגמיע צנעה אן תעמר מנהא. ופאצלא:
 ס * ויעשו כדחכסלב בעשי
 המלאכה אתהמשכן עשר יריעת שש
 משור ותכלת וארגמן ותולעת שני פרבים
 מעשה חשב עשה אתם: ועבדו כל
 חפמי לפא. בעבדי עבדתא. ית משפנא
 עשר יריען. דבוין שזר. ותכלא וארגנא
 וצבע זהורי. צורת פרובין. עובד אופן
 עבד יתהון: פצנע כל חכים מן צאנעי
 אצנאיע. נפס אלמסכן עשר שקאק. מן
 עשר משזור. ואסמאנגון וארגנאן וצנב
 קרמו. צוורא. צנעה האדק צנעהא:
 ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
 באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
 מדה אחת לכל היריעת: אורפא
 דיריעתא חדא. עשרין ותמני אפין.
 ופותיא ארבע אפין. דיריעתא חדא.
 משחתא חדא לכל יריעתא: טול כל
 שקה. תמאניה ועשרין דראע. וערצהא
 ארבעה אדרע. מסאחה ואחדה לגמיע
 אשקאק: ויחבר את החמש היריעת
 אחת אל אחת וחמש יריעת חפר אחת
 אל אחת: ולפיף ית חמיש יריען. חדא
 עם חדא. וחמיש יריען לפיף. חדא עם
 חדא: וכייט כל כמס שקאק. ואחדה
 מע אלאכרי: ויעש ללאת תכלת על
 שפת היריעה האחת מקצה במחפרת
 פן עשה בשפת היריעה הקיצנה
 במחפרת השנית: ועבד ענופין דתכלא.
 על ספתא דיריעתא חדא. מסטרא בית
 לופי. פן עבד בספתא דיריעתא. בסטרא.
 בית לופי הנניא: וצנע ערא מן אסמאנגון.
 פי האשיה אשקה אואחדה. פי אטרף
 אלמולפה. וכדאלך צנע פי טרף אהאשיה.
 אטרפא. אלמולפה אתאניה: חמשים
 ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים
 ללאת עשה בקצה היריעה אשר
 במחפרת השנית מקבילת הללאת אחת

חלק חדרקרוק. ט) ויעש ללאת חשוואנע בעבור המאריך:

אל אחת: חמשים ענופין. עבד ביריעתא
 חדא. וחמשים ענופין. עבד בסטרא
 דיריעתא. דבית לופי הנניא. מכונן
 ענופיא. חדא לקביל חדא: וצנע כמסין
 ערוה פי אשקה אלוואחדה. וכמסין ערוה
 פי טרף אשקה. אלמולפה אתאניה.
 ונער אלערא מתקאברה. אלוואחדה
 מע אלאכרי: ויעש חמשים קרסי זהב
 ויחבר את היריעת אחת אל אחת
 בקרסים ויהי המשכן אחד: ועבד. וחמשים
 פורפין דדהב. ולפיף ית יריעתא. חדא
 עם חדא בפורפיא. והוה משפנא חד:
 וצנע כמסין שצץ מן דהב. וולף אשקאק.
 ואחדה מע אלאכרי באשצץ. פצאר
 אלמסכן ואחדה: פ

ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן
 עשתי עשרה יריעת עשה אתם: ועבד
 יריען דמעזי. לפרסא (כג"ל לפרסא) על
 משפנא. חדא עשרי יריען עבד יתהון:
 וצנע שקאק מן מרעזא. כבאא עלי
 אלמסכן אחדי עשר שקה צנעהא:
 ארך היריעה האחת שלשים באמה
 וארבע אמות רחב היריעה האחת מדה
 אחת לעשתי עשרה יריעת: אורפא
 דיריעתא חדא. תלתין אפין. וארבע
 אפין. פותיא דיריעתא חדא. משחתא
 חדא. לחדא עשרי יריען: טול כל שקה
 תלאתין דראע. וערצהא ארבעה אדרע.
 מסאחה ואחדה. לאחדי עשר שקה:
 ויחבר את חמש היריעת לבד ואת שש
 היריעת לבד: ולפיף. ית חמיש יריען
 לחוד. וית שית יריען לחוד: וכייט
 אלכמס אשקאק עלי חדה. ואסת
 אשקאק עלי חדה: ויעש ללאת חמשים
 על שפת היריעה הקיצנה במחפרת
 וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה
 החברת השנית: ועבד ענופין חמשים.
 על ספתא דיריעתא. בסטרא בית לופי.
 וחמשים ענופין. עבד על ספתא דיריעתא.

דבית

(*) שני כשהן מחוברות

סמכין . תחות דפא חר . לתרין צירוזי .
 ותרין סמכין . תחות דפא חר לתרין
 צירוזי : וצנע ארבעין קאעדה מן פצה .
 תחת ארעשרין לתכתנה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה לציראהא : ולצלע
 המשכן השנית לפאת צפון עשה עשרים
 קרשים : ולסטר משכנא . תנינא לרוח
 צפונא . עבר עשרין דפין : ולגאנב
 אלמסכן אתאני . מן גהה מהב אשמאל .
 צנע עשרין תכתנה : וארבעים אדניהם
 כסף שני אדנים תחת הקרש האחד
 ושני אדנים תחת הקרש האחר : וארבעין
 סמכיהון דכסף . תרין סמכין . תחות דפא
 חר . ותרין סמכין . תחות דפא חר : ולהא
 ארבעין קאעדה מן פצה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה : ולירפתי המשכן יפה
 עשה ששה קרשים : ולסיפי משכנא
 מערבא . עבר שתא דפין : ולמוכר
 אלמסכן גרבא . צנע סת תבאתג : ושני
 קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים :
 ותרין דפין עבר לזוית משכנא בסופהון :
 ותכתנתין צנעהמא . לרכני אלמסכן . פי
 אזאיתין : והיו תואמם מדמטה ויחלו
 והיו תמים ארדאשו אלהטבעת האחת
 בן עשה לשניהם לשני המקצעת : והיו
 מכונני מלרע . וכחדא . היו מכונני
 ברישיהון . בעזקתא חדא . בן עבר
 לתרויהון . לתרתין זוין : פכאנת מעתדלה
 מן אספל . וגמיעא כאנת מעתדלה מן
 פוק . בחלקה ואחרה . כדאך צנע לארכני
 כליהמא : והיו שמנה קרשים ואדניהם
 כסף ששה עשר אדנים שני אדנים שני
 אדנים תחת הקרש האחד : והיו תמניא
 דפין . וסמכיהון דכסף . שתת עשר סמכין .
 תרין סמכין תרין סמכין . תחות דפא חר :
 פצארת תמאניה תכאתג . וקואעדהא מן
 פצה . סתה עשר קאעדה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה : ויעש בריחי עצי
 שטים המשה לקרשי צלעי המשכן

הבית דופי תנינא : וצנע כמסין ערוה .
 פי תאשיה אשקה . אטרפא אלמולפה .
 וכמסין ערוה פי טרף אשקה . אלמולפה
 אתאניה : ויעש קרסי נחשת חמשים
 לחבר אתההאל להיות אחד : ועבר .
 פורפין דנהש חמשים . ללפפא ית משכנא
 למהוי חר : וצנע כמסין שצין מן נחאס .
 ליולף אלכבא ליציר ואחרא : ויעש מכסה
 לאהל ערת אידם מאדמים ומכסה ערת
 תחשים מלמעלה : ועבר חופאה
 למשכנא . דמשפי דכרי מסמקי (מסומקי) .
 וחופאה . דמשפי ססגונא מלעילא : וצנע
 גמאא לאלכבא . מן גרוד כבאש אדים .
 וגמאא . מן גרוד דארש מן פוק :
 ויעש אתההקרשים למשכן
 עצי שטים עמדים : ועבר ית דפיא
 למשכנא . דאעי שפין קימין : וצנע
 אתכאתג לאלמסכן . מן כשב אסנט
 קאימא : עשר אמת ארך הקרש ואמה
 וחצי האמה רחב הקרש האחד : עשר
 אפין אורבא דדפא . ואמתא ופלגות
 אמתא . פותיא דדפא חר : עשרה
 אדרע טול כל תכתנה . ודראע ונצף
 ערצהא : שתי ידת לקרש האחד משלבת
 אחת אל אחת בן עשה לכל קרשי
 המשכן : תרין צירין . לדפא חר . משוכבין .
 חר לקביל חר . בן עבר . לכל דפי
 משכנא : ודהא ציראן מלסנאן . אחרהמא
 באיזא אלאכר . כדאך צנע . לגמיע
 תכאתג אלמסכן : ויעש אתההקרשים
 למשכן עשרים קרשים לפאת נגב
 תימנה : ועבר ית דפיא למשכנא . עשרין
 דפין . לרוח עיבר דרומא : וצנע לאלמסכן
 עשרין תכתנה . מן גהה מהב ארגנוב :
 וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים
 הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד
 לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש
 האחד לשתי ידתיו : וארבעין סמכין
 דכסף . עבר . תחות עשרין דפין . תרין

וארנמן ותולעת שני ושש משור מעשה
 רקם: ועבד פרסא לתרע משכנא.
 דתכלא וארגונא. וצבע זהורי ובוץ שזיר.
 עובד צייר: וצנע סתרא לבאב ארכבא.
 מן אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו ועשר
 משזור. צנעה ראקם: ואת עמודיו
 חמשה ואת וויהם וצפה ראשיהם
 וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת:
 וית עמודיה חמשה וית וויהון. וחפי
 רישיהון. וכפושיהון דהבא. וסמכיהון
 חמשה דנחשא: ועמדהא כמסה
 וזרא פינהא. ונשא רוסהם. ומלאהא דהב.

וקואעדהא כמסה מן נהאם: פ
 ויעש בצלאר את ההארן עצי שטים
 אפתיים וחצי ארפו ואמה וחצי רחבו
 ואמה וחצי קמתו: ועבד בצלאר את ארונא
 דאעי שטין. תרתין אפין ופלגא אורכיה.
 ואמתא ופלגא פותייה. ואמתא ופלגא
 רומיה: וצנע בצלאר צנרוק מן כשב
 אסנט. וראעין ונצף טולה. וזראע ונצף
 ערצה. וזראע ונצף סמכה: ויצפהו
 זהב טהור מפות ומחויץ ויעש לו זר זהב
 סביב: וחפהו. דהב דבי מגו ומברא.
 ועבד ליה. זר דדהב סחור סחור: ונשאה
 בדהב כאץ מן דאכל ומן כארג. וצנע
 לה. זיגא מן דהב מסתדירא: ויצק לו
 ארבע טבעות זהב על ארבע פעמתיו
 ושתי טבעות על צלעו האחת ושתי
 טבעות על צלעו השנית: ואתיה ליה.
 ארבע עזקן דדהב. על ארבע זייתיה.
 ותרתין עזקן. על סטריה חד. ותרתין
 עזקן. על סטריה הננינא: וצאג לה
 ארבע חלק מן דהב. וגעל פי ארבע
 גהאתה. חלקתין פי גאנבה אדואחד.
 וחלקתין פי גאנבה אתאני: ויעש בדי
 עצי שטים ויצף אתם זהב: ועבד אריתו
 דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא: וצנע
 דהוקא מן כשב אסנט. ונשאהא בדהב:
 ויבא את ההבדים בטבעות על צלעת

האחת: ועבד עברי דאעי שטין. חמשה.
 לדפי סטר משכנא חד: וצנע אמהא
 מן כשב אסנט. כמסה. לתכאתג גאנב
 אלמסכן אדואחד: וחמשה בריהם לקרשי
 צלעיהם חמשה השנית וחמשה בריהם
 לקרשי המשכן לירכתים ימה: וחמשה
 עברין. לדפי סטר משכנא הננינא.
 וחמשה עברין לדפי משכנא. לסופהון
 מערבא: וכמסה אמהא. לתכאתג
 גאנב אלמסכן אתאני. וכמסה אמהא
 לתכאתג גאנב אלמסכן. פי מוכרה
 גרבא: ויעש את ההפריח התיכון לברח
 בתוך הקרשים מן הקצה אלה קצה:
 ועבד ית עברא מציעאה. לאעברא בגו
 דפיא. מן סיפי לסיפי: וצנע אלמהו
 אלאוסט. מנה נאפר פי גוף אתכאתג.
 מן אטרף אלי אטרף: ואת ההקרשים
 צפה זהב ואת טבעותם עשה זהב פתים
 לקריהם ויצף את ההפריחם זהב: וית
 דפיא חפא דהבא. וית עזקתהון עבד
 דהבא אחרא לעבריא וחפא ית עבריא
 דהבא: ואתכאתג נשאהא בדהב. וצנע
 חלקהא מן דהב. מכאנא לאלאמהא.
 ונשא אלאמהא איצא בדהב: ויעש
 את ההפרכת תכלת וארנמן ותולעת שני
 ישש משור מעשה חשב עשה אתה
 פרבים: ועבד ית פרוכתא. דתכלא
 וארגונא. וצבע זהורי ובוץ שזיר. עובד
 אופן. עבד יתה צורת פרוכין: וצנע
 אסנף. מן אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו
 ועשר משזור. צנעה האדק צנעה צוורא:
 ויעש לה ארבעה עמודי שטים ויצפם
 זהב וויהם זהב ויצק להם ארבעה אדני
 כסף: ועבד לה. ארבעה עמודי שטין.
 וחפנון דהבא. וויהון דהבא. ואתיה דהון.
 ארבעה סמכין דכסף: וצנע לה ארבעה
 עמד מן סנט. ונשאהא בדהב. וזרא פינהא
 מן דהב. וצאג להא. ארבע קואעד מן
 פצה: ויעש מסך לפתה האהל תכלת

חלק הדקדוק. (ד) לברח בתוך הקרשים. תיבת לברח בפשטא אחת בתניאן והיא פלרע: (* שליש כשהן מחוברין.)

אֶסְנֵם. וְרָאִעַיִן מוֹלֵהָ וּדְרָאֵעַ עֲרֻצָהּ. וְדְרָאֵעַ וְנִצַּף סִמְכָהּ: וַיִּצַּף אֶת־זָהָב טְהוֹר וַיַּעַשׂ לּוֹ זָר וְזָהָב סָבִיב: וְחָפֵא יִתִּיב דְּהַב דְּכִי. וְעֵבֶד לִיה. זִיר דְּדֵהָב סְחֹר סְחֹר: וְנִשְׂאָהָ בְּדֵהָב כֹּאֲן. וְצִנֵּעַ לְהָא. זִנְאָ מִן דְּהַב מִסְתְּדִירָא: וַיַּעַשׂ לּוֹ מִסְנֵרֵת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זִר־זָהָב לְמִסְנֵרֵתוֹ סָבִיב: וְעֵבֶד לִיה גְּדַנְפָּא. רֹמִיָּה פּוֹשְׂבָא סְחֹר סְחֹר. וְעֵבֶד זִיר דְּדֵהָב. לְגְדַנְפִּיָּה סְחֹר סְחֹר: וְצִנֵּעַ לְהָא חֲאֵפָה. מְקַרָּאָר קְבֻצָּה מִסְתְּדִירָא. וְצִנֵּעַ זִנְאָ מִן דְּהַב. לְחֲאֵפְתָהּ מִסְתְּדִירָא: וַיִּצַּק לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבְּעֹת עַל אַרְבַּע הַפְּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רִגְלָיו: וְאִתִּיק לִיה. אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדֵהָב. וַיְהִי יַת עֲזָקְתָּא. עַל אַרְבַּע זְוִיָּתָא. דְּלְאַרְבַּע רִגְלֹהֵי: וְצִנֵּעַ לְהָא אַרְבַּע חֲלָק מִן דְּהַב. וְגַעַל אֲחֵלֶק פִּי אֲלֵאֲרַבַּע אֲזוּאִיא. אֲדִי בְּאִיזָא אַרְבַּע אֲרֻגְהָא: לְעִפְתַּת הַמִּסְנֵרֵת הֵיוּ הַטַּבְּעֹת בְּתֵימִם לְבָדִים לְשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן: לְקַבֵּיל גְּדַנְפָּא. הוּאֵה עֲזָקְתָּא. אֲתֵרָא לְאַרְיֵחָא. לְמַטְל יַת פְּתוּרָא: אִמָּאִם אֲלֵחֲאֵפָה. כֹּאֲנַת אֲלֵחֶלֶק. מִכֹּאֲנַת לְאַדְהוּק. לְתַחֲמַל בְּהָא אֲלֵמְאִידָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שֹׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב לְשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן: וְעֵבֶד יַת אֲרִיֵּחָא דְּאֵעִי שֹׁטִין. וְחָפֵא יִתְהוֹן דְּהָבָא. לְמַטְל יַת פְּתוּרָא: וְצִנֵּעַ אֲדֵהוּק מִן כֶּשֶׁב אֶסְנֵם. וְנִשְׂאָהָ בְּדֵהָב. לְתַחֲמַל בְּהָא אֲלֵמְאִידָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים אֲשֶׁר עַל־הַשְּׁלֶחָן אֶת־קַעֲרֹתָיו וְאֶת־כַּפְּתוֹתָיו וְאֶת־מְנַקֵּיתָיו וְאֶת־הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר יִסָּךְ בְּהֵן זָהָב טְהוֹר: וְעֵבֶד יַת מְנִיָּא דְּעַל פְּתוּרָא. יַת מְגִסְיָה וַיַּת פְּזִיפּוּהֵי וַיַּת מְכִיֶּקְתִּיָּה. וַיַּת קְסוּתָא. דִּיתְנַסְךְ (דִּיתְנַסְךְ) בְּהוֹן. דְּדֵהָב דְּכִי: וְצִנֵּעַ אֲלֵאֲנִיָּה אֲדִי עֲלִיָּהּ. אֶקְצָאֵעַ וְאֲרֻגְוֹ וְאֲלֵמְלָאֵעַק וְאֲלֵמְדֵרָאֵהוֹן. אֲדִי תִנְטָא בְּהָא. מִן דְּהַב כֹּאֲן: פ

הַאֲרֹן לְשֵׂאת אֶת־הָאֲרֹן: וַיַּעַל יַת אֲרִיֵּחָא בְּעֲזָקְתָּא. עַל סְטֵרֵי אֲרֻגָּא. לְמַטְל יַת אֲרֻגָּא: וְאֲדַכְּל אֲדֵהוּק פִּי אֲלֵחֶלֶק. עַל־י נִאֲנִבִי אֶצְנֵרוּק. לְתַחֲמַל בְּהָא: וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טְהוֹר אֶמְתִּים וְחֲצֵי אַרְבַּה וְאֵמָה וְחֲצֵי רֵחֶבָה: וְעֵבֶד כַּפֹּרֶתָא דְּדֵהָב דְּכִי. תְּרִיתִין אֶמְתִּין וּפְלִגָּא אֲוֵרְבָּה. וְאֵמְתָא וּפְלִגָּא פִּיתִיָּה: וְצִנֵּעַ נִשְׂאָא מִן דְּהַב כֹּאֲן. וְרָאִעַיִן וְנִצַּף מוֹלֵהָ. וְדְרָאֵעַ וְנִצַּף עֲרֻצָּה: וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְּרָבִים זָהָב מְקֻשָּׁה עֲשֵׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת: וְעֵבֶד. תְּרִין כְּרֻבִין דְּדֵהָב. נְגִיד עֵבֶד יִתְהוֹן. מִתְרִין סְטֵרֵי כַּפֹּרֶתָא: וְצִנֵּעַ כְּרֻבִין מִן דְּהַב. מִצְמִתִּין צִנְעֵהֲמָא. מִן טְרַפֵּי אֲרֻגְשָׁא: כְּרֻב אֶחָד מְקַצָּה מִזֶּה וּכְרֻב־אֶחָד מְקַצָּה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עֲשֵׂה אֶת־הַכְּרָבִים מִשְׁנֵי קְצוֹתָיו: כְּרֻבָא חַד מְסִטְרָא (כִּי מְסִטְרָה) מִכָּא. וּכְרֻבָא חַד מְסִטְרָא (כִּי מְסִטְרָה) מִכָּא. מִן־כַּפֹּרֶתָא. עֵבֶד יַת כְּרֻבִיא מִתְרִין סְטֵרוֹהֵי: כְּרֻבָא מִן הוּא אֶטְרַף. וּכְרֻבָא מִן הוּא אֶטְרַף. מִן נַפְסֵי אֲנִשָּׁא. צִנְעֵהֲמָא מִן טְרַפֵּיָּה: וַיְהִי הַכְּרָבִים פְּרִשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְבָכִים בְּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל־אֶחָיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הֵיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים: וְהוּוּ כְּרֻבִיא פְּרִיסִין (פְּרִיסִין) בְּרִפְיָהוֹן לְעִלָּא. מְטַלִּין בְּגַדְפִּיָּהוֹן עַל כַּפֹּרֶתָא. וְאֶפִּיָּהוֹן חַד לְקַבֵּיל חַד. לְקַבֵּיל כַּפֹּרֶתָא. הוּוּ אֶפִּי כְּרֻבִיא: פְּכֹאֲנָא אֲלֵכְרֻבִין בְּאַסְטִין אֲנִנְחַתְהֲמָא אֲרִי פּוּק. וּמְצַלְלִין בְּהֲמָא עַל־י אֲרֻגְשָׁא. וּוְנִוְהֵהֲמָא אֲלֵוֹאֲחַד אֲרִי אֲאֵבֵר. וְאֲלִי אֲנִשָּׁא כֹּאֲנַת וְנִוְהֵהֲמָא: פ

וַיַּעַשׂ אֶת־הַשְּׁלֶחָן עֲצֵי שֹׁטִים אֶמְתִּים אַרְבֹּו וְאֵמָה רֵחֶבָו וְאֵמָה וְחֲצֵי קַמְתּוֹ: וְעֵבֶד יַת פְּתוּרָא דְּאֵעִי שֹׁטִין. תְּרִיתִין אֶמְתִּין אֲוֵרְבָּה וְאֵמְתָא פִּיתִיָּה. וְאֵמְתָא וּפְלִגָּא רֹמִיָּה: וְצִנֵּעַ אֲלֵמְאִידָה מִן כֶּשֶׁב

חֲלָק הַדְּקֵרוּק. ה) וְאֵת מְנַקֵּיתָיו. תִּבְכַּת וְאֵת כַּפְּשֵׁמָא וּכְעִירֵי:

ה

ויעש את המנורה זהב טהור מקשה עשה
את המנורה ירכה וקנה גביעה כפתורה
ופרחיה מפנה היו ועבד ית מנרתא
דהב דכי. עבד ית מנרתא שדה
וקנה פלנדא חזרהא ושושנהא מנה
היו: וענע אלמנארה מן דהב כאץ.
מצמתה צנעהא ארגלהא וקצבהא
וגאמאתהא. ותפאפיהא וסואסנהא
מנהא כאנת: וששה קנים יצאים מצדיה
שלשה וקני מנה מצדה האחד ושלשה
קני מנה מצדה השני: ושתי קנין
נפקין מפטרהא. תלתא קני מנרתא.
מפטרהחד. ותלתא קני מנרתא. מפטרה
תנינא: וסת קצבאת. כארגאת מן
גאנביהא. תלתא קצבאת מן גאנבהא
אלואחד. ותלתא קצבאת מן גאנבהא
אתאני: שלשה גבעים משקלים בקנה
האחד כפתר ופרח ושלשה גבעים
משקלים בקנה אחד כפתר ופרח בן
לששת הקנים היצאים מן המנורה:
תלתא כלידין. מצירין. בקניא חד חזר
ושושן. ותלתא כלידין. מצירין. בקניא
חד חזר ושושן. בן לשתי קנין. דנפקין
מן מנרתא: תלתא גאמאת מלוזאת.
פי כל קצבה תפאחה וסוסנה. כדאך
לאסת אלקצבאת. אלכארגאת מנהא:
ובמנרה ארבעה גבעים משקלים כפתורה
ופרחיה: ובמנרתא ארבעא כלידין.
מצירין. חזרהא ושושנהא: ופי אלמנארה
ארבע גאמאת. מלוזאת. תפאפיהא
וסואסנהא: וכפתר תחת שני הקנים
מפנה וכפתר תחת שני הקנים מפנה
וכפתר תחת שני הקנים מפנה לששת
הקנים היצאים מפנה: וחזר. תחת
הרין קנין דמנה. וחזר תחת הרין
קנין דמנה. וחזר. תחת הרין קנין
דמנה. לשתי קנין. דנפקין מנה:
ותפאחה תחת כל קצבתין מנהא. כדאך
לאסת אלקצבאת. אלכארגאת מנהא:
כפתריהם וקנתם מפנה היו בדה מקשה

אניתהא: פ
ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים
אמה ארבו ואמה רחבו רבוע ואמתים
קמתו מפניו היו קרנתיו: ועבד. ית
מדבחה דקטרת פוסמא דאעי שטין.
אמתא אורפיה ואמתא פותיה מרבע
(מרובע). ותרתין אפין רומיה. מניה
הואה קרנוהי: וענע מדבח אלכבור מן
כשב אסנט. מולה דראע וערצה דראע
מרבע. וסמכה דראעין. מנה ארכאנה:
ויצף אתו זהב טהור את גו ואת קירתיו
סביב ואת קרנתיו ויעש לו זהב סביב:
וחפא יתיה דהב דכי. ית אגריה וית
פותרוהי. סחור סחור וית קרנוהי. ועבד
ליה. זיר דדהב סחור סחור: וגשאה
בדהב כאץ. סטהה וחיטאנה. מסתדירא
וארכאנה. וענע לה. זיגא מן דהב
מסתדירא: ושתי מפעית זהב עשה קו
מתחת קו על שתי צלעותיו על שני
צדיו לבתים לבדים לשאת אתו בהם:
ותרתין עזקן דדהב. עבד ליה מדרע
דזריה. על תרתין זויתיה. על תרין
סטרותיה. לאתרא לאריתיא. למטר יתיה
בהון: וחלקתין מן דהב. צנעהמא לה
מן תחת זיגה. פי גתיה. כדאך עלי
גאנביה. מכאנא לאדהוק. ליחמל בהא:
ויעש את הפדים עצי שטים ויצף אתם
זהב: ועבד ית אריתיא דאעי שטין.

(*) רביעי כשהן מחוברין וחפא

וּחִפּא יתהון דהבא: וצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשאהא ברהב: ויעש את־שמן המשחה קדש ואת־קטרת הפמים מהור מעשה רקח: ועבד. ית משחא דרביתא קודשא. וית קטרת בוסמיא דכי. עובד בוסמנו: וצנע דהן אלמסה מקדסא. וצמוג אלככור מטהרא. צנעה עמאר: ם ויעש את־מוזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארפו וחמש־אמות רחבו רבוע ושלוש אמות קמתו: ועבד. ית מדבחה העלתא דאעי שטין. חמיש אפין אורביה. וחמיש אפין פותייה מרבע (מרובע). ותלת אפין רומיה: וצנע מדבח אצעידיה מן כשב אסנט. כמסה אדרע טולה. וכמסה אדרע ערצה מרבעא. ותלאתה אדרע סמכה: ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו מפניו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת: ועבד קרנוהי על ארבע זויתיה. מניה הוא קרנוהי. וחפא יתיה נחשא: וצנע ארכאנה. פי ארבע נהאתה. וכאנת ארכאנה מנה. וגשאה בנחאם: ויעש את־כר־כר־פלי המזבח את־הפירות ואת־היעים ואת־המזרקת את־המוזגת ואת־המחתות בל־כריו עשה נחשת: ועבד ית כל מני מדבחה. ית פסכתירוהא וית מגרופיתא וית מורקיא. ית צנוריתא וית מחתיתא. כל מניה עבד נחשא: וצנע גמיע אניתה. אצנאן ואלמגארף ואלכראנב. ואלמנאשל ואלמגאמר. גמיע דאך צנע מן נחאם: ויעש למזבח מכפר מעשה רשת נחשת תחת ברבבו מלמטה עד־חציו: ועבד למדבחה סרדא. עובד מצדתא דנחשא. תחות סוביביה. מדרע עד פלגיה: וצנע לה סרדא. עלי צנעה אשככה מן נחאם. דון שרגבה. מן אספל אלי נצפה: ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות למכפר הנחשת בתיים לפדים:

ואתיד. ארבע עוקן. בארבע זויתא לסרדא דנחשא. אתרא לאריתיא: וצאג ארבע חלק. פי אלארבע אזואיא לסרדא אנהאם. מכאנא לאדהוק: ויעש את־הפדים עצי שטים ויצף אתם נחשת: ועבד ית אריתיא דאעי שטין. וחפא יתהון נחשא: וצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשאהא בנחאם: ויבא את־הפדים בפפעת על צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה אתו: ואעיל ית אריתיא בעזקתא. על סטרי מדבחה. למפל יתיה בהון. חליל לוחין עבד יתיה: ואדכל אדהוק פי ארחלק. אלי גאנבי אלמדבת. ליחמל בהא. אלוואחא מגוואפא צנעהא: ם ויעש את הכיור נחשת ואת פניו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד: ועבד. ית כיורא דנחשא. וית בסיסיה דנחשא. במחזית נשיא. דאתין לצלאה. בתרע משכן ומנא: וצנע ארחוק ומקעדה מן נחאם. מן מראיא אנסא. ארמתגיישאת. ענד באב כבא אלמחצר: ם ויעש את־החצר לפאת ונגב הימנה קלעי החצר שש משור מאה באמה: ועבד ית דרתא. לרוח עיבר דרומא. סרדי דרתא דבויץ שזיר. מאה אפין: וצנע אצראדק. מן גהה מהב אלגנוב. קלוע אצראדק מן עשר משזור. מאה דראע: עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם פספ: עמודיהון עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי עמודיא. וכבושיהון פספ: עמדהא עשרין וקואעדהא עשרין מן נחאם. וזראפין אעמד וטראהא פצה: ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם פספ: ולרוח צפונא מאה אפין. עמודיהון עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי עמודיא.

חלק הדקדוק. (ו) ויעש למזבח מכבר. תיבת למזבח בפשטא אחת בכל התינאן והוא מלרע. ועיין בפרשת וירא מה שכתבתי שם: שמות כו (כתר תורה)

וּכְבוֹשִׁיהוֹן בְּסֶף: וּמִן גַּהֵ' אֲשֶׁמֶל מֵאִיה'
 דְּרָאעַ. עֲמֵדָהּ עֲשֵׂרִין. וְקוֹאעֲדָהּ
 עֲשֵׂרִין מִן נְחָאס. וּזְרָאפִין אֲלַעֲמֵד.
 וּמְלֵאָהּ פְּצָה: וְלִפְאֵת־יִים קִלְעִים
 חֲמִשִּׁים בְּאִמָּה עֲמֻדֵיהֶם עֲשֶׂרֶה וְאֲדִנְיָהֶם
 עֲשֶׂרֶה וְוִי הַעֲמֻדִים וְחֲשׂוֹקֵיהֶם בְּסֶף:
 וְלִרוּת מְעֻבָּא. סְרָדִי חֲמִשִּׁין אֲמִין.
 עֲמֻדֵיהוֹן עֲשָׂרָא. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָא. וְוִי
 עֲמֻדֵיָא. וּכְבוֹשִׁיהוֹן בְּסֶף: וּמִן גַּהֵ'
 אֲדִגְרַב. קִדּוּעַ כְּמִסִּין דְּרָאעַ. עֲמֵדָהּ
 עֲשֶׂרֶה. וְקוֹאעֲדָהּ עֲשֶׂרֶה. וּזְרָאפִין
 אֲלַעֲמֵד. וּמְלֵאָהּ פְּצָה: וְלִפְאֵת קִדְמָה
 מְזֻרְחָה חֲמִשִּׁים אִמָּה: וְלִרוּת. קִדּוּמָא
 מְדִנְחָא חֲמִשִּׁין אֲמִין: וּמִן גַּהֵ' אֲשֶׁרֶק
 כְּמִסִּין דְּרָאעַ: קִלְעִים חֲמִשִּׁין עֲשֶׂרֶה
 אִמָּה אֲלִי־הַפְתָּף עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
 וְאֲדִנְיָהֶם שְׁלֹשָׁה: סְרָדִי. חֲמִישׁ עֲשָׂרִי
 אֲמִין לְעֵבְרָא. עֲמֻדֵיהוֹן תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן
 תְּלָתָא: מְנַהּ קִדּוּעַ. כְּמִסִּין עֲשֶׂרֶה דְּרָאעַ
 לְאֲלֵכֶם. עֲמֵדָהּ תְּלָתָא. וְקוֹאעֲדָהּ
 תְּלָתָא: וְלִפְתָּף הַשְּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה
 לְשַׁעַר הַחֲצֵר קִלְעִים חֲמִישׁ עֲשֶׂרֶה אִמָּה
 עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדִנְיָהֶם שְׁלֹשָׁה:
 וְלְעֵבְרָא הַנִּינְא. מְבֹאֵמְבֹא לְתִרְעָה דְּרָתָא.
 סְרָדִי. חֲמִישׁ עֲשָׂרִי אֲמִין. עֲמֻדֵיהוֹן
 תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: וְלֵאֲלֵכֶם
 אֲתֵאֲנִי. חֲתָא צֹאֵר יִמְנָה וְיִסְרָה לְבֵאֵב
 אֲצֵרָאֲדֶק. קִדּוּעַ טוֹדָהּ כְּמִסִּין עֲשֶׂרֶה
 דְּרָאעַ. וְעֲמֵדָהּ תְּלָתָא. וְקוֹאעֲדָהּ
 תְּלָתָא: כְּלִי־קִלְעֵי הַחֲצֵר סְבִיב שֵׁשׁ
 מְשֻׁזָּר: כְּלִי סְרָדִי דְּרָתָא. סְחֹר סְחֹר
 דְּבוּיָן שְׁזִיר: גְּמִיעַ קִדּוּעַ אֲצֵרָאֲדֶק.
 כִּסְתֵרֵירָא מִן עֲשֶׂרֶה מְשֻׁזָּר: וְהָאֲדִנְיָם
 לְעֲמֻדִים נְחֹשֶׁת וְוִי הַעֲמֻדִים וְחֲשׂוֹקֵיהֶם
 בְּסֶף וְצִפּוּי רֵאשִׁיָּהֶם בְּסֶף וְהֵם מְחֻשְׁקִים
 בְּסֶף כְּלִי עֲמֻדֵי הַחֲצֵר: וְסִמְכֵיָא לְעֲמֻדֵיָא
 דְּנְחֹשָׁא. וְוִי עֲמֻדֵיָא. וּכְבוֹשִׁיהוֹן בְּסֶף.
 וְחִפּוּי רֵישִׁיהוֹן בְּסֶף. וְאֲמִין מְכֻבָּשִׁין
 בְּסֶף. כְּלִי עֲמֻדֵי דְּרָתָא: וְקוֹאעֲדָהּ אֲלַעֲמֵד
 מִן נְחָאס. וּזְרָאפִין אֲלַעֲמֵד. וּמְלֵאָהּ פְּצָה.

וְנִשְׂא רֹסְהָא פְּצָה. כְּמָא אֵין גְּמִיעָהּ
 מְטֵרִיָּה פְּצָה: וּמִסְךְ שַׁעַר הַחֲצֵר מְעֻשָׂה
 רִקְסָה תְּכֵלֶת וְאֲרָגְמָן וְתוֹלְעֵת שְׁנִי וְשֵׁשׁ
 מְשֻׁזָּר וְעֲשָׂרִים אִמָּה אֲרָךְ וְקוֹמָה בְּרַחֲבֵי
 חֲמִישׁ אַמּוֹת לְעֵמֶת קִלְעֵי הַחֲצֵר: וְפִרְסָא.
 דְּתִרְעָה דְּרָתָא עוֹבֵד צִיִּיר. תְּכֵלֵא וְאֲרָגְמָן.
 וְצִבְעֵי זְהוּרִי וְבוּיָן שְׁזִיר. וְעֲשֵׂרִין אֲמִין
 אֲזֵרָא. וְדוּמָא בְּפוֹתֵיָא חֲמִישׁ אֲמִין.
 לְקִבְלֵי סְרָדִי דְּרָתָא: וְסִתְרֵי בֵּאֵב
 אֲצֵרָאֲדֶק צִנְעָה רִאָס. מִן אֲסִמְאֲנָנִין
 וְאֲרָגְמָן. וְצִבְנִקְרָמֵן וְעֲשֶׂרֶה מְשֻׁזָּר. וְמִלְּהָ
 עֲשֵׂרִין דְּרָאעַ. וְסִמְכָה אֲדִי הוּא עֲרֻזָּה
 כְּמִסִּין אֲזֵרָע. בֵּאִיזָא קִדּוּעַ אֲצֵרָאֲדֶק:
 וְעֲמֻדֵיהֶם אַרְבַּעָה וְאֲדִנְיָהֶם אַרְבַּעָה
 נְחֹשֶׁת וְוִיָּהֶם בְּסֶף וְצִפּוּי רֵאשִׁיָּהֶם
 וְחֲשׂוֹקֵיהֶם בְּסֶף: וְעֲמֻדֵיהוֹן אַרְבַּעָה.
 וְסִמְכֵיהוֹן אַרְבַּעָה דְּנְחֹשָׁא. וְוִיָּהוֹן בְּסֶף.
 וְחִפּוּי רֵישִׁיהוֹן. וּכְבוֹשִׁיהוֹן בְּסֶף: וְעֲמֵדָהּ
 אַרְבַּעָה. וְקוֹאעֲדָהּ אַרְבַּעָה מִן נְחָאס.
 וּזְרָאפִינָהּ פְּצָה. וְנִשְׂא רֹסְהָא. וּמְלֵאָהּ
 פְּצָה: וְכִלְיֵיהֶם לְמִשְׁכָּן וְלְחֲצֵר סְבִיב
 נְחֹשֶׁת: וְכִלְיֵיהֶם לְמִשְׁכָּן וְלְדְרָתָא.
 סְחֹר סְחֹר דְּנְחֹשָׁא: וְגְמִיעַ אֲוֵתָאֲדֶק
 אֲלִמְסִכֵן וְאֲצֵרָאֲדֶק. מְסִתְדִירָא מִן נְחָאס:

קכ"ב פ"ס פנא"ה סימן. ומפצירין ויעש חירום במלכות א' ס'
 ו' ס' ג"ד למנחת שבת וב' וה'. אלה פקודי
 המשכן משכן העדות אשר פקד עלי
 פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן
 אהרן הכהן: אליו מניני משכןא משכןא
 הסהרותא. דאתמניא על מימרא דמשה.
 פולחן לויא. בידא דאיתמר. בר אהרן
 כהנא: הדא ערד מא דכל פי אלמסכן
 מסכן אשהארה. אדי ערד באמר
 מוסי. כדמה אליואנין. עלי יד
 איתמר. אבן הרון אלמאם:
 ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה
 עשה את כל אשר צוה יהוה את משה:
 ובצלאל בר אורי בר חור לשבטא
 דיהודה. עבד. ית כל דפקיד יי ית
 משה: ובצלאל. אבן אורי אבן חור מן

סכמ (* חמישי כשהן מחוברות

סבט יהודה. עמל גמיע מא אמר אלה
 בה מוסי: ואתו אהליאב בן אחיסמך
 למטה ירון חרש וחשב ורקם בתכלת
 ובארנמן ובתולעת השני ובשש: ועמיה.
 אהליאב. בר אחיסמך. לשבטא דרון נגר
 ואומן. וציר. בתכלא ובארנמן. ובצבע
 זהורי ובבוצא: ומעה אהליאב. אבן
 אחיסמך. מן סבט דן אסתאד וחאדק.
 וראקם באלאסמאנגון ואלארגואן. ואצבג
 אלקרמו ואלעשר: ס פל
 הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת
 הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים
 פגר ושבע מאות ושלשים שקל בשקל
 הקדש: פל דהפא. דאתעביד לעבדתא.
 בכל עבדת קודשא. והוה דהב ארמותא.
 עשרין ותשע פגרין. ושבע מאה ותלתין.
 סלעין בסלעי קודשא: אמא אדהב.
 אדי עמל פי אצנעה. לגמיע צנעה
 אלקרם. פכאן גמלה דהב ארפיעה.
 תסעה ועשרין בדרה. וסבע מאה
 ותלאתין. מתקאל במתקאל אלקרם:
 וכסף פקודי העדה מאת פגר ואלף
 ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל
 בשקל הקדש: וכסף. מניני פנשתא
 מאה פגרין. ואלף ושבע מאה. ושבעין
 וחמיש. סלעין בסלעי קודשא: ואמא
 אלפצה. פכאן גמלה מא הצל מן
 מעדורי אלגמאעה מאיה בדרה. ואלף
 וסבע מאה וכמסה וסבעין. מתקאל
 במתקאל אקרם: בקע לגלגלת מחצית
 השקל בשקל הקדש לכל העבר עלי
 הפקדים מן עשרים שנה ומעלה לשש
 מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות
 וחמשים: תקלא לגולגולתא. פלגות
 סלעא בסלעי קודשא. לכל דעבר על
 מניניא. מבר עשרין שנין ולעילא.
 לשית מאה ותלתא אלפין. וחמיש מאה
 וחמשים: מנשקה לכל גמגמה. וזנה
 נצף מתקאל במתקאל אלקרם. לכל מן

גאו עלי אקעד. לסת מאיה ארף
 ותלאתה אראף. וכמס מאיה וכמסין:
 ויהי מאת פגר הפסף לצקת את אדני
 הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים
 למאת הפגר פגר לארן: והוה. מאה
 פגרי כספא. לאתבא. ית סמכי קודשא.
 וית סמכי פרוכתא. מאה סמכין. למאה
 פגרין פגרא לסמכא: פכאן מן מאיה
 בדרה אדורק. מא צייג מנהא קואעד
 אקרם. וקואעד אסגף. ודאך מאיה
 קאעדה. מן מאיה בדרה כל קאעדה
 מן בדרה: ואתהאלף ושבע המאות
 וחמשה ושבעים עשה וויס לעמודים
 וצפה ראשיהם וחשק אתם: וית אלף.
 ושבע מאה ושבעין וחמיש. עבר וויין
 לעמודיא. וחפי רישיהון וכפיש יתהון:
 ואסף ואסבע אלמאיה ואלכמסה ואסבעין
 אלמתקאל. צנע מנהא וראפין לאלעמד.
 וגשא רוסהא ומלאהא: ונהשת התנופה
 שבעים פגר ואלפים וארבע מאות שקל:
 ונחש ארמותא שבעין פגרין. ותרין
 אלפין וארבע מאה סלעין: ואמא נתאם
 אלעזר פבלג מאיה קנטאר. ואלפין
 וארבע מאיה מתקאל: ויעש צה אתי
 אדני פתח אדר מועד ואת מזבח
 הנחשת ואתימכבר הנחשת אשר יקו
 ואת פלגלי המזבח: ועבר צה. ית
 סמכי תרע משפן ומנא. וית מדבחא
 הנחשא. וית סרדא הנחשא דיליה. וית
 פל מני מדבחא: פצנע מנה. קואעד
 כבא אלמחצר. ומדבח אנהאם. ואסרד
 אנהאם אדי לה. וגמיע אניתה: ואתי
 אדני החצר סביב ואת אדני שער החצר
 ואת פלגיתדת המשפן ואת פלגיתדת
 החצר סביב: וית סמכי דרתא סחור.
 וית סמכי תרע דרתא. וית פל ספי
 משפנא. וית פל ספי דרתא סחור סחור:
 וקואעד אצראדק מסתדירא. וקואעד
 באבה. וגמיע אותאד אלמסכן. ואותאד

אלצראדק

חלק הדקדוק. א) ואת האלף. בתא"ג אחד מצאתי הוי"ו געני:

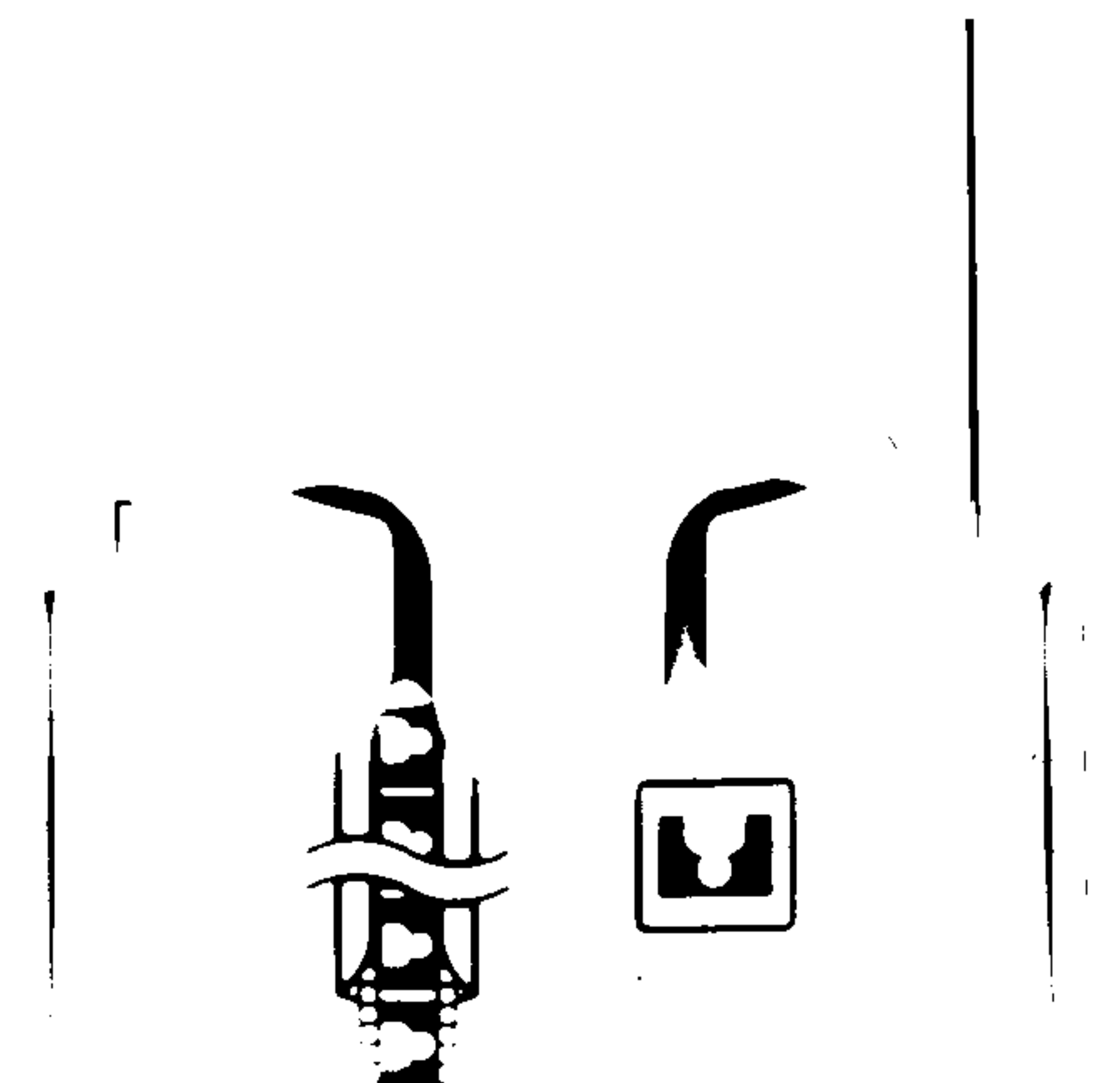
ועשר משזור. כמא אמר אלה מוסי':
 ם ויעשו את־אבני השׁהם מסבת
 משבצת זהב מספתות פתוחי חותם עלי
 שמות בני ישראל: ועבדו ית אבני
 בורלא. משקען מרפצן ברהב. גליפן
 כתב מפרש. על שמות בני ישראל:
 וצנעו חגארי אבלור. יחיס בהא עיון
 מן דהב. מנקוש עליהא כנקש אלכאתם.
 ערי אסמא בני אסראיל: וישם אתם
 על פתפת האפר אבני זפרון לבני
 ישראל כאשר צוה יהוה את־משה:
 ושוי יתהון. על פתפי איפודא. אבני
 הזכרנא לבני ישראל. כמא הפקיד יי' ית
 משה: וגעלהם עלי גיבי אצדרה. חגאר
 דכר לבני אסראיל. כמא אמר אלה

מוסי':
 ויעש את־החשן מעשה חשב כמעשה
 אפר זהב תבלת וארגמן ותילעת שני
 ושש משזור: ועבד ית חושנא. עזכר
 אימן בעזכר איפודא. דהבא. תבלא
 וארגנא. וצבע זהורי ובנין שזיר: וצנע
 אבדנה. צנעה חארק בצנעה אצדרה. מן
 דהב ואסמאנגון וארגנא. וצבג קרמו ועשר
 משזור: רבוע היה כפול עשו את־החשן
 זרת ארפו זורת רחבו כפול: מרבע
 (מרופע) היה. עיף עבדו ית חושנא.
 זרתא אורפיה. וזרתא פותייה עיף:
 וכאנת אד צנעוהא מרבעה מצאעפה.
 מולדה שבר וערצהא שבר: וימלא־בו
 ארבעה טורי אבן טור אדם פטרדה
 וברקת הטור האתר: ואשלימו ביה.
 ארבעא סדרין דאבן טבא. סדרא קדמאה.
 סמקן ירקן וברקן. סדרא חד: ונצמו
 פיה. ארבעה סמור מן גוחר. אסטר
 אראוזל יאקות אחמר. וזמרד ואצפר:
 והטור השני נפק ספיר ויהלם: וסדרא
 תנינא. אזמרנדין (אזמרנדין) שבזיז
 וסכהלום: ואסטר אתאני. כתלי ומהא
 ובהרמאן: והטור השלישי לשם שבו

אצראדק מסתדירא: ומן־התבלת
 והארגמן ותולעת השני עשו בגדי־שלד
 לשרת בקדש ויעשו את־בגדי הקדש
 אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את־משה:
 ומן תבלא וארגנא וצבע זהורי. עבדו
 לבושי שמושא לשמשא בקודשא. ועבדו.
 ית לבושי קודשא דלאהרן. כמא הפקיד
 יי' ית משה: ומן אלאסמאנגון וארארגנאן
 ואצבג אלקרמו. צנעו תיאב ארושי
 לאלכרמה פי אלקרם. וצנעו תיאב
 אלקרם אדי להרון. כמא אמר אלה
 מוסי':

ויעש את־האפר זהב תבלת וארגמן
 ותולעת שני ושש משזור: ועבד ית
 איפודא. דהבא. תבלא וארגנא. וצבע
 זהורי ובנין שזיר: וצנע אצדרה. מן דהב
 ואסמאנגון וארגנא. וצבג קרמו ועשר
 משזור: וירקעו את־פתי הזהב וקצין
 פתילם לעשות בתוך התבלת ובתוך
 הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש
 מעשה חשב: ורדירו. ית מסי דדהבא
 וקציצו חטיין. למעבד. פגו תבלא ובגו
 ארגנא. ובגו צבע זהורי ובגו בוצא.
 עזכר אימן: ודאלך באן ארקו אצפאיה
 אדהב וקצוהא סלובא. ונזוהא מע
 אראסמאנגון וארארגנאן. ואצבג אלקרמו
 ואדעשר. צנעה חארק: פתפת עשו־
 לו = חברת ערי־שני קצוותו חבר:
 פתפין עבדו ליה מדפפין (מדפפן). על
 תרין סטרוהי מדפפה: וצנעו להא גיבאן
 מכייטאן. כייטוהמא פי מרפיה: והשב
 אפדתו אשר עליו מפגו הוא כמעשהו:
 זהב תבלת וארגמן ותולעת שני ושש
 משזור כאשר צוה יהוה את־משה: והמן
 תקונייה דעלוהי. מניה הוא בעזבדוהי.
 דהבא. תבלא וארגנא. וצבע זהורי ובנין
 שזיר. כמא הפקיד יי' ית משה: ושפשג
 אצדרה אדי עליה. מתגה בצנעתה.
 מן דהב ואסמאנגון וארגנאן. וצבג קרמו

ואחלמה (* קצותיו קרי חלק הדקדוק. כ) כהפה עשו לו. הינת כהפה בתכיר בכל התינאן:

סְטֵרוֹהִי . יִהְיוּ עַל תְּרֵתִין מְרַמְצָתָא .
 וַיְהִי בִּנְיָן . עַל כְּתָפֵי אִיפּוּדָא לְקַבֵּיל אֶפּוּהִי :
 וּטְרַפֵּי אֶצְפִּירְתִּין אֶלְאֶכְרֵתִין . עֲלֻקוּהֵמָא
 עֲלֵי אֲרַעִיּוֹן . וְנַעֲלוּהֵמָא . עֲלֵי גִבֵי
 אֶצְדָּרָה מִן מְקַדְהָמָא : וַיַּעֲשׂוּ שְׂתֵי
 טַבְעֵת זָהָב וַיִּשְׂמוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן
 עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֶפֶד בֵּיתָה :
 וְעִבְרוּ . תְּרֵתִין עֲזָקוֹן דְּדָהָב . וְשׁוּיָאוּ . עַל
 תְּרִין סְטֵרֵי חוּשְׁנָא . עַל סְפָתֶיהָ . דְּלַעֲבָרָא
 דְּאִיפּוּדָא לְגִיז : וְצִנְעוּ אִיצָא חֲלֻקְתִּין מִן
 דְּהָב . וְצִיִּירוּהֵמָא פִּי טְרַפֵּי אֶלְבָּרְנָה .
 פִּי הָאֲשִׁיתָהָא . אֲדֵי אֲדֵי גֵאֲנָב אֶצְדָּרָה
 מִן דֹּאֲבָל : וַיַּעֲשׂוּ שְׂתֵי טַבְעֵת זָהָב
 וַיִּתְּנֵם עַל־שְׂתֵי כְּתָפֵת הָאֶפֶד מִלְמַטָּה
 מִמּוֹד פְּנֵי לְעַמֹּת מִחֲבַרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב
 הָאֶפֶד : וְעִבְרוּ תְּרֵתִין עֲזָקוֹן דְּדָהָב .
 וַיְהִי בִּנְיָן . עַל תְּרֵתִין כְּתָפֵי אִיפּוּדָא מִדְּרַע
 מִלְקַבֵּיל אֶפּוּהִי . לְקַבֵּיל בֵּית רוּפִי . מִעֲלוּי .
 לְהַמִּין אִיפּוּדָא : תָּם צִנְעוּ אִיצָא חֲלֻקְתִּין
 מִן דְּהָב . וְנַעֲלוּהֵמָא . עֲלֵי בֵּאִיזָא גִבֵי
 אֶצְדָּרָה מִן אֶסְפֵּל מִן מְקַדְהָמָא . אִמָּאם
 תֹּאֲלִיפָהָא . פּוֹק שִׁפְשֹׁנָהָא : וַיִּדְכְּסוּ אֶת־
 הַחֹשֶׁן מִטַּבְעֵתָיו אֶל־טַבְעֵת הָאֶפֶד
 בְּפִתְלֵי תְּכֵלֶת לְהִיֵּת עַל־חֹשֶׁב הָאֶפֶד
 וְלֹא־יִיחַ הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וְאַחֲרוֹ יֵת חוּשְׁנָא .
 מִעֲזֻקְתֶּיהָ לְעֻזְקַת אִיפּוּדָא בְּחוּטָא
 דְּתַכְלִיָּתָא . לְמַהוּי עַל הַמִּין אִיפּוּדָא .
 וְלֹא יִתְפָּרַק חוּשְׁנָא . מִעֲלוּי אִיפּוּדָא . כַּמָּא
 דְּפִקִּיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה : וְחִבְכוּ אֶלְבָּרְנָה .
 מִן חֲלֻקְהָא אֲדֵי חֲלֻק אֶצְדָּרָה בְּסֶדֶךְ מִן
 אֶסְמָאֲנָנוּן . חֲתָא צֹאֲרֵת פּוֹק שִׁפְשֹׁנָהָא .
 וְלֹא תִזוּד מְנַהָא . כַּמָּא אִמֵּר אֱלֹהֵי מוֹסִי :

פ
 וַיַּעַשׂ אֶת־מַעֲיֵל הָאֶפֶד מַעֲשֵׂה אֲרָג כְּלִיד
 תְּכֵלֶת : וְעִבְדוּ יֵת מַעֲיֵל אִיפּוּדָא עוֹבֵד
 מַהוּי . גְּמִיר תְּכֵלֵא : וְצִנְעוּ מִמַּטְר אֶצְדָּרָה
 צִנְעָהָ חֲאִיד . גְּמִלְתָּה מִן אֶסְמָאֲנָנוּן :

(*) שְׂשֵׁי כֶּשֶׁן מְחוּבְרִין
 חֲלֻק הַדְּקֻדּוֹק . (ג) תְּרִישׁ שׁוֹחֵב וַיִּשְׁפֹּה . הַפִּי"א רַפָּה בְּכָל הַתִּיגָאן . וְכֵן מִשְׁפָּטָה , דּוֹק : (ד) עַל שְׂתֵי כְּתָפֵת הָאֶפֶד .
 הַפִּי"א רַפָּה : שְׂמֹת כֹּז (כְּתֵר חוֹרָה)

וְאַחֲרָמָה : וְסִדְרָא תְּלִיתָאָה . קִנְיִירֵי
 מְרַקֵּיא וְעֵין עֲגָלָא : וְאֶסְטֵר אֶתְאֶלֶת .
 גִּזְעוּסְבַג וּפִירוּזוּג : וְהַטּוֹר הַרְבִּיעִי תְּרִישׁ
 שְׁהָם וַיִּשְׁפֹּה מוֹסַפֵּת מִשְׁבַּצַּת זָהָב
 בְּמִלְאֵתָם : וְסִדְרָא רְבִיעָאָה . כְּרוּם יָמָא
 וְבוּרְלָא וּפְנִיתִירֵי . מִשְׁקַעֲנִין . מְרַמְצֵן בְּדָהָב
 בְּאֶשְׁלָמוֹתֵהוֹן : וְאֶסְטֵר אֶרְאֲבַע . אֲזָרַק
 וְבִלְוֹר וַיִּסַּף . יִחִישׁ בְּהָא עֵינִין מִן דְּהָב פִּי
 נְצִאֲמָהָא : וְהָאֲבָנִים עַל־שְׂמֵת פְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל הֵנָּה שְׂתֵים עֶשְׂרֵה עַל־שְׂמֵתָם
 פְּתוּחֵי חֲתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לְשָׁנִים עֶשֶׂר
 שְׁבַט : וְאֲבָנֵיא . עַל שְׂמֵת פְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲבָיִן . תְּרֵתָא עֶשְׂרֵי עַל שְׂמֵתֵהוֹן . כְּתָב
 מִפְּרֶשׁ כְּנָקָף דְּעֻזְקָא גְּבַר עַל שְׁמִיָּה .
 לְתֵרֵי עֶשֶׂר שְׁבַטִין : וְכַאֲן עֲלֵי אֶלְחַגְנָרָה
 אֶסְמָא בְּנֵי אֶסְרָאִיל . לֹאֲנָהָא אֶתְנִי עֶשֶׂר
 נְצִיר אֶסְמָאִיהֶם . כְּנֻקֵּשׁ אֶלְכַּאתָם אֶסְם
 כְּלוֹאֲחֵד עֲלֵי חֲגֵרָה . כְּדֹאֲךְ לֹאֲתְנִי עֶשֶׂר
 סְבַט : וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן שְׂרָשֶׁרֶת גְּבֻלָּת
 מַעֲשֵׂה עֵבֶת זָהָב טָהוֹר : וְעִבְרוּ עַל
 חוּשְׁנָא . תְּכֵיִן מִחֲחֻמֵּן עוֹבֵד גְּדִילוֹ . דְּדָהָב
 דְּכִי : וְצִנְעוּ פִּי אֶלְבָּרְנָה . סְלִסְלֵתִין
 מִעֲתֻדְרִין צִנְעָהָ צִפְרָה . מִן דְּהָב כֹּאֲן :
 וַיַּעֲשׂוּ שְׂתֵי מִשְׁבַּצַּת זָהָב וּשְׂתֵי טַבְעֵת
 זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׂתֵי הַטַּבְעֵת עַל־שְׁנֵי
 קְצוֹת הַחֹשֶׁן : וְעִבְרוּ . תְּרֵתִין מְרַמְצֵן
 דְּדָהָב . וְתְּרֵתִין עֲזָקוֹן דְּדָהָב . וַיְהִי בִּנְיָן . יֵת
 תְּרֵתִין עֲזָקְתָא . עַל תְּרִין סְטֵרֵי חוּשְׁנָא :
 וְצִנְעוּ עֵינִין מִן דְּהָב . וְחֲלֻקְתִּין מִן דְּהָב .
 וְנַעֲלוּ אֶלְחֻקְתִּין . פִּי טְרַפֵּי אֶלְבָּרְנָה :
 וַיִּתְּנוּ שְׂתֵי הָעֵבֶתֶת הַזֹּהָב עַל־שְׂתֵי
 הַטַּבְעֵת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן : וַיְהִי בִּנְיָן . תְּרֵתִין
 גְּדִילוֹן דְּדָהָב . עַל תְּרֵתִין עֲזָקְתָא . עַל
 סְטֵרֵי חוּשְׁנָא : וְעֲלֻקוּ אֶצְפִּירְתִּין אֶדְהָב .
 פִּי אֶלְחֻקְתִּין . פִּי טְרַפֵּי אֶלְבָּרְנָה : וְאֶת
 שְׂתֵי קְצוֹת שְׂתֵי הָעֵבֶתֶת נָתַנוּ עַל־שְׂתֵי
 הַמִּשְׁבַּצַּת וַיִּתְּנֵם עַל־כְּתָפֵת הָאֶפֶד אֶל־
 מוֹד פְּנֵי : וַיֵּת תְּרֵתִין גְּדִילוֹן דְּעַל תְּרִין

מַעֲשֵׂה רֶקֶם בְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וַיֵּת הַמִּזְבֵּחַ דְּבוּיַת שְׂזִיר. וְתִבְלָא וְאַרְגָּמָן.
וְצִבְעֵי זְהוּרֵי עֹבֵד צִיִּיר. כִּמָּא דְּפִקִּיד יי
יֵת מֹשֶׁה: וְאַזְנָאד מִן עֵשֶׂר מִשְׁזוֹר.
וְאַסְמָאֲנָגוֹן וְאַרְגָּמָן. וְצִבְנֵי קֶרְמוֹ צִנְעָה
רֶאֶקֶם. כִּמָּא אֲמַר אֵלֶּה מוֹסִי: ׀ וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־צִיִּיץ נֹזֵר־הַקֹּדֶשׁ זֶהָב טְהוֹר וַיִּכְתְּבוּ
עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי הוֹתֵם קֹדֶשׁ לַיהוָה:
וְעִבְדוּ. יֵת צִיִּצָא פְּלִילָא דְּקוֹדֶשׁא דְּדָהָב
דְּכִי. וְכִתְבוּ עֲלוּהֵי פֶתֶב מִפְּרֶשׁ. קֹדֶשׁ
לַיי: וְצִנְעוּ עֲצָאָהָ תֵאֵג אֶלְקָרֶם מִן
דְּהָב כֶּאֱץ. וְנִקְשׂוּ עֲלֵיהָ כִּנְקֶשׁ
אַלְכָּאתֶם. קֹדֶשׁ לַיי: וַיִּתְּנוּ עָלָיו פֶּתִיל
הַכֹּהֵן לְתֵת עַד־הַמְּצַנְפֶת מִלְּמַעְלָה
בְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּהְיוּ עֲלוּהֵי
חֹטָא דְּתִבְלָתָא. לְמַתָּן עַד מְצַנְפָּתָא
מִלְּעֵילָא. כִּמָּא דְּפִקִּיד יי יֵת מֹשֶׁה:
וְעִלְקוּהָ בַסֶּלֶךְ אֶסְמָאֲנָגוֹן. לְתוֹצֵעַ עָלָי
אַדְעַמָּאָה פּוֹק אֲרֻגְבָּהָ. כִּמָּא אֲמַר
אַלֶּה מוֹסִי: ׀ וְתִכְלֵד פְּרִי־עֹבֵדֹת
מִשְׁפַּן אֱהָל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּן עֲשׂוֹ:
וְשִׁלְּיֹמֶת. כֹּל עֲבִידֹת. מִשְׁפָּנָא מִשְׁפַּן
זְמָנָא. וְעִבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּכֹל. דְּפִקִּיד
יי. יֵת מֹשֶׁה בְּן עֲבָדוֹ: וְכִמְלַת. גִּמְעַ
צִנְעָה אֲמַסְכָּן כְּבֵא אֶלְמַחְצֵר. וְצִנְעוּ בְנֵי
אַסְרָאִיר. כִּנְמִיעַ מָא אֲמַר אֵלֶּה מוֹסִי
כֹּדָאֵךְ צִנְעוּ: ׀

וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁפָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֱהָל
וְאֶת־כָּל־כְּלָיוֹ קֶרְסוֹ קֶרְשׁוֹ בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו
וְאַדְנָיו: וְאִיתִיאוּ יֵת מִשְׁפָּנָא לֹות מֹשֶׁה.
יֵת מִשְׁפָּנָא וַיֵּת כֹּל מְנוּחֵי. פּוֹרְפוּהֵי
דְּפוּהֵי. עֲבָרוּהֵי וְעַמּוּדוּהֵי וְסִמְכוּהֵי: פֵּאֲתוֹ
בְּאַלְמַסְכָּן אֲלֵי מוֹסִי. אֶלְכְּבֵא וְגִמְעַ
אַנִּיתָה. שְׂעִצָה וְתִכְאֲתָנָה. וְאַמְהָאָה
וְעַמְדָה וְקוֹאֲעָדָה: וְאַת־מְכֶסֶה עוֹרֹת
הָאֵילִם הַמֵּאֲדָמִים וְאַת־מְכֶסֶה עֹרֹת
הַתְּחָשִׁים וְאַת־פֶּרֶכֶת הַמָּסֶךְ: וַיֵּת חוֹפָּאָה.
דְּמִשְׁבֵּי דְּכָרֵי מִסְמָקִי (מִסּוּפָקִי). וַיֵּת

וְפִי־הַמְּעִיר בְּתוֹכוֹ פְּפִי תִתְרָא שְׂפָה
לְפִי סָבִיב לֹא יִקְרַע: וְפִימִיָּה דְּמַעֲיָלָא
כְּפִיל לְגוּיָה כְּפּוֹם שְׂרִיץ. תִּירָא מִקַּף
לְפּוּמִיָּה. סְחוֹר סְחוֹר דְּלֹא (לֹא) יִתְבּוֹעַ:
וְכֹאֲרָאָה פִי וְסִמָּה כְּפֶם אֲרַע. וְחֹאשִׁיָּה
תְּחִישׁ בְּפֹאָה לֹא יִכְתָּרֵךְ: וַיַּעֲשׂוּ עָלֵי
שׁוּרֵי הַמְּעִיר רְמוּנֵי תִבְלָת וְאַרְגָּמָן
וְחֹלְעֵת שְׁנֵי מִשְׁזוֹר: וְעִבְדוּ עַל שְׁפוּלֵי
מַעֲיָלָא. רְמוּנֵי. תִבְלָא וְאַרְגָּמָן וְצִבְעֵי
זְהוּרֵי. שְׂזִיר: וְצִנְעוּ פִי דִילָה. רִמָּאֲמִין.
מִן אֶסְמָאֲנָגוֹן וְאַרְגָּמָן וְצִבְנֵי קֶרְמוֹ. מִשְׁזוֹר:
וַיַּעֲשׂוּ פְּעַמְנֵי זֶהָב טְהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־
הַפְּעַמְנִים בְּתוֹךְ הַרְמָנִים עַד־שׁוּרֵי
הַמְּעִיר סָבִיב בְּתוֹךְ הַרְמָנִים: וְעִבְדוּ
זָגִין (זָגִין) דְּדָהָב דְּכִי. וַיִּהְיוּ יֵת זָגִיא
בְּגוֹ רְמוּנֵיא. עַל שְׁפוּלֵי מַעֲיָלָא סְחוֹר
סְחוֹר. בְּגוֹ רְמוּנֵיא: וְצִנְעוּ גִלְגַּל מִן דְּהָב
כֶּאֱץ. וְגַעְלוּהָ פִי מָא בִין אֶרְמָאֲמִין. פִי
דִיל אֶלְמַטֵּר מִסְתְּדִירָא. פִי מָא בִין
אַרְמָאֲמִין: פְּעַמְנֵי וְרַמְנֵי פְּעַמְנֵי וְרַמְנֵי עַד־
שׁוּרֵי הַמְּעִיר סָבִיב לְשֵׁרֶת כְּאֲזִיר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: זָגִיא (זָגִיא) וְרְמוּנָא זָגִיא
(זָגִיא) וְרְמוּנָא. עַל שְׁפוּלֵי מַעֲיָלָא סְחוֹר
סְחוֹר. לְשִׁמְשָׁא. כִּמָּא דְּפִקִּיד יי יֵת
מֹשֶׁה: גִּלְגַּל וְרִמָּאָנָה גִּלְגַּל וְרִמָּאָנָה. פִי
דִיל אֶמְמַטֵּר מִסְתְּדִירָא. לִיכְרֶם בָּהּ. כִּמָּא
אֲמַר אֵלֶּה מוֹסִי: ׀ וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־הַכֶּתֶּנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֶרְגָּ
לְאַהֲרֹן וְלִבָּנָיו: וְעִבְדוּ. יֵת פֶּתוּנֵיא
דְּבוּצָא עֹבֵד מְחִי. לְאַהֲרֹן וְלִבְנֹוהֵי:
וְצִנְעוּ אֶתוֹאֲנֵי מִן עֵשֶׂר צִנְעָה חֵאֵיךְ.
לְהָרוֹן וְלִבְנֵיה: וְאַת־הַמְּצַנְפֶת שֵׁשׁ וְאַת־
פְּאָרֵי הַמְּגַבְּעוֹת שֵׁשׁ וְאַת־מְכַנְסֵי הַבֶּד
שֵׁשׁ מִשְׁזוֹר: וַיֵּת מְצַנְפָּתָא דְּבוּצָא. וַיֵּת
שֶׁבַח קוֹבְעֵיא דְּבוּצָא. וַיֵּת מְכַנְסֵי בּוּצָא
דְּבוּיַת שְׂזִיר: וְאַלְעַמָּאָה מִן עֵשֶׂר.
וְאַלְקָלָאֲנִים אֶלְפֹּאֲכָרָה מִן עֵשֶׂר.
וְאַסְרָאוּיִל מִן עֵשֶׂר מִשְׁזוֹר: וְאַת־הָאֲבִנִים
שֵׁשׁ מִשְׁזוֹר וְתִבְלָת וְאַרְגָּמָן וְחֹלְעֵת שְׁנֵי

ה

חִיפָּאָה חֶלֶק הַדְּקוּקָה. (ה) עוֹרוֹת הָאֵילִם הַמֵּאֲדָמִים. אֵין מֵאֲרִיךְ כְּה"א וְהַשּׁו"א שְׁבַמ"ס נח: (*) בְּרִיחוֹ קֶרִי

חופאה דמשכי ססגנא . וית פרוכתא
 דפרסא : ואנטא אלגלוד כבאש אורים .
 ואלגטא גלוד אדארש . ואסנף אלמסתור :
 את ארון העדת ואת פדיו ואת הפפרת :
 ית ארונא דסהרותא וית אריחיה . וית
 פפורתא : וענדוק אשהאדה ודהוקה .
 ואלגשא : את השלחן את פלי פליו ואת
 להם הפנים : ית פתורא ית פל מנוהי .
 וית להים אפיא : ואלמאידה וגמיע
 אניתהא . ואלכבו אלמוזגה : את הפננה
 הפהרה את נרתיה גרת הפערכה ואת
 פלי פליה ואת שמן המאיר : ית מנרתא
 דביתא ית פוצינהא . פוציני . סררא וית
 פל מנהא . וית משחא דאנהרותא :
 אלמנארה אמארהה וסרנהא . סרג אנער
 וגמיע אניתהא . ודהן אלאצאה : ואת
 מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת
 קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל :
 וית מדפחא דדהבא . וית משחא דרבותא .
 וית קטרת פוסמיא . וית פרסא דתרע
 משננא : ומדבה אדהב . ודהן אלמסתה .
 ובכור אצמוג . וסתר באב אלכבא : אתו
 מזבח הנחשת ואת מכפר הנחשת אשר
 לו את פדיו ואת פלי פליו את הפיר
 ואת צננו : ית מדפחא דנחשא . וית סררא
 דנחשא דיליה . ית אריחיה וית פל מנוהי .
 ית פיורא וית פסיסיה : ומדבה אנחאס .
 ואסרד אנחאס אדי לה . ורהוקה וגמיע
 אניתה . ואלחויז ומקעדה : את קלעי
 החצר את עמודיה ואת אדניה ואת
 המסך לשער החצר את מיתריו ויתרתיה
 ואת פלי פלי עבדת המשכן לאהל מועד :
 ית סרדי דרתא ית עמודהא וית סמכהא .
 וית פרסא לתרע דרתא . ית אמונוהי
 וסכהא . וית פל מני . פולחן משננא
 למשכן זמנא : וקלוע אצראדק
 ועמדהא וקואעדהא . וסתר באבהא .
 ואטנאבהא ואותאדהא . וגמיע אניה
 כדמה אלמסכן לכבא אלמחצר :
 את פגדי השרר לשרת פקדש את פגדי

הקדש לאהרן הכהן ואת פגדי בניו לכהן :
 ית לבושי שמושא לשמשא פקודשא .
 ית לבושי קודשא לאהרן פהנא . וית
 לבושי בנוהי לשמשא : ותיאב אלושי
 לאכרמה פי אקדם . ותיאב אלקרס להרון
 אלמאם . ותיאב בניה לאלמאמה :
 פכל אשר צוה יהוה את משה בן עשו
 בני ישראל את פלי העבדה : פכל .
 דפקיד יי ית משה . פן עברו בני ישראל .
 ית פל פולחנא : כגמיע מא אמר אלה
 מוסי . כראך צנעו בני אסראיל . גמיע
 אדעמל : וירא משה את פלי הפלאכה
 והנה עשו אתה פאשר צוה יהוה בן עשו
 ויברך אתם משה : והוא משה ית פל
 עבדתא . והא עברו יתה . כמא דפקיד
 יי פן עברו . וברך יתהון משה : פראא
 מוסי גמיע אצנעה . וארא בהם קד
 צנעוהא . כמא אמר אלה כראך צנעו .
 פבארך עליהם מוסי :

וידבר יהוה אל משה לאמר : ומליד יי
 עם משה למימור : הם כלם אלה מוסי
 תכלימא : ביום החדש הראשון באחד
 לחדש תקים את משכן אהל מועד :
 ביום ירחא קדמאה פחד לירחא . תקים .
 ית משננא משכן זמנא : פי אשר
 אלאול פי אריום אלאול מנה . אנצב
 אלמסכן כבא אלמחצר : ושמית שם את
 ארון העדות וסכת עליה ארון את הפרכת :
 ותשי תפן . ית ארונא דסהרותא . ותפיד
 על ארונא ית פרוכתא : וצייר בה צנדוק
 אשהאדה . ואסתר עליה באסנף : והבאת
 את השלחן וערכת את ערכו והבאת
 את הפננה והעלית את נרתיה : ותעיל
 ית פתורא . ותסדר ית סרריה . ותעיל ית
 מנרתא . ותדליק ית פוצינהא : וארכל
 אמאידה . וצף צפיהא . וארכל אמנארה .
 ואסרג סרגהא : ונתתה את מזבח הזהב
 לקטרת לפני ארון העדת ושמית את
 מסך הפתח למשכן : ותתין ית מדפחא
 דדהבא לקטרת פוסמיא . קדם ארונא

(* שביעי כשהן מחוברין דסהרותא

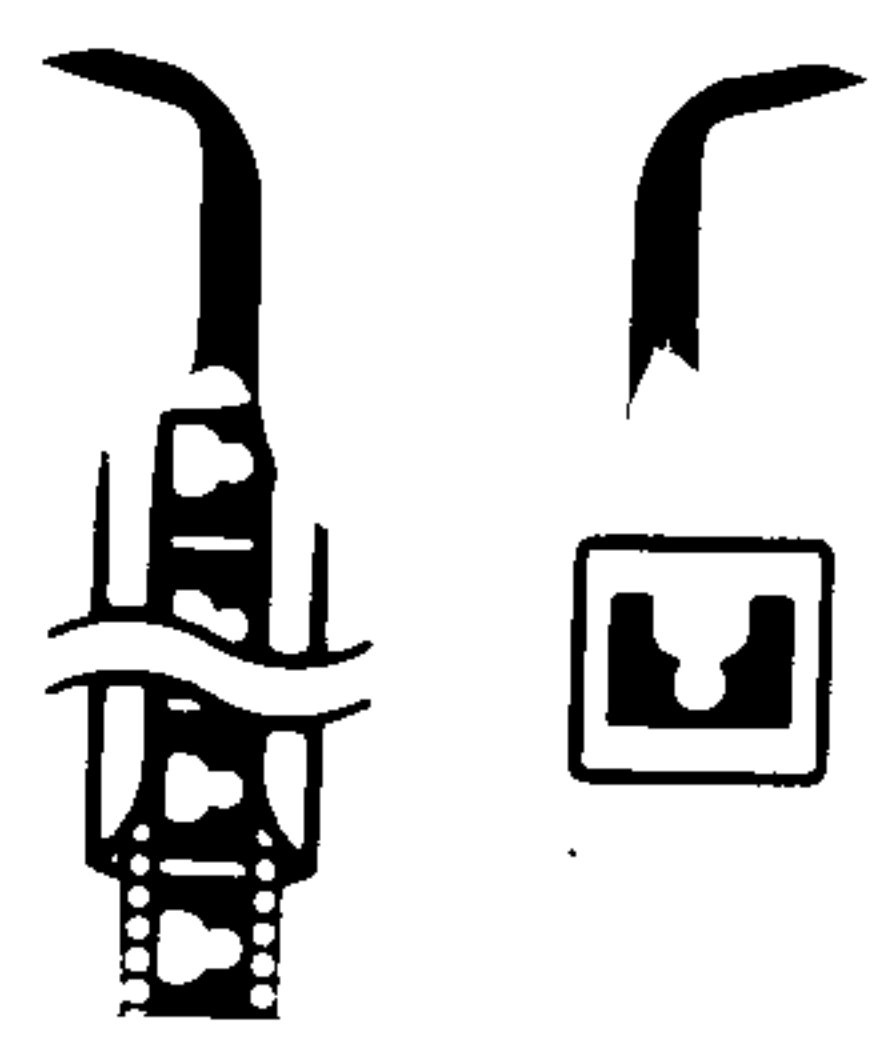
הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן
 לי: ותלביש ית אהרן. ית לבושי
 קודשא. ותרפי יתיה. ותקדיש יתיה
 וישמיש קדמי: ואלבם הרון תיאב
 אלקדם. ואמסחה. וקדסה ליאם לי:
 ואתיבניו תקריב והלבישת אתם פתנת:
 וית פנוהי תקריב. ותלביש יתהון פתונין:
 וקדם בניה. ואלבסהם תואניא: ומשחת
 אתם באשר משחת אתי אביהם וכהנו
 לי והיתה להיות להם משחתם לכהנת
 עולם לדרתם: ותרפי יתהון. כמא
 דרביתא ית אבוהון. וישמשון קדמי.
 ותהי. קסחוי להון רבותהון. לכהונת
 עלם דדריהון: ואמסחהם. כמא מסחת
 אביהם. ויאמו לי. ויבון מסחהם דאך
 להם. לאמאמה אדהר לאניאלהם: ויעש
 משה ככל אשר צוה יהוה אתו פן עשה:
 ועבד משה. ככל. דפקיד יי. יתיה פן
 עבד: וצנע מוסי. כנמיע מא אמרה
 אלה בה: ם ויהי בחדש הראשון
 בשנה השנית באחד בחדש הוים
 המשכן: והוה. בירחא קדמאה. פשיחא
 תנייתא בחד לירחא. אתקם משכנא:
 פלמא כאן פי אשר אלאול. פי אסנה
 אתאניה פי אליום אלאול. נצב אלמסכן:
 ויקם משה אתי המשכן ויתן את אדניו
 וישם את קרשיו ויתן את פריחיו ויקם
 את עמודיו: ואקים משה ית משכנא.
 ויהב ית סמכוהי. ושווי ית דפוהי. ויהב
 ית עברוהי. ואקים ית עמודוהי: פנצב
 מוסי אלמסכן. ווצע קואעדה. ורכב עליה
 תכאתנה. ווצע פיה אמהאנה. ואוקף
 עמדה: ויפרש אתי האהל עדי המשכן
 וישם את מבסה האהל עליו מלמעלה
 באשר צוה יהוה את משה: ופרס ית
 פרסא על משכנא. ושווי. ית חופאה
 דמשכנא. עלוהי מדעילא. כמא דפקיד
 יי ית משה: תם בסט אלכבא עליה.
 וציר אלגטא עליה מן פוק. כמא אמרה
 אלה: ם ויקח ויתן את העדת

דסתרותא. ותשווי. ית פרסא דתרעא
 למשכנא: ואנעל מדבח אדהב לאבכור.
 בין ידי צנדוק אשהאדה. ועלק סתר
 באב כבא אלמסכן: ונתתה את מזבח
 העלה לפני פתח משכן אהל מועד:
 ותתין. ית מדבחה דעלהא. קדם. תרע
 משכנא משכן זמנא: ואנעל מדבח
 אצעידה. בין ידי כבא אלמחצר: ונתת
 אתי הביר בין אהל מועד ובין המזבח
 ונתת שם מים: ותתין ית פיורא. בין
 משכן זמנא ובין מדבחה. ותתין הפן
 מיא: ואנעל אלחוי. בין כבא אלמחצר
 ואלמדבח. ואנעל פיה מאא: ושמית
 אתי החצר סביב ונתת אתי מסך שער
 החצר: ותשווי ית דרתא סחור סחור.
 ותתין. ית פרסא דתרע דרתא: ואצרב
 אצראדק מסתדירא. ועלק סתר באבה:
 ולקחת את שמן המשחה ומשחת את
 המשכן ואת כל אשר בו וקדשת אתו
 ואת כל פליליו והיה קדש: ותסב ית
 משחא דרביתא. ותרפי ית משכנא וית
 כל דביה. ותקדיש יתיה. וית כל מנוהי
 ויהי קודשא: וכד מן דהן אלמסח. ואמסח
 אלמסכן ונמיע מא פיה. וקדסה. ונמיע
 אניתה ויציר קדסא: ומשחת את מזבח
 העלה ואת כל בליו וקדשת אתי המזבח
 והיה המזבח קדש קדשים: ותרפי. ית
 מדבחה דעלתא וית כל מנוהי. ותקדיש
 ית מדבחה. ויהי מדבחה קדש קודשין:
 ואמסח מדבח אצעידה ונמיע אניתה.
 וקדסה. ויציר מן כואץ אלאקדאם:
 ומשחת אתי הביר ואת בניו וקדשת אתי:
 ותרפי ית פיורא וית פסיסיה. ותקדיש
 יתיה: ואמסח אלחוי ומקעדה. וקדסה:
 והקרבת את אהרו ואת בניו אל פתח
 אהל מועד ורחצת אתם במים: ותקריב
 ית אהרן וית בנוהי. לתרע משכן זמנא.
 ותסחי יתהון במיא: וקדם הרון ובניה.
 ארי באב כבא אלמחצר. ואנסלהם
 באלמא: והלבישת את אהרן את בניו

אֶל־הָאָרֶן וַיִּשֶׂם אֶת־הַכִּפֹּתִים עַל־הָאָרֶן
וַיִּתֵּן אֶת־הַכִּפֹּת עַל־הָאָרֶן מִלְמַעְלָה׃
וַנִּסִּיב וַיֵּהֵב יְתִיב סְהַרְוֹתָא בְּאַרְוֹנָא וְשׁוּי
יְתִיב אֲרִיחָא עַל אֲרֹנָא וַיֵּהֵב יְתִיב בְּפֹרְתָא
עַל אֲרֹנָא מִלְעֵילָא׃ תָּם אִכְרֵ אִשְׁהֲאֵרָה
וּזְעֵהָא פִי אֲצַנְדֹּק וְצִיִּיר עֲלֵיהֶּ אֲדֹהֹק
וְנַעַל אֲדֹנְשָׁא עֲלֵיהֶּ מִן פֹּק׃ וַיָּבֵא אֶת־
הָאָרֶן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־פְּרֻכַת הַמִּסְכָּה
וַיִּסֵּךְ עַל אֲרֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ וַאֲעִיל יְתִיב אֲרֹנָא לְמִשְׁכַּנָּא
וְשׁוּי יְתִיב פְּרוּכְתָא דְפָרְסָא וְאֲפִיל עַל
אֲרֹנָא דְסְהַרְוֹתָא כַּמָּא דְפִקִּיד יְיָ יְתִיב
מֹשֶׁה׃ וְאֲדַכֵּל אֲצַנְדֹּק אֶל־יְתִיב אֶל־מִסְכָּן
וְעֵלְקָא אֶסְנַף אֶל־מִסְתֹּר וְסִתֵּר עֲלֵיהֶּ כַּמָּא
אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים׃ ׀ וַיִּתֵּן אֶת־הַשְּׁלֶחֶן
בְּאַהֲל מוֹעֵד עַל יַרְךְ הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה מִחוּץ
לְפְרֻכַת׃ וַיֵּהֵב יְתִיב פְּתוּרָא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא
עַל שְׂדָא דְמִשְׁכַּנָּא צְפוּנָא מִפְּרָא
לְפְרוּכְתָא׃ תָּם גַּעַל אֶל־מֵאִידָה פִי כִבָּא
אֶל־מַחְצֵר פִי גֵאנֵב אֶל־מִסְכָּן אִשְׁמֵאֵלִי
כֹּאֲרֹג אֶסְנַף׃ וַיַּעֲרֵךְ עֲלָיו עֲרֵךְ לֶחֶם לְפָנַי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאֶסְדֵּר
עֲלוּהִי סְדֵרִין דְלֶחֶם קָדָם יְיָ כַּמָּא
דְפִקִּיד יְיָ יְתִיב מֹשֶׁה׃ וְצִף עֲלֵיהֶּ צִפִּין
כִּבּוֹ בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים כַּמָּא אֲמַרְהֵ׃ ׀ וַיִּשֶׂם
אֶת־הַפְּנֵרָה בְּאַהֲל מוֹעֵד נֹכַח הַשְּׁלֶחֶן עַל
יַרְךְ הַמִּשְׁכָּן נֹגֵפָה׃ וְשׁוּי יְתִיב מִנְרֵתָא
בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא לְקַבֵּיל פְּתוּרָא עַל שְׂדָא
דְמִשְׁכַּנָּא דְרוּמָא׃ תָּם צִיִּיר אֶל־מִנְאֵרָה
פִי כִבָּא אֶל־מַחְצֵר תְּדָא אֶל־מֵאִידָה פִי
גֵאנֵב אֶל־מִסְכָּן אֲדִגְנוּבִי׃ וַיַּעַל הַנֵּרֹת
לְפָנַי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וְאֲדִלִּיק בּוֹצִינְיָא קָדָם יְיָ כַּמָּא דְפִקִּיד
יְיָ יְתִיב מֹשֶ׈ה׃ וְאֶסְרֵג אֶסְרֵג בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים
כַּמָּא אֲמַרְהֵ׃ ׀ וַיִּשֶׂם אֶת־מִזְבֵּחַ
הַזֹּהֵב בְּאַהֲל מוֹעֵד לְפָנַי הַפְּרֻכַת׃ וְשׁוּי
יְתִיב מִדְּבַחָא דְדִבְחָא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא קָדָם
פְּרוּכְתָא׃ תָּם צִיִּיר מִדְּבַח אֲדֹהֵב פִי כִבָּא
אֶל־מַחְצֵר בֵּין יְדֵי אֶסְנַף׃ וַיִּקְטֹר עֲלָיו
קִטְרֹת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

וַאֲקַטֵּר עֲלוּהִי קִטְרֹת בּוֹסְמִין כַּמָּא
דְפִקִּיד יְיָ יְתִיב מֹשֶׁה׃ וּבִכֹּר עֲלֵיהֶּ מִן
בִּכּוֹר אֲצִמּוֹנ כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים׃ ׀ וַיִּשֶׂם
אֶת־מִסְכֵּה הַפֶּתַח לְמִשְׁכָּן׃ וְשׁוּי יְתִיב פְּרָסָא
דְתִרְעָא לְמִשְׁכַּנָּא׃ תָּם עֵלְקָא סִתֵּר
אֶל־בָּאב עֲלֵי אֶל־מִסְכָּן׃ וְאֶת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
שֶׁם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֶהֱלִי מוֹעֵד וַיַּעַל עֲלָיו
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיְתִיב מִדְּבַחָא דְעֹלָתָא שׁוּי
בְתִרְעָ מִשְׁכַּנָּא מִשְׁכָּן זְמָנָא וְאֶפִּיק עֲלוּהִי
יְתִיב עֹלָתָא וַיְתִיב מִנְחָתָא כַּמָּא דְפִקִּיד יְיָ
יְתִיב מֹשֶׁה׃ וְצִיִּיר אִיצָא מִדְּבַח אֶל־קִרְאֵבִין
בֵּין יְדֵי כִבָּא אֶל־מַחְצֵר וְקָרֵב עֲלֵיהֶּ
אֲצַעֲיֵדָה וְאֶהֱרִיֵת כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים׃
׀ וַיִּשֶׂם אֶת־הַבִּיר בֵּין־אַהֲל מוֹעֵד וּבֵין
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שִׁמְהָ מַיִם לְרִהְצָה׃ וְשׁוּי
יְתִיב בִּיזְרָא בֵּין מִשְׁכָּן זְמָנָא וּבֵין מִדְּבַחָא
וַיֵּהֵב תַּפְּחִין מֵיָא לְקִדּוּשׁ׃ תָּם צִיִּיר אֶל־תוֹיִן
בֵּין כִּבָּא אֶל־מַחְצֵר וְאֶל־מִדְּבַח וְנַעַל פִּיהֶּ
מֵאָא לֶאֱלֹנְסֵר׃ וְרַחְצוּ מַפְנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּבְנֵי אֶהֱיִידֵיהֶם וְאֶת־וְגִלְתֵּיהֶם׃ וּמִקְדָּשִׁין
מִצִּיָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנֵיהֶם יְתִיב יְדִיחוּן וַיְתִיב
הַגְּלִיחוּן׃ פִּיגְסֵל מִנָּה מוֹסִי וְהִרֹן וּבְנֵיהֶם
אִידֵיהֶם וְאֶרְגִּלְתֵּיהֶם׃ כַּבָּאִם אֶל־אַהֲל מוֹעֵד
וּבְקִרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ בְּמִיעֲלֵהוּן לְמִשְׁכָּן זְמָנָא
וּבְמִקְרַבְהוּן לְמִדְּבַחָא מְקַדְּשִׁין כַּמָּא
דְפִקִּיד יְיָ יְתִיב מֹשֶׁה׃ פִי דְכּוֹלְהֶם אֶל־יְתִיב
כִּבָּא אֶל־מַחְצֵר וְפִי תְקַדְּמָהֶם אֶל־יְתִיב
אֶל־מִדְּבַח יְגִסְרוּן כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים מוֹסִי׃
׀ וַיִּקַּם אֶת־הַחֲצֵר סָבִיב לְמִשְׁכָּן
וְלְמִזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מִסְכֵּה שַׁעַר הַחֲצֵר וַיְכַל
מֹשֶׁה אֶת־הַמִּלְאָכָה׃ וְאֶקִּים יְתִיב דִּרְתָא
סְחֹר סְחֹר לְמִשְׁכַּנָּא וְלְמִדְּבַחָא וַיֵּהֵב
יְתִיב פְּרָסָא דְתִרְעָ דִּרְתָא וְשִׁצִי מֹשֶׁה
יְתִיב עֲבִידְתָא׃ תָּם צִרֵב אֶצְרָאֲדֵק חוּאֵלִי
אֶל־מִסְכָּן וְאֶל־מִדְּבַח וְעֵלְקָא סִתֵּר בֵּאֲבָה
וְאֶכְמֵל מוֹסִי גְמִיעֵ אֲצַנְעָה׃ ׀
וַיְכַסּוּ הָעֵנָן אֶת־אַהֲל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה
מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃ וְחָפָא עֲנָנָא יְתִיב מִשְׁכָּן

יִשְׁוֹת כַּח (בְּתֵר תּוֹרָה) 222

אֶסְרֵאֲלֶיךָ. פִּי גִמְוֶעַ מֵרֵאחֲלָהֶם : וְאֶסְדָּא
 יַעֲדָה הָעֵנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יִזּוּם הָעֵלְתוֹ :
 וְאִם לֹא מִסְתַּלַּק עֲנָנָא. וְלֹא נִמְלִין. עַד
 יוֹם אֶסְתַּדְקוּתֵיהֶם : וְאִן לִם יִרְתַּפֵּעַ
 אֲלֹגְמָאם. פִּלֵּא יִרְחִלּוּן. אֵלֵא יוֹם
 אֲרִתְפֹאֲעֵהָ : כִּי עֲנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן
 יִזְמַם וְאִשׁ תִּהְיֶה לִיָּדָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מִסְעֵיהֶם : אֲרִי עֲנַן יִקְרָא
 דִּי' עַל מִשְׁכָּנָא בִּימָמָא. וְחִיזוּ אִישְׁתָּא.
 הָיִי בְּלִדְיָא בֵּיה. לְעֵינֵי כָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל מִפְלְגֵיהוֹן : לֹאן אֲלֹגְמָאם מִן עַנַּד
 אֵלֵה עֲלֵי אֲלִמְסַכְן נִהָרָא. וְרוּיָא נֵאר
 תִּבּוֹן פִּיה לִידָא. בַּחצֵרָה גִמְוֶעַ אֵל
 אֶסְרֵאֲלֶיךָ פִּי גִמְוֶעַ מֵרֵאחֲלָהֶם : וּסְפִירִין וְתִשְׁלֵם
 כָּל הַמְּלֹאכָה בַּמְּלָכִים א' ס' ו' :

זִמְנָא. וְיִקְרָא דִּי'. אֲתַמְלִי ית מִשְׁכָּנָא :
 וְגִמְוֶעַ אֲלֹגְמָאם כִּבָּא אֲלִמְחֻצָר. וְנוֹר אֵלֵה
 מֵרֵא אֲלִמְסַכְן : וְלֹא יִכְבֵּל מִשָּׁה לְבוֹא אֲרִי
 אֵהָךְ מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן וּבְכוֹד
 יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן : וְלֹא יִכְבֵּל מִשָּׁה.
 לְמִיעַד לְמִשְׁכָּן זִמְנָא. אֲרִי שָׂרָא עֲלוּהֵי
 עֲנָנָא. וְיִקְרָא דִּי'. אֲתַמְלִי ית מִשְׁכָּנָא :
 וְדָם יִטִּיק מוֹסִי'. אִן יִדְבֵּל אֲרִי כִבָּא
 אֲלִמְחֻצָר. מִמָּא סַכְן עֲלִיה אֲלֹגְמָאם. וְנוֹר
 אֵלֵה מֵרֵא אֲלִמְסַכְן : וּבַהֲעֲדוֹת הָעֵנָן מִעַד
 הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם :
 וּבְאֶסְתַּדְקוֹת עֲנָנָא מִעֲלֵי מִשְׁכָּנָא. נִמְלִין
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּכָל מִפְלְגֵיהוֹן : וּכְאִן אֵדָא
 אֲרִתְפֵּעַ אֲלֹגְמָאם עַן אֲלִמְסַכְן. יִרְחֵל בְּנֵי

ח ז ק

סכום פסוקי דספר ואלה שמות אלף ומאתים ותשעה. אר"ם סימן : וחציו אלקים לא תקלל : ופרשותיו י"א. אי זה בית אשר תבנו לי סימן : וסדריו כ"ם, ולילה ללילה יתורה דעה סימן ופרקיו ס' תורת אלהיו בלבנו סימן : מנין הפתיחות תשע וששים והסתומות חמש ותשעים. והכל כאה וששים. וארבע פרשיות. ישלח עורך מקדש ומציון יסעודך סימן :

נשלם ספר שמות. בעזרת שוכן מרומות :

ותהי השלמת הספר הזה ביום שנכפל בו כי טוב י"ט לחדש כסלו שנת תרנ"ח בא ס"פ בי יכתירו צדיקים לפ"ק

סדר הפטרות של ספר שמות ברכות הפטרה

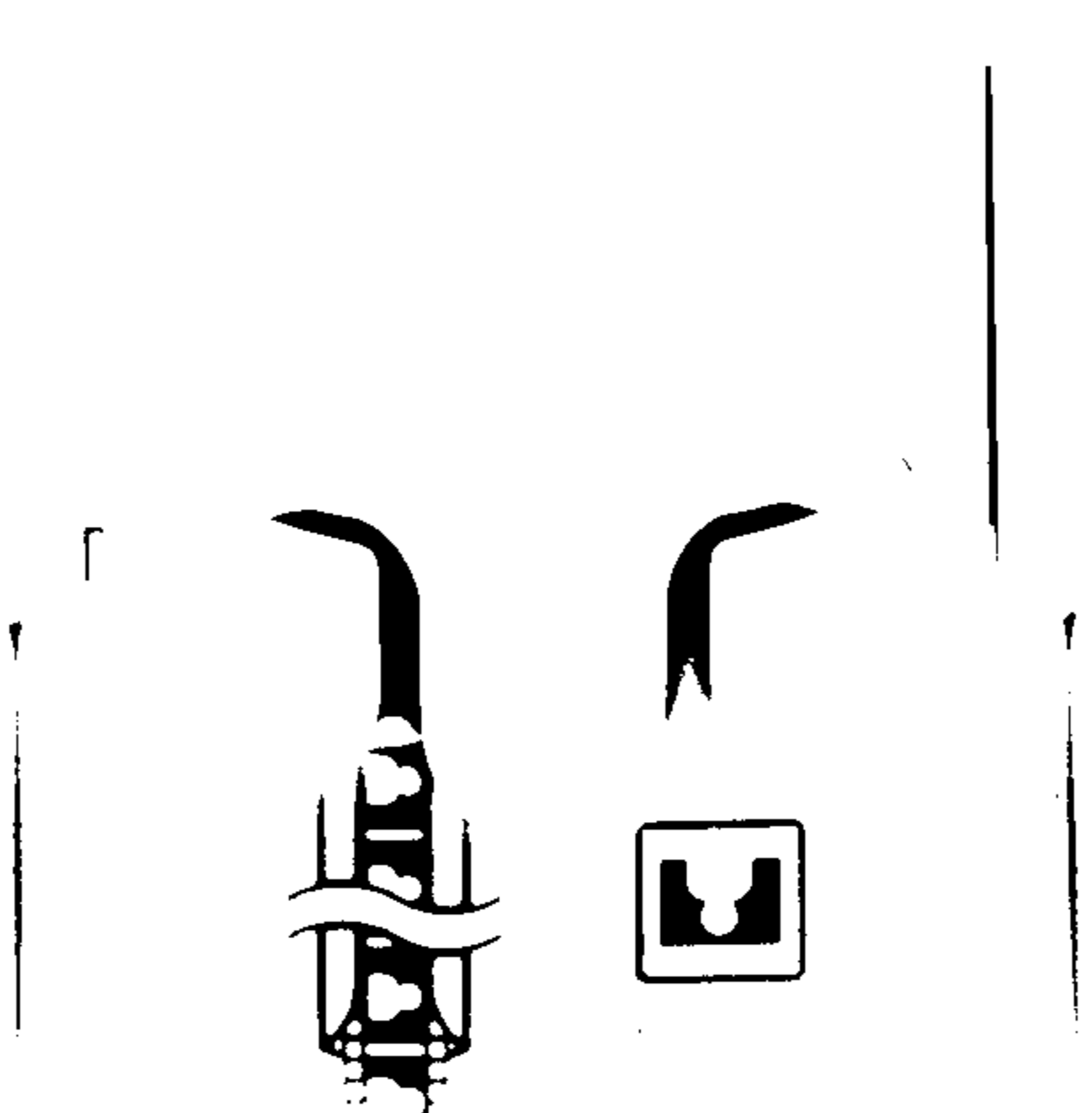
לפניה סבך ברכה זו :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם
 הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה בְּמִשָּׁה עֲבָדוֹ וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ.
 וּבְנִבְיָאֵי הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק : ולאחריה סבך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּד הָעוֹלָמִים הַצִּדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל
 הַנְּאֻמֵּן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה מְדַבֵּר וּמְקַיֵּם אֲשֶׁר כָּד דְּבָרָיו הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק. נֶאֱמַן אַתָּה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדַבַּר מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזֵר לֹא יִשׁוּב רִיקָם כִּי אֵל נֶאֱמַן
 אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנְּאֻמֵּן בְּכָל דְּבָרָיו :

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲגִימַת נַפְשׁ הַנְּקוּם נְקוּם מִהֲרָה בְּיַמֵּינוּ וְתִבְנֶה
 מִהֲרָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם :

אֵת צִמַח דָּוִד מִהֲרָה תִצְמַח וְקִרְנוֹ תִרּוֹם בִּישׁוּעָתֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ הַדּוֹר :
 עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַמְּנִיחַ הַזֶּה שֶׁנִּתְּתָה לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְקַדוּשָׁה
 וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וְלִתְפָאֶרֶת עַל הַכָּל אֲנִי מְבָרְכִים אֶת שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מְקַדֵּשׁ הַשָּׁבֶת. אָמֵן : ואם חל ה"ה או ר"ח להיות בשבת סוכר ענין היום נברכה זו (כאמצע) כדרך שמוכר בתפלה.

ויהי דבריהוה אלי לאמר: והוה פתגם
 נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן אדם הודע
 את ירושלים אתה תועבתיה: פר אדם. אוכה ית
 יתבי ירושלים וחי להוון ית תועבתיהוון: ואמרת
 כה אמר אדני יהוה לירושלים מכרתיה ומלדתיך
 מארץ הננעני אביך האמרי ואמך חתית: ותימר.
 כדנן אמר יי אלהים ליתבי ירושלים. תותבותכון
 ויקדו תכון. מארע פנענאי. תמן אתגלית ער
 אברתם אבוכון בין בתריא. ואודעתיה דאתון
 נתתין למצרים. ובדרע מרמם אנא פריק יתכון.
 ובזכות אבהתכון אנא מתריך מן קדמיכון ית
 אמוראי ומשיצי ית חתאי: ומלדו תיך ביום
 הולדת אותך לאכרת שרך ובמים לאירחצת
 למשעי והמלח לא ימלחת והחמל לא יחמלת:
 ואף כד נתתו אבהתכון למצרים תיתבין בארע
 לא דילהון משעבדין ומענן. הוה פנשתא דישראל
 דמיא לוקדא דרמיש על אפי ברא דלא אתפסיק
 שוריה. ובמיא לא אשתמיף לאתנקאה. ובמלח
 לא אתמלח. ובאסרין לא אתאסר: לא יחסה
 עליך עין לעשות קך אחת מאלה לחמלה עליך
 ותשכבי ארפני השרה פגעל נפשך ביום הגדת
 אתך: לא חסת עליכון עינא דפרעה. למעבר
 לכון מבא חדא לאנתא לכון משעבודכון לרחמא
 עליכון. וגנר עליכון גזירת גמירא למרמי
 דכוריוכון פנתרא לאבדא יתכון. בעדן דהויתון
 פמצרים: ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך
 ואמר לך בדמיך חיי ואמר לך בדמיך חיי:
 ועאל דוכרן קיים אבהתכון קדמי ואתגלית
 למפרקכון. ארי גלי קדמי ארי אתון מעונן
 פשעבודכון. ואמרית לכון בדמא דמהולתא אחום
 עליכון. ואמרית לכון בדם פסחיא אפרוק יתכון:
 רבכה פצמח השרה נתתיך ותרפי ותגדלי ותבאי
 בעדי עדיים שרים נכנו ושערך צמח ואת ערם
 ועריה: רבנות. פצמחי חקלא יהבתכון. וסגיתון
 ותקיפתון. והויתון לזרעין ולשכטין. ובעובדי
 אבהתכון תקניא עדן פרקן פנישתכון מטא.
 ארי אתון משועבדין ומעונן: ואעבר עליך ואראך
 והנה עתך עת דדים ואפרש פנמי עליך ואכסה
 ערותך ואשבע קך ואבוא בכרית אתך נאם אדני
 יהוה ותהיילי: ואתגלית ער משה פאסנא.
 ארי גלי קדמי ארי מטא זמן פורקנכון. ואניגית
 פמימרי עליכון. ואעדית חוביכון. וקיימית
 פמימרי למפרק יתכון פמא דקיימית לאבהתכון.
 אמר יי אלהים. למתויוכון עם משמיש קדמי:
 וארחצך במים ואשטף דמיך מעליך ואסכך בשמן:

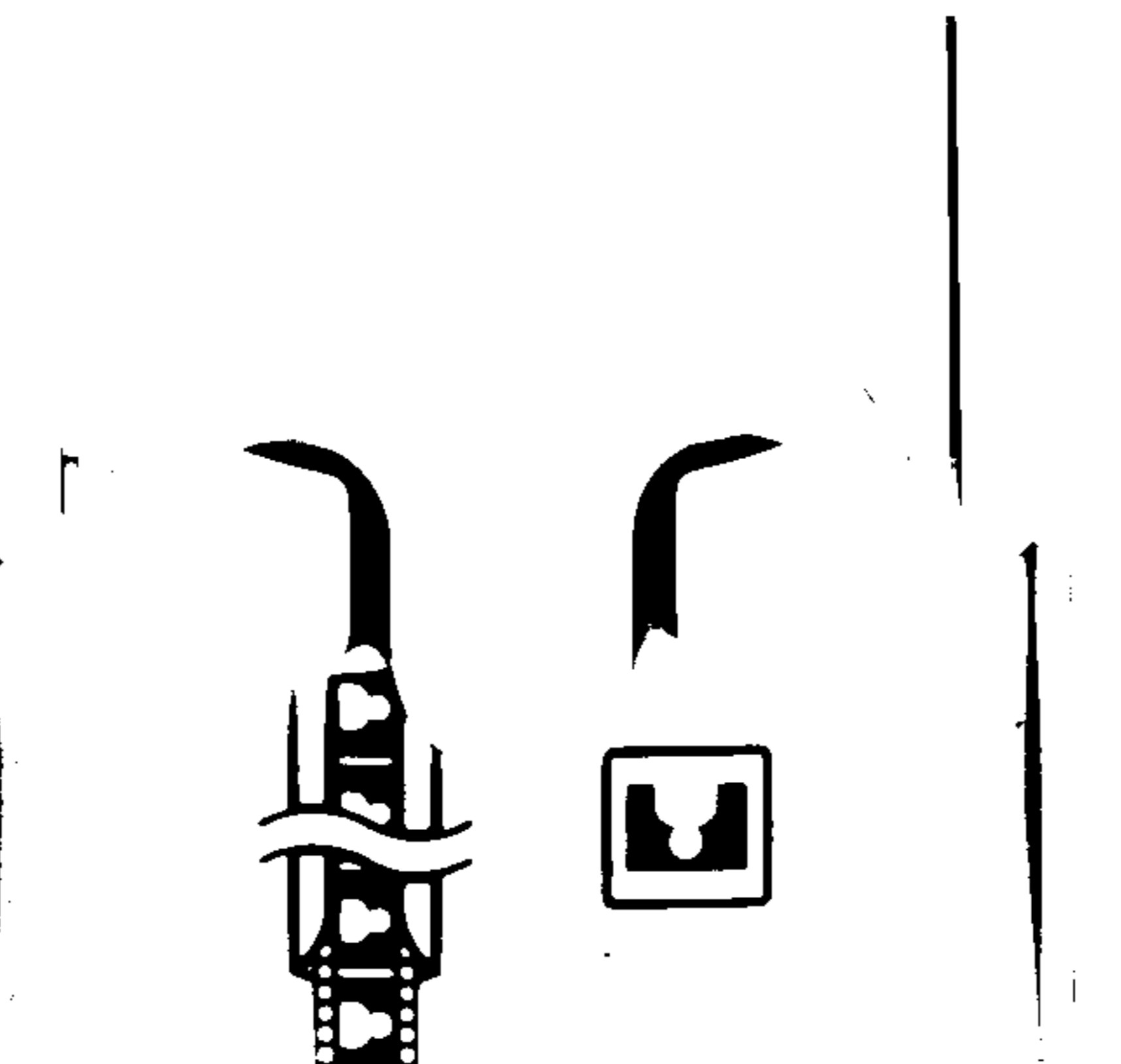
(* ל' דגש אחר וא"ו עורק: (* ריש דגש:

ופרקית יתכון משעבוד מצראי. ואעדית תקיף
 מרותא מנכון. ודברית יתכון בחירותא: וארפשך
 רקמה ואנעךך תחיש ואחבשך בשש ואכסך משי:
 ואלפישית יתכון לבושי ציורין מחמדת סנאיכון.
 ויהבית מסן דיקר ברנגליכון. וקדישית מנכון
 פהניא למהו משמישין קדמי פמצנפן דבוין. וית
 פהנא רבא פלבושי צבענין: ואעדך עדי ואתנה
 צמידים על צדיך ורביד על צדונך: ותקניתי יתכון
 בתקון פתגמי אורייתא פתיבין על תרין לוחי
 אבניא. ויהיבין ער ידי משה. ובקדשת שמי
 רבא קדישית יתכון: ואתן נזם על אפך ועגלים
 על צוניתך ועמרת תפארת פראשך: ויהבית ארון
 קימי ביניכון. וענן יקרי מסל עליוכון. ומלאך
 שליח מן קדמי מדבר ברישכון: ותעדי זהב
 וכסף ומלבושך ששי ומשי ורקמה סלת ודבש
 ושמן אכלתי ותימי פמאד מאד ותצלחי למנוכה:
 ויהבית משכני ביניכון סתוקן פדהב ובכסף.
 ויריעת פויץ וצבענין וציורין. ומנא דטב פסולת
 וכדבש וכמשה אוכילית יתכון. ועתרתון
 ותקיפתון לחדא לחדא. ואצרחתון ושלמימתון פכל
 מלכוותא: ויצא קך שם פגוים פישך פי פליק
 היא פהדרי אשר שמתו עליך נאם אדני יהוה:
 ונפק לך שום פנשתא דישראל. ביני עממיא
 פשופריך. ארי גמיר הוא. יקרי דשויתי ערך.
 אמר יי אלהים: ער"

הפטרות וארא (ביחוקאל סי' כ"ח)

ולא יהיה עוד לבית ישראל סלון ממאור
 וקוץ מכאב מפל סביבתם השאטים אותם וידעו
 כי אני אדני יהוה: ולא יהי עוד לבית ישראל.
 מלך מבאיש ושלטון מעיק. מזל סחרניהון.
 דבזון יתהון. וידעון. ארי אנא יי אלהים: פה
 אמר אדני יהוה בקצצי את לבית ישראל מן
 העמים אשר נפצו בם ונקדשתי בם לעיני הגוים
 וישבו על אדמתם אשר נתתי לעבדי לעקב:
 כדנן אמר יי אלהים. פד אכניש ית בית ישראל.
 מפיני עממיא דאתבררו בהון. ואתקדש בהון
 לעיני עממיא. ויתבון על ארעהון. דיהבית
 לעבדי לעקב: וישבו עליה לבטח ובנו בתים
 ונמעו כרמים וישבו לבטח בעשותי שפטים פכל
 השאטים אתם מסביבתם וידעו כי אני יהוה
 אלהיהם: ויתבון עלה לרחצן. ויבנון פתין ויצבון
 פרטין. ויתבון לרחצן. פד אעביד פורענות דינין.
 מפל דבזון יתהון מסחרניהון. וידעון. ארי אנא
 יי אלההון: פשנה העשרית בעשרי בשנים

(* שש קרי: (* אכלת קרי: עשר

לא תעבר ביה רגל אנשא. ורגל בעירא לא תעבר
 בה. ולא תתיבת ארבעין שנין: ונתתי את-ארץ
 מצרים ששמה פתוך וארצות נשמות ועריה פתוך
 ערים מחרבות תהיון שממה ארבעים שנה
 והפצתי את-מצרים בגוים ווריתים בארצות:
 ואתין ית ארעא דמצרים לצדו. בגו מדינן צדיין.
 וקרנחא בגו קרנין דהואה חרפן יהיון לצדו.
 ארבעין שנין. ואגלי ית מצראי לביני עממיא.
 ואבדרינון במדינתא: כי פה אמר אדני יהוה
 מקץ ארבעים שנה אקבץ את-מצרים מן-העמים
 אשר-נפצו שמה: ארי. פדנן אמר יי' אלהים.
 מסוף. ארבעין שנין אכניש ית מצראי. מביני
 עממיא דאתבררו לתמן: ושבתו את-שבות
 מצרים והשבתו אתם ארץ פתרום עד-ארץ
 מכורתם והיו שם ממלכה שפלה: ואתיב ית
 גלות מצראי. ואתיב יתהון לארע פתרום. על
 ארע תותבותהון. ויהון תמן מלכו הלשא: מן
 הממלכות תהיה שפלה ולא-תתנשא עוד על-
 הגוים והמעטתים לבלתי רדות בגוים: מן מלכוותא
 תהי הלשא. ולא תתדרב עוד על עממיא.
 ואזערינון. בדיד דלא יפלחון בעממיא: ולא יהוה
 עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם
 אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: ולא יהון עוד
 לבית ישראל לאתרחצא עליהון לאדכרא חובין.
 באתפניויהון בתריהון. וידעון. ארי אנא יי'
 אלהים: ויהי בעשרים ושבע שנה בראשון באחד
 לחדש היה דבר-יהוה אלי לאמר: והוה. בעשרין
 ושבע שנין. בקדמאה פחד לירחא. הוה פתגם
 נבואה מן קדם יי' עמי למימר: בן-אדם
 נבוכדראצר מלך-בבל העביר את-חילו עבדה
 גדלה ארצו כדראש מקרח וכדפתח מרומה
 ושכר לא-היה לו וקחילו מצר על-העבדה אשר-
 עבד עליה: בר אדם. נבוכדראצר מלכא דבבל.
 אפלח ית משרייתיה. פלחן רב על צור. כל שער
 ריש נתר. וכך פתח אתמריט. ואגר. לא הוה ליה
 ולמשרייתיה מצור. על פלחנא דאפלח עליה: לכן
 פה אמר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר מקד
 בבל את-ארץ מצרים ונשא חמנה ושגל שלדה
 ובזו בזה והיתה שכר לחילו: בכן. פדנן אמר
 יי' אלהים. האנא יהיב לנבוכדראצר מלכא דבבל
 ית ארעא דמצרים. וישפי אתרגושתה. ויעדי
 עדאה ויבזו בזה. ותחי אגר למשרייתיה: פעלתו
 אשר-עבד בה נתתי לו את-ארץ מצרים אשר עשו
 לי נאם אדני יהוה: אגריה דאפלח בה. יהבית
 ליה ית ארעא דמצרים. דחבו קדמי לאתפרעא

מנהון

עשר לחייל היה דבר-יהוה אלי לאמר: בשתא
 עשיריתא. בעשיריתא. בתרי עשר לירחא. הוה
 פתגם נבואה מן קדם יי' עמי למימר: בן-אדם
 שים פניך על-פרעה מלך מצרים והנבא עליו
 ועל-מצרים בלה: בר אדם. קביל נבואה. על
 פרעה מלכא דמצרים. ואתנבי עלוהי. ועל מצראי
 פדהון: דבר ואמרת כה-אמר אדני יהוה הנני
 עליך פרעה מלך-מצרים התנים הגדול הרבץ
 בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני עשיתני:
 אתנבי ותימר. פדנן אמר יי' אלהים. האנא שלח
 רגזי עקך פרעה מלכא דמצרים. דאת דמי לתנינא
 רבא דשרי בגו גהרוותא. דאמר. דיכי מלכותא
 ואנא בבשית: ונתתי חחיים בכתויה והדבקתי
 דגתי-אריה בקשקשתיה והעליתיה מתוך יאריה
 ואת פלדהת יאריה בקשקשתיה תדבק: ואתין
 שירין בליסתך. ואקטיל שלמוני תקפך עם גפרך.
 ואבטלינך ממלכותך. וית בר שלמוני תקפך.
 עם גפרך יתקטון: ונמשתיך המדברה אותך
 ואת פלדהת יאריה על-פני השדה תפול לא תאסף
 ולא תקבץ לחית הארץ ולעוף השמים נתתיך
 לאבלה: וארטינך למדברא. יתך וית בר
 שלמוני תקפך. על אפי ברא תחרמי נבילתך.
 לא תתפניש ולא תתקבר. לחית ארעא. ולעופא
 דשמיא מסרתך לאשתיצאה: וידעו פלדישבי
 מצרים כי אני יהוה יען היותם משענת קנה לבית
 ישראל: וידעון כל יתבי מצרים. ארי אנא יי'.
 חקך דהו. סמך קניא רעיעא לבית ישראל:
 בתפשט בך בכפך תרוץ ובקעת להם בל-פתך
 ובהשענם עליך תשבר והעמדת להם פלדמתנים:
 באתפניויהון בך ביד מלך תקוף התמסר. וייבד
 בית רוחצנהון. ובאסתמכותהון עקך התבר. ולא
 תהי לחון לבית סומכן: לכן כה-אמר אדני יהוה
 הנני מביא עליך חרב והכרתי ממך אדם ובהמה:
 בכן. פדנן אמר יי' אלהים. האנא מייתי עקך
 דקטלין פחרבא. ואשיצי מניך אנשא ובעירא:
 והיתה ארץ-מצרים לשממה וחרבה וידעו בי-אני
 יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: ותחי ארעא
 דמצרים לאשתממו וחרבה. וידעון ארי אנא יי'.
 חקך דאמר. דיכי מלכותא ואנא בבשית: לכן
 הנני אליך ואלי-אריה ונתתי את-ארץ מצרים
 לחרבות חרב שממה ממגדל סונה ועד-גבול פוש:
 בכן. האנא שלח רוגזי עקך ועל מלכותך. ואתין
 ית ארעא דמצרים. לחורב צדו ואשתממו. ממגדל
 סונה ועד תחום פוש: לא תעבר-בה רגל אדם
 ורגל בהמה לא תעבר-בה ולא תשב ארבעים שנה:

(*) חחיים קרי. (**) בכף קרי.

מנהון. אמר יי אלהים: ביום ההוא אצמיח קרן לבית ישראל וליך אתן פתחון רפה בתוכם וידעו כראני יהיה: בעדנא ההוא. אקים פרקן לבית ישראל. וליך. אתין מפתח פומא בנבואה ביניהון. וידעון ארי אנא יי: ער"

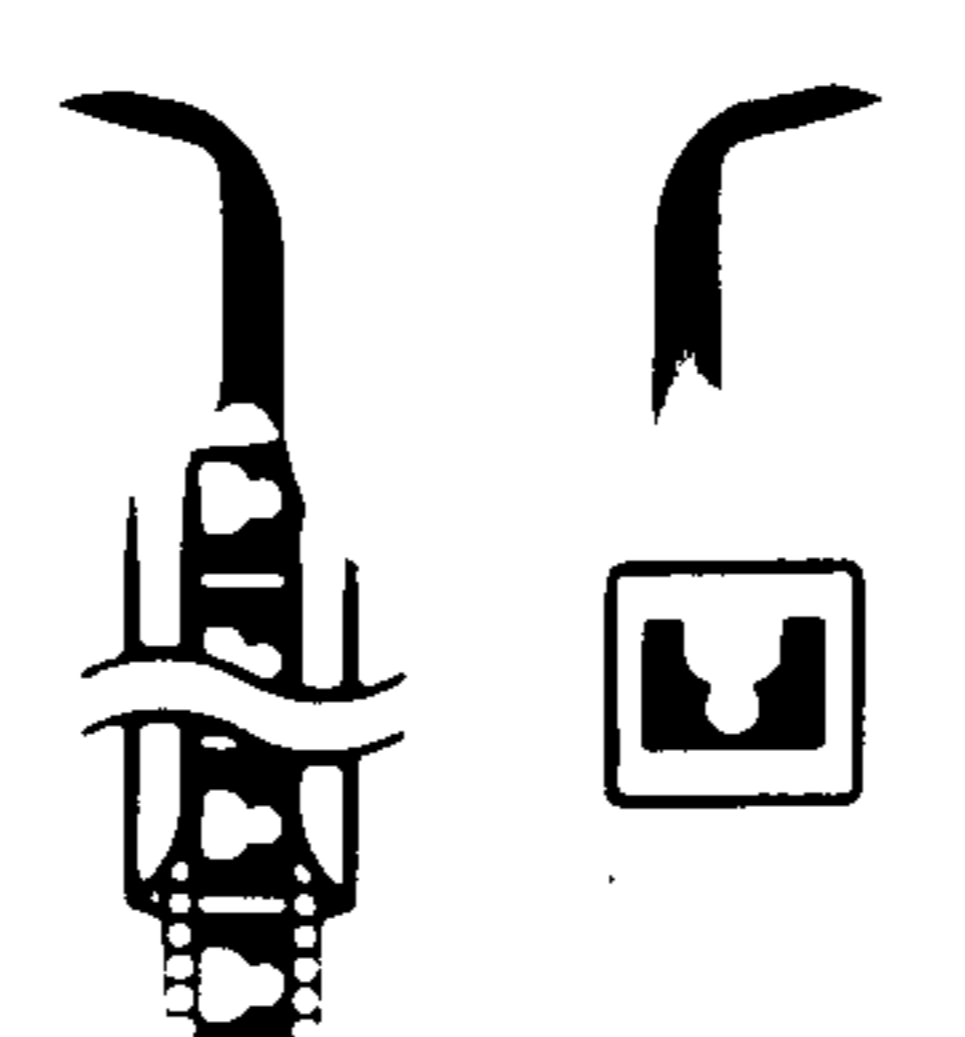
הפטרות בא (בישעיה סי' י"ט)

משא מצרים הנה יהוה רכב ערעב קל ובא מצרים ונעו אליכי מצרים מפניו ולבב מצרים יפס בקרבן: מפל פס דלומ לאשקאה ית מצראי. הא מתגלי בענן יקריה לאתפרעא מן מצראי. ויתברון. מעות מצראי מן קדמוהי. ולבא דמצראי יתמסי במעיהון: וסכסכתי מצרים במצרים ונלחמו איש באחיו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה בממלכה: ואגרי מצראי במצראי. ויניחון קרב. גבר באחיהו וגבר בחבריה. קרי בקרי. מלכו במלכו: ונבקה רוח מצרים בקרבן ועצתו אבדע ודרשו אל האלילים ואל האפסים ואל האבות ואל הידענים: ותתמסי רוחא דמצראי במעיהון. וחפימיהון אסלעים. ויתבעון מן טעון ומן חרשין. ומן בדין ומן זכורו: וספרתי את מצרים ביד אדנים קשה ומקד עו ימשלצם נאם הארון יהוה צבאות: ואמסר ית מצראי. ביד רבון קשי. וסקד תקיף ישלוט בהון. אמר רבון עדמא יי צבאות: ונשתומים מהים ונהר יחרב ויבש: ויצדון מיא מיא. ונהרהון יחרוב ויבש: והאזניהו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה וסוף קמלו: ויצדון נהרווחא. ייבשין ויתרבון נהריהון עשיקיא. קני וגומא לא יפקין: ערות עליואר עלפי יאר וכל מורע יאר יבש נדף ואינני: ייבש רוביה דנהרא ויהי ככיפיה. וכל בית מורע נהרהון. ייבש יחרוב ולא יצמח: ואנו הדיגים ואבלו כד משליכי ביאר חכה ופרשי סכמרת על פנימים אמללו: ויצדון צידי ניניא. ויתאבלון כל דהו רמן בנהרא חכתא. ופרסי מצון. על אפי מיא יצדון: ובשו עבדי פשתים שריקות וארנים חורי: ויפתהון. פלחי כתנא דסרקין. ומחן מניה מצדן: והיו שתתיה מדבאים פל עשי שכר אנמי נפש: ויהון אתר בית שתי מהא כבישין. אתר דהו עבדין סכרא וכנשין מיא גבר לנפשיה: אך אולים שרי צען חכמי יעצי פרעה עצה נבערה איך תאמרו אל פרעה בן חכמים אני בן מלכי קדם: ברם אפשו רב רבי טאנים. חפימיא דמלכוהי לפרעה מילך דטעו. איכדין תימרון לפרעה. בני מלכיא אנחנא ואת בר מלכין

דמלקדמין: אים אפוא חכמיה ויגידו נא קד וידעו מה יעץ יהוה צבאות על מצרים: אן אנון חכימה. ויחיון פען קד. וידעין. מא מקד. יי צבאות על מצרים: נאלו שרי צען נשאו שרי נה והתעו את מצרים פנת שבמיה: אפשו רב רבי טאנים. טעו אנש מפים. אמעיו ית מצראי רבני פלכהא: יהוה מסך בקרבה רוח עושים והתעו את מצרים בכר מעשהו פהתעות שכור בקיאו: יי. רמא ביניחון רוח דטעו. ואמעיו ית מצראי בכל עובדיהון. פמא דטעי רויא ומדשדש בדופיה: ולא יהיה למצרים מעשה אשר יעשה ראש וזנב פפה ואגמון: ולא יהי למצראי מלכא. דימלוד עליהון. ריש ואגמון שלטון ואטרון: ביום ההוא יהיה מצרים פנשים וחרד ופחד מפני תנופת יד יהוה צבאות אשר הוא מניף עליו: בעדנא ההוא. יהון מצראי חלשין פנשיא. ויועון ויתברון. מן קדם ארמות גבורתא דיי צבאות. דהוא מרים עליהון: והיתה אדמת יהודה למצרים לחנא כל אשר יזכיר אתה אליו יפחד מפני עצת יהוה צבאות אשר הוא יועץ עליו: ותהי. ארעא דבית יהודה למצרים לדחלא. כל דיכר יתה. ליה יוע. מן קדם. מלכא דיי צבאות. דהוא מליך עליהון: ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת פנען ונשבעות ליהוה צבאות עיר החרם יאמר לאחת: בעדנא ההוא. יהון חמיש קרין בארעא דמצרים. ממלך ממלך פנענאי. ומקימן בשמא דיי צבאות. קרתא בית שמש דעתידא למחרב. יתאמר היא חדא מנהון: ביום ההוא יהיה מזבח ליהוה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל גבוקה ליהוה: בעדנא ההוא. יהי מדבחא מתוקן קדם יי. גנו ארעא דמצרים. וקמתא פסטר תחומה קדם יי: והיה לאות ולעד ליהוה צבאות בארץ מצרים פייצעקו אל יהוה מפני לחצים וישלח להם מושיע ורב והצילם: ויהי לאת וקסיהד. קדם יי צבאות בארעא דמצרים. ארי יצולן קדם יי מן קדם דחקיהון. וישלח להון. פריק ודין וישיוכנין: ונדע יהוה למצרים וידעו מצרים את יהוה ביום ההוא ועברו זבח ומנחה ונדרו נדר ליהוה ושלמו: ותתגלי גבורתא דיי לאיטבא למצראי. וידעון מצראי. למדחל מן קדם יי בעדנא ההוא. ויפלחון בנכסת קידשין ובקרבנין. וינדרון נדרין. קדם יי וישלמו: ונגף יהוה את מצרים נגף ורפוא ושב עדי יהוה ונעתר להם ורפאם: וימחי יי. ית מצראי מחא ויסינון. ויתובון לפלחנא דיי. ויקביל צלותהון ויסי יתהון:

הפטרות בא (בישעיה סי' י"ט)

משה מצרים הנה יהוה רכב ערעב קל ובא מצרים ונעו אליכי מצרים מפניו ולבב מצרים יפס בקרבן: מפל פס דלומ לאשקאה ית מצראי. הא מתגלי בענן יקריה לאתפרעא מן מצראי. ויתברון. מעות מצראי מן קדמוהי. ולבא דמצראי יתמסי במעיהון: וסכסכתי מצרים במצרים ונלחמו איש באחיו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה בממלכה: ואגרי מצראי במצראי. ויניחון קרב. גבר באחיהו וגבר בחבריה. קרי בקרי. מלכו במלכו: ונבקה רוח מצרים בקרבן ועצתו אבדע ודרשו אל האלילים ואל האפסים ואל האבות ואל הידענים: ותתמסי רוחא דמצראי במעיהון. וחפימיהון אסלעים. ויתבעון מן טעון ומן חרשין. ומן בדין ומן זכורו: וספרתי את מצרים ביד אדנים קשה ומקד עו ימשלצם נאם הארון יהוה צבאות: ואמסר ית מצראי. ביד רבון קשי. וסקד תקיף ישלוט בהון. אמר רבון עדמא יי צבאות: ונשתומים מהים ונהר יחרב ויבש: ויצדון מיא מיא. ונהרהון יחרוב ויבש: והאזניהו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה וסוף קמלו: ויצדון נהרווחא. ייבשין ויתרבון נהריהון עשיקיא. קני וגומא לא יפקין: ערות עליואר עלפי יאר וכל מורע יאר יבש נדף ואינני: ייבש רוביה דנהרא ויהי ככיפיה. וכל בית מורע נהרהון. ייבש יחרוב ולא יצמח: ואנו הדיגים ואבלו כד משליכי ביאר חכה ופרשי סכמרת על פנימים אמללו: ויצדון צידי ניניא. ויתאבלון כל דהו רמן בנהרא חכתא. ופרסי מצון. על אפי מיא יצדון: ובשו עבדי פשתים שריקות וארנים חורי: ויפתהון. פלחי כתנא דסרקין. ומחן מניה מצדן: והיו שתתיה מדבאים פל עשי שכר אנמי נפש: ויהון אתר בית שתי מהא כבישין. אתר דהו עבדין סכרא וכנשין מיא גבר לנפשיה: אך אולים שרי צען חכמי יעצי פרעה עצה נבערה איך תאמרו אל פרעה בן חכמים אני בן מלכי קדם: ברם אפשו רב רבי טאנים. חפימיא דמלכוהי לפרעה מילך דטעו. איכדין תימרון לפרעה. בני מלכיא אנחנא ואת בר מלכין

ביום ההוא תחילת מסכת ממצרים אשורה ובא
 אשור במצרים ומצרים באשור ועבדו מצרים את
 אשור: בעדנא תהוא. תהי אורה כבישא ממצרים
 לאתור. ויג'חון אתוראי. במצראי ומצראי באתוראי.
 ויפלחון מצראי ית אתוראי: ביום ההוא יהיה
 ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב
 הארץ: בעדנא תהוא. יהי ישראל תליתאי.
 למצראי ולאתור. ברכא בנות דארעא: אשר
 ברכו יהיה צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה
 ידי אשור ונחלתי ישראל: דברכיה. יי צבאות
 למימר. ברוך עמי דאפיקית ממצרים. דער דתבו
 קנטי אנליתי יתחון לאתור. וכדו דתבו מהקנן
 עמי ואחסנתי ישראל: ע"י

הפטרת בשלה (שופטים טו ה)

ויכנע אלהים ביום ההוא את יבין מלך-כנען
 לפני בני ישראל: והבר יי ביומא ההוא. ית יבין
 מלכא דכנען. קדם בני ישראל: ותלך יד בני
 ישראל הלוד וקשה על יבין מלך-כנען עד אשר
 הכריתו את יבין מלך-כנען: ואזלת. יד בני
 ישראל אזלא ותקפא. על יבין מלכא דכנען. עד
 דשיציאו. ית יבין מלכא דכנען: ותשר דבורה
 וברק בן-אבינעם ביום ההוא לאמר: ושפחת
 דבורה. וברק בר אבינעם. בעדנא תהוא למימר.
 כפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יהיה:
 פד מרדו בית ישראל באוריתא אתו עליהון
 עממיא ומרדונן מקרויהון. וכד תבו למעבד
 אוריתא אתגברו אנן על בעלי דבביהון. תריכוונן
 מעל תחום ארעא דישראל. בכין על שורענות
 הבר סיסרא ומשריתיו ועל נסא ופרקנא דאתעבד
 להון לישראל. דתבו חבימיא למתב בבתי
 בנישתא פריש גלי ולאפא ית עמא פתנמי
 אוריתא. בכין ברכו ואודו קדם יי: שמעו מלכים
 האזינו רזנים אנכי ליהוה אנכי אשירה אומר ליהוה
 אלהי ישראל: שמעו מלכיא. אציתו שרטוניא.
 שמעו מלכיא דאתו עם סיסרא לקרבא. אציתו
 שרטוניא דהו עם יבין מלכא דכנען. לא פחילתבון
 ולא בגבורתכון אתגברתון וסליקתון על בית ישראל.
 אמרא דבורה בגבואה קדם יי אנא משפחא.
 מודיא ומברכא. קדם יי אלהא דישראל: יהוה
 בצאתך משעיר בצערך משדה אדום ארץ רעשה
 גס-שמים נטפו גס-עבים נטפו מים: אוריתך
 דיהבת להן לישראל צד עברין ענה שלטין בהון
 עממיא. וכד תיבין לה מחגברין אנן על בעלי
 דבביהון. יי. ביום אתגליתך למתנה להון

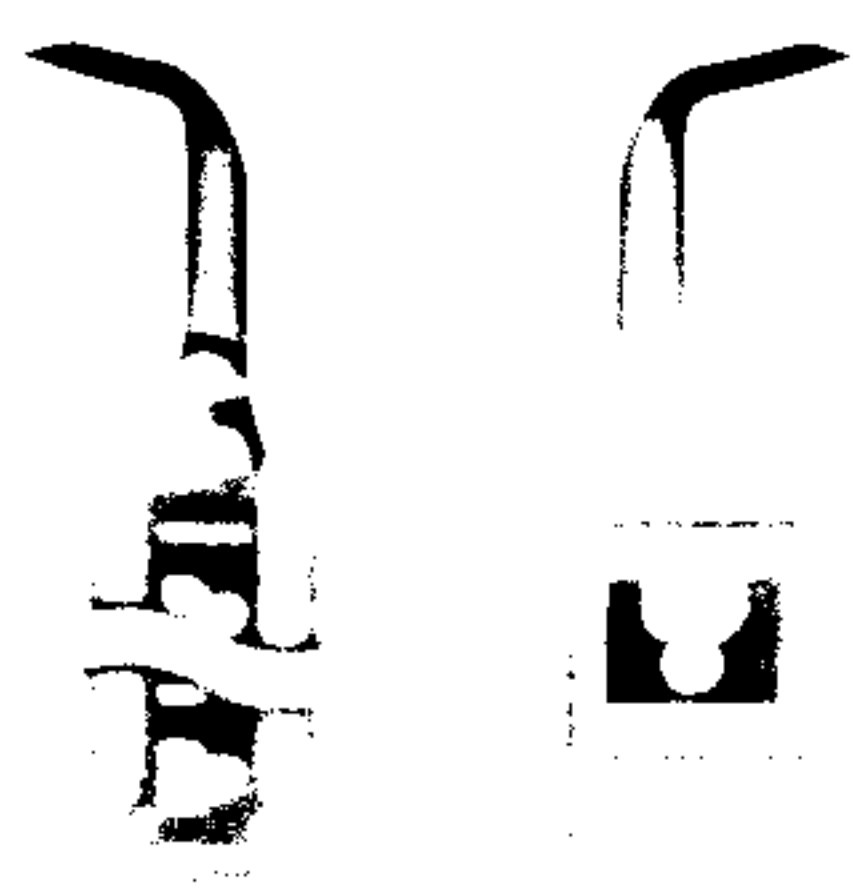
לאדירים עם יהוה ירדלי בגבורים: בכין נחית
 חד ממשריתא דישראל. ותפר תקוף גברי
 עממיא. הא לא מנבורא הות דא. אלהין יי.
 תפר קדם עמיה תקוף גברי סנאיהון: מני
 אפרים שרשם בעמלק אחריה בנימין בעממיה
 מני מכיר ירדו מהקקים ומבולן משכים בשבט
 ספר: מויבית אפרים. קם יהושע פר נון קדמותא
 אנית קרבא בדבית עמלק. בתרוהי קם מלכא
 שאול מדבית בנימין קפיל ית דבית עמלק ואניח
 קרבא בשאר עממיא. מדבית מכיר. נחתו מרשמין
 בקרבא. ומשבט זבולון. פתבין פקולמוס דספר:
 ושרי ביששכר עסידברה ויששכר בן ברק בעמק
 שלח ברנליו בפלגות ראיבן גדלים חקרילב:
 ורברבי יששכר משהמעין למלי דבורה. ושאר
 שבטא דיששכר משמשין קדם ברק. משתלחין
 בקרוי מישרא לכל אתר דצרוך לתמן פתשלחתיה
 אזלין. בורעית ראיבן. סנאיין נכרי לבא: למה
 ישבת בין המשפטים לשמע שרקות עדרים
 לפלגת ראיבן גדולים חקרילב: למא תבתין
 ממשרית קרבא. למתב בין תחומיא למשמע
 בשורא דא מן דא. לברק אתון אמרין דיקך
 אנחנא. לסיסרא אתון אמרין דיקך אנחנא. למדע
 אידא היא משריתא נצחא בקרבא למחוי עמיה.
 הסרין פשר לכון למעבר דבית ראיבן. הלא
 ידעתון. דקדמותו גליין מהשבת לבא: גלעד
 בעבר הירדן שכן ורן למה יגור אניות אשר ישב
 לחוף ימים ועלמפרציו ישון: דבית גלעד.
 בעברא דירדנא שרו. ודבית דן. גזו עברו ית
 ירדנא. שניאו נכסיהון בספיניא. דבית אשר. על
 ספר יממיא שר. קרוי עממיא דפגרו תבו פננן
 ויחיבו פהון: זבלון עם חרף נפשו למות ונפתלי
 על מרומי שרה: דבית זבולון. לקביל עממיא
 דגדי פי מסרו נפשחון לקמלא אנן ודבית נפתלי.
 ישפחונינן כל יתבי ארעא: באו מלכים נלחמו
 אז נלחמו מלכי כנען בתענד ערמי מנדו בצע
 כסף לא לקחו: אתו מלכיא אניחו קרבא. בכין
 אניחו מלכי כנען. בתענד הוון שרון ומטן על מי
 מנדו. ממון דכסף לא קבילו: מן-שמים נלחמו
 הפוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא: מן שמיא
 אתגח עמהין קרבא. מאתר דנפקין פוכביא מפבשי
 דבריהון. תמן אתגח קרבא עם סיסרא: נחל קישון
 גרפס נחל קדומים נחל קישון תדרכי נפשי עז:
 נחלא דקישון תברינון. נחלא דאתעבירו ביה
 גסין וגבירין לישראל מלקדמין הוא נחלא קישון.
 תמן דושישת נפשי קמילי בגריהון בתקוף: אז

הלמו עקב-סוס מדהרות דהרות אפיריו: בכין
 אשתלפא טופרי סוסותהון. פנוכא דהוה מפניך
 קדם רחפי גפרוהי: אורו מרוז אמר מלאך יהוה
 אורו ארור יושבית פי לא-באו לעזרת יהוה
 לעזרת יהוה בגבורים: לומז מרוז. אמר ברק
 גביא דיי. לומז ותפרו ית יתבהא. ארי לא אתו
 לסעודן עמיה דיי. לסעודן עמיה דיי פד אניח
 קרבא בגריא: תברך מנשים יעל אשת חבר
 הקיני מנשים באהל תברך: תתברך מברכת נשיא
 מבתא. יעל. אתת חבר שלמאה. פחדא כנשיא
 דמצמשין בבתי מדרשין תתברך: מים שאל
 חלב נתנה בספל אדירים הקריכה חמאה: מיה
 שאיל יתה חלבא אשקואת יתיה. למדע אם אית
 רעיונותי עלוהי. בפילי גבריא קריבת לקדמותי
 שמן דגובנין: ידה ליתר תשלחנה וימינה להלמות
 עמלים ותלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה וחלפה
 רפתו: (מבא יעל אתת חבר שלמאה. דקיימת
 מא דכתיב בספר אוריתא דמשה לא יהי תקון
 זין דגבר על אתא ולא יתקן גבר בתקונו אתא.
 אלהין) ידה לספתא אושימת. וימינה לארופתא
 דנפחין למתפר רשיעין ואנוסין. מחתיה לסיסרא
 תברת רישיה. פצעת מוחיה אעפרת ספתא
 בצדעיה: בין רגליה פרע נפל שכב בין רגליה
 פרע נפל באשר פרע שב נפר שקוד: בין רגליה.
 פרע נפל שכיב. בין רגליה פרע נפל. באתר
 דכרע. תמן נפל בזיזא סיסרא: בעד החלון נשקפה
 ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע פיש רכבו
 לבוא מדוע אחרו פעמי מרפכותיו: מן חרפא
 אסתכיא ומדיקא. אמיה דסיסרא מפני אעיתא.
 אמרא מדין אחרא רתיפוהי דברי למיתי. מדין
 אתעבבו. רחמיא דהו מיתן לי אגרת נצחנין:
 חכמות שרותיה העננה אף-היא תשוב אמריה
 לה: חפימת פרסתויתהא ענין לה. אף היא
 פחכמתה. מתיבא למימר לה: הלא ימצאו
 יחלקו שלל רום רחמתיים לראש גבר שלל צבעים
 לסיסרא שלל צבעים ורקמת צבע רקמתיים לצ ארי
 שלל: הלא מדמשבחין מפלגין בותא. יתבין גבר
 וביתיה לכל חד וחד. בוא סני קדם סיסרא. בות
 ציורי צבענין על צורי נכסי עתיריא. ומאני
 חמודא קדם גפרוהי דבוז: פן יאבדו כל-אויביך
 יהוה ואהבו פצאת השמש בגברתו ותשקט
 הארץ ארבעים שנה: בסיסרא. פין ייבדון כל
 סנאי עמך יי. ורחמיה צדיקא. יהון עתידין
 לאזהרא בזיחור יקריה על חד תלת מאה ארבעין
 ותלתא כמפק שמשא בגבורתיה. ושדוכת

ארעא

(כתר תורה)

שמות כט (ב)

ארעה דישראל בלמעבד קרבה ארבעין שנים: ער

הפטרת יתרו (שעה סימן ו)

בשנת־מות המלך עזיהו ואראה את־אדני
ישב על־כסא רם ונשא ושליו מלאים את־היכל:
בשתא דאתנגע בה מלכא עזיהו . אמר נביא .
חזיתי ית יקרא דיי . שרי על פרסי רם ומנופל
בשמי מרומא . ומזיו יקריה אתמלי היכלא:
שרפים עמרים ממעל לו שש פנפים שש פנפים
לאחד בשתים | יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו
ובשתים יעופף: שמשין קדישין ברומא קדמוהי .
שתא גפין . שתא גפין לחר . פתרון מכסי אפוהי
דיקא חזי . ובתרון מכסי גויתיה . דיקא מתחזי
ובתרון משמיש: וקרא זה ארזה ואמר קדוש
קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כלהארין פבודו:
ומקבלין דין מדון ואמרין . קדיש בשמי מרומא
בית שכינתיה . קדיש על ארעה עובד גבורתיה:
קדיש בעלם עלמאי יי צבאות . מליא כל ארעה
זיו יקריה: ויגעו אמות הספים מקול הקורא והבית
ימלא עשן: וזעו אדות ספי היכלא . מקל מלוקא .
ובית מקדשא אתמלי אמטתא: ואמר אוילי כר
נדמיתי פי איש טמא שפתים אנכי ובחוף עם
טמא שפתים אנכי ישב פי את־המלך יהוה צבאות
ראו עיני: ואמריו זיו לי אני הבית . ארו גבר
חיב לאוכחא אנא . ובגו עמא דמגעל בחובין
אנא יתיב . ארו ית יקר שכינת מקד עלמאי . יי
צבאות חזאה עיני: ויעף אלי אחד מן־השרפים
ובידו רצפה במלקחים לקח מעל המזבח: ואשתו
דותי . חד מן שמישא . ובפימיה ממלל . דקביל מן
קדם דשכינתיה על פרסי יקרא בשמי מרומא .
עיל מן מדבחה: ויגע על־פי ויאמר הנה נגע זה
על־שפתך וסר עונה וחטאתך הכפר: וסדר
בפ פי . ואמר . הא שויתי פתגמי נבואתי פפופך .
ויערן הובך . וחטאך יתכפרון: ואשמע את־קול
אדני אמר אתמלי אשקה ומי יקדלנו ואמר הנני
שלחני: ושמעית . ית קד מימרא דיי דאמר . ית
מן אשקח לאתנפאה ומן יזיל לאלפא . ואמרית
האנא שלח יתי: ויאמר קד ואמרית לעם הזה
שמעו שמוע וארזתבינו וראו ראו וארזתדעו:
ואמר . אויך ותימר לעמא הרין . דשמעין משמע
ולא מסתכלין . וחזן מהזא ולא ידעין: השמן לב
העם הזה ואזינו הכבד ועיניו השע פנדיראה
בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושכ זרפא לו:
טפיש לפא דעמא הרין . ואדנוהי יקר ועינוהי
טמטים . דלמא יחזון בעיניהון ובאדניהון ישמעון .

ובלפהון יסתכלון . ויהובין וישתביק להון: ואמר
עד־מתי אדני ויאמר עד אשר אפי־שאו ערים מאין
ישב ובתים מאין ארם והארמה השאה שממה:
ואמרית . עד אימתי יי . ואמר . עד דיצדון קרניא
מבלי יתיב . ובתיא מבלי אנשא . וארעה תחרוב
ותצדי: ורחק יהוה את־האדם ורבה העזובה
בקרב הארץ: ורחיק יי ית פני אנשא . ותסני
צדיותא פניה דארעה: ועוד בה עשיריה ושבה
והיתה לבער פאלה ובארון אשר בשלכת מצבת
בם זרע קדש מצבתה: וישתארון בה חד מן
עשרא . ויתובין ויהין לצרבה . בבטמא ובבלומא .
דבמטר מרפיהון דמן ליבישין . ועד פנן אנן
רטיבין דקומא מנהון זרעא . פן גלותא דישראל
יתפנשון ויתובין לארעהון . ארו זרעא דקדשא
נצבתהון: פיידלד ילדלנו בן נתן־לנו ותחי
המשרה על־שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור
אבי־עד שר־שלום: אמר נביא לבית דוד . ארו
רבי אתיליד לנא . בר אתיהיב לנא . וקביל אוריתא
עלוהי למשרה . ואתקרי שמיה . מן קדם מפליא
עיצה אלהא גברא קים עלמאי . משיחא דשלמא
יסני עלנא פיומיה: לסרבה המשרה ולשלום איך
קין על־כסא דוד ועל־ממלכתו להבין אתה ולסעדה
במשפט ובצדקה מעתה ועד־עולם קנאת יהוה
צבאות העשה־זאת: פני רבו רעברי . אוריתא
ודנטרי שלמא לית סוף . על פרסי דוד ועל
מלכותיה . לאתקנא יתה ולמבנה . בדינא ובכוחא
מבען ועד עלמא . במימרא דיי צבאות תתעביד
דא: ער

הפטרת משפטים (יזמיה ס" ל"ד)

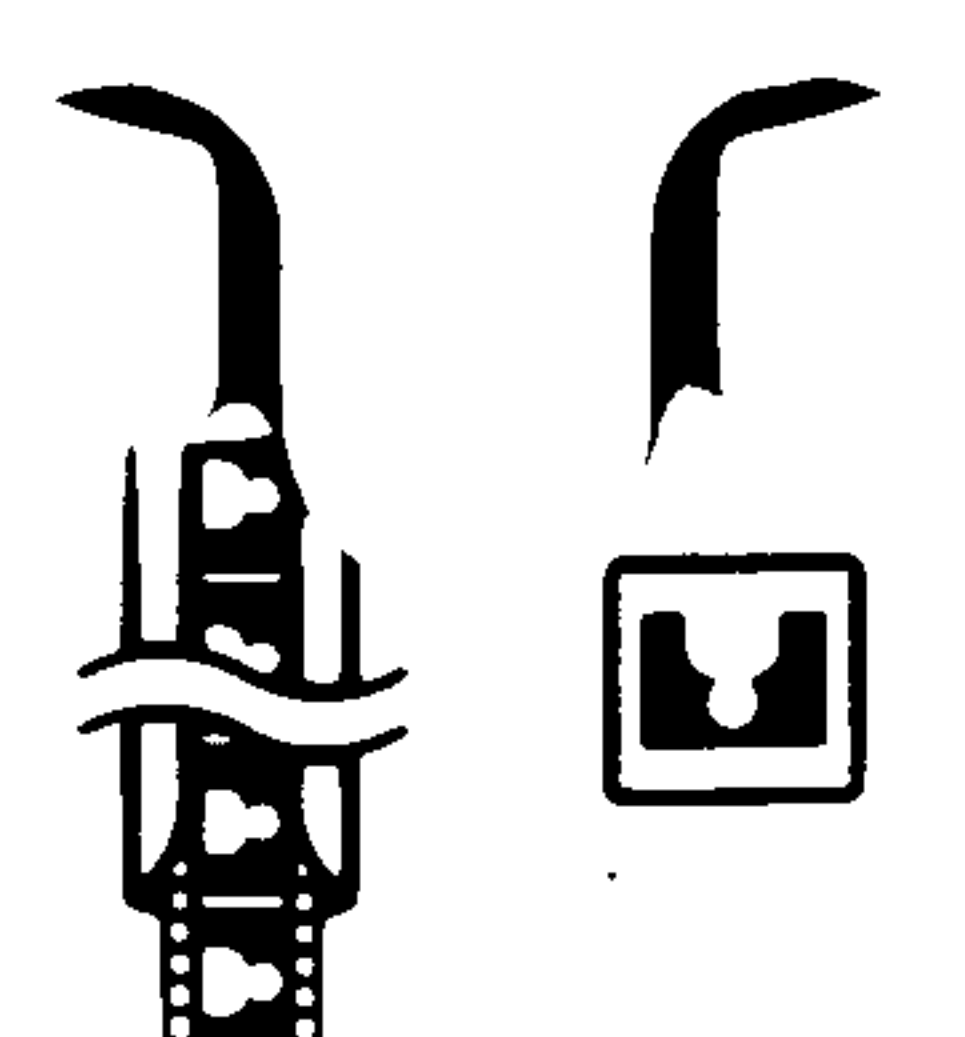
הדבר אשר־היה אדירמיהו מאת יהוה אחרי
ברות המלך צדקיהו ברית את־כל־העם אשר
בירושלם לקרא להם דרור: פתגם נבואה . דהוה
עם ירמיה מן קדם יי . בתר דגור מלפא צדקיה
קים . עם פל עמא דבירושלם . דמקרי להון חירו:
לשלח איש את־עבדו ואיש את־שפחתו העברי
והעבריה חפשים לבלתי עבדבם ביהודי אחיהו
איש: לשלחא . גבר ית עבדיה . וגבר ית אמתיה .
בר ישראל ובת ישראל בני חורין . בדיל דלא
יפלחון בהין . גבר באחותי יהודאה: וישמעו כל
השרים וכל־העם אשר־אזו בפרית לשלח איש
את־עבדו ואיש את־שפחתו חפשים לבלתי עבד
בם עוד וישמעו וישלחו: ושמעו כל־ברביא וכל
עמא דעלו בקומא . לשלחא . גבר ית עבדיה . וגבר
ית אמתיה בני חורין . בדיל דלא יפלחון בהון

ע"ד פ"ג ס' תתיב

עוד. וקבלו ושלחו: וישבו אחרי-כן וישבו את-
 העבדים ואת-השפחות אשר שלחו חפשים
 ויכבשוים לעבדים ולשפחות: ותבו פתר פן.
 ואתיבו. ית עבדיא וית אמהתא. דפטרו בני חורין.
 וכבשונין לעבדין ולאמהן: ויהי דבר-יהוה אל-
 ירמיהו מאת יהוה לאמר: והוה פתגם נבואה מן
 קדם יי עם ירמיה. מן קדם יי למימר: בהאמר
 יהוה יהוה ישראל אנכי פרתי ברית את-אבותיכם
 ביום הוצאי אתם מארץ מצרים מבית עבדים
 לאמר: פדנן אמר יי אלהא דישראל. אנא גזרית
 קים עם אבהתכון. ביומא. דאפיקית יתהון מארעא
 דמצרים. מבית עבדותא למימר: מקץ שבע
 שנים תשלחו איש את-אחיו העברי אשר ימכר
 לה ועבדה שש שנים ושלחתו חפשי מעמך ולא
 שמעו אבותיכם אלי ולא השו את-אונם: מסיף
 שבע שנין. תשלחין. גבר ית אחיהו בר ישראל
 דיוזבן לה. ויפלחנה שית שנין. ותפטרניה בר
 חורין מעמך. וקא קבילו אבהתכון למימרי. וקא
 ארפנו ית אדנהון: ותשבו אתם היום ותעשו את-
 הישר בעיני לקרא דרור איש לרעהו ותברתו
 ברית לפני בבית אשר-נקרא שמי עליו: ותבתון
 אתון יומא דין. ועבדתון ית דכשר קדמי. למקרי
 חירו גבר לחבריה. וגזרתון קים קדמי. בביתא.
 דאתקרי שמי עזיה: ותשבו ותחלו את-שמי
 ותשבו איש את-עבדו ואיש את-שפחתו אשר-
 שלחתם חפשים לנפשם ותכבשו אתם להיות לכם
 לעבדים ולשפחית: ותבתון ואחילתון ית שמי.
 ואתיבתון. גבר ית עבדיה וגבר ית אמהיה.
 דפטרותון בני חורין לנפשהון. וכבשתון יתהון.
 למהוי לכון. לעבדין ולאמהן: לכן פה-אמר יהוה
 אתם לא-שמעתם אלי לקרא דרור איש לאחיו
 ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור נאסיהוה אל-
 ההרב אלה-הדבר ואלה-הרעב ונתתי אתכם לזועה
 לכל ממלכות הארץ: בכן פדנן אמר יי. אתון
 לא קבילתין לטימרי. למקרי חירו. גבר לאחיהו וגבר
 לחבריה. האנא מכלי לכון חירו אמר יי. מן הרפא
 מן מותא ומן כפנא. ואהין יתכון לזוע. לכל ממלכות
 ארעא: ונתתי את-האנשים העברים את-דברתי
 אשר לא-הקימו את-דברי הפרית אשר פרתי לפני
 העגל אשר פרתי לשנים ויעברו בין פתרו: ואתון
 ית גובריא. דעברו על קימי. דלא קיימו ית פתגמי
 קומא. דגזרו קדמי. עגלא דפסקו דתרין. ועברו
 בין פלגוהי: שרי יהודה ושרי ירושלם הפרסים
 והכחנים וכל עם הארץ העברים בין פתרו העגל:
 רברבי יהודה ורברבי ירושלם. רברביא וכהניא.

וכל עמא דארעא. דעברו. בין פלגו עגלא: ונתתי
 אותם ביד איביהם וביד מבקשי נפשם והיתה
 נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ:
 ואמסר יתהין ביד בעלי דבביהון. וביד דבען
 למקטלהון. ותהי נבילתהון משגרא למיכל. לעופא
 דשמיא ולבעירא דארעא: ואת-צדקיהו מלך-
 יהודה ואת-שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי
 נפשם וביד חיל מלך בבל העלים מעליהם: וית
 צדקיהו מלך שבטא דבית יהודה וית רברבניה.
 אמסר ביד בעלי דבביהון. וביד דבען למקטלהון.
 וביד. משרית מלכא דבבל. דאסתלקא מנכון:
 הנני מצוה נאסיהוה והשבתי את-העיר הזאת
 ונלחמו עליה ולכדה ושרפה באש ואת-ערי
 יהודה אתן שממה מאין ישב: האנא מפקיד אמר
 יי. ואתיבנין. על קרתא דא ויגיהון קרבא עליה.
 ויכבשוניה ויזקוניה בנורא. וית קרניא דבית
 יהודה. אתין לצדו מבלי יתיב: הדבר אשר-היה
 אדירמיהו מאת יהוה בימי יהויקים בן-יאשיהו
 מלך יהודה לאמר: פתגם נבואה. דהוה עם
 ירמיה מן קדם יי. ביומי יהויקים בר יאשיה.
 מלך שבטא דבית יהודה למימר: הווד אל-בית
 הרכבים ודברת אותם והבאותם בית יהוה אל-
 אחת הלשכות והשקית אתם יין: איזיל לות בית
 רכב. ותמליד עמהון. ותעידנן לבית מקדשא
 דיי. לחדא מן לשפתיא. ותשקי יתהון חמרא:
 ואקח את-יאזניה בן-ירמיהו בן-חבצניה ואת-
 אחיו ואת-פלג-בניו ואת פלגית הרכבים: ודברית
 ית יאזניה בר ירמיה בר חבצניה. וית אחוהי וית
 פל בנניה. וית פל בני בית רכב: ואבא אתם
 בית יהוה אל-לשכת בני חנן בן-גדליהו איש
 האלהים אשר-אצל לשכת השירים אשר ממער
 כלשפת מעשיהו בן-שלם שמר הפף: ואעילית
 יתהון לבית מקדשא דיי. כלשפת. בני. חנן בר
 יגדליה נביא דיי. דבסטר לשפת רברביא.
 דמער. כלשפת. מעשיה בר שלום אמרפלא:
 ואתן לפניו בני ביה-הרכבים גבעים מלאים יין
 וכסות ואמר אליהם שתודיון: ויהבית. קדם בני
 בית רכב. פלדיון. מן חמרא וכסין. ואמרית להון
 שתו חמרא: ויאמרו לא נשתהדין פי יונדב בך
 רכב אבינו צוה עלינו לאמר לא תשתודיון אהם
 ובניכם עד-עולם: ואמרו לא נשתו חמרא. ארי
 יונדב בר רכב אבונא. פקיד עלנא למימר. לא
 תשתון חמרא. אתון ובניכון עד עלמא: ובית לא-
 תבנו וזרע לא-תזרעו וברם לא-תמעו ולא יהיה
 לכם פי באהלים תשבו פלדימוכם למען תחיו

(* ויכבשו קרי) (* לזועה קרי) שמות 5 (ה) (כתר תורה)

ימים רבים על פני האדמה אשר אתם גרים שם: וביהא לא תבנון. וזרעא לא תזרעין וכרמא לא תצבון. ולא יתי קפון. ארי במשכנין תתבון כל יומיכון. בדיק דתתקיימון. יומין סניאין על אפי ארעא. דאתין דירין תמן: ונשמע בקול יהונדב בן רכב אבינו לכל אשר צונו לבלתי שתותיין בל ימינו אנתנו נשינו בנינו ובנותינו: וקבילנא. למימרא דיהונדב בר רכב אבונא. לכל דפקדנא. בדיק דקא למשתי חמרא כל יומנא. אנתנא נשנא. בננא ובנותנא: ולבלתי בנות בתיים לשבתנו וכרם ושדה וזרע לא יהיה לנו: ובדיק דקא למבני בתין לסתבנא. וכרמין וחקלין. וזרעא לא יהי לנו: ונשב באהלים ונשמע ונעש ככל אשר צונו יונדב אבינו: ויהיבנא במשכנין. ומבילנא ועבדנא. בכל דפקדנא יונדב אבונא: ויהי בעלות נבוכדראצר מלך-בבל ארץ-הארץ ונאמר באו ונבוא ירושלם מפני חיל הפשדים ומפני חיל ארם ונשב בירושלם: והוה. במסק נבוכדראצר מלכא דבבל על ארעא. ואמרנא. איתו וגיעור לירושלם. מן קדם משרית פשדאי. ומן קדם משרית ארם. ויתבנא בירושלם: ויהי דבר יהוה אלהי ירושלה לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי. עם ירמיה למימר: כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנה אמרתי לאיש יהודה ולישבי ירושלם הלא תקחו מוסר לשמע אל דברי נאם יהוה: פדנן אמר. יי צבאות אלהי ישראל. איזיל ותימר לאנש יהודה. וליתבי ירושלם. הלא תקבלון אלפן. לקבלא לפתגמי אמר יי: הניקם את דברי יהונדב בן רכב אשר צוה את בניו לבלתי שתותיין ולא שתו עדתיהם הזה פי שמעו את מצות אביהם ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי: אתקיימו. פתגמי יהונדב בר רכב. דפקיד ית בנוהי בדיק דקא למשתי חמרא. וקא שתיאו עד יומא הדין. ארי קבילו. ית תפקידתא דאבוהון. ואנא. מלילית עמכון מקדים וממליך. וקא קבילתון למימרי: ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים השכם ושלח לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו מעלליכם ואל תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ושובו אלי האדמה אשר נתתי לכם ולאבתיכם ולא הפייתם את אוזנכם ולא שמעתם אלי: ושלחית לותכון ית כל עבדי נבייא מקדים ומשלח למימר. תובו כען. גבר מאירחיה בשתא ואתקיינו עובדיכון. וקא תהבון. בתר טעות עממיא למפלחהון. ותובו על ארעא. דיתבית לבון ולאבתיכון. ולא ארפינתון

ית אדנכון. וקא קבילתון למימרי: פי הקימו בני יהונדב בן רכב את מצות אביהם אשר צוה והעם הזה לא שמעו אלי: ארי אקיימו. בני יהונדב בר רכב. ית תפקידתא דאבוהון דפקידתון. ועמא הדין. לא קבילו למימרי: לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל הנני מביא אלי יהודה ואל כל יושבי ירושלם את כל הרעה אשר דברתי עליהם יען דברתי אליהם ולא שמעו ואקרא להם ולא ענו: ככן. פדנן אמר יי. אלהי צבאות אלהי ישראל. האנא מייתי על אנש יהודה. ועל כל יתבי ירושלם. ית כל בשהא. דגורית עליכון. חקף דשלחית להון ית כל עבדי נבייא ולא קבילו. ואתנביאו להון ולא תבו: ולבית הרכבים אמר ירמיהו כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל יען אשר שמעתם על מצות יהונדב אביכם ותשמרו את כל מצותיו ותעשו ככל אשר צוה אתכם: ולבני בית רכב אמר ירמיה. פדנן אמר יי צבאות אלהי ישראל. חקף דקבילתון. לתפקידת יהונדב אבוכון. ונמרתון ית כל פקודיהי. ועבדתון. בכל דפקיד יתכון: לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לא יפרת איש ליונדב בן רכב עמד לפני כל הימים: ככן. פדנן אמר. יי צבאות אלהי ישראל. לא יפסיק גבר. ליונדב בר רכב. משמיש קדמי כל יומיא: ע"י

הפטרת תרומה (כמלכים א' ה')

ויהוה נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלם בין הירם ובין שלמה ויכרתו ברית שניהם: ויי. יהב חכמתא לשלמה. כמא דמליך ליה. והוה שלמא. בין הירם ובין שלמה. וגזרו קים תרויהון: ויעל המלך שלמה מס מפל ישראל ויהי הפם שלשים ארף איש: ומני מלכא שלמה. מסקי מסין מפל ישראל. והוה מסקי מסין. תלתין אלפין גוברא: וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחדש חליפות חדש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם עליהם: ושלחון לבנון. עשרא אלפין בירחא משתנן. בירחא הון בלבנון. תרין רחין גבר בביתיה. ואדנירם ממנא על מסקי מסין: ויהי לשלמה שבעים ארף נשא סבל ושמונים ארף חצב פהר: והוה לשלמה. שבועין אלפין דנמלין ככתפא. ותמן אלפין דפסלין בטורא: לבד משרי הנצבים לשלמה אשר עדי המלאכה שלשת אלפים ושלש מאות הרדים בעם העשים במלאכה: בר. מרפני אסרטיניא דממנן על עבדתא דלשלמה. תלתא אלפין ותלת מאה

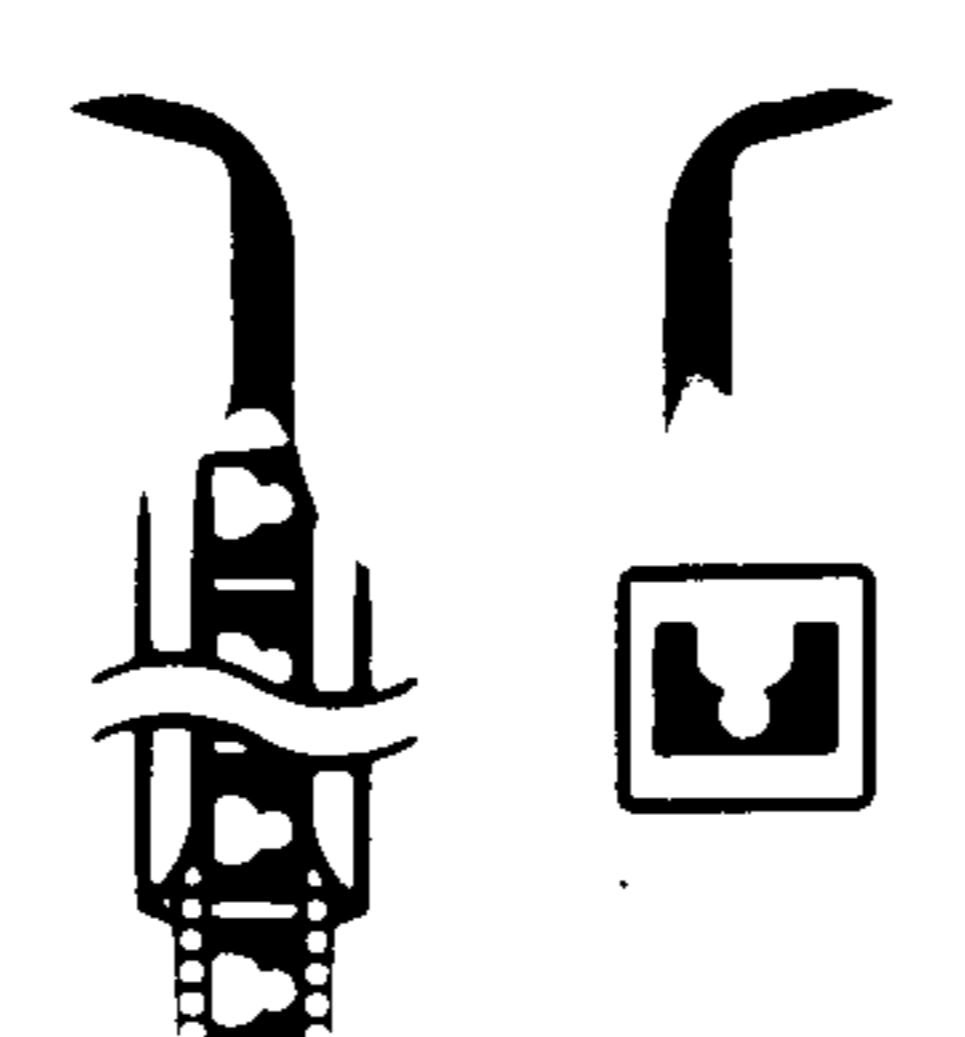
ועלו עֲלֵי־הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֲרֵי־הַשְּׁלֹשִׁים:
 הָרֶעָא. דְּמַחְצָא אַרְעִיתָא. פְּתִיחַ לְעִיבַר בֵּיתָא
 מִיַּמִּינָא. וּבְמַסְבָּתָא. סֻלְקִין מִן אַרְעִיתָא. לְעִלְיָתָא
 בְּאוּרַח מְצִיעִיתָא: וַיִּבֶן אֶת־הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֹּן
 אֶת־הַבַּיִת גָּבִים וְשֹׁדֶרֶת בְּאַרְזִים: וּבָנָא יֵת בֵּיתָא
 וְשִׁבְלֵיהּ. וַיִּפְלֹל יֵת בֵּיתָא בְּהַנְתּוּבִין. וְעִילָא
 מִנְהִין סֻרָא דְרַכְבָּת דְּמַרְיֵשׁ אַעִי אַרְזִיא: וַיִּבֶן
 אֶת־הַיְצוּעַ עַל־פְּלִי־הַבַּיִת חֲמִשׁ אַמִּית קוֹמְתוּ
 וַיֵּאָחוּ אֶת־הַבַּיִת בְּעֵצֵי אַרְזִים: וּבָנָא יֵת תִּינִיקָא עַל
 כָּל בֵּיתָא. חֲמִישׁ אַמִּין רוּמֵיהּ. וַיִּפְלֹל יֵת בֵּיתָא
 בְּאַעִי אַרְזִיא: וַיְהִי דְבִרְיָהּ אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר:
 וְהוּא פִתְגָם נְבוּאָה מִן קֳדָם יי'. עִם שְׁלֹמֹה לְמִימֵר:
 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתָּה. בְּנֵה אֲסִי־הַקֶּדֶךְ בְּהַקְטִי וְאַתָּה
 מִשְׁפָּטִי תַעֲשֶׂה וְשִׁמְרַת אֶת־כָּל־מִצְוֹתֵי לְלֶכֶת
 בָּהֶם. וְהַקְמֹתִי אֶת־דְּבָרֵי אֶתָּךְ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־
 דָּוִד אֲבִיךָ: בֵּיתָא הַדִּין דָּאֵת בְּנִי. אִם תִּהְיֶה בְּקִימִי
 וַיֵּת דִּינִי תַעֲבִיד. וְחָטַר יֵת כָּל פְּקוּדֵי לְמַהֲךְ בַּחוּץ.
 וְאַקִּים יֵת פִּתְגָמִי עִמָּךְ. דְּמִלִּילִית עִם דָּוִד אֲבִיךָ:
 וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי
 יִשְׂרָאֵל: וְאֲשֶׁרֵי שְׁכִינְתִּי. בְּנֹו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא
 אֶרְחִיקֶנָּה עִמִּי יִשְׂרָאֵל: ע"י

הפטרת תצוה (ביחוקאל סי' פ')

אֶתָּה בְּנֵי־אָדָם הִנֵּה אֶת־בְּיַת־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת
 וַיִּפְלְמוּ מַעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמִדְּרוּ אֶת־תְּכֵנִית: אֵת בַּר
 אָדָם. תְּחִי יֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת בֵּיתָא. וַיִּתְפַּנְעוּן
 מִחֵיבֵיהֶין. וַיִּמְשְׁחוּן יֵת טְקוּסִיָּה: וְאֲסִי־נְכַלְמוּ
 מִכָּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צִרְתַּת הַבַּיִת וְתַכְוִנְתּוֹ וּמוֹצְאוֹ
 וּמִבְּאֵיר וּכְלִי־צוּרְתּוֹ וְאֵת כָּל־חֻקְתּוֹ וּכְלִי־צוּרְתּוֹ
 וּכְלִי־תוֹרְתּוֹ הִדְעוּ אֹתָם וְכָתַב לְעֵינֵיהֶם וַיִּשְׁמְרוּ
 אֶת־כָּל־צוּרְתּוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקְתּוֹ וְעָשׂוּ אֹתָם: וְאִם
 יִתְפַּנְעוּן מִכָּל דְּעִבְדוּ. בְּמַחְזִיגֵין צוּרְתַת בֵּיתָא.
 וְטְקוּסִיָּה. וּמְפַקְנֹוּתִי. וּמַעֲלָנוּתִי וְכָל צוּרְתֵיהּ.
 וַיֵּת כָּל גְּזִירְתֵיהּ וְכָל צוּרְתֵיהּ וְכָל דְּחֹזִי לֵיהּ הוֹדַע
 יִתְחַן. וְכָתוּב לְעֵינֵיהוֹן. וַיִּטְרוּן. יֵת כָּל צוּרְתֵיהּ.
 וַיֵּת כָּל גְּזִירְתֵיהּ וַיַּעֲבְדוּן יִתְחַן: וְאֵת תּוֹרַת הַבַּיִת
 עַל־רֹאשׁ הַהָר כָּל־נְבִלּוֹ סָבִיב | סָבִיב קִדְשֵׁי קֳדָשִׁים
 הַנִּהְיָזֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת: דָּא אֲרִיתָא דְּבֵיתָא. עַל
 רִישׁ טוּרָא. כָּל תְּהוּמֵיהּ. סְחֹר סְחֹר קִדְשֵׁי קִדְשִׁין.
 הָא דָּא אֲרִיתָא דְּבֵיתָא: וְאַלֵּה מִדּוֹת הַמּוֹזֵבָה
 בְּאַמּוֹת אִמָּה אִמָּה וְטַפָּח וְחִיק הָאִמָּה וְאַמָּה רַחֵב
 וְגִבּוּלָה אֶל־שְׁפָתָהּ סָבִיב וְרַת הָאֶחָד וְזֶה גִב
 הַמּוֹזֵבָה: וְאַלֵּין מִשְׁתַּת מִדְּבָחָא בְּאַמִּיא. בְּאַמִּיתָא
 דְּהִיא אִמָּה וּפְשֵׁד. וְתַשׁוּיָתָא אִמָּתָא וְאַמִּתָּא פְּתִיא.

דְּמַפְלַחִין כְּעַמָּא. דְּעַבְדִּין בְּעִבְרִיתָא: וַיִּצוּ הַמֶּלֶךְ
 וַיִּסְעוּ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֲבָנִים יְקִרוֹת לִיֶסֶד הַבַּיִת
 אֲבָנֵי גֹזִית: וּפְקִיד מְלָכָא. וַעֲקְרוּ אֲבָנֵין רַבְרָבִין.
 אֲבָנֵין טָבִין. לְשִׁכְלָא בֵּיתָא אֲבָנֵין פְּסִיקִין: וַיִּפְסְלוּ
 בְּנֵי שְׁלֹמֹה וּבְנֵי חִירוֹם וְהַגְּבִלִים וַיְכִינּוּ הָעֵצִים
 וְהָאֲבָנִים לְבִנּוֹת הַבַּיִת: וּפְסְלוּ. אֶרְדִּיכְלִי שְׁלֹמֹה.
 וְאַרְדִּיכְלִי חִירוֹם וְאַרְנֹבְלִיא. וְאַתְקִינוּ. אַעִיא
 וְאַבְנִיא לְמַבְנֵי בֵּיתָא: וַיְהִי בְּשִׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע
 מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּשָׁנָה
 הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זוֹ הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לְמַלְכּוּת שְׁלֹמֹה
 עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה: וְהוּא בְּאַרְבַּע מֵאוֹ
 וְתַמְנָן שָׁנִין. לְמַפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם
 בְּשֵׁתָא רְבִיעִיתָא בִּירַח זִיו נְצִינָא. הוּא יֵרַח
 הַגִּינָא. לְמַמְלַךְ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל. וּבָנָא בֵּיתָא
 קֳדָם יי': וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בְּנֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה
 שְׁשִׁים־אַמָּה אַרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רַחְבּוֹ וְשְׁלֹשִׁים אַמָּה
 קוֹמְתוֹ: וּבֵיתָא. דְּכָנָא. מְלָכָא שְׁלֹמֹה קֳדָם יי'.
 שְׁתֵּין אַמִּין אַרְפֵּיהּ וְעֶשְׂרִין פְּתִיָּהּ. וְתַלְתֵּין אַמִּין
 רוּמֵיהּ: וְהָאֵילָם עַל־פְּנֵי הַיְכָל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה
 אַרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רַחֵב הַבַּיִת עֶשֶׂר בְּאַמָּה רַחְבּוֹ עַל־
 פְּנֵי הַבַּיִת: וְאַלְמָא. עַל אַפִּי הַיְכָלָא דְּבֵיתָא.
 עֶשְׂרִין אַמִּין אַרְפֵּיהּ. עַל אַפִּי פְּתִיא דְּבֵיתָא. עֶשֶׂר
 אַמִּין. פְּתִיָּה עַל אַפִּי בֵּיתָא: וַיַּעַשׂ לְבַיִת הַלְוִי
 שְׁקִימִים אֲטֻמִּים: וְעַבְדֵי לְבֵיתָא. כִּין פְּתִיחֵין סְלָגִין
 וְסִתְיָמִין מְלַבְרָא. וְחַפִּין כְּרוּסָא. בֵּית אֲבָהֶת רִישֵׁי
 שְׂרִית אַרְזִיא: וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יְצוּעַ* סָבִיב אֶת־
 קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב לְהִיכָל וּלְדַבִּיר וַיַּעַשׂ צִלְעוֹת
 סָבִיב: וּבָנָא עַל פְּתִי בֵּיתָא זִיזָא סְחֹר סְחֹר.
 אֶקְיָף יֵת פְּתִי בֵּיתָא סְחֹר סְחֹר. לְהִיכָלָא
 וְלְבֵית כְּפֹרֵי. וְעַבְדֵי מַחְצִיא סְחֹר סְחֹר:
 הַיְצוּעַ* הַתְּחַתְּנָה חֲמִשׁ בְּאַמָּה רַחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה
 שֵׁשׁ בְּאַמָּה רַחְבָּהּ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בְּאַמָּה רַחְבָּהּ
 כִּי מְגַרְעִית נָתַן לְבַיִת סָבִיב הוֹצֵה לְבִלְתִּי אֲחוּ
 בְּקִירוֹת הַבַּיִת: מַחְצָתָא אַרְעִיתָא חֲמִישׁ אַמִּין
 פְּתִיָּה. וּמְצִיעִיתָא שִׁית אַמִּין פְּתִיָּה. וְתַלְתִּיתָא.
 שֶׁבַע אַמִּין פְּתִיָּה. אַרְי. נְפַקְתָּא עַבְדֵי לְבֵיתָא
 סְחֹר סְחֹר לְגִוּוֹ וּלְכָרָא מִן מַחְצִיא. לְמַהוּי רִישֵׁי
 שְׂרִיתָא נִיחֵן עַל זִיזָא. וְלֹא יִהוּן שְׂרִיתָא מְעַבְרִין
 בְּכַתְלֵי בֵּיתָא: וְהַבַּיִת בְּהַנְתּוֹ אֲבָן שְׁלֹמֹה מִסַּע
 נְבִנָה וּמַקְבּוֹת וְחֻגְרוֹן כְּדִפְלִי בְרוּךְ לֹא־נִשְׁמַע
 בְּבֵית בְּהַנְתּוֹ: וּבֵיתָא בְּאַתְכְּנִיזִיתָהּ. אֲבָנֵין
 שְׁלֹמֹן מִטְקָם אֶתְבְּנִי. וְאַרְזִיבִין וְחֻלְלִין כָּל־מֵאֵן
 דְּבְרוּךְ. לֹא אֲשַׁתְּמַע בְּבֵיתָא בְּאַתְכְּנִיזִיתָהּ: פְּתַח
 הַצִּלְעַת הַתִּיכֹנָה אֶל־פֶּהֶךָ הַבַּיִת הַיּוֹמִינִית וּבְלוֹלִים

(* יציע קרי. *) הוציע קרי. (* צורתו קרי. *) הורתו קרי. (* צורתו קרי. *) הוציע קרי. (* הוציע קרי. *) שמות ל (ב) (בתר תורה)

וגדנפא מקף לה על ספתה סחור סחור זרתא
 חדא. ודין מקיס מדבחה: ומחיק הארץ עד--
 העזרה התחמונה שתיים אמות ורחב אמה אחת
 ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות
 ורחב האמה: ומתשוית ארעא. עד מסמתא
 ארעיתא תרתין אמין. ופתיא אמתא חדא.
 ומסמתא ועירתא. עד מסמתא רבתא ארבע
 אמין. ופתיא אמתא: וההראל ארבע אמות
 ומהאראל* וכמעלה הקרנות ארבע: ומדבחה
 ארבע אמין. ומן מדבחה ולעילא. קרנתא ארבע:
 והאראל* שתיים עשרה ארך בשתיים עשרה רחב
 רבוע אל ארבעת רבעיו: ומדבחה. תרתא עשרי
 ארעא. בתרתא עשרי פתיא. מרבע. עד ארבעא
 סטרוהי: והעזרה ארבע עשרה ארך בארבע
 עשרה רחב אל ארבעת רבעיה והגבול סביב
 אותה חצי האמה והחיק לה אמה סביב ומעלתהו
 פנות קדים: ומסמתא. ארבע עשרי אורכא.
 בארבע עשרי פתיא. עד ארבעא סטרוהא. וגדנפא
 מקף לה סחור סחור פלגית אמתא. ותשויתא לה
 סחור סחור. ומאתר דסקין לה מתפנן למדבחה:
 ויאמר אלי בן-אדם פה אמר אדני יהיה אלה
 חקות המזבח ביום העשותו להעלות עליו עולה
 ולזרק עליו דם: ואמר לי. פר אדם. בדין אמרתי אלהים
 אדני גיורת מדבחה. ביום ההעבדותיה. לאסקא
 עלוהי עלתא. ולמזרק עלוהי דם נכסת קודשיא:
 ונתתה אלהי-בדנים הלויים אשר הם מזרע צדוק
 הקרבים אלי נאם אדני יהוה לשרתני פר בן-בקר
 לחטאת: ותתין לכהניא בני לוי. דאנן מזרעא
 דצדוק דקרובין לפלתני. אמר יי אלהים לשמשא
 קדמי. תור פר תורי לחטאת: ולקחת מדמו
 ונתת על-ארבע קרניתיו וארבע פנות העזרה
 וארבע הגבול סביב וחטאת אותו וכפרתהו: ותסב
 מדמיה ותתין. על ארבע קרניתיה ועל ארבע
 זוית מסמתא. ועל תחומא סחור סחור. ותדפי יתיה
 ותכפר עלוהי: ולקחת את הפר החטאת ושרפו
 במפקד הבית מחוץ למקדש: ותסב. ית תורא
 לחטאת. ויקדיניה באתר דחזי לביתא. מברא
 למקדשא: וביום השני תקריב שעיר-עזים תמים
 לחטאת וחטאו: אתהמוזבח כאשר חטאו בפר:
 וביומא תנינא. תקריב. צפיר פר עזי שלים
 לחטאת. וידבון ית מדבחה. פמא דדפיאו בתורא:
 בכלותה סחטא תקריב פר בן-בקר תמים ואיל
 מן-הצאן תמים: בשציותה מדבחה. תקריב
 תור פר תורי שלים. ודבר מן ענא שלים:
 והקרבתם לפני יהוה והשליכו בהגנים עליהם

מדה והעלו אותם עלה ליהוה: ותקריבנין קדם
 יי. ויתנין כהניא עליוהן מדבחה. ויסקין יתחון.
 עלתא קדם יי: שבעת ימים תעשה שעיר-חטאת
 ליום ופר בן-בקר ואיל מן-הצאן תמימים יעשו:
 שבעא יומין. תעביד צפירא לחטאת ליומא. ותור
 פר תורי. ודבר מן ענא שלמין יעבדון: שבעת
 ימים וכפרו אתהמוזבח וטהרו אתו ומלאו ידו:
 שבעא יומין. וכפרון על מדבחה. וידבון יתיה.
 ויקרבון קרבניה: ויכרו את-הימים והיה ביום
 השמיני והלאה יעשו הפהנים עלהמוזבח את-
 עולותיכם ואת-שלמיכם ורצאתי אתכם נאם אדני
 יהוה: וישלמון ית יומיא. ויהי ביומא תמינאה
 וקהלאה. יעבדון כהניא על מדבחה ית עלוותכון
 וית נכסת קדשיכון. ויתקבל קרבנכון ברעוא
 קדמי. אמר יי אלהים: עד

הפטרות כי תשא (במלכים א' סי' י"ח)

ויהי ימים רבים ודבר יהוה היה אר-אליהו
 בשנה השלישית לאמר לך הראה אר-אחאב
 ואתנה מטר על-פני האדמה: והוה לזמן יומין
 סניאין. ופתגם נבואה מן קדם יי. הוה עם אליה.
 בשתא תליתיתא למימר. איזיל אתהו לאחאב.
 ואתין מטרא על אפי ארעא: ויקד אליהו להראות
 אר-אחאב והרעב חוק בשמרון. ואזי אליה.
 לאתחואה לאחאב. וכפנא תקיף בשמרון: ויקרא
 אחאב אל-עבדיהו אשר על-הבית ועבדיהו היה
 ירא את-יהוה מאד: וקרא אחאב. לעבדיה
 דממנא על ביתא. ועובדיה. הוה דחיל הטאין.
 מן קדם יי לחדא: ויהי בהכרית איזבל את נביאי
 יהוה ויקח עבדיהו מאה נביאים ויהביאם חמשים
 איש במערה וכלכלם לחם ומים: והוה כד קטילת
 איזבל. ית נביאי דיי. ודבר עובדיה מאה נביין.
 ואטמרינן. חמשין חמשין גברא במערתא.
 וסוברינן פלחמא ובמיא: ויאמר אחאב אר-
 עבדיהו לך פארץ אר-פלג מעיני המים ואל פל
 הנחלים איזי נמצא חציר ונחיה סיס ופרד ולוא
 נכרית מן-החטה: ואמר אחאב לעובדיה. הלך
 בארעא על פל מכוועי מיא. ועל פל נחליא. מאם
 נשפח עשבא. ונקיים סוסון וכורנוון. ווא נפסוק
 מבעירא: ויחלקו להם את-הארץ לעבר-בה
 אחאב הלך בדרך אחד לבדו ועבדיהו הלך בדרך
 אחד לבדו: ופלגו להון. ית ארעא למעבר בה.
 אחאב. הלך באורחא חדא פלחודוהי. ועובדיה.
 הלך באורחא חדא פלחודוהי ויהי עבדיהו בדרך
 והנה אליהו לקראתו ויפרתו ויפל על-פניו ויאמר

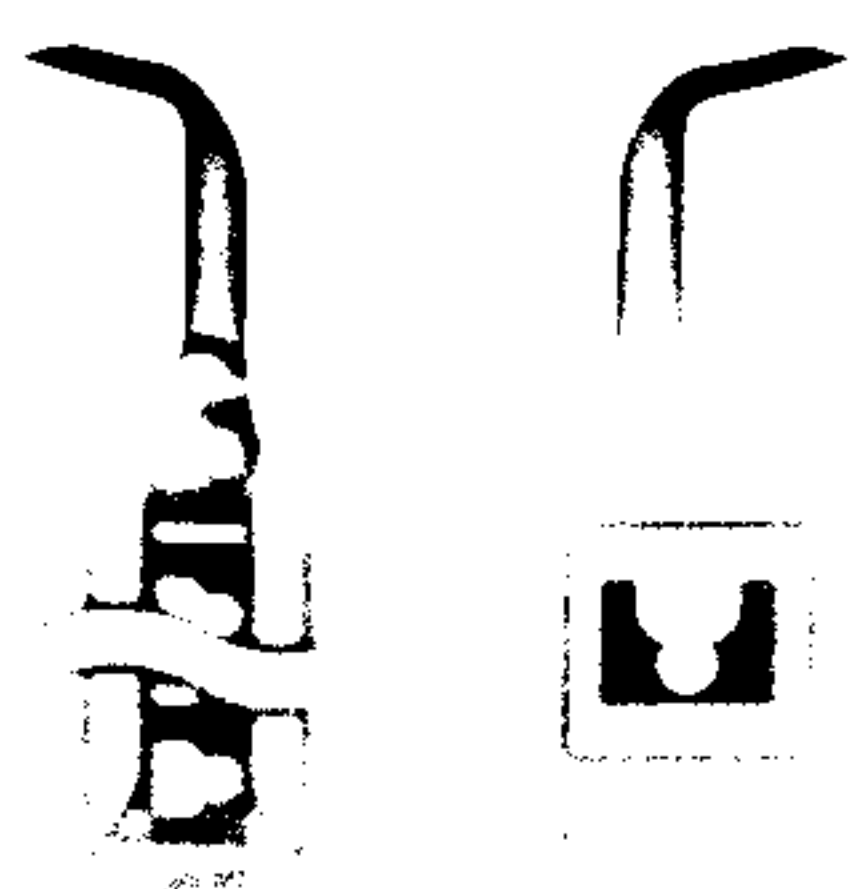
(* ומהאראל קרי (* ידני קרי (* כהנהמה קרי האזה

האתה זה אדני אליהו: ותה עובדיה אויל
באורחא. והא אליה לקדמותיה. ואשתמודעיה
ונפל על אפוהי. ואמר. האת דין רבוני אליה:
ויאמר לו אני קד אמר לאדניך הנה אליהו: ואמר
ליה אנא. אויל. אימר לרבוניך הא אליה: ויאמר
מה הטאתי פראתה נתן את עבדך ביד אחאב
להטיתני: ואמר מא חבית. ארי את. מסר ית
עבדך. בידא דאחאב למקמלי: תי ויהוה אלהיך
אבי ישגני וממלכה אשר לא שלח אדני שם
לבקשך ואמרו אין והשביע את הממלכה ואת
הגוי כי לא ימצאכה: קים הוא יי אלהך. אם
אית עם ומלכו. דלא שלח רבוני תמן למבעך.
ואמרו לא הוה כא. ומומי ית מלכותא וית עמא.
ארי לא משבח קד: ועתה אתה אמר קד אמר
לאדניך הנה אליהו: וכען את אמר. אויל. אימר
לרבוניך הא אליה: ויהוה אני אלהך מאתך ורוח
יהוה ישאך על אשר לא אדע ובאתי להגיד
לאחאב ולא ימצא: והרגני ועבדך ירא את יהוה
מנערי: ויהי. עד דאנא אויל מלותך. ורוחא מן
קדם יי יפליגך לאתר דלא אדע. ואהך לחואה
לאחאב. ולא ישבחני ויקמליני. ועבדך. דחיל
הטאין מן קדם יי מוערי: הלא הגד לאדני את
אשר עשיתי בחרג אוילך את נביאי יהוה ואחאב
מנביאי יהוה מאה איש המשים המשים איש
במעה ואכללם לחם ומים: הלא אתחוא
לרבוני ית דעברית. פד קטילת אוילך. ית נביאי
דיי. ואטמרת מנביאי דיי מאה נכרא. חמשין
חמשין נכרא במערתא. וסי ברתנין בלחמא
ובמיא: ועתה אתה אמר קד אמר לאדניך הנה
אליהו והרגני: וכען את אמר. אויל. אימר
לרבוניך הא אליה. ויקמליני: ויאמר אליהו הו
יהוה צבאות אשר עמדתי לפניו כי היום אראה
אליו: ואמר אליה. קים הוא יי צבאות. דמשמישנא
קדמוהי. ארי יומא דין אתחוי ליה: וילך עבדיהו
לקראת אחאב ויגד לו וילך אחאב לקראת אליהו:
ואזל עובדיה. לקדמות אחאב וחוי ליה. ואזל
אחאב לקדמות אליה: ויהי כראות אחאב את
אליהו ויאמר אחאב אליו האתה זה עכר ישראל:
והוה. פד חוא אחאב ית אליה. ואמר אחאב ליה.
האת דין עכריה דישראל: ויאמר לא עכרת את
ישראל כי אסדתה ובית אביך בעובכם את
מצות יהוה ותקד אחרי הפעלים: ואמר. לא
עברית ית ישראל. אלהין את ובית אביך.
בדשבקתון ית פקודיא דיי. ואולתין בחר בעליא:
ועתה שלח קבץ אלני את כל ישראל אל ית

הפרמל ואת נביאי הפעל ארבע מאות וחמשים
ונביאי האשרה ארבע מאות אכלי שחן אוילך:
וכען. שלח פגוש לותי. ית כל ישראל לטור
פרמלא. וית נביי בעלא ארבע מאה וחמשין.
ונביי אשרתא ארבע מאה. אכלי פחורא דאוילך:
וישלח אחאב בכל בני ישראל ויקבץ את הנביאים
אל ית הפרמל: ושלח אחאב בכל בני ישראל.
וכנש ית נביי שקרא לטור פרמלא: וינש אליהו
אל כל העם ויאמר עד מתי אתם פסחים על שתי
הפעלים אסיהוה האלהים לכו אחריו ואסיהפעל
לכו אחריו ולא ענו העם אתו דבר: וקריב אליה
לות כל עמא. ואמר עד אימתי. אתון פליגין
לתרין פלגוון. הלא יי הוא אל ים פלחו קדמוהי
בלוודוהי. ולמא אתון טען פתר בעלא דלית ביה
צוהך. ולא אתיבו עמא. יתיה שתגם: ויאמר אליהו
אלהעם אני נותרתי נביא ליהוה לבדי ונביאי
הפעל ארבע מאות וחמשים איש: ואמר אליה
לעמא. אנא. אשתארית נביא. קדם יי בלחדי.
ונביי בעלא. ארבע מאה וחמשין נכרא: ויהגיד
לנו שנים פרים ויבחרו להם הפר האחר וינתחוו
וישימו על העצים ואש לא ישימו ואני אעשה ו
את הפר האחר ונתתי על העצים ואש לא אשים:
וייתהבון נכא תרין תורין. ויבחרון לחון תורא תו
ויהדמוניה. וישוון עד אשיא. ואישתא לא ישוון.
ואנא. אעביד ית תורא תו. ואתון על אשיא.
ואישתא לא אשי: וקראתם בשם אלהיכם ואני
אקרא בשם יהוה ויהוה האלהים אשר יענה באש
הוא האלהים ויען פלהעם ויאמרו טוב הדבר:
ותקרון בשום טעותכון. וקא תתענון מן קדם
דלית בחון צוהך. ברם אנא אצלי בשמא דיי.
וישלח מימריה ויחית אישתא מן שמיא ארי יי
הוא אלהים. ואתיב כל עמא. ואמרו תקון
פתגמא: ויאמר אליהו לנביאי הפעל בחרו לכם
הפר האחר ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו
בשם אלהיכם ואש לא תשימו: ואמר אליה
לנביי בעלא. בחרו לבון. תורא תו ועבידו
קדמותא. ארי אתון סגיין. ותקרון בשום
טעותכון. ואישתא לא תשוון: ויקחו את הפר
אשר נתן להם ויעשו ויקראו בשם הפעל מהבקר
ועד הצהרים לאמר הפעל עננו ואין קול ואין ענה
ויפסחו על המזבח אשר עשה: ונסיבו. ית תירא
דיהב לחון ועבדו. וקרו בשום בעלא. מצפרא
ועד עדן טיהרא למימר בעלא ענינא. ולית קל
ולית דעני. ומשתפן. על איגורא דעבד: ויהי
בצהרים ויהתל פתם אליהו ויאמר קראו בקול

שמות לא (ה)

(בחר תורה)

גדול פיראליהם הוא פירשית ופירשית לו וכי ידבר
 לו אורי ישן הוא ויקן: והנה בעדן מיהרא וחינד
 בהון אליה: ואמר קרו בקל רב ארי אתון אמרין
 דחלא דוא. דלמא שועי ליה או אשתרפא
 אשתרפא. או אורח הוה ליה. או דלמא דמוק
 הוא ויתער: ויקראו בקול גדול ויתגדרו כמשפטם
 בחרבות וברמחים עד שפידים עליהם: וקרו
 בקל רב. ואתהממו כנמוסיהו. כסיפין וברמחין.
 עד דאשתפיד דמא עליהו: ויהי בעבר הצהרים
 ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה
 ואין קשב: והנה כמעבר מיהרא. ואשתפידו. עד
 למסק מנחתא. ולית קל ולית דעני ולית דמצית:
 ויאמר אליהו לכד העם נשו אלי ויגשו כד העם
 אליו וירפא את המזבח יהיה הקרום: ואמר אליה
 לכל עמא קרובי לותי. וקרובי כל עמא לותיה.
 ובנא. ית מדבחא דיי דהוה מפנר: ויקח אליהו
 שתים עשרה אבנים כמספר שבטי בני יעקב
 אשר היה דבר יהוה אליו לאמר ישראל יהיה
 שמך: ונסיב אליה. תרתא עשרי אבניא. כמנין
 שבטי בני יעקב. דהוה פתגמא דיי עמיה למימר.
 ישראל יהי שמך: ויבנה את האבנים מזבח בשם
 יהוה ויעש תעלה בבית סאתים ורע סביב למזבח:
 ובנא ית אבניא. מדבחא בשמא דיי. ועבר
 מזבחא בבית סאתי ורעא. סחור סחור למדבחא:
 ויערך את העצים וינתח את הפר וישם על
 העצים: וסדר ית אעיא. והדים ית תורא. ושוי
 על אעיא: ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ויצקו
 על העלה ועל העצים ויאמר שנו וישנו: ויאמר
 שלשו וישלשו: ואמר. מלו ארבעא כדן מיא.
 ואריקו על עלתא ועל אעיא. ואמר תנו ותנו.
 ואמר תליתו ותליתו: וילכו המים סביב למזבח
 וגם את העלה מלא מים: ואזלו מיא. סחור
 סחור למדבחא. ואף ית מזקתא מלא מיא: ויהו
 בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר יהוה
 אלוהי אברהם יצחק וישראל היום ירע פיראתה
 אלהים בישראל ואני עבדך ובדברך עשיתי את
 פליה דברים האלה: והיה כמסק מנחתא. וקרוב.
 אליה נביא ואמר. יי. אלהיה דאברהם יצחק
 וישראל. ימא דין יתידע. ארי את יי. דשכינתך
 שדיא בישראל ואנא עבדך. ובפתגמך עבדית.
 ית כל פתגמא האלין: ענני יהוה ענני וידעו העם
 הוה פיראתה יהוה האלהים ואתה הסבת את לבם
 אחרנית: קביל צלותי יי פאישתא קביל צלותי
 כמטר. וידעין עמא דדין כמעבדך להון נפא. ארי
 את יי אלהים. ואת ברחמתך יתהון משתאיל

(* חיר י"ד

להון כמימדך לאתבותהוין לדחלתך. ואנון. יהבו
 ית לבהון פליג: ותפל אשיריהו ומאכל אתי
 העלה ואת העצים ואת האבנים ואת העפר
 ואת המים אשר עלה לחבה: ונפלת אישתא
 מן קדם יי. ואכלת ית עלתא וית אעיא. וית
 אבניא וית עפרא. וית מיא דכמוקתא לחיבת:
 וירא פליהעם ויפלו על פניהם ויאמרו יהוה הוא
 האלהים יהוה הוא האלהים: ותוא כל עמא. ונפלו
 על אפיהו. ואמרו. יי הוא אלהים. יי הוא אלהים:
 ויאמר אליהו להם הפשו את נביאי הכעל איש
 אדומרט מהם ויתפשו ויורדס אליהו אדומרט
 קישון וישחטם שם: ואמר אליה להון. אחודו ית
 נביי בעדא. אנש. לא ישתיוכ מנהון ואחרונון.
 ואחיתנן אריה לנהלא דקישון. ונפיסנן תמן:
 ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל ושתה פירקול
 המון הנשם: ואמר אליה לאחאב. סק אכול
 ואשת. אריקל אתרנושת מטרא: ויעלה אחאב
 לאכל ולשתות ואליהו עלה אדיראש הפרמל
 ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכו: וסליק אחאב
 למיכר ולמשתו. ואליה. סליק לריש פרמלא
 ונהין על ארעא. ושוי אפיהו בין ברכוהו: ויאמר
 אדירערו עדהנא הבט דרדקים ויעל ויבט ויאמר
 אין מאומה ויאמר שב שבע פעמים: ואמר
 לעזרימה. סק כען כבי האורה מערבא. וסליק
 וסבא. ואמר לית מדעם. ואמר. טוב שבע זמנין:
 ויהי בשבעית ויאמר הנהדעב קטנה ככף איש
 עלה מים ויאמר עלה אמר אדיראחאב אכר ורד
 ולא יעצרכה הנשם: והוה בזמנא שביעיתא.
 ואמר. הא עננא. ועירא כפפת יד גבר סלקא
 ממערבא. ואמר. סק אימר לאחאב אודרו וחות.
 ולא יעכבך מטרא: ויהו עד דפחה ועד דפחה
 והשמים התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול וירכב
 אחאב וילך יזרעאלה: והוה עד דמזדרו ונחית.
 ושמיא אתחפיו ענני ורוחא. והוה מסר סני.
 ורכיב אחאב ואזל לזרעאל: עד

הפטרת ויקהל (במלכים סי' ו')

וישלח המלך שלמה ויקח את חירם מצר:
 ושלח מלכא שלמה. ודבר ית חירם מצר: כך
 אשה אלמנה הוא ממשח נפתלי ואביו איש צרי
 חרש נחשת וימלא את החכמה ואת התבונה
 ואת הדעת לעשות כל מדאבה בנחשת ויבא
 אלה המלך שלמה ויעש את כל מדאבתו: בר
 אתתא ארמלתא הוא משבטא דבית נפתלי.
 ואביו גבר צורי אימן בעבירת נחשא. ואתמלי.

ית

(* ברבוי קרי

ית חכמתא וית סבלתנתא וית דעתא. למעבד
 כל עבדא בנחשא. ואתא לות מלכא שלמה.
 ועבד ית כל עבדתיה: ויצר את־שני העמודים
 נחשת שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד
 וחוט שתי־עשרה אמה יסב את־העמוד השני:
 וצר. ית תרין עמודיא נחשא. תמנא עשרי אמן.
 ארפיה דעמודא חד. וחוט משה תרתא עשרי
 אמן סקף ליה. וכן לעמודא הננא: ושתי
 כתורות עשה לתת על־ראשי העמודים מצק
 נחשת חמש אמות קומת הכתרת האחת וחמש
 אמות קומת הכתרת השנית: ותרתין קרנתון
 עבד. למתן. על רישי עמודיא מתן נחשא. חמיש
 אמן. רומה דקרנתא חדא. וחמיש אמן. רומה
 דקרנתא תנייתא: שבכים מעשה שבכה גדלים
 מעשה שרשרות לכתורות אשר על־ראש העמודים
 שבעה לכתרת האחת ושבעה לכתרת השנית:
 סריגין עובד סריגי. קריעין עובד גדילי. דקרנתון.
 דעל ריש עמודיא. שבעה דקרנתא חדא. ושבעה
 דקרנתא תנייתא: ויעש את־העמודים ושני טורים
 סביב על־השבכה האחת לכסות את־הכתרת
 אשר על־ראש הרמנים וכן עשה לכתרת השנית:
 ועבד ית עמודיא. תרין סרין סחור סחור על
 סריגתא חדא. לכסאה ית קרנתון דעל ריש
 רמוניא. וכן עבד. דקרנתא תנייתא: וכתרת
 אשר על־ראש העמודים מעשה עושן באולם
 ארבע אמות: וקרנתון. דעל ריש עמודיא. עובד
 שושנתא לקיט באולם. ארבע אמן: וכתרת
 על־שני העמודים גס־ממעל מדעמת הפמן אשר
 לעבר שבכה והרמנים מאתים טרים סביב על
 הכתרת השנית: וקרנתון. דעל תרין עמודיא. אף
 סלעילא מקקבי דבקא. דלעובר סריגתא.
 ורמוניא מאתן סרין עבדין לה סחור סחור. על
 קרנתא תנייתא: ויקם את־העמודים לאלם ההיכל
 ויקם את־העמוד הימני ויקרא את־שמו יכין ויקם
 את־העמוד השמאלי ויקרא את־שמו בעז: ואקים
 ית עמודיא. לאולם דהיכלא. ואקים ית עמודא
 מימינא. וקרא ית שמיה יכין. ואקים ית עמודא
 משמאלא. וקרא ית שמיה בעז: ועל ראש
 העמודים מעשה שושן ותתם מלאכת העמודים:
 ועל. ריש עמודיא עובד שושנתא. ושלמימת עבדת
 עמודיא: ער"י

הפטרת פקודי

במלכים א' ס"ו

ויעש חירום את־הפירות ואת־היעים ואת־

שמות לא (ב)

המזרקות ויכל חירם לעשות את־פל־המלאכה
 אשר עשה למקד שלמה בית יהוה: ועבד חירום.
 ית פיזריא. וית מגרופיתא וית מזרקיא. ושיצו
 חירם. למעבד ית כל עבדתא. דעבד. למלכא
 שלמה בית מקדשא דיין. עמדים שנים וגלת
 הכתרת אשר על־ראש העמודים שתיים והשבכות
 שתיים לכסות את־שתי גלות הכתרת אשר על־
 ראש העמודים: עמודיא תרין. ואנני קרנתון.
 דעל ריש עמודיא תרתין. וסריגתא תרתין.
 לכסאה. ית תרתין אנני קרנתון. דעל ריש
 עמודיא: ואת־הרמנים ארבע מאית לשתי
 השבכות שני־טורים רמנים לשבכה האחת לכסות
 את־שתי גלות הכתרת אשר על־פני העמדים:
 וית רמוניא. ארבע מאה לתרתין סריגתא. תרין
 סרין רמונין לסריגתא חדא. לכסאה. ית
 תרתין אנני קרנתון. דעל אפי עמודיא: ואת־
 המכנות עשר ואת־הפירות עשרה על־המכנות:
 וית בסיסיא עשר. וית פיזריא עשרא על בסיסיא:
 ואת־הים האחד ואת־הבקר שנים עשר תחת הים:
 וית ימא חד. וית תורי תרי עשר תחות ימא: ואת־
 הפירות ואת־היעים ואת־המזרקות ואת פל־
 הכלים האלה אשר עשה חירם למקד שלמה בית
 יהוה נחשת מכרט: וית דדיא וית מגרופיתא
 וית מזרקיא. וית כל מאניא האלון. כעובד מאני
 משפנא דעבד משה פן עבד חירם. למלכא
 שלמה בית מקדשא דיין. נחש טב: בכפר הירדן
 יצקם המקד במעבה האדמה בין סבות ובין
 צרתן: במישר ירדנא אתיכנון מלכא. בעובי
 גרגישתא. בין סבות ובין צרתן: וינת שלמה
 את־כל־הפלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל
 הנחשת: ואצנע שלמה ית כל מניא. מסני לחדא
 לחדא. לית סוף למתקל נחשא: ויעש שלמה
 את פל־הפלים אשר בית יהוה את מונח הוהב
 ואת־השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ועבד
 שלמה. ית כל מניא. דבבית מקדשא דיין. ית
 מדבחא דרהבא. וית פתורא. דעלוהי. לחים
 אפיא דהבא: ואת־המנרות המש מימין וחמש
 משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והנרת
 והמלקחים זהב: וית מנרתא. חמיש מימינא.
 וחמיש משמאלא. קדם בית בפורי דהבא טבא.
 ושושניא ובוציניא. וציבתיא דהבא: והספות
 והמזמרות והמזרקות והפסות והמחחות זהב סגור
 והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים
 לדלתי הבית להיכל זהב: וקוליא. ומזמריא

(כתר תורה)

(* האלה קרו

ומזרקיא

ומזרקי'א. ובזבז'א ומחתי'תא דתפא טבא. ומגד'ס'א.
קדשי ביתא גואה לקדש קודשי'א. קדשי ביתא.
להיב'א דהב'א: ע"י

הפטרת שקלים (במלכים ב' ס' י"ב)

בן־שבע שנים יהואש במלכו: בר שבע שנים
יהואש בד מקד: בשנת־שבע ליהואש מקד יהואש
וארבעים שנה מקד בירושלם ושם אמו צביה
מבאר שבע: בשנת שבע ליהואש מקד יהואש.
וארבעין שנים. מקד בירושלם. ושם אמו. צביה
מבאר שבע: ויעש יהואש הישר בעיני יהוה כ־
ימיו אשר הורה: יהוידע הכהן: ועבד יהואש
דכשר. קדם יי' כל ימיה. דאלפיה. יהוידע פהנא:
רק הפמות לא־סרו עוד העם מוצחים ומקטרים
בפמות: לחוד במתא לא עמרא. עד כען עמא.
מדפחין ומסקין בסמין על במתא: ויאמר יהואש
אל־הכהנים כל כסף הקדשים אשר יבא בית־
יהוה כסף עובר איש כסף נפשות ערפו כ־כסף
אשר יעלה על לב־איש להביא בית יהוה: ואמר
יהואש לכהני'א. כל כסף קדשי'א. דמתעל לבית
מקדשא דיי' כסף תקליא דעבר על מנין גובריא.
כסף פרסן נפשחא. דמיתן גבר פרקן נפשיה. אף
כל כסף. דמתנדב גבר בלביה. לאיתאה לבית
מקדשא דיי': יקחו להם הכהנים איש מאת
מפרו והם יחזקו את־בדק הבית לכל אשר ימצא
שם בדק: יסבין להין פהניא. גבר מן מפריה.
ואנן. יתקפין ית בדקא דביחא. לכל אתר
דישתבח תמן בדקא: ויהי בשנת עשרים ושלש
שנה למקד יהואש לא־חזקו הכהנים את־בדק
הבית: והוה. בשנת עשרין ותלת. שנים למלכא
יהואש. לא תקיפו פהניא ית בדקא דביחא:
ויקרא המקד יהואש ליהוידע הכהן ולכהנים
ויאמר אלהם מדוע אינכם מחזקים את־בדק הבית
ועתה אל־תקחו־כסף מאת מכריכם פי־בדק
הבית תתנהו: וקרא מלכא יהואש. ליהוידע
פהנא ולכהני'א. ואמר להין. מדין. ליתיכון מהקפין
ית בדקא דביחא. וכען. לא תסבין כסף מן
מפריכון. אלהין לבדקא דביחא התניניה: ויאתו
הכהנים לבלתי קחת־כסף מאת העם ולבלתי
חזק את־בדק הבית: ואטפסו פהניא. בדיל דלא
למסב כסף מן עמא. ובריל דלא לתקפא ית
בדקא דביחא: ויקח יהוידע הכהן ארון אהר ויקב
חר בדלתו ויתן אתו אצל המזבח * בימין בבוא־
איש בית יהוה ונתנו־שמה הכהנים שמרי הסף

את־כ־הכסף המובא בית־יהוה: ונסיב. יהוידע
פהנא ארונא חר. ונקב חורא ברשיה. ויהב יתיה
כסף מדבחא מימינא. במיעל גיבדא לבית
מקדשא דיי'. ויהבין תמן פהניא אמרפליא. ית
כל כסף דמתעל בית מקדשא דיי': ויהי פראותם
פיירב הכסף בארון ויעל ספר המלך והכהן הגדול
ויצרו וימנו את־הכסף הנמצא בית־יהוה: והוה
כד חזו. ארי סגי כסף בארונא. וסליק ספרא
דמלכא ואביתר פהנא. וצרו ומנו. ית כסף
דאשתבח בית מקדשא דיי': ונתנו את־הכסף
המתכן על־יד עשי המלאכה ה־פקדים בית
יהוה ויוציאוהו לחרשי העץ ולבנים העשים בית
יהוה: ויהבין ית כסף דמטוקס. על ידי עבדי
עבידתא. דממונן בבית מקדשא דיי'. ומפקין ליה.
לנגרי אעיא ולארדיכריא. דעבדין בית מקדשא
דיי': ולגדרים ולחצבי האבן ולקנות עצים ואבני
מחצב לחזק את־בדק בית־יהוה ולכל אשר ימצא
על־הבית לחזקה: ולארנובליא ולפסלי אבניא.
ולמוזן אעין ואבנין פסילן. לתקפא ית בידק בית
מקדשא. ולכל. דיפוק על ביתא לתקפותיה: אף
לא יעשה בית יהוה ספות כסף מומרות מורקות
הצורות כ־כלי זהב וכ־כסף מן־הכסף המובא
בית־יהוה: ברם לא מתעביד בית מקדשא דיי'.
קולין דכסף מומריא מורקתא חצוצרתא. כל מאן
דהבו ומאן דכסף. מן כסף דמתעל לבית מקדשא
דיי': פירלעשי המלאכה יתנהו וחזקו בו את־
בית יהוה: ארי לעבדי עבידתא יהבין ליה.
ומתקפין ביה ית בית מקדשא דיי': ולא יחשבו
את־האנשים אשר יתנו את־הכסף על־ידם לתת
לעשי המלאכה פי באמנה הם עשים: ולא מחשבין
עם גבריא. דיהבין ית כסף על ידהון. למתן
לעבדי עבידתא. ארי בהימנותא אנן עבדין:
כסף אשם וכסף חטאות לא יבא בית יהוה
לכהנים יהיו: כסף אשמא וכסף חטאות. לא
מתעל לבית מקדשא דיי'. לכהניא יהבין ליה: ע"י

הפטרת זכור (בשמואל א' ס' ט"ו)

ותתי המלחמה חזקה על־פלשתים כל ימי
שאול וראה שאול כל־איש גבור וכל־צן־חיל
ויאספתו אליו: ותוה קרבא תקוף על פלשתאי.
כל יומי שאול. והיו שאול. כל גבר גבר וכל גבר
עביד קרב. ובניש ליה דותיה: ויאמר שמואל אל־
שאול אתי שלח יהיה למשחה למלך על־עמו
על־ישראל ועתה שמע לקול דברי יהוה: ואמר

(*) יד קרי (* הספקדים קרי שמואל

(*) סימן קרי

שמואל לשאול יתי שנה יי לרבינוך למהוי
 מלכא על עמיה על ישראל ובען קפיל למימר
 פתגמא דיי: פה אמר יהוה צבאות פקדתי את
 אשר-עשה עמק לישראל אשר-שם לו בדרך
 בעלתו ממצרים: פדנן אמר יי צבאות דכרנא
 ית דעבד עמק לישראל דכמן ליה באורחא
 במפקיה ממצרים: עתה קך והביתה את-עמלק
 והחרמתם את-כנעני-אשר-לו ולא תחמל עליו
 והמתה מאיש עד-אשה מעולל ועד-יונק משור
 ועד-שה מגמל ועד-חמור: בען איזיל ותמחי ית
 דבית עמלק ותגמר ית כל דיקהון וקא תחום
 עליהון ותקמול מגבר עד אתא מעולדים ועד
 יניק מתור ועד אמר מגמל ועד חמר: וישמע
 שאול את-העם ויפקדם בטלאים מאתים ארף
 רגלי ועשרת אלפים את-איש יהודה: וכנש שאול
 ית עמא ומגנן באמרי פסחיא מאתן אלפין גבר
 רגלי ועשרא אלפין ית אנש יהודה: ויבא שאול
 עד-עיר עמלק וירב בנחל: ואתא שאול עד קרתא
 דבית עמלק ומקים ית משריתיה בנחלא: ויאמר
 שאול את-הקניני כבו פרו רדו מתוך עמלקי פון-
 אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם-כנעני ישראל
 בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק: ואמר
 שאול לשלמאה איזיל זור את-פרש מגו עמלקאה
 דלמא אשיצינג עמיה ואת עבדת מיבו עם פל
 בני ישראל במפקהון ממצרים ואת-פרש שלמאה
 מגו עמלקאה: ויך שאול את-עמלק מחוילה בואף
 שור אשר על-פני מצרים: ומחא שאול ית עמלק
 מחוילה מעלגא דהגרא דעל אפי מצרים: ויתפש
 את-אנג מלך עמלק חי ואת-כנעני-העם החרים לפי-
 חרב: ואחר ית אנג מלכא דבית עמלק בד חי
 וית כל עמא גמר לפתגם דחרב: ויחמל שאול
 והעם על-אנג ועל-מיטב הצאן והבקר והמשנים
 ועל-הפרים ועל-כנעני-הטוב ולא אבו החריםם וכד-
 המלאכה נמבזה ונמס אתה החריםו: וחם שאול
 ועמא על אנג ועל שפר ענא ותורי שמיניא
 ופטימיא ועל כל דטב ולא אבו לנפרותהון וכד
 טדעם דשיט ודבסיר יתיה גמרו: ויהי דבר יהוה
 אל-שמואל לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי
 עם שמואל למימר: גחמתי פיה-המלכתי את-שאול
 למלך פיישב מאחרי ואת-דברי לא הקים ויתר
 לשמואל ויועק אל-יהוה כל-הלילה: תבית
 במימרי ארי אמליכות ית שאול למהוי מלכא
 ארי תב מבתר פלחני וית פתגמי לא קיים ותקוף
 לשמואל וצדי קדם יי כל ליליא: וישפם שמואל
 לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל לאמר בא-

שאול הכרמלה והנה מציב לו יד ויפכ ויעבר
 וירד הגגל: ואקדים שמואל לקדמות שאול
 בצפרא ואתהוא לשמואל למימר אתא שאול
 לכרמלא והא מתקין ליה אתר לפלגא ביה בזתא
 ואסתחר ועבר ונחת לגגלא: ויבא שמואל אל-
 שאול ויאמר לו שאול ברוך אתה ליהוה הקימתי
 את-דבר יהוה: ואתא שמואל לות שאול ויאמר
 ליה שאול ברוך את קדם יי קיימית ית פתגמא
 דיי: ויאמר שמואל ומה קול-הצאן הזה באוני
 וקול הבקר אשר אנכי שמע: ואמר שמואל ומה
 קל ענא הרין באודני וקל תוריא דאנא שמע:
 ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם
 על-מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך
 ואת-היותך החרמנו: ואמר שאול מעמלקאה
 איתיאנון דחם עמא על שפר ענא ותורי בדי
 לדבחא קדם יי אלהך וית מותרא גמרנא: ויאמר
 שמואל אל-שאול הרף ואנידה קך את אשר דבר
 יהוה אלי הלילה ויאמרו לו דבר: ואמר שמואל
 לשאול אוריך ואחוי קך ית דאתמלל מן קדם יי
 עמי בלידיא ואמר ליה מקיל: ויאמר שמואל
 הלוא אס-קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל
 אתה וימשחך יהוה למלך על-ישראל: ואמר
 שמואל הלא מן שירייתך הויתא שיש וחפש
 בעיני נפשך ברם זכות שבטא דבנימין אבוך היא
 גרמת קך דבעא למעבר פיפא קדם בני ישראל
 בדי בן רביך יי למהוי מלכא על ישראל:
 וישלחך יהוה בדרך ויאמר קך והחרמתה את-
 החטאים את-עמלק ונלחמת בו עד-פלותם אתם:
 ושלחך יי באורחא ואמר איזיל ותגמר ית
 חייביא ית דבית עמלק ותגיה קרנא בהון עד
 דתשיצי יתהון: וקמה לא-שמעת בקול יהוה
 ותעט אל-השלק ותעש הרע בעיני יהוה: וקמא
 לא קפילתא למימרא דיי ואתפניתא לבזתא
 ועבדתא דביש קדם יי: ויאמר שאול אל-שמואל
 אשר שמעתי בקול יהוה ואלך בדרך אשר-
 שלחני יהוה ואביא את-אנג מלך עמלק ואת-
 עמלק החרמתי: ואמר שאול לשמואל דקפילית
 למימרא דיי ואזלית באורחא דשלחני יי
 ואיתיתי ית אנג מלכא דבית עמלק וית דבית
 עמלק גמרית: ויקח העם מהשלק צאן ובקר
 ראשית החרם לזבח ליהוה אלהיך בגגל: ואפריש
 עמא מן בזתא עאן ותורין קדם דיחרמין לדבחא
 קדם יי אלהך בגגלא: ויאמר שמואל החפץ
 ליהוה בעלות זבחים וזבחים כשמע בקול יהוה הנה
 שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים: ואמר

שמות (לב) (6) (כתר תורה) * ויאמר קרי שמואל

בן-תשבר מנשים אמה וישפך שמואל את-אנג
לפני יהוה בגלגל: ואמר שמואל. פמא דאתפילת
נשיא חרפך. כן תתפל מנשיא אמה. ופשה
שמואל ית אנג. קדם יי בגלגל: ער

מפזיר לשבת פרה (במדבר י"ט)

וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן
לאמר: זאת תקת התורה אשר-צויה
יהוה לאמר דבר אל-בני ישראל ויקחו
אליהם פרה אדמה תמימה אשר אין-בה
מום אשר לא-עלה עליה על: ונתתם
אתה אל-אלעזר הכהן והוציא אתה אל-
מחויץ למחנה ושהט אתה לפניו: ולקח
אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל-
נכת פני אהל-מועד מדמה שבע פעמים:
ושרף את-הפרה לעיניו את-ערה ואת-
בשרה ואת-דמה על-פרשה ישרף:
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת
והשליך אל-יתוך שרפת הפרה: וכבס
בגדיו הכהן ורחץ בשרו בפנים ואחר יבא
אל-המחנה וטמא הכהן עד-הערב:
והשרף אתה יכבס בגדיו בפנים ורחץ
בשרו בפנים וטמא עד-הערב: ואסף
איש טהור את אפר הפרה והצית מחויץ
למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני-
ישראל למשמרת למי נדה הטאת הוא:
וכבס האסף את-אפר הפרה את-בגדיו
וטמא עד-הערב והיתה לבני ישראל
ולגד הנר בתוכם לחקת עולם: הנגע
במת לכר-נפש אדם וטמא שבעת ימים:
הוא יתחטא-בו ביום השלישי וביום
השביעי יטהר ואם-לא יתחטא ביום
השלישי וביום השביעי לא יטהר: פל-
הנגע במת בנפש האדם אשר-ימות ולא
יתחטא את-משפן יהוה טמא ונכרתה
הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא-
זרק עליו טמא יהוה עוד טמאתו בו:
זאת התורה אדם פיימות באהל פל-
הבא אל-האהל וכר-אשר באהל יטמא
שבעת ימים: וכל בלי פתוח אשר אין

שמואל תרעוא קדם יי בעלון ונכסת קדשין.
בבגלא למימרא דיי. הא קבלא למימריה מנכסת
קודשין טב. לאצתא למלי נביוהי מתרב פטומין:
כי חטאת-קדם מרי ואון ותרפים הפצר יען מאסת
את-דבר יהוה וימאסה סמך: ארי פחובת גובריא
דשאלין בקסטא-פן חובת פל גבר דמסריב על
פתגמי אוריתא. וכחובי עמא דטען פתר טעותא
פן חובת פל גבר דבצר ומוסיף על מלי נביא.
חקך. דקצתא בפתגמא דיי. ורחקך מלמהוי
מלכא: ויאמר שאול אל-שמואל חטאתי פי-
עברתי את-פיי-יהוה ואת-דבריה פי יראתי את-
העם ואשמע בקולם: ואמר שאול לשמואל
חבית. ארי עברית על מימרא דיי ובסרית על
פתגמך. ארי דחילית מן עמא. וקבילית למימרהו:
ועתה שא נא את-חטאתי ושוב עמי ואשתחווה
ליהוה: ובען. שבוק בען לחובי. ותוב עמי.
ואסגוד קדם יי: ויאמר שמואל אל-שאול לא
אשוב עמך פי מאסתה את-דבר יהוה וימאסה
יהוה מהיות מך עד-ישראל: ואמר שמואל
לשאול. לא אתוב עמך. ארי קצתא במימרא דיי.
ורחקך יי. מלמהוי מלכא על ישראל: ויסב
שמואל ללכת ויחזק בכנף-מעילו ויקרע: ואסתחר
שמואל למיזר. ואתקוף בכנף מעיליה ואתבוע:
ויאמר אליו שמואל קרע יהוה את-מלכות ישראל
מעליך היום ונתנה לרעה הטוב ממך: ואמר ליה
שמואל. אערי יי. ית מלכותא דישראל. מך
ימא דין. ויהבה. לחכך דתקנין עובדוהי מך:
וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם פי לא אדם
הוא להנחם: ואם הימר אתוב מחובי וישתביק
לי בריל דאעביד מלכו אנא ובני על ישראל
לעלם. פבר גזיר עך מן קדם מרי נצחניה
דישראל דלית קדמהי שקר ולא תייב ממא
דאמר. ארי לא כבני אנשא הוא דאמרין ומכדבין.
גזרין ולא מקיימין: ויאמר חטאתי עתה בפדני נא
נגד-זקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחוויתי
ליהוה אלהיה: ואמר חבית. בען. יקרני בען.
קדם סבי עמי וקדם ישראל. ותוב עמי. ואסגיד
קדם יי אלהך: וישב שמואל אחרי שאול
וישתחו שאול ליהוה: ותב שמואל בתר שאול.
וסגיד שאול קדם יי: ויאמר שמואל הגישו אלי
את-אנג מלך עמלק וידך אליו אנג מעדנת ויאמר
אנג אכן סר מרהמות: ואמר שמואל. קריבו
לותי ית אנג מלכא דבית עמלק. ואתא גותיה.
אנג מפונקא. ואמר אנג. בבועו רבוני מריר
מותא: ויאמר שמואל באשר שפנה גשים חרפך

צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר יגע על פני השדה בחלל-הרב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל-כלי: ולקה אוזב וטבל במים איש טהור והזה על-האהל ועל-כל-הכלים ועל-הנפשות אשר היו-שם ועל-הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר: והזה הטהר על-הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחתאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את-מקדש יהוה טמא מי נדה לא-זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם ומזה מי-הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנהה יטמא עד-הערב: וכל אשר יגע-בו הטמא יטמא והנפש הנגעת הטמא עד-הערב:

הפטרת פרה (יחזקאל כ"ו ל"ו)

ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן-אדם בית ישראל ישבים על-אדמתם ויטמאו אותה בדרבם ובעלילותם פטמאת הנהה היתה בדרבם לפני: בר אדם. בית ישראל יתבין על ארעהון. וסאיבו יתה. פאורחתהון ובעובדיהון. כסואבת אתא טומאה. הות אורחהון קדמי ואשפך חמתי עליהם על-הדם אשר-שפכו על-הארץ ובגלוליהם טמאיה: ושפכית חמתי עליהון. על דם זבאי דאשדו על ארעא. ובפלחן טעותהון סאבוהא: ואפיץ אתם בגוים ויזרו פארצות בדרבם וכעלילותם שפטתים: ואגלית יתהון לביני עממיא. ואתפדרו במדינתא. פאורחתהון בישא וכעובדיהון מקולקליא אתפרעית מנהון: ויבוא אל-הגוים אשר-באו שם ויחללו את-שם קדשי פאמר להם עס-יהוה אלה ומארצו יצאו: ועאלו. לביני עממיא דאתגליא: לתמן. על דאחילו ית שמא דקודשי. בדאמרין להון אם עמיה דיין אלין. ואיכדין מארע בית שכינתיה גלו: ואהמל על-שם קדשי אשר חללהו בית ישראל בגוים אשר-באו שמה: וחסית על שמא דקודשי. דאחלוהי בית ישראל. ביני עממיא דאתגליאו

לתמן: לכן אמר לבית-ישראל כה אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר-באתם שם: ככן אמר לבית ישראל. כדן אמר יי אלהים. לא בדילכון. אנא עבד בית ישראל. אלהין לשמא דקודשי דאחלתין. ביני עממיא דאתגליתון לתמן: וקדשתי את-שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי-אני יהוה נאם אדני יהוה בהקדשי בכם לעיניכם: ואקדיש ית שמי רבא. דאהחל ביני עממיא. דאחלתין ביניהון. וידעון עממיא ארי אנא יי. אמר יי אלהים. פר אתקדש בכון לעיניכון: וקדשתי אתכם מן-הגוים וקבצתי אתכם מפל-הארצות והבאתי אתכם אל-אדמתכם: ואקריב יתכון מפיני עממיא. ואכניש יתכון מפל מדינתא. ואעיל יתכון לארעכון: ורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל-גלוליהם אטהר אתכם: ואשפוק לחוביכון. פמא דמרפן פמי אדיותא ובקטם תורתא דחטאתא ותדפון. מפל סואבתכון. ומפל פלחן טעותכון אדפי יתכון: ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסרתי את-לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב פשר: ואתין לכון לב דחול. ורוח דחלא אתין פמעיוכון. ואתפר ית לבא דרשעא דהוא תקיף פאבנא טפשוכון. ואתין לכון לב דחול קדמי למעבד רעותי: ואתדוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר-בתקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם: ויהי רוח קודשי אתין פמעיוכון. ואעביד. ית דבקימי תהכון. ודיני תפרון ותעבדון: וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים: ותהכון פארעא. דיהבית לאבתהכון. ותהון קדמי לעם. ואנא. אחוי לכון לארה: ותושעתי אתכם מפל טמאותיכם וקראתי אר-הדגן והרפית אחו ולא-אתן עליכם רעב: ואפרוק יתכון. מפל סואבתכון. ואברוך ית עבורא ואסני יתיה. ולא אתין עליכון בפנא: והרפיתי את-פרי העץ ותנובת השדה למען אשר לא-תקחו עוד חרפת רעב בגוים: ואסני ית פירי איגנא. ועללת חקלא. בדיד. דלא תקבדון עוד. חסודי כפנא ביני עממיא: וזכרתם את-דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא-טובים ונקטתם בפניכם על עונתיכם ועל תועבתיכם: ותדברון ית אורחתכון בישתא. ועובדיכון דלא תקנין. ותדנקון ותהון חון. על חוביכון. ועל תועבתיכון: לא למענכם אני-עשה נאם אדני יהוה יודע לכם בושו והפלטו מדרכיכם בית ישראל: לאבדילכון

אנא עבד . אמר יי אלהים . יתידע לכון . בהיתו
 ואתפנעו . מאורחתכון בית ישראל : כה אמר אדני
 יהוה ביום פתרי אתכם מפל עונותיכם והושבתיו
 אתיהערים ונכננו הרבות : כדנן אמר יי אלהים .
 גיומא דארפי יתכון . מפל חוביכון . ואיתיב ית
 קרויא . ויתגנין הרבתא : והארץ הנשמה תעבד
 תחת אשר היתה שממה לעיני פלעובר : וארעא
 דהות צדיא תתפלח . חלק דהות צדו . לעיני כל
 דערי : ואמרו הארץ תלזו הנשמה היתה פנוך עדן
 והערים הרבות והנשמות והנהרסות בצורות
 ישבו : וימרון . ארעא דפן דישראל דהות צדיא .
 תבת למהוי פגנתא דעדן . וקרויא הרבתא . וצדיא
 ומפגרתא ברכין הקיפין יתיבו : וידעו הגוים אשר
 ישארו סביבותיכם כי אני יהוה בניתי הנהרסות
 נמעת הנשמה אני יהוה דפרתי ועשיתי : וידעון
 עממיא . דישתארון סחרניכון . ארי אנא יי . בנית
 מפגרתא . קיימית צדיא . אנא יי גזרית במימרי
 ואקיים : ער"

הפטרה לשבת החדש (יחזקאל סי' מ"ה)

כה אמר אדני יהוה רב לכם נשיאי ישראל
 חמס ושר הסירו ומשפט וצדקה עשו הרמו
 גרשתיכם מעל עמי נאם אדני יהוה : כדנן אמר
 יי אלהים . סני לכון רב רבי ישראל . חטפא ובוא
 אעדו . ודין דקשוט וכו עבדו . סליקו תקלתכון
 מגו עמי . אמר יי אלהים : מאוני צדק ואיפת צדק
 ובת צדק יהי לכם : סונוון דקשוט ומכין
 דקשוט . ובתין דקשוט יהין לכון : האיפה והפת
 תכן אחד יהיה לשאת מעשר החמר הפת ועשירת
 החמר האיפה אלה החמר יהיה מתבנתו : מכילתא
 ובתא . טיקס חר יהי . סכום הלית סאין . למסב
 מעשר פורא במכילת רטיבא בתא . ועשר פורא
 יבישא מכילתא . מן פורא הוי טקיסיה : והשקל
 עשרים גרה עשרים שקלים חמשה ועשרים
 שקלים עשרה וחמשה שקל המנה יהיה לכם :
 וסלעא עשרין מעין . תלתות מניא עשרין סלעין .
 מני כספא עשרין וחמיש סלעין . רבעות מניא
 חמיש עשרי סלעין . בלהון שתין מניא רבא . מני
 קידשא יהי לכון : זאת התרומה אשר תרימו
 ששית האיפה מחמר החטים וששיתם האיפה
 מחמר השערים : דא אפרשיתא דתפרשון . חר
 מן שתא במכילתא מכור חשין . וחר מן שתא
 במכילתא . מכור שערין : וחק השמן הפת השמן
 מעשר הפת מן דהפר עשרת הפתים חמר פי
 עשרת הפתים חמר : ודחוי למסב מן משחא

במכילת רטיבא . מעשרא פתא מן פורא . ח
 מן עשרא הויא פתא מן פורא . ארי עשר בתין
 פורא : ושהדחת מן הצאן מן המזאתים ממשקה
 ישראל למנחה ולעולה ולשלמים לכפר עליהם
 נאם אדני יהוה : ואמר חר מן ענא מן מאתן דחוי
 למסב מפטמא דישראל . למנחתא ולעלתא
 ולנכסת קידשיא . לכפרא עליהון . אמר יי אלהים :
 כל העם הארץ יהיו אלה התרומה הזאת לנשיא
 בישראל : כל עמא דארעא . יהון עבדין ית
 אפרשיתא דרא . לרבא בישראל : ועל הנשיא
 יהיה העולות והמנחה והנסך פחגים ובחדשים
 ובשבתות בכל מועדי בית ישראל הוא יעשה
 את החטאת ואת המנחה ואת העולה ואת
 השלמים לכפר בעד בית ישראל : ועל רבא תהי .
 עלתא ומנחתא ונספיא . בחגיא ובירחיא ובשפיא .
 בכל מועדי בית ישראל . הא יעבד ית חטאתא
 וית מנחתא . וית עלתא וית נכסת קידשיא .
 לכפרא על בית ישראל : כה אמר אדני יהוה
 בראשון באחד לחדש תקח פר בן בקר תמים
 וחטאת אתה מקדש : כדנן אמר יי אלהים .
 בקדמא בחד לירחא . תסב תור פר תורי שלים .
 ותדפי ית מקדשא : ולקח הבין מדם החטאת
 ונתן אל המזוזת הפית וארבע פנות העזרה
 למזבח ועל המזוזת שער החצר הפנימית : ויסב
 כהנא מדמא דחטאתא . ויתין על סקיפת ביתא .
 ועל ארבע . וזית מסמתא למדבחא . ועל סקיפת .
 תרע דרתא נזיחא : וכן תעשה בשבעה בחדש
 מאיש שנה ומפתי וכפרתם את הבית : וכן
 תעבד בשבעא בירחא . מנבר דמשתלי ומפפשא .
 ותכפרון על ביתא : בראשון בארבעה עשר יום
 לחדש יהיה לכם הפסח חג שבעות ימים מצות
 יאכל : בניסן . בארבעת עשר יומא לירחא . יהי
 לכון פסחא . חנא . שבעא יומין . פטירא יתאכיל :
 ועשה הנשיא ביום ההוא בעדו ובעד פלעם
 הארץ פר חטאת : ויעבד רבא ביומא ההוא .
 חליפוהי . והקף כל עמא דארעא . תורא דחטאתא :
 ושבעת ימיה חג יעשה עולה ליהוה שבעת פרים
 ושבעת אילים תמימם ליום שבעת הימים וחטאת
 שעיר עזים ליום : ושבעא יומי חנא יעבד עלתא
 קדם יי . שבעא תורין . ושבעא דכרין שלמין
 ליומא . שבעא יומיא . וחטאתא . צפיר בר עזין
 ליומא : ומנחה איפה לפר ואיפה לאיל יעשה
 ושמן הין לאיפה : ומנחתא . מכילתא לתורא .
 ומכילתא לדכרא יעבד . ומשחא מלי הניא
 למכילתא : בשביעי בחמשה עשר יום לחדש

ובצאתם יצא: ורפא. בניהון במיעהון ייעול.
ובמפקהון יפקין: ובחנים ובמועדים תתיה המנחה
איפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים מתת ידו ושמן
הין לאיפה: ובחניא ובמועדיא. תתי מנחתא
מכילתא לתורא ומכילתא לדברא. ולאמריא
דתדביק ידיה. ומשחא מלי הניא למכילתא: ע"י

הפטרה לראשון דפסח (ביושע ס' ה')

בעת ההיא אמר יהוה אליהושע עשה קך
חרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית:
בעדנא החיא. אמר יי' ליהושע. עביר קך אומיקון
חרפין. ותוב. גור ית בני ישראל תנינות: ויעש
לו יהושע חרבות צרים וימל את בני ישראל אר
גבעת הערלות: ועבר ליה יהושע אומיקון
חרפין. וגור ית בני ישראל בגבעתא. וקרא לה
גבעת ערלתא: וזה הדבר אשר מל יהושע פל
העם היצא ממצרים הזכרים פל אנשי המלחמה
מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים: ודין פחגמא
דגור יהושע. פל עמא דנפקו ממצרים דכריא.
פל גוברי מגיחי קרבא. מיתו במדברא באורחא.
במפקהון ממצרים: פירמלים היו בל העם היצאים
וכל העם היידיים במדבר בדרך בצאתם ממצרים
לאמרו: ארי גזירין חו. פל עמא דנפקו. וכל
עמא דאיתגידו במדברא באורחא. במפקהון
ממצרים לא גזרו: פל ארבעים שנה הלכו בני
ישראל במדבר עדתם פל חגוי אנשי המלחמה
היצאים ממצרים אשר לא שמעו בקול יהוה אשר
נשבע יהוה להם לבלתי הראותם את הארץ
אשר נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת
חלב ודבש: ארי ארבעין שנין. חליכו בני
ישראל במדברא. עד דסק פל עמא. גוברי מגיחי
קרבא דנפקו ממצרים. דלא קבילו למימרא דיי.
דקיום יי' להון. בדיד דלא לאחזיותהון ית ארעא.
דקיום יי' לאבחתהון למתן לנא. ארע. עבדא
חלב ודבש: ואתבניהם הקים תחתם אתם מל
יהושע פירמלים היו פי לאמרו אותם בדרך:
וית בניהון דקמו באתרהון. יתהון גור יהושע.
ארי ערלין חו. ארי. לא גזרו יתהון באורחא: ויהי
כאשרתמו כל חגוי להמול וישבו תחתם במחנה
עד חיותם: והוה. פל שלימו פל עמא למגור.
ויתבו באתרהון. במשריתא עד דאתפיו: ויאמר
יהוה אליהושע היום גלותי את חרפת מצרים
מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום
הוה: ואמר יי' ליהושע. יומא דין. אעדיתי. ית
חפירי מצראי מנכון. וקרא. שמייה דאתרא ההוא

בחג יעשה כאלה שבעת הימים פחמאת פעלה
וכמנחה וכשמן: בשביעה. פחמישה עשר
יומא לירחא בהנא. יעביר פאקין שבעא יומיא.
פחמאתא פעלתא. וכמנחתא וכמשחא: פהאמר
אדני יהוה שער העזר הפנימית הפנה קדים
יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח
וביום החדש יפתח: פדנן אמר יי' אלהים. תרעא.
דדרתא גייתא דפתח למדנחא. יהי אהיד. שהא
יומי הילא. וביומא דשבתא יהי פתח. וביומא
דירחא יהי פתח: ובא הנשיא דרך אילם השער
מחוץ ועמד על מזונות השער ועשו הכהנים את
עולתו ואת שלמיו והשתחוה על מפתן השער
ויצא והשער לא יסגר עד הערב: ויעול רפא.
באורח אומא דתרעא מדברא. ויקום על סקופת
תרעא. ויעבדון בהניא. ית ערתייה וית נכסת
קידשוהי. ויסגור. על סקופת תרעא ויפוק.
ותרעא לא יתאחד עד רמשא: והשתחוה עס
הארץ פתח השער ההוא בשבתות ובחדשים לפני
יהוה: ויסגרון עמא דארעא. במעלנא דתרעא
ההוא. פשפיא ובירחא קדם יי': והעלה אשר
יקרב הנשיא ליהוה ביום השבת לשה כבשים
תמימם ואיל תמים: ועלתא. דיקריב רפא קדם
יי'. ביומא דשבתא. שהא אמרון. שלמין ודכר
שריב: ומנחה איפה לאיל ולכבשים מנחה מתת
ידו ושמן הין לאיפה: ומנחתא מכילתא לדברא.
ולאמריא מנחתא דתדביק ידיה. ומשחא מלי
הניא למכילתא: וכיום החדש פל בך דבקר
תמימם וששת כבשים ואיל תמימם יהיו: וביומא
דירחא. תור בר תורי שלמין. ושתא אמרון. ודכר
שלמין יהון: ואיפה לפר ואיפה לאיל יעשה
מנחה ולכבשים כאשר תשיג ידו ושמן הין
לאיפה: ומכילתא לתורא. ומכילתא לדברא
יעביר מנחתא. ולאמריא פמא דתדביק ידיה.
ומשחא מלי הניא למכילתא: ובבוא הנשיא
דרך אילם השער יבוא ובדרפו יצא: ובמיעל
רפא. באורח אילמא דתרעא ייעול. ובאורחיה
יפוק: ובבוא עסדהארץ לפני יהוה במועדים הניא
דרך שער צפון להשתחות יצא דרך שער נגב
והניא דרך שער נגב יצא דרך שער צפונה לא
ישוב דרך השער אשר בא בו פי נכחו יצאו:
ובמיעל עמא דארעא. קדם יי' במועדיא. דעליל.
באורח תרע צפונא למסגד. יפוק באורח תרע
דרומא. ודעליל באורח תרע דרומא. יפוק באורח
תרע צפונא. לא יתוב. באורח תרעא דעאל ביה.
ארי לקבליה יפוק: והנשיא בתוכם בבואם יבוא

נלנלא (ב) יצא קרי (ב) ימות כל (ב) (כתר תורה)

גלגלא . עד יומא דדין : ויהונו בני ישראל בגלגל
 ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחודש בערב
 בערבות יריחו : ושרו בני ישראל בגלגלא . ועברו
 ית פסחא . בארבעת עשר יומא לירחא . ברמשא
 במישרי יריחו : ויאכלו מעבור הארץ ממחרת
 הפסח מצות וקלוי בעצם היום הזה : ואכלו .
 מעבורא דארעא . מבתר פסחא פמיר וקליא .
 בכרן יומא דדין : וישבת המן ממחרת באכלם
 מעבור הארץ ולא היה עוד לבני ישראל מן
 ויאכלו מתבואת ארץ פנען בשנה ההוא : ופסק
 מנא פיומא דבתרוהי . במיכלהין מעבורא דארעא .
 ולא הוה עוד . לבני ישראל מנא . ואכלו . מעללת
 ארעא דכנען . בשתא החיא : ויהו פהיות יהושע
 ביריחו וישא עינו וירא והנה איש עמד לנגדו
 וחרבו שלופה בידו ויקף יהושע אליו ויאמר לו
 הלנו אתה אמלצרנו : והוה . כד הוה יהושע
 ביריחו . ויקף עינוהי והוא . והא גוברא קאים
 לקבליה . וחרביה שליפא פידיה . ואזר יהושע
 דותיה ואמר ליה . הלמסעדנא אתותא אם לבערי
 דבבנא : ויאמר ולא פי אני שרעבא יהוה עתה
 באתי ויפל יהושע א־פניו ארצה וישתחו ויאמר לו
 מה אדני מדבר א־עבדו : ואמר לא . ארי . אנא מלאך
 שליח מן קדם יי בען אתית לאתפרעא מנך .
 ויפל יהושע עה צפידו עה ארעא וסגד . ויאמר
 ליה . מא רבוני ממליך עם עבדיה : ויאמר שר
 צבא יהוה א־יהושע שר־נעקך מעל רגלך פי
 הפקים אשר אתה עמד עליו קדש הוא . ויעש
 יהושע כן : ואמר מלאכא דשליח מן קדם יי
 ליהושע . שרי סגך מעל רגלך . ארי אתרא . דאת
 קאים עלוהי קדישא הוא . ועבר יהושע כן :
 ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא
 ואין בא : ויריחו אחידא ומתיקפא . מן קדם בני
 ישראל . לית מנהון עליו ונפיק : ויהי יהוה
 את־יהושע ויהי שמעו בכל־הארץ : והוה
 מימרא דיי בסעדיה דיהושע . והוה שמעיה
 סגן בכל ארעא : ער

לשבת חוה"מ דפסח (ביחזקאל סי' ל"ו)

כה אמר אדני יהוה עוד זאת אדרש לבית
 ישראל לעשות להם ארפה אתם כצאן אדם :
 כדנן אמר יי אלהים . עוד . דא . אשהאיל במימרי
 לבית ישראל למעבד להון . אסגינון פאנשא .
 ואצחננון בבעירא : כצאן קדשים כצאן ירושלים
 במועדיה כן תהינה הערים החרבות מלאות צאן
 אדם וידעו כייאני יהוה : בעמא קדישא . בעמא

דמדכין ואחן לירושלים בזמן מועדי פסחיא . כן
 יהיו קרוי ארעא דישראל דהואה חרבן . מלן
 אנשא עמא בית ישראל . וידעון ארי אנא יי :
 היתה עלי יד־יהוה ויוצאני ברות יהוה ויניחני
 בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות : שרת עלי
 רוח גבואה מן קדם יי . ואפקני ברות גבואה
 דשרת עלי מן קדם יי . ואשריני כגו בקעתא .
 והיא מליא גרמי אנשא : והעבירני עליהם סביב
 סביב והנה רבות מאד על־פני הבקעה והנה
 יבשות מאד : ואעפרני עליהן סחור סחור . והא
 סניאן לחדא על אפי בקעתא . והא יבישן להדא :
 ויאמר אלי בן־אדם התחינה העצמות האלה
 ואמר אדני יהוה אתה ידעת : ואמר לי . בר אדם .
 היתהן גרמיא האלין . ואמרת . יי אלהים את גרי
 קדמך : ויאמר אלי הנבא עליהעצמות האלה
 ואמרת אליהם העצמות היבשות שמעו דבר־
 יהוה : ואמר לי אתנבא על גרמיא האלין . ותימר
 להון . גרמיא יבישיא . קפידו פתגמא דיי : פה
 אמר אדני יהוה לעצמות האלה הנה אני מביא
 בכם רוח וחיותם : כדנן אמר יי אלהים . לגרמיא
 האלין . האנא . מעיל בכון . רוחא ותיחון : ונתתי
 עליכם גידים והעליתי עליכם בשר וקרמתי
 עליכם עור ונתתי בכם רוח וחיותם וידעתם כי
 אני יהוה : ואתין עליכון גידון ונפיק עליכון
 בשרא . ואקרום עליכון משפא . ואתין בכון . רוחא
 ותיחון . ותרעין ארי אנא יי : ונבאתי פאשר צויתי
 ותיקול כהנבא והנה־דלעש ותקרבו עצמות
 עצם אר־עצמו : ואתנביתי כמא דאתפקרית .
 והוה קל פאתנביותי והא זייעא . וקריבו גרמיא .
 גרמא לות חבריה : וראיתי והנה עליהם גידים
 ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין
 בהם : וחיות . והא עליהון גידון ובשרא סליק .
 וקרם עליהון . משפא מלעילא . ורוחא לית בהון :
 ויאמר אלי הנבא א־הרוח הנבא בן־אדם ואמרת
 א־הרוח כה־אמר אדני יהוה מארבע רוחות באי
 הרוח ופתי בהרוגים האלה ויחיו : ואמר לי .
 אתנבא על רוחא . אתנבא בר אדם . ותימר לרוחא .
 כדנן אמר יי אלהים . מארבע רוחיא איתא רוחא .
 ועילי . בקמיליא האלין ויחון : והנבאתי פאשר
 צונו ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על־רגליהם
 חיל גדול מאד מאד : ואתנביתי כמא דפקדני .
 ועלת בהון רוחא וחיו . וקמו על רגליהון . משריין
 סניאן לחדא לחדא : ויאמר אלי בן־אדם העצמות
 האלה פל־בית ישראל המה הנה אמרים יבשו
 עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו : ואמר לי .

מתעבדא: ויתגעש ויתעש הארץ מוסדות השמים ירגזו ויתגעשו בייחודה לו: ואתרגיפת ואתרגישת ארעא. שכלולי שמיא ועו. ואתרכינו ארי תקוף רוגזיה: עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים בערו ממנו: סדיק ודוגיה דפרעה פתנא קדמוהי. בכן שלח רוגזיה כאישא בערא דמן קדמוהי משיציא. מוזפיתיה פגומרין דגור דקא ממימריה: ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו: וארפין שמיא ואתגלי יקריה. וענן אמטתא פיבש קדמוהי: וירפב על-פרוב ויעף וירא על-פני-רוח: ואתגלי בגבורתיה על פרובין קדילין. ודבר בתקוף על פנפי רוחא: וישת חשך סביבתיו סבות חשרת-מים עבי שחקים: אשרי שכנתיה בערפלא. ענן יקר סחור סחור ליה. מחית מין תקיפין מרכפת עננין קדילין פרום עלמא: מגנה נגדו בערו גחלי-אש: מזוי יקריה מבהקן שמי שמיא. מוזפיתיה פגומרין דגור דקא ממימריה: ירעם מן-שמים יהוה ועליון יתן קולו: אכלי מן שמיא יי. ועלאה ארים מימריה: וישלח חצים ויפיצם פרק ויהמם: ושלח מחתיה פגרון ובדרנון. ברקין ושנישנון: ויראו אפיקי ים יגדו מסדות תבל בגערת יהוה מנשמת רוח אפו: ואתחזיא עומקני ימא. אתגלאו שכלולי תבל. במזופיתא מן קדם יי. מממר תקוף רוגזיה: ישלח ממרום יקחני ימשני ממים רפים: שלח נביותי מקד תקוף דיתוב בתקוף רומא דברני. שיובני מעממין סגיאין: יצילני מאיבי עו משנאי כי אמצו ממני: שיובני. מסנאי ארי תקפוני. מפעלי דבבי. ארו אתגברו עלי: יקדמני ביום אירי ויהי יהוה משען לי: יקדמוני ביום מלמולי. ויהוה מימרא דיין. סמך לי: ויצא למרחב אתי יחלצני בייחפין בי: ואפיק לרוחא יתי. שיובני ארי אתרעי בי: יגמלני יהוה בצדקתי כבר ידי ישיב לי: אמר דוד ישלמנני יי פזכותי. פברירות ידי יתיב לי: כי שמרתי דרכי יהוה ולא רשעתי מאדהי: ארי נטרית אורחן דתקנן קדם יי. ולא חליכות ברשע קדם אדהי: כי כל-משפטו* לנגדי וחקתיו לא-אסור ממנה: ארי כל דינוהי גלן למבלי למעברתון. וקימוהי לא עדית מנהון: ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני: והוית שלים בדחלתיה. והוית נטיר נפשי מחובין: וישב יהוה לי בצדקתי כברי לנגד עיניו: ואתיב יי. לי פזכותי. פברירותי קדם מימריה: עסד-חסיד תתחסר עסד-גבור תמים תתמם: אברהם דאשתכת חסיד קדמך בכן אסניתא למעבד חסדא עם

פר אדם. גרמיא האלין. כל בית ישראל אנון. האנון אמרין. יבישו גרמנא. פסק ספורנא אכדנא לנא: לכן הנבא ואמרת אליהם כוד-אמר ארני יהוה תגה אני פתח את-קברותיכם והעלית אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אר-ארמת ישראל: בכן אתנבי ותימר לחון. פדנן אמר יי אלהים. האנא פתח ית קבריון. ואסיק יתבון. מקבריון עמי. ואעיל יתבון לארעא דישוראל: וידעתם פיי-אני יהוה בפתחי את-קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי: ותדעון ארי אנא יי. פר אפתח ית קבריון. וכד אסיק יתבון. מקבריון עמי: ונתתי רוחי בכם וחיתם והנחתי אתכם על-ארמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאס-יהוה: ואתין רוחי בכון ותיחון. ואשרי יתבון על ארעכון. ותדעון. ארי אנא יי. גזרית במימרי ואקיים אמר יי: ער

הפטרה לשביעי דפסח (כשמואל ב' כ"ב)

וידבר דוד ליהוה את-דברי השירה הזאת ביום הציל יהוה אתו מפף פל-איביו ומפף עיאו: ושבח דוד בגבואה קדם יי. ית פתגמי תושבחתא הדא. על כל יומיא. דשוייב יי. ית ישראל מיד כל פעלי דבביהון. ואף לדוד מחרבא דשאר: ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלמירי: ואמר יי. תוקפי ורוחצני ומשוייב יתי: אלהי צירי אחסהרבו מגני וקרן ישעי משגפי ומנוסי משעי מחמם תשעני: אלהי דאתרעי בי קרבני לדחלתיה. תוקפי דמן קדמוהי מתייב לי תקוף ופרקן לאתגברא על פעלי דבבי. רחצני דעל מימריה אנא רחיו בעדן עקא. מגין עלי מפעלי דבבי. ואמר לארמא קרני בפורקניה. סומכני יהוה מימריה סמך לי כד הויתי עריק מן קדם רדפי. פרקני מפעלי דבבי. ואף מיד כל חטופין שוייב יתי: מהלל אקרא יהוה ומאיבי אושע: אמר דוד בתושבחתא אנא מצלי קדם יי. דבכל עדן מפעלי דבבי פריק יתי: כי אפפני משגפירי מות נחלי בליעל יבעתני: ארי אקיפתני עקא. פאתא דיתבא על מתברא וחיל לית לה למילד. והיא מסופנא לממת. סיעת הייבין בעיתת יתי: חבלי שאול ספני קדמני מקשימות: משריית רשיעין אקפוני. קדמוני דמוינין במני קטור: בצר-לי אקרא יהוה ואר-אלהי אקרא וישמע מהיכלו קולי ושוועתי באזניו: אמר דוד כד עיקא לי אנא מצלי קדם יי. וקדם אלהי אנא מתחנן. ומקפיר מתיכליה צלותי. ובעותי קדמוהי

(*) ויתגעש קרי שמות לג (ג) (בתור תורה) (*) ויהם קרי (*) משפטיו קרי ורעה

ורעיה. יצחק דתוה שלים ברחלתך. בכן
 אשלימתא מימר רעותך עמיה: עסנבר תתבר
 ועסעקש תתפול: ועקב דהליך בבריותא קדמך
 בחרתא בנדהי מכל עממא. אפרישתא זרעיה
 מכל פסולא. פרעה ומשריתיה דחשיבו מחשבון
 על עמך בלביתנן במחשבתהון: ואתעם עני
 תושיע ועיניך על דרמים תשפיל: וית עמא בית
 ישראל דמתקנן בעלמא דרין עם חשיך את עתיד
 למפרק. ובמימדך תקיפא דמתגברין עליהון
 תמאיך: כיראתה גירי יהוה ויהוה יגיה חשבי:
 ארי את הוא מאריה נהוריה דישראל יי. ויי
 יפקינני מחשוכא לנהורא. ויהוינני בעלמא
 דעתיד למיתי לצדיקיא: כי בכה ארוין גרוד
 באלהי אדנגשור: ארי במימדך אסני משריין.
 ובמימד אלהי אכביש כל פרבין תקיפין: האל
 תמים דרכו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל
 תחסים בו: אלהא דכיונא אורחיה. אוריתא
 דיי בחורא היא. תקיף הוא. לכל דמתרחצין על
 מימריה: פי מירא מבלעדו יהוה ומי צור
 מבלעדו אלהינו: בכן על נפא ופורקנא דתעביד
 למשיחך ולשאר דעמך דישתארון יודון כל
 עממא אומיא ולשניא. וימרון לית אלה אלא יי
 ארי לית בר מנד. ועמך ימרון לית דתקיף אלא
 אלהנא: האל מעוון חיל ויגור תמים דרפוי.
 אלהא דסעיד לי בחילא. ומתקין שלים אורחי:
 משה רגליו פאילות ועל במתי יעמידני: משוי
 רגלי קלידין פאילתא. ועל בית הוקפי יקומנני:
 מלמד גדי למלחמה ונחת קשת נהושה זרעתי:
 מליף ידי למעבד קרבא. ומתקיף פקשת נהשא
 דרעי: ותתן לי מגן ישעך וענתך תרפני: ויהבת
 לי תקיף פרקתני. ובמימדך אסני תני: תרחיב
 צעדי תחתני ולא מעדו קרסלי: אסניתא פסעתי
 קדמי. ולא אודעושא רכופתי: ארדפה איבי
 ואשמידם ולא אשוב ערפלתם: רדפית שניא
 ושיציתנן. ולא תבית עד דגמרתנן: ואכלם
 ואמחצם ולא יקומון ויפלו תחת רגלי: ושיציתנן
 וגמרתנן ולא יכילו למקם. ונפלו קמילין תחות
 פרסת רגלי: ותורני חיל למלחמה תכריע קמי
 תחתני: וסעדתי בחילא למעבד קרבא. תפרתא
 עממא דקיימין לאבאשא לי תחותי: ואיבי תתה
 לי ערף משנאי ואצמותם: וסנאי. תפרתא קדמי
 מחורי קדל. בעלי דבבי ושיציתנן: ישעו ואן
 מושיע ארזיהוה ולא יענם: פען סעיד ולית להון
 פריק. ומצין קדם יי. ולא מתקבלא צלותהון:
 ואשתקם פעפרארין במיטחוצות ארקם ארקעם:

ודשישתנן פעפרא דארעא. כסין שיקון פעמית
 בהון רפסתנן: ותפלמני מרובי עמי תשמרני
 לראש גוים עם לא ידעתי יעבדני: ותשויבנני.
 מפרונת עמא. תמנינני רישא לעממא. עם דלא
 ידעית יפלחונני: בני נבר יתכחשילי לשמוע
 און ישמעו לי: בני עממא יתבדבון לי. לשמע
 און ישתמעון לי: בני נבר יבלו ויחגרו
 ממסגרותם: בני עממא יספון. ויוועין
 מבירניתהון: חריתיה וברוך צורי וירם אלהי צור
 ישעי: בכן על נפא ופורקנא דעבדתא לעמך
 אודיא ואמרו קיים הוא יי. וברוך תקיפא דמן
 קדמויה כתיחוב לנא תקיף ופורקן. ומרמם.
 אלה תקיף פורקנא: האל הנתן נקמת לי ומרוד
 עמים תחתני: אלהא. דעביד פורענותא לי.
 ותבר תקיף גברי עממא דקיימין לאבאשא לי
 תחותי: ומוציא מאיבי ומקמי תרוממני מאיש
 חמסים תצירנני: ופרקי משנאי. ועל דקיימין
 לאבאשא לי תגברנני. מגוג ומשריית עממין
 חמופין דעמיה תשויבנני: עלבן אודך יהוה
 בגוים ולשמך אומר: על פן. אודי קדמך יי
 בעממא. ולשמך אימר תושבחה: מגדיל*
 ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו דוד וזרעו
 עד עולם: מסני למעבד פורקן עם מלפיה. ועביד
 טיבו למשיחיה. דוד וזרעיה עד עלמא: ערי

הפטרה ליו"ט א' דשבועות (יחוקאל סי' א')

ויהי ובשלישים שנה ברביעי בחמשה לחדש
 ואני בתוך הגולה עלינך כבר נפתחו השמים
 ואראה מראות אלהים: ותוה בתלתין שנין.
 לזמן דאשבח חלקיה פהנא רבא ספרא דאוריתא
 בבית מקדשא. בעורתא תחות אולמא דהיכלא.
 בפלגות ליליא פתר מעלני סיהרא. ביומי יאשוה
 בר אמון מלך שבטא דבית יהודה. בתמוז
 בחמשא לירחא. אמר נביא ואנא בגו בני גדותא
 על גהר כבר. אתפתחו שמיא. וחזית בחיוז נבואה
 דשרת עלי חיוז יקר שכינתא דיי: בחמשה
 לחדש היא השנה החמישית לגלות המקדש ויבין:
 בחמשא לירחא. היא שתא חמישיתא. לגלות
 מלכא יובין: היה הנה דבריהוה אל יחזקאל
 בן בוזי הכהן פארין פשדים עלינך כבר ותהי
 עליו שם יד יהוה: מהוה הוה פתגם נבואה מן
 קדם יי. עם יחזקאל בר בוזי פהנא פארעא
 דישראל. תב תניגות ואתמלל עמיה במדינת
 ארע פשדאי על גהר כבר. ושרת עלותי. תמן
 רוח נבואה מן קדם יי: וארא והנה רוח סערה

באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו
 סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש: וחיות.
 והא רוח על עוקא אתי מן צפונא. ענן רב ואישתא
 משתלחבא. וזיהורא ליה סחור סחור. ומנו עננא
 ומנו על עוקא. כעין חשמלא מנו אישתא:
 ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן דמות
 אדם להנה: ומנוה. דמות ארבע ברין. ודין
 חזויהון. דמות אנשא להון: וארבעה פנים לאחת
 וארבע פנים לאחת להם: וארבעא אפין לחדא.
 ארבעא אפין לכל חד וחד. שתי עשר אפין
 לבריתא חדא. הוי מנין אפיא דארבע ברין שתין
 וארבעא אפין. וארבעא גפין לחדא. וארבעא גפין
 לכל חד וחד. שתי עשר גפין לכל אפא ואפא.
 שתין וארבעא גפין לבריתא חדא. הוי מנין גפיא
 דארבע ברין מאתן וחמשין ושתא גפין: ורגליהם
 רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל
 ונצצים כעין נחשת קקל: ורגליהון רגלין
 פיונן. ופרסת רגליהון. כפרסת רגלין סגלגלן.
 ומזיען עלמא במהכהון. ומנצצן. כעין נחש
 מצולהב: וידו אדם מתחת פנפיהם על ארבעת
 רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם: ודין פדי
 אנשא. עביד להון מתחות גפיהון. על ארבעא
 סטריהון. למחתי בהון גומרין דאישא מפיני
 פרוביא מתחות רקיעא דעל רישיהון. למיתן על
 חופי סרפיא למרק על אתר רשיעיא לאדא
 חיביא עברי מימריה. ואפיהון וגפיהון שון
 לארבעתיהון: חברת אשה אדאחותה כנפיהם
 לא יספו בלכתן איש ארבער פניו ילכו: מכונן.
 חדא לקביל חדא גפיהון. לא מתחורן במיזלהון.
 בריא. לקביל אפא אזלא: ודמות פניהם פני אדם
 ופני אריה אדדיהימן לארבעתם ופני שור
 מהשטאל לארבעתן ופני נצר לארבעתן: ודמות
 אפיהון אפי אנשא. ואפי אריא עביד מיפניא
 לארבעתיהון. ואפי תורא עביד משטאלא
 לארבעתיהון. ואפי נשרא לארבעתיהון: ופניהם
 וכנפיהם פרדות מלמעלה לאיש שתים חוברות
 איש ושתים מכסות את גויתיהנה: ואפיהון.
 וגפיהון פרוסין מלעילא. לחדא. תרתין מכונן
 חדא. ותרתין מכסין. ית גויתיהון: ואיש ארבער
 פניו ילכו ארבער יהיה שמה הרוח ללכת ילכו
 לא יספו בלכתן: ובריא. לקביל אפא אזלא.
 לאתר דהוי תמן רעוא למיזל אזון. לא מתחורן
 במיזלהון: ודמות החיות מראיהם כנחליאש
 בערות כמראה הפידם היא מהתלבט בין החיות
 ונגה לאש ומן האש יוצא כדק: ודמות בריתא

חזויהון כגומרין דאישא. בערן כחיו בעוריא.
 אישתא. משתלחבא בין בריתא. וזיהורא
 לאשתא. ומן אישתא גפיק ברקא: והחיות רעוא
 ושוב כמראה הזק: ובריתא באשתלוחיהון
 למעבר רעות רבונגהון דאשרי שכניתיה במרומא
 עילא מנהון. כאנפא עינא למחוי חורן ומקפן ית
 עלמא. ותיבן ברית חדא. ומקלין כחיו ברקא:
 וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות
 לארבעת פניו: וחיות בריתא. והא גלגל חד משתוי
 כמלרע לרום שמיא. כסטר בריתא לארבעא
 אפיה: מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש
 ודמות אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם
 כאשר יהיה האופן בתוך האופן: היו גלגליא
 ועובריהון כעין אבן טבא. ודמות חד לארבעתיהון.
 וחזויהון ועובריהון. כמא דהוי גלגל גנו גלגל:
 על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יספו בלכתן:
 על ארבעא סטריהון במיזלהון אזלין. לא מתחורן
 במיזלהון: וגפיהון וגבה להם ויראה להם ונפתם
 מלאת עינים סביב לארבעתן: וגפיהון שון לקבילא
 רקיעא. ורומא להון ודחילן אנון. וגפיהון. כזן
 עיניו. סחור סחור לארבעתיהון: ובלכת החיות
 ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ
 ינשאו האופנים: ובמיזל בריתא. אזלין גלגליא
 לקבליהון. ובאתרמא בריתא כמלרע לרום שמיא.
 מהרמין גלגליא: על אשר יהיה שם הרוח ללכת
 ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעמתם
 כי רוח החיה באופנים: על אתר דהוי תמן רעוא
 למיזל אזון. לתמן רעוא למיזל. וגלגליא. מהרמין
 לקבליהון. ארי. פרוח בריתא בגלגליא: בלכתם
 ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשא מעל הארץ ינשאו
 האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים:
 במיזלהון אזלין. ובמקמהון קימין. ובאתרוטיהון
 כמלרע לרום שמיא. מתרמין גלגליא לקבליהון.
 ארי. פרוח בריתא בגלגליא: ודמות על דאשי
 החיה רקיע כעין הקרח הנורא נמוי על דאשיהם
 מלמעלה: ודמות. על רישי בריתא רקיעא. כעין
 גליל חסין. מרפן על רישיהון מלעילא: ותחת
 הרקיע כנפיהם ישרות אשה אדאחותה לאיש
 שתים מכסות להנה ולאיש שתים מכסות להנה
 את גויתיהם: ותחות רקיעא. גפיהון מכונן.
 חדא לקביל חדא. לחדא. תרתין מכסין להון.
 ולחדא. תרתין מכסין להון. ית גויתיהון: ואשמע
 את דקול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי
 בלכתם קול המלה כקול מחנה בעמדם תרפינה
 כנפיהן: ושמעית ית קל גפיהון. כקל מין סגיאלין

כקלא

(כתר תורה) (ה) שמה לד

(*) ודי קרי

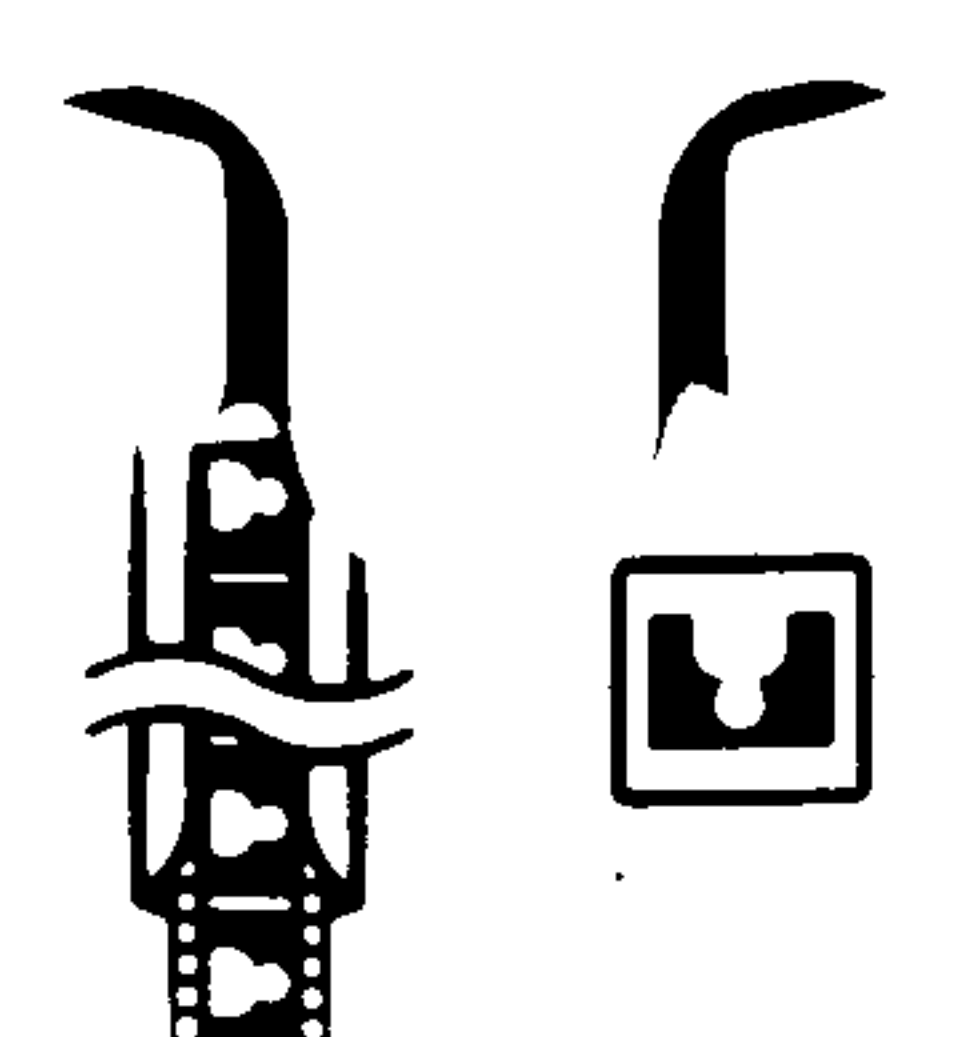
האנא שדח רגזי עקד גוג. רב. ריש משך ותובל:
 ושובבתיך ונתתי חיים בלחיה והוצאתי אותך
 ואת כל חילך סוסים ופרשים לבשי מכלול כלם
 קהל רב צנה ומגן תפשי חרכות כלם: ואתכבינה.
 ואתיון שירין בליסחד. ואפיק יתך וית כל
 משריתך סוסון ופרשין. לבושי גמר בלהין.
 משריין סגיאין דמוזיין בעגילין ותריסין. אחדי
 סיפין בלהין: פרס פוש ופוט אהם כלם מגן
 וכובע: פרסאי. פושאי ופוטאי עמהון. בלהין
 מוזיין בעגילין וקולסין: גמר וכל אנפיה בית
 הוגרמה ירפתי צפון ואת כל אנפיו עמים רבים
 אתך: גמר וכל משריתהא. מדינת גרממאי.
 סיפיי צפונא וית כל משריתהין. עממין סגיאין
 דעמד: הפן והכן קה אתה וכל קהליך הנקהלים
 עדיך והיית להם למשמר: אודרו ואתקן קה. אתה.
 וכל משריתך דאתפנשו עדיך. ותהי להון למטרא:
 מימים רבים תפקד באחרית השנים תבוא אל
 ארץ ומשובבת מחרב מקצצת מעמים רבים על
 חרי ישראל אשר יהיו לחרבה תמיד והיא מעמים
 היוצאה וישבו לבטח כלם: מיימין סגיאין תמני
 משריתך. בסוף שניא. תהך על ארעא דתכו
 עמה מקטולי חרפא. דאתפנשו מעממין סגיאין.
 על טירי ארעא דישראל. דהו לחרפא תדירא.
 ואנון מביני עממאי אתגליאו. ויתבו לרחצן
 בלהין: ועלית פשוואה תבוא בענן לכסות הארץ
 תהיה אתה וכל אנפיה ועמים רבים אתך: ותפק
 כאתרושא תיתי. פעננא. דסליק וחסי ארעא
 תהי. את וכל משריתך. ועממין סגיאין דעמד:
 כה אמר אדני יהיה ויהיה ביום ההוא יעלו דברים
 על לבבך ותשבת משבת רעה: כדנן אמר יי
 אלהים. ויהי בעדנא דהוא. יפקן הרהורין על
 לבך. ותחשיב מחשבן פישן: ואמרת אענה
 על ארץ פרוזות אבוא השקטים ישבי לבטח כלם
 ישבים באין חימה וברית ודלתים אין להם: ותימר.
 אפק על ארעא דיתבא קרוי פצהיא. אתך על
 עמא דשקמין. ושון לרחצן. בלהין. יתבין בלא
 שורא. ודשין ועברין לית בהון: לשלל שלל
 ולכו בן להשיב ידך על חרכות טשבות וארעם
 מאסף מגוים עשה מקנה וקנין ישבי על טבור
 הארץ: למפו בוא ולמעדי עדאה. לכנשא
 משריתך על חרכתא דאתיתבא. ועל עמא
 דאתפנשו מביני עממאי. אצלחו בנכסין וקנין.
 יתבין על תוקפא דארעא: שבא וידן וסחרי
 תרשיש וכל כפיריה יאמרו קה השלל שלל אתה
 בא הלכו בן הקהלת קהלקה לשאת כלם וזהב

בקלא מן קדם שדי במהכהון. קל מלכהון בד
 מודין ומברכן ית רבונתון קיימא מרד עממאי.
 בקל משרית מלאכי מרומא. במקמהון משתקן
 גפיהון: ויהיקול מעל לרקיע אשר עזראשם
 בעמדם תרפינה כנפיהון: ובזמן דהוי רעוא
 קדמוהי לאשמעא קל דבורא לעבדוהי נביי
 ישראל הוי קלא. ומשתמע מעלוי רקיעא דעל
 רישיהון. במקמהון משתקן גפיהון מן קדם
 דבורא: וממעל לרקיע אשר עזראשם כמראה
 אבן ספיר דמות כפא ועל דמות הפסא דמות
 כמראה אדם עליו מלמעלה: ומעלוי רקיעא דעל
 רישיהון. כחיוז אבן טבא דמות פרסאי. ועל
 דמות פרסאי. דמות. כמראה אדם. עלוהי
 מלעילא: וארא בעין חשמל כמראה ראש בית
 לה סביב כמראה מתניו ולמעלה וכמראה מתניו
 ולמטה ראיתי כמראה ראש ונגה לו סביב: וחזית
 כעין חשמלא. כחיוז אישתא מגיו לה סחור סחור.
 חיוז יקר דלא יכלא עינא למחזי ולא אפשר
 לאסתכלא ביה ולעיל. וחיוז יקר דלא יכלא עינא
 למחזי ולא אפשר לאסתכלא ביה ולרע. חזית
 כחיוז אישתא. וזיהורא ליה סחור סחור: כמראה
 הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה
 הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהיה ואראה
 ואפל על פני ואשמע קול מדבר: כחיוז קשתא.
 דהוי בעננא ביומא דמטרא. כן חיוז זיהורא סחור
 סחור. הוא. חיוז דמות יקרא דיי. וחזית
 ואשתפחית על אפי. ושמעית קל דמתמלל:
 ויאמר אלי בן אדם עמד על דרגליך ואדבר אתך:
 ואמר לי. בר אדם קים על רגלך. ואמליק עמד:
 ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי
 ואשמע את מדבר אלי: ועלת בי רוחא. כד מליק
 עמי. ואקיפתני על רגלי. ושמעית. ית דמתמלל
 עמי: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול
 ברנך כבוד יהיה ממקומו: ונטלתני רוחא.
 ושמעית בתרי. קל זיע סגי. דמשבחין ואמרין
 בריך יקרא דיי מאתר בית שכינתיה: עדי

הפטרה לשבת חוה"מ סוכות (יחזקאל סי' ל"ח)

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: והוה פהגם
 נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן אדם שים
 פניך אל צוג ארץ המגוג נשיא ראש משך ותובל
 והנבא עליו: בר אדם. קביל נבואה על גוג
 ארע מגוג. רב. ריש משך ותובל. ואתנבי עלוהי:
 ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא
 ראש משך ותובל: ותימר. כדנן אמר יי אלהים.

לקחת

ויהי בעדנא ההוא. ביום סיתי גוג על ארעא דישראל. אמר יי' אלהים. ידלק רגזי בחמתי: ובקנאתי באש-עברתי דברתי אס-לא | ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ובאתגלאת פורענותי במדלק אישת רגזי מליכות במימרי. אם לא ביומא ההוא. יהי זיע סגיי. על ארעא דישראל: ורעשו מפני דגיי הים ועוף השמים וחית השדה וכל-הרמש הרמש על-האדמה וכל האדם אשר על-פני האדמה ונתרסו ההרים ונפרו הפדרגות וכל-חומה לארץ הפול: ויוועון מן קדמי. נוגי ימא ועופא דשמיא והית פרא. וכל רחשא דרחיש על ארעא. וכל אנשא. דעל אפי ארעא. ויתפגרון טוריא. ויתלשון מגדליא. וכל שור רם לארעא יתחמר: וקראתי עליו לכל-הרי הרב נאם אדני יהוה הרב איש באחיו תהיה: ואזמנניה למפל בחרבא על טורי עמי. אמר יי' אלהים. חרב גבר באחוי תהי: ונשפטתי אתו בדבר וברם וגשם שומף ואבני ארגביש אש ונפרית אמטיר עליו ועל-אנפיו ועל-עמי רבים אשר אתו: ואתפרע מניה במותא ובקטלא. וממר מגבר ואבני ארגביש אישתא וגופריתא. אמטיר עלוהי ועל משריתיה. ועל עממין סגיאין דעמיה: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כיראני יהוה: ואתרבי ואתקדש. ואגלי גבורתי. לעיני עממין סגיאין. וידעון ארי אנא יי': ע"כ

נשלם זה הספר ביום שנכפל בו כי טוב א"ך לחדש מנחם הרנ"ח

לקחת מקנה וקנין? שלל שלל גדול: שבא. וידן. ותגרי ימא וכל פלפלא יימרון קך. הלמבו בוא את אתי. הלמעדי עדאה פנישתא משריתך. למסב פספ ודהב. למשגי נכסין וקנין. למעדי עדי סגיי: לכן הנבא בן-אדם ואמרת לגוג פה אמר אדני יהוה הלא | ביום ההוא בשבת עמי ישראל לבטח תדע: בכן אתנבי בר אדם. ותימר לגוג. פדנן אמר יי' אלהים. הלא בעדנא ההוא. פד יתבין עמי ישראל. לרחצן תדע פרענות גבורתי: ובאת ממקומך מירכתי צפון אתה ועמים רבים אתך לכבי סוסים פלם קהל גדול וחיל רב: ותהך מאתרך מסיפי צפונא. את. ועממין סגיאין דעמך. רכבי סוסון פדהון. משריין ועם סגיי: ועלית על- עמי ישראל בענן לכפות הארץ באחרית הימים תהיה והביאותיה על-ארצי למען דעת הגוים אתי בהקדשי בך לעיניהם גוג: ותסק על עמי ישראל. פעננא דסליק וחפי ארעא. בסוף יומיא תהי. ואיתינד על ארע בית שכינתי. בדיל דידעון עממיא פורענות גבורתי. פד אתקדש בך. ויהון חזן פפורענותך גוג: פדהאמר אדני יהוה האתה היא אשר-דברתי בימים קדמונים ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם שנים להביא אותך עליהם: פדנן אמר יי' אלהים. האת הוא המליכות ביומי קדם. ביד עבדי נביי ישראל. דאתנביאו. ביומיא האנון מלקדמת דנא שנין סגיאין. לאיתאה יתך עליהון: והיה | ביום ההוא בוא גוג על- אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי:

דקדוק התרגום

וכ"ב הרמ"ל. אבל גיר' ואיחוד משבשתא. ע"כ: ועמיק לישך אנא. נ"ב בני"ש השין דגש. ע"כ: הא סדסגיאין כען וכו' נ"ב בקצת ני"ש הא סגיאין. ע"כ: יתקה פולחנא. נ"ב כ"ה בני"ש בל' זכר. ע"כ: ויהעסקון ביה נ"ב ג"א ביה. ע"כ: למא תעביד כרין לעבדך. נ"ב בני"ש מתעביד. וכו' הרמ"ל דה"ג. ודלא כנ"א תעביד. וכ"ב היא"ר. ועי' שו"ש הפעם. ע"כ: אבאיש לעמא הדין. נ"ב בני"ש גר' אתבאש. וכ"ב היא"ר והרמ"ל ו"ל. וכן הר' יעשה את אחותינו. יתעביד לאחתנא. ע"כ:

פרשת וארא

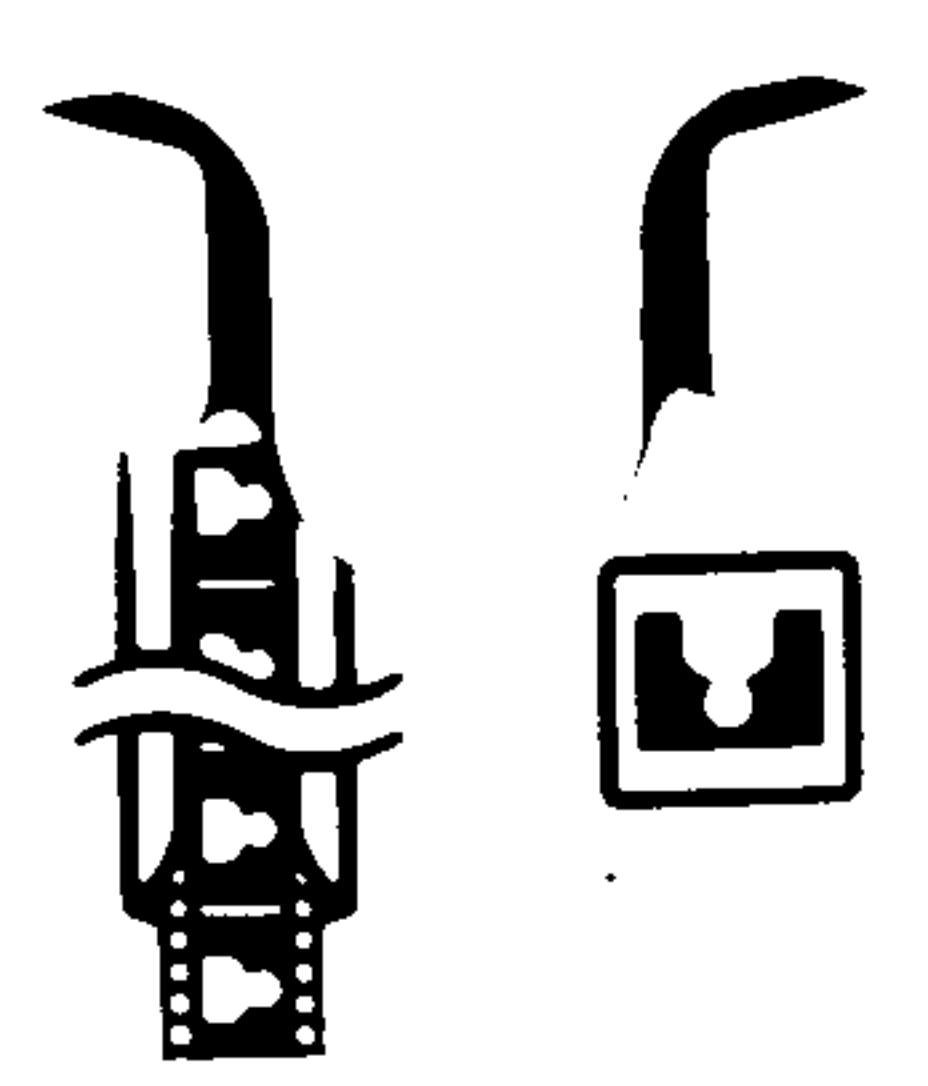
הבו לכוון אתא. נ"ב כ"ה בכל הספרים. וכת' במלכים א' י"ג ע"ש. ודלא כמ"ש היא"ר והגל"ג לתר' מופתא. ע"כ: אתינקר לכא דפרעה. נ"ב כ"ה נסת"י. וכ"ב היא"ר וכ"ה במס'

התר'

(כתר תורה) (2)

פרשת שמות

עד לא עאלא לותהון. חיתא ילדן: נ"ב ה"ג בל' רבים וכ"ה בישנות. וכ"ב היא"ר והר' מ"ל. ודכוותה אם יהיה נרחך. אם יהויין גלוותך. והוא שם כלל. כמו סוס פרעה. שור וחמור ע"כ: ותוניק ליד וכו' נ"ב בני"ש ותיניק קר' והר' ע"כ: למא דין שבקתי וכו'. נ"ב כ"ה בקצת נ"י. וכ"ב היא"ר וברובן למא דנן. וכ"ב הרמ"ל ו"ל. ע"כ: ואתגלי יקרא דיי' וכו' נ"ב ה"ג מלאכא ול"ג יקרא. וכ"ה בכל הגוס' הישנות. ע"כ: לא תהכון ריקנין נ"ב בני"ש גרסי ריקן. ובמס' התר' מביא שהי הגוס'. ע"כ: סא דין בידך. נ"ב בני"ש סא דין בידך. ובמס' התר' הביא ב' הגוס'. וכ"ב הרמ"ל. ע"כ: ואמר רביהי לארעא. נ"ב כ"ה ברוב היש' בחור"ק. וכ"ב רמ"ל. אבל רמוהי הוא הר' השליכוהו. ע"כ: ואוחרד כרנביה. נ"ב בני"ש ואחרד שמיח לד

נ"ב כצ"ל יא"ר ורמ"ל. ע"כ: וְשִׁבְתֶּנּוּ עִמָּנוּ וכו'. נ"ב כ"ה נוסח"י
וכ"ב הרי"ץ והיא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: מְלִי עומרא. נ"ב בני"ש
מְלֵא קר' ותר' וכ"כ היא"ר וכ"ה במס'. ע"כ: סב צְלוּחִית
חדא. נ"ב בני"ש צְלוּחִי וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: מִתְגַּבְּרִין
דבית עמלק. נ"ב כצ"ל. וכ"ה בני"ש. וגם בדפוסים רלא כאותם
המכנים לתר' מִתְגַּבְּרִין. דאינם אלא מרמזין רמ"ל. ע"כ:

פרשת יתרו

בהר דְּשִׁלְחָה. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א דְּפִטְרָה הרמ"ל.
ע"כ: חמוך יתרו אֲתִי לוֹחֵךְ. נ"ב בכל הישנות גר' אֲתִית. וכ"כ
היא"ר. ושכן הוא במסרה. וכ"כ הרמ"ל. והמעם ב' יא"ר מפני
שכבר אמר ויבא יתרו וכו' דמשמע שכבר בא. ע"כ: פְּדִין תימר
לבית יע'. נ"ב ה"ג ולא פְּדָנָן. ע"כ: וְאֵימִילִית יתכן וכו' נ"ב
בכל הישנות הניר' וְנִמְלִית בני"ן. וכ"כ היא"ר. וכ' הרמ"ל שכן
עיקר. וכמוהו וכאוי יהנשא יתְנַמֵּל. והנשא מלכותו. וְתִתְנַמֵּל.
אבל וְאֵימִילִית הוא ל' נסיעה. ויסע משה. וְאֵימִיל. ע"כ: יתְגַלִּי
י' לעיני וכו'. נ"ב בני" גר' מִתְגַּרִי. ע"כ: לְצַד אהתא. נ"ב
בני"ש גר' לְצִיד. וכן לקמן אל הערפל. תר' לְצִיד. ע"כ: לא
תִימִי נ"ב כצ"ל דלא כנ"א תִימִי. ע"כ: ולא יתְמַלֵּךְ עמנא נ"ב
כצ"ל. ועיי' מ"ש בזה הרמב"ם ז"ל במורה ח"ב פ' ל"ג.
והרמב"ן ז"ל והרמ"ל. ע"כ: לְצַד אמיטהא נ"ב עמש"ל. ע"כ:
פְּדָנָן תימר וכו' נ"ב כצ"ל דלא כנ"א פְּדִין. ע"כ: דְּקָמָא תרים
חרבך. נ"ב בני"ש גר' קָא תְרִים. ול"ג דְּקָמָא. וכ"כ יא"ר וכ"ה
במסורת התר'. וכ"כ הרמ"ל וכ"ה בקצת דפוסים. ע"כ:

פרשת משפטים

או דְּקוֹת מוזהא. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א קוֹת. ע"כ: אם
בִּישָׁת בעיני וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י בתיו"ו. וכ"כ היא"ר. וכן תרגמו
הרס"ג בערבו ק' בחת. וכ"כ הרמ"ל. ע"כ: וארי ירְשֶׁע גבר.
נ"ב נוס' כל ספת"י הישנים יוֹד וכ"ה במס' התר'. וכ"כ היא"ר
והרמ"ל ז"ל. ע"ע ע"כ: ודילוש אָבוּהִי וְאֵמִיה. נ"ב בקצת ני"ש
לְאָבוּהִי וְלְאֵמִיה. ע"כ: ואף מְרִיה יתקטיל. נ"ב בני" דוקא
גרים פְּמִרִיה בכ"ף. וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: דמי מיתא יפְלָגוּן.
נ"ב כצ"ל בל' ככר. וכ"ה בישנות. וכ"כ הרי"ץ בח"ה. וכ"כ הרמ"ל
כמ"ג ובהר' כפ' ממות וחציה וְתִפְלֵג ולא וְתִפְלֹג. ועיי' ברש"י
שם. ע"כ: אנון חִיין. נ"ב בני" היו"ד דגש וכ"ה גם בדפוסים. ע"כ:
הויף בְּעַמִּי. נ"ב כצ"ל כבי"ה לא בלמ"ד. וכ"כ יא"ר ורמ"ל.
ע"כ: מן חיזא חִיא. נ"ב בני" דוקא היו"ד דגש. ע"כ: סהוד
שְׁקָר. נ"ב כצ"ל ע"ג חֲמָר גְּמָל. ע"כ: שְׁלִים דינא. נ"ב כצ"ל
הש"ן בקמין. וכ"ה בישנות. ע"כ: ארי תְּעַרֵע. נ"ב נוס' ספת"י
תִּפְנָע. וכ"כ היא"ר ושכן הוא במס'. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ויה
מִשְׁתַּהַךְ. נ"ב בני" גר' מִשְׁתַּהַךְ. וכ"כ היא"ר. ע"כ: וְאֲשַׁנִּישׁ
נ"ב בני" גר' וְאֲתַבֵּר. ועמ"ש בזה הרמ"ל ז"ל. ע"כ: לאנחא בהון
קָרַב. נ"ב בני"ש ל"ג קָרַב. ע"כ: ארי אֲתִין בידכון. נ"ב
בני"ש גר' אֲמַסֵר. ע"כ:

כרובא

התר'. וכ"כ הרי"ץ בח"ה. וכ"כ הרמ"ל. ע"ע ע"כ: דאתהפך
קְחוּיָא. נ"ב ברוב הישנות גר' קְחוּיָא. וכ"כ היא"ר בפ' שמות.
ושהוא ל' יחיד נ"ב כמו פְּחוּיָא חורמן. ע"ש ע"כ: וְיִרְבִּי נהרא
עורדענא. נ"ב בקצת נ"י וְיִסְרִי וצ"ע ע"כ: צִדוּ עֵקְרִי. נ"ב כ'
הרמ"ל ל"ג אָף. ויש משהבשים בנר' וברכתם גם אתי עכ"ל ע"כ:
ונפק משה מִקְוֹת פרעה. נ"ב כ"ה נסת"י. וכ"כ היא"ר והרמ"ל
ז"ל. ע"כ: ולא ימות מְבוֹקָא וכו' נ"ב ה"ג באל"ף וכ"כ היא"ר
והרמ"ל ז"ל. ע"כ: כבישת ליה קְעַמִי. נ"ב ה"ג בלמ"ד. וכ"ה
בכל הישנות. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: כמפקי מן קרחא.
נ"ב בני"ש גר' ית. וכ"כ היא"ר ז"ל בפ' מקץ. ע"כ:

פרשת בא

ואתהב ית משה וַיִּת אהרן. נ"ב בני" ל"ג ית וַיִּת.
וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: יהי כְּעַן מימרא דיי' וכו' נ"ב כ"ה
בנוס' דווקני. וכ"כ היא"ר והרמ"ל דלא כנ"א דגר' פִּין. ע"כ:
אֲרִי בִישָׂא אֲתוֹן סְבִירִין לְמַעַבְד לית קבִיד אֲפִיכוֹן
לְאִסְתַּחֲרָא. נ"ב כ"ה גירסתיו. וכ"ה בני" וכ"כ היא"ר והרמ"ל
ועיין מה שפי' בה הרמב"ן והיא"ר. ופי' הרמ"ל עולה ע"ג. ע"כ:
דְּבַתֵּר ריחיא. נ"ב כן הוא בכל הנ"ש דְּבַבִּית. וכ"כ היא"ר
ושהמסורת עליה דאיק. וכ"כ הרמ"ל ודלא כנ"א דְּבַבִּתֵּר. ע"כ:
נבר אֲמַר לבית אבא אֲמַרָא לביתהא. נ"ב כצ"ל הא' אֲמַר
והב' אֲמַרָא. יא"ר מ"ל. ע"כ: ית קיימא דרא לְזַמְנִיה. נ"ב
כ"ה נוס' תימן בלמ"ד וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ:

פרשת בשלח

המדלית קְבָרִין. נ"ב הקו"ף בפת"ח. ע"כ: פורקנא דיי'
דִיעֵבִיד וכו' נ"ב בני"ש דִיעֵבִיד. וכ"כ היא"ר. ע"כ: על ימא
וְבוֹעֵהִי נ"ב ה"ג בל' כבד מורא לשון בקעים רבים. ע"כ גבורהא
דיי' דִיעֵבִיד להון קרבין. נ"ב בני"ש גר' דִיעֵבִיד וכ"כ הרמ"ל
שכן צ"ל. וכ"נ מרש"י ואבן עזרא ושאר מפרשים. ע"כ: וְבִנְבִיאוֹת
משה. נ"ב כ' הרמ"ל דה"ג וְבִנְבִיאוֹת ולא וְבִנְבִיאוֹת ע"ש ע"כ:
י' שְׁמִיה. נ"ב בכל הנ"ש י' שְׁמוֹ קרא והר'. וכ"כ חכמי
המוס'. וכ"כ היא"ר וכן ת"י בעמוס ה' ב' וכן שם בסו' מ' ה' שְׁמוֹ
קר' והר'. וכ"ה גם בתר' ירושלמי וכ"כ הרמ"ל וגם בס' ירמיה
ויחזקאל מצאנו לרוב. ע"כ: וּמְבַתֵּר גברהוי. נ"ב כצ"ל קרא
ותר'. ע"כ: דְּהִוָּה אמר סנאה נ"ב כצ"ל דלא כנ"י רטב"ן וְהִוָּה
רמ"ל. ע"כ: ליה אֵלֵה אלא את. נ"ב בע"ש ל"ג ה' אֵלֵה וכ"כ
הרמ"ל דאינה דוקא. ע"כ: דְּבַרְהִי בהוקפך נ"ב כ"ה נסת"י וכ"כ
מהרי"ץ וכ"כ היא"ר שנוסחת דְּבַרְהִי דוקא וכ"כ הרמ"ל ע"ש מלהא
במעמא ע"כ: תְּפִיל עליהון נ"ב כצ"ל וכ"כ הרי"ץ והרמ"ל והמהר"ם
תְּפִיל ואינו מתר' יְדִמוּ הַשְׁתִּיק לא בדעת ידבר. ע"כ:
אֲתֵר לְבִית שכינתך נ"ב ה"ג ול"ג מְתוּקָן. ע"כ: י' י'
מְלִכּוֹתִיה לְעֵדְמָא וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י ועיין מה שהארץ
בשבח נוס' זו הרמ"ל ז"ל. ע"כ: גְּדַשְׁמִיעֵן קדמוהי וכו' נ"ב
כצ"ל. ע"כ: דְּעֵדֵךְ דְּגִיר כגלידא וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י. וכ"כ
הרי"ץ והיא"ר והרמב"ן והרמ"ל ז"ל. ע"כ: תיבו אָגַש החותמה.

נ"ב כ"ה נפת"י בל' רבים. יש עליה מסורת. ע"כ: ומשה נסיב ית וכו' נ"ב הנז"ן בקמץ. וכן בכוליה ענינא מתרגם בל' בינוני. וקרי. נפיק. עריד. ע"כ: אחזיני כען. נ"ב בכל ספת"י בחזק. כי הוא ל' זכר. אבל לנקבה יאמר אחזיני. כמו שהתרגם השקניני נא. אשקניני. המי נא. ארפני כען. ע"כ: ארי"י קנא שמייה. נ"ב בני"ש קרא ותר'. ע"כ: וכל בעידך דכרין תקדיש. נ"ב בני"ש תקדיש דכרין. וכ' הרמ"ל שכצ"ל כאן כפי צחות הלשון. ע"כ וכ"ג היא"ר ע"ש:

פרשת ויקהל

וכנש משה. נ"ב כ"ה נוס' ספת"י. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. וכתר' אונקלוס בכ"מ וכןש. ויאסף לבן וכןש כולן בל' קל וכן הקהל ל'. בנוש ולא אכניש. וכן ת"י או יקהל שלמה. בנן כניש. אבל ויקהל עליהם קרח. וכןש בל' כבד. ונר' המעם לפי שהיה טורח ומחור אחיהם לאספם לפיכך תרג' בל' כבד. ע"כ: ומיתן נוכריא ער נשיא. נ"ב כ"ה נוס' ת"י. ולא כמ"ש היא"ר עם ע"כ: בידהא עזרא. נ"ב כצ"ל באלף. אבל לקמן עזרן נר' ע"כ: ואשלים עמיה רוח מן ק' יי'. נ"ב כ"ה נוסת"י דל"ג נבואה. לפי שאינו אלא רוח חכמה כמו שמסיים אח"כ מלא אהם חכמת לב. ע"כ: ועבד בצלאל. נ"ב כ"ה נוסת"י. וכ"כ במסו' התר' בפר' וישב ע"פ ועשה לו כהונת פסים. ועיין מה שהאריך כוה הרמ"ל ז"ל. ע"כ:

פרשת פקודי

ועבד יה איפודא דהבא. נ"ב בני"ש דדהבא. ע"כ: דקרא יהבוע. נ"ב בקלף ישן נר' לא יהבינו. ע"כ: כתב מפרש קדש רי"י. נ"ב בספת"י ל"ג פגקף דעזקא הכא. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. וכן בצווי בפר' הצוה ל"ג לה. והמעם לפי שלא היה הציץ ספוחת כחותם המכעת אלא היה הכתב בולט בו. כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' כלי המקדש. ע"כ: ומקדשין מניה. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א ויקדשון ע"כ:

פרשת תרומה

כחכא חד מסטרא מכא. נ"ב בני"ש נר' בתרויהון מסטרה מפיק ה"א. ע"כ: ארתרא לאריחיא. נ"ב כ' הרמ"ל דהכי נר'. ול"ג לאתרא. וכ"כ רש"י ז"ל. ע"כ: דהב דכי העביר וכו'. נ"ב בני"ש נר' דדהב וכתב הרמ"ל שכן צ"ל וכ"ג מדברי היא"ר ז"ל. ע"כ: לפרסא על משכנא. נ"ב בני"ש נר' לפרסא. ושתי הגוס' הביאן היא"ר ז"ל. ע"כ: ותעוף יה יריעתא וכו'. נ"ב כ"ה בני"ש. ע"כ: וסרתא דיתיה. נ"ב כ' הרמ"ל כי בני"ש הסמך בשורק ונכון. ע"כ: יהון מכונין פרישיהון. נ"ב בננס' יש' ער רישיהון. ע"כ: עובר צייר. נ"ב בני"ש נר' צייר. וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: ויעיר יה אריחודי. נ"ב נ"א ותעיר. ע"כ:

פרשת תצוה

ער הרין סטרוהי ויהלפך. נ"ב בני"ש נרים דתריין וכו' ע"כ: כתב מפרש קודש רי"י: נ"ב בכל ספת"י ל"ג פגקף דעזקא. וכ"כ היא"ר. וכ"ה לקמן פר' פקודי. ע"כ:

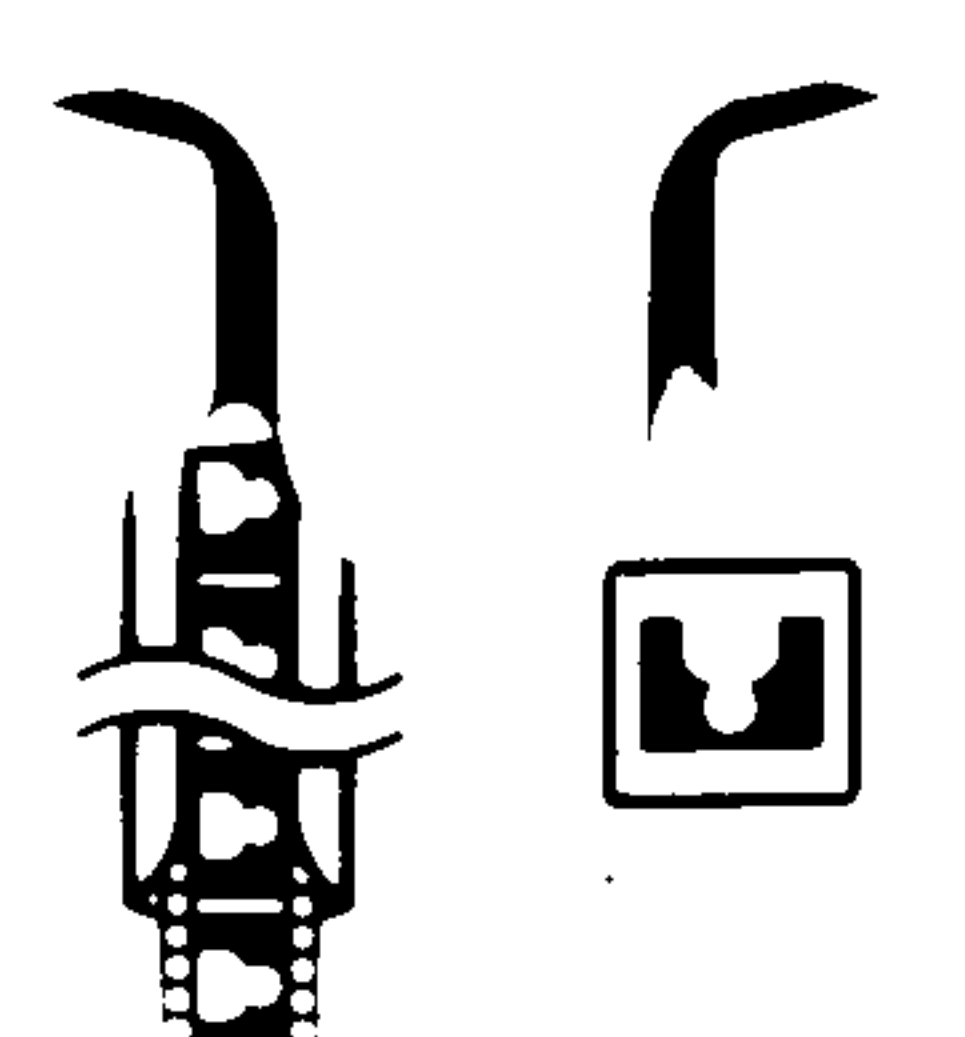
פרשת תשא

יה דין רי לדריכון. נ"ב בני"ש וגם חדשות מדוקדקות נר' קדמי. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: עמיה רוח מן קדם יי' נ"ב כ"ה נוסת"י ול"ג נבואת. וכן לקמן בפר' ויקהל. ע"כ: לאלפא אומנון. נ"ב בקלף ישן הנז"ן בקמץ. ע"כ: דיהבון קדמא נ"ב בני"ש דיהבון. וכ"כ הרמ"ל. ע"כ: ואיתו לחי. נ"ב בקצת נוס' ישנות האל"ף בחזק. ובקצהן בצירי וכת"ר לעיל בפר' מקץ והביאו את אהיכם ואיתו ע"כ: וקריבו נכסן נ"ב מס"ך בקמץ. וכ"כ היא"ר דלא כנ"א נכסין. ע"כ: בבישא אפיקנון נ"ב ה"ג ול"ג בבישתא ע"כ: ואתיב סן כשהא. נ"ב ה"ג וב"ה בכל הישנות. ופי' והשיב הכעס או הגורה כן הרעה וכו'. ובקצה ישנות האלף בקמץ. ע"כ: קריבו יריכון יוסא דין

דקדוק ההפטרות

עומד ומשמש א"כ יבוא על נכון הוי"ו בפתח כי הוא דבר שאין לו הפסק והוזה המיד. וע"ד מה שפי' ז"ל בפ' ואברכה שבא הוי"ו בפתח שהקב"ה מברכו תמיד לא"א ע"ה: הפטרת וארא הנני הביר: והכרתי ממך המ"ם כמנהג בכל סת"י ומסיר עלה ל': הפטרת בשלח המתנדרים. המ"ם געי: מחצצים. החי"ת געי והשוא שבצד"י געי: עורי עורי. שנים הראשונים מלרע והאחרונים מלעיל. רר"ק: רכבי אתונות צחורות. התרגום על אתנן דחשיקן מגורת מחשקת כסף: ומתבחרין. כן היא הגרסא בישנות והוא ע"ד אז"ל זה בוח לו אחד וזה בורר לו אחד וגו' ופשוט: חקקי לב. הקיפין רשיזו והשוא נח. וכ"כ רש"י ז"ל: המשפתים. הה"א געי: בתענד העי"ן

הפטרות שמות והמלה בפשט אתה ומלרע: המלחת התי"ו רפה בסת"י: ותהיירק' השוא נח אף שיש געיא כי אהיות אזה"ע לא ינעו כי אם בשוא פתח וכ"כ בשורש יהודה בפירוש ומעות נפל בפי הדמיון: ואכסך כולו וי"ן דבענין קמץ וולתי וי"ו זה בפתח כתיבאן המדוקדקות וכירושלמים ומסיר עליה ל' פתח גם ככ"ד גדול בפתח ומסיר עליה מבחוצ ל' פתח בענין. וד"ל שכל הענין מדבר בלשון עבר כקמץ וזה לכח בפתח. ושוב מצאתי כן להרב בעל לשון למודים שכ' כן בפירוש וכ"כ תרד"ק בשמואל ב' א' פסוק ואעמוד עליו וג"ל לתת מעם והוא שי"ח ית כהנא רבא וקאי על אהרן קדוש ה' הכהן הגדול ולפי שאהרן לא פסק תמיד משימוש אף בעה"ב כארז"ל על פסוק שם את אהרן יבו' מה להלן עומד ומשמש אף כאן

דקחוק התרגום

והיא מלרע: **וַיִּמְאַסְךָ**. בכל התיגאן המאריך ב"ד ונאלף אין שם מאריך וא"כ הקמין הטף והשוא שבסמך נח לפי הדקחוק וכו הנייחא דלקמן: **ויחוק בכנף מעילו ויקרע**. סימן זה מסר בידו מי שעמיד ליקרע כנף מעילו הוא שימלך ולהא אכר שאול לדוד בשכרה כנף מעילו כי מלך המלך הבי איתא באגדה וסביאו רד"ק ג"ל: **וַאֲשַׁתְּחֹה**. האלף כנעניא: **נִיחָם**. לחוד קמין ב"ק: **הפמרת פרה כהקדשי בכב לעיניהם**. כה"א לא בכף בכל כה"י וכן יש בירושלמיים:

הפמרת החדש והיה. הוי"ו נעי: **וַהֲנַסְךָ**. הנין צירי: **והנשיא**. הוי"ו נעי. **ובדרכבם**. בדפוסים ובצאהם. ובכל סת"י ובדרכבם ועיקר וכלפי שאמר החלה בנשיא ובדרכו יצא שאין מותר לו לעשות קפנריא. אמר כאן ובדרכבם יצאו כלומר בדרך העם שהם מצוים לעשותו קפנריא אף הוא מצווה לעשותו קפנריא עמהם וכמותם וכן ראיתי להרב רבי אברהם קדמין כחכמי צנעא יע"א כפ"י כ"י ע"ש:

הפמרת יו"ט א' פסח הרבות. החי"ת כנעניא והשוא שבכריש נע על משקל ערבות וכן כולתו: **ממחרת**. מ"ם ראשונה לבד נעי וכן תיבת ממחרת השניה: **בהיות יהושע**. ב"ה נעי: **וישתחו**. התי"ו קמין בוקף קמן. ומסיר עליה הנין: **נעלך**. הנין נעי:

הפמרת זו ש"פ סרעי. לרע: **השרת**. החי"ת נעי והשוא נח מפני טעם הסקף וכו' ה בירושלמיים: **ימשיג**. הוי"ד נעי: וכ"ה בתיגאן: **ועיניך עכרמים תשפיר**. תיבת ועיניך כמארכה לא כמפחא ותיבת רמים כמפחא. **וַתִּזְרְנֵי**. הוי"ן דגושה נח ברוב הדפוסים והורגשה הוי"ן לחסרון האלף כמו והאורני וכמו הכשהו כמו ויבשהו וכ"כ כספר עירגת הבישים ה"ז ע"ב: ואל יקשה בענין או"ל כמרא שבת דרש ר"ח בר פפא מ"ר ארז ורבעי זריה וגו' כדרכי אברהו דרבי אבהו רמי כתיב והורני חיל וכתיב והאורני אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע נוריתי ונוריתי ע"ב דהתם דריש למסורת דכתיב חסר אלף לא מבח הקריאה ולה המצא שכתב רש"י עלה והורני חסר אלף לשון מזרה וזיתני הרי לך בפירוש דמבח חסרון האלף דרשו כך לבר שאם מפני הקריאה אם הוי"ן רפיה מלהא דפשיטא היא שהיא לשון זרייה ולא בני לפרושה ורוק:

הפ' שחהמ"פ כצאן ירושלם. כפשט א' והיא מלרע: **והעליתי עליכם**. הוי"ו נעי: **ותקרבו עצמות**. במארכה ומפחא בכל סת"י:

הפמרת יו"ט א' שבועות ענן גדול. אין כאן פסיק ג"כ: **יהיה האופן**. כפהח נח בקצת דפוסים: **ובהנשאם**. הוי"ו נעי ג"כ:

הפ' שחהמ"ם הקהלת קהליך. יש קו רפה בקוף בכל סת"י נח בירושלמיים יש קו על הקוף כי התי"ו הוא מאותיות השורש. שוכ ראיתי במסורה רבנא שבסוף הכ"ד גדול שזו היא דעה כ"א ע"ש כפלונתייהו:

העין בשוא פשוט בכל סת"י והירושלמיים והוא נח והנין כפהח: **נחר קישון גרפם**. התרגום נחלא דקישון תברינין. פי' דרך המים הגנרים כמורד כשהן שומפים ויורדין בסלעים הם משתכרס ומשברים כל הגשמי עמהם. ומוה יש לפרש ההיא דפ"ב דפסחים ולא במים הגרופים עיין ר"ן בדרף רל"ם ע"א כהר"ף ו"ל: **עקבי**. הקו"ף דגש: **ומחצה וחלפתה**. התרגום בישנות פעה וכן גרים הערוך:

הפמרת יתרו פי את המדך. תיבת כי כרביע נח בירושלמיים: **במלקתים**. הקוף פהח כפהח"י: **שמעו שמעו**. כפשטא אחת והוא מלרע:

הפמרת משפטים תשקחו. התי"ו נעי ג"כ: **וַזָּרַע**. הוי"ו בקמץ לא בשוא. והכי מוכח במסורה:

הפמרת תרומה ליסוד הבית. ד' קמץ וכל אהנח וסוף פסוק כוותיה: **וַיִּפְסְלוּ**. הוי"ו נעי:

חלוני שקיפים. הטפחא כתיבת שקופים בתיגאן: **אבן שלמה מפע**. תיבת שלמה כמארכה ותיבת מפע כמפחא בכל התיגאן: **ובלולים**. הלמ"ד דגש כפהח"י: **ויאחו**. לא ספיק אלף בכל התיגאן:

הפמרת חצוה וכל צורתיו. הוי"ו נעי: **ואלה מדות המזבח כפשט א'** והיא מלרע: **והקרבתם** התי"ו בקמץ ומסיר עלה לית נח בירושלמיים כן בקמץ: **על המזבח**. כפשטא אחת והיא מלרע: **וַמִּתְאַרְיֵאל**. הה"א כפהח:

הפמרת תשא ויחביאם. הוי"ו נעי: **הצתרים**. הה"א כנעניא וכן כולתו בצתרים הצתרים דכוותיה:

ויצקו. כנעניא והשוא נעי: **וַיִּתְפְּשׂוּם**. הוי"ו נעניא: **התקדרו**. הה"א כנעניא: **כי לא טוב**. תיבת כי כמקף לא בתביר: **ענת**. הנימל רפה: **אשקה**. השין שוא לבד והיא ברנש ורד"ק חולק: **הפמרת ויקהל צרתן**. בכל התיגאן אין נעניא כצדי והשוא נח וכ"ה בירושלמיים והתי"ו רפה ועניך לטכח יכישו אות ומיפת בניקוד התרגום שבהיגאן שכן הוא:

הפמרת פקודי והמלקתים. הקוף פהח בכל התיגאן: **לדלתות**. לרל"תי. התווי"ן רפיות: **והמזמרות**. הה"א נעי והשוא שבמ"ם נעי:

הפמרת שקלים המתכן. בריב התיגאן המדוקקים אין כה"א מאריך וא"כ השוא נח:

הפמרת זכור למשקה למדך. החי"ת שוא קמץ כי כן דינה וכ"כ רד"ק ו"ל וכן נמסר בתיגאן לחוד שוא קמץ על חי"ת: **ויפקדם**. הוי"ו נעי: **לכב סרו**. הסמך דגש בכל סת"י: **אספקה** המאריך כאלף והשוא שבפ"א נח: **את אנג מדך**. כל דסמך למי"ם פהח סגול: **ואנידה לך**. הלמד דגש: **חלוא אם**. אולא כלמד לא כרביע בכל התיגאן: **וישלהך**. למד כפהח בכל סת"י ומסיר עליה לחוד פהח וכן בירושלמיים: **מהשלל**. המי"ם נעי: **הנה שמעו**. כפשט אחת בכל התיגאן

